Program Slovensko
2021 – 2027

11. apríl 2022

Nástroj konvergencie a konkurencieschopnosti	
Názov v anglickom jazyku	Programme Slovakia
Názov v úradnom jazyku členského štátu	Program Slovensko
Verzia	Návrh – verzia 1.0
Prvý rok	2021
Posledný rok	2027
Oprávnenie od	1. január 2021
Oprávnenie do	31. december 2029
Číslo rozhodnutia Komisie	
Dátum rozhodnutia Komisie	
Číslo pozmeňujúceho rozhodnutia členského štátu	
Dátum nadobudnutia účinnosti pozmeňujúceho rozhodnutia členského štátu	
Prevod, ktorý sa nepovažuje za zásadný (článok 24 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach)	Nie
Regióny NUTS, na ktoré sa program vzťahuje (netýka sa ENRAF)	SK0 – Slovensko SK01 – Bratislavský kraj SK02 – Západné Slovensko SK03 – Stredné Slovensko SK04 – Východné Slovensko
Príslušný fond (príslušné fondy)	☒ EFRR
	☒ Kohézny fond
	☒ ESF+
	☒ FST
	☐ ENRAF
Program	☐ v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu len pre najvzdialenejšie regióny

OBSAH

1 Stratégia programu: Hlavné rozvojové výzvy a politickÉ reakcie 15

1.1 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 1 15

1.2 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 2 23

1.3 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 3 28

1.4 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 4 30

1.5 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie cieľa politiky 5 36

1.6 Hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie špecifického cieľa Fond na spravodlivú transformáciu 39

1.7 Dunajská stratégia 42

2 Priority 84

2.1 Priority cieľa politiky 1 84

2.1.1 Priorita 1P1 Veda, výskum a inovÁcie 84

2.1.1.1 Špecifický cieľ RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií 84

2.1.1.1.1 Intervencie z fondov 84

2.1.1.1.2 Opatrenie 1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch 85

2.1.1.1.3 Opatrenie 1.1.2 Podpora ľudských zdrojov v oblasti výskumu, vývoja a inovácií 86

2.1.1.1.4 Opatrenie 1.1.3 Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií 87

2.1.1.1.5 Opatrenie 1.1.4 Podpora optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry 88

2.1.1.1.6 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.1 92

2.1.1.1.7 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 94

2.1.1.2 Špecifický cieľ RSO1.2 Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy 94

2.1.1.2.1 Intervencie z fondov 94

2.1.1.2.2 Opatrenie 1.2.1 Podpora v oblasti informatizÁcie a digitálnej transformÁcie 95

2.1.1.2.3 Opatrenie 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov 96

2.1.1.2.4 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.2 99

2.1.1.2.5 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 101

2.1.1.3 Špecifický cieľ RSO1.3 Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami 101

2.1.1.3.1 Intervencie z fondov 101

2.1.1.3.2 Opatrenie 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania 102

2.1.1.3.3 Opatrenie 1.3.2 Internacionalizácia malého a stredného podnikania 102

2.1.1.3.4 Opatrenie 1.3.3 Podpora sieťovania podnikateľských subjektov 102

2.1.1.3.5 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.3 104

2.1.1.3.6 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 105

2.1.1.4 Špecifický cieľ RSO1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie 105

2.1.1.4.1 Intervencie z fondov 105

2.1.1.4.2 Opatrenie 1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3 2021+ 106

2.1.1.4.3 Opatrenie 1.4.2 Digitálne zručnosti prispôsobené doménam SK RIS3 2021+ a potrebám priemyselnej a zelenej transformácie 106

2.1.1.4.4 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.4 109

2.1.1.4.5 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 111

2.1.2 Priorita 1P2 Digitálna pripojiteľnosť 111

2.1.2.1 Špecifický cieľ RSO1.5 Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti 111

2.1.2.1.1 Intervencie z fondov 111

2.1.2.1.2 Opatrenie 1.5.1 Podpora digitálnej pripojiteľnosti 111

2.1.2.1.3 Ukazovatele špecifického cieľa RSO1.5 113

2.1.2.1.4 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 114

2.2 Priority cieľa politiky 2 115

2.2.1 Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia 115

2.2.1.1 Špecifický cieľ RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov 115

2.2.1.1.1 Intervencie z fondov 115

2.2.1.1.2 Opatrenie 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch 115

2.2.1.1.3 Opatrenie 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov 116

2.2.1.1.4 Opatrenie 2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky 116

2.2.1.1.5 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.1 118

2.2.1.1.6 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 119

2.2.1.2 Špecifický cieľ RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené 119

2.2.1.2.1 Intervencie z fondov 119

2.2.1.2.2 Opatrenie 2.2.1 Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energie z OZE 120

2.2.1.2.3 Opatrenie 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou 120

2.2.1.2.4 Opatrenie 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam") 121

2.2.1.2.5 Opatrenie 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely 121

2.2.1.2.6 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.2 123

2.2.1.2.7 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 124

2.2.1.3 Specific objective RSO2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E) 124

2.2.1.3.1 Intervencie z fondov 124

2.2.1.3.2 Opatrenie 2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie 124

2.2.1.3.3 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.3 126

2.2.1.3.4 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 128

2.2.2 Priorita 2P2 Životné prostredie 128

2.2.2.1 Špecifický cieľ RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy 128

2.2.2.1.1 Intervencie z fondov 128

2.2.2.1.2 Opatrenie 2.4.1.A. Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami 129

2.2.2.1.3 Opatrenie 2.4.1.B. adaptáciA na zmenu klímy v obciach a mestách 129

2.2.2.1.4 Opatrenie 2.4.2. Hydrogeologický prieskum zameraný na overenie možností využívania podzemnej vody v oblastiach ohrozených jej deficitom 130

2.2.2.1.5 Opatrenie 2.4.3. Podpora prevencie a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou 130

2.2.2.1.6 Opatrenie 2.4.4. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok 130

2.2.2.1.7 Opatrenie 2.4.5. Vytváranie koncepčných východísk pre implementáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a miestnej úrovni 131

2.2.2.1.8 Opatrenie 2.4.6. Podpora prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí 131

2.2.2.1.9 Opatrenie 2.4.7. Identifikácia vývoja rizík, určenie spôsobov prevencie, zavádzanie postupov a opatrení na pripravenosť a reakciu na katastrofy spôsobené zmenou klímy 131

2.2.2.1.10 Opatrenie 2.4.8. Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof 132

2.2.2.1.11 Opatrenie 2.4.9. Budovanie a modernizácia systémov včasného varovania a vyrozumievania .. 133

2.2.2.1.12 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.4 135

2.2.2.1.13 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 137

2.2.2.2 Špecifický cieľ RSO2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva 137

2.2.2.2.1 Intervencie z fondov 137

2.2.2.2.2 Opatrenie 2.5.1. Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ 138

2.2.2.2.3 Opatrenie 2.5.2.A. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciach do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov 138

2.2.2.2.4 Opatrenie 2.5.2.B. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch 139

2.2.2.2.5 Opatrenie 2.5.3. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov 139

2.2.2.2.6 Opatrenie 2.5.4.A. Výstavba verejných vodovodných sietí v obciach do 2 000 obyvateľov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami mimo dobiehajúcich regiónov 140

2.2.2.2.7 Opatrenie 2.5.4.B. Zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch 140

2.2.2.2.8 Opatrenie 2.5.5. Výstavba, intenzifikácia alebo modernizácia úpravní vôd 140

2.2.2.2.9 Opatrenie 2.5.6. Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO 141

2.2.2.2.10 Opatrenie 2.5.7. Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov 141

2.2.2.2.11 Opatrenie 2.5.8. Komplexné a spoľahlivé monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd 141

2.2.2.2.12 Opatrenie 2.5.9. Podpora (optimalizácia) spracovania dát a Informovanosti pre efektívnejšiu vodnú politiku SR 142

2.2.2.2.13 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.5 144

2.2.2.2.14 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 146

2.2.2.3 Špecifický cieľ RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje 146

2.2.2.3.1 Intervencie z fondov 146

2.2.2.3.2 Opatrenie 2.6.1. Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov 147

2.2.2.3.3 Opatrenie 2.6.2. Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov 147

2.2.2.3.4 Opatrenie 2.6.3. Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov 147

2.2.2.3.5 Opatrenie 2.6.4. Podpora zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve a podpora koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva 148

2.2.2.3.6 Opatrenie 2.6.5. Podpora elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva 148

2.2.2.3.7 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.6 150

2.2.2.3.8 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 151

2.2.2.4 Špecifický cieľ RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia 151

2.2.2.4.1 Intervencie z fondov 151

2.2.2.4.2 Opatrenie 2.7.1. Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny 152

2.2.2.4.3 Opatrenie 2.7.2. Mapovanie a monitoring biotopov a druhov a monitoring cieľov ochrany prírody a biodiverzity 152

2.2.2.4.4 Opatrenie 2.7.3 Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu inváznych nepôvodných druhov 153

2.2.2.4.5 Opatrenie 2.7.4. Zabezpečenie kontinuity vodných tokov a ich revitalizácie za účelom podpory biodiverzity 153

2.2.2.4.6 Opatrenie 2.7.5. Podpora environmentálneho povedomia aj prostredníctvom environmentálnych centier 153

2.2.2.4.7 Opatrenie 2.7.6. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží 154

2.2.2.4.8 Opatrenie 2.7.7. Technické, technologické a ekonomické opatrenia na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých a stredných stacionárnych zdrojov 154

2.2.2.4.9 Opatrenie 2.7.8. Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za VYKUROVACIE zariadenia, nízkoemisné z HĽadiska Produkcie PRACHOVÝCH ČASTÍC, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia 155

2.2.2.4.10 Opatrenie 2.7.9. Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/ regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách 155

2.2.2.4.11 Opatrenie 2.7.10. Eliminácia fragmentácie krajiny rozrastania zastavaných plôch prostredníctvom revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel 156

2.2.2.4.12 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.7 158

2.2.2.4.13 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 160

2.2.3 Priorita 2P3 Udržateľná mestská mobilita 160

2.2.3.1 Špecifický cieľ RSO2.8 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka 161

2.2.3.1.1 Intervencie z fondov 161

2.2.3.1.2 Opatrenie 2.8.1. Rozvoj verejnej dopravy 161

2.2.3.1.3 Opatrenie 2.8.2. Podpora cyklodopravy 162

2.2.3.1.4 Opatrenie 2.8.3. Udržateľná mobilita BSK 163

2.2.3.1.5 Ukazovatele špecifického cieľa RSO2.8 166

2.2.3.1.6 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 168

2.3 Priority cieľa politiky 3 169

2.3.1 Priorita 3P1 Doprava 169

2.3.1.1 Špecifický cieľ RSO3.1 Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej TEN-T odolnej proti zmene klímy 169

2.3.1.1.1 Intervencie z fondov 169

2.3.1.1.2 Opatrenie 3.1.1. Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja hlavných železničných tratí a uzlov 169

2.3.1.1.3 Opatrenie 3.1.2. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnic 170

2.3.1.1.4 Opatrenie 3.1.3. Zlepšenie kvality služieb poskytovaných na dunajskej a vážskej vodnej ceste .. 171

2.3.1.1.5 Ukazovatele špecifického cieľa RSO3.1 173

2.3.1.1.6 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 174

2.3.1.2 Špecifický cieľ RSO3.2 Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility 174

2.3.1.2.1 Intervencie z fondov 174

2.3.1.2.2 Opatrenie 3.2.1. Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov 175

2.3.1.2.3 Opatrenie 3.2.2. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest I. triedy 176

2.3.1.2.4 Opatrenie 3.2.3. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy 177

2.3.1.2.5 Opatrenie 3.2.4. Miestne komunikácie 178

2.3.1.2.6 Ukazovatele špecifického cieľa RSO3.2 180

2.3.1.2.7 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 181

2.4 Priority cieľa politiky 4 182

2.4.1 Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce 182

2.4.1.1 Špecifický cieľ SO (a) Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva 182

2.4.1.1.1 Intervencie z fondov 182

2.4.1.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (a) 185

2.4.1.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 187

2.4.1.2 Špecifický cieľ SO (b) Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite 187

2.4.1.2.1 Intervencie z fondov 187

2.4.1.2.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (b) 190

2.4.1.2.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 191

2.4.1.3 Špecifický cieľ SO (c) Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby 191

2.4.1.3.1 Intervencie z fondov 191

2.4.1.3.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (c) 194

2.4.1.3.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 195

2.4.1.4 Špecifický cieľ SO (d) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká 195

2.4.1.4.1 Intervencie z fondov 195

2.4.1.4.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (d) 197

2.4.1.4.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 198

2.4.1.5 Špecifický cieľ RSO4.1 Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva 198

2.4.1.5.1 Intervencie z fondov 198

2.4.1.5.2 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.1 201

2.4.1.5.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 202

2.4.2 Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie 202

2.4.2.1 Špecifický cieľ SO (e) Zvýšenie kvality, inkluzívnosti a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce okrem iného prostredníctvom potvrdzovania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií vrátane podnikateľských a digitálnych zručností, a tiež prostredníctvom podpory zavádzania systémov duálnej odbornej prípravy a učňovskej prípravy 202

2.4.2.1.1 Intervencie z fondov 202

2.4.2.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (e) 206

2.4.2.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 207

2.4.2.2 Špecifický cieľ SO (f) Podpora rovného prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a podpora ich úspešného ukončenia, počnúc vzdelávaním a starostlivosťou v ranom detstve cez všeobecné a odborné vzdelávanie a prípravu až po terciárnu úroveň a vzdelávanie a učenie dospelých vrátane uľahčovania vzdelávacej mobility pre všetkých a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím 207

2.4.2.2.1 Intervencie z fondov 207

2.4.2.2.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (f) 211

2.4.2.2.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 212

2.4.2.3 Špecifický cieľ RSO4.2 Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu 212

2.4.2.3.1 Intervencie z fondov 212

2.4.2.3.2 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.2 215

2.4.2.3.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 216

2.4.3 Priorita 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu 216

2.4.3.1 Špecifický cieľ SO (d) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká 216

2.4.3.1.1 Intervencie z fondov 216

2.4.3.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (d) 218

2.4.3.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 219

2.4.3.2 Špecifický cieľ SO (g) Podpora celoživotného vzdelávania, najmä flexibilných príležitostí na zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikáciu pre všetkých s prihliadnutím na podnikateľské a digitálne zručnosti, lepšie predvídanie zmien a nových požiadaviek na zručnosti na základe potrieb trhu práce, uľahčovanie kariérnych zmien a podpora profesijnej mobility 219

2.4.3.2.1 Intervencie z fondov 219

2.4.3.2.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (g) 223

2.4.3.2.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 224

2.4.3.3 Špecifický cieľ RSO4.2 Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu 224

2.4.3.3.1 Intervencie z fondov 224

2.4.3.3.2 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.2 226

2.4.3.3.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 227

2.4.4 Priorita 4P4 Záruka pre mladých 227

2.4.4.1 Špecifický cieľ SO (a) Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva 227

2.4.4.1.1 Intervencie z fondov 227

2.4.4.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (a) 230

2.4.4.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 231

2.4.4.2 Špecifický cieľ SO (f) Podpora rovného prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a podpora ich úspešného ukončenia, počnúc vzdelávaním a starostlivosťou v ranom detstve cez všeobecné a odborné vzdelávanie a prípravu až po terciárnu úroveň a vzdelávanie a učenie dospelých vrátane uľahčovania vzdelávacej mobility pre všetkých a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím 231

2.4.4.2.1 Intervencie z fondov 231

2.4.4.2.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (f) 234

2.4.4.2.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 235

2.4.4.3 Špecifický cieľ SO (l) Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí 235

2.4.4.3.1 Intervencie z fondov 235

2.4.4.3.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (l) 238

2.4.4.3.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 239

2.4.5 Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby 239

2.4.5.1 špecifický cieľ SO (h) Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín 239

2.4.5.1.1 Intervencie z fondov 239

2.4.5.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (h) 243

2.4.5.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 244

2.4.5.2 Špecifický cieľ SO (i) podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov 244

2.4.5.2.1 Intervencie z fondov 244

2.4.5.2.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (i) 247

2.4.5.2.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 248

2.4.5.3 Špecifický cieľ SO (k) Zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti 248

2.4.5.3.1 Intervencie z fondov 248

2.4.5.3.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (k) 252

2.4.5.3.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 253

2.4.5.4 Špecifický cieľ SO (l) Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí 253

2.4.5.4.1 Intervencie z fondov 253

2.4.5.4.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (l) 256

2.4.5.4.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 257

2.4.5.5 Špecifický cieľ RSO4.3 Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb 257

2.4.5.5.1 Intervencie z fondov 257

2.4.5.5.2 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.3 260

2.4.5.5.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 261

2.4.5.6 Špecifický cieľ RSO4.5 Zabezpečenie rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšením odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti, a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť 261

2.4.5.6.1 Intervencie z fondov 261

2.4.5.6.2 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.5 265

2.4.5.6.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 266

2.4.5.7 Špecifický cieľ RSO4.6 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie 266

2.4.5.7.1 Intervencie z fondov 266

2.4.5.7.2 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.6 268

2.4.5.7.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 269

2.4.6 Priorita 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít 269

2.4.6.1 Špecifický cieľ SO (j) Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia 269

2.4.6.1.1 Intervencie z fondov 269

2.4.6.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (j) 273

2.4.6.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 274

2.4.6.2 Špecifický cieľ RSO4.3 Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb 274

2.4.6.2.1 Intervencie z fondov 274

2.4.6.2.2 Ukazovatele špecifického cieľa RSO4.3 276

2.4.6.2.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 277

2.4.7 Priorita 4P7 Sociálne inovácie a experimenty 277

2.4.7.1 Špecifický cieľ SO (a) Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva..... 277

2.4.7.1.1 Intervencie z fondov 277

2.4.7.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (a) 280

2.4.7.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 281

2.4.7.2 Špecifický cieľ SO (f) Podpora rovného prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a podpora ich úspešného ukončenia, počnúc vzdelávaním a starostlivosťou v ranom detstve cez všeobecné a odborné vzdelávanie a prípravu až po terciárnu úroveň a vzdelávanie a učenie dospelých vrátane uľahčovania vzdelávacej mobility pre všetkých a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím 281

2.4.7.2.1 Intervencie z fondov 281

2.4.7.2.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (f) 283

2.4.7.2.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 284

2.4.7.3 Špecifický cieľ SO (h) Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín 284

2.4.7.3.1 Intervencie z fondov 284

2.4.7.3.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (h) 286

2.4.7.3.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 287

2.4.8 Priorita 4P8 Potravinová a materiálna deprivácia 287

2.4.8.1 Špecifický cieľ SO (m) Riešenie materiálnej deprivácie prostredníctvom potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci pre najodkázanejšie osoby vrátane detí a zabezpečenie sprievodných opatrení podporujúcich ich sociálne začlenenie 287

2.4.8.1.1 Intervencie z fondov 287

2.4.8.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa SO (m) 290

2.5 Priority cieľa politiky 5 291

2.5.1 Priorita 5P1 Moderné regióny 291

2.5.1.1 Špecifický cieľ RSO5.1 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach 291

2.5.1.1.1 Intervencie z fondov 291

2.5.1.1.2 Opatrenie 5.1.1. Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy 291

2.5.1.1.3 Opatrenie 5.1.2. Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie 292

2.5.1.1.4 Opatrenie 5.1.3. Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov 292

2.5.1.1.5 Opatrenie 5.1.4. Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku 293

2.5.1.1.6 Opatrenie 5.1.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch 293

2.5.1.1.7 Opatrenie 5.1.6. Európske hlavné mesto kultúry 2026 294

2.5.1.1.8 Ukazovatele špecifického cieľa RSO5.1 296

2.5.1.1.9 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 297

2.5.1.2 Špecifický cieľ RSO5.2 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach 297

2.5.1.2.1 Intervencie z fondov 297

2.5.1.2.2 Opatrenie 5.2.1. Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy 298

2.5.1.2.3 Opatrenie 5.2.2. Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie 298

2.5.1.2.4 Opatrenie 5.2.3. Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov 298

2.5.1.2.5 Opatrenie 5.2.4. Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku 299

2.5.1.2.6 Opatrenie 5.2.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch 299

2.5.1.2.7 Ukazovatele špecifického cieľa RSO5.2 301

2.5.1.2.8 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 302

2.6 Priorita Fond na spravodlivú transformáciU 303

2.6.1 Priorita 6P1 Fond na spravodlivú transformáciu 303

2.6.1.1 Špecifický cieľ FST Umožniť regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou v rámci plnenia energetického a klimatického cieľa Únie do roku 2030 a dosahovania klimaticky neutrálneho hospodárstva Únie do roku 2050 na základe Parížskej dohody 303

2.6.1.1.1 Intervencie z fondov 303

2.6.1.1.2 Ukazovatele špecifického cieľa FST 313

2.6.1.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie 315

2.7 Priority Technickej pomoci 316

2.7.1 Priorita 7P1 Technická pomoc EFRR ... 316
2.7.1.1.1 Intervencie z fondov ... 316
2.7.1.1.2 Ukazovatele priority 7P1 ... 319
2.7.1.1.3 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie ... 320
2.7.2 Priorita 7P2 Technická pomoc Kohézny fond ... 320
2.7.2.1.1 Ukazovatele priority 7P2 ... 321
2.7.2.1.2 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie ... 322
2.7.3 Priorita 7P3 Technická pomoc ESF+ ... 322
2.7.3.1.1 Ukazovatele priority 7P3 ... 323
2.7.3.1.2 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie ... 324
2.7.4 Priorita 7P4 Technická pomoc FST ... 324
2.7.4.1.1 Ukazovatele priority 7P4 ... 325
2.7.4.1.2 Orientačné rozdelenie programovaných zdrojov (EÚ) podľa typu intervencie ... 326
3 Finančný plán ... 327
3.1 Prevody a príspevky ... 327
3.2 FST: PRIDELENIE PROSTRIEDKOV V RÁMCI PROGRAMU A PREVODY ... 329
3.2.1 Pridelenie prostriedkov z FST na program pred prevodmi podľa priority (v relevantných prípadoch) ... 329
3.2.2 Prevody do FST ako doplnková podpora (v relevantných prípadoch) ... 329
3.3 Prevody medzi kategóriami regiónu vyplývajúce zo strednodobého preskúmania ... 330
3.4 Spätné prevody ... 330
3.5 Finančné rozpočtové prostriedky podľa roku ... 332
3.6 Celkové finančné rozpočtové prostriedky podľa fondu a spolufinancovania z národných zdrojov ... 333
4 Základné podmienky ... 337
5 Orgány zodpovedné za program ... 363
6 Partnerstvo ... 364
7 Informovanie a zviditeľnenie ... 366
8 Použitie jednotkových nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi ... 370

1 STRATÉGIA PROGRAMU: HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE

1.1 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 1

Ekonomické, sociálne a územné rozdiely ako aj nerovnosti

S výnimkou roku 2020 zaznamenala slovenská ekonomika za posledné desaťročie priemerný rast HDP o 1,93 % v porovnaní s 0,74 % rastom v rámci EÚ-27[1]. Slovensko je treťou najotvorenejšou ekonomikou z členských krajín OECD – celková otvorenosť predstavuje až 170 % HDP, z toho export 85 % a import 85 %[2]. Najväčší podiel na exporte však tvoria produkty s nižšou pridanou hodnotou (osobné automobily, pri ktorých je Slovensko vo veľkej miere závislé na importe z iných krajín) a nie export vlastných inovácií s vysokou pridanou hodnotou.

Podiel výdavkov na výskum, vývoj a inovácie (VVaI) ostáva výrazne pod priemerom EÚ. Celkové výdavky na výskum a vývoj (VaV) medzi rokmi 2007 – 2020 vzrástli (z 0,45 % HDP na 0,91 % HDP)[3], avšak tento podiel je stále radikálne nižší ako priemer krajín EÚ27 (2,32 % HDP, 2020). Výdavky podnikateľského sektora od roku 2016 predstavujú výraznú časť výdavkov VaV na Slovensku. Kým v roku 2015 boli na úrovni 27,95 %, v roku 2016 vzrástli na 50,36 % a v roku 2020 na 54,08 %. V porovnaní s krajinami EÚ27 (65,83 %[4]) je tento podiel stále pomerne nízky. Výdavky na VaV v SR sú vo výraznej miere ovplyvnené financovaním projektov z fondov EÚ. Na konci financovania programového obdobia 2007 - 2013 bola poskytnutá najvyššia podpora zo zahraničných zdrojov, a to na úrovni 39,43 % (2015), pričom v roku 2020 boli na úrovni 14,28 %[5]. Z pohľadu vedných oblastí najvyššia podpora smeruje na technické vedy, a to až na úrovni 54,83 % z celkových výdavkov[6]. Výdavky podnikov na VaV sú príliš nízke, aby podstatne podporili inovácie, najmä medzi malými a strednými podnikmi (MSP) a prepojenia medzi podnikmi a vedou sú problematické. Zároveň Slovensko patrí k najmenej úspešným krajinám EÚ v rámcových programoch[7].

Odborné kapacity potrebné pre VVaI sú nedostatočné. Celkový počet výskumníkov je na Slovensku podpriemerný – v roku 2020 malo Slovensko cca 3164 výskumníkov[8] (vyjadrené v ekvivalente plného úväzku – FTE) na 1 milión obyvateľov, z toho počet výskumníkov v podnikateľskom sektore[9] je len 777 (FTE) na 1 milión obyvateľov[10]. Existujú významné rozdiely vo výskumných kapacitách v rôznych regiónoch. V Bratislavskom kraji činil v roku 2020 podiel výskumníkov na celkovej zamestnanosti 2,54 %[11], no v regióne Východné Slovensko to bolo len 0,43 %. Výdavky na výskum a vývoj v roku 2020 dosiahli v Bratislavskom kraji 1,50 % HDP, kým v regióne Východné Slovensko len 0,65 % HDP[12]. Bratislavský kraj je bezpochybne centrom rozvoja vedy a výskumu a sídli v ňom až 46 % výskumných kapacít. Výskum na Slovensku je závislý na kapacitách Bratislavského kraja, preto je kľúčové podporovať jeho ďalší rozvoj spolu s ostatnými regiónmi. Slovensko taktiež zaznamenalo v posledných dvoch desaťročiach pokles počtu mladých výskumníkov. Kým v roku 2006 študovalo na slovenských vysokých školách 10,7 tis. doktorandov, v roku 2020 to bolo už len 6,6 tis.doktorantov. V súčasnosti študuje v zahraničí približne 2,2 tisíc slovenských doktorandov, najväčší počet doktorandov odchádza do Českej republiky. Štúdium na Slovensku je pre mladých výskumníkov málo atraktívne kvôli nedostatku štipendií, grantov, podpory výskumných

[1] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00115/default/table?lang=en
[2] https://data.oecd.org/trade/trade-in-goods-and-services.htm
[3] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/RD_E_GERDTOT__custom_1637912/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=999ebe67-78b5-4e71-910e-29166b557063
[4] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/rd_e_berdfundr2/default/table?lang=en
[5] http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/vt1008rs/v_vt1008rs_00_00_00_sk
[6] http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/vt1008rs/v_vt1008rs_00_00_00_sk
[7] K 18.2.2020 bolo v programe Horizont 2020 len 521 slovenských účastí; bližšie informácie sú dostupné na: https://eraportal.sk/en/horizont-2020/slovakia-in-horizon-2020-participation-statistics-2014-2019/
[8] http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_INTERN/vt0001rs/v_vt0001rs_00_00_00_sk
[9] http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/vt2028rs/v_vt2028rs_00_00_00_sk, (MIRRI prepočet na 1 mil. obyv.)
[10] http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/vt2023rs/v_vt2023rs_00_00_00_sk
[11] http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/vt3008rr/v_vt3008rr_00_00_00_sk
[12] ŠÚ SR, Ročenka vedy a techniky 2021, http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/nu3001rr/v_nu3001rr_00_00_00_sk, (MIRRI výpočet výdavkokov na VaV z regionálnych údajov)

aktivít a výskumnej infraštruktúry. Nízku mieru internacionalizácie slovenského vedecko-výskumného prostredia indikuje fakt, že na slovenských vysokých školách pôsobí iba 2 % zahraničných akademických pracovníkov.

Napriek doterajším investíciám do podpory VVaI z prostriedkov EŠIF sa na Slovensku nepodarilo dosiahnuť očakávané zmeny. Prekážky a úzke miesta v implementácii podpory VVaI boli podrobne popísané aj v štúdii OECD k podpore výskumu a inovácií v SR[13]. Ako reakcia na riešenie týchto problémov je nevyhnutné posilnenie dôvery v systém financovania založenom na predvídateľnosti alokácií, transparentnosti výziev a stabilizácii nástrojov priamej a nepriamej podpory, ktoré podporia schopnosť taktického až strategického plánovania investícií do VVaI u zainteresovaných subjektov, čo môže zabezpečiť aj zvýšenie kvality projektových zámerov. Spolu so systémom financovania je dôležitá realizácia reformných procesov spojených s riešením fragmentácie systému riadenia a nízkej koordinácie rôznych aktérov, kvôli čomu boli, už aj tak obmedzené zdroje, implementované s nedostatočným dopadom na zvyšovanie medzinárodnej konkurencieschopnosti v silných oblastiach ekonomiky SR.

V kontexte vplyvu uvedených súvislostí na regionálnu ekonomiku je potrebné zdôrazniť aj význam podpory tvorby a budovania regionálnej politiky VVaI. Pre potreby znižovania rozdielov regiónov je nevyhnutné zabezpečiť identifikáciu VVaI potenciálu a perspektív pre zlepšenie adaptability investícií do VVaI, ktorých implementácia má významný vplyv na rozvoj týchto regiónov, ich špecializáciu a aj samotný hospodársky rast. Zároveň správne nastavená regionálna politika a komplexne identifikovaný regionálny potenciál odstraňuje prekážky, ktoré brzdia krajinu pri tvorbe a plánovaní strategických národných investícií tak, aby sa tieto investície nekoncentrovali do jedného regiónu, ale v závislosti na potrebách rovnomerne prispievali k stabilite a odolnosti regiónov pri riešení globálnych problémov. Národný inovačný systém pre vznik inovačných centier vytvorí základnú schému národného a regionálneho sieťovania, a ako hlavná národná aktivita definuje podmienky, stimulačné opatrenia a aplikačné formy pre vznik inovačných centier. Hlavnou príčinou pre fundamentálnu zmenu inovačnej schémy na Slovensku je globálny ekonomický posun od výroby k službám, čo spôsobuje aj nové sociálne a technické inovačné trendy.

MSP tvoria väčšinu podnikateľských subjektov pôsobiacich na Slovensku, poskytujú pracovné príležitosti 74 % aktívnej pracovnej sily, ale na tvorbe pridanej hodnoty sa podieľajú len 55 %. Inovačná schopnosť slovenských MSP je nízka – iba každý piaty podnik vykonáva produktové a/alebo procesné inovácie (v EÚ je to každý tretí podnik). Na základe Hodnotiacej tabuľky inovácií za rok 2021 bola inovačná výkonnosť slovenských podnikov výrazne nižšia ako priemer EÚ (menej ako 30 %). Podiel vnútropodnikových inovácii produktov nových pre trh bol v SR len 5,3 % v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 10,7 %, zatiaľ čo podiel vnútropodnikových inovácií procesov bol len na úrovni 5,5 % oproti 11,0 % priemeru EÚ[14]. Prostredie MSP na Slovensku sa vyznačuje vysokou dynamikou vývoja, čelí však mnohým prekážkam vrátane častých zmien regulácie, čo prispieva k nízkej konkurencieschopnosti na zahraničných trhoch. Slovensko dosahuje jeden z najvyšších podielov zaniknutých subjektov v rámci krajín EÚ (8,9 %, 2019)[15]. Na bariéry v rozvoji podnikania narážajú aj rodinné podniky, z ktorých 66 % má už nad 10 rokov. Vo Svetovom rebríčku konkurencieschopnosti z roku 2021 sa Slovensko umiestnilo na 50. mieste zo 64 sledovaných krajín. V rámci európskej hodnotiacej tabuľky inovácií 2021[16] sa SR umiestnila na 23. mieste v rámci EÚ, pričom dosiahla podpriemerné skóre pri ukazovateľoch týkajúcich sa zmeny klímy, vrátane indexu eko-inovácií a miery využívania obehového materiálu.

V rámci Slovenskej republiky sú veľké podniky a MSP úzko prepojené a na jeden veľký podnik sú typicky napojené stovky MSP v pozícii subdodávateľov. Je preto žiaduce sústrediť sa na podporu spolupráce medzi veľkými podnikmi a MSP navzájom a ich spoluprácu so sektorom výskumu a vývoja. Slovenská ekonomika patrí medzi otvorené ekonomiky, avšak v zahranično-obchodnej výmene naďalej pretrváva dominantné postavenie veľkých podnikov. Podiel MSP na celkovom vývoze krajiny predstavoval v roku 2020 len 29,3 %. Na trhy krajín mimo EÚ smeruje len 11,7 % z celkového vývozu MSP[17]. V porovnaní s ostatnými krajinami EÚ sa slovenské MSP v prenikaní

[13] OECD Public Governance Policy Papers - Promoting research and innovation in the Slovak Republic through an effective use of European funds, 31 August 2021 https://www.oecd.org/sti/promoting-research-and-innovation-in-the-slovak-republic-through-an-effective-use-of-european-funds-f0e9d786-en.htm

[14] European Innovation Scoreboard 2021 –Slovakia - https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45934

[15] Dáta prepočítané ako podiel počtu zaniknutých podnikateľských subjektov z celkového počtu ekonomických subjektov: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/og2019qs/v_og2019qs_00_00_00_sk

[16] https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/innovation/scoreboards_en

[17] http://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2021/07/Male-a-stredne-podnikanie-v-cislach-2020.pdf

na zahraničné trhy zaraďujú medzi najmenej úspešné. Klesá tiež podiel poznatkovo-intenzívnych služieb na celkovom exporte služieb.

V oblasti vesmírnych aktív má Slovensko dlhú tradíciu, významné medzinárodné úspechy i značný potenciál. Pozitívnym faktorom je aj prítomnosť dobre rozvinutého strojárskeho, elektrotechnického a najmä automobilového priemyslu, predstavujúcich silnú základňu spoločností s technologickými predpokladmi pre diverzifikáciu svojich aktivít smerom ku kozmickému priemyslu.

V oblasti využívania prínosov digitalizácie má Slovensko veľký priestor na zlepšenie. Nedostatočný prenos údajov medzi informačnými systémami verejnej správy sťažuje komunikáciu občanov a podnikateľov so štátom. Dôkazom súčasnej náročnosti komunikácie sú výstupy projektu oversi.gov.sk , ktorý pilotne doteraz spracoval pre vybrané služby cca 2 000 000 požiadaviek. Dochádza k úpravám informačných systémov vyvolaných európskou a národnou legislatívou s vysokými implementačnými nákladmi a výsledkom ktorých sú služby poskytované komplikovaným spôsobom. Vysoký počet elektronických služieb dnes nie je prispôsobený rôznym prístupovým kanálom a jednotlivým skupinám, situáciám a potrebám občanov a podnikateľov. Bariérou pre moderné a agilné zavádzanie služieb je súčasná architektúra informačných systémov, hlavne nízka modularita, proprietárne systémy, vendor-lock a nízka schopnosť škálovať a pridávať IT služby. V súčasnosti sa analytické dáta v nedostatočnom rozsahu využívajú pri rozhodovaní štátu vo verejných politikách. Podľa Najvyššieho kontrolného úradu je faktorom pri nedostatočnom využívaní digitálnych verejných služieb nízka miera dôvery občanov k eGovernment službám spôsobená obavami o ich bezpečnosť[18]. Preto je zásadné pokročiť v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti, pretože zlepšenie jej úrovne má schopnosť posilniť oslabenú dôveru slovenských občanov v moderné technológie. Priestor na zlepšenie je aj v oblasti konektivity, aj keď celkové využívanie pevného širokopásmového pripojenia na Slovensku sa stabilne zvyšovalo v roku 2019 70 %, 72 % v roku 2020 a 78 % v roku 2021, Slovensko sa nachádza iba na 19. mieste v oblasti pripojiteľnosti. Pokrytie pevnými sieťami s veľmi vysokou kapacitou zaznamenalo v roku 2020 mierny nárast percentuálneho podielu domácností na 50 %, pričom v roku 2021 to bolo 59 %, Je preto potrebné zabezpečiť zlepšenie pokrytia sieťami s veľmi vysokou kapacitou, keďže ide o nevyhnutnú podmienku využívania digitálnych technológií a služieb domácnosťami a podnikmi. Toto smerovanie je v súlade aj s odporučeniami pre Slovensko, kde sa konštatuje: aby sa menej rozvinutým regiónom umožnilo dobehnúť zvyšok krajiny, rozšíriť svoju vedomostnú základňu a stať sa konkurencieschopnejšími a produktívnejšími, budú na Slovensku potrebné strategickejšie investície, a to najmä na rozvoj infraštruktúry vrátane digitálnych. V dôsledku šírenia ochorenia COVID-19 sa zvýraznili nedostatky v oblasti digitálnej infraštruktúry, ktoré existovali už predtým. Rozširovanie pokrytia širokopásmovým prístupom a zvyšovanie jeho rýchlosti umožní rovnocennejší a lepší prístup k internetu. Preto sa odporúča odstrániť nedostatky v oblasti digitálnej infraštruktúry.

Slovensko takisto výrazne zaostáva za priemerom EÚ v DESI indexe, dimenzii 3 - integrácia digitálnych technológií a dlhodobo sa nedarí tento rozdiel znižovať. Slovensko sa v poslednom meraní za rok 2021 ocitlo na 21. priečke. Iba 52 % slovenských MSP dosahuje aspoň základnú úroveň digitálnej intenzity (priemer EÚ: 60 %). Slovensko zaostáva za priemerom EÚ, pokiaľ ide o využívanie umelej inteligencie v podnikoch (15 % oproti 25 %) a využívanie cloudových služieb (18 % oproti 26 %). Podiel podnikov, ktoré využívajú analýzu veľkých dát, klesol z 9 % na 6 %. Slovensko zlepšuje svoje úsilie o rozšírenie svojho digitálneho hospodárstva, hoci jeho výkonnosť je naďalej pod priemerom EÚ. Hlavnými prekážkami sú rýchlo sa meniace trhové prostredie a pomalá reakcia účastníkov trhu, ktorí sú závislí najmä od dovozu technológií a know-how z iných trhov. Problémom zostáva relatívne nízka úroveň digitálnej intenzity v podnikoch, ako aj obmedzený prístup k financovaniu a finančným nástrojom na investície do nových technológií a informovanosť o nich.

Pokrok v robotike a automatizácii procesov spôsobí zánik rutinných pracovných miest, na Slovensku je tak automatizáciou ohrozených až 64,4 % pracovných miest[19]. Zároveň sa očakáva tvorba pozícií pre ľudí s vyššou úrovňou zručností. Kľúčové zručnosti pre domémy SK RIS3 2021+ a využívanie výhod digitalizácie nie sú na Slovensku dostatočne rozvinuté. Podiel občanov so základnými digitálnymi zručnosťami predstavuje 54 % (EÚ priemer 56 %), zatiaľ čo podiel občanov s pokročilými digitálnymi zručnosťami je 27 % (EÚ priemer 31 %). Podiel absolventov škôl pracujúcich mimo odbor vzdelania zostáva vysoký (56 % stredoškolsky a 47 % vysokoškolsky vzdelaných osôb)[20]. Slovensko má navyše veľmi nízku participáciu dospelých na celoživotnom vzdelávaní (2,8

[18] https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10335072/9-16012020-BP-EN.pdf/30431c3f-cbce-6d2d-e9d1-4cf6b084b6af
[19] https://www.oecd.org/newsroom/job-automation-risks-vary-widely-across-different-regions-within-countries.htm
[20] https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/praca-zamestnanost/podpora-zamestnanosti/manazerske%20zhrnutia%202020/man_zhrn_uplatnenie_zamestnanie.pdf

%)[21]. Ďalším problémom je odliv mozgov a starnutie populácie. Podľa dostupných údajov klesol emigráciou v období rokov 2004 – 2015 počet ľudí na Slovensku o zhruba 300-tisíc (viac ako polovica pod 30 rokov)[22] a podiel obyvateľstva vo veku 65+ rokov do roku 2040 stúpne na 24,4 %. Z týchto dôvodov bude Slovensko v budúcnosti čeliť akútnemu nedostatku mladej a vzdelanej pracovnej sily.

Rozvoj konceptov inteligentných miest a regiónov a úspešná implementácia projektov v tejto oblasti na Slovensku aktuálne nedosahujú svoj plný potenciál. V rámci viacerých analýz (vrátane štúdie Európskej investičnej banky o inteligentných mestách a regiónoch – 2019) boli identifikované konkrétne úskalia v tejto oblasti a trhové zlyhania.Slovensko má potenciál zlepšiť implementáciu najmä zabezpečením technickej asistencie, lepšej regionálnej koordinácie rozvoja inteligentných miest a regiónov (s ohľadom na ich veľkosť a absorpčné kapacity) a zlepšením úrovne digitalizácie. Bude kľúčové tieto nedostatky odstrániť a zabezpečiť tak efektívny rozvoj agendy inteligentných miest a regiónov a maximalizáciu pozitívnych dopadov na kvalitu života občanov, životné a podnikateľské prostredie, ako aj zvýšenie odolnosti a pripravenosti slovenských miest a regiónov na aktuálne a budúce výzvy. Zároveň by podpora aktivít pre rozvoj agendy inteligentných miest a regiónov na Slovensku mala dávať dôraz na vývoj a zavádzanie inovatívnych, integrovaných a udržateľných riešení, inkluzívny prístup a spoluprácu kľúčových aktérov, modernizáciu samospráv po procesnej a technologickej stránke, ako aj v oblasti budovania odborných kapacít.

Kybernetická bezpečnosť na Slovensku môže byť ohrozená aktuálnou medzinárodnou situáciou a vojenským konfliktom v susednom štáte. Je potrebné zamerať sa na zvýšenie úrovne a odolnosti kybernetickej a informačnej bezpečnosti a zlepšenie úrovne vzdelania zamestnancov štátnej a verejnej správy v tejto oblasti.

Z celkového zamerania pri podpore VVaI, ako aj v oblasti digitalizácie bude implementácia programu Slovensko úzko prepojená so Strategickým dokument SK RIS3 2021+[23]. V rámci tohto politického cieľa budú opatrenia a výskumné aktivity relevantné pre strategické ciele SK RIS3 2021+ a pre špecifické ciele domén SK RIS3 2021+. Definované domény SK RIS3 2021+[24] majú najväčší potenciál transformácie z hľadiska štruktúry aktuálnej a budúcej ekonomiky a zároveň disponujú dostatočnou výskumnou a inovačnou kapacitou v podobe kvalitných výskumných tímov, inštitúcií a inovatívnych spoločností.

Zlyhania trhov

Činnosti v oblasti VVaI charakterizuje vysoký stupeň neistoty, čo častokrát vedie k zlyhaniam trhu, napr. v dôsledku neúplných a asymetrických informácií môžu projekty hodnotné pre spoločnosť alebo hospodárstvo trpieť nedostatočným prístupom k financovaniu, keď sa súkromní investori zdráhajú financovať projekty z dôvodu ich rizikovosti. K zlyhaniam trhu častokrát dochádza aj z dôvodu komplikácií pri koordinácii subjektov spolupracujúcich v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, z ktorých niektorí môžu mať odlišné záujmy, problémy s navrhovaním zmlúv a problémy pri koordinácii spolupráce napríklad z dôvodu vymieňania citlivých informácií. Opatrenia sa preto tam, kde je to možné, primárne zamerajú na riešenie zlyhaní trhu v súlade s pravidlami štátnej pomoci.

Financovanie vedy a výskumu na Slovensku bolo ovplyvnené aj problémami s implementáciou OP VaI a jeho zlúčením s OP II, čím došlo k nevyužitiu časti dostupných zdrojov z EŠIF a v roku 2020 k zrušeniu kľúčových výziev na podporu dlhodobého strategického výskumu a strategických priemyselných výskumno-vývojových centier. Problémy spojené s rušením výziev sa následne premietli do znižovania záujmu súkromného sektora a zvyšovania nedôvery v štátne inštitúcie v aktivitách, ktoré majú viesť k podpore investícií do VVaI.

[21] https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=trng_lfse_01&lang=en
[22] https://www.mfsr.sk/sk/media/komentare-ifp-uhp/odliv-mozgov-po-slovensky-januar-2017.html
[23] Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 – 2027 bola schválená vládou SR 8.12.2021. https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26641/2
[24] Doménami inteligentnej špecializácie 2021 – 2027 sú: Doména 1: Inovatívny priemysel pre 21. storočie, Doména 2: Mobilita pre 21. storočie, Doména 3: Digitálna transformácia Slovenska, Doména 4: Zdravá spoločnosť, Doména 5: Zdravé potraviny a životné prostredie.

Oblasť zdravotníctva limituje zastaralá infraštruktúra zdravotníckych zariadení a absencia výskumno-inovačných centier pre možnosť realizácie biomedicínskeho/klinického výskumu a zavádzania nových a inovatívnych procesov do praxe.

Zlyhaniam trhu často čelia MSP, a to najmä v súvislosti s prístupom k financovaniu (najmä rizikový kapitál), ako aj v súvislosti s investíciami do VVaI.

Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory

V cieli politiky 1 sa podpora aktivít zabezpečí v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR, ale aj naprieč ďalšími podpornými nástrojmi (napr. regionálna investičná pomoc, schémy štátneho rozpočtu a pod). Deliace línie medzi Programom Slovensko a Plánom obnovy a odolnosti SR sú definované na základe 3 hlavných princípov: regionálneho, časového (časová nadväznosť) a princípu vecného obsahového prerozdelenia. Zároveň bude aplikovaný koordinačný mechanizmus medzi týmito nástrojmi vo fáze prípravy výziev na podávanie projektov ako aj vo fáze kontroly žiadostí o platbu tak, aby bolo zamedzené dvojitému financovaniu aktivít.

V rámci Programu Slovensko aktivity zamerané na podporu medzisektorovej spolupráce v oblasti VVaI a zvyšovania výskumných a inovačných kapacít v podnikoch budú komplementárne dopĺňať Plán obnovy a odolnosti SR, a to formou podpory napr. malých výskumných projektov, ktoré umožnia študentom, doktorandom rozvíjať svoje nápady. V rámci rozvíjania skúseností sa bude podporovať nadobúdanie skúseností zo zahraničia prostredníctvom rôznych stáži.

Vybrané opatrenia budú synergické s podporou v rámci programu Horizont Európa, pričom bude umožnená podpora vysokohodnotených projektov (najmä Seal of Excellence), ktoré nezískali financovanie v rámci programu Horizont Európa.

Vo vzťahu ku komplementárnym výzvam v rámci ERA je cieľom Slovenska podporovať výskum a inovácie založené výlučne na excelentnosti a vplyve v súvislosti so súčasnými spoločenskými a ekonomickými výzvami. Projekty by slúžili aj ako rezervoár návrhov projektov, ktoré budú následne predložené do výziev Horizontu Európa. Časť činností by mala pokrývať doplnkové financovanie spojené s príslušnými projektmi programu Horizont Európa.

V oblasti vesmírneho výskumu je hlavným cieľom podpory vytvárať vhodné komplementarity s príslušnými európskymi programami (Horizon Europe, Invest EU, Union Space Programme) a umožniť synergické efekty s európskymi iniciatívami, ako je napríklad nová iniciatíva EK CASSINI na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských MSP a súkromného sektora. Cieľom je komplementárnosť a zároveň potreba podporiť väčšiu účasť slovenských subjektov (najmä technicky zamerané univerzity, SAV, MSP) na európskych vesmírnych projektoch. V tejto oblasti je nevyhnutná podpora rozvoja vesmírneho ekosystému a konkurencieschopných priemyselných kompetencií, aby sa Slovensko stalo konkurencieschopné na európskej úrovni aj v súčasnej dobe „New space“.

Významnú investičnú potrebu vníma Slovensko aj v oblasti výskumnej infraštruktúry, ktorú je potrebné vnímať v širšom kontexte zahŕňajúcom aj tzv. „soft“ infraštruktúru vo forme podporných systémov a nástrojov na efektívnu realizáciu výskumno-vývojovej činnosti a úspešnú aplikáciu jej výstupov do hospodárskej a spoločenskej praxe. Za takú je vnímaná infraštruktúra na podporu transferu technológií a popularizáciu vedy a techniky, ako aj zabezpečenie prístupov k vedeckým e-zdrojom pre potreby širokej vedeckej komunity, ktorá má celonárodný dosah, systémový charakter a je benefitom pre širokú akademickú obec na Slovensku, laickú verejnosť zaujímajúcu sa o objavovanie. V nadväznosti na skúsenosti v rámci doterajších programových období EŠIF, sa spôsob realizácie aktivít v opatrení 1.1.4 prostredníctvom pokračovania projektov s celonárodným pokrytím (tzv. národných projektov) ukazuje ako najefektívnejší. Cieľom ďalšieho rozvoja je modernizácia vybudovaných infraštruktúr a ich prispôsobenia aktuálnym potrebám vedecko-výskumnej komunity na Slovensku, ktoré sa v čase pomerne intenzívne vyvíjajú. Nastavenie a úplná implementácia systémových nástrojov a mechanizmov je pritom vo viacerých oblastiach (napr. v oblasti transferu technológií) aktivitou vyžadujúcou si realizáciu v strednodobom až dlhodobom horizonte. V tejto súvislosti je potrebné udržiavať a nadväzovať nové spolupráce s partnermi v rámci ERA prostredníctvom aktivít ako napr. technická pomoc smerujúca k zabezpečeniu členstva v európskych a medzinárodných infraštruktúrach.

Výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, v relevantných národných alebo regionálnych stratégiách daného členského štátu, a to v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, vo vzťahu k zásadám Európskeho piliera sociálnych práv

Odporúčania Rady[25] upozorňujú, že verejné i súkromné investície do výskumu a vývoja stále nízke. Nízka kvalita verejného výskumu a obmedzená spolupráca s podnikmi, ktorú možno čiastočne vysvetliť neefektívnosťou vyplývajúcou z roztriešteného systému správy a riadenia, obmedzuje rozvoj a spoločné využívanie vedomostí a zručností. Odporúčania Rady zároveň konštatujú, že Slovensko dosiahlo obmedzený pokrok pri plnení odporúčania 3[26]. Odporúčania Rady vo vzťahu k národnému programu reforiem Slovenska upozorňujú na potrebu účinného vykonávania opatrení na zabezpečenie likvidity MSP, ako na potrebu odstránenia nedostatkov v oblasti digitálnej infraštruktúry. Predmetom odporúčaní Rady je aj potreba zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, zabezpečiť priaznivé podnikateľské prostredie a kvalitné verejné služby.

Poznatky získané z predošlých skúseností

Úspešnosť realizácie podpory výskumu, vývoja a inovácií v predchádzajúcich programových obdobiach bola limitovaná predovšetkým náročnosťou a zdĺhavosťou procesov, ale aj celkovou komplikovanosťou nástrojov podpory, čo zdôraznila aj Správa o Slovensku z roku 2020[27]. Problematické oblasti podrobnejšie popisuje štúdia OECD[28], ktorá obsahuje aj návrhy odporúčaní na zlepšenia v jednotlivých oblastiach implementácie podpory VVaI z prostriedkov EŠIF.

Keďže potreby a hlavné výzvy v oblasti VVaI zostávajú z obsahového hľadiska aktuálne aj v tomto programovom období, je nevyhnutné zreformovať mechanizmus podpory, zamerať sa na jednoduchosť a efektívnosť, zohľadnenie synergií a zameranie na stanovené ciele a očakávané výsledky. Cieľom je tiež dosiahnutie maximálnej flexibility, ktorá umožní poskytovať na mieru šité nástroje a služby, ktoré budú reagovať na potreby cieľových skupín v jednotlivých fázach rozvoja, resp. projektového cyklu, budú dostatočne predvídateľné (menší počet dlhodobejšie otvorených výziev) a primerane nárokovateľné.

Doterajšie skúsenosti potvrdili, že za účelom zjednodušenia implementácie je nevyhnutné rozšíriť využívanie zjednodušeného vykazovania výdavkov, ako aj iných foriem zjednodušenia implementácie vo vzťahu k prijímateľom podpory, napr. formou zjednodušených formulárov, vzorových projektov a pod.

Pri podpore projektov sa budú uprednostňovať postupy, ktoré zabezpečia väčšie zameranie sa na výsledky projektov. Zároveň proces verejného obstarávania bude flexibilnejší a kapacitne zabezpečený, aby nedochádzalo k situáciám ako v období 2014-2020, kedy bol celý systém preťažený.

Napriek mnohým opatreniam na zjednodušovanie je zrejmé, že administratívne a časovo náročné grantové podpory nie sú najvhodnejším nástrojom umožňujúcim flexibilne a rýchlo reagovať na potreby praxe a vývoj v oblasti inovácií. V predchádzajúcom programovom období, najmä v dôsledku prepuknutia pandémie COVID-19, došlo k významnému nárastu podielu podpory realizovanej prostredníctvom finančných nástrojov (FN), ktoré preukázali dostatočnú absorpčnú kapacitu a flexibilitu, a tým aj atraktívnosť z pohľadu cieľových skupín. Na toto ponaučenie nadväzujeme v novom programovom období tým, že významný podiel podpory investícií do súkromného sektora bude realizovaný prostredníctvom kombinácie grantu a FN v jednej operácii (v režime FN).

Nenávratná forma podpory, ktorá bola dominantne využívaná v predošlých obdobiach, bude v novom programovom období realizovaná len v odôvodnených prípadoch a tam, kde sa ukáže ako najvhodnejšia (napr. podpora výskumných a vývojových aktivít v predkomerčnej fáze produktového cyklu).

Dôležitou súčasťou podpory bude aj poskytovanie podporných služieb pre cieľové skupiny, zvyšovanie povedomia, napr. v oblasti inovácií a prechodu na obehové hospodárstvo, ako aj celkové skvalitnenie VVaI ekosystému. Ponaučenia z realizácie viacerých národných projektov zdôrazňujú potrebu prípravy na mieru šitých a zároveň dostatočne flexibilných nástrojov na prístup k službám pre cieľové skupiny s prioritným zameraním na

[25] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020SC0524&from=EN
[26] Odporúčanie pre jednotlivé krajiny 3: Zacieliť hospodársku politiku týkajúcu sa investícií na zdravotnú starostlivosť, výskum a inovácie, dopravu, najmä na jej udržateľnosť, na digitálnu infraštruktúru, energetickú účinnosť, konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov a sociálne bývanie, a to s ohľadom na regionálne rozdiely. Zvýšiť vo verejnom obstarávaní uplatňovanie kritérií kvality a nákladov životného cyklu.
[27] Country Report Slovakia 2020 - EUR-Lex - 52020SC0524 - EN - EUR-Lex (europa.eu)
[28] OECD Public Governance Policy Papers - Promoting research and innovation in the Slovak Republic through an effective use of European funds, 31 August 2021 https://www.oecd.org/sti/promoting-research-and-innovation-in-the-slovak-republic-through-an-effective-use-of-european-funds-f0e9d786-en.htm

menší počet kľúčových potrieb. Vhodným implementačným nástrojom sa v tejto súvislosti ukazuje vouchrová podpora, ktorá bola v predošlom období odpilotovaná v oblasti kreatívneho priemyslu, ale aj pri prepájaní podnikov a výskumných inštitúcií (realizované aj v nadväznosti na Iniciatívu EK – CURI). Získané skúsenosti s podporou prostredníctvom vouchrov, ale aj z ďalších opatrení realizovaných v rámci Iniciatív EK budú po vyhodnotení ich úspešnosti zohľadnené pri nastavovaní konkrétnych podporných schém a programov. Rozhodujúcim faktorom bude zohľadnenie dopytu ale aj ponuky služieb na trhu.

Jedným z aspektov, ktorý dáva predpoklad pozitívneho vplyvu na implementáciu opatrení v oblasti podpory VaI, je lepšia harmonizácia a implementácia politikyVVaI, ktorá sa bude realizovať prostredníctvom reformy riadenia, hodnotenia a podpory v oblasti VVaI v rámci Plánu obnovy a odolnosti, čím sa zlepší koordinácia medzi relevantnými subjektmi.

Oblasť eGovernmentu má pred sebou stále viaceré výzvy. Do roku 2020 bolo vydaných viac ako 4 milióny elektronických občianskych preukazov s čipom, ale len 10 % z nich má aktivovaný aj kvalifikovaný elektronický podpis, v praxi potrebný na využívanie elektronických služieb verejnej správy. Súčasné spôsoby prihlasovania sa k elektronickým službám verejnej správy sú obmedzené. Táto bariéra spôsobuje veľké obmedzenie vzhľadom na fakt, že viac ako 50% interakcií na internete je dnes realizovaných z mobilných zariadení, z ktorých sa nedá pristupovať k službám verejnej správy.

Porovnanie Slovenska a priemeru EÚ krajín ukazuje, že slovenský eGovernment dosahuje viac ako 80% pokrytie krokov online službou v životných situáciách. Problémom nízkeho využívania elektronických služieb teda nie je chýbajúca služba, respektíve len jej papierová verzia, ale skôr nedostatočná kvalita alebo nedôsledné uplatňovanie orientácie na používateľa, prípadne iných architektonických princípov v existujúcich systémoch.

V roku 2021 (január - september) bolo vydaných celkovo 652 820 výpisov a potvrdení, ktoré nemusel nosiť občan. Najviac je využívaný výpis z obchodného registra a list vlastníctva. Celkovo vďaka trom vlnám zákona proti byrokracii bolo zobrazených 2 051 893 výpisov. Napriek úspešnému projektu oversi.gov.sk a boja proti byrokracii sa preukazuje nedostatočná implementácia dátovej integrácie prostredníctvom strojových služieb, vrátane následného prerobenia systémov tak, aby občan nemusel opätovne predkladať údaje, ktoré má verejná správa v registroch.

Dlhodobo neriešené problémy Govnetu spôsobili zaostávanie v poskytovaných rýchlostiach pripojenia. Aktuálne až 88 lokalít má pripojenie do 100Mbps, pričom komerční poskytovatelia internetového pripojenia ponúkajú domácnostiam rýchlosti od 30 do1000 Mbps.

Pre zvýšenie úrovne kybernetickej a informačnej bezpečnosti vo verejnej správe je potrebné zamerať sa na kontinuálne vzdelávanie zamestnancov verejnej správy a ich preškoľovanie nakoľko oblasť KIB sa neustále vyvíja. Nakoľko je na trhu nedostatok odborných pracovníkov v oblasti KIB, cieľom je zamerať sa na vzdelávanie detí už od základných škôl.

Význam digitalizácie ekonomiky a spoločnosti v dôsledku globálnych trendov a najmä súčasnej pandémie je nepopierateľný. Kríza spôsobená šírením ochorenia COVID-19 prinútila všetky štáty presmerovať zásadnú časť kľúčových spoločenských činností do digitálneho sveta. Práve táto situácia odhalila skutočnú úroveň a efektivitu digitalizácie štátov. Bohužiaľ často poukázala na zásadné nedostatky, ktoré znemožnili plné využitie potenciálu digitálnych technológií na prekonanie tejto krízy.

Stratégia a akčný plán na zlepšenie postavenia SR v indexe DESI do roku 2025 je rámcovým strategickým dokumentom vlády SR, ktorý reaguje na dlhodobý trend stagnácie až poklesu v hodnotení Slovenskej republiky (ďalej len „ SR") v Indexe digitálnej ekonomiky a spoločnosti (ďalej len ako „DESI"). Vláda SR sa k zlepšeniu postavenia SR v DESI zaviazala vo svojom programovom vyhlásení z marca 2020. Táto ambícia však nie je samoúčelná. Jej význam nespočíva iba v nominálnom vylepšení slovenského skóre v DESI a preklenutí dlhoročnej priepasti medzi SR a drvivou väčšinou štátov EÚ.

Prvoradou víziou je, aby SR v horizonte najbližších piatich rokov aktívne rozvíjalo digitálne trendy a vďaka inováciám skvalitňovalo život svojich občanov, podmienky pre podnikanie a do maximálnej miery efektívne využilo celý potenciál, ktorý digitalizácia poskytuje naprieč hospodárstvom a spoločnosťou.

V súvislosti s dimenziou ľudského kapitálu pre digitálnu dobu bude kľúčové dosiahnuť nadrezortný prístup k vypracovaniu, schváleniu a efektívnej implementácii Národnej stratégie digitálnych zručností a Stratégie

celoživotného vzdelávania. Ukazuje sa, že je potrebné klásť ešte výraznejší dôraz na špecifické skupiny obyvateľov, ktorým digitálne zručnosti najviac chýbajú. Sú nimi napríklad seniori, ale aj nízkopríjmové skupiny v produktívnom veku, ktoré sú najviac ohrozené automatizáciou ich povolaní. Z tohto dôvodu sa ukazuje akútna potreba jasnej vízie celoživotného vzdelávania so systematickou podporou štátu. Integrálnou súčasťou celoživotného vzdelávania musí byť široké spektrum digitálnych zručností, vrátane pravidiel bezpečného používania internetu a zásad kybernetickej bezpečnosti.

V roku 2021 je SR v oblasti digitálnych verejných služieb na 23. mieste v EÚ. Podiel používateľov elektronickej verejnej správy medzi používateľmi internetu sa mierne znížil na 68 %, ale stále je nad priemerom EÚ (64 %). Vo všetkých ostatných monitorovaných ukazovateľoch dosahuje SR nižšie výsledky ako priemer EÚ. Pokiaľ ide o kategóriu „množstvo predvyplnených údajov vo verejných online formulároch“, krajina v roku 2020 dosiahla 36 bodov, čo je výrazne pod priemerom EÚ 63. Digitálne verejné služby pre občanov sú takisto pod priemerom EÚ a predstavujú 64 v porovnaní so 75 bodmi na úrovni EÚ. Tento rozdiel je menej výrazný v prípade digitálnych verejných služieb pre podniky, kde SR dosahuje 79 bodov v porovnaní s priemerom EÚ 84 bodov.

Z výsledkov indexu DESI 2021 je zrejmé, že skóre SR sa mierne zvýšilo vďaka zlepšeniu v oblastiach pripojiteľnosti, využívaniu internetových služieb a digitálnych verejných služieb. Väčšina ukazovateľov sa však nezlepšila dostatočne na to, aby SR udržala krok s priemerom EÚ. Podiel podnikov, ktoré poskytujú svojim zamestnancom odbornú prípravu v oblasti IKT sa znížil na 16 %. Podiel odborníkov na oblasť IKT z celkového počtu zamestnancov narástol na 4,2 %, ale stále je mierne pod priemerom EÚ (4,3 %). 16 % odborníkov na oblasť IKT tvoria ženy. Podľa zverejneného Globálneho indexu kybernetickej bezpečnosti (Global Cyber Security Index – GCI) za rok 2018, zahŕňajúceho angažovanosť 175 krajín, sa SR za rok 2018 posunula na 45. miesto. K posunu došlo vďaka stanoveniu formálnych požiadaviek a pravidiel v oblasti KIB. Výzvou je ich praktické presadenie do praxe. Ďalšou výzvou je zabezpečenie dostatočných odborných personálnych kapacít zo strany štátu, a to z dôvodu prechodu potrebného know-how (nadviazať na minulé projekty a zefektívniť samotné čerpanie oproti minulému obdobiu alokovaním kvalitných implementátorov).

Z uvedených skutočností vyplývajú aktivity v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ktorými chceme zlepšiť hodnotenie SR v medzinárodných indexoch SK v rámci možností a kompetencií ÚOŠS a ich partnerov, monitorovať vývoj skóre SR v jednotlivých indikátoroch DESI a eGovernment Benchmark a stimulovať relevantných aktérov a gestorov k zlepšovaniu zle hodnotených a problematických aspektov digitalizácie, aktívne komunikovať s EK a členskými štátmi v snahe o úpravu metodiky DESI a väčšiu transparentnosť procesu hodnotenia, citeľnejšie a pozitívnejšie implementovať efekty digitalizácie pre obyvateľov, zlepšiť obraz SR v zahraničí, ako aj zosúladiť národné priority, ciele a zdroje s prioritami politík EÚ, na základe ktorých je SR v medzinárodnom meradle hodnotená.

Podpora širokopásmového pripojenia v rokoch 2014-2020 sa začala prípravou intervenčného modelu, ktorý nerátal s možnosťou zapojenia všetkých prevádzkovateľov, ktorí by o to mali záujem. Operátori následne deklarovali pokrytie Slovenska sieťami NGA bez potreby verejnej podpory.

Návrh modelu intervencie v oblasti širokopásmového pripojenia na roky 2022-2027 preto predpokladá možnosť zapojenia všetkých operátorov, ktorí budú mať záujem zapojiť sa do výziev na pokrytie jednotlivých oblastí intervencií sieťami VHCN. Podporený bude návrh, ktorý bude pre danú oblasť najefektívnejší. Podpora širokopásmového pripojenia bude prebiehať v súlade s Národným plánom širokopásmového pripojenia z roku 2021.

Na úrovni implementácie prioritnej osi 7 OPII, resp. na úrovni partnerskej dohody v období 2014-2020 možno definovať sumárne nasledovné skúsenosti a zavedené opatrenia, ktoré budú prenesené do obdobia 2021-2027:

- aplikácia systémového prístupu k programovaniu (nastavenie výziev na princípe “zdola nahor”) a k implementácii projektov v oblasti informatizácie, prenesenie ťažiska od monolitických národných projektov smerom k menším najmä dopytovo-orientovaným projektom;
- zavedenie 5 IT princípov: 1. Dostatočné interné kvalifikované odborné kapacity na riadenie a implementáciu IT projektov; 2. Prenos duševného vlastníctva a dôsledné zabezpečenie prevencie "vendor lock-in", vrátane maximálneho zníženia závislosti od dodávateľa/dodávateľov; 3. Transparentná príprava a proces verejného obstarávania; 4. Transparentné riadenie projektových činností a sprístupňovanie výsledkov a výstupov IT projektov; 5. Dôraz na použiteľnosť výstupov IT projektu;

- príprava a využívanie zásobníka projektov (potenciálnych projektov) pre možnosť efektívnejšej implementácie programu a čerpania finančných prostriedkov;
- potreba optimálneho nastavenia množstva administratívnych a odborných kapacít prijímateľa, ich stabilizácie ale aj potreba pokračovania v systémovom prístupe k vzdelávaniu týchto kapacít,
- využívanie potenciálu zjednodušeného vykazovania výdavkov, najmä paušálnych sadzieb,
- určenie Úradu pre verejné obstarávanie ako sprostredkovateľského orgánu pre Program Slovensko s cieľom zabezpečiť efektívnejší a odbornejší proces kontroly verejných obstarávaní.

1.2 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 2

Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti

Smerovanie k ekologickejšej a nízko uhlíkovej Európe je zamerané na komplexný prístup k mitigácii a adaptácii na zmenu klímy, udržateľné využívanie zdrojov a zvýšenie ochrany prírody, biodiverzity a krajiny. V súlade s Európskou zelenou dohodou (European Green Deal), záväzkom klimatickej neutrality do roku 2050, Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030 a ďalšími národnými programovými dokumentmi, sú intervencie zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a podporu ekonomického rastu cestou komplexného prístupu k zmenám v systéme výroby a spotreby energie, tovarov a služieb, znižovania spotreby prírodných zdrojov a podporou prechodu na obehové nízko-uhlíkové hospodárstvo. Opatrenia v oblasti životného prostredia budú zároveň podporovať rast pracovných miest (tzv. zelené pracovné miesta), prispievať k cieľom sociálnych politík a posilnia prípravu a implementáciu energetického plánovania na regionálnej a lokálnej úrovni a regionálne rozvojové ciele v oblasti nízko-uhlíkového obehového hospodárstva.

Slovensko patrí medzi členské krajiny EÚ s najvyšším podielom priemyslu na celkovom HDP v EÚ (22,2%) a je na siedmom mieste spomedzi krajín EÚ27 s najvyššou energetickou náročnosťou. Hlavnou výzvou je znižovanie emisií skleníkových plynov a smerovanie ku klimatickej neutralite za súčasného zvyšovania konkurencieschopnosti hospodárstva a celkového znižovania spotreby energie.

Klimaticko-energetické ciele EÚ do roku 2030 sú ambiciózne a budú si vyžadovať cielenú a efektívnu podporu opatrení energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie (ďalej aj „OZE“), so zohľadnením princípov udržateľnosti. Najmä v prípade podpory výroby energie z biomasy bude zabezpečené uplatnenie kritérií trvalej udržateľnosti v zmysle článku 29 smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov[20], ako aj požiadaviek na relatívnu 80 % úsporu emisií skleníkových plynov. Slovensko má dobrý potenciál v oblasti veternej a solárnej energie. Málo využívaný je potenciál geotermálnej energie, pričom na území Slovenska je v súčasnosti identifikovaných 26 perspektívnych oblastí s využiteľným geotermálnym energetickým potenciálom.

V súčasnosti je podiel energie z OZE na konečnej energetickej spotrebe na úrovni 17%, čo je najvyšší podiel v krajinách V4, no stále pomerne nízky v porovnaní s európskymi lídrami. Preto okrem celkového podielu energie z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe bude potrebné zabezpečiť zvyšovanie účinnosti výroby a distribúcie tepla, ako aj podielu OZE v systémoch zásobovania teplom/chladom. Zároveň si nové technológie a možnosti budú vyžadovať zavádzanie inteligentných energetických systémov vrátane systémov uskladňovania energie a decentralizovanej výroby elektriny z OZE.

Zameranie opatrení podporí ciele v oblasti zmeny klímy a energetiky do roku 2030, ktoré definuje Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 (ďalej len „NECP“) a Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov, pri zohľadnení špecifických odporúčaní EK pre SR pre rok 2020, najmä odporúčaní týkajúcich sa opatrení na podporu energetickej efektívnosti v MSP a renovácií verejných budov. Od roku 1990 celkové antropogénne emisie na Slovensku klesli o 45,6 % z toho v sektoroch ETS o 21 % (od roku 2005) a mimo 13,2 %. V rámci znižovania emisií skleníkových plynov bude Slovensko musieť výrazne prispieť k celoeurópskemu cieľu, ktorým je zníženie emisií skleníkových plynov o minimálne 55 % (v porovnaní s rokom 1990), v sektore ETS[21] o 61 % (v porovnaní s rokom 2005). Pre emisie skleníkových plynov v sektore mimo ETS je cieľ zníženia na úrovni EÚ stanovený o 40 % (v porovnaní s rokom 2005), pričom pôvodný záväzok pre Slovensko predstavuje zníženie o 20 %, po novom by však mal mať hodnotu 22,7 % [22]. Podiel OZE má na úrovni EÚ vzrásť na 40 %, záväzok Slovenska podľa NECP je 19,2 %, pričom ich podiel v doprave dosiahne 14 %. Cieľom energetickej efektívnosti na úrovni EÚ je dosiahnuť 9 percentnú úsporu energie v porovnaní s ambicióznym scenárom uvedeným v NECP (čo zodpovedá cieľu 36-39 % pre konečnú a primárnu energetickú spotrebu podľa pôvodného výpočtu), pri pôvodnom cieli bol príspevok Slovenska stanovený na 30,3 %. Prepojenie elektrických sústav dosahuje už teraz 52 %.

Prioritou Slovenska v oblasti energetickej efektívnosti je znižovanie energetickej náročnosti ekonomiky, ktoré v kombinácii s podporou využívania OZE prispeje k zmierňovaniu dopadov ekonomického rastu na klímu a životné prostredie a zároveň prispeje k plneniu cieľov a záväzkov Slovenska v tejto oblasti. Jednou z hlavných priorít je tiež uplatňovanie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti. Pre dosiahnutie cieľov v oblasti energetickej efektívnosti stanovených v NECP sú rozhodujúcimi sektory priemyslu a budov, dôležité je však venovať pozornosť aj ďalším oblastiam s potenciálom prispieť k plneniu stanovených cieľov.

Do roku 2030 bude kľúčová realizácia opatrení na znižovanie energetickej náročnosti fondu budov a opatrenia v sektore priemyslu. Nákladovo-efektívna hĺbková obnova bytových a nebytových budov, verejných aj súkromných, ktorá predstavuje najväčší potenciál možných úspor energie zároveň výrazne prispieva aj k znižovaniu emisií skleníkových plynov a prináša komplex ďalších pozitívnych prínosov v oblasti zdravia obyvateľstva, hospodárstva, rastu zamestnanosti a výroby a šírenia inovácií. Projekty obnovy verejných a bytových budov budú riešené komplexne, teda aj s využitím prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy. Zabezpečenie nákladovo efektívnej tepelnej ochrany budovy pri jej obnove v kombinácii s aplikáciou OZE, zelených a pasívnych prvkov ako aj riešení využívajúcich prírodu bude zásadné pre napĺňanie cieľov agendy v oblasti životného prostredia a ochrany klímy. Modernizácia technických systémov budovy využívajúcich OZE vrátane zavedenia systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie prispeje k plneniu cieľov v oblasti digitalizácie energetického systému.

Realizáciou opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a zvýšenia OZE, ktoré prispievajú k plneniu cieľov definovaných v NECP, sa zároveň plnia ciele prierezových opatrení zameraných na ochranu ovzdušia, ktoré sú identifikované v Národnom programe znižovania emisií.

Podpora implementácie opatrení pre energetickú efektívnosť by mohla prispieť k zníženiu konečnej spotreby energie približne o 220 GWh a k zníženiu emisií skleníkových plynov približne o 50 600 ton. Očakávaným výsledkom je príspevok k celkovému zvýšeniu podielu OZE na Slovensku o približne 340 MW. Zrýchlenie prechodu k nákladovo-efektívnemu, udržateľnému a bezpečnému systému dodávok energie prispeje k zníženiu emisií skleníkových plynov o 195 000 ton a k zlepšeniu kvality ovzdušia. Prechod na obehové hospodárstvo si vyžaduje podporu systematických zmien v odpadovom hospodárstve, cielených na zvýšenie miery prípravy na opätovné použitie a recyklácie odpadov a odklon od zneškodňovania odpadov skládkovaním. Podpora predchádzania vzniku odpadov, zberu a triedenia komunálnych odpadov, zvyšovania miery recyklácie odpadov výrazne prispeje k efektívnejšiemu využívaniu materiálov a surovín s dôrazom na domáce zdroje. V súčasnosti sa na Slovensku recykluje 42 % všetkých odpadov, čo je mierne pod priemerom krajín EÚ (47 %). Do roku 2030 je potrebné zvýšiť mieru recyklácie komunálnych odpadov vrátane ich prípravy na opätovné použitie na 65 % a do roku 2035 znížiť mieru ich skládkovania na menej ako 10 %.

V oblasti vodného hospodárstva k zlepšeniu stavu vodných útvarov a k dosiahnutiu dobrého stavu vôd, ako aj k plneniu záväzkov SR a požiadaviek vyplývajúcich zo smerníc EÚ prispeje najmä súbor opatrení vypracovaný v rámci 2. aktualizácie Vodného plánu Slovenska (implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000 ustanovujúcej rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky), ktorý zahŕňa Plány manažmentu povodí Dunaja a Visly, Plány manažmentu povodňových rizík a Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027. Opatrenia sa zameriavajú na prevenciu a znižovanie rôznych druhov znečistenia povrchových a podzemných vôd, elimináciu hydromorfologických vplyvov a zmiernenie nežiadúcich dôsledkov zmeny klímy. K týmto opatreniam patrí i zvýšenie počtu aglomerácii nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov (EO) s pripojením na verejnú kanalizáciu, dobudovanie infraštruktúry na zlepšenie prístupu obyvateľov k pitnej vode, ako aj monitorovanie vôd.

V súlade s Európskou zelenou dohodou a Stratégiou environmentálnej politiky SR do roku 2030 sa naďalej bude vyvíjať úsilie na odstránenie environmentálnych záťaží, ktoré ohrozujú zdravie obyvateľov a kvalitu životného prostredia. Na území SR je evidovaných 1 817 environmentálnych záťaží, z ktorých 310 má najvyššiu prioritu riešenia. Dáta a konkrétne informácie o environmentálnych záťažiach sú zhromažďované vo verejne prístupnom Informačnom systéme environmentálnych záťaží.

Opatrenie sa bude zameriavať na sanáciu environmentálnych záťaží v prípade, ak povinnosť zabezpečiť jej realizáciu prechádza na štát (t.j. ministerstvá určené vládou SR), a to v súlade s ich prioritizáciou. Predpokladom sanácie je vykonávanie podrobného geologického prieskumu pravdepodobných environmentálnych záťaží za účelom zistiť a zmapovať kontaminované lokality. Na sanáciu nadväzuje aj monitoring za účelom sledovania a overenia odstránenia kontaminácie územia, na ktorom sa environmentálna záťaž vyskytovala.

Najvýznamnejším identifikovaným problémom kvality ovzdušia v SR je jeho znečistenie tuhými časticami PM, ako aj tzv. prekurzory sekundárnych častíc (najmä SO2, NOx). Revízia Göteborského protokolu stanovuje národné záväzky na zníženie emisií od r. 2020 (o 57% pre SO2, o 36% pre NOx, o 18% pre prchavé organické zlúčeniny (VOC), o 15% pre NH3 a o 36% pre PM2,5 oproti r. 2005), ktoré sú súčasťou návrhu smernice pripravovanej v rámci balíčka opatrení EÚ pre čistejšie ovzdušie. V roku 2019 bolo podľa údajov Slovenského hydrometeorologického ústavu na území SR vyprodukovaných 23 214,19 t tuhých znečisťujúcich látok PM a 207 629,96 t ďalších vybraných znečisťujúcich látok (SO2, NOx, NH3 a VOC). Do roku 2030 sa predpokladá zníženie emisií PM na úroveň 17 962,74 t a emisií ostatných znečisťujúcich látok na úroveň 182 768 t, k čomu by mala prispievať aj podpora navrhovaných opatrení v oblasti zlepšenia kvality ovzdušia.

Pri implementácii opatrení sa budú brať do úvahy existujúce výrazné regionálne rozdiely v ekonomickej a sociálnej situácii obyvateľstva. Rozdiely sú zároveň aj v miere znečistenia, kvality ovzdušia, či v miere vystavenia rizikám vyplývajúcim zo zmeny klímy. Opatrenia v oblasti energetiky, klímy a životného prostredia sa preto zamerajú na riešenie hlavných problémov v kontexte záväzkov Slovenska, ale zároveň aj regionálnych priorít a potrieb. V mestských a priemyselných aglomeráciách to znamená primárne riešenie problémov emisií skleníkových plynov, kvality ovzdušia a dopravy, ale aj adaptácie na zmenu klímy v sídelnom prostredí. Vo vidieckych oblastiach bude zameranie hlavne na ochranu prírodných zdrojov, biodiverzity a podporu udržateľného manažmentu krajiny. Dôležitým faktorom sú demografické zmeny spojené s úbytkom obyvateľstva vo vidieckych oblastiach a znižovaním jeho kúpnej sily. Tie budú reflektované hlavne v plánovaní infraštruktúrnych a investične náročných projektov v oblasti výstavby verejných vodovodov a infraštruktúry pre čistenie komunálnych odpadových vôd, v oblasti manažmentu odpadov a v oblasti investícií do znižovania energetickej náročnosti budov, tak verejných, ako aj súkromných.

Zlyhania trhu

Oblasť životného prostredia a zmeny klímy sú klasickými príkladmi zlyhania trhu. Dôvodom je veľmi problematická internalizácia pozitívnych a negatívnych externalít, ktoré súvisia s využívaním prírodných zdrojov a vzorcami výroby a spotreby. Zároveň tu existuje problém kvantifikácie vplyvov ekonomických činností na životné prostredie a kompenzácií za dopady na zdravie obyvateľov, kvalitu života a poškodené, alebo zničené ekosystémy a ekosystémové služby. Opatrenia sa preto tam, kde je to možné, primárne zamerajú na riešenie zlyhania trhu.

K základným službám štátu patrí verejná doprava, ktorá dokáže fungovať ekonomicky efektívnejšie v oblastiach s koncentrovaným osídlením, čo si však vyžaduje koordinovaný prístup zainteresovaných subjektov pri plánovaní a rozvoji dopravnej infraštruktúry, jej správy a údržby a organizácii každodennej prevádzky. Je potrebné zvrátiť doterajší nepriaznivý vývoj v deľbe prepravnej práce v osobnej doprave. Cieľom je systémovou integráciou jednotlivých dopravných systémov, ich lepšou organizáciou a vybavením vytvoriť podmienky pre udržateľnú mestskú, prímestskú a regionálnu mobilitu.

Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory

Program Slovensko v oblasti životného prostredia a energetiky vytvára synergie s cieľmi reforiem a investícií, ktoré definuje Plán obnovy a odolnosti SR (POO). V rámci financovania opatrení ďalej buduje synergie s využitím finančných nástrojov, zdrojov štátneho rozpočtu, ako aj samospráv.

V priorite energetická efektívnosť a dekarbonizácia bude komplementárne podporené znižovanie energetickej náročnosti budov, a to tak, že z Programu Slovensko bude obnova budov cielená na verejné budovy a bytové domy a z POO na verejné historicky a pamiatkovo chránené budovy. V oblasti podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE) budú investície z Programu Slovensko zamerané na podporu využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít využívajúcich OZE, pričom pôjde o podporu nových výrobných kapacít elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom maximálne 250 kW, v prípade výrobných kapacít elektrickej energie z OZE v ostrovnej prevádzke bez obmedzenia výkonu a v prípade podpory nových a modernizovaných výrobných kapacít tepelnej energie z OZE tiež bez obmedzenia výkonu. Z POO budú podporené nové výrobné kapacity elektrickej energie z OZE s inštalovaným výkonom 250 kW až 50 MW a modernizácia existujúcich výrobných kapacít elektrickej energie z OZE, ktoré sú pripojené do distribučnej siete. Ani z POO ani z Programu Slovensko sa nepočíta s podporou vodných elektrární. V oblasti podpory využívania OZE v domácnostiach bude z Programu Slovensko podporená len inštalácia zariadení na využitie OZE v domácnostiach (najmä v rodinných domoch a bytových domoch a budovách) a z POO budú

podporené len rodinné domy postavené pred rokom 2013, pričom podmienkou poskytnutia podpory bude realizácia stavebných opatrení za účelom zníženia energetickej náročnosti budovy iných ako len inštalácia zariadenia na využitie OZE (všetko v jednom kroku). Podporné mechanizmy sa budú môcť v jednej domácnosti navzájom kombinovať a dopĺňať s podmienkou zamedzenia duplicitnej podpory. Zamedzenie duplicitnej podpory bude garantované cez jednoznačnú identifikáciu podporeného druhu zariadenia na využitie OZE na konkrétnom mieste inštalácie a prostredníctvom kontinuálnej výmeny údajov o podporených zariadeniach medzi Slovenskou agentúrou životného prostredia (SAŽP) ako implementujúceho subjektu opatrení z POO v tejto oblasti a Slovenskou energetickou a inovačnou agentúrou (SIEA) ako sprostredkovateľským orgánom pre dané opatrenie v rámci Programu Slovensko, a to vzájomnou integráciou informačných systémov. V oblasti energetických systémov budú komplementárne podporené lokálne investície do budovania miestnych distribučných sústav vrátane akumulácie energie pre samospotrebiteľov a energetické komunity z Programu Slovensko a projekty skladovania energie (batériové systémy), vrátane výroby vodíka elektrolýzou a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka, z POO.

V oblasti adaptácie na zmenu klímy synergicky pôsobí podpora programov LIFE+ a grantov Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu a zo zdrojov EÚ v rámci programu LIFE a LIFE+. Opatrenia v oblasti zlepšenia kvality ovzdušia, podporované v rámci Programu Slovensko, posilnia dosahované ciele Integrovaného projektu LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia, pričom v rámci implementácie Programu Slovensko budú zohľadňované poznatky a skúsenosti z tohto projektu. V oblasti ochrany prírody komplementárne so zdrojmi Programu Slovensko pôsobí podpora zo zdrojov programu LIFE v rámci Integrovaného projektu LIFE IP – NATURA 2000.

Ďalšie komplementárne zdroje predstavuje napr. Environmentálny fond, Modernizačný fond, príjmy zo systému obchodovania s emisnými kvótami EÚ ETS a v neposlednom rade privátne náklady firiem a domácností. Navrhované opatrenia, ktoré budú vychádzať z Vodného plánu a/alebo Koncepcie vodnej politiky SR, bude možné realizovať aj s podporou v rámci programu Horizont Europe, Mission ‘Restore our ocean and waters by 2030’.

V oblasti adaptácie na zmenu klímy a ochrany prírody a biodiverzity bude kľúčové najmä prepájanie platieb opatrení Programu Slovensko s financovaním v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ SPP) ako aj Plánu obnovy a odolnosti (POO), príp. ďalších finančných zdrojov. Ako doplnok k ochrane, manažmentu a tvorbe krajinných prvkov a zelene podporovanej zo SPP, budú v rámci špecifického cieľa 2.7 podporené aktivity zamerané na realizáciu prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na miestnej úrovni, najmä ako súčasti spoločných zariadení a opatrení v projektoch pozemkových úprav (MÚSES). Aktivity zamerané na koridory prepájajúce ekologicky významné územia dôležité aj pre migráciu druhov, budú realizované nad rámec alebo ako doplnok k aktivitám, ktoré sú/budú pokryté SPP. Realizácia opatrenia 2.7.4 bude komplementárna s platbami a opatreniami strategického plánu SPP.

V oblasti životného prostredia sa budú financovať aj špecifické potreby dobiehajúcich regiónov iniciatívy Catching-up Regions – Rozvoj endogénneho potenciálu z hľadiska cestovného ruchu a dobudovania základnej environmentálnej infraštruktúry (so špecifickým zameraním na okres Snina a oblasť Národného parku Poloniny).

Dôležitou prioritou SR je zabezpečenie spravodlivej energetickej transformácie. Kľúčovou súčasťou jej presadzovania v súlade s Európskou zelenou dohodou bude realizácia opatrení a reforiem identifikovaných v Akčnom pláne transformácie uhoľného regiónu horná Nitra a v Pláne spravodlivej transformácie vypracovaným v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu. Realizácia komplexných prístupov na základe akčných plánov sa bude sústreďovať na tri identifikované a schválené prioritné regióny pre spravodlivú transformáciu: Trenčiansky kraj, Banskobystrický kraj a Košický kraj.

Dunajská stratégia (EUSDR) podporuje spoločnú zodpovednosť krajín dunajského regiónu za ekonomický a spoločenský rozvoj krajín regiónu, jeho prírodné a kultúrne dedičstvo. Koordinovaný prístup k spoločným problémom umožňuje ich efektívnejšie a nákladovo výhodnejšie riešenie, dovolí naplno využiť potenciál dunajského regiónu. Pre dosiahnutie synergie s plnením cieľov EUSDR budú v rámci operácií podporených z tohto špecifického cieľa flexibilne využívané opatrenia na vyhlasovanie špecializovaných výziev pre implementáciu cieľov EUSDR. Neuvažuje sa s využitím opatrenia na zohľadnenie príspevku k EUSDR pri vyhodnocovaní projektových žiadostí v rámci štandardných výziev prideľovaním osobitných bodov projektovým žiadostiam, ktoré prispievajú k cieľom EUSDR, a to z dôvodu uplatňovania princípu prvoradosti energetickej efektívnosti a prioritizáciu podpory MSP.

Výzvy identifikované v relevantných špecifických odporúčaniach EK pre SR, v relevantných národných a regionálnych stratégiách členského štátu, vrátane integrovaného národného energetického a klimatického plánu, vo vzťahu k princípom Európskeho piliera sociálnych práv

V súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody, Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030 a ďalšími medzinárodnými a domácimi cieľmi bude v oblasti ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, ekosystémov a ekosystémových služieb podpora zameraná na zvýšenie odolnosti krajiny proti dôsledkom zmeny klímy a trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov. Opatrenia povedú k zvýšeniu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, najmä prostredníctvom realizácie dokumentov starostlivosti v územiach sústavy Natura 2000 a v ostatných chránených územiach a realizáciou systematických opatrní mimo chránených území. Hlavnou výzvou pri realizácii opatrení sú vlastnícke vzťahy k pozemkom (z dôvodu rozdrobenosti pozemkov), ako aj dodržiavanie pravidiel štátnej pomoci (na veľkej časti pozemkov je vykonávaná hospodárska činnosť). Očakáva sa tiež pozitívny vplyv na kvalitu ekosystémov a ekosystémových služieb, vrátane obnovy degradovaných ekosystémov či eradikáciu a potláčanie inváznych nepôvodných druhov.

Poznatky získané z predošlých skúseností

V oblasti zameranej na znižovanie energetickej náročnosti podnikov sa znížila spotreba primárnych energetických zdrojov o viac 184 GWh. Pri poskytovaní podpory boli zaznamenané dve významné bariéry a to obmedzenie na podniky v oblasti priemyslu a nadväzujúcich služieb a pravidlá štátnej pomoci v súvislosti so stanovovaním oprávnených výdavkov prostredníctvom kontrafaktuálneho scenára.

V období 2021-2027 taktiež predpokladáme využívanie energetického auditu, ale podpora vypracovania energetického auditu môže byť oprávneným výdavkom len v prípade, ak podnik nemá takúto povinnosť v zmysle pripravovanej revízie smernice o energetickej efektívnosti. Projekty v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE budú podporené len vtedy, ak budú odporučené v energetickom audite, kde okrem energetického a environmentálneho hodnotenia bude v rámci ekonomického hodnotenia uvedené, či je na realizáciu opatrenia postačujúci finančný nástroj, alebo je nevyhnutný grant. Opatrenia v podnikoch môžu byť zamerané napríklad na zníženie energetickej náročnosti budov, zlepšovanie účinnosti zariadení na premenu a distribúciu energie resp. náhrada za nové účinnejšie zariadenia na výrobu elektriny, tepla a chladu. Súčasťou opatrení môžu byť aj systémy monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, ktoré priebežne monitorujú spotrebu energie, navrhujú optimalizačné riešenia s ohľadom na aplikáciu prvoradosti energetickej efektívnosti a následne riadia nevyhnutnú spotrebu energie s cieľom využívať čo najefektívnejšie dostupné formy energie (napr. pokrytie dopytu z lokálneho obnoviteľného zdroja, využitie akumulovanej energie a nakoniec pokrytie dopytu z energetických sietí). V P-SK neplánuje podporu pre podniky obmedziť na podniky v priemysle a to vzhľadom na potenciál príspevku k plneniu stanovených cieľov aj v iných odvetviach, a zároveň z dôvodu negatívneho dopadu Covid na celý sektor podnikov. Pomoc smerovaná na prechod k klimatickej neutralite a znižovanie energetickej náročnosti podnikov, najmä MSP a veľké podniky v súlade s článkom 5 odsek 2. Písmeno b) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde.

Pri podpore obnovy verejných budov sa uplatňoval princíp prvoradosti energetickej efektívnosti tak, aby maximálnou intenzitou boli podporené budovy s plánovaním znížením potreby energie na vykurovanie o minimálne 50 %. Budovy, pre ktoré nebolo preukázané zníženie potreby energie na vykurovanie o minimálne 30 % neboli podporené. Všetky podporené budovy museli mať lepšie parametre ako minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov určené právnymi predpismi (budovy nízkoenergetické, ultranízkoenergetické a s takmer nulovou potrebou energie). S ohľadom na snahu maximalizovať hodnotu k cieľom energetickej efektívnosti voči vynaloženým finančným prostriedkom neboli tzv. „zelené prvky“ (zelené steny, strechy, využívanie dažďovej vody) neboli súčasťou oprávnených výdavkov. Obnovených bolo 840 verejných budov s celkovou podlahovou plochou obnovenou nad rámec minimálnych požiadaviek viac ako 1 400 000 m^2 čím došlo k zníženiu konečnej energetickej spotreby o viac ako 148 GWh ročne. Pri obnove budov bude naďalej prioritou energetická efektívnosť a pokrývanie energetickej spotreby z environmentálne udržateľných zdrojov s prihliadnutím na bezpečnosť zásobovania energiou. Jednou z požiadaviek bude priemerná úspora primárnej energie na úrovni najmenej 30%. Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia. Z dôvod potreby zavádzania adaptačných opatrení na zmenu klími, bude dôraz kladený na tzv. zelené opatrenia ako napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať

využitie potenciálu úspor energie bude predmetom podpory aj monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu.

Vďaka podpore zameranej na podporu využitia OZE, sa zvýšila inštalovaná kapacita zariadení na využitie obnoviteľnej energie o viac ako 365 MW. Medzi významné bariéry v prípade MSP patrila administratívna náročnosť spojená s poskytovaným podpory. S cieľom odstrániť túto prekážku pripravujeme pilotný projekt podpory využitia OZE prostredníctvom poukážok.

Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139. Posúdenie vplyvov na životné prostredie bude vyžadované v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, v rámci ktorého sa vykoná aj hodnotenie podľa DNSH.

V prípade podpory výroby vodíka, bude podpora určená len pre tzv. zelený vodík, vyrobený elektrolýzou s využitím elektriny z OZE.

Adaptácia na zmenu klímy sa sústredí na preventívne opatrenia spojené s lepším manažmentom rizík. Očakávaným výsledkom je zvýšenie odolnosti krajiny proti dôsledkom zmeny klímy, najmä prostredníctvom zlepšenia manažmentu vody v sídelnom prostredí a v krajine, zabezpečením zdrojov pitnej vody v deficitných oblastiach a zväčšením územia zabezpečeného proti zosuvom. Preventívny prístup, modernizácia systémov včasného varovania a vyrozumievania a manažmentu mimoriadnych udalostí povedie spolu s posilnením intervenčných kapacít záchranných zložiek ku zvýšeniu kľúčových kapacít v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie na riziká a katastrofy spojené so zmenou klímy aj vyplývajúce z ľudskej činnosti. S cieľom prevencie a obmedzenia rizika poškodzovania zložiek životného prostredia dôjde k zefektívneniu manažmentu týchto rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí a posilneniu príslušných kontrolných štruktúr a systémov.

Významným rizikom, na ktoré sa ďalej zamerajú opatrenia, je vysoký počet environmentálnych záťaží, z ktorých mnohé predstavujú hrozbu pre životné prostredie a ľudské zdravie. Intervencie sa sústredia na riešenie ich sanácií, ako aj prieskum a monitorovanie.

Pre zvýšenie kvality ovzdušia (hlavne v mestských aglomeráciách), pričom ide o dôsledok nárastu spotreby fosílnych palív v doprave, je potrebné podporiť koordinovaný prístup zainteresovaných subjektov pri plánovaní a rozvoji dopravnej infraštruktúry, jej správy a údržby a organizácii každodennej prevádzky. Ide o opatrenia motivujúce ku znižovaniu individuálnej automobilovej dopravy v mestách (napr. výstavba záchytných parkovísk a ich prepojenie s hromadnou dopravou, zavádzanie nízkoemisných zón a ďalšie). Tie budú spojené s podporou multimodálnej mestskej mobility, ktorá sa zameria na zlepšenie verejnej dopravy a na prechod k alternatívnym palivám vo verejnej osobnej doprave. Cieľom je, systémovou integráciou jednotlivých dopravných systémov, ich lepšou organizáciou a vybavením, vytvoriť podmienky pre udržateľnú mestskú, prímestskú a regionálnu mobilitu spojenú s rozvojom alternatívnych ekologickejších pohonov v doprave a zavádzanie čistejších, lacnejších a zdravších foriem súkromnej a verejnej osobnej dopravy.

1.3 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 3

Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti, investičné potreby; identifikované výzvy

Regióny na západe Slovenska sa vďaka rozvinutejšej dopravnej infraštruktúre dokázali zapojiť do medzinárodnej deľby práce, pritiahli vysoký objem zahraničných investícií a vytvorili prosperujúce regionálne ekonomiky s nízkou nezamestnanosťou. To ale nie je prípad regiónov vo východnej časti krajiny, kde nedostatočná dopravná infraštruktúra sťažuje napojenie do globálnych dodávateľsko-odberateľských sietí, čo negatívne ovplyvňuje ekonomiku, kvalitu života, ale aj životné prostredie.

Vzhľadom na ekologické výhody a relatívne vysokú bezpečnosť pri preprave osôb a tovaru je dôležité zvyšovať podiel železničnej dopravy na dopravnom trhu. Cieľom je dosiahnuť rozvinutú a po technickej stránke vyhovujúcu interoperabilnú sieť železníc, spĺňajúcu potrebné kvalitatívne parametre (rýchlosť, bezpečnosť a spoľahlivosť) na zvýšenie konkurencieschopnosti železničnej infraštruktúry. K 31. 12. 2020 bolo na Slovensku prevádzkovaných 3 580 km železničných tratí, z toho 3 435 km tratí normálneho rozchodu, 46 km úzkorozchodných tratí a 99 km širokorozchodných tratí. Z toho bolo 1 587 km elektrifikovaných, čo predstavuje 44,3 % z celkovej dĺžky prevádzkovaných železničných tratí. Pozitívnym faktorom infraštruktúry železničnej dopravy SR je relatívne

vysoká hustota siete, čo spoločne s vysokou hustotou železničných staníc a zastávok zabezpečuje dobrú dostupnosť osobnej, ako aj nákladnej dopravy. Takto rozvinutá sieť zároveň ponúka vhodné možnosti jej zapojenia do integrovaných systémov miest s cieľom ich využitia ako nosných dopravných systémov.

Ďalší rozvoj železničnej infraštruktúry je možný najmä cestou jej modernizácie, a to prostredníctvom investícií do medzinárodných koridorov, kľúčových uzlov a perspektívnych prímestských a regionálnych tratí. Modernizačné aktivity v spojení s ďalšími opatreniami môžu významne prispieť k zvýšeniu atraktivity železnice. Prevádzkovaním zmodernizovaných úsekov sa významne zníži cestovný čas v osobnej a čas jazdy v nákladnej doprave, čím sa z časového hľadiska zlepší aj prepojenie regiónov a prispeje k zatraktívneniu železničnej dopravy. Technické parametre tratí budú stanovené s prihliadnutím na geomorfologické a geografické podmienky a investičnú efektívnosť projektov. Potenciál rastu železničnej dopravy a rozvoj služieb je najmä v diaľkovej osobnej doprave a prímestskej doprave s koncentrovanými prepravnými prúdmi na hlavných tratiach, ktoré budú prepojené prestupnými uzlami umožňujúcimi dopravu do/z regionálnych centier.

V rámci podpory rastu železničnej nákladnej dopravy je dlhodobým cieľom výstavba a modernizácia siete terminálov intermodálnej prepravy (TIP), ktorá by umožnila prístup ku kvalitným terminálovým a logistickým službám. Poskytnutie finančnej pomoci z verejných zdrojov pri výstavbe a modernizácii terminálov je podmienené posúdením projektov a rozhodnutím EK o súlade s pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci. Podpora rozvoja intermodálnej dopravy bude realizovaná v súlade s národnou Koncepciou rozvoja intermodálnej dopravy SR do roku 2030.

Geografická poloha SR jednoznačne potvrdzuje dôležitosť pozície cestnej siete SR v celoeurópskej dopravnej infraštruktúre. Z dôvodu zlepšenia prístupu na európsku cestnú sieť zo SR, ako aj za účelom zvládnutia tranzitnej dopravy je preto nevyhnutné v čo najkratšom čase dobudovať nosnú diaľničnú sieť. SR si zároveň plne uvedomuje svoj záväzok k homogenizácii transeurópskej siete vyplývajúci z nariadenia č. 1315/2013, ktorým je dobudovať základnú sieť TEN-T do konca roku 2030. Celková plánovaná dĺžka diaľničnej siete SR predstavuje 705 km a je definovaná ťahmi D1, D2, D3 a D4. K 1. 1. 2021 bolo z plánovaného rozsahu diaľnic, vrátane privádzačov, v prevádzke necelých 72 %. V celej dĺžke je v prevádzke len diaľnica D2 o dĺžke cca 80 km. Z hľadiska hustoty diaľnic patrí Slovensko stále ku krajinám s najnižšou hustotou tohto typu dopravnej infraštruktúry a svojou hustotou diaľničnej siete značne zaostáva za priemerom západných krajín EÚ. Podľa Eurostatu bola v roku 2019 hustota diaľničnej siete v SR necelých 10 km na tisíc km² rozlohy. Stav infraštruktúry diaľničnej siete je charakterizovaný chýbajúcim napojením niektorých regiónov a nedostatočným prepojením regiónov. V dôsledku chýbajúcich úsekov diaľnic vznikajú nežiadúce efekty v podobe kongescií, zvýšenej nehodovosti, hlukového zaťaženia a znečistenia ovzdušia.

Aj keď diaľničná sieť môže zabezpečiť rýchle a kvalitné prepojenie sídelných útvarov, obslúži a pokryje len časť územia a realizuje sa na nej len časť prepravných požiadaviek. Celková plánovaná dĺžka siete rýchlostných ciest Slovenska predstavuje 1 167 km a je definovaná ťahmi R1 až R8. K 1. 1. 2021 bolo z plánovaného rozsahu rýchlostných ciest, vrátane privádzačov, v prevádzke cca 25 %, t. j. 297 km. Za účelom zlepšenia dostupnosti regiónov je potrebná výstavba tých úsekov, ktoré tvoria prekážku mobility a ich absencia sa negatívne premieta v hospodárstve aj na životnom prostredí a predstavujú adekvátnu hodnotu za peniaze.

Cesty I. triedy sú dôležité pre medzinárodnú a celoštátnu cestnú dopravu, vzájomné prepojenia regiónov, sídiel samosprávnych krajov, okresov a prepojenia s cestnou sieťou susedných krajín. K 1. 1. 2021 bolo na Slovensku prevádzkovaných spolu 3 337 km ciest I. triedy. Cesty I. triedy aj napriek investíciám v oblasti výstavby diaľnic naďalej prenášajú viac ako 50 % dopravnej záťaže všetkých pozemných komunikácií na Slovensku, čo podčiarkuje ich dopravný a hospodársky význam. Výstavbou a modernizáciou ciest I. triedy dôjde k zlepšeniu regionálnej mobility a zabezpečeniu prístupu obyvateľov SR k sieti TEN-T. Investície do diaľnic a ciest I. triedy budú realizované tam, kde je to opodstatnené a v súlade s priorizáciou projektov cestnej infraštruktúry.

Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti je nevyhnutnou podmienkou rozvoja regiónov, preto bude podporené investíciami do rekonštrukcie, modernizácie a výstavby regionálnych ciest (cesty II. a III. triedy). Cesty II. a III. triedy sú dôležitou súčasťou cestnej siete na Slovensku, avšak v programovom období 2014 – 2020 do nich plynulo menej zdrojov v porovnaní s cestami I. triedy a diaľnicami (12 % celkovej alokácie).

Cesty II. a III. triedy predstavujú významnú časť (77 %) cestnej siete a ich primárny význam spočíva vo vzájomnom prepojení regiónov Slovenska a zabezpečení dopravnej obslužnosti obcí, pre ktoré sa v mnohých prípadoch jedná o jedinú možnosť spojenia s väčšími aglomeráciami. Napriek relatívne nízkym intenzitám v porovnaní s cestnou

infraštruktúrou vyššieho dopravného významu sa na týchto komunikáciách vykonáva až 44 % z celkových dopravných výkonov.

K 31. 12. 2020 bolo na Slovensku 3 631,8 km ciest II. triedy a 10 343 km ciest III. triedy, na ktorých bolo lokalizovaných spolu 3 970 mostných objektov. Opatrenia do regionálnych ciest budú realizované v súlade s Plánmi udržateľnej mobility regiónov a s cieľmi a prioritami identifikovanými v územných stratégiách (Integrované územné investície). Cieľom bude zvýšenie kvality mobility, dopravnej obslužnosti a zvýšenie bezpečnosti dopravy.

Podpora bude smerovaná tiež na miestne komunikácie ako významný prvok regionálnej obslužnosti ako prieťahov ciest vyššieho významu obcami, ale často aj ako jedinej infraštruktúrnej ponuky dopravnej obslužnosti územia.

Za ekologicky a energeticky priaznivý dopravný mód je považovaná aj vodná doprava. Jej potenciál v SR je však obmedzený. V súčasnosti sa realizuje iba na rieke Dunaj, ktorý je súčasťou trans-kontinentálnej vodnej cesty spájajúcej Severné more s Čiernym morom. V rámci dopravnej infraštruktúry SR patrí do základnej siete TEN-T a podľa medzinárodnej klasifikácie vnútrozemských vodných ciest, podľa kritérií EHK OSN a Dunajskej komisie, by mala zabezpečiť splavnosť minimálne 300 dní v roku, čo ale súčasné technické parametre neumožňujú.Do základnej siete TEN-T je zaradená aj Vážska vodná cesta, a to v úseku od Komárna po Žilinu. Jej význam spočíva v tom, že po jej vybudovaní umožní priame dopravné napojenie v smere sever – juh a nachádza sa priamo v trasách pozemných dopravných koridorov č. V a VI. Vážsku vodnú cestu je potrebné dobudovať na parametre klasifikačnej triedy VIa v úseku Komárno – Hlohovec a Va v úseku Hlohovec – Žilina vrátane prístavov. Súčasťou dunajskej vodnej cesty sú medzinárodné prístavy v Bratislave a Komárne, ktorých fungovanie má podstatný vplyv na celkové výkony vodnej dopravy na Slovensku. Stav infraštruktúry a superštruktúry prístavov je však nevyhovujúci, vo väčšine prípadov po technickej životnosti. Rozvoj vodnej dopravy je v súlade s Dunajskou stratégiou v strategických oblastiach zlepšenia vodnej a prístavnej infraštruktúry (zvýšenie splavnosti Dunaja) a v posilnení uzlového plánovania multimodality, tak ako to vyplýva zo zoznamu vybraných cieľov dunajskej stratégie pre zapracovanie do programových dokumentov na čerpanie prostriedkov z fondov EÚ (tzv. embedding).

1.4 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 4

Hospodárske, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti

Pre rozvoj digitálneho, zeleného a sociálneho hospodárstva patrí k najväčším výzvam vzdelávanie v súlade s rýchlo sa meniacimi potrebami trhu práce, ktoré pripraví absolventov na ďalšiu vzdelávaciu a životnú dráhu. Podporené bude zvyšovanie a zmena zručností pracujúcich osôb v dôsledku technologických a iných zmien na trhu práce a tomu zodpovedajúce zmeny vo vzdelávaní, motivácia neaktívnych osôb k účasti na trhu práce, najmä však aktivizácia a podpora zraniteľných a znevýhodnených osôb. Cieľom je predchádzať vzniku chudoby a zabrániť sociálnemu vylúčeniu.

Napriek tomu, že miera nezamestnanosti v SR dosahovala v období pred pandémiou COVID-19 historické minimá a bola pod priemerom EÚ, pretrvávajú problémy v štruktúre nezamestnanosti. Medzi regiónmi sú výrazné rozdiely predovšetkým v evidovanej miere nezamestnanosti (v Bratislavskom kraji bola v júli 2021 na úrovni 5,1 %, ale v Prešovskom kraji dosiahla 11,5 %)[29]. Zamestnanosť znevýhodnených skupín patrí k najnižším v EÚ. Podľa reprezentatívneho zisťovania EU SILC MRK 2018[30] je celkový podiel nezamestnaných Rómov 38 %, pričom trvalo prevládajú dočasné pracovné zmluvy a sezónne práce. 46 % z tohto podielu sú mladí ľudia do 34 rokov a 38 % sú ľudia vo vekovej kategórii 35 – 49 rokov. Sektor sociálneho hospodárstva(sociálnej ekonomiky)[31] je nedostatočne rozvinutý, v roku 2017 bolo v tomto sektore zamestnaných len 2,1 % pracujúcich obyvateľov (priemer EÚ je 6,8 %)[32]. Rozdiely v zamestnanosti a odmeňovaní mužov a žien sú stále vysoké a naďalej rastú, čo znamená, že ženy v reprodukčnom veku majú nižšiu mieru ekonomickej aktivity. Participácia žien s malými deťmi

[29] https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/nezamestnanost-mesacne-statistiky/kopia-2020.html?page_id=1060197
[30] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/EU%20SILC_MRK_2018_FINAL.pdf
[31] v normách z európskej úrovne, ako je všeobecné nariadenie 2021/1060, Nariadenie o EFRR a KF 2021/1058, alebo Nariadenie o ESF+ 2021/1057 sa ako ekvivalent anglického výrazu „social economy“ používa výraz „sociálne hospodárstvo“, kým v slovenskom právnom poriadku bolo zákonom č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch zakotvené ako ekvivalent tohto anglického výrazu slovné spojenie „sociálna ekonomika“. V texte Programu Slovensko sa preto používajú oba tieto výrazy, teda „sociálne hospodárstvo“ a „sociálna ekonomika“, v tom istom význame.
[32] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/2019-european-semester-country-report-slovakia_sk.pdf

na trhu práce je v porovnaní s krajinami EÚ stále nízka. V roku 2019 využívalo zariadenia formálnej starostlivosti 6,6 % detí do 3 rokov (EÚ priemer je 35,3 %)[33]. Nízka miera zamestnanosti žien vo veku 25 – 34 rokov je v dôsledku plnenia si rodičovských povinností a z dôvodu pretrvávajúceho nedostatku flexibilných foriem práce. Zo sociálno-ekonomického pohľadu je dôležité aj naďalej podporovať zamestnanosť znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľstva, ako sú osoby z marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK"), osoby so zdravotným postihnutím, rodičia maloletých detí, mladí ľudia vo veku do 30 rokov, osoby staršie ako 50 rokov, osoby s nízkou kvalifikáciou, ako aj dlhodobo nezamestnané osoby, neaktívne osoby a migranti.

Odhady OECD naznačujú, že v SR sú ohrozené takmer dve tretiny pracovných miest. Až 34,6 %[34] všetkých pracovných miest na Slovensku bude vysoko automatizovaných a ďalších 31 % je ohrozených podstatnou zmenou spôsobu ich vykonávania. Len 36 % absolventov stredných škôl a 47 % absolventov vysokých škôl[35] pracovalo v zamestnaniach, ktoré úplne zodpovedali ich vyštudovaným odborom. Zručnosti absolventov škôl a osôb na trhu práce nie sú v súlade s potrebami rýchlo sa meniaceho trhu práce, čo predstavuje dlhodobo pretrvávajúcu výzvu pre vzdelávanie a odbornú prípravu, vrátane celoživotného vzdelávania. Prístup k celoživotnému vzdelávaniu je nedostatočný, čo vedie k nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily. Miera vzdelávania dospelých je nízka, len 2,8 % dospelých vo veku 25 – 64 rokov sa v roku 2020 zúčastnilo na programe celoživotného vzdelávania (priemer EÚ 9,2 %) [36]. Anticipácia potrieb trhu práce a analýzy uplatnenia absolventov sú kľúčom k zefektívňovaniu poskytovania CŽV. Existujúce nástroje je však potrebné doplniť o detailné informácie o dopytovaných vedomostiach a zručnostiach priamo na pracoviskách. Vhodné podmienky a potrebné personálne a finančné kapacity na zber takýchto údajov boli doteraz zabezpečené len čiastočne, a to najmä v nedávnom období. Budúca podpora naviaže na tieto iniciatívy, s cieľom priniesť aktérom na trhu práce včasné, relevantné a zrozumiteľné informácie.

Pretrvávajú kapacitné nedostatky v prípade zariadení poskytujúcich vzdelávanie a starostlivosť pre deti do 6 rokov, čo zhoršuje regionálne a sociálne rozdiely. Podiel detí navštevujúcich predškolské zariadenia bol v roku 2021 na Slovensku (94 %)[37] nižší ako priemer EÚ (95,3 %), výrazne nižší je u detí z MRK (41 %). Nerovnosti na trhu práce sa bezprostredne premietajú v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia, čo sa následne odráža aj v nedostatočných výsledkoch vzdelávania a v predčasnom ukončovaní školskej dochádzky. Vzdelávacie výsledky žiakov a študentov sú aj naďalej vo všeobecnosti slabé a významne korelujú nielen s ich sociálno-ekonomickým zázemím, ale aj s pripravenosťou pedagogických a odborných zamestnancov poskytovať kvalitné inkluzívne vzdelávanie. Podľa prieskumu v rámci Programu pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA) je podiel žiakov dosahujúcich podpriemerné výsledky vyšší, než je priemer EÚ vo všetkých testovaných oblastiach. Miera predčasného ukončenia školskej dochádzky v roku 2020 bola na úrovni 7,6 %[38], čo je pod priemerom EÚ (9,9 %)[39], ale je vyššia v regiónoch s MRK, kde žiaci z týchto komunít tvoria podstatnú časť predčasne končiacich školskú dochádzku (až 58 % žiakov). V miere dosiahnutého vysokoškolského vzdelávania pretrvávajú rozdiely medzi Bratislavským krajom (44,07 %, 2019) a ostatnými časťami krajiny (26,7% v Košickom kraji, 2019)[40], pričom rozdiel v prospech žien je na úrovni 13,5 % (priemer EÚ 10 %).

Pri realizácii podpory bude v čo najväčšej miere uplatňovaný multidisciplinárny a nadrezortný prístup s cieľom komplexnosti riešení.

Starnutie obyvateľstva predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry spoločnosti, preto bude nevyhnutné zvýšiť aktívnu účasť seniorov na živote komunity a na trhu práce. V tomto kontexte, ale aj v kontexte potreby lepšieho sociálneho začleňovania osôb so zdravotným postihnutím, je dôležité vytvárať vhodné podmienky pre dostupné a udržateľné intervencie na komunitnej úrovni. Vhodné formy komunitných činností sú relevantné aj v kontexte lepšej inklúzie MRK a iných znevýhodnených skupín.

Ekonomická sila regiónov podmieňuje tiež dostupnosť integrovanej starostlivosti, vrátane zdravotnej, starostlivosti o duševné zdravie, ako aj sociálnych služieb poskytovaných na komunitnej úrovni, efektívnej a prepojenej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej osoby. Výzvou je

[33] https://ec.europa.eu/eurostat/ databrowser/view/tepsr_sp210/default/table?lang=en
[34] https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/what-happened-to-jobs-at-high-risk-of-automation_10bc97f4-en;jsessionid=w3x2ojcxaRuaS6n7c23cfIHH.ip-10-240-5-20
[35] https://analyza.todarozum.sk/docs/342392001tw1a/
[36] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/trng_lfse_01/default/table?lang=enb
[37] https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-programmes-children-under-2-3-years-28_sk
[38] https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do
[39] https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do
[40] http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SK_WIN/sv3024rr/v_sv3024rr_00_00_00_sk

chýbajúci personál v oblasti zdravotných a sociálnych služieb a potreba zatraktívnenia povolania v týchto oblastiach.

Miera systémovej podpory pre znevýhodnené skupiny, najmä pre deti a mladých ľudí so zdravotným postihnutím, nie je dostatočná. Výkon intervencií pre rodiny a deti riešia 3 rezorty (sociálny, školský a zdravotný) je založený na medzirezortnej spolupráci a je málo koordinovaný. V prostredí MRK sa medzi dôvodmi neposkytnutia starostlivosti, resp. nevyhľadania pomoci najviac objavovalo, že osoba si nemohla službu dovoliť. Tento dôvod označilo takmer 23 %[41] osôb (oproti necelým 10 % z bežnej populácie). Vyrovnávanie šancí a aktívne začlenenie osôb (vrátane detí) zo znevýhodnených skupín (vrátane MRK) do spoločnosti si vyžaduje špecifické formy podpory, často individualizované a poskytované na komunitnej úrovni, ako aj moderné intervenčné metódy (vrátane včasnej intervencie pre deti s neštandardným vývinom).

Počet osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením bol v roku 2020 stabilizovaný na úrovni 14,8 %[42] (v porovnaní s priemerom EÚ na úrovni 20,9 %), existujú však výrazné regionálne rozdiely: počet osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením sa pohybuje od 5,9 % v Bratislavskom kraji po 24,3 % v Banskobystrickom kraji. Regionálne rozdiely výrazne ovplyvňuje vysoká úroveň chudoby MRK, ktorá je na úrovni 85%. Spomedzi osôb z prostredia MRK, ktoré žijú pod hranicou rizika chudoby, tvoria 36 % ľudia do 15 rokov. Kľúčovým opatrením pre zníženie rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia je aktívne začlenenie, a to prostredníctvom spoluúčasti na riešení problémov, komunitnej a individualizovanej podpory znevýhodnených skupín, ktorej cieľom je poskytnúť príležitosti na zmenu života jednotlivcov a celej komunity a je zameraná nielen na elimináciu príčin vzniku sociálneho vylúčenia, ale aj na elimináciu následných negatívnych dopadov.

Zlyhania trhu

Podpora zamestnanosti, vzdelávania, uplatňovania záruk pre mladých ľudí, ako aj sociálneho začlenenia, materiálnej deprivácie a prierezovo aj inovácií nefungujú na trhovom princípe, preto je nevyhnutné zabezpečiť verejné investície zamerané na podporu vybraných cieľových skupín, akými sú napríklad uchádzači o zamestnanie, osoby vo vzdelávaní, sociálnych intervenciách alebo zdravotných službách, osoby na trhu práce, osoby odkázané na pomoc inej osoby, ako aj osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením. Vzhľadom na skutočnosť, že projekty podporované z ESF+ vo veľkej väčšine prípadov negenerujú príjmy, ktoré by príjemcovia mohli využiť na splácanie poskytnutej podpory, dominantnou formou podpory budú nenávratné finančné príspevky.

K zlyhaniam trhu, ktoré si vyžadujú využitie finančných nástrojov, by mohlo dôjsť v oblasti podpory sociálneho hospodárstva, dostupného nájomného/sociálneho bývania[43] alebo v oblasti podpory samostatnej zárobkovej činnosti. Hlavnými identifikovanými zlyhaniami trhu, ktoré potom vedú k ich obmedzenému prístupu k externým finančným zdrojom, sú:

- obmedzené možnosti sociálneho podniku[44] nakladať so ziskom, ktoré vyplývajú zo základných princípov sociálneho podnikania v zmysle platnej legislatívy
- predpokladaná nižšia produktivita pracovníkov subjektov sociálnej ekonomiky
- komplikovaná predvídateľnosť budúcich peňažných tokov sociálnych podnikov
- zameranie podporných projektov na prevádzkové/spotrebné výdavky, v prípade ktorých sa očakáva ich nízka návratnosť
- nedostatočné záruky požadované na bežnom finančnom trhu.

Oprávnenosť využitia finančných nástrojov je predmetom ex ante hodnotenia, ktoré bude prílohou programu.

[41] https://www.romovia.vlada.gov.sk/site/assets/files/1276/eu_silc_mrk_2018_final.pdf
[42] EU SILC 2020: Chudoba a sociálne vylúčenie ohrozovalo každého šiesteho obyvateľa Slovenska (statistics.sk)
[43] v celom texte programu sa pod pojmom „dostupné nájomné/sociálne bývanie“ rozumie nielen podľa definície v národnej legislatíve (§ 21 ods. 1 zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov), ale širšie v súlade s nariadením č. 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde a s nariadením č. 2021/1057 o Európskom sociálnom fonde plus
[44] V kontexte podpory z finančných nástrojov, respektíve kombinovanej podpory v jednej operácii, sa pod „sociálnymi podnikmi“ rozumejú „podniky v širšom priestore sociálnej ekonomiky“ v zmysle § 5 ods. 6 zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch.

Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory

V priorite **Kvalitné inkluzívne vzdelávanie** sa podpora vzdelávania vrátane infraštruktúry v rámci špecifických cieľov SO (e), SO (f) a RSO4.2 zabezpečí v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR (komponent 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch a komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie).

V priorite **Aktívne začlenenie a dostupné služby** sa v rámci špecifického cieľa SO (i) podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov podporí aktivita typu „integrácia vysokokvalifikovaných cudzincov na trh práce“ až po skončení podpory tejto aktivity z Plánu obnovy a odolnosti SR, t. j. od konca roka 2026. Všetky ostatné typy aktivít v tomto špecifickom cieli sa budú zabezpečovať v synergii z AMIF, pričom podporované aktivity budú vzájomne komplementárne a aktivity podporované z ESF+ sa zamerajú na podporu dlhodobej sociálno-ekonomickej integrácie cudzincov a na zabezpečenie dlhodobých podporných opatrení pre najodkázanejšie osoby.

Aktivity typu „dobudovanie zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) starostlivosti komunitného typu“ podporované v rámci špecifického cieľa RSO4.5 budú podporené synergicky s Plánom obnovy a odolnosti SR.

Výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, v relevantných národných alebo regionálnych stratégiách daného členského štátu, a to v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, vo vzťahu k zásadám Európskeho piliera sociálnych práv

Odporúčania Rady vo vzťahu k národnému programu reforiem Slovenska upozorňujú na význam celoživotného vzdelávania, intenzívnejšej spolupráce medzi podnikmi a vzdelávacím systémom na všetkých úrovniach a lepšieho napojenia programov odbornej prípravy a rekvalifikácie na súčasné a budúce potreby trhu práce, posilnenie digitálnych zručností a zabezpečenie rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu. Súčasne poukazujú na potrebu posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti v oblasti zdravotníckeho personálu, kritických zdravotníckych materiálov a infraštruktúry a na potrebu zlepšiť poskytovanie primárnej zdravotnej starostlivosti a koordináciu medzi jednotlivými druhmi starostlivosti. Odporúčania sa sústredili aj na poskytovanie primeranej náhrady príjmu a zabezpečenie prístupu k sociálnej ochrane a základným službám pre všetkých. Odporúčania budú koordinované so zásadami a právami stanovenými v Európskom pilieri sociálnych práv, pričom budú odrážať osobitné výzvy identifikované na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

Výzvy v oblasti administratívnej kapacity a spravovania a opatrenia na zjednodušenie

Hlavnými princípmi pre nastavenie riadiaceho a kontrolného systému a administratívnych kapacít sú kontinuita a stabilita. Riadiaci orgán bude pokračovať v dobrých skúsenostiach získaných z predchádzajúceho obdobia a zmeny sa budú uskutočňovať na základe vyhodnotenia doterajšieho fungovania.

Zjednodušenie bude znamenať zrušenie požiadavky na proces určovania a možnosť zachovať existujúci dobre fungujúci systém riadenia a kontroly. Overenie riadiacim orgánom musí vychádzať z písomnej ex ante analýzy rizika a musí byť primerané identifikovaným rizikám.

Doterajšie skúsenosti potvrdili, že za účelom zjednodušenia implementácie je nevyhnutné rozšíriť využívanie zjednodušeného vykazovania výdavkov, ako aj iných foriem zjednodušenia implementácie vo vzťahu k prijímateľom podpory, napr. formou zjednodušených formulárov, vzorových projektov a pod.

Dôraz sa bude klásť na využívanie zjednodušených spôsobov vykazovania výdavkov (paušálne sadzby, jednotkové náklady, jednorazové paušálne čiastky, financovanie nesúvisiace s nákladmi) s cieľom znížiť administratívnu záťaž všetkých subjektov zapojených do prípravy, realizácie, monitorovania a hodnotenia projektov. Pri podpore projektov sa budú uprednostňovať postupy, ktoré zabezpečia väčšie zameranie sa na výsledky projektov.

Integrovaný prístup k riešeniu negatívnych demografických trendov

Demografické trendy výrazne ovplyvnia pracovný trh – hoci sa má počet obyvateľov v celej krajine v dlhodobej perspektíve (do roku 2035) znižovať, podľa prognózy sa najviac zníži v regiónoch, ktoré už zápasia s nedostatkom pracovných síl (s výnimkou Bratislavy). Starnutie obyvateľstva bude v nasledujúcich 20 rokoch veľmi intenzívne, s dopadmi na sociálne a zdravotné zabezpečenie, vzdelávací systém a dopyt po kvalitných zdravotno-sociálnych službách.

Úbytok pracovnej sily bude možné zmierniť rýchlejším nástupom mladej generácie na trh práce, zlepšením prístupu kvalifikovaných zahraničných pracovníkov k adekvátnym pracovným miestam, lepším využitím potenciálu neaktívnych osôb a seniorov, čo predpokladá vzrastajúce požiadavky na individualizovaný a kvalifikovaný prístup poskytovateľov služieb zamestnanosti, ako aj na inovatívne a experimentálne prístupy všetkých subjektov zapojených do prípravy a implementácie projektov, vrátane zavádzania vekového manažmentu u zamestnávateľov. Bude potrebné podporiť aktívne a zdravé starnutie, osvetové činnosti a aktívne zapojenie seniorov do života komunít, napr. prostredníctvom dobrovoľníctva.

Poznatky získané z predošlých skúseností

Opatrenia realizované v programovom období 2014 – 2020 prispeli k zníženiu nezamestnanosti a pomohli dosiahnuť cieľ SR v oblasti zamestnanosti, no podiel znevýhodnených osôb na celkovej nezamestnanosti, najmä dlhodobo nezamestnaných a neaktívnych nezamestnaných (mimo evidencie úradov práce) je stále veľmi vysoký. Od roku 2018 je v realizácii opatrenie zamerané na individualizované poradenstvo pre dlhodobo nezamestnané osoby, ktorého súčasťou je aj bilančná diagnostika a asistencia pri príprave uchádzača o zamestnanie na pracovný pohovor. Obdobné opatrenie bolo prijaté aj pre neaktívne nezamestnané osoby koncom roka 2021 výzvou „Krok za krokom“ podporujúcou zapojenie mimovládneho a neziskového sektora do ich vyhľadávania, bilančnej diagnostiky a personalizovaného poradenstva. Doterajšie implementačné skúsenosti, ako aj výsledky priebežného hodnotenia pokroku v napĺňaní cieľov prioritnej osi 3 – Zamestnanosť OP ĽZ potvrdzujú správnosť individualizovaného prístupu, ktorý bude nevyhnutné uplatňovať vo vzťahu ku všetkým znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie. Jeho cieľom je zabezpečiť lepšiu profiláciu nezamestnaných osôb a následne aj lepšiu individualizovanú podporu v zamestnaní, predovšetkým formou mentorovania a uplatňovania túторského prístupu. Dôvodom zapojenie subjektov mimovládneho a neziskového sektora pri práci s neaktívnymi nezamestnanými je fakt, že úrady práce nemajú na tieto osoby dosah keďže sa nachádzajú mimo ich evidencie.

Implementácia opatrení zameraných na podporu zamestnanosti mladých ľudí vo veku do 29 rokov prispela k výraznému poklesu nezamestnanosti tejto cieľovej skupiny až o 65 % (porovnanie údajov z rokov 2013 a 2018). Podporované opatrenia sa zameriavali najmä na odstraňovanie nesúladu medzi ponúkanými zručnosťami a očakávaniami trhu práce, zabezpečenie potrebnej praxe pre absolventov, včasného a intenzívneho poradenstva pre mladých ľudí, vrátane podpory pracovného miesta v ich prvom zamestnaní a poskytovanie pomoci prostredníctvom mentora. V tomto trende je potrebné pokračovať aj v novom programovom období, kedy sa podporia aj preventívne opatrenia a opatrenia zamerané na podporu mladých ľudí v čase prechodu zo školy do zamestnania, a to v snahe zabrániť tomu, aby sa mladí ľudia dostali po ukončení formálneho vzdelávania do situácie, že budú nezamestnaní a nebudú sa zúčastňovať ani projektov odbornej prípravy (tzv. situácia „NEET“). Najrizikovejšou skupinou osôb so statusom NEET, ktorá unikala pozornosti v rámci realizovaných opatrení, je skupina neaktívnych NEET (mladí neaktívni nezamestnaní – mimo evidencie úradov práce), Neaktívni NEET tvoria najpočetnejšiu skupinu spomedzi všetkých nezamestnaných a v čase krízy ich počet narastá najrýchlejšie. Na identifikáciu neaktívnych NEET a ich zapojenie do procesu prípravy na trh práce sa v roku 2021 spustilo pilotné odskúšanie jednotných kontaktných a poradenských miest, tzv. one-stop-shop, v regióne BBSK, realizované mimovládnym sektorom.

V programovom období 2014 – 2020 v zameraní aktívnych politík trhu práce sa preškoľovacie kurzy ponúkali oprávneným uchádzačom o zamestnanie v rámci opatrení REPAS+ a KOMPAS+, ale ponuka odbornej prípravy prispôsobenej osobám s nízkou kvalifikáciou (vrátane MRK) bola obmedzená, preto sa namiesto toho zvyčajne zapájali do programov verejnoprospešných prác s nízkou mierou prechodu na primárny trh práce. Je potrebné posilniť systémy včasnej intervencie, a to aj s väčším zapojením neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti. Pri zabezpečovaní podpory osobám najviac vzdialeným od trhu práce je potrebné posilniť spoluprácu poskytovateľov služieb zamestnanosti a sociálnych služieb.

Podporované opatrenia v oblasti zosúlaďovania rodinného a pracovného života, ako napr. podpora flexibilných foriem práce, vytváranie alternatívnych foriem starostlivosti o malé deti v tzv. detských kútikoch, prispeli k väčšej rovnováhe medzi rodinným a pracovným životom a vyššej zamestnanosti žien. Zamestnávateľov, ktorí vytvoria podmienky pre flexibilné zamestnanie rodičov maloletých deti alebo osôb, ktoré sa starajú o rodinných príslušníkov odkázaných na starostlivosť, je potrebné aj naďalej podporovať. Výzvou zostáva aj podpora cenovo dostupnej, , kvalitnej a trvalo udržateľnej starostlivosti o deti (vrátane detí do 3 rokov) vo forme sociálnych služieb alebo inovatívnych a flexibilných foriem starostlivosti o deti.

Opatrenia realizované v programovom období 2014 – 2020 v oblasti vzdelávania poukazujú na pretrvávajúcu potrebu podpory zvyšovania kvality a inkluzívnosti vzdelávania, a to tak v oblasti investovania do podpory pedagogických a odborných zamestnancov a pomáhajúcich profesií vo vzdelávaní, ako aj v oblasti adaptácie vzdelávacieho systému na rozmanité potreby detí, žiakov, študentov a účastníkov vzdelávania pre ich plnohodnotnú vzdelávaciu a životnú dráhu, vrátane úspešného pôsobenia na trhu práce. O túto oblasť bol najväčší záujem a zároveň sa jednalo o operácie, ktoré sa v prevažnej miere realizovali prostredníctvom zjednodušeného vykazovania výdavkov. Prax ukázala, že je potrebné rozšíriť spektrum podporovaných pozícií.

V kontexte podpory inkluzívneho vzdelávania skúsenosti ukazujú, že je potrebné sa viac zamerať na túto oblasť aj v odbornom vzdelávaní a príprave a v terciárnom vzdelávaní, a to v obsahu vzdelávania, ako aj v prístupe k nemu. V programovom období 2014 – 2020 nebol dostatočne využitý potenciál podpory tejto oblasti. Kľúčovým prvkom bude aj podpora kariérneho poradenstva vo všetkých oblastiach vzdelávania, vrátane vzdelávania dospelých.

Intervencie, ktoré sa realizovali na podporu deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti a sociálnych služieb, potvrdili potrebu podporovať rozvoj existujúcich a nových sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) komunitného charakteru, aby sa zabezpečovala individualizácia uspokojovania potrieb klientov. V oblasti SPODaSK je potrebné zabezpečiť profesionalitu výkonu, znižovať počet detí umiestnených v zariadeniach SPODaSK na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, deinštitucionalizovať 80 % aktuálnych kapacít na výkon rozhodnutia súdu v centrách pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“) na komunitný spôsob usporiadania organizačných súčastí CDR, zvýšiť kvalitu poskytovania starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením vrátane zabezpečenia podmienok na ich integráciu a inklúziu, zlepšiť podporu rodín s dieťaťom/rodičom so zdravotným znevýhodnením a zaviesť systém monitorovania a hodnotenia kvality v oblasti náhradnej starostlivosti. V oblasti sociálnych služieb krízovej intervencie je potrebné rozširovať kapacity a zabezpečiť udržateľnosť terénnej sociálnej práce a komunitných centier. V programovom období 2021 – 2027 je výzvou podpora zavedenie koncepčného integrovaného a funkčného systému dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti, ako aj zatraktívnenie zamestnania sociálnych a zdravotných pracovníkov.

Pretrvávajúce nedostatky v sociálnych záchranných sieťach a sociálnom zabezpečení a nízka dostupnosť sociálneho/nájomného bývania si žiadajú intervencie na cielené služby pre vybrané cieľové skupiny, na aktivizáciu ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, ako aj opatrenia na zlepšenie udržateľnosti bývania pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, vrátane detí, rodín s jedným rodičom a ľudí bez domova. Preto bude nevyhnutné zabezpečiť rozvoj dostupného nájomného/sociálneho bývania rozšírením siete verejnoprospešne orientovaných sociálnych podnikov bývania. Zároveň, zavádzaním programov housing led prístupov a rapid re-housing, tvorbou nástrojov finančného a nefinančného charakteru a systematickým prepájaním sociálneho bývania s poskytovaním podporných sociálnych služieb v odôvodnených prípadoch bude riešená problematika bývania ľudí bez domova v Národnej koncepcii prevencie a riešenia bezdomovectva.

Podpora obcí s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít prostredníctvom osobitných prioritných osí vychádzala zo zásady explicitnosti nie exkluzívnosti s cieľom zabezpečiť reálny dosah v oblasti sociálno-ekonomickej integrácie obyvateľov MRK. Implementáciou plánovaných opatrení a aktivít sa ukázalo, že nedošlo k naplneniu želateľného efektu. V záverečnej hodnotiacej správe[45] sa vo vzťahu k sociálnej inovácií Take-away balíka uvádza aj nedostatočné územné pokrytie obcí s MRK, roztrieštenosť poskytovanej pomoci v rovnakých oblastiach rôznymi ministerstvami (oblasť sociálneho začleňovania a vzdelávania), nesúlad investičných a neinvestičných intervencií. Pretrvávajúce štrukturálne nerovnosti, ktorým čelia najmä obyvatelia MRK z priestorovo vylúčených lokalít vyžadujú v súlade so schválenou Stratégiou rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 okrem podpory v rámci priorít zameraných na podporu zamestnanosti, vzdelávania, mladých ľudí, sociálneho začlenenia a inovácií aj intervenčnú pomoc cez špecificky zamerané ciele ESF+ a EFRR. Poskytovanie potravinovej a základnej materiálnej pomoci sprevádzané sprievodnými opatreniami prostredníctvom programu FEAD na základe skúseností z programového obdobia 2014-2020 má nezanedbateľný synergický účinok na ďalšiu prácu pri integrácii najohrozenejších skupín obyvateľstva. Viac ako polovica konečných príjemcov opakovane kontaktuje partnerskú organizáciu, ktorá potravinovú a základnú materiálnu pomoc poskytla so žiadosťou o ďalšiu pomoc pri riešení svojej situácie. Výzvou do budúcnosti je flexibilnejšie využívanie nových foriem poskytovania pomoci.

[45] Hodnotenie pokroku k naplneniu cieľov PO5 Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

Implementácia iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions v programovom období 2014-2020 zároveň poukázala na potrebu zmeny prístupu k podpore z EŠIF vo viacerých kľúčových oblastiach rozvoja najmenej rozvinutých regiónov Slovenska, ako napríklad v kontexte integrácie MRK, kde bol na príklade investícií v sérii pilotných obcí testovaný model podpory komplexného rozvoja. Prístup bol založený na identifikácii potrieb obcí, ich zapracovaniu do strategických dokumentov a následne na vytvorení možností uchádzať sa o podporu z EŠIF do veľkej miery v rámci jednej komplexnej výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný príspevok. Práve na tento prístup, ktorý umožnil samosprávam efektívnejšie plánovanie investícií, nadviaže podpora zameraná na integráciu MRK v programovom období 2021-2027.

Ďalšie poučenia vyplývajú z implementácie projektov v oblasti rozvoja odborného vzdelávania a prípravy v súlade s potrebami trhu práce a integrácie sociálnych a zdravotných služieb v rámci zabezpečenia prístupu k dlhodobej starostlivosti, kde bola identifikovaná potreba financovania viacerých druhov aktivít. Príkladom je kombinovanie investícií do rozvoja infraštruktúry a zároveň do rozvoja ľudských kapacít a súvisiacich mäkkých opatrení. Vzhľadom na nastavenie podpory z EŠIF však nebolo možné popisovanú integráciu zdrojov dosiahnuť v plnej miere a podpora ostala fragmentovaná vo viacerých operačných programoch a výzvach. Cieľom vytvorenia jednotného Programu Slovensko je preto reflexia na uvedenú slabú stránku a vízia zjednodušenia integrácie zdrojov.

Makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti

SR je od roku 2011 súčasťou makro-regionálnej Stratégie EÚ pre dunajský región (EUSDR), ktorá poskytuje rámec pre spoluprácu medzi členskými štátmi EÚ a tzv. tretími krajinami z tejto geografickej oblasti a vytvára priestor na vznik nových príležitosti na riešenie výziev a využitie potenciálu tejto oblasti, predovšetkým na posilnenie jej úsilia o dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a teritoriálnej súdržnosti.

Vybrané opatrenia podporované v rámci cieľov ESF+ prispejú aj k napĺňaniu cieľov EUSDR v prioritnej oblasti č. 9 Investície do ľudí a ich zručností, ktorá pokrýva oblasti ako napr. zamestnanosť so zacielením na vyššiu mieru zamestnanosti, riešenie dlhodobej nezamestnanosti, nezamestnanosti mladých ľudí, investovanie do zručností, podpora inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy, podpora inkluzívnych trhov práce, rovnakých príležitostí a nediskriminácie, boj s chudobou, modernizácia trhov práce a systémov odbornej prípravy a sociálnej ochrany. Spolupráca na napĺňaní týchto cieľov by sa mala primárne realizovať ako projektové partnerstvo na úrovni príjemcov.

V rámci EUSDR bude naďalej pracovať sieť riadiacich orgánov ESF+ krajín z podunajskej oblasti, ktorá bola vytvorená v programovom období 2014 – 2020. Táto sieť pracuje na vývoji spoločného konceptu spolupráce, poskytuje priestor na výmenu skúseností týkajúcich sa práce s príslušnými cieľovými skupinami a prispieva k lepšiemu porozumeniu tém špecifických pre programy ESF+ v európskom kontexte. Inovatívne modely najlepších postupov tak bude možné začleniť priamo do implementácie projektov. Súčasťou konceptu nadnárodnej spolupráce v rámci EUSDR môže byť aj výmena účastníkov projektov. V súlade s výzvou na vytvorenie prostredia pre posilnenie know-how v oblasti sociálnych inovácií a podporu nadnárodnej spolupráce v rámci budúceho programu ESF+, predovšetkým v makro-regionálnych stratégiách EÚ sa zapojilo SK do nadnárodného projektu v partnerstve s ďalšími krajinami EUDS (AT, HU, BG, CR, DE) na vytvorenie „Kompetenčného centra pre sociálne inovácie“, ktorého cieľom na národnej úrovni bude vybudovanie národného kompetenčného centra pre podporu, rozvoj a implementáciu sociálnych inovácií. Kompetenčné centrum bude slúžiť ako centrálny kontaktný bod pre zainteresované strany, odborníkov, miestne organizácie a občanov. Výmena poznatkov a vytváranie sietí sú pre sociálne inovácie kľúčové, preto je navrhovaný projekt zameraný na podporu výmeny poznatkov a prehĺbenie spolupráce medzi všetkými potenciálnymi aktérmi v budúcom programe ESF+, ktorými sú zástupcovia občianskej spoločnosti, akademického prostredia, ako aj partneri z oblasti verejnej politiky. Cieľom projektu na medzinárodnej úrovni bude prenos skúsenosti, príkladov dobrej praxe z projektov sociálnych inovácií a vytvorenie siete kompetenčných centier na regionálnej a európskej úrovni.

1.5 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE CIEĽA POLITIKY 5

Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti

Regionálne rozdiely na Slovensku sú jedni z najväčších spomedzi všetkých krajín v rámci OECD[46], pričom rozdiely v úrovni HDP na obyvateľa sa medzi krajmi zvyšujú od roku 2000. V porovnaní s celoslovenským priemerom je úroveň regionálneho HDP na obyvateľa (za rok 2019) najnižšia v prípade Prešovského kraja (64,5 %), Banskobystrického kraja (77 %) a Košického kraja (83,6 %). Tieto tri kraje zaostávajú aj v ďalších ukazovateľoch:

a) najvyššia miera nezamestnanosti (za rok 2020 – Prešovský kraj a Košický kraj 11%, Banskobystrický kraj 10% v porovnaní s priemernou mierou nezamestnanosti v ostatných regiónoch 5,6 %),

b) najvyššia miera mladých nezamestnaných, vysoká miera chudoby (za rok 2020 Banskobystrický kraj 18,3 %, Prešovský kraj 17,2 %, Košický kraj 15,8 % v porovnaní s priemerom ostatných regiónov 7,3 %).

S cieľom identifikovať kľúčové problémy v rozvoji regiónov a nájsť vhodné nástroje na ich odstránenie, pristúpila regionálna a miestna samospráva, v súlade s princípom partnerstva, k vypracovaniu územných stratégií podľa článku 29 všeobecného nariadenia (na úrovni NUTS3) a článku 11 nariadenia o EFRR (UMR). Ich cieľom bola analýza potrieb rozvoja a potenciálu regiónov a návrh integrovaného prístupu ich riešenia. Súčasťou týchto stratégií je aj zoznam operácií, ktoré budú podporené z Programu Slovensko. Okrem priamej podpory týchto operácií budú na projekty vyhlasované aj dopytovo-orientované výzvy. Ich cieľom je zabezpečiť plynulú podporu projektov regionálneho rozvoja a synergickú podporu projektom, ktoré budú súčasťou integrovaných územných stratégií a stratégií udržateľného miestneho rozvoja.

Integrovaný územný rozvoj bude v Programe Slovensko realizovaný formou integrovaných územných investícií podľa článku 28 písm. a) všeobecného nariadenia. Integrované územné investície budú podporované zo všetkých cieľov politiky Programu Slovensko. Konkrétny rozsah podpory je uvedený pri každom zo špecifických cieľov v každom cieli politiky. Aktivity podporované v cieli politiky 5 budú teda iba doplnkovým zdrojom k iným špecifickým cieľom podporujúcim integrovaný územný rozvoj.

Investičné potreby

Prehlbujúcu sa polarizáciu spoločnosti, nedostatočne rozvinuté komunity a medziľudské vzťahy je potrebné riešiť pomocou investícií do rozvoja občianskej spoločnosti v kontexte budovania odolnejšej demokracie. Hlavnými nástrojmi riešenia bude predovšetkým osveta, vzdelávanie a budovanie kapacít k participácii a aktívnemu občianstvu, podpora aktivizmu, občianskych iniciatív, komunitného organizovania, dobrovoľníctva, podpora medzisektorových partnerstiev a sieťovania, zameraných na kvalitnejšiu spoluprácu, komunikáciu a participáciu. Pri zvyšovaní odolnosti demokracie budú osobitnú úlohu zohrávať nástroje boja proti nenávistnému diskurzu a dezinformáciám (ako je protirómsky rasizmus), ako napr. Zvyšovanie zručností v oblasti konštruktívneho dialógu a v predchádzaní konfliktov, prevencia radikalizácie a zvýšenie pripravenosti verejnej správy reagovať na radikalizáciu spoločnosti, vrátane identifikácie regionálnych a miestnych deradikalizačných opatrení. Úlohou občianskej spoločnosti je aj rozvoj a podpora programov na zvyšovanie mediálnej gramotnosti a kritického myslenia obyvateľov ako aj zamestnancov verejnej správy a podpora osvetových a mobilizačných kampaní zameraných na depolarizáciu, búranie predsudkov, budovanie medziľudských vzťahov a komunít.

Výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, v relevantných národných alebo regionálnych stratégiách daného členského štátu, a to aj v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, vo vzťahu k zásadám Európskeho piliera sociálnych práv

V rámci podpory v cieli politiky 5 boli identifikované nasledovné výzvy:

- potreba posilnenia integrovaného prístupu k sociálnemu, hospodárskemu a environmentálnemu rozvoju na regionálnej a miestnej úrovni prostredníctvom integrovaných územných investícií, ktoré v sebe integrujú možnosti všetkých politických cieľov;
- nedostatok administratívnych kapacít na aplikovanie integrovaného riadenia rozvoja z úrovne samospráv vrátane strategického plánovania, rozhodovania založeného na dátach, otvoreného vládnutia a vytvárania medzisektorových partnerstiev;
- prehlbujúca sa polarizácia spoločnosti, nárast populizmu, extrémizmu a radikalizácie, proti-rómskeho rasizmu, či prejavy netolerancie voči rôznym menšinám) nedôvera v inštitúcie demokratického štátu, nízkej miery stotožnenia sa obyvateľov s EÚ a nízka účinnosť verejných inštitúcií a verejnej správy v danej oblasti;

[46] https://www.oecd.org/cfe/Slovak-Republic-Regions-and-Cities-2020.pdf;

- potreba zvýšenia bezpečnosti v súlade so stratégiou prevencie kriminality a relevantnými cieľmi týkajúcimi sa bezpečnosti, ako aj súvisiacich verejných služieb vychádzajúcich zo strategických častí plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja na regionálnej a lokálnej úrovni;
- potreba posilnenia komunitného rozvoja, rozvoja medziľudských vzťahov vrátane spolunažívania majority a relevantných minorít, znižovanie sociálneho vylúčenia prostredníctvom nového využitia mestských a vidieckych objektov v prospech komunít a aktívneho trávenia voľného času;
- nedostatok kvalitnej infraštruktúry pre pohybové a športové aktivity obyvateľov;
- potreba zabezpečiť udržateľný turizmus prostredníctvom zlepšenia atraktivity lokalít, ich prístupnosti a kvalitnejšieho poskytovania informácií pre návštevníkov;
- využitie potenciálu kultúrnych pamiatok, ktoré sú v ohrozenom a dezolátnom stave;
- nevyužitá príležitosť kultúrneho dedičstva, kultúrnej infraštruktúry a kreatívneho priemyslu s cieľom posilniť ich turistický a edukatívny potenciál a potenciál komunitného rozvoja;
- potreba zabezpečiť projekt EHMK 2026 v súlade s európskymi štandardmi.

V rámci dvoch špecifických cieľov cieľa politiky 5 budú podporované najmä nasledovné aktivity:
- posilnenie a budovanie analytických a administratívno-strategických kapacít v územných samosprávach;
- väčšia zapojenosť obyvateľov do verejných politík a podpora otvoreného vládnutia;
- vytvorenie podmienok pre rozvoj občianskej spoločnosti a pre rozvoj silných, funkčných a udržateľných komunít, ktoré sa aktívne podieľajú na regionálnom rozvoji, bezpečné fyzické prostredie;
- zdravý životný štýl obyvateľov v území, kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný turizmus s ohľadom na kultúrny a prírodný potenciál regiónov s prínosmi pre miestnu ekonomiku.

Prioritizácia projektov bude založená na rozhodnutiach Rád Partnerstva (v prípade integrovaných územných stratégií) a Kooperačných Rád (v prípade udržateľného mestského rozvoja).

Cieľ politiky 5 bude reagovať aj na ďalšiu výzvu v oblasti bezpečnosti, a to je ochrana zdravia, života a majetku obyvateľov, prevencia kriminality, poskytovanie služieb a pomoci pre obete trestných činov, resp. zvýšenie povedomia a informovanosti obyvateľov, a to najmä v zaostávajúcich regiónoch. Uvedené ciele možno dosiahnuť vybudovaním príslušnej infraštruktúry (napr. kamerové systémy) a uplatňovaním preventívnych opatrení, ktoré sa zameriavajú na zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a podporou strategických činností a analýz na regionálnej úrovni, ktorých cieľom je zhodnotiť účinky realizovaných opatrení. Nevyhnutné bude taktiež zlepšiť preventívnu informovanosť rizikových skupín obyvateľstva a vypracovať analýzy bezpečnostnej situácie, zabezpečiť pravidelné monitorovanie a vzdelávať odborných zamestnancov v oblasti prevencie kriminality. Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov predstavuje jeden zo základných predpokladov rozvoja spoločnosti, kvality života obyvateľov v mestách a obciach, podnikateľského prostredia a rozvoja cestovného ruchu.

V oblasti regionálnej infraštruktúry pre pohybové aktivity a šport pre všetkých je cieľom zlepšenie zdravia obyvateľov a zvýšiť záujem o pravidelné športovanie obyvateľstva. Aktuálny nedostatok a slabé vybavenie športových zariadení a chýbajúce podmienky na realizáciu športovej činnosti pre seniorov a obyvateľov so zdravotným postihnutím sú dôsledkom priorizácie v minulosti. Slovensko do regionálnej športovej infraštruktúry neinvestovalo desaťročia a množstvo športovísk zaniklo. Cieľom tohto opatrenia je budovanie a rekonštrukcia športových a telovýchovných objektov, najmä viacúčelových športových areálov a športovísk, ktoré sú mimo ich využitia miestnymi športovými organizáciami a športovcami k dispozícii aj verejnosti pre ich pohybové a športové aktivity. Cieľom je podpora medzigeneračného stretávania sa a trávenia voľného času komunít žijúcich v blízkosti športovísk, vrátane seniorov, či zdravotne postihnutých obyvateľov. Vedľajším efektu bude tvorba lokálnych pracovných miest najmä v sektore služieb. Budovanie regionálnej športovej infraštruktúry bude úzko prepojené s výstavbou školskej športovej infraštruktúry v cieli politiky 4 a bude v maximálnej miere zohľadňovať štandardy debarierizácie, energetickej efektívnosti a trvalej udržateľnosti.

Podpora kultúrneho dedičstva, komunitného rozvoja a udržateľného cestovného ruchu bude orientovaná na revitalizáciu, odbornú infraštruktúru, vybavenie a rozvoj destinačného manažmentu regiónov. Cieľom je využiť ich endogénny potenciál. Aktíva, ktoré v území existujú, je potrebné zveľaďovať a zároveň je to dôležitý prvok pri rozvoji lokálnych ekonomík a posilňovaní konkurencieschopnosti regiónov. Súčasťou podpory by mala byť koordinácia existujúcich aktivít v území, efektívnejšie využitie existujúcich príležitostí a udržanie konkurenčnej výhody danej destinácie. To zahŕňa rekonštrukciu národných kultúrnych pamiatok, efektívnejšie a intenzívnejšie využívanie kultúrnych pamiatok, historických a prírodných lokalít, pamiatkových objektov

a nevyužívaných objektov. Dôraz bude kladený na popularizáciu tradícií a histórie, umenia a kultúry s cieľom posilniť ich edukatívny potenciál, atraktivitu regiónov a zlepšiť podmienky pre kultúru, umenie a komunitné aktivity.

Cieľom je širšie sprístupňovanie kultúrneho dedičstva verejnosti a kreatívnemu priemyslu, rozvoj miestnej a regionálnej kultúry, kultúry národnostných menšín ako aj komunitný rozvoj v území.

Cieľom aktivít je ochrániť a rozvíjať potenciál kultúrnych, prírodných a iných aktív regiónov a využiť ho na vyvážený rozvoj územia s pozitívnymi dopadmi na miestnu, či regionálnu zamestnanosť a miestne podnikateľské prostredie. Podľa štatistiky SR[47] z roku 2020 je podiel domácich a zahraničných turistov v prospech Bratislavského kraja (10,7 % domácich, 29,2 % zahraničných) a Žilinského kraja (domácich 25,6 %, zahraničných 24,8 %) v porovnaní s nerozvinutým cestovným ruchom v Košickom kraji (7,6 % domácich, 5,6 % zahraničných) a Nitrianskom kraji (7,6 % domácich, 5,6 % zahraničných).

Podporené aktivity v oblasti turizmu a komunitného rozvoja by mali okrem uvedeného viesť aj k lepšej dostupnosti a obslužnosti regionálnych turisticky zaujímavých destinácií – kultúrnych a prírodných aktív, ako aj k lepšej marketingovej prezentácii a propagácii prírodne, kultúrne a historicky zaujímavých lokalít.

Výzvy v oblasti administratívnej kapacity a spravovania a opatrenia na zjednodušenie

Pre kvalitný výkon verejných politík potrebujeme budovať analyticko-strategické kapacity miestnych a regionálnych orgánov, ako aj podporovať kapacity samospráv pre otvorené vládnutie. Kvalitné analytické výstupy sú základom strategického plánovania a prípravy strategických dokumentov v kompetencii samosprávy; ich absencia môže mať nepriaznivý dopad na úspešnosť integrovaných územných stratégií, ktoré predstavujú základ realizácie programového obdobia 2021 – 2027 na danom území. Je preto potrebné zamerať sa na efektivitu procesov hodnotenia s cieľom pripraviť vstupy do reformných politík, hodnotiť dopady politík a legislatívy, resp. zabezpečovať projektové riadenie reformných procesov.

Hlavnými cieľovými skupinami budú zamestnanci samosprávy v útvaroch pripravujúcich analytické a strategické dokumenty (napr. útvary mestského, resp. regionálneho rozvoja); z podpory tejto priority bude profitovať aj vedenie miest a regiónov, ako aj poslanci mestských a regionálnych zastupiteľstiev. Výstupy útvarov mestského alebo regionálneho rozvoja sú základom pre tvorbu politík s dopadom na každodenný život obyvateľov. V procese dlhodobého budovania a posilňovania analyticko-strategických kapacít hrá kľúčovú úlohu dlhodobé, resp. celoživotné vzdelávanie pracovníkov na všetkých úrovniach verejnej správy, počas ktorého získajú potrebné zručnosti, a taktiež ich adekvátne ohodnotenie. V súlade s identifikovanými potrebami a riešeniami by mala regionálna a miestna samospráva zapojiť do životného cyklu verejných politík vhodnými spôsobmi aj občiansku spoločnosť a jej zástupcov (vrátane marginalizovaných skupín), ako aj socioekonomických partnerov.

1.6 HLAVNÉ ROZVOJOVÉ VÝZVY A POLITICKÉ REAKCIE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA FOND NA SPRAVODLIVÚ TRANSFORMÁCIU

Ekonomické, sociálne a územné rozdiely, ako aj nerovnosti

Fond na spravodlivú transformáciu (FST) sa zameriava na tie regióny a odvetvia, ktoré sú najviac postihnuté transformáciou vzhľadom na ich závislosť od fosílnych palív vrátane uhlia, alebo priemyselných procesov s vysokou intenzitou skleníkových plynov a znečisťujúcich látok vplývajúcich na kvalitu okolitého ovzdušia.

Základom pre programovanie FST je Plán spravodlivej transformácie územia SR (PST), ktorý definuje územia najviac postihnuté negatívnymi hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi dôsledkami transformácie. FST podporuje adaptáciu pracovníkov na transformujúce sa potreby pracovného trhu, pomáha územiu vyrovnať sa so zánikom pracovných miest v oblasti výroby a využívania fosílnych palív, podporuje riešenia negatívnych environmentálnych dopadov transformácie v území, najmä brownfieldov, a reaguje na transformačné potreby priemyselných odvetví a výrobných procesov s najvyššou intenzitou skleníkových plynov a znečisťujúcich látok vplývajúcich na kvalitu okolitého ovzdušia.

[47] https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/cestovny-ruch-7/statistika/ubytovacia-statistika/rok-2020/navstevnici-v-ubytovacich-zariadeniach-cr-na-slovensku-za-rok-2020

PST definuje konkrétne aktivity a opatrenia, ktoré je potrebné realizovať v súlade s Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom (NECP) pre naplnenie cieľov Európskej únie (EÚ) v oblasti energetiky a klímy do roku 2030, dosahovania klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050. PST definuje výzvy a potreby najviac postihnutých území s ohľadom na riziká vyľudňovania, určuje typy operácií potrebných na podporu vytvárania pracovných miest, ktoré zabezpečia udržateľný rozvoj hospodárskych činností odolných voči zmene klímy v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody a revízie legislatívy v oblasti klímy, energetiky a dopravy v rámci balíka Fit for 55.

Zlyhania trhov

Prechod na klimatickú neutralitu zo strany priemyselných odvetví a činností s vysokou intenzitou skleníkových plynov prináša jednotlivým regiónom podobné výzvy, medzi ktoré je možné zaradiť stratu zamestnania a s tým spojenú nezamestnanosť. To má za následok sociálne problémy, negatívne dopady na životné prostredie, demografické zmeny (ako napr. odliv mladých ľudí a postupné starnutie obyvateľstva) ako aj ďalšie dôsledky týkajúce sa ohrozenia miestnych ekonomík. V Slovenskej republike (SR) patria medzi najväčších prispievateľov k produkcii emisií skleníkových plynov energetický priemysel, spracovateľský priemysel, stavebníctvo, doprava a sektor budov. Energetika vrátane dopravy, spolu s priemyselnými procesmi tvorí až 90 % všetkých emisií. V rámci výrobných odvetví sú hlavnými emitentmi výrobcovia ocele, cementársky, magnezitový a chemický priemysel. Najväčší emitenti sú primárne sústredení v regióne hornej Nitry, Košickom a Banskobystrickom kraji. Najväčší potenciál zníženia emisií je v ukončení spaľovania uhlia v energetike a v zmenách technológií v oceliarstve. Opatrenia na zníženie spotreby energie v priemyselných odvetviach sa zameriavajú hlavne na podporu investícií do nových technológií, ktoré sú menej intenzívne na skleníkové plyny, prechod na nízkouhlíkové palivá a zvýšenie energetickej efektívnosti v priemysle.

Investičné potreby a komplementárnosť a synergie s ďalšími formami podpory

Zdrojmi z FST sú dopĺňané zdroje dostupné v rámci politiky súdržnosti s cieľom komplexného riešenia dôsledkov transformácie hospodárstva. FST zároveň komplementárne a synergicky dopĺňa zdroje Modernizačného fondu, a to najmä pri riešení sociálno-ekonomických a zamestnaneckých dopadov modernizácie energetických systémov a zvýšenia energetickej efektívnosti, ako aj Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, konkrétne: komponent 1 – Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; komponent 2 – Obnova budov; komponent 4 – Dekarbonizácia priemyslu; komponent 6 - Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch; komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie; komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií; komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť. Kľúčové vymedzenie synergie a komplementárnosti s inými relevantnými programami EÚ na riešenie identifikovaných rozvojových potrieb s plánovanou podporou z ostatných pilierov Mechanizmu spravodlivej transformácie je definované v PST.

Výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, v relevantných národných alebo regionálnych stratégiách daného členského štátu, a to v jeho integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, vo vzťahu k zásadám Európskeho piliera sociálnych práv

Transformácia na klimaticky neutrálne a obehové hospodárstvo predstavuje jeden z kľúčových cieľov politiky EÚ. SR začala s koncepčnou transformáciou hospodárstva na klimaticky neutrálne v roku 2018 zahájením procesu transformácie regiónu horná Nitra. Transformácia regiónu horná Nitra prebieha v súlade so stratégiou „Zelenšie Slovensko“ (Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030), ktorá stanovuje zníženie emisií o 20 % do roku 2030 v sektoroch mimo európskeho systému obchodovania s emisiami skleníkových plynov (EU ETS). SR sa zaviazala k postupnému ukončeniu ťažby a využívania uhlia do roku 2023 v uznesení Vlády SR č. 336/2019 k Akčnému plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra zo dňa 03. 07. 2019. Akčný plán navrhuje súbor podporných opatrení pre najviac postihnuté oblasti a spoločenstvá vrátane opatrení, ktoré majú podporiť udržateľný hospodársky rast, tvorbu nových pracovných miest, zlepšenie infraštruktúry a obnovu životného prostredia. PST synergicky zohľadňuje vízie regiónu stanovené v Akčnom pláne transformácie uhoľného regiónu horná Nitra.

Investičné priority transformujúcich sa regiónov definované v PST vychádzajú z odporúčania EK v rámci prílohy D Správy o krajine za rok 2020.

Transformačné výzvy identifikované v Pláne spravodlivej transformácie územia SR

Medzi kľúčové výzvy, ktorým čelia transformujúce sa regióny v súvislosti s dekarbonizáciou patrí strata pracovných miest v konkrétnych odvetviach hospodárstva. FST reaguje na tieto dopady a napomáha pri obnove bývalých priemyselných oblastí, zvyšovaní kvalifikácie a rekvalifikácie zamestnancov v transformujúcich sa odvetviach, a zvýšení energetickej efektívnosti verejnej infraštruktúry a podnikov. Zároveň podporuje MSP so zameraním na nové odvetvia, VVaI, zlepšenie obehového hospodárstva a vytváranie pracovných miest. Špecificky sa zameriava na podporu a rozvoj mladých ľudí v dotknutých regiónoch.

Na základe analýzy boli identifikované dopady prechodu na klimatickú neutralitu najmä na území Trenčianskeho kraja (horná Nitra), v Košickom a Banskobystrickom kraji. Pre územie horná Nitra a Košický kraj je kľúčové zamerať sa na podporu investícií do nových sektorov, podporu vytvárania nových pracovných miest a transformáciu výrobných procesov s cieľom dosiahnutia zvýšenia energetickej efektívnosti. V tejto súvislosti je dôležité zamerať sa na vývoj nových inovatívnych produktov a technológií, opätovné využitie území, najmä brownfieldov, na nové účely, podporu MSP a začínajúcich podnikov, preškolenie pracovnej sily alebo zlepšenie zručností pri riešení ich nesúladu s požiadavkami na trhu práce. Územie Banskobystrického kraja je poznačené dlhoročnou závislosťou na ťažkom priemysle a priemysle intenzívnom na skleníkové plyny s negatívnym dopadom na životné prostredie a nedostatočnou diverzifikáciou miestnej ekonomiky. Región čelí vyľudňovaniu územia, starnutiu obyvateľstva a globálnemu znižovaniu atraktivity regiónu. Pre Banskobystrický kraj je kľúčové podporiť rozvoj nových hospodárskych sektorov s cieľom zvýšiť diverzifikáciu miestnej ekonomiky a znížiť tak závislosť vybraných okresov od energeticky náročného priemyslu. Podpora by mala zahŕňať vytváranie pracovných miest v nových odvetviach hospodárstva, podporu začínajúcich podnikov a rozvoj MSP. Spoločným cieľom pre všetky dotknuté regióny je dosiahnuť zatraktívnenie regiónov skvalitnením systému formálneho a neformálneho vzdelávania a vytvorením nových pracovných príležitostí s vyššou pridanou hodnotou v nových odvetviach hospodárstva, ktoré sú založené na princípe Európskej zelenej dohody.

1.7 FINANČNÉ NÁSTROJE V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2014 - 2020

V programovom období 2014 - 2020 boli overené viaceré spôsoby výberu finančných sprostredkovateľov, pričom otvorená výzva, ktorá nie je zákazkou v zmysle zákona o verejnom obstarávaní (ZVO) a ktorá sa v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie uskutočnila mimo postupov ZVO umožnila najrýchlejší a najviac flexibilný spôsob výberu finančných sprostredkovateľov. Skúsenosť ukázala, že postupy podľa ZVO si vyžadovali neúmerne dlhý čas, kým otvorená výzva bez charakteristických znakov verejnej zákazky umožnila neporovnateľne rýchlejší a flexibilnejší spôsob výberu, vďaka ktorému bolo možné zrealizovať úspešné programy SIH Antikorona 1 a 2. Okrem implementácie na základe schém pomoci de minimis a osobitných schém štátnej pomoci sa osvedčili aj postupy bez prvkov pomoci prostredníctvom spoločných pari passu koinvestícií s nezávislými súkromnými investormi. Takéto investície bez zapojenia finančných sprostredkovateľov sa vyžadovali zvlášť v prípade väčších či vysoko špecializovaných projektov. Skúsenosti zároveň preukázali, že model implementácie v jednej operácii je bez pochýb rýchlejší, flexibilnejší a kvalitnejší, ako model implementácie v dvoch operáciách.

Finančné nástroje, ktoré sa doteraz realizovali v Slovenskej republike prevažne spoločnosťou SIH:

1. Priame financovanie podnikov rizikovým kapitálom – určené najmä na podporu rastu podnikov, zvýšenie ich konkurencieschopnosti, inovatívnosti a zefektívneniu procesov.
2. Portfóliová záruka prvej straty – určená na podporu financovania úverov komerčnými bankami pre MSP a/alebo sociálne podniky, realizovaná cez viaceré nástroje (JEREMIE FLPG, FLPG, FLPG VVI, SE FLPG...), vrátane špecializovaných proticovidových programov SIH Antikorona Záruka 1 a 2.
3. Úver s rozdelením portfóliového rizika - obdobne ako Portfóliová záruka prvej straty určený na podporu financovania MSP a/alebo sociálnych podnikov a realizovaná cez rôzne nástroje (PRSL, SE PRSL, apod.).
4. Finančné nástroje na podporu projektov energetickej efektívnosti budov (JESSICA, ŠFRB, PRSL EE, EBOR, EIB, CEB) – išlo o viaceré nástroje financované zo zdrojov EŠIF, štátneho rozpočtu a úverové linky financované zo zdrojov medzinárodných finančných inštitúcií ako EBOR, EIB, CEB. Pri použití viacerých z uvedených finančných nástrojov sa projekty energetickej efektívnosti stretli s obmedzeniami, najmä v nasledujúcich situáciách:
    a. ak boli finančné inštitúcie vytlačené grantmi;
    b. ak sa paralelne realizovali rôzne vzájomne konkurujúce finančné nástroje;
    c. v prípadoch, kedy finanční sprostredkovatelia zápasili s overovaním súladu s pravidlami štátnej pomoci.

Pri financovaní cez úverové linky zo zdrojov medzinárodných finančných inštitúcií išlo spravidla o jednoduché a ľahko procesované produkty cez finančných sprostredkovateľov.

5. Zmluvy Energy Performance Contract/garantované energetické služby (EPC/GES) a iné podsúvahové systémy financovania (prostredníctvom obecných podnikov) - dopyt po priamom financovaní obcí je podmienený potrebou vyhnúť sa dopadu na dlh. Najväčšia priorita bola zaznamenaná pri obnove budov s vysokou spotrebou energie, ako sú nemocnice, športové zariadenia, sociálne služby a školy. Taktiež boli významné aj investície súvisiace s hĺbkovou rekonštrukciou v sektore verejných budov a bytových budov, čo motivovalo podniky k investíciám do energetickej efektívnosti.

SR rovnako v programovom období 2014 – 2020 získala skúsenosti s finančnými nástrojmi ŠFRB. Na základe trojstrannej dohody medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvom dopravy a výstavby SR a ŠFRB ohľadom implementácie finančného nástroja na zvýšenie efektívnosti budov prostredníctvom obnovy bytových budov, ako plnenie špecifického cieľa 4.1 v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu, boli poskytované zdroje na úvery na obnovu bytových domov na základe Zmlúv o financovaní. V dôsledku reakcie na krízu spôsobenú pandémiou COVID-19 a opatrení na nápravu dôsledkov tejto krízy boli v roku 2021 poskytnuté ŠFRB dodatočné zdroje na podporu obnovy bytových domov prostredníctvom iniciatívy REACT-EÚ.

1.8 DUNAJSKÁ STRATÉGIA

V rámci oprávneného územia Programu Slovensko je implementovaná Stratégia EÚ pre dunajský región (EUSDR) ako jediná zo štyroch oficiálnych makro-regionálnych stratégií, ktoré sa v Európe v súčasnosti implementujú. Tematicky sa EUSDR zameriava na spoločné riešenie problémov v oblasti dopravy, energetiky, kultúry, cestovného ruchu, ochrany životného prostredia, vedomostnej spoločnosti, konkurencieschopnosti, rozvoja ľudského potenciálu, podpory inštitucionálnych kapacít a bezpečnosti.

Za účelom lepšej koordinácie aktivít riadiacich orgánov v krajinách EUSDR a posilnenia nadnárodnej spolupráce boli počas slovenského predsedníctva EUSDR v roku 2021 vytvorené siete riadiacich, resp. sprostredkovateľských orgánov, ktorých úlohou je koordinovať spoločné aktivity v jednotlivých krajinách dunajského regiónu za účelom zapracovania cieľov stratégie do operácií, ktoré sa budú financovať z prostriedkov operačných programov (tzv. embedding). Orgány zodpovedné za implementáciu špecifických cieľov a opatrení Programu Slovensko sa budú zúčastňovať na stretnutiach a zapájať sa do činností týchto sietí, pričom pre dosiahnutie zapracovania cieľov EUSDR do podporených operácií zvážia, v prípade ak to bude možné, vhodné a aktuálne, využitie nasledovných opatrení:

6. zohľadnenie príspevku k EUSDR pri posudzovaní žiadostí v rámci štandardných výziev,
7. vyhlasovanie špecializovaných výziev pre implementáciu cieľov EUSDR (Osobitné výzvy tematicky orientované výlučne na implementáciu cieľov EUSDR, synchrónne výzvy, národné synergicko-kapitalizačné výzvy),
8. vykonávanie činností prispievajúcich k dosiahnutiu cieľov EUSDR mimo členského štátu, vrátane mimo EÚ, za predpokladu, že operácia prispieva k cieľu konkrétneho programu a EUSDR.

Tabuľka 1

Cieľ politiky alebo špecifický cieľ FST	Špecifický cieľ alebo vyhradená priorita	Odôvodnenie (zhrnutie)
CP1 **Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT**	**RSO1.1** **Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií**	Hlavným cieľom intervencií bude rozvíjať ekonomiku založenú na VVaI, s osobitným dôrazom na zelenú a obehovú transformáciu v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody ako hybnej sily rozvoja hospodárstva SR a konkurencieschopnosti. Pri intervenciách bude kladený dôraz na zosúladenie priorít pre tento špecifický cieľ s doménami inteligentnej špecializácie identifikovanými prostredníctvom EDP procesu v rámci SK RIS3 2021+. EDP procesom bolo identifikovaných päť domén inteligentnej špecializácie, konkrétne: Inovatívny priemysel pre 21. storočie; Mobilita pre 21. storočie; Digitálna transformácia Slovenska; Zdravá spoločnosť; Zdravé potraviny a životné prostredie. Dosiahne sa posilnenie prepojení medzi verejným výskumom a podnikmi, vytvorenie dlhodobých partnerstiev medzi sektormi a generovanie nových príležitostí pre ďalšiu spoluprácu mimo podpory z fondov EÚ. Výskum sa bude koncentrovať v oblastiach inteligentnej špecializácie. Podporí sa výskum, vývoj a zavádzanie inovácií v oblasti inovatívnych a inteligentných technológií v súlade s koncepciou inteligentného priemyslu 4.0. Vytvoria sa príležitosti pre spoluprácu medzi podnikmi a nepodnikateľskými výskumnými a vývojovými organizáciami v rôznych sektoroch. Dôjde k zvýšeniu domácich podnikových výdavkov na VaV a ku zlepšeniu výskumných a inovačných kapacít podnikov. Efektom tejto podpory bude vyšší počet inovujúcich podnikov, patentov, úžitkových vzorov, ochranných známok a kvalitných vedeckých publikácií. Na vyššie uvedené ciele ako aj nízku mieru spolupráce medzi aktérmi výskumno-vývojového a inovačného ekosystému bude reflektovať aj špecifická podpora regionálnej a miestnej dimezie VVaI spočívajúca v posilnení koordinačnej a podpornej role samospráv. Účelom opatrení na podporu ľudských kapacít je stabilizácia kvalitných ľudských zdrojov vo verejnom i súkromnom výskumnom priestore, osobitne nadaných študentov, doktorandov a mladých výskumníkov zo SR i zahraničia, ktorí chcú etablovať svoju výskumnú kariéru v SR a nadviazať spoluprácu s výskumnými inštitúciami v EÚ. Spomalí sa odliv mozgov do zahraničia, pričom je nevyhnutné priebežné vytváranie podmienok na pritiahnutie perspektívnych mladých výskumníkov i špičkových vedcov zo zahraničia. Podporí sa ďalšie rozvíjanie národnej infraštruktúry pre transfer technológií a transfer poznatkov z výskumného prostredia do praxe, najmä sieť univerzitných výskumných parkov, výskumných centier a centier excelentnosti na základe potrieb definovaných v jednotlivých doménach SK RIS3 2021+. Infraštruktúra umožní vykonávať kvalitný dlhodobý strategický výskum v oblastiach inteligentnej špecializácie, s dôrazom na oblasť technológií budúcnosti a vznikajúcich technológií. Pandémia COVID-19 potvrdila nevyhnutnosť a dôležitosť podpory ochrany zdravia, ktoré má priamy dopad na ekonomiku štátu. Výrazne sa tiež podpísala pod identifikáciu priorít pre oblasť zdravotníctva, na základe ktorých krajiny pre nadchádzajúce obdobie priorizovali významné alokácie z investícií do prioritných oblastí

		inteligentnej špecializácie v zdravotníctve tak, aby diverzifikácia zdravotníctva zabezpečila zvýšenie odolnosti a posilnila schopnosť zvýšiť stabilitu zdravotného systému, čo sa výrazne premieta aj do znižovania dôsledkov pandémie naprieč sektormi a odvetviami a následne v ekonomických dopadoch na národné hospodárstvo krajiny. Preto SR vytvorilo systémové podmienky pre integráciu špičkovej medicíny v kľúčových oblastiach spoločensky závažných ochorení so základnými jednotkami biomedicínskeho výskumu, ktoré budú pracovať na inovatívnej diagnostike, liečbe, zmierňovaní následkov týchto chorôb, zlepšení kvality života pri nevyliečiteľných chorobách, vývoji inovatívnych liekov, telemedicíny, diagnostiky postupov a úzke prepojenie medzi vedou a lekárskou praxou. Týmto prístupom sa vytvoria podmienky pre zdravú spoločnosť a rezistentnosť voči pandémiám. Slovensko sa musí viac zapájať do medzinárodnej spolupráce a zamerať sa na rozvíjanie tejto spolupráce vo výskume, a to najmä rámcových programov EÚ pre výskum a inovácie a medzinárodných projektov v oblasti priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja. Očakávaným výsledkom stimulácie slovenských subjektov k rozsiahlej medzinárodnej spolupráci prostredníctvom širokého spektra aktivít sa očakáva väčšia aktivita a účasť slovenských inštitúcií v medzinárodných programoch, zvýšenie úspešnosti slovenských žiadostí, ako aj výšky získaného príspevku EK a s tým spojené skvalitnenie slovenského výskumno-inovačného ekosystému. Účasť SR v európskych vesmírnych aktivitách je potrebná vzhľadom na narastajúci význam vesmírnych technológií, aplikácií, produktov a služieb založených na vesmírnych dátach aj v nadväznosti na Vesmírny program Únie alebo vesmírne výzvy rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont Európa. Táto téma sa realizuje v jednotlivých doménach SK RIS3 2021+ s projektami s vyššou inovatívnosťou a potenciálom pre rozvoj ekonomiky založenej na inováciách. V tejto oblasti je nevyhnutná podpora rozvoja vesmírneho ekosystému a konkurencieschopných priemyselných kompetencií, aby sa Slovensko stalo konkurencieschopné na európskej úrovni aj v súčasnej dobe „New space“.Je nevyhnutné investične podporovať regionálne sieťovanie, ktoré je podnetom pre formovanie lokálnych inovačných ekosystémov. Sieťovanie v rámci realizátorov VVaI má byť stimulované smerom k širšej spolupráci cez transdisciplinárny prístup, cez budovanie dôvery medzi verejnými a súkromnými organizáciami, cez generovanie súboru osvedčených postupov vzájomnej koordinácie, či manažment a na generovanie synergií.
	RSO1.2 **Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy**	Zavádzanie inovatívnych riešenía budovanie inteligentných miest a regiónov skvalitní život obyvateľov, najmä v oblastiach ako sú doprava a mobilita, zdravie, životné prostredie, energetické a odpadové hospodárstvo a prístup k digitálnym službám mobility a službám verejnej správy. Zlepší sa zapájanie občanov do verejného života, elektronické platformy a proaktívne elektronické služby pre vnútornú správu mesta, zefektívnia a skvalitnia služby samosprávy pre občanov a podnikateľov. Rozvoj inteligentných miest a regiónov, najmä schopnosť vytvárať kvalitné projekty a ich efektívna implementácia, budú tiež podporené napr. opatreniami na zlešepnie technicjých kapacít verejnej správy, zefektivnením procesov verejného obstarávania inovatívnych riešení a systematickým prístupom k tvorbe, využitiu a zdielaniu dát. Intervencie

		v tejto oblasti zároveň nadviažu aj na skúsenosti z implementácie iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions, najmä v kontexte rozvoja priestorových dát, ktoré boli identifikované ako kľúčový komponent regionálneho rozvoja. Zavádzanie inteligentných technológií pre starších a odkázaných obyvateľov, pre osoby v paliatívnej starostlivosti a občanov so zdravotným postihnutím skvalitní ich prístup k verejným službám a podporí vytváranie inkluzívnej spoločnosti. Vybudovanie strategických partnerstiev medzi samosprávami a podnikmi podporí rozvoj miestnych a regionálnych digitálnych ekonomík. Investície do kybernetickej bezpečnosti prispejú k zlepšeniu národnej infraštruktúry v prostredí verejnej správy. Väčšina ústredných orgánov štátnej správy nemá implementované riešenia a opatrenia kybernetickej bezpečnosti povinné podľa zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe. V posledných rokoch sa zvyšuje frekvencia a závažnosť útokov a neustále sa zvyšuje závislosť na informačných aktívach a IT systémoch. Zvyšujú sa teda hrozby, zraniteľnosti a následne aj dopady bezpečnostných incidentov. Zameriame sa preto na zlepšovanie technologického vybavenia, procesného, infraštruktúrneho, vedomostného a organizačného zabezpečenia zručností a kapacít pre plnenie úloh v oblasti KIB v prostredí orgánov štátnej a verejnej správy. Investície do modernizácie poskytovania verejných služieb (v nadväznosti na odporúčanie CSRs - zabezpečiť kvalitné verejné služby) a do integrácie multirezortnej pomoci na strane jednej zlepšia kvalitu, včasnosť, dostupnosť a účinnosť poskytovania multirezortnej pomoci pre občana (v súlade s Web Accessibility Directive (EU) 2016/2102), a na strane druhej znížia administratívnu záťaž a zvýšia potenciál lepšieho manažmentu poskytovaných služieb a pomoci. Hlavným cieľom je zvýšiť podiel elektronickej komunikácie občanov a podnikateľov na celkovej komunikácií tzv. digital take up a taktiež dobudovanie platformových služieb postavených na low-code princípe umožní agilnú tvorbu a testovanie nových služieb orientovaných na občanov a podnikateľov. Nová aplikačná architektúra bude schopná jednoducho, rýchlo a s nízkymi nákladmi prispôsobovať informačné systémy nie len zmenám v legislatíve, ale otvorí dvere experimentom v oblasti moderných verejných služieb orientovaných na zaostávajúce regióny. V kombinácii s dobudovaným moderným prístupom k získavaniu, ukladaniu, výmeny (free flow, once only principle), pristupovania a spracovania údajov (BI) bude občan aj podnikateľ v rámci EÚ využívať výhody digitálneho štátu. Proces digitálnej transformácie spoločnosti musí prebiehať v súlade so základnými právami, slobodami a zásadami Európskej únie. Prioritou bude podpora nasadzovania udržateľných IKT riešení s minimálnymi negatívnymi dopadmi na životné prostredie, ako aj využitie prínosov digitalizácie na boj s environmentálnou krízou a dosiahnutie klimaticky neutrálnej Európy. Prínosy digitalizácie sú nespochybniteľné, zreteľ sa ale bude brať aj na preukázané negatívne dopady využívania inteligentných systémov a digitálnych technológií na vývoj, zdravie a správanie človeka.

		V oblasti podpory digitálnej ekonomiky budú investície smerovať do výskumných a vývojových projektov v súlade so Stratégiou inteligentnej špecializácie SK RIS3 predovšetkým v MRR s cieľom podporiť rozvoj a neskôr aplikáciu digitálnych technológií. Cieľom investícií bude takisto prispieť k zlepšovaniu postavenia Slovenska v rebríčku DESI, konkrétne v oblasti "Integrácia digitálnych technológií" a zvyšovanie konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva predovšetkým vďaka využívaniu digitálnych nástrojov predovšetkým v MSP. Navrhované opatrenia reagujú na Odporúčania Rady (tzv. Country Specific Recommendations) z roku 2020, konkrétne č. 22 a na potrebu zvýšenia inovačnej kapacity podnikov, najmä MSP a na potrebu lepšej spolupráce medzi podnikmi, výskumným sektorom, akademickou obcou a verejným sektorom s cieľom podporiť výmenu vedomostí a zručností a pomôcť spoločnostiam pri inováciách a rozvíjaní nových pracovných a výrobných schopností. Slovensko by sa malo viac zapájať do medzinárodnej spolupráce v oblasti digitalizácie v priamo riadených programoch EÚ (PRP). Cieľom je zvýšiť účasť subjektov v týchto programoch, s podporou spolufinancovania projektov v rámci PRP projektov, najmä Digitálna Európa (DIGITAL), Horizont Európa (HE), Nástroj na prepájanie Európy (CEF), ako aj financovanie projektov zaradených do kategórie „Seals of Excellence". Tiež sa plánuje spolufinancovanie slovenských projektov, ktoré uspeli vo výzvach PRP EÚ. Podporia sa digitálne zručnosti previazané s potrebami vyplývajúcimi z priemyselnej transformácie a domén SK RIS3 2021+.
	RSO1.3 **Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami**	Hlavným cieľom intervencie bude zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských MSP, a to aj v dôsledku vyššej intenzity produktových, procesných, organizačných a marketingových inovácií. K vyššej konkurencieschopnosti MSP prispeje aj častejšie využívanie IKT a zvýšenie digitálnych zručností. Podpora rozvoja zručností záujemcov o podnikanie, podnikateľov a zamestnancov prostredníctvom individuálneho a skupinového poradenstva, ako aj programov na zvyšovanie povedomia a zručností umožní zlepšiť prístup k MSP službám, internacionalizáciou vo forme účasti na veľtrhoch a podnikateľských misiách sa zvýši konkurencieschopnosť MSP na zahraničných trhoch a prostredníctvom kooperačných a sourcingových podujatí sa podporí sieťovanie firiem. Podporí sa prechod na zelené a obehové hospodárstvo. K tomuto cieľu prispeje aj efektívnejšie zužitkovanie dostupnej surovinovej základne a zníženie materiálovej a energetickej spotreby v priemysle a službách so zameraním na malé a stredné podnikanie. Podporované budú aj opatrenia súvisiace s odstraňovaním negatívnych následkov vyvolaných koronakrízou a prípravné krízové opatrenia pre vznik neočakávaných rizikových situácií (pandémie a i.). Podporí sa tiež analytická činnosť zameraná na skvalitňovanie podnikateľského prostredia so zameraním na MSP, vrátane posudzovania vplyvov regulácií na MSP. Podpora MSP a ich internacionalizácia, ako aj podpora klastrových organizácií a rôznorodých platforiem

		podporujúcich konkurencieschopnosť (napr. oblasť inteligentného priemyslu) prispeje k zvýšeniu konkurencieschopnosti MSP na domácich a zahraničných trhoch. K tomuto cieľu prispeje aj podpora prenikania MSP na nové inovačné trhy (nielen EÚ, ale aj tretie krajiny) v zmysle politiky inovačnej diplomacie. V nadväznosti na vyhodnotenie efektov pilotnej podpory MSP v rámci implementácie Iniciatívy Catching-up Regions v programovom období 2014-2020 bude zvažovaná dodatočná podpora MSP v kľúčových oblastiach pre regionálny rozvoj vrátaneako udržateľnéhoý turizmus, spoluprácea so strednými odbornými školami alebo inováciíe.Podporí sa aj digitalizácia dodávateľských reťazcov formou interaktívneho systému doplneného o inovačné a technologické prvky s integračným potenciálom všetkých podnikateľských subjektov.
	RSO1.4 **Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie**	Hlavné identifikované problémy: • nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily v priemyselných odvetviach kľúčových pre domény RIS3[48]; • vysoká miera odchodu pracovnej sily do zahraničia (vrátane 19 % stredoškolských a 10 % vysokoškolských absolventov)[49]; • vysoká miera nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami (v roku 2019 na úrovni 58 % absolventov stredných a 47 % absolventov vysokých škôl)[50]; • vysoké riziko automatizácie a digitalizácie pracovných miest (34 % miest ohrozených automatizáciou a 31 % miest očakávajúcich zmeny)[51]. V doméne Inovatívny priemysel pre 21. storočie bude podpora cielená na rozvoj zručností zameraných na schopnosť pokryť potreby transformácie priemyslu spojenými s vysokým stupňom automatizácie, digitalizácie a robotizácie výrobných procesov, čím sa prispeje ku zvýšiu konkurencieschopnosti a inovačného potenciálu priemyselných odvetví. V doméne Mobilita pre 21. storočie je ambíciou SR vytvorenie pracovných miest s pridanou hodnotou v odvetviach s potenciálom rastu založenom na inováciách v oblasti inteligentnej mobility a jej prepojením s digitalizáciou, energetikou a ochranou životného prostredia v súlade s potrebami trhu práce. V doméne Digitálna transformácia Slovenska budú zohrávať kľúčovú úlohu zručnosti pri tvorbe inovatívnych riešení v procesoch digitálnej transformácie s cieľom podporiť inovatívne spôsoby šírenia digitálnych

[48] Súhrnná správa z procesu EDP k Stratégii SK RIS3 2021+ (2022) (návrh; správa bude predložená na Radu vlády SR pre vedu, techniku a inovácie)

[49] https://www.planobnovy.sk/site/assets/files/1058/komponent_10_lakanie_a_udrzanie_talentov_1.pdf

[50] https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/praca-zamestnanost/podpora-zamestnanosti/manazerske%20zhrnutia%202020/man_zhrn_uplatnenie_zamestnanie.pdf

[51] https://www.oecd.org/skills/centre-for-skills/OECDSkillsStrategySlovakRepublicReport%20SummarySlovak.pdf

		technológií v spoločnosti. Ľudský kapitál naprieč prioritnými oblasťami v tejto doméne reprezentuje rozvoj zručností pre potrebnú vysokokvalifikovanú pracovnú silu, ktorá bude disponovať pokročilými digitálnymi a IKT zručnosťami. V doméne Zdravá spoločnosť bude kladený dôraz najmä na podporu zručností personálnych kapacít pre VaV v oblasti prevencie, diagnostiky, liečby (vrátane biobankovania) a následnej zdravotnej starostlivosti pre zlepšenie zdravia obyvateľstva a zvýšenie kvality života. V oblasti zdravotníctva bude podpora orientovaná aj na zručnosti spojené s využívaním digitálnych informačných technológií a analýzou veľkých dát v medicíne a medicínskej prognostike, digitalizáciou a zavádzaním procesov IoT do klinickej zdravotníckej praxe. Jedným z nosných cieľov domény je aj stabilizácia a kontinuálny rozvoj zručností kvalitných a kvalifikovaných ľudských zdrojov a efektívne využívanie existujúceho intelektuálneho ľudského kapitálu na Slovensku, ktorý je koncentrovaný najmä v rámci lekárskych fakúlt, univerzitných nemocníc a ústavov SAV. Cieľom podpory zručností pre Doménu Zdravé potraviny a životné prostredie je vytvoriť dostatočné predpoklady pre disponibilitu ľudských zdrojov pre schopnosť posilniť zavádzanie a využívanie lokálnych potravinových systémov. Ďalšou dôležitou oblasťou sú zručnosti potrebné pre schopnosť podnikov integrovať obehové produkčné systémy. Nevyhnutná bude tiež podpora zručností zameraných na prácu spojenú s efektívnejším a inovatívnejším využívaním prírodných zdrojov a znižovania negatívnych dopadov klimatickej zmeny.K zvýšeniu počtu pracovných síl s požadovanou kvalifikáciou a zručnosťami a k zmenšeniu regionálnych rozdielov prispeje podpora aktivít zameraných na poskytovanie a rozšírenie ponuky vzdelávania vo vzťahu k potrebám domén SK RIS3 2021+. Podporí sa tvorba a inovácia vysokoškolských programov a študijných odborov v rámci odborného vzdelávania a prípravy s cieľom zosúladiť a rozvíjať zručnosti pre potreby domén SK RIS3 2021+. Zavedenie flexibilnejších a kratších foriem vzdelávania ponúkne príležitosť pripraviť pracovnú silu na meniace sa požiadavky v oblasti zručností, ktoré budú požadované v doménach SK RIS3 2021+ v dôsledku technologických zmien. Zvýši sa miera spolupráce medzi školami a podnikmi pri vytváraní a nastavovaní relevancie programov, odborov a kvalifikácií a zapájaní sa do vzdelávania, ktoré zaručia súlad ponuky vzdelávania a zručností s potrebami domén SK RIS3 2021+. Poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR sa podporí až po skončení podpory tejto aktivity z Plánu obnovy a odolnosti SR v roku 2024, t. j. pokrývať bude obdobie rokov 2025 až 2029. Oproti Plánu obnovy a odolnosti SR bude podpora užšia, nakoľko previazaná len na študijné programy relevantné pre domény RIS3. K zmierneniu nedostatku pracovnej sily v doménach RIS3 môže prispieť i podpora štúdia najlepších domácich a zahraničných študentov formou motivačného štipendia na vysokých školách v SR. Tento nástroj môže mať vplyv na zníženie miery odchodu absolventov stredných škôl do zahraničia.

		Podpora OVP bude nadväzovať aj na skúsenosti z implementácie iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions v programovom období 2014-2020 s cieľom zabezpečiť integrovaný rozvoj perspektívnych stredných odborných škôl vyberaných na základe preukázaného dopytu po ponúkaných zručnostiach na trhu práce. <u>Digitálne zručnosti a SK RIS3 2021+</u> Oblasti, ako vzdelávanie v súvislosti s digitálnymi zručnosťami, digitálnou či zelenou transformáciou sú na Slovensku v súčasnosti ešte často opomínané. Ako indikuje európsky Index DESI, Slovensko sa v dimenzii ľudského kapitáli umiestnilo na 19. mieste (skóre 43,8, pri EÚ priemere 47,1). Počet podnikov poskytujúcich školenia v oblasti IKT bol v roku 2020 na úrovni 16 %, čo je o 4 percentuálne body menej ako priemer EÚ, ktorý je 20 %. Podiel IKT špecialistov na celkovej zamestnanosti je iba 4,2%, pričom podiel žien v tomto odbore je hlboko pod priemerom EÚ. Digitalizácia vzdelávania je však hlboko pod svojim potenciálom, keďže školám, učiteľom a žiakom chýbajú potrebné zručnosti a často aj samotné vybavenie. Aj preto sú študenti dlhodobo zamestnávateľmi hodnotení ako nedostatočne pripravení na súčasný trh práce a zamestnávatelia sú nútení do ich ďalšieho dovzdelávania investovať nemalé finančné prostriedky. Je to citeľné najmä v dimenziách SK RIS3 2021+, predovšetkým doménach 1 a 3, teda Inovatívny priemysel pre 21. storočie a Digitálna transformácia Slovenska. Iba transformovaný a inovačne orientovaný priemysel totiž bude schopný vytvoriť a dlhodobo udržať (pracovné miesta s vysokým podielom kreatívnej (duševne uspokojivej) práce, ktoré by mali navyše pomôcť znížiť odchody najkvalitnejších mladých ľudí do zahraničia. Uvedené návrhy reflektujú na odporúčanie č. 2, konkrétne “Zlepšovať kvalitu a inkluzívnosť vzdelávania na všetkých úrovniach a podporovať zručnosti.” CSRs.
	RSO1.5 **Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti**	Systémová digitalizácia bude podporená investíciami do podpory budovania vysokokapacitných sietí v miestach zlyhania trhu (biele adresy). Intervencie na vybudovanie prístupovej komunikačnej infraštruktúry budú realizované v súlade s EÚ stratégiou 2030 Digitálny kompas: Európska cesta pre digitálnu dekádu , Národným plánom širokopásmového pripojenia a na základe výsledkov aktualizovanej investičnej medzery (na základe mapovania, verejnej konzultácie a výsledkov štúdie uskutočniteľnosti), s víziou zabezpečiť prístup ku komunikačnej infraštruktúre, ktorá bude schopná v dlhodobom horizonte naplniť kvalitatívne a kapacitné požiadavky na gigabitové siete pre občanov, podnikateľov, ako aj inštitúcie verejnej správy. Investície budú spolufinancovať náklady na pasívnu časť infraštruktúry, v miestach zlyhania trhu, s cieľom dosiahnuť: • do roku 2030 budú mať všetky domácnosti prístup ku gigabitovému pripojeniu;

		všetky významné subjekty sociálno-ekonomickej interakcie ako sú školy, dopravné uzly a hlavní poskytovatelia verejných služieb, ako aj podniky používajúce digitálne služby, budú mať do roku 2030 prístup ku gigabitovému pripojeniu.Intervencie budú podporovať aj • spolufinancovanie projektov z Nástroja na prepájanie Európy (CEF), zameraných na zlepšenie konektivity. Predpokladá sa hlavne podpora projektov zameraných na zvyšovanie pokrytia hlavných dopravných koridorov mobilnými sieťami nových generácií, vrátane technológie 5G, v súlade s dokumentom „Podpora rozvoja sietí 5G na Slovensku na roky 2020 – 2025“. Táto podpora bude v súlade s cieľom - zvýšenie zapojenosti Slovenska do medzinárodnej spolupráce v oblasti digitalizácie v priamo riadených programoch EÚ (PRP). Cieľom je zvýšiť účasť slovenských subjektov v týchto programoch, prostredníctvom spolufinancovania úspešných projektov v rámci PRP projektov (najmä CEF), ako aj financovania projektov zaradených do kategórie „Seals of Excellence“ v PRP (najmä CEF). Tiež sa plánuje transfer do PRP na dofinancovanie slovenských projektov, ktoré uspeli vo výzvach PRP EÚ.
CP2 **Prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a**	**RSO2.1** **Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov**	Ciele a záväzky Slovenska vyplývajúce zo smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti sú bližšie špecifikované v NECP, ktorý definuje aj potrebné opatrenia, rovnako ako Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050. Orientačné míľniky a záväzky vyplývajúce zo smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov sú špecifikované v Dlhodobej stratégii obnovy fondu budov. Z analýzy dostupných údajov z energetických auditov vyplýva, že významný podiel celkového identifikovaného potenciálu úspor energie pripadá na opatrenia, ktorých realizácia je vzhľadom na dobu návratnosti investície ekonomicky náročnejšia. Preto bude potrebné vytvoriť podporné mechanizmy, ktoré v dostatočnej miere zabezpečia príspevok k ich plneniu. Podpora sa sústredí na uvedené prioritné oblasti: Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch Opatrenia v podnikoch sa zamerajú na implementáciu opatrení vyplývajúcich z energetických auditov, na zlepšovanie účinnosti, resp. náhradu za nové účinnejšie zariadenia na výrobu elektriny, tepla a chladu. Súčasťou opatrení na zvyšovanie účinnosti distribúcie energie môžu byť aj systémy monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie. Cieľom bude zníženie energetickej náročnosti v podnikoch, prioritne v MSP, realizáciou energeticky efektívnych opatrení v oblastiach spotreby: budovy, technológie, doprava. Znižovanie energetickej náročnosti budov Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov aj bytových budov nákladovo-efektívnym znižovaním potreby tepla na vykurovanie a chladenie budov predstavuje najväčší potenciál úspor energie a tým najväčší

udržateľnej mestskej mobility		možný príspevok k plneniu cieľov energetickej efektívnosti na národnej úrovni. Projekty nákladovo-efektívnej hĺbkovej obnovy[52] bytových budov a verejných budov budú riešené komplexne vrátane využitia prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky Zavádzanie systematického prístupu k riadeniu a využívaniu energie na úrovni regiónov je kľúčovým nástrojom na dosiahnutie efektívneho energetického plánovania a systematickej podpory opatrení v oblasti úspor energie a zvyšovania podielu OZE s cieľom optimalizácie energetickej potreby a spotreby v regiónoch. Plnenie tohto cieľa sa bude realizovať prostredníctvom vytvorenia a prevádzky tzv. Krajských energetických centier (vrátane koordinačných, monitorovacích, analytických a metodických úloh) a Regionálnych centier udržateľnej energetiky (plánovanie a koordinácia dekarbonizačného procesu v regiónoch a podpora pri implementácii, vrátane identifikácie kľúčových investičných aktivít a projektov). Súčasťou agendy energetických centier budú tiež aktivity na podporu zvyšovania informovanosti regionálnych partnerov v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE, ako aj aplikovania princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“. Toto umožní zacielenie podpory na najprínosnejšie aktivity a projekty a zaručí kontrolu nad zmysluplnosťou projektov. Uvedené opatrenia sa primárne zamerajú na podporu plnenia cieľov EÚ do roku 2030 a strategických cieľov prechodu EÚ na klimatickú neutralitu do roku 2050. Ich plnenie sa bude zabezpečovať najmä prostredníctvom opatrení energetickej efektívnosti s cieľom prispieť k zníženiu konečnej energetickej spotreby a tým aj k plneniu záväzkov podľa článku 3, 5 a 7 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti špecifikovaných v NECP. Medzi hlavné oblasti podpory bude patriť podpora energetickej efektívnosti v podnikoch, rozšírenie vysoko energeticky efektívneho a k uhlíkovej neutralite smerujúceho fondu budov, aktivizácia digitalizácie budov, zvýšenie miery ich nákladovo efektívnej hĺbkovej obnovy a zvýšenie tempa obnovy verejných budov. Postupný prechod na využívanie nízkouhlíkových a bezuhlíkových technológií zvýši konkurencieschopnosť hospodárstva. Opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti je nevyhnutné realizovať v kontexte budovania kapacít pre kvalitné energetické plánovanie na úrovni regiónov. Pre cieľ politiky 2 je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy;

[52] § 2 ods. 8 zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

		• smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25.októbra 2012 o energetickej efektívnosti (v znení smernice 2018/2002/EÚ) – princíp prvoradosti energetickej efektívnosti („energy efficiency first“); • smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19.mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (v znení smernice 2018/844/EÚ); • zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti; • NECP – dosiahnuť národný príspevok v oblasti energetickej efektívnosti aspoň 30,3 %; • Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov; • Správa o Slovensku 2019 – Príloha D; • Odporúčania Rady k NPR 2019 – zacieliť hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na energetickú účinnosť; • Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030 – keďže budovy sú v súčasnosti zodpovedné za približne 40 % spotreby energie, je potreba podporovať zlepšovanie energetickej hospodárnosti budov ich renováciou a modernizáciou; • Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra schválený uznesením vlády SR č. 336/2019 z 3. júla 2019; • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019); • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999; • Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 schválená uznesením vlády SR č.104/2020 z 5. marca 2020; • zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami (a jeho pripravovaná novela); • nový zákon o zmene klímy a nízkouhlíkovej transformácii (v procese prípravy) • Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúci k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenarúša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov. • Národný program znižovania emisií SR (schválený uznesením vlády SR č. 103/2020 zo dňa 5. marca 2020).
	RSO2.2 **Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001**	Pre dosiahnutie nízkouhlíkovej ekonomiky je kľúčové optimálne využívanie OZE. Rozvoj OZE predstavuje aj prostriedok na dosiahnutie emisných cieľov. Vhodnou kombináciou OZE a nízkouhlíkových technológií sa bude znižovať spotreba fosílnych palív, teda aj emisie skleníkových plynov. Ciele a záväzky Slovenska vyplývajúce zo smernice o podpore OZE a ďalších strategických dokumentov sú bližšie špecifikované v NECP, ktorý definuje aj opatrenia potrebné na dosiahnutie týchto cieľov. Opatrenia

	vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené	na rozvoj OZE zahŕňa aj Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR. Naplnenie cieľov Slovenska do budúceho obdobia v nadväznosti na zvyšovanie podielu OZE však bude spojené so značnými finančnými nákladmi. Preto bude potrebné vytvoriť podporné mechanizmy, ktoré zabezpečia plnenie cieľov v oblasti zvyšovania podielu OZE a zároveň prispejú k plneniu cieľov znižovania emisií skleníkových plynov. Medzi kľúčové oblasti podpory patrí zvyšovanie podielu OZE v podnikoch, domácnostiach, ako aj v systémoch zásobovania energiou. Vzhľadom na to, že Slovensko má potenciál na využívanie geotermálnej energie, je potrebné podporiť aj opatrenia na vyhľadávanie, prieskum zdrojov a dlhodobé monitorovanie potenciálu geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické využitie. Zvyšovanie podielu OZE je, podobne ako aj zvyšovanie energetickej efektívnosti, nevyhnutné realizovať v kontexte budovania kapacít pre kvalitné energetické plánovanie na úrovni vidieckych aj mestských regiónov, spolu so zvyšovaním povedomia v oblasti OZE. Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy; • smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov; • zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby; • NECP – dosiahnuť podiel OZE vo výške 19,2 %; • Správa o Slovensku 2019 – Príloha D; • Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030 – hospodársky rast musí menej závisieť od neobnoviteľných zdrojov; • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019); • Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030 – v oblasti výroby energie bude preferovaná výroba energie z OZE, ktorá svojou povahou nezaťažuje životné prostredie schválená uznesením vlády SR č. 87/2019 z 27. Februára 2019; • Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra schválený uznesením vlády SR č. 336/2019 z 3.júla 2019; • Koncepcia geologického výskumu a geologického prieskumu územia SR schválená uznesením vlády SR č. 549/2017 z 29. novembra 2017; • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999;

		• Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 schválená uznesením vlády SR č. 104/2020 z 5. marca 2020. • Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenarúša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov. • Národný program znižovania emisií SR (schválený uznesením vlády SR č. 103/2020 zo dňa 5. marca 2020).
	RSO2.3 **Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E)**	Slovensko má skúsenosti s implementáciou projektov modernizácie a rekonštrukcie rozvodov tepla financovaných z EŠIF 2014 – 2020, vrátane implementácie projektov lokálneho využitia OZE a tieto predstavujú aj v novom programovom období významný potenciál. Podpora pre zariadenia na distribúciu a skladovanie energie, vrátane systémov monitorovania, optimalizície a riadenia spotreby energie prispeje k zvýšeniu efektívnosti zariadení na využívanie energie, ako aj možností pre inštaláciu nových zariadení na využívanie OZE. Tým sa urýchli prechod na nákladovo efektívny, udržateľný a bezpečný energetický systém na Slovensku, v súlade s článkom 2.1 Oznámenia Komisie č. COM/2020/299. Východiská pre realizáciu opatrení na zvýšenie využívania energie z OZE sú najmä: • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy; • smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov; • Oznámenie Komisie č. COM/2020/299; • zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby; • zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov • NECP; • Správa o Slovensku 2019 – Príloha D; • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019).
	RSO2.4 **Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy**	Zmena klímy, ako faktor meniaci podmienky fungovania všetkých systémov v území nie je zatiaľ integrovanou súčasťou manažmentu na všetkých úrovniach. Zvláštnu pozornosť bude potrebné zamerať na sídla, kde nie je zatiaľ integrovanou súčasťou manažmentu rozvoja na úrovni regionálnych a miestnych samospráv. Opatrenia budú riešiť problematiku prehrievania krajiny a zvyšujúce sa riziko výskytu sucha, ako aj nedostatku zdrojov pitnej vody, nevyužitý potenciál zadržiavania vody v krajine, potrebu spomaliť odtok vody z krajiny a zabrániť vzniku povodňových vĺn a minimalizovať riziká vzniku nových svahových deformácií v súvislosti so zmenou klímy.

		Keďže na území Slovenska sa čoraz viac prejavujú nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a negatívne zasahujú do životných podmienok obyvateľstva (vplyvy na zdravie, migráciu, atď.), je potrebná podpora adaptačných opatrení na túto zmenu. Ide hlavne o adaptačné opatrenia na extrémne prejavy počasia, akými sú najmä povodne, dlhotrvajúce obdobie sucha vedúce k nedostatku vody a požiarom, ako aj prívalové dažde, ktoré o. i. zvyšujú riziko zosuvov. Preto je potrebné podporiť vodozádržné opatrenia v sídelnom prostredí a krajine, hydrogeologický prieskum zameraný na overenie možností využívania podzemnej vody v oblastiach ohrozených jej deficitom, ako aj preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami nielen viazané na vodný tok, ale aj mimo vodných tokov, zamerané na posilnenie retenčnej schopnosti povodí, prehodnotiť povodňovú bezpečnosť vodných stavieb a adaptovať ich na zmenené klimatické podmienky a taktiež zabezpečiť sanáciu zosuvov súvisiacich so zmenou klímy. Dôležitá je tiež podpora adaptačného procesu pomocou tvorby strategických dokumentov na regionálnej a miestnej úrovni, zlepšenia dostupnosti údajov a zvyšovania povedomia verejnosti. V oblasti predchádzania rizikám a odolnosti voči katastrofám pôjde o zvýšenie efektívnosti manažmentu mimoriadnych udalostí prostredníctvom posilnenia intervenčných kapacít záchranných zložiek a podporu opatreníIn nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu v závislosti od typu mimoriadnych udalostí. Ďalej je to potreba opatrení zameraných na budovanie a modernizáciu systémov vyhodnocovania rizík, budovanie a modernizáciu systémov včasného varovania a vyrozumievania na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Z dôvodu zvládania katastrof spôsobených zmenou klímy je potrebné modelovanie vývoja a monitorovanie rizík viazaných na zmenu klímy, podpora analytických a koncepčných činností. V oblasti predchádzania rizikám je potrebná aj podpora prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí, a to prostredníctvom posilnenia súvisiacich štruktúr a systémov kontroly. Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019); • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999; • Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia 2018 (schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. 10. 2018; • Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (schválený uznesením vlády SR č. 476/2021 zo dňa 31. 08. 2021); • Vodný plán Slovenska; • Koncepcia vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050;

		• smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík; • Plán manažmentu povodňových rizík v čiastkových povodiach SR; • zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov; • zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov; • zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva; • zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme; • Sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030; • vykonávacie rozhodnutie Komisie č. C(2018) 71, ktorým sa stanovujú pravidlá vykonávania rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany; • Národná stratégia manažmentu bezpečnostných rizík Slovenskej republiky schválený uznesením vlády SR č. 3/2016 z 13. januára 2016; • Národný plán hodnotenia bezpečnostných rizík Slovenskej republiky Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029) (schválený uznesením vlády SR č. 8/2021 zo dňa 07.01.2021); • Národná stratégia riadenia rizík bezpečnostných hrozieb Slovenskej republiky schválená uznesením vlády SR č. 65/2022 z dňa 26. januára 2022 • Koncepcia geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky (schválená uznesením vlády SR č. 549/2017 zo dňa 21.11.2017).
	RSO2.5 **Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva**	S cieľom dosiahnuť dobrý stav vôd je potrebné zamerať sa na dobudovanie stokovej siete a čistiarní odpadových vôd (ďalej aj „ČOV“) v aglomeráciách nad 2 000 EO. V aglomeráciách do 2 000 EO, na územiach prioritných najmä z environmentálneho hľadiska[53], ako aj územiach prioritných z regionálneho hľadiska[54] bude pre nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami podporované budovanie príslušnej infraštruktúry, vrátane decentralizovaných systémov (napr. koreňových ČOV). Tiež je potrebné zlepšiť dostupnosť bezpečnej pitnej vody obyvateľstvu Slovenska prostredníctvom infraštruktúry na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou, vrátane dobudovania a modernizácie úpravní vôd, ako aj výstavby verejných vodovodov spoločne s infraštruktúrou na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách a na územiach ako je uvedené vyššie (vrátane obcí s prítomnosťou MRK na týchto územiach). Spolu s budovaním novej vodárenskej infraštruktúry je vhodné podporiť aj obnovu existujúcej. Potrebné je posilniť monitorovanie vôd vrátane monitorovacích systémov klimatických a hydrologických prvkov a monitorovacích systémov kvality a kvantity vôd a podporiť informačný systém pre implementáciu rámcovej smernice o vode. Investície budú prispievať k zníženiu nerovnomernej regionálnej vybavenosti environmentálnou infraštruktúrou v oblasti verejných kanalizácií a verejných vodovodov. Zvýšená pozornosť bude v rámci národnej legislatívy venovaná monitorovaniu a kontrole individuálnych systémov

[53] chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodárenských zdrojov a chránené územia
[54] dobiehajúce regióny

		a iných primeraných systémov čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd (ďalej aj „IPS“). Pre dosiahnutie dobrého stavu vôd sú zároveň potrebné adaptačné opatrenia a opatrenia v oblasti ochrany prírody a biodiverzity, ktoré sú predmetom podpory v rámci špecifického cieľa RSO2.4 a RSO2.7. Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • Vodný plán Slovenska; • Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 schválený uznesením Porady vedenia MŽP SR č. 29 zo dňa 22.3.2021; • Koncepcia vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050; • smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (RSV); • smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (ďalej len „smernica 91/271/EHS“); • smernica Európskeho parlamentu a Rady 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie) (ďalej len „smernica (EÚ) 2020/2184“); • smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality; • zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov; • zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov; • zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov; • zákon č. 201/2009 Z. z. o štátnej hydrologickej a štátnej meteorologickej službe; • zákon č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe.
	RSO2.6 **Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje**	Prechod k obehovému hospodárstvu prispieva k efektívnejšiemu využívaniu prírodných zdrojov. Zároveň podporí konkurencieschopnosť Slovenska prostredníctvom zníženia nepriaznivého vplyvu na podniky, súvisiaceho s nedostatkom zdrojov a nestálymi cenami, podporí vytváranie nových podnikateľských príležitostí a inovačných, účinnejších spôsobov výroby a spotreby. Využívanie odpadu ako druhotnej suroviny prispieva k zníženiu materiálovej náročnosti, čo Slovensko so svojou rozvinutou priemyselnou produkciou potrebuje. Prechod na obehové hospodárstvo nie je možné uskutočniť bez podpory aktivít v oblasti odpadového hospodárstva tak, aby boli v súlade s jeho hierarchiou. Preto, ako aj z dôvodu plnenia cieľov a požiadaviek vyplývajúcich z právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva (napr. zníženie skládkovania

		komunálnych odpadov na 10 % v súlade so smernicou Rady 1999/31/ES v platnom znení), bude v krátkodobom a strednodobom horizonte potrebné investovať do prevencie – predchádzania vzniku odpadu (napr. podpora zálohovania obalov, opráv, opätovného používania), zberu a triedenia komunálnych odpadov, prípravy odpadov na opätovné použitie a ich recyklácie v súlade s cieľmi a opatreniami Programu odpadového hospodárstva SR. Strategické plánovanie v oblasti odpadového hospodárstva bude podporené zabezpečením elektronického zberu dát. Dôležité je zabezpečiť aj informovanosť verejnosti o obehovom hospodárstve. Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení, v súlade s ktorou bude o. i. potrebné rozšíriť triedený zber aj o ďalšie prúdy odpadov (textil, nebezpečné odpady a pod.); • smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov; • smernica Európskeho Parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov v platnom znení; • smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 z 5. júna 2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie v platnom znení; • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019); • Nový Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo (COM(2020) 98 final zo dňa 11. 3. 2020); • smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov; • Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025 a na ďalšie obdobie (schválený uznensením vlády SR č. 676/2021 zo dňa 24. 11. 2021); • Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 – 2025 a na ďalšie obdobie (schválený uznensením vlády SR č. 86/2019 zo dňa 27. 2. 2019); • zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; • zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
	RSO2.7 **Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a**	Prioritou v oblasti investícií do biodiverzity a kvality ekosystémových služieb je ochrana biotopov a druhov v územiach sústavy Natura 2000, ako aj monitoring a mapovanie biotopov a druhov. Investičné potreby sú preto určené s cieľom posilniť chránené územia, predovšetkým územia sústavy Natura 2000 a územia medzinárodného významu a súvisiace činnosti, vrátane monitoringu biotopov a druhov a ich mapovania, zabezpečiť odstraňovanie bariér a revitalizáciu vodných tokov za účelom podpory biodiverzity, ako aj zlepšiť biodiverzitu mimo chránených území, vrátane obnovy ekosystémov, podporiť zelenú a modrú

	zníženia všetkých foriem znečistenia	infraštruktúru aj v mestskom prostredí ako aj vybudovanie systému krajinného plánovania a podpory udržania krajinných štruktúr. Ďalším cieľom je znížiť znečistenie, najmä cez dekontamináciu znečistených území vrátane priemyselných areálov, riešiť fragmentáciu krajiny a rozrastanie miest, ako aj podporiť opatrenia vedúce k zlepšeniu kvality ovzdušia a jeho monitorovaniu, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách. V oblasti sídiel ide o riešenia zamerané na mestské parky a obecné parky, verejné priestranstvá a mestskú zeleň. Prevenciu pred znečistením a poškodením životného prostredia a znižovanie znečistenia je potrebné zabezpečiť aj dôslednou kontrolou uplatňovania legislatívy. Zníženie znečistenia sa bude sústreďovať na riešenie dodržiavania limitných hodnôt niektorých znečisťujúcich látok v ovzduší (PM10, SO2, NOX) prioritne v zónach a aglomeráciách so zhoršenou kvalitou ovzdušia, potrebu výmeny zastaraných technológií produkujúcich nadmerné množstvo znečisťujúcich látok, používaných v časti podnikov a zníženie vysokého podielu kotlov na tuhé palivo v domácnostiach, produkujúcich veľké množstvo emisií PM. K zníženiu znečistenia, nielen v mestskom prostredí, môže významne prispieť aj sanácia environmentálnych záťaží (EZ) vykonávaná v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“. Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019); • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999; • Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 (COM(2020) 380 zo dňa 20.5.2020); • Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS na roky 2021 – 2027; • Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia 2018 (schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. 10. 2018); • smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení; • smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení; • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov; • zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov; • zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

		• zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi s o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; • Pan-európsky akčný plán pre jesetery (prijatý Stálym výborom Bernského dohovoru č. 199, dňa 30.11.2018); • vyhláška MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov; • zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov; • zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej; záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ; • Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027); • smernice EÚ v oblasti kvality ovzdušia; smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/107, ktorá sa týka arzénu, kadmia, ortuti, niklu a polycyklických aromatických uhľovodíkov v okolitom ovzduší; • zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vyhláška MŽP SR republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov, vyhláška MŽP SR č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov, vyhláška MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov; • Vodný plán Slovenska; • Národný program znižovania emisií SR (schválený uznesením vlády SR č. 103/2020 zo dňa 5. marca 2020).
	RSO2.8 **Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka**	Opatrenia majú za cieľ motivovať ku znižovaniu individuálnej automobilovej dopravy v mestách a sú spojené s podporou multimodálnej mestskej mobility. Prioritou je realizácia systémových riešení smerujúcich k podpore udržateľnej mestskej mobility, ktorá si predovšetkým vo veľkých sídelno-urbanistických aglomeráciách s neustále rastúcim podielom individuálnej automobilovej dopravy, resp. využívaním zastaraných neefektívnych systémov, vyžaduje intervenčný zásah. Kľúčové je riešenie situácie v hlavnom meste, cestou zvýšenia atraktivity verejnej osobnej dopravy prostredníctvom výstavby a modernizácie infraštruktúry IDS, infraštruktúry a obnovy mobilných prostriedkov dráhovej MHD a autobusovej mestskej a prímestskej dopravy. V hlavnom meste SR budú podporované intervencie zamerané na výstavbu a modernizáciu infraštruktúry VOD, výstavbu a modernizáciu tratí mestskej dráhovej dopravy a obnovu a modernizáciu mobilných prostriedkov VOD vrátane súvisiaceho zázemia pre údržbu a správu nových vozidiel VOD. Strategické ciele sú zamerané na

		dostupnosť a prepojenie riešeného územia, plynulosť a atraktivitu verejnej dopravy a minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie. V oblasti podpory mestskej mobility budú ďalej implementované predovšetkým projekty s rozhodujúcim a systémovým vplyvom na fungovanie verejnej osobnej dopravy. Keďže MHD je na Slovensku realizovaná rôznymi formami, najmä z hľadiska poskytovaných typov dopravy, organizačného zabezpečenia objednávania výkonov a poskytovaných zdrojov financovania, podpora sa sústredí na tie mestá, súčasťou ktorých je dráhová doprava alebo MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta. Podporené budú taktiež mestá a obce, v ktorých je verejná osobná doprava zabezpečovaná na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme s dopravnou spoločnosťou. Prioritne sa podpora sústredí na podporu výstavby prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk vo veľkých sídelných aglomeráciách a najvyťaženejších dopravných uzloch, na výstavbu a modernizáciu električkových a trolejbusových tratí, pre zlepšenie dopravnej obslužnosti a rozšírenie prepravných možností obyvateľstva ekologickou formou mestskej hromadnej dopravy, nákupu mobilných prostriedkov a výstavbu a modernizáciu infraštruktúry údržbových základní (depá dopravných podnikov). Komplementárnou súčasťou projektov multimodálnej mestskej mobility bude podpora cyklistickej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestujúcich. Prechod k alternatívnym palivám vo verejnej osobnej doprave bude podporovaný intervenciami do vytvorenia užívateľských výhod pre širokú verejnosť cestou rozvoja infraštruktúry nabíjacích/čerpacích/ plniacich staníc a mobilných prostriedkov VOD. Podpora infraštruktúry a jej technologický rozvoj v oblastiach prenosu, dopravy, distribúcie, akumulácie a uskladňovania energie pre alternatívne palivá bude zameraná na rozvoj priemyslu a služieb, ktorý sa vytvára v oblasti alternatívnych pohonov. Výsledkom investícií do verejnej osobnej dopravy bude zlepšenie kvality ovzdušia, zníženie spotreby fosílnych palív a celkové zníženie negatívnych vplyvov na klímu a na životné prostredie vo veľkých aglomeráciách (zníženie hlukovej záťaže, vibrácií, prašnosti a produkcie emisií znečisťujúcich látok). Pre špecifický cieľ je dôležité plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • Parížska dohoda o zmene klímy z roku 2016; • Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike schválený uznesením vlády SR č. 110 z 13.marca 2019; • 3 prijaté balíky čistej mobility (tzv. „Clean mobility package“): COM(2017) 283final, COM(2017) 675 final, COM(2018) 293 final; • smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001/EÚ z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov;

		• Strategický dokument EK „Clean planet for all“ v oblasti prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo COM(2018) 773 v konečnom znení zo dňa 28.11. 2018; • nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú emisné normy pre nové osobné automobily a nové ľahké úžitkové vozidlá; • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019); • nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999; • Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 schválená uznesením vlády SR č. 104/2020 z 5. marca 2020.
CP3 **Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility**	**RSO3.1** **Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej TEN-T odolnej proti zmene klímy**	Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja hlavných železničných tratí a uzlov Modernizácia a rozvoj železničnej dopravnej infraštruktúry bude realizovaná na tratiach, ktoré majú rozhodujúci význam pre rast hospodárstva a zlepšenie mobility obyvateľstva SR a EÚ. Ide predovšetkým o hlavné železničné trate zaradené do TEN-T v trase Žilina – Košice – št. hr. SR/UA, Žilina – št. hr. SR/ČR a št. hr. ČR/SR – Kúty – Bratislava – Štúrovo – št. hr. SR/MR. Počíta sa aj s budovaním ERTMS (primárne ako súčasť modernizačných projektov) a modernizáciou a rozvojom kľúčových uzlov na koridorových tratiach (Bratislava, Košice a Žilina), ktoré predstavujú prirodzené dopravno-gravitačné centrá. Realizácia projektov v týchto centrách bude mať dosah na mobilitu najväčšieho počtu obyvateľov. S cieľom lepšieho využitia potenciálu vybraných železničných tratí, hlavne v husto osídlených aglomeráciách, kde môže byť železnica zapojená do integrovaných dopravných systémov, bude podporovaná elektrifikácia železničných tratí a optimalizácia prevádzky železníc. Plánované intervencie v tejto oblasti, v závislosti od konkrétneho typu projektu, zahŕňajú najmä vybudovanie zariadení nevyhnutných pre jazdu elektrických vlakov, modernizáciu železničného zvršku a spodku, úpravu oblúkov pre zvýšenie rýchlosti, výmenu staničných a traťových zabezpečovacích zariadení s inštaláciou ich diaľkového riadenia. Aby sa zabezpečila udržateľnosť kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy, je zámerom, na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme, realizovať dostavbu a modernizáciu údržbových základní, ktoré tvoria integrálnu súčasť prevádzkovania vlakov v železničnej osobnej doprave. Prioritne sa zvažujú intervencie na sieti TEN-T v lokalite Bratislavy, Žiliny a Košíc. S cieľom podporiť rast výkonov železničnej nákladnej dopravy je plánovaná podpora výstavby a modernizácie terminálov intermodálnej prepravy. Realizáciou týchto projektov sa vytvoria podmienky pre presun nákladnej dopravy z preťaženej cestnej siete na nedostatočne využívanú, ekologickú železničnú dopravu. Dôraz sa bude klásť taktiež na zvýšenie kvalitatívnej úrovne staničných budov s cieľom zatraktívniť prepravu železnicou pre cestujúcu verejnosť. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnic

		Prioritným záujmom SR je výstavba tých úsekov diaľnic, absencia ktorých sa negatívne premieta v oblastiach hospodárstva, životného prostredia a ktoré tvoria prekážku v mobilite obyvateľstva, znižujú atraktivitu územia z pohľadu turizmu a prílevu investícií, alebo významným spôsobom napomôžu zvýšiť bezpečnosť premávky. Zdroje budú smerovať na výstavbu nových úsekov diaľnic v trasách, kde existujúca cesta I. triedy svojimi parametrami nespĺňa požiadavky v oblasti kapacity, bezpečnosti a ani v oblasti kvality infraštruktúry. Konkrétne ide o výstavbu nových úsekov diaľnic D1 a D3. Ďalšie intervencie budú zamerané aj na výstavbu rýchlostných ciest. Prioritou je výstavba nových úsekov, ktoré odklonia dopravu mimo sídiel so zameraním na úseky s najvyšším pomerom spoločenských prínosov k nákladom. Cieľom je dobudovaním chýbajúcich úsekov diaľnic D1 a D3 a vybraných úsekov rýchlostných ciest zabezpečiť napojenie na susedné štáty a prispieť k homogenizácii cestnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T, s dôrazom na udržateľnosť, nákladovú efektívnosť, zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky a znižovanie socioekonomických a environmentálnych vplyvov cestnej dopravy, v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES. Konkrétne úseky na prípravu a výstavbu budú stanovené na základe výsledkov štúdií realizovateľnosti a harmonogramu prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry, ktorý bol spracovaný v súlade s prioritami vo výstavbe cestnej infraštruktúry, vypracovanej v spolupráci s Útvarom hodnoty za peniaze (ÚHP). Zlepšenie kvality služieb poskytovaných na dunajskej a vážskej vodnej ceste Na splnenie medzinárodných požiadaviek TEN-T je potrebné dosiahnuť požadované parametre plavebnej dráhy (hĺbku a šírku plavebnej dráhy, polomer oblúkov, podjazdnú výšku pod mostmi) na Dunaji.. Preto sa navrhované intervencie sústredia na technické opatrenia, ktoré budú realizovať optimálne riešenia jednotlivých parametrov plavebnej dráhy a na zlepšenie splavnosti dunajskej vodnej cesty, v súlade so štúdiou uskutočniteľnosti. Tiež sa bude realizovať príprava na splavnenie vážskej vodnej cesty a budovanie prístavov. Na dosiahnutie nulových čistých emisií skleníkových plynov a zabezpečenia udržateľnosti hospodárstva EÚ v súlade s plánmi Európskej zelenej dohody bude potrebné podporiť účinné využívanie zdrojov prostredníctvom prechodu na čisté obehové hospodárstvo prostredníctvom podpory prevádzkovateľov plavidiel a remotorizáciou Dunajskej flotily v súlade s technickými požiadavkami kladenými na plavidlá. Ďalšou oblasťou bude skvalitnenie a rozšírenie služieb verejných prístavov na sieti TEN-T (Bratislava, Komárno), rozvoj riečnych informačných služieb a podpora využívania alternatívnych palív vo vodnej doprave. Na začiatku programového obdobia budú intervencie smerovať výlučne na zabezpečenie predinvestičnej a projektovej prípravy projektov zameraných na zlepšenia splavnosti dunajskej vodnej cesty.
	RSO3.2 **Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a**	Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov

	intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility	V rámci regionálnej železničnej dopravy sa budú projekty zameriavať na perspektívne regionálne trate s dostatočným dopytom po železničnej doprave. Cieľom je zabezpečiť požadované technické a prevádzkové parametre týchto tratí a rýchle napojenie regiónov na transeurópsku sieť železničnou dopravou, resp. posilniť postavenie železníc v rámci regionálnej osobnej dopravy. Intervencie budú primárne zamerané na modernizáciu, resp. renováciu železničných tratí a zabezpečovacích zariadení, budovanie systému ERTMS, elektrifikáciu železničných tratí, diaľkové riadenie dopravy, zvýšenie traťovej rýchlosti, zvyšovanie kvality železničných staníc a zastávok a pod. Prostriedky budú využité taktiež na znižovanie bezpečnostných rizík (napr. modernizáciu železničných priecestí) a na výstavbu a modernizáciu terminálov intermodálnej prepravy. Infraštruktúrne projekty budú synergicky doplnené investíciami do obnovy mobilných prostriedkov železničnej verejnej osobnej dopravy. Plánovaná je taktiež podpora transformácie uhoľného regiónu hornej Nitry, v súlade s odporúčaniami akčného plánu schváleného vládou SR. Konkrétne úseky na modernizáciu železničných tratí regionálneho významu budú stanovené na základe výsledkov štúdií realizovateľnosti a priorizácie v spolupráci s ÚHP. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest I. triedy Pozornosť bude venovaná predovšetkým modernizácii vybraných úsekov a mostov a budovaniu obchvatov a preložiek ciest I. triedy, najmä v úsekoch s nevyhovujúcimi technickými a kapacitnými parametrami a tam, kde sa neuvažuje s trasovaním ťahov TEN-T v podobe diaľnic. Cieľom je zlepšenie regionálnej mobility a zabezpečenie prístupu obyvateľov SR k sieti TEN-T a jednotnému trhu, vrátane skrátenia vzájomnej časovej dostupnosti miest a regiónov SR a zlepšenia bezpečnosti cestnej premávky. Konkrétne úseky na modernizáciu a výstavbu ciest I. triedy (vrátane mostov a križovatiek) budú stanovené na základe výsledkov štúdií realizovateľnosti, vykonaných rozborov a bezpečnostných auditov na cestnej sieti SR a budú odrážať zoznam priorít stanovených v spolupráci s ÚHP. Intervencie budú tiež smerovať na zlepšenie nevyhovujúcich parametrov (šírky, smerového a výškového vedenia, únosnosti, bezpečnostných prvkov) ciest I. triedy, prestavbu križovatiek a modernizáciu mostov, s cieľom zlepšenia ich stavebno-technického stavu, odstraňovania kolíznych bodov a kritických nehodových lokalít na cestnej sieti. V záujme dosiahnutia 10 %-ného podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce je žiadúce s výstavbou a rekonštrukciou ciest I. triedy financovať primárne segregované cyklistické komunikácie vrátane doplnkovej cyklistickej infraštruktúry (najmä odstavné zariadenia pre bicykle/cyklostojany, informačné tabule). Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy Na cestách II. a III. triedy sa počas rokov 207 až 2020 stalo 48 % dopravných nehôd. Spolu je to 10 900 dopravných nehôd, pri ktorých zahynulo 353 osôb, 1 450 osôb sa zranilo ťažko a 6 895 osôb sa zranilo ľahko. V percentuálnom vyjadrení je to 44 % úmrtí, 49 % ťažkých zranení a 52 % ľahkých zranení z celkových počtu. Zaznamenané prípady tým mierne prevyšujú rozsah realizovaných dopravných výkonov na týchto typoch

		ciest. Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti bude podporené investíciami do rekonštrukcie, modernizácie a výstavby regionálnych ciest, a to v súlade s Plánmi udržateľnej mobility regiónov a s cieľmi identifikovanými v územných stratégiách (Integrované územné investície). Prioritne bude podpora smerovaná na rekonštrukciu, modernizáciu a výstavbu ciest II. a III. triedy tvoriacich kostru regionálnej infraštruktúry a ich objektov (mosty, priepusty), s cieľom zvýšenia kvality mobility, obslužnosti územia a zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky. Súčasťou intervencie bude podpora pešej a cyklistickej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky (chodcov a cyklistov) ako napr. priechody pre chodcov, prejazdy pre cyklistov a pod. Modernizácia a výstavba ciest II. a III. triedy bude podporená aj v obciach s prítomnosťou MRK. Miestne komunikácie Podpora bude smerovaná tiež na miestne komunikácie ako významný prvok regionálnej obslužnosti ako prieťahov ciest vyššieho významu obcami, ale často aj ako jedinej infraštruktúrnej ponuky dopravnej obslužnosti územia. Podpora bude prioritne smerovaná na ich rekonštrukciu a modernizáciu so zameraním na kvalitu komunikácie, jej mostných objektov a súčastí, ako aj na bezpečnosť pešej a cyklistickej dopravy. Rovnako bude kladený dôraz na vybudovanie, resp. úpravu bezpečných miestnych komunikácií v obciach s prítomnosťou MRK.
CP4 **Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv (podľa čl. 5 písm. d) všeobecného nariadenia)**	**SO (a)** **Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory**	Hlavné identifikované problémy: • vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti (v 1. štvrťroku 2021 na úrovni 3,2 % oproti 2,8 % priemer EÚ)[55]; • vysoká miera nezamestnanosti osôb s nízkou kvalifikáciou (27,9 % z dlhodobo nezamestnaných osôb)[56]; • vysoký podiel nezamestnaných osôb z MRK (38 %)[57]; • nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím (17,1 %)[58]; • vysoký podiel mladých ľudí vo veku 15–29 rokov v situácii NEET (v 1Q 2021 bol ich podiel na celkovej populácii 16,3 % oproti 13,8 % priemeru EÚ)[59]; • nízka miera zamestnanosti 25–49 ročných žien s dieťaťom mladším ako 6 rokov[60];

[55] http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?lang=en&dataset=une_ltu_q
[56] https://data.oecd.org/unemp/unemployment-rates-by-education-level.htm
[57] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/EU%20SILC_MRK_2018_FINAL.pdf
[58] https://zl.tnuni.sk/fileadmin/Archiv/2019/2019-7.c.4/ZL_2019_7_4_11_Masarova.pdf
[59] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsi_neet_q/default/table?lang=en
[60] Národná stratégia zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020, str. 19, dostupné na: https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/podpora-zamestnanosti/narodna-strategia-zamestnanosti/

	samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva	• nízka zamestnanosť osôb v sektore sociálneho hospodárstva (2,1 % v roku 2017 oproti 6,8 % priemeru EÚ)[61]. Formou grantov je potrebné viac podporiť individualizovaný prístup k znevýhodneným osobám mimo trhu práce, vrátane podporovaného zamestnávania. Špecifické prístupy si vyžiada zabezpečenie záruk pre mladých, pričom je potrebné podporiť mladých ľudí ešte predtým, ako sa ocitnú v situácii NEET, zvýšiť ich informovanosť o dostupnej podpore, zabezpečiť celostný prístup pri ich podpore a v závere im ponúknuť zamestnanie alebo účasť na ďalšom vzdelávaní, učňovskej príprave, či stáži. Formou grantov je vhodné podporiť vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti a sociálne inovácie s cieľom lepšej inkluzívnosti trhu práce. Kombináciou návratnej a nenávratnej finančnej podpory je tiež vhodné podporiť opatrenia pre sociálne podniky. Podporované aktivity prispejú k plneniu cieľa Akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv (ďalej „AP EPSP“) v oblasti zvýšenia zamestnanosti obyvateľstva SR, ako aj zníženia miery mladých ľudí vo veku 15–29 rokov (NEET), a to zlepšením ich vyhliadok na zamestnanie.
	SO (b) **Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite**	Hlavné identifikované problémy: • verejné výdavky na aktívne politiky trhu práce v roku 2019 dosiahli úroveň 0,238 %[62] HDP a sú jedny z najnižších v EÚ; • služby zamestnanosti nezodpovedajú potrebám klientov, najmä znevýhodnených osôb; • chýbajú systémy včasnej intervencie a profilovanie zostáva na základnej úrovni; • neverejní poskytovatelia služieb zamestnanosti sa do aktívnych opatrení trhu práce zapájajú len málo[63]; • služby zamestnanosti nie sú dostatočne dostupné online; • sociálni partneri nemajú dostatočné kapacity na zabezpečovanie sociálneho dialógu[64]. Formou grantov je potrebné podporiť aktivity zamerané na sledovanie trendov a prognózovanie potrieb trhu práce, ako aj potrieb sektorov hospodárstva a potrieb v oblasti zručností, aby mohla byť garantovaná včasná a cielená podpora pre dosiahnutie súladu ponuky a dopytu na trhu práce, ako aj podpora pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite. Málo sa využíva potenciál neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, je potrebné podporovať ich spoluprácu s verejnými poskytovateľmi služieb zamestnanosti a prepájať služby zamestnanosti so sociálnymi službami, a to s cieľom zlepšiť úspešnosť najťažšie zamestnateľných skupín na trhu práce.

[61] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/file_import/2019-european-semester-country-report-slovakia_sk.pdf
[62] https://www.upsvr.gov.sk/statistiky/aktivne-opatrenia-tp-statistiky/aktivne-opatrenia-trhu-prace-2020.html?page_id=1097224
[63] https://www.asociaciapz.sk/podpora-kvality-socialneho-dialogu/
[64] https://www.asociaciapz.sk/podpora-kvality-socialneho-dialogu/

		Rastúci tlak na kvalitu poskytovaných služieb a meniace sa potreby klientely vyvoláva potreby inovovať služby zamestnanosti v kontexte digitalizácie procesov, efektívnej výmeny informácií s využitím webových platforiem uľahčujúcich spoluprácu medzi inštitúciami služieb zamestnanosti a zamestnávateľmi na regionálnej a miestnej úrovni, ako aj v kontexte odbornej pripravenosti personálu a ich pro-klientskeho prístupu. Grantová podpora sociálnych partnerov zameraná na rozšírenie ich analytických a odborných kapacít bude aj naďalej nevyhnutná s cieľom posilniť účasť slovenských sociálnych partnerov, nielen na sociálnom dialógu na národnej úrovni, ale aj v rámci členstva v organizáciách, ktoré ich zastupujú na medzinárodnej úrovni.
	SO (c) **Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby**	Hlavné identifikované problémy: • vysoký podiel žien, ktoré nie sú aktívne na trhu práce v dôsledku starostlivosti o dieťa (v roku 2020 na úrovni 38,1 % (priemer EÚ 27,3 %)[65]; • nedostatok flexibilných foriem práce (iba 5,0 % žien pracuje na čiastočný pracovný úväzok oproti 29,2 % priemeru EÚ)[66]; • pretrváva horizontálna a vertikálna segregácia na trhu práce a rodový mzdový rozdiel v roku 2019 predstavoval 18,4 %(priemer EÚ 14,1 %)[67]; • nízka zaškolenosť detí do 3 rokov veku (len 6,6 % oproti 35,3 % priemeru EÚ)[68]. Rozdiel v zamestnanosti je stále výrazný u matiek malých detí čo je dôsledkom dlhej rodičovskej dovolenky, ako aj nedostatočného uplatňovania pružných pracovných podmienok a obmedzenej cenovej a kapacitnej dostupnosti zariadení starostlivosti o deti. Formou grantov je preto potrebné podporiť lepšie možnosti zamestnanosti žien. Lepšiu rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom je možné dosiahnuť prostredníctvom rozširovania kapacít existujúcich a zriaďovania nových foriem starostlivosti o deti, ako aj ich cenovej dostupnosti. Výzvou je aj zabezpečenie lepšej dostupnosti terénnych a ambulantných foriem starostlivosti o odkázané osoby, aby sa odľahčili ženy, ktoré prevažne zabezpečujú starostlivosť o tieto osoby. Ženy pracujú vo vyššej miere vo verejnej sfére v sektoroch ako je školstvo, zdravotníctvo, sociálna sféra alebo verejná správa, kde sú platy nižšie ako vo sfére podnikateľskej. Podiel žien v nepodnikateľskom sektore predstavuje 72 %, kým v podnikateľskom iba 42 %. Až osem z desiatich IKT špecialistov v Európe sú muži. S cieľom zmeniť aktuálny stav bude potrebné grantovo podporiť zmenu spoločenského vnímania

[65] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_05_40/default/table?lang=en
[66] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/lfsq_eppga/default/table?lang=en
[67] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_05_20/default/table?lang=en
[68]https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tepsr_sp210/default/table?lang=en

		postavenia žien v zamestnaní formou osvetových, vzdelávacích, poradenských a iných odborných činností a zvýšiť spoločenské uznanie povolaní v s prevahou žien. Podporované opatrenia prispejú k plneniu cieľov AP EPSP v oblasti rozdielu v zamestnanosti žien a zvyšovania dostupných služieb pre deti vo veku 0–5 rokov.
	SO (d) **Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôsobeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká**	Hlavné identifikované problémy: • podľa OECD až 34,6 % všetkých pracovných miest bude vysoko automatizovateľných a ďalších 31 % je ohrozených podstatnou zmenou spôsobu ich vykonávania[69]; • klesajúci podiel populácie v produktívnom veku a z toho vyplývajúci nedostatok pracovných síl[70]. Opatrenia v oblasti prognózovania potrieb trhu práce bude vhodné využiť aj pri nastavovaní grantovej podpory pre zamestnávateľov s cieľom zabezpečenia lepšej adaptability zamestnancov na zmenené podmienky vykonávania činností, ktoré vyplývajú z technologických zmien a z nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, a to formou vzdelávacích opatrení organizovaných z úrovne zamestnávateľov. Podpora aktívneho starnutia je potrebná v dôsledku demografických trendov a nevyhnutnosti vyššej účasti seniorov na trhu práce. Podpora aktívneho a zdravého starnutia môže prispieť k medzigeneračnej spolupráci a vyššej aktivite seniorov na živote komunít.
	SO (e) **Zvýšenie kvality, inkluzívnosti a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce okrem iného prostredníctvom potvrdzovania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií vrátane**	Hlavné identifikované problémy: • podľa PISA (2018) 31 % žiakov nedosahuje základnú úroveň čitateľskej gramotnosti a 29 % nedisponuje základnou úrovňou prírodovednej gramotnosti. V matematickej gramotnosti nedosahuje základnú úroveň 25 % žiakov. Žiaci zaostávajú aj v zručnostiach ako kritické myslenie, schopnosť riešiť problémy a pracovať v tíme (PISA, 2015) alebo vo finančnej gramotnosti (PISA, 2018); • vzdelávanie nie je v dostatočnom súlade s potrebami trhu práce, čo spolu so štrukturálnymi zmenami v ekonomike vedie k tomu, že absolventi sa nevedia uplatniť vo vyštudovanom odbore a vedie to aj k nedostatku kvalifikovanej sily na trhu práce; • obsah vzdelávania nie je vymedzený tak, aby učiacim umožnil popri nadobudnutí dôležitých vedomostí aj rozvinutie potrebných zručností a vytvorené príležitosti na učenie sa nepodporujú aktívne bádanie ani rozvíjanie kritického myslenia, etického správania, tvorivosti, schopnosti spolupracovať či občiansky sa angažovať[71]; • nedostatočná úroveň digitálnych zručností žiakov;

[69] https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/10bc97f4-en.pdf?expires=1615217147&id=id&accname=guest&checksum=4DD1F36CA373ADB81B04A8A98A92AE10
[70] Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_structure_and_ageing/sk
[71] https://analyza.todarozum.sk/analyza-zisteni-o-stave-skolstva-na-slovensku.pdf

	podnikateľských a digitálnych zručností, a tiež prostredníctvom podpory zavádzania systémov duálnej odbornej prípravy a učňovskej prípravy	• slovenský vzdelávací systém a jeho aktéri vykazujú nízku odolnosť voči krízam a zmenám. Podpora sa zameria na lepšie prepojenie vzdelávania s potrebami trhu práce, podporu zručností a gramotností aktérov vzdelávania potrebných pre 21. storočie. Cieľom bude prispieť aj k zvyšovaniu odolnosti aktérov vzdelávania voči krízam a zmenám. Prierezovou skupinou, na ktorú sa podpora zameria sú PZ/OZ vrátane budúcich, aby nadobúdali nové spôsobilosti a zdokonaľovali metódy, formy vzdelávania a didaktické postupy.
	SO (f) **Podpora rovného prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a podpora ich úspešného ukončenia, počnúc vzdelávaním a starostlivosťou v ranom detstve cez všeobecné a odborné vzdelávanie a prípravu až po terciárnu úroveň a vzdelávanie a učenie dospelých vrátane uľahčovania vzdelávacej mobility pre všetkých a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím**	Hlavné identifikované problémy: • najvyšší podiel žiakov ZŠ v špeciálnom vzdelávacom prúde v EÚ 5,88 %, spomedzi detí z MRK je to až 24 %[72]; • na základe zistení Agentúry Európskej únie pre základné práva, sa až 63 % rómskych detí vzdeláva v triedach, v ktorých všetci alebo väčšina žiakov sú Rómovia, konanie proti SR pre podozrenie z porušenia Smernice o rasovej rovnosti; • špecificky nízka je zaškolenosť detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (41 %) a detí so zdravotným znevýhodnením (67 %)[73]; • systém poradenstva a prevencie v aktuálnej podobe nedokáže poskytovať starostlivosť a odborné činnosti v rozsahu a kvalite, ktorý by zohľadňoval individuálne potreby klientov (analýza Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, HBSC štúdia 2018); • 7 % mladých ukončuje predčasne školskú dochádzku. Pravdepodobnosť predčasného ukončenia školskej dochádzky je výrazne vyššia medzi žiakmi so zdravotným znevýhodnením (18 %) v porovnaní s ostatnými žiakmi (3 %) a tiež vyššia medzi žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia (11 %) v porovnaní s ostatnými žiakmi (6 %); • dopad pandémie COVID-19 na vzdelávací systém[74]; • PZ/OZ vrátane budúcich sa cítia nepripravení na vzdelávanie detí a žiakov s rôznymi potrebami v multikultúrnom či viacjazyčnom prostredí; • SR sa radí k štátom s najvyššou mierou vplyvu sociálno-ekonomického zázemia na výkon žiakov a ich úspešnosť v škole[75]. Podpora sa bude zameriavať na zabezpečenie rovného prístupu ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu pre všetky deti, žiakov, študentov, mladých ľudí a účastníkov vzdelávania s prihliadnutím na ich individuálne potreby či prekážky, ktorým čelia. Medzi výzvy v tejto oblasti patrí reflektovanie individuálnych

[72] https://www.romovia.vlada.gov.sk/site/assets/files/1276/eu_silc_mrk_2018_final.pdf
[73] https://www.minedu.sk/data/att/15944.pdf
[74] https://www.minedu.sk/komentar-022020-hlavne-zistenia-z-dotaznikoveho-prieskumu-v-zakladnych-a-strednych-skolach-o-priebehu-distancnej-vyucby-v-skolskom-roku-20192020/; https://www.ssi.sk/wp-content/uploads/2021/07/Dotaznik_priebeh_vzdelavania_MS_sprava_2020-2021.pdf
[75] https://www.nucem.sk/dl/4636/Narodna_sprava_PISA_2018.pdf

		a rôznorodých potrieb účastníkov vzdelávania, odstraňovanie bariér v prístupe a dostupnosti kvalitného inkluzívneho vzdelávania najmä pre zraniteľné skupiny vo vzdelávaní (napr. príslušníci MRK, so zdravotným znevýhodnením, s ohrozením školským neúspechom či rizikom predčasného ukončenia školskej dochádzky atď.) vrátane investície do prevencie (napr. pôsobením podporných tímov).
	SO (g) **Podpora celoživotného vzdelávania, najmä flexibilných príležitostí na zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikáciu pre všetkých s prihliadnutím na podnikateľské a digitálne zručnosti, lepšie predvídanie zmien a nových požiadaviek na zručnosti na základe potrieb trhu práce, uľahčovanie kariérnych zmien a podpora profesijnej mobility**	Hlavné identifikované problémy: • nízka miera účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní[76] a nízky počet hodín venovaný vzdelávaniu[77], pričom mieru poklesu účasti dospelých na vzdelávaní v roku 2020 ovplyvnil aj COVID-19[78]; • vysoká miera nezamestnanosti nízkokvalifikovaných osôb[79]; • nízka úroveň základných zručností predstavuje jednu z kľúčových bariér pre využitie existujúcich nástrojov pre nízko-kvalifikovaných; • podiel obyvateľov vo vekovej skupine 16-74 rokov dosahujúcich aspoň základné digitálne zručnosti dosahuje úroveň iba 54 %[80]; • ohrozenie pracovných miest digitalizáciou a automatizáciou[81,82]; • absencia systému validácie a uznávania výsledkov predošlého vzdelávania; • nedostatočné prepojenie počiatočného a pokračujúceho OVP; • formálny systém vzdelávania nedokáže dostatočne efektívne reagovať na potreby trhu práce a pokryť jeho potreby; • rodinné povinnosti ako prekážky zapojenia sa do vzdelávania a odbornej prípravy uvádza 74 % žien v porovnaní s 23 % mužov[83]. Je potrebné sa zamerať na zlepšenie prístupu dospelých k možnostiam vzdelávať sa, rozvíjať svoje zručnosti vrátane profesijných a kľúčových kompetencií[84], a to podporou nadpodnikových centier OVP, centier excelentnosti OVP a COVP, mikrokvalifikácií a profesijných kvalifikácií. Podporia sa základné zručnosti (matematická, čitateľská, digitálna gramotnosť). Ich zvýšením sa očakáva zlepšenie postavenia nízkovzdelaných na trhu práce a tým aj kvality ich života a zníženie ich spoločenskej marginalizácie.

[76] Do úvahy sa berie populácia vo veku 25-64 rokov. V roku 2019 3,6%, priemer EÚ 27 11,7 %; Podľa LFS (Labor Force Survey) sa ďalšieho vzdelávania v roku 2020 zúčastnilo len 2,8 % populácie
[77] Hodnota pre Slovensko je v priemere 49 hodín, priemer EÚ je 113 hodín. Aj keď sa pozrieme len na neformálne vzdelávanie, počet hodín je druhá najnižšia hodnota (SK 36 hodín, EÚ 69 hodín)
[78] https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/VS/DALV/2021/COVID-19_dopad_na_DVZ_v_SR_final.pdf
[79] vo vekovej skupine 20-64 s najviac ZŠ vzdelaním bol v roku 2019 podiel nezamestnaných na úrovni 30 %, EÚ 11 %
[80] DESI 2019, cieľ je stanovený na 70 %
[81] European enterprise survey on the use of technologies based on artificial intelligence, 2020
[82] podľa OECD až 34,6 % všetkých pracovných miest bude vysoko automatizovateľných a ďalších 31 % je ohrozených podstatnou zmenou spôsobu ich vykonávania
[83] Európsky inštitút rodovej rovnosti, Index rodovej rovnosti 2019: Slovensko, str. 6, dostupné na: https://op.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/98329c8b-e8e1-11e9-9c4e-01aa75ed71a1 https://op.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/98329c8b-e8e1-11e9-9c4e-01aa75ed71a1
[84] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=en

		Súčasťou podpory bude rozvoj poradenských služieb a odstraňovanie bariér v dostupnosti ďalšieho vzdelávania. Realizované intervencie zvýšením podielu dospelých zúčastňujúcich sa na ďalšom vzdelávaní prispejú k plneniu cieľa Akčného plánu Európskeho piliera sociálnych práv.
	SO (h) **Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín**	Hlavné identifikované problémy: • obmedzený prístup ku kvalitným, dlhodobo udržateľným a cenovo dostupným službám na komunitnej úrovni, v lokalitách MRK nie sú dostatočne rôznorodé a majú malú kapacitu; • deti s neštandardným vývinom tvoria cca 10,1 % školopovinnej populácie a ich počet stále rastie[85]; • chýba výmena osvedčených postupov a prevláda nízka informovanosť verejnosti o podmienkach života osôb so zdravotným postihnutím; • princípy univerzálneho navrhovania sa neuplatňujú dôsledne; • pri tvorbe politík a služieb chýbajú údaje potrebné pre prijímanie rozhodnutí založených na dôslednej analýze zistených skutočností; • aktivity podporujúce aktívne začlenenie sa málo zameriavajú na prevenciu, nie sú dostatočne individualizované • skúsenosť s fyzickým alebo sexuálnym násilím po dosiahnutí veku 15 rokov viac ako každá tretia žena. Zo strany partnera je to 23 % žien a zo strany ne-partnera 22 %[86]. Pri grantovej podpore bude vhodné využiť skúsenosti z aktuálnej podpory deinštitucionalizácie a sociálnych služieb, výzvou zostáva zavedenie inšpekcie v sociálnej oblasti. Cieľom podporovaných intervencií bude identifikovať vhodné (inovatívne) riešenia prostredníctvom partnerských prístupov, ako aj dôraz na rozvoj komunitných služieb. Pri riešení krízových situácií znevýhodnených a zraniteľných osôb sa grantovo podporované činnosti zamerajú na individualizovaný prístup, prevenciu, poradenstvo a sprevádzanie, včasnú intervenciu, ako aj cielené informačné aktivity pre laickú i odbornú verejnosť a zainteresované profesie, vrátane vzdelávania v oblasti chudoby.
	SO (i) **Podpora sociálno-ekonomickej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov**	Hlavné identifikované problémy: • chýbajú systémové riešenia v riadení migračných a integračných politík; • nie sú zavedené systémy zamerané na mapovanie potrieb príslušníkov tretích krajín a migrantov; • chýbajú informačné a poradenské služby pre príslušníkov tretích krajín a migrantov a príležitosti na ich vzdelávanie[87].

[85] https://www.mfsr.sk/files/archiv/uhp/3370/76/Priebezna-implementacna-sprava-2018.pdf
[86] European Union Agency for Fundamental Rights (2014). EU-wide Survey on Violence against Women, dostupné na: https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/survey-data-explorer-violenceagainst-women-survey
[87] https://www.iom.sk/sk/migracia/migracia-na-slovensku.html

		Prioritou grantovej podpory bude zlepšenie spolupráce orgánov na ústrednej a miestnej úrovni, relevantná výskumná a prieskumná činnosť a vypracovanie integračných politík/stratégií (vrátane na miestnych úrovniach), ktoré budú nástrojom na udržiavanie sociálnej súdržnosti, prevenciu vzniku konfliktov a predchádzanie segregácii a ghetoizácii. V nadväznosti na to bude nevyhnutné formou vhodnej poradenskej činnosti podporiť lepšiu integráciu príslušníkov tretích krajín a migrantov, vrátane ich rodinných príslušníkov, čo si vyžiada investície do vzdelávania relevantných zamestnancov štátnej a verejnej správy, ako aj do elektronizácie, prepojenosti a klientsky orientovaných služieb a procesov. Podľa údajov hraničnej a cudzineckej polície [88] bolo k prvému polroku 2021 v Slovenskej republike evidovaných 152 902 cudzincov, z toho 63,45 % boli štátni príslušníci tretích krajín. Z toho 74,57 % malo platný prechodný pobyt na území SR a 25,35 % malo trvalý pobyt. V rámci migračných tokov najviac príslušníkov tretích krajín pochádza z Ukrajiny (46,4 %), nasleduje Srbsko (17,6 %), Vietnam (7,5 %) a Rusko (6,2 %), pričom až 58 % cudzincov, ktorí majú platný prechodný pobyt, migrovalo za účelom zamestnania alebo podnikania a 11 % za účelom štúdia. V rámci migrácie štátnych príslušníkov tretích krajín s platným trvalým pobytom azylanti predstavujú 1,36 %[89]. Priamu podporu cieľovej skupiny bude predstavovať individualizovaná podpora vzdelávania, vrátane jazykových kurzov a kurzov občianskej orientácie, ako aj zabezpečenie ich prístupu k sociálnym a zdravotným službám. Nepriamo ich integráciu podporia miestne dobrovoľnícke občianske iniciatívy, iniciatívy na úrovni firiem a vhodne implementované komunikačné stratégie zacielené na boj proti stereotypom a dezinformáciám.
	SO (j) **Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia**	Hlavné identifikované problémy: • v lokalitách s prítomnosťou MRK absentuje komplexný prístup pri riešení socio-ekonomickej situácie obyvateľov; • polovica obyvateľov MRK žije v osídleniach na okraji alebo mimo obce, kde je nižšia úroveň základnej technickej infraštruktúry a dostupnosť služieb, z osídlení na okraji obce vlastnia obyvatelia 33 % a obec 34 % pozemkov, mimo obce je tento pomer 21 % a 39 %, zvyšné pozemky patria súkromným vlastníkom, štátu, alebo pozemkovým spoločenstvám; • 39 % domácností príslušníkov MRK sa nachádza na okraji obce alebo mesta a 33 % mimo obce alebo mesta, kde je nižšia úroveň základnej technickej infraštruktúry a dostupnosť služieb, vo vnútri obce alebo mesta to je 20 % domácností[90];

[88] https://www.minv.sk/?rok-2020-1
[89] https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/rocenky/rok_2021/2021-I.polrok-UHCP-SK.pdf
[90] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/atlas_romskych_komunit_2019/EU%20SILC_MRK_web.pdf

		• v obydlí, ktorého vlastníkom je člen domácnosti žije 48 % domácností a 25 % domácností si ubytovanie prenajímajú[91]; • v 18,5 % domov alebo bytov v prostredí MRK žije viac ako jedna hospodáriaca domácnosť, ide o 34,5 % domácností, približne jedna tretina domácností teda zdieľa priestor s inou domácnosťou, priemerný počet ľudí pripadajúcich na jednu domácnosť MRK je 4,5, zatiaľ čo v bežnej populácii je to podľa EU SILC 2,9 osoby[92]; • rôzne formy protirómskeho rasizmu naďalej bránia začleňovaniu Rómov; • najnovšie poznatky ukazujú aj komplikácie v oblasti rovnosti žien a mužov – zamestnaných je 15,5 % ľudí z MRK a takmer 70 % z nich sú muži, ženy sú v oveľa väčšej miere zastúpené medzi osobami v domácnosti a neaktívnymi osobami[93]; • samospráva nemá finančné prostriedky na vypracovanie projektovej dokumentácie a má nedostatočné personálne a odborné kapacity na prípravu žiadostí o finančný príspevok a riadenie projektov. Aj naďalej bude potrebné grantovo podporiť právnu, konzultačnú a koordinačnú činnosť zameranú na pomoc obciam s prítomnosťou MRK v procese vysporiadania pozemkov a legalizácie obydlí. S cieľom zlepšovať životné podmienky bude potrebné podporiť integrovaný komplexný prístup, v rámci ktorého je nevyhnutné zamerať sa na celé sídelné komunity a nazerať na komunitu v osídlení a v obci ako na miestne spoločenstvo geograficky definovanej komunity (ďalej len „sídelnej komunity“), a podporiť tak vzájomné učenie sa, desegregáciu a súdržnosť komunity. V súlade so Stratégiou SR pre mládež budú podporované cielené programy zamerané na využitie potenciálu mladých ľudí a ich aktivizáciu, vyššiu účasť rómskych dievčat a žien vo vzdelávaní a na trhu práce, ako aj lepšie podmienky ich bývania a zdravia[94]. Realizáciou cielených informačných, osvetových, vzdelávacích a iných aktivít podporíme elimináciu protirómskeho rasizmu. K tomu bude potrebné naďalej zbierať a aktualizovať údaje o životných podmienkach v MRK, monitorovať a vyhodnocovať účinnosť opatrení v MRK a spracúvať odporúčania pre tvorbu pre miestnych, regionálnych a národných politík. V záujme vhodného nastavenia politík bude nevyhnutné pokračovať v podpore výskumnej/prieskumnej činnosti, ktoré prispela k objektívnemu poznaniu životných reálií MRK (Atlas RK, EU SILC). Je žiadúce pokračovať v podpore preventívno-informačných programov smerujúcich k zvýšeniu občianskej zodpovednosti a zlepšeniu občianskeho spolunažívania. Formou odborných konzultácií bude potrebné podporiť kapacity samospráv pri nastavovaní opatrení na miestnej úrovni, a to s cieľom posilnenia synergického efektu s inými intervenciami na úrovni obce, prípadne regiónu. V neposlednom rade bude potrebné podporiť MRK pri ich spoluúčasti na tvorbe stratégií

[91] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/atlas_romskych_komunit_2019/EU%20SILC_MRK_web.pdf
[92] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/atlas_romskych_komunit_2019/EU%20SILC_MRK_web.pdf
[93] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/atlas_romskych_komunit_2019/EU%20SILC_MRK_web.pdf
[94] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/atlas_romskych_komunit_2019/EU%20SILC_MRK_web.pdf

		a plánov rozvoja príslušnej obce, mobilizácii potenciálu celej sídelnej komunity, sieťovaní aktívnych občanov, ako aj pri zapojení občanov do ich tvorby, hodnotenia a monitorovania.
	SO (k) **Zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti**	Hlavné identifikované problémy: • v roku 2019 bolo vychovávaných mimo ich vlastnej rodiny 13 788 detí (1,29 % všetkých detí v SR), z toho 5 093 detí v inštitucionálnej starostlivosti[95]; • až 20 % žiadostí o poskytnutie sociálnej služby ostáva nepokrytých[96]; • nie je dostatočne rozvinutá následná a dlhodobá zdravotná starostlivosť (doliečovacia, ošetrovateľská, paliatívna a hospicová); • zdravotný stav populácie v MRK je v porovnaní s majoritnou populáciou výrazne horší, kratšia je očakávaná dĺžka života pri narodení a vyššia je dojčenská úmrtnosť; • očakáva sa, že do roku 2030 dôjde k 18 % nárastu hospitalizácií z dôvodu zvýšeného výskytu a záchytu duševných porúch; • do roku 2030 bude na Slovensku chýbať približne 3 100 lekárov a takmer 9 900 sestier[97]. Nenávratná podpora sa zameria na rozširovanie rodinných foriem náhradnej starostlivosti o deti, ako aj podporu rodinných foriem zariadení ústavnej starostlivosti, vrátane zavedenia individuálneho prístupu v ústavnej starostlivosti o deti. S cieľom pokračovať v procese deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb a rozvoja komunitných služieb bude potrebná podpora pri tvorbe a implementácii transformačných plánov, pri zabezpečení odborných kapacít potrebných na riadenie súvisiacich procesov a pri podpore individualizovaného prístupu ku klientom. Grantovú podporu bude potrebné zamerať aj na fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluhe. Bude potrebné podporiť zavedenie prepojenia zdravotných a sociálnych služieb a zreformovaného jednotného systému posudkovej činnosti. Zdravotná osveta je relevantná pre každého, špecificky však pri práci so sociálne vylúčenými osobami, pričom komunitná osveta podporuje zdravie a prevenciu. Predmetom podpory bude aj lepšia dostupnosť všeobecných ambulancií pre dospelých, dorast a deti, zamestnávanie mladých zdravotníckych pracovníkov a ich ďalšie vzdelávanie.
	SO (l) **Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou**	Hlavné identifikované problémy:

[95] https://www.upsvr.gov.sk/zariadenia-socialnopravnej-ochrany-deti-a-socialnej-kurately/detske-domovy/dokumenty.html?page_id=143942
[96] https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/vyskum-oblasti-prace-socialnych-veci-institut-socialnej-politiky/spravy-socialnej-situacii-obyvatelstva/rok-2019.html
[97] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2020-european_semester_country-report-slovakia_sk.pdf

	alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí	• riziko chudoby a sociálneho vylúčenia sa týka približne 14,8 %[98] obyvateľov v SR a v prostredí MRK až 85 % (priemer EÚ 20,9 %)[99]; • rastie zadlženosť domácností (rast zadlženosti domácností bol v 3. štvrťroku 2020 stále jeden z najvyšších v eurozóne)[100]; • podiel najodkázanejších osôb predstavuje 7,9 % populácie v SR v roku 2019 (priemer EÚ 5,5 %)[101]; • najzraniteľnejšiu skupinu tvoria deti vo veku do 17 rokov; • v roku 2019 žilo 26,8 % ľudí v riziku chudoby v domácnostiach s výdavkami na bývanie vo výške viac ako 40 % disponibilného príjmu domácností[102]; • v preplnených bytoch a domoch žilo v roku 2019 až 34,1 % osôb na Slovensku, čo je vysoko nad priemerom EÚ (17,1 %)[103]; • 20 % osamelých rodičov so zamestnaním má príjem pod rizikom chudoby. Rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia sú najviac ohrozené sociálne znevýhodnené rodiny, rodiny s jedným rodičom a viacdetné rodiny, DNO, osoby z prostredia MRK, OZP, ľudia bez prístrešia, mladí dospelí odchádzajúci z ústavnej starostlivosti a osoby po skončení výkonu trestu odňatia slobody. Zároveň sú viac ohrození tí obyvatelia, ktorí žijú v prenajatom obydlí (27,0 %) oproti tým, ktorí sú vlastníkmi obydlí alebo mali ubytovanie poskytované bezplatne (10,6 %), ako aj tí jednotlivci (špecificky v MRK), ktorým chýbajú osobnostné kompetencie na riešenie zložitých životných situácií, čo je spôsobené najmä nízkou úrovňou vzdelania a nízkou úrovňou občianskej angažovanosti. Preto bude nevyhnutné grantovo podporiť zabezpečenie individualizovaného prístupu k osobám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením vrátane poradenských a odborných činností zameraných na podporu zamestnanosti, sociálnoprávnu ochranu detí a pod. Samosprávy budú potrebovať podporu pri zvyšovaní odborných kapacít pri tvorbe komunitných plánov rozvoja, mobilizácii potenciálu celej sídelnej komunity a sieťovaní aktívnych občanov. Osoby ohrozené stratou bývania bude nevyhnutné podporiť pri zabezpečovaní dostupného nájomného/sociálneho bývania, vrátane sprievodných opatrení. Opatrenia prispejú k dosahovaniu cieľa AP EPSP v oblasti znižovania počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením a budú reflektovať aj Európsku záruku pre deti.
	SO (m)	Hlavné identifikované problémy:

[98] EU SILC 2020: Chudoba a sociálne vylúčenie ohrozovalo každého šiesteho obyvateľa Slovenska (statistics.sk)
[99] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/t2020_50/default/table?lang=en
[100] https://www.nbs.sk/_img/Documents/ZAKLNBS/PUBLIK/SFS/protected/SFS_112020.pdf
[101] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mddd11/default/table?lang=en
[102] https://ivpr.gov.sk/analyza-vydavkov-domacnosti-na-byvanie-daniel-gerbery-2019/
[103] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ILC_LVHO05A__custom_661805/default/table?lang=en

	Riešenie materiálnej deprivácie prostredníctvom potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci pre najodkázanejšie osoby vrátane detí a zabezpečenie sprievodných opatrení podporujúcich ich sociálne začlenenie	• miera materiálnej deprivácie v roku 2019 klesla v porovnaní s rokom 2018 zo 17,2 % na 15,2 % (predpokladaný priemer EÚ-27 je 12 %)[104]; • z hľadiska veku boli viac deprivované 65 ročné a staršie osoby (18,9 %) a deti vo veku do 18 rokov (15,3 %)[105]; • podľa údajov EU SILC MRK 2018[106]je na pomoc v hmotnej núdzi odkázaných 47 % domácností, z toho domácnosti s deťmi tvoria 80 %. Podporné opatrenia na odstraňovanie najhorších foriem chudoby v jednotlivých lokalitách Slovenska, ako podpora poskytovania stravy, materiálnej pomoci a sprievodné aktivity v oblasti sociálneho začlenenia, sú v súčasnosti realizované v rámci fondu potravinovej a základnej materiálnej pomoci (FEAD). Grantové investície budú zamerané na podporu sociálno-ekonomickej integrácie, najmä na podporu poskytovania potravinových balíčkov, teplého jedla, hygienických balíčkov a základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám vrátane tých, ktorých by tradičná systémová sociálna pomoc mohla vynechať a tých, ktorí potrebujú okamžitú pomoc. Súčasťou podporovaných intervencií bude aj poradenská činnosť zameraná na predchádzanie materiálnej a potravinovej deprivácii.
	RSO4.1 **Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva**	Hlavné identifikované problémy: • v sektore sociálneho hospodárstva bolo v roku 2017 zamestnaných len 2,1 % pracujúcich oproti priemeru EÚ 6,8 %; • prekážkou rozvoja kvality služieb zamestnanosti sú nedostatočné investície do IKT nástrojov, ako aj fyzické bariéry z pohľadu dostupnosti služieb pre osoby so zdravotným postihnutím; • nedostatočná kapacita zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov. Sektor sociálneho hospodárstva je nedostatočne rozvinutý. Význam sektora sociálneho hospodárstva rastie aj ako nástroja na boj proti dlhodobej nezamestnanosti marginalizovaných skupín obyvateľstva. Cieľom podpory sektora sociálneho hospodárstva je zvyšovať zamestnanosť najmä znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, ako aj znižovať regionálne rozdiely v miere nezamestnanosti. Rastúci tlak na kvalitu poskytovaných služieb, meniace sa potreby klientely verejných a neverejných služieb zamestnanosti, nové trendy na trhu práce si vyžadujú inovatívny prístup v poskytovaní služieb zamestnanosti, vrátane ich prepojenia so sociálnymi službami. Dostupnosť zariadení starostlivosti o deti, ako aj variabilita služieb starostlivosti o deti je obmedzená. Účasť detí v zariadeniach starostlivosti do 3 rokov veku dieťaťa je 30 % (EÚ 70 %). K 31. 12. 2021 bolo na území SR zaregistrovaných 220 zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa s kapacitou 3 787 miest, čo

[104] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi082/default/table?lang=en
[105] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi082/default/table?lang=en
[106] https://www.minv.sk/swift_data/source/romovia/EU%20SILC_MRK_2018_FINAL.pdf

		nezodpovedá početnosti cieľovej vekovej skupiny detí a vedie k znižovaniu zamestnanosti žien starajúcich sa o deti vo veku do 3 rokov. Investičná pomoc sociálnym podnikom bude poskytovaná kombináciou návratnej (finančné nástroje) a nenávratnej pomoci v jednej operácii. Prostredníctvom grantovej podpory sa zabezpečia investície do moderných a efektívnych IKT nástrojov na lepší prístup klientov k online službám, ako aj na rozvoj zručností zamestnancov úradov PSVR poskytujúcich individualizované služby zamestnanosti. Grantové investície budú podporovať debarierizáciu úradov PSVR, ako aj výstavbu, rekonštrukciu, obnovu zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov.
	RSO4.2 **Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu**	Hlavné identifikované problémy: • nedostatočná debarierizácia škôl a školských zariadení; • modernizačný dlh v oblasti priestorového a materiálno-technického zabezpečenia podmienok výchovy a vzdelávania vrátane nedostatočnej modernizácie; • až 40 % základných škôl nedisponuje školskou telocvičňou, nedostatočné využívanie školskej športovej infraštruktúry mimo formálneho systému vzdelávania; • nedostatočné a neaktuálne vybavenie poradenských zariadení základnými batériami diagnostických testov[107], nedostatok terapeutických priestorov a pod.; • nedostatočné vybavenie v systéme OVP reagujúce na meniaci sa trh práce. Nedostatočná úroveň kvality infraštruktúry v rôznych segmentoch vzdelávania oslabuje prístupnosť vzdelávania, jeho atraktivitu či vzdelávacie výsledky. Podpora sa zameria na dostupnosť vzdelávania pre všetkých, posilnenie školskej športovej infraštruktúry ako nástroja inklúzie a modernizáciu a skvalitnenie vybavenia potrebného pre kvalitné inkluzívne vzdelávanie. Potrebné je tiež zamerať podporu na skvalitnenie infraštruktúry potrebnej pre zručnosti a dynamicky sa meniacu spoločnosť. Kvalitná inkluzívna infraštruktúra je zároveň nástrojom prevencie sociálno-patologických javov.
	RSO4.3 **Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín**	Hlavné identifikované problémy: • nevhodné životné podmienky MRK; • v 18,5 % obydlí v prostredí MRK žije viac ako jedna hospodáriaca domácnosť; • prístup k pitnej vode v osídleniach MRK má iba 79 % ľudí; • prístup k verejnej kanalizácii má 56 % ľudí z MRK;

[107] Štátna školská inšpekcia. Správa o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach v Slovenskej republike v školskom roku 2017/2018, str. 81. Dostupné na: http://www.ssiba.sk/admin/fckeditor/editor/userfiles/file/Dokumenty/velka_sprava/sprava_17_18_1.pdf

	vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb	• nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom v osídleniach MRK; • priemerný počet ľudí pripadajúcich na jednu domácnosť MRK je 4,5, zatiaľ čo v bežnej populácii je to podľa EU SILC 2,9 osoby; • časté nelegálne skládky tuhého komunálneho odpadu v okolí obydlí MRK; • chýbajúce komunitné centrá v obciach s MRK[108]; • nízka dostupnosť nájomného/sociálneho bývania (6 % bytového fondu)[109]; • nedostatočná kapacita sociálnych služieb krízovej intervencie. Naďalej pretrvávajú nevhodné životné podmienky Rómov žijúcich v separovaných a segregovaných obydliach, na okraji alebo mimo obce, kde je nižšia úroveň základnej technickej infraštruktúry a dostupnosť služieb. Osobitnú pozornosť treba venovať prístupu k pitnej vode. Časť obyvateľov rómskych osídlení používa vodu z neštandardných a nekontrolovaných zdrojov. Neštandardné obydlia sú postavené na nevysporiadaných pozemkoch a nie je možné ich pripojiť na štandardný zdroj – vodovod. Nízka dostupnosť bývania negatívne vplýva na účinnosť sociálnych politík, ktoré sa zameriavajú na sociálne znevýhodnené a vylúčené osoby a osoby so zdravotným postihnutím, a bude si vyžadovať značné investície do budovania infraštruktúry dostupného bývania. Slovenská republika pociťuje nielen nedostatok nájomného bývania ako takého (6 % z bytového fondu), ale aj vyslovene fyzický nedostatok bytových jednotiek (370 na 1 000 obyvateľov oproti priemeru EÚ 488/1 000). Lepšia dostupnosť sociálneho bývania pre špecifické cieľové skupiny by sa mala dosahovať budovaním sociálnych nájomných bytov, najmä pre sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi ohrozené stratou bývania, pre mladých dospelých, odchádzajúcich z ústavnej starostlivosti, pre osoby so zdravotným postihnutím a zraniteľných cudzincov. Vzhľadom na špecifickosť niektorých skupín, ako sú ľudia bez prístrešia alebo ľudia vylúčení z bývania, je potrebné pristúpiť k opatreniam zameraným na zabezpečenie primeraného a cenovo dostupného bývania, služieb poskytujúcich prístrešie a dočasné ubytovanie za účelom podpory ich sociálneho začlenenia do spoločnosti. Vzhľadom na nedostatok potrebnej verejnej podpory chýbajú aj verejnoprospešné sociálne podniky bývania, ktoré umožňujú doplniť a rozšíriť existujúci systém podpory bývania. Granty budú zamerané na podporu budovania vodovodov, kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, cestnej infraštruktúry, vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom v osídleniach MRK, ako aj podporu svojpomocnej výstavby obydlí. Investície budú smerovať aj do budovania infraštruktúry dostupného bývania a pobytových foriem sociálnych služieb krízovej intervencie.

[108] https://www.minv.sk/?atlas-romskych-komunit-2019
[109] Bytová politika Slovenskej republiky do roku 2030 schválená uznesením vlády SR č. 728 z 8. decembra 2021, str. 10

	RSO4.5 **Zabezpečenie rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti, a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť**	Hlavné identifikované problémy: • napriek jeho postupnému znižovaniu pretrváva vysoký podiel detí vychovávaných mimo rodinu (1,29 %)[110]; • deinštitucionalizácia sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím napreduje pomaly; • nedostatočná dostupnosť komunitných sociálno-zdravotných služieb dlhodobej starostlivosti; • nedostatočná dostupnosť ambulantných a mobilných zdravotných služieb, ako aj psycho-sociálnych intervencií na komunitnej úrovni; • nedostatočne sa uplatňujú princípy univerzálneho navrhovania[111]; • nedostatočná dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie. Deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti je dlhodobý proces, ktorý napriek dosiahnutému pokroku vykazuje určité nedostatky. V záujme ochrany detí je dôležité utvárať také podmienky pre pomoc deťom a ich rodinám, aby umiestňovanie detí do náhradného prostredia bolo skutočne výnimočným riešením situácie dieťaťa. Vytvorenie dostupnej a funkčnej siete odbornej pomoci deťom a rodinám/náhradným rodinám a dostupnosť sociálneho bývania majú potenciál umožniť, aby sa polovica detí vyňatých z rodín mohla vrátiť domov. Kľúčovým opatrením na znižovanie rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia je komunitná a individualizovaná podpora znevýhodnených skupín, vrátane včasnej intervencie pre deti s neštandardným vývinom. Posilnením systému pomoci deťom a ich rodinám v rámci včasnej intervencie sa vytvoria podmienky pre dosiahnutie vysokej miery sociálnej inklúzie a zabezpečí sa prevencia inštitucionalizácie detí so zdravotným znevýhodnením. Utváranie podmienok pre dostupnú a udržateľnú starostlivosť na komunitnej úrovni je dôležité aj vzhľadom na dôsledky starnutia populácie. Keďže podľa prognózy slovenská populácia rýchlo starne, budú potrebné značné investície na uspokojenie zvyšujúceho sa dopytu po kvalitnej dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti. Z údajov Eurostatu z 2017 vyplýva, že domácemu násiliu v SR bolo vystavených 19,3 % žien. Zároveň skúsenosť s domácim násilím uvádza každá piata žena. Celospoločenský problém predstavuje aj násilie páchané na deťoch. Podľa údajov Rady Európy je každé desiate dieťa vystavené sexuálnemu násiliu, každé štvrté fyzickému násiliu a približne každé tretie emocionálnemu násiliu. V snahe urýchliť riešenie problematiky deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti sa grantová podpora zameria na rozširovanie rodinných foriem náhradnej starostlivosti o deti.

[110] https://www.upsvr.gov.sk/zariadenia-socialnopravnej-ochrany-deti-a-socialnej-kurately/detske-domovy/dokumenty.html?page_id=143942 (Príloha č.1)
[111] https://www.health.gov.sk/Zdroje?/dokumenty/mzsr/STRATEGIA_LTC_10_2019_AOPP_PROJEKT-c-1.pdf

		Grantová podpora na komunitnej úrovni sústredí na vytvorenie a prevádzkovanie bezpečných domovov pre ženy a deti zažívajúce násilie, ako aj na vytváranie a prevádzkovanie domov komplexnej pomoci pre deti zažívajúce násilie. V nadväznosti na Plán obnovy a odolnosti sa poskytnú granty na chýbajúcu infraštruktúru dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, ako aj na zabezpečovanie mobilných a ambulantných zdravotných služieb a vytvorenie psycho-sociálnych centier, poskytujúcich dlhodobú starostlivosť komunitného typu o pacientov chronifikovaných psychickými poruchami.
	RSO4.6 **Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**	
CP5 **Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív**	**RSO5.1** **Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach**	V rámci tohto špecifického cieľa budú podporované všetky aktivity v zmysle navrhnutej stratégie, ktoré budú cielené do mestských oblastí. Územia mestských oblastí budú zhodné s územiami UMR. V programovom období 2021 – 2027 budú v SR zo zdrojov EÚ – špecificky pre podporu území UMR z EFRR – podporené územia, ktoré budú mať vypracovanú integrovanú územnú stratégiu pre dané územie UMR v súlade s metodikou. Územia UMR sú koordinovanou, ale autonómnou súčasťou nástroja IÚS a IÚI samosprávnych krajov v kontexte PD SR a Programu Slovensko. Jedná sa o nasledujúce územia UMR (zoznam sa môže počas vyjednávaní Programu Slovensko mierne zmeniť: UMR Bratislava, UMR Košice, UMR Prešov, UMR Nitra, UMR Žilina, UMR Martin, UMR Trenčín, UMR Banská Bystrica, UMR Zvolen, UMR Trnava, UMR Ružomberok – Liptovský Mikuláš, UMR Michalovce, UMR Poprad – Svit - Kežmarok, UMR Humenné, UMR Lučenec, UMR Rimavská Sobota, UMR Prievidza – Nováky, UMR Nové Zámky. Aktivity budú pôsobiť komplementárne k špecifickým cieľom ostatných cieľov politiky a to aj s ohľadom na integrovaný a komplexný prístup nástroja integrovaných územných investícií.
	RSO5.2 **Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a**	V rámci tohto špecifického cieľa budú podporované všetky aktivity v zmysle navrhnutej stratégie, ktoré budú cielené do iných ako mestských oblastí zhodných s územiami UMR v zmysle špecifického cieľa RSO 5.1. Aktivity budú podporované v súlade s integrovanými územnými stratégiami. Aktivity budú pôsobiť komplementárne k špecifickým cieľom ostatných cieľov politiky a to aj s ohľadom na integrovaný a komplexný prístup nástroja integrovaných územných investícií (v súlade s integrovanými územnými stratégiami).

	bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach	
ŠC **Fond na spravodlivú transformáciu**	**FST** **Umožniť regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou v rámci plnenia energetického a klimatického cieľa Únie do roku 2030 a dosahovania klimaticky neutrálneho hospodárstva Únie do roku 2050 na základe Parížskej dohody**	V zmysle čl. 10 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu (ďalej len ako „Nariadenie, ktorým sa zriaďuje FST“) sa zdroje FST programujú pre kategórie regiónov, v ktorých sa nachádzajú dotknuté územia, na základe PST. V súlade so špecifickým cieľom FST, oprávnené aktivity priamo prispievajú k zníženiu nepriaznivých účinkov transformácie zmierňovaním negatívnych dôsledkov na zamestnanosť financovaním diverzifikácie a modernizácie miestneho hospodárstva. FST podporuje len tie činnosti, ktoré priamo súvisia s jeho špecifickým cieľom a ktoré prispievajú k implementácii PST. Všetky podporované činnosti sa realizujú v súlade s klimatickými, environmentálnymi a sociálnymi záväzkami a prioritami EÚ. PST je východiskovou stratégiou pre programovanie FST. Vymedzuje 3 základné piliere pre oprávnené územia, ktoré sú odrazom regionálnych vízií a cieľov spojených s riešením transformačných dôsledkov a ktoré prispievajú k implementácii PST. I. Hospodárska diverzifikácia Vzhľadom na dopady transformácie je potrebné zabezpečiť, aby oprávnené regióny prispôsobili svoju ekonomiku novým podmienkam. Regióny by mali diverzifikovať miestne hospodárstvo, vytvoriť nové udržateľné pracovné miesta (ako náhradu za zaniknuté pracovné miesta v baníctve, energetike a priemysle s vysokou intenzitou skleníkových plynov), podporiť rastúce sektory a podnikanie a vznik MSP. Regióny by sa mali zamerať na využitie potenciálu tradičných regionálnych odvetví. Zároveň je nevyhnutné podporiť vytvorenie nových špecializovaných ľudských kapacít a stimulovať príležitosti v sektoroch zameraných na nové technológie, digitalizáciu a VVaI. II. Udržateľné životné prostredie Nevyhnutným krokom k dosiahnutiu klimatickej neutrality je zníženie závislosti lokálnej ekonomiky od priemyslu intenzívneho na skleníkové plyny a zmierňovanie negatívnych dopadov na životné prostredie. Kľúčové aktivity sú zamerané na zavádzanie čistej energie, podporu inovácií s cieľom dekarbonizácie a zvyšovania energetickej efektívnosti. Podpora je nasmerovaná na prepojenie ekonomiky a čistého životného prostredia, inovatívne riešenia v zelenej a obehovej ekonomike, čistej energetiky a nízkoemisných technológií. Zároveň je cieľom zvýšiť využívanie OZE a nových pokročilých / prelomových technológií. Nevyhnutnosťou je revitalizácia území po priemyselnej a ťažobnej činnosti a opätovné využitie brownfieldov vzniknutých dôsledkom transformácie. III. Kvalita života a sociálna infraštruktúra

		S ohľadom na proces transformácie je nevyhnutné dosiahnuť, aby regióny reagovali na dopady prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo podporou tvorby nových udržateľných pracovných miest pre všetky úrovne vzdelania a kvalifikácie, so špeciálnym zameraním sa na mladých ľudí. Cieľom je dosiahnuť zosúladenie dopytu a ponuky na trhu práce, podporiť vzdelávanie, zvyšovať kvalifikáciu, prípadne rekvalifikovať pracovnú silu, ale aj podporiť zamestnanosť v oblasti VVaI, digitalizácie a v nových odvetviach hospodárstva. Kľúčové bude získavanie nových zručností, ktoré budú nevyhnutné pre rozvoj a podporu rýchlo rastúcich sektorov. Zároveň je nevyhnutné zatraktívniť pracovné príležitosti a vytvoriť pracovné miesta s pridanou hodnotou. Cieľom navrhnutých aktivít je zmiernenie negatívnych demografických zmien, odlivu mozgov, vyľudňovania území a starnutia obyvateľstva, pre dosiahnutie celkového zatraktívnenia území, vyššej kvality života zlepšením sociálnych služieb a vzdelávania. Hlavným východiskom pre určovanie podpory pre špecifický cieľ je PST. Dôležité je plnenie záväzkov a odporúčaní, tak ako sú definované v politicko-legislatívnom rámci: • Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (schválený uznesením vlády SR č. 476/2021 zo dňa 31. 08. 2021) ; • Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra schválený uznesením vlády SR č. 336/2019 z 3. júla 2019; • Európska zelená dohoda (COM(2019) 640 final zo dňa 11.12. 2019); • Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky SR doEnvirostratégia roku 2030 schválená uznesením vlády SR č. 87/2019 z 27. februára 2019; • Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenie (EÚ) 2018/1999 (európsky klimatický predpis); • Európsky pilier sociálnych práv; • Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 schválený uznesením vlády SR č. 606/2019 z 11. decembra 2019; • Koncepcia geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky (schválená uznesením vlády SR č. 549/2017 zo dňa 21.11.2017); • Moderné a úspešné Slovensko - Národný program reforiem SR; • Národná vodíková stratégia schválená uznesením vlády SR č. 356/2021 z 23. júna 2021; • Národný program znižovania emisií (schválený uznesením vlády SR č. 103/2020 zo dňa 5. marca 2020); • Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 schválená uznesením vlády SR č. 104/2020 z 5. marca 2020; • Nový zákon o zmene klímy a nízkouhlíkovej transformácii (v procese prípravy); • Program odpadového hospodárstva SR (schválený uznesením vlády SR č. 676/2021 zo dňa 24. 11. 2021);

		• Program predchádzania vzniku odpadov SR na roky 2019 – 2025 a na ďalšie obdobie (schválený uznesením vlády SR č. 86/2019 zo dňa 27. 2. 2019); • Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia 2018 (schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo dňa 17. 10. 2018); • Stratégia dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike (Integrovaná sociálno-zdravotná starostlivosť); • Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 schválená uznesením vlády SR č. 300/2018 z 27.júna 2018; • Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021 – 2027 (SK RIS3 2021+) schválená uznesením vlády SR č. 726/2021 z 8. decembra 2021.

2 PRIORITY

2.1 PRIORITY CIEĽA POLITIKY 1

2.1.1 PRIORITA 1P1 VEDA, VÝSKUM A INOVÁCIE

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.1.1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.1 ROZVOJ A ROZŠÍRENIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT A VYUŽÍVANIA POKROČILÝCH TECHNOLÓGIÍ

2.1.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií bude podporovaný štyrmi opatreniami. Voľba týchto opatrení vychádza z troch základných princípov:

- podpora VVaI realizovaná v súlade s najlepšou medzinárodnou praxou,
- zvýšenie miery komplementarity a synergií podpory VVaI v súlade so štandardami Európskeho výskumného a inovačného priestoru,
- definovanie aktivít s cieľom prispieť k zvýšeniu excelentnosti predkladaných projektov a využiteľnosti ich výsledkov v hospodárskej / sociálnej praxi.

Pôjde o nasledovné opatrenia:

- 1.1.1. Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch
- 1.1.2. Podpora ľudských zdrojov v oblasti výskumu, vývoja a inovácií
- 1.1.3. Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií
- 1.1.4. Podpora optimalizácie, rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry

Všetky opatrenia sa budú vykonávať v doménach SK RIS3 2021+[112].

Oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa bude predinvestičná a projektová príprava v súlade s pravidlami štátnej pomoci.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

[112] Doménami inteligentnej špecializácie 2021 – 2027 sú: Doména 1: Inovatívny priemysel pre 21. storočie, Doména 2: Mobilita pre 21. storočie, Doména 3: Digitálna transformácia Slovenska, Doména 4: Zdravá spoločnosť, Doména 5: Zdravé potraviny a životné prostredie.

2.1.1.1.2 OPATRENIE 1.1.1 PODPORA MEDZISEKTOROVEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ A ZVYŠOVANIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT V PODNIKOCH

Interdisciplinarita a transdisciplinarita je základnou podmienkou pre vznik skutočných inovácií a nových technológií, pretože sú založené na spájaní rôznych oblastí, napr. kombinácii prírodných, technických, sociálnych a medicínskych vied s umelou inteligenciou (AI) a s digitálnymi technológiami. Rozvoj medzisektorovej spolupráce súvisí najmä s potrebou zvýšiť mieru zapojenia súkromného sektora do realizácie VVaI aktivít. SR výrazne zaostáva v podiele investícií súkromného sektora do VaV oproti krajinám V4 a aj EÚ, preto posilnenie spolupráce so súkromnou sférou predstavuje jednu z kľúčových výziev pre SR. Jedným zo základných predpokladov pre zabezpečenie rozvoja medzisektorovej spolupráce na Slovensku je aj zvýšenie miery zapojenia súkromného sektora do zmluvných spoluprác na využívanie výskumnej infraštruktúry súkromným sektorom a zvýšenie počtu grantových projektov a projektov zmluvného výskumu s účasťou súkromného sektora v spolupráci so zapojením vysokých škôl a výskumných inštitúcií. Zvýšenie účasti na takejto forme spolupráce by dokázalo zabezpečiť schopnosť operatívnejšie reagovať na potreby hľadania VVaI riešení po ktorých je na trhu a v praxi dopyt.

Súvisiace typy akcií:

Toto opatrenie podporí vytváranie partnerstiev pre rôzne typy projektov v prioritných oblastiach a zvýšenie produktivity, konkurencieschopnosti a inovačnej výkonnosti podnikov. Znalostná ekonomika je postavená na interakcii medzi verejným a súkromným sektorom, kde výskumné inštitúcie tvoria znalosť /know-how/; priemyselné spoločnosti a firmy realizujú inovácie produktov, procesov a služieb a verejný sektor spoluvytvára tento ekosystém, teda napomáha uplatňovať jeho výsledky a stáva sa aj prijímateľom vznikajúcich sociálno-ekonomických benefitov. Cieľom opatrenia je najmä stimulácia spolupráce výskumných inštitúcií a podnikov, ako aj posilnenie výdavkov podnikov do výskumu, vývoja a inovácií.

Podporované budú najmä aktivity zacielené na:

- dlhodobú strategickú medzisektorovú výskumno-vývojovú spoluprácu na národnej a regionálnej úrovni, rozvoj a vznik partnerstiev a spolupráce nepodnikateľských výskumných organizácií, podnikateľských výskumných organizácií spoločne s aplikačnou sférou. Uvedená aktivita sa bude podporovať najmä v súlade s rozvojom klastrov [113] založených konzorciami VSP so zameraním na riešenie rozvojových tém (napr. identifikovaných využitím o. i. Technology Foresight) špecifických pre jednotlivé regióny. Tieto témy majú vykazovať synergiu s SK RIS3 2021+ a majú byť orientované na komercializáciu výskumných a vývojových aktivít;
- realizáciu výskumno-vývojových a inovačných aktivít v podnikoch v každom stupni inovačného reťazca, na zavedenie dosiahnutej inovácie do produkčného procesu a ochrany práv duševného vlastníctva, vrátane nefinančnej a vouchrovej podpory;
- podporu realizácie projektov, ktoré sú súčasťou dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (IPCEI = Important Project of Common European Interest), vrátane projektov v oblasti batérií – EuBatIn, ktoré boli čiastočne financované z OP II 2014-20;
- stimuláciu podnikateľského prostredia na aplikáciu riešení a technológii inteligentného priemyslu 4.0 a na investície zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti a inovačnej výkonnosti podnikov;
- výskum a vývoj orientovaný na zvládnutie mimoriadnych situácií a ich zdravotných, ekonomických a spoločenských dopadov;
- podporu vytvárania Spoločných výskumných jednotiek (SVJ) výskumných organizácií SAV a výskumných univerzít s cieľom integrovať výskum, ľudské zdroje a výskumnú infraštruktúru a podporiť spoluprácu s priemyslom a súkromnou sférou, miestnou a regionálnou samosprávou;
- podporu posilnenia koordinačnej a podpornej roly regiónov vo VVaI ekosystéme s prihliadnutím na regionálne špecifiká a na výstupy a odporúčania iniciatívy Európskej komisie Cathing-up Regions. Podporené budú projekty vedúce k monitorovaniu a vyhodnocovaniu aktivít a potrieb zainteresovaných subjektov v oblasti VVaI, budovaniu partnerstiev a sieťovaniu zainteresovaných subjektov v oblasti VVaI prispievajúcemu k transferu technológií, zavádzaniu regionálnych nástrojov podpory a inkubačných služieb, či rozvoju poradenských služieb.

[113] klastre určené na komercializáciu výskumných aktivít, nemusia byť a priori výskumné klastre – podporovať by sa mali spoločné aktivity verejného a privátneho sektora pri komercializácii výsledkov výskumu (akademické pracovisko by do takéhoto partnerstva vstupovalo s výsledkami výskumu, privátny subjekt s financiami, resp. znalosťou trhového prostredia v danej oblasti

Regionálna a miestna podpora VVaI

VVaI aktivity reagujú na relatívne nízku regionálnu a miestnu súčinnosť aktérov v oblasti VVaI v domácom a medzinárodnom prostredí. Cieľom aktivít bude budovanie dlhodobých a udržateľných partnerstiev nepodnikateľských výskumných organizácií, podnikateľských výskumných organizácií, tretieho sektora, regionálnej a miestnej samosprávy a štátnych inštitúcií spoločne s aplikačnou sférou. Podpora širokopásmového pripojenia by mala zabezpečiť potrebnú technologickú obnovu.

Regionálne centrá MIRRI v oblasti VVaI budú aktívne zabezpečovať napr. propagáciu schém podpory v oblasti VVaI, prepájanie miestnych partnerov v oblasti VVaI a pomoc pri príprave projektov v oblasti VVaI.

Špecifická podpora regionálnej a miestnej dimenzie VVaI bude v rámci Programu Slovensko predmetom opatrenia 1.1.1. Všetky projekty budú realizované v súlade s oblasťami SK RIS3 2021+, v rámci integrovaných územných investícií za účasti zástupcov regionálnych a miestnych samospráv a v súlade so stratégiami trvalo udržateľného mestského rozvoja.

Národný inovačný systém pre vznik regionálnych inovačných centier – základná schéma národného a regionálneho sieťovania

Rozloha a ekonomické špecifiká Slovenska najlepšie reflektuje podpora vzniku silných regionálnych inovačných centier, ktoré budú tzv. „core“ inštitúciami pre transformáciu regiónu na fungujúci a udržateľný inovačný ekosystém. Silný ekosystém musí obsahovať špičkové univerzity (výskumné), dostatok financií pre nové firmy a transfer výskumu, lokálny dopyt, kvalifikovanú pracovnú silu, špecializáciu, spoluprácu medzi regionálnymi spoločnosťami/inštitúciami a internacionalizáciu.

- opatrenie: konsolidácia a optimalizácia výskumných, vývojových a inovačných kapacít prostredníctvom stratégie vzniku regionálnych inovačných centier.

2.1.1.1.3 OPATRENIE 1.1.2 PODPORA ĽUDSKÝCH ZDROJOV V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ

Prostredníctvom inovačného motora, ktorý poháňajú investície do excelentného výskumu sa tvoria dve najdôležitejšie hodnoty:

- duševné vlastníctvo
- ľudský kapitál.

Vysokokvalifikovaní ľudia v lokálnej ekonomike sú nepostrádateľným faktorom pre ekonomickú produktivitu. Problém s odlivom mozgov má prirodzenú príčinu a logicky súvisí s voľným pohybom kapitálu, tovaru, služieb a pracovnej sily v rámci EÚ. Toto sú ekonomické piliere podstaty fungovania jednotného trhu EÚ. Odliv mozgov z regiónov s nízkym priemerom HDP voči EÚ do ekonomicky výkonných regiónov je výsledkom lokálneho hospodárskeho rastu a dopytu.

Podstatou opatrení pre zabezpečenie dostatku vysoko kvalifikovanej pracovnej sily pre VVaI je vytvorenie lokálneho dopytu a ekonomického rastu regiónu prostredníctvom vzniku nových MSP a priťahovaním firemných inovačných programov do daného regiónu. Vedomostná ekonomika je ťahúňom migrácie a speje k dosiahnutiu tzv. „brain circulation“.

Ľudské zdroje v oblasti výskumu, vývoja a inovácií sú kľúčom k tomu, aby systém VVaI fungoval a vedel produkovať výstupy, ktoré spoločnosť a národné hospodárstvo potrebuje.

Cieľom je predovšetkým:

- zvrátenie odlivu mozgov (študentov a vedcov) a pritiahnutie perspektívnych a špičkových slovenských a zahraničných vedeckých pracovníkov zo zahraničia;
- podpora vytvárania atraktívnych podmienok a funkčných programov podporujúcich mobilitu zahraničných výskumníkov na slovenské pracoviská[114], ktoré môžu využívať rovnako slovenskí výskumníci pôsobiaci v zahraničí v rámci svojho návratu do SR, ako aj zahraniční výskumníci, s cieľom podporiť internacionalizáciu a obojsmerný a vyvážený obeh poznatkov a skúseností;

[114] vrátane podpory pri vybavovaní administratívnych náležitostí súvisiacich s príchodom a pobytom cudzincov (vytvorenie klientskeho centra „one stop shop“, kde s pomocou vyškolených a jazykovo vybavených zamestnancov prichádzajúci expert vybaví na jednom mieste všetky potrebné náležitosti

- podpora rozvoja celoživotného vzdelávania v celonárodnom meradle a zvyšovanie kompetencií vedeckej a akademickej komunity v oblasti otvorenej vedy v regiónoch, zriadenie kompetenčných centier;
- vytváranie online platforiem pre interaktívne a kolaboratívne vzdelávanie zamerané na rozvoj zručností, digitálnu gramotnosť a budovanie kompetencií potrebných pre implementáciu otvorenej vedy na Slovensku.

Typy aktivít v tomto opatrení sú štruktúrované v súlade s najlepšou medzinárodnou praxou, ktorú Európska komisia dlhodobo implementuje prostredníctvom rámcových programov a budú implementované prostredníctvom projektov.

Súvisiace typy akcií:

V rámci tohto opatrenia budú realizované nasledovné aktivity pre tieto cieľové skupiny s cieľom vytvoriť komplementárne aktivity v nadväznosti na pilotné projekty realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR:

Študenti vysokých škôl

- podieľanie sa na vedeckej a odbornej činnosti, a/alebo riešenie bakalárskych a diplomových prác v spolupráci s podnikmi.

Doktorandi, postdoktorandi a mladí výskumníci, ktorí etablujú svoju vedeckú kariéru

- podpora výskumných aktivít vo vybudovaných výskumných inštitúciách z predchádzajúcich programových období;
- granty pre doktorandov (občanov SR i cudzincov študujúcich v SR) a začínajúcich výskumníkov orientované na etablovanie vedeckej kariéry a rozvinutie spolupráce so zahraničím a/alebo s podnikateľským sektorom;
- podpora profesionálne „mladých“ výskumných pracovníkov a vedeckých pracovníkov po ukončení PhD. štúdia a ich zapojenie do spolupráce s podnikmi, národnej a medzinárodnej spolupráce vo výskume a vývoji;
- podpora návratu slovenských výskumníkov pôsobiacich v zahraničí;
- etablovanie výskumníkov z EÚ a tretích krajín v slovenskom výskume.

Vysokokvalifikovaní vedecko-výskumní a vývojoví pracovníci v slovenských podnikoch

- podpora ľudských zdrojov v oblasti výskumu, vývoja a inovácií v podnikoch, vrátane podpory stážových, výmenných a vzdelávacích programov v podnikoch zameraných na oblasť VVaI.

2.1.1.1.4 OPATRENIE 1.1.3 PODPORA MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom opatrenia je posilnenie účasti slovenských subjektov v európskych výskumných a inovačných programoch, partnerstvách a iniciatívach v rámci EÚ (vrátane medzinárodných sietí a asociácií vedecko-technologických parkov, inovačných oblastí a klastrov). Ambíciou je zvýšiť úspešnosť slovenských subjektov v rámcovom programe EÚ pre výskum a inovácie Horizont Európa a ďalších európskych výskumných a inovačných programoch a iniciatívach. Podporia sa aj výskumné a inovačné projekty cezhraničnej, bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce. Posilní sa komplementárnosť národného a európskeho financovania projektov. Rozvoj medzinárodnej spolupráce súvisí aj s potrebou SR zachovať a ďalej rozvíjať aktivity v medzinárodných organizáciách a európskych výskumných infraštruktúrach, ktorých SR je alebo plánuje byť členom. V rámci podpory aktivít spojených s rozvojom medzinárodnej spolupráce budú zohľadnené identifikované potreby účasti v medzinárodných organizáciách a konzorciách a ich súlad s požiadavkami pre rozvoj a budovanie SK VI Roadmap a ESFRI.Prostredníctvom grantových schém budú podporované najmä nasledovné aktivity:

a) Podpora zvýšenia účasti slovenských subjektov v projektoch rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie Horizont Európa
   - podpora zapojenia slovenských subjektov do projektov programu Horizont Európa s dôrazom na tieto oblasti: Rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti, EIC, ERC, MSCA;
   - strategická podpora pre oblasť Rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti v Horizonte Európa a predovšetkým zabezpečenie potrebného kofinancovania resp. komplementárneho financovania projektov Teaming for Excellence, ERA Chair, Twinningové projekty;
   - podpora účasti slovenských inštitúcií (verejných aj súkromných) v európskych výskumno-inovačných partnerstvách programu Horizont Európa, pričom príspevok z fondov EÚ bude využitý ako náhrada

členského príspevku pri vstupe SR do partnerstva a zároveň sa bude využívať na spolufinancovanie projektov riešených v rámci partnerstva;
- podpora zapájania výskumných pracovníkov do programu COST na podporu medzinárodnej spolupráce a sieťovania v oblasti výskumu a vývoja;
- podpora vysoko hodnotených projektov (najmä Seal of Excellence pre MSCA, EIC, ERC, projekty v rámci oblasti Rozširovanie účasti a šírenia excelentnosti) vrátane priameho financovania projektov, ktoré nezískali financovanie v rámci programu Horizont Európa, tzv. short-listed projektov;
- podpora komplementárneho financovania úspešných projektov Horizontu Európa s účasťou slovenských subjektov;
- podpora vzniku alebo rozšírenia existujúcich profesionálnych administratívnych a poradenských centier na VŠ a SAV k stimulácii účasti excelentných výskumníkov v schémach programu Horizont Európa;
- podpora prípravy projektov slovenských účastníkov a koordinátorov podávaných v rámci programu Horizont Európa.

b) Podpora účasti SR v ďalších európskych a medzinárodných programoch a iniciatívach výskumu a vývoja
- podpora zapojenia SR do Stratégie EÚ pre Dunajský región (Dunajská stratégia) prípadne ďalších makroregionálnych stratégií EÚ, ktorých implementácia zaistí podporu oblastí s významným dopadom na rozvoj medzinárodnej spolupráce vo výskume, vývoji a inováciách;
- podpora zapojenia SR do európskych a medzinárodných programov a ďalších iniciatív cezhraničnej, bilaterálnej, multilaterálnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií ako Vesmírny program EÚ na roky 2021 – 2027, Invest EU, Digital Europe, Erasmus+, LIFE, INTERREG.

c) Internacionalizácia slovenských inštitúcií organizácií výskumu a vývoja
- vytvorenie cielených finančných opatrení pre zvýšenie internacionalizácie verejných výskumných inštitúcií, vysokých škôl a súkromných podnikov, predovšetkým MSP, prostredníctvom poskytovania kontinuálnej finančnej podpory pre účely nadväzovania medzinárodnej spolupráce – opatrenia na zvýšenie účasti slovenských subjektov na medzinárodných podujatiach určených na nadväzovanie spolupráce v programe Horizont Európa (refundácia cestovných nákladov);
- sieťovanie slovenských výskumných infraštruktúr za účelom spolupráce so zahraničnými akademickými výskumnými inštitúciami a infraštruktúrami v oblastiach RIS3 2021+ s cieľom vytvárania medzinárodných hubov.

d) Podpora synergií národných a európskych nástrojov podpory a politík výskumu a vývoja v rámci účasti SR v Európskom výskumnom priestore
- podpora účasti subjektov v Európskom výskumnom priestore formou pomoci smerujúcej k zabezpečeniu členstva v ESFRI a iných výskumných európskych a medzinárodných infraštruktúrach;
- vytvorenie ekvivalentných výziev k výskumno-inovačným misiám programu Horizont Európa;
- podpora vzniku ekvivalentnej výzvy so zameraním na motiváciu a podporu excelentných výskumných pracovníkov a tímov s cieľom zvýšenia účasti v schémach Európskej rady pre výskum (ERC) v schémach Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA);
- podpora účasti verejných a výskumných inštitúcií, vysokých škôl, ako aj malých a stredných podnikov zo súkromnej sféry v európskych vesmírnych projektoch napr. prostredníctvom výziev týkajúcich sa vesmírneho výskumu v rámci programu Horizont Európa, v rámci výziev a aktivít Vesmírneho programu Únie, či synergických výziev iných európskych programov týkajúcich sa vesmírnej agendy a zároveň v rámci spolupráce SR a ESA;
- proaktívne pripájanie sa k už existujúcim medzinárodným projektom bez slovenskej účasti – príspevok z fondov EÚ bude využitý na financovanie aktivity slovenských výskumných inštitúcií formou vytvorenia nového komplementárneho pracovného balíka s jej účasťou.

2.1.1.1.5 OPATRENIE 1.1.4 PODPORA OPTIMALIZÁCIE, ROZVOJA A MODERNIZÁCIE VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom podpory bude dobudovanie a optimalizácia výskumnej infraštruktúry so zohľadnením Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr v SR na európsku úroveň a zabezpečenie sieťovania slovenských výskumných infraštruktúr so zahraničím, najmä v rámci ESFRI. Osobitne v oblasti zdravotnej starostlivosti je zámerom dobudovanie a podpora biomedicínskej infraštruktúry a kapacít pre podporu VaV v oblasti prevencie, diagnostiky, liečby, ako aj následnej starostlivosti spoločensky závažných ochorení s cieľom zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva a zvýšiť kvalitu života.

Projekty budú podporovať najmä nasledovné aktivity:

a) prístup k elektronickým informačným zdrojom, vedeckým publikáciám a podpora systémového zabezpečenia prístupu k elektronickým informačným zdrojom;
b) modernizácia (upgrade) a zabezpečenie prevádzky hardvérovej a softvérovej IKT infraštruktúry pre výskum a vývoj a prepájanie výskumných dátových centier;
c) prevádzka a ďalší rozvoj celonárodnej infraštruktúry pre transfer technológií, vrátane rozvoja existujúcich a vytvorenia nových podporných schém a nástrojov na zabezpečenie efektívnejšieho prenosu výsledkov výskumu a vývoja do praxe – napr. vytvorenie fondu na prototypizáciu technológií, tzv. proof of concept fund (dosiahnutie 6. stupňa TRL), systémová expertná pomoc pri identifikácii a zabezpečení ochrany duševného vlastníctva, podpora strategických projektov zameraných na transfer technológií a poznatkov z výskumného prostredia do praxe;
d) vytvorenie systému na posilnenie spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry, zabezpečenie systematického monitoringu vzťahov medzi výskumnou a podnikateľskou sférou, ktorý by umožnil navrhovať efektívne podporné opatrenia na rozširovanie záujmu podnikateľskej sféry o výsledky výskumu a vývoja, ich aplikáciu a prezentáciu;
e) presadenie vytvorenia a dodržiavania pravidiel pre nakladanie s duševným vlastníctvom štátnych a verejných akademických inštitúcií (povinnosť ich zapracovania do interných materiálov a smerníc inštitúcií), zriadenie autority pre monitorovanie implementácie týchto pravidiel a postupov pri nakladaní s duševným vlastníctvom, podmienenie prístupu k finančnej a nefinančnej podpore z verejných zdrojov existenciou a dodržiavaním takýchto pravidiel na pôde akademickej inštitúcie;
f) rozvoj popularizácie vedy a techniky a prezentácie úspešných výsledkov výskumu a vývoja, rozvoj popularizačných aktivít smerovaných na deti, talentovanú mládež, študentov a laickú verejnosť a posilnenie vnímania potreby popularizácie vo vnútri vedeckej komunity, vytvorenie a realizácia systému doplnkového, ale aj neformálneho vzdelávania pre budúcich popularizátorov vedy a techniky v rámci vedeckej komunity a rozvoj spolupráce s kľúčovými aktérmi popularizácie vedy a techniky;
g) modernizácia infraštruktúry pre podporu digitálnej komunikácie a kolaborácie vo vede a výskume;
h) budovanie systémového mechanizmu na monitorovanie a spracovávanie nákladov spojených s publikovaním v režime otvoreného prístupu;
i) podpora zapájania sa do iniciatívy Európskeho otvoreného vedeckého cloudu (EOSC) a iných medzinárodných vedeckých infraštruktúr;
j) zabezpečenie rozvoja a dlhodobej prevádzky ekosystému informačných systémov pre výskumníkov a inštitúcie vedy a výskumu na Slovensku, ktorý je určený na získavanie, spracovávanie, uchovávanie a sprístupňovanie výskumných dát a publikácií.

Vzhľadom na povahu navrhovaných aktivít s ich celonárodným dosahom, systémovým charakterom a benefitom pre širokú akademickú obec a laickú verejnosť zaujímajúcu sa o vedu na Slovensku, ako aj v nadväznosti na skúsenosti v rámci doterajších programových období EŠIF, sa spôsob realizácie aktivít prostredníctvom tzv. národných projektov javí ako najefektívnejší a najhospodárnejší. Realizátorom predmetných národných projektov bude priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu, ktorá má s úspešnou implementáciou národných projektov dlhoročné skúsenosti. Vo viacerých prípadoch pritom uvažované národné projekty budú priamo nadväzovať na doteraz implementované projekty s cieľom ďalšieho rozvoja vybudovaných infraštruktúr a ich prispôsobenia aktuálnym potrebám vedecko-výskumnej komunity na Slovensku, ktoré sa v čase pomerne intenzívne vyvíjajú. Nastavenie a úplná implementácia systémových nástrojov a mechanizmov je pritom vo viacerých oblastiach (napr. v oblasti transferu technológií) aktivitou vyžadujúcou si realizáciu v strednodobom až dlhodobom horizonte.

Infraštruktúra, technológie a spolupráca

Škálovanie a dobudovanie infraštruktúry bude smerované v rámci prioritizácie vedecko-výskumných a inovačných oblastí. Pre dobudovanie a udržanie kvality v prioritizovaných inovačných oblastiach je dôležité preukázať úroveň excelentosti.

Medzi oprávnené aktivity budú patriť najmä:

- dobudovanie, modernizácia a optimalizácia infraštruktúry výskumu a vývoja pre spoluprácu v rámci napr. ESFRI a udržanie kvality excelentných centier výskumu;
- dobudovanie výskumných infraštruktúr pre riešenie celospoločenských výziev a mimoriadnych situácií (výskumné nemocnice) s osobitným dôrazom na spoluprácu odborníkov z oblasti prírodných, medicínskych, technických a spoločenských vied;

- podpora dobudovania strategickej výskumnej infraštruktúry a podpora partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom v rámci napĺňania politiky EÚ aj so zameraním na Kľúčové podporné technológie (KETs);
- podpora vesmírnej infraštruktúry na Slovensku a rozširovania vesmírnej priemyselnej základne SR prepájaním akadémie a priemyslu v súvislosti s intenzívnejšou spoluprácou s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA) s cieľom postupného zvyšovania technologickej úrovne projektov (TRL) v zmysle princípu: „od myšlienky k produktu“.

Prijímatelia špecifického cieľa RSO1.1 sú najmä:

- subjekty verejnej správy a nimi zriadené subjekty;
- sektor výskumných inštitúcií (Slovenská akadémia vied a jej ústavy);
- vedecko-výskumní a vývojoví pracovníci;
- akademický sektor (napr. vysoké školy, univerzity);
- neziskový sektor;
- podnikateľský sektor (vrátane fyzických a právnických osôb oprávnených na podnikanie);
- klastrové organizácie;
- obce, mestá a regióny.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO1.1:

- subjekty verejnej správy a subjekty zriadené týmto subjektami;
- sektor výskumných inštitúcií (Slovenská akadémia vied a jej ústavy);
- vedecko-výskumní a vývojoví pracovníci;
- akademický sektor (napr. vysoké školy, univerzity);
- študenti vysokých škôl;
- doktorandi, postdoktorandi a mladí výskumníci, ktorí etablujú vedeckú kariéru;
- obce, mestá a regióny;
- neziskový sektor;
- podnikateľský sektor (vrátane fyzických a právnických osôb oprávnených na podnikanie)
- klastrové organizácie.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO1.1 sú všetky opatrenia a aktivity relevantné aj pre Bratislavský kraj. V rámci tohto špecifického cieľa sa pre opatrenie 1.1.1 počíta s využitím územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli predpokladáme príjemcov z viac ako jedného členského štátu alebo z krajín mimo EÚ. Tematický prienik s Dunajskou stratégiou a špecifickým cieľom 1.1, je identifikovaný medzi prioritnou oblasťou 7 Dunajskej stratégie (PA7 EUSDR) a jej cieľom „Presadzovať inkluzívnosť európskeho výskumného priestoru a prekonávanie medzier v oblasti inovácií prostredníctvom budovania kapacít, propagácie excelentnosti výskumu a podpory spolupráce v programoch EÚ pre výskum a inovácie“ a opatreniami 1.1.1 a 1.1.3. K cieľu PA7 EUSDR budú opatrenia prispievať podporou interdisciplinarity vied potrebných pre inovácie, podporou zapájania subjektov do projektov podporených z programov ako Horizont Európa, podporou rozširovania účasti a šírenie excelentnosti, a ďalších programov pre podporu medzinárodnej výskumnej spolupráce a spolupráce medzi regiónmi a krajinami. Taktiež projekty IPCEI prestavujú výrazný príspevok k inovačnému ekosystému na európskej úrovni a zároveň sú projektami prepojenia výskumu a praxe. Zároveň sú prioritná oblasť 7 Dunajskej stratégie a uvedené opatrenia v súlade so strategickými cieľmi SK RIS3 2021+ „Zlepšiť inovačnú výkonnosť a postavenie SR v medzinárodnom porovnaní" a „Zvýšiť kvalitu a dostupnosť ľudských zdrojov vo VVaI“, a to v súvislosti so zamýšľanou podporou projektov v oblasti domén SK RIS3 2021+ zameraných na budovanie kapacít, výskumno-vývojovú spoluprácu, rozvoj a vznik partnerstiev a spolupráce subjektov v inovačnom ekosystéme (verejný a súkromný sektor) . Podpora klastrovania pre spoločné aktivity verejného a privátneho sektora pri komercializácii výsledkov výskumu korešponduje aj s cieľom prioritnej oblasti 8 Dunajskej stratégie zameranom na „Ďalší rozvoj klastrov a regionálny rozvoj“.

Pre dosiahnutie zapracovania cieľov EUSDR do operácií podporených v rámci tohto špecifického cieľa bude možné využiť národné synergicko-kapitalizačné výzvy na podporu výsledkov projektov medzinárodnej, nadnárodnej a cezhraničnej spolupráce, ktoré prispievajú k prioritám a cieľom EUSDR alebo bude možné zvážiť zohľadňovanie príspevku projektov k EUSDR pri posudzovaní žiadostí v rámci štandardných výziev.

Plánované využitie finančných nástrojov:

V rámci špecifického cieľa RSO1.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov na podporu rozvoja inovatívnych podnikov a ich inovačného potenciálu, ďalej za účelom zavádzania inovácií a využívania pokročilých technológií, v oblastiach spolupráce podnikov s akademickými inštitúciami, ako aj v oblastiach výskumu a vývoja v podnikoch. Finančné nástroje budú poskytnuté formou financovania štartovacieho kapitálu, záručných schém na podporu malých a stredných podnikov, a to na dobudovanie, modernizáciu, optimalizáciu kapitálových resp. investičných statkov (napríklad technológie, zavádzanie a rozširovanie výrobných kapacít, a pod.) ako aj portfóliových záručných schém v počiatočných fázach podnikania.

2.1.1.1.6 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO1.1

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	26	827
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO02	Podniky podporované grantmi	podniky	9	522
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO03	Podniky podporované finančnými nástrojmi	podniky	11	418
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO04	Podniky s nefinančnou podporou	podniky	12	240
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO05	Nové podporované podniky	podniky	6	179
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO06	Výskumníci pracujúci v podporovaných výskumných zariadeniach	ročné FTE	25	249
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO07	Výskumné organizácie zúčastňujúce sa na spoločných výskumných projektoch	výskumné organizácie	20	303
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO08	Nominálna hodnota vybavenia na výskum a inovácie	euro	26 646 214	274 804 391
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO10	Podniky spolupracujúce s výskumnými organizáciami	podniky	2	155
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	10	210
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO02	Podniky podporované grantmi	podniky	4	100
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO03	Podniky podporované finančnými nástrojmi	podniky	1	32
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO04	Podniky s nefinančnou podporou	podniky	8	162
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO05	Nové podporované podniky	podniky	2	38
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO06	Výskumníci pracujúci v podporovaných výskumných zariadeniach	ročné FTE	5	52
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO07	Výskumné organizácie zúčastňujúce sa na spoločných výskumných projektoch	výskumné organizácie	1	40
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO08	Nominálna hodnota vybavenia na výskum a inovácie	euro	1 009 877	11 014 664
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO10	Podniky spolupracujúce s výskumnými organizáciami	podniky	0	16

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR01	Vytvorené pracovné miesta v podporovaných subjektoch	ročné FTE	0	2021	111	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR02	Súkromné investície v rovnakej výške ako verejná podpora	euro	0	2021	188 222 270	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR03	Malé a stredné podniky (MSP) zavádzajúce inovácie produktov alebo procesov	podniky	0	2021	141	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR04	MSP zavádzajúce marketingové alebo organizačné inovácie	podniky	0	2021	11	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR05	MSP inovujúce interne	podniky	0	2021	55	ITMS	

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR06	Podané patentové prihlášky	patentové prihlášky	0	2021	128	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR07	Prihlášky ochranných známok a dizajnov	prihlášky ochranných známok a dizajnov	0	2021	338	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR08	Publikácie z podporovaných projektov	Počet publikácií	0	2021	153	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR102	Vytvorené pracovné miesta vo výskume v podporovaných subjektoch	ročné FTE	0	2021	111	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR01	Vytvorené pracovné miesta v podporovaných subjektoch	ročné FTE	0	2021	12	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR02	Súkromné investície v rovnakej výške ako verejná podpora	euro	0	2021	16 898 506	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR03	Malé a stredné podniky (MSP) zavádzajúce inovácie produktov alebo procesov	podniky	0	2021	17	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR04	MSP zavádzajúce marketingové alebo organizačné inovácie	podniky	0	2021	1	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR05	MSP inovujúce interne	podniky	0	2021	7	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR06	Podané patentové prihlášky	patentové prihlášky	0	2021	15	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR07	Prihlášky ochranných známok a dizajnov	prihlášky ochranných známok a dizajnov	0	2021	44	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR08	Publikácie z podporovaných projektov	Počet publikácií	0	2021	14	ITMS	
1P1	RSO1.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR102	Vytvorené pracovné miesta vo výskume v podporovaných subjektoch	ročné FTE	0	2021	12	ITMS	

2.1.1.1.7 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	003	873 019
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	004	8 200 000
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	006	62 359
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	008	8 200 000
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	010	9 296 563
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	011	1 934 400
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	012	11 773 585
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	021	7 242 400
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	022	1 185 600
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	024	1 500 000
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	028	18 250 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	003	13 126 981
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	004	226 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	006	937 641
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	008	36 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	010	179 127 987
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	011	51 493 800
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	012	114 876 415
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	021	112 235 400
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	022	16 183 850
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	024	1 500 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	028	252 800 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	01	60 713 926
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	01	879 486 074
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	04	20 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	05	30 000 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	33	68 517 926
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	33	1 004 282 074

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	02	48 917 926
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.1	03	19 600 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	02	467 182 074
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.1	03	537 100 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.1.1.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.2 VYUŽÍVANIE PRÍNOSOV DIGITALIZÁCIE PRE OBČANOV, PODNIKY, VÝSKUMNÉ ORGANIZÁCIE A ORGÁNY VEREJNEJ SPRÁVY

2.1.1.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO1.2 Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 1.2.1. Podpora v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie
- 1.2.2. Podpora budovania inteligentných miest a regiónov

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.1.1.2.2 OPATRENIE 1.2.1 PODPORA V OBLASTI INFORMATIZÁCIE A DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom podpory je zvýšenie inovačnej schopnosti ekonomiky, prostredníctvom zavádzania inovatívnych a bezpečných digitálnych technológií, zvýšenie kvality poskytovaných verejných služieb a zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti v súlade so Stratégiou digitálnej transfornácie Slovensko 2030.

A. Podpora v oblasti zvýšenia inovačnej schopnosti ekonomiky prostredníctvom zavádzania top digitálnych technológií bude zameraná najmä na nasledovné aktivity:

- podpora projektov na základe prioritných oblastí najmä v doméne Digitálna transformácia Slovenska podľa návrhu Stratégie inteligentnej špecializácie SK RIS3 2021+:
- podpora zapojenia slovenských subjektov do priamo riadených programov EÚ: Digitálna Európa, Horizont Európa a Nástroj na prepájanie Európy v súlade s nastavenými pravidlami EK a podpora zapojenia do európskych projektov spoločného významu (multi-country projects) - (dofinancovanie a financovanie);
- podpora rozvoja siete európskych centier digitálnych inovácií (ECDI) slúžiacich ako „one stop shop“ miesta, ktoré poskytnú podnikom, prevažne MSP, ale aj verejnej správe „služby na kľúč“ zamerané na podporu ich digitálnej transformácie; podpora vzniku a rozvoja menších regionálnych centier digitálnych inovácií (CDI), ktoré budú reagovať na potreby lokálnych podnikateľov v oblasti nasadzovania digitálnych riešení a digitálnych inovácií; ECDI budú poskytovať služby v súlade s nastavenými prioritami EK (testovanie nových technológií, budovanie digitálnych zručností, pomoc pri hľadaní investícií a networking) a budú geograficky rozdelené tak,a by dokázali poskytovať služby na celom území SR a spolupracovať aj so subjektami v zahraničí. Menšie regionálne CDI budú poskytovať služby v regiónoch na základe lokálnych potrieb, najmä v oblasti nasadzovania digitálnych nástrojov vo výrobe a službách.

B. Podpora v oblasti zvýšenia kvality poskytovaných verejných služieb bude zameraná na nasledovné aktivity:

- rozvoj dátovej interoperability informačných systémov vrátane plnenia Európskeho rámca pre interoperabilitu (EIF), EU Data Strategy a zavedenie pravidiel používania “mojich údajov”;
- zavádzanie optimalizovaných a automatizovaných procesov vrátane využitia low-code platforiem pri zavádzaní európskej a národnej legislatívy;
- budovanie nových a výrazne zmenených personalizovaných služieb a životných situácií a využitie multikanálového prístupu postaveného na API s dôrazom na mobilné služby a v súlade s Web Accessibility Directive (EU) 2016/2102;
- budovanie aplikačnej a technologickej architektúry na princípoch cloud native a cloud ready postavenej na bezpečnej sieti Govnet a podpora rozširovania služieb vládneho cloudu, vrátane prevádzkových nákladov;
- lepšie riadenie a plánovanie zdrojov pomocou analytického spracovania údajov vo verejnej správe za účelom lepšieho poskytovania verejných služieb v prospech občana/podnikateľa na základoch Open Data Directive (Directive (EU) 2019/1024;

V oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len "KIB") je podpora zameraná na:

- zlepšovanie technologického, procesného, infraštruktúrneho, vedomostného a organizačného zabezpečenia zručností a kapacít pre plnenie úloh v oblasti KIB v prostredí orgánov štátnej a verejnej správy;
- budovanie špecializovaných inštitúcií KIB zameraných na dizajn a vývoj nových bezpečnostných riešení;
- posilnenie prvkov kritickej infraštruktúry a budovanie nástroja pre manažment údajov;
- podporu včasnej detekcie a zvýšenie schopnosti reakcie na kybernetické bezpečnostné incidenty a na adaptáciu najmodernejších technológií, na zvýšenie odolnosti základných služieb pred kybernetickými hrozbami, vrátane podpory inovatívnych produktov a služieb až po úroveň TRL 9;

Prijímatelia opatrenia 1.2.1. sú najmä:

- subjekty verejnej správy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie;
- tretí sektor (mimovládne organizácie napr. ako, neziskové organizácie a občianske združenia),
- záujmové združenia právnických a fyzických osôb;
- profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory;
- združenia obcí;
- výchovno-vzdelávacie a zdravotnícke inštitúcie, zariadenia sociálnych služieb;
- iné subjekty zriadené zákonom

2.1.1.2.3 OPATRENIE 1.2.2 PODPORA BUDOVANIA INTELIGENTNÝCH MIEST A REGIÓNOV

Hlavným predmetom podpory bude zabezpečenie rozvoja obcí, miest a regiónov (ďalej len "mestá a regióny")prostredníctvom implementácie inovatívnych technologických a netechnologických riešení a inteligentného riadenia.

Podpora sa zameria najmä na nasledovné aktivity.

Súvisiace typy akcií:

- podpora rozvoja inteligentného riadenia/správy miest a regiónov, najmä zavádzania a zvyšovania kvality a odolnosti systémov a optimalizácie procesov verejnej správy, systémov riadenia kvality, procesov integrovaného plánovania a riadenia, súvisiacich s rozvojom inteligentných miest a regiónov, vrátane analytických aktivít, optimalizácie financovania rozvoja inteligentných miest a regiónov a súvisiacich procesov verejného obstarávania, tvorby a riadenia reformných politík, hodnotení dopadov politík, legislatívy a efektivity procesov;
- podpora rozvoja tvorby, spracovania, využívania a prepájania dát v rámci verejnej správy, najmä rozvoja dátových platforiem, využívania priestorových a otvorených dát a súvisiacich nástrojov s pridanou hodnotou pre inteligentné rozhodovanie a správu mesta/regiónu, proaktívnych elektronických služieb, ako aj poskytovanie služieb občanom a podnikateľom, vrátane získavania poznatkov o aktuálnom stave dostupnosti a využívania dát v rámci verejnej správy, budovania špecifických kapacít a infraštruktúry v tejto oblasti;
- podpora aktivít a inovatívnych riešení pre zvyšovanie kvality života, ekologickosti, bezpečnosti, odolnosti a udržateľnosti obcí, miest a regiónov, ako aj podpora behaviorálnych a sociálnych inovácií;
- ppodpora pri budovaní otvorených riešení ekosystémov inteligentných miest a regiónov vrátane súvisiacej infraštruktúry, správy zdrojov, a inteligentného prístupu k aplikovaniu technických štandardov pre takéto riešenia;
- podpora vytvárania a rozvoja inovačných ekosystémov, platforiem a partnerstiev pre aktivity experimentovania s novými technológiami, pilotovania inovatívnych, zelených, udržateľných riešení v tejto oblasti, ich škálovania a replikácie či internacionalizácie, a podpory spolupráce medzi akademickým a podnikateľským sektorom, verejnou správou a občanmi, zdieľania získaných skúseností a vedomostí, vrátane vytvárania súvisiacej infraštruktúry, vhodného prostredia, efektívnych foriem financovania a riadenia; súčasťou podpory bude zapojenie akademického a podnikateľského sektora, verejnej správy a občanov;
- podpora nastavenia a optimalizácie prostredia obcí, miest a regiónov, vrátane vymedzenia území/lokalít pre účely experimentovania s novými technológiami, pilotovania inovatívnych riešení (living labs) a inteligentnej regulácie (regulačné sandboxy);
- podpora budovania administratívnych, technických a analytických kapacít pre rozvoj inteligentných miest a regiónov a implementáciu projektov v tejto oblasti, vrátane podpory vzdelávacích aktivít a programov, a aktivít zameraných na budovanie vedomostnej základne, systematizácie zdieľania skúseností a poznatkov budúcej generácie odborných kapacít v oblasti inteligentných miest a regiónov;
- technická asistencia pre prípravu a realizáciu konceptov, stratégií, projektov a multi-sektorových investícií v oblasti rozvoja inteligentných miest a regiónov;
- podpora aktivít medzi-obecnej, resp. medzi-regionálnej či cez-hraničnej spolupráce v oblasti rozvoja inteligentných miest a regiónov (napr. v synergii s implementáciou konceptov Smart Village a pod.), experimentovania s novými technológiami, pilotovania inovatívnych riešení, ich škálovania či replikácie, zdieľanie a budovanie administratívnych a technických kapacít;
- podpora účasti slovenských miest a regiónov v medzinárodných sieťach, platformách, projektoch a partnerstvách.

Prijímatelia opatrenia 1.2.2. sú najmä:

- subjekty verejnej správy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- podniky;
- vysoké školy, SAV, VaV organizácie;
- inštitucionalizované klastrové organizácie;
- tretí sektor;
- mimovládne organizácie, neziskové organizácie;
- záujmové združenia právnických a fyzických osôb, ktoré budú aktivity realizovať v prostredí obcí.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO1.2:

- subjekty verejnej správy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- podniky;
- verejné VaV organizácie;
- tretí sektor;
- mimovládne organizácie;
- neziskové organizácie;
- občianske združenia, záujmové združenia právnických a fyzických osôb;
- prevádzkovatelia verejných sietí elektronických komunikácií;
- samosprávy (obce);
- energetické podniky;
- vzdelávacie a zdravotnícke inštitúcie;
- vysoké školy, SAV, VaV organizácie;
- inštitucionalizované klastrové organizácie;
- záujmové združenia právnických a fyzických osôb, ktoré budú aktivity realizovať v prostredí obcí.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený pri každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO1.2 sú všetky opatrenia a aktivity relevantné aj pre Bratislavský kraj.
V opatrení 1.2.2 v rámci tohto špecifického cieľa sa budú využívať integrované územné investície.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli predpokladáme príjemcov z viac ako jedného členského štátu alebo z krajín mimo EÚ.
Tematický prekryv s Dunajskou stratégiou – opatrenie 1.2.1. Podpora v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie:

- časť A

ECDI a CDI budú poskytovať služby spojené s nasadzovaním digitálnych technológií, ako sú umelá inteligencia, vysokovýkonné výpočty alebo kybernetická bezpečnosť, predovšetkým malých a stredných podnikov. Tieto aktivity prispejú aj k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie v kapitole 8 (Konkurencieschopnosť podnikov), konkrétne aktivity 5 (Podpora nasadzovania umelej inteligencie v malých a stredných podnikoch Dunajského regiónu). Tento súlad bude zabezpečený pomocou vyhlasovania špecifických výziev, ktorých súčasťou bude podpora budovania ECDI a CDI a teda podpora nasadzovania digitálnych technológií v malých a stredných podnikov.

- časť B

Vďaka IT bude úradník poskytovať personalizované služby, bude mať prístup k dátam pre lepšie rozhodovanie, repetitívne úkony budú automatizované úplne alebo čiastočne, čo zvyšuje efektivitu práce úradníka. Tieto aktivity prispejú aj k napĺňaniu cieľov Dunajskej stratégie v Priority Area 10, Action 1, strategic topic eGovernment/eGovernance. Úprava procesov a systémov cez Program Slovensko umožní systémy rýchlejšie prispôsobovať legislatívnym zmenám a zavádzať reformy. Pre zabezpečenie súladu s Dunajskou stratégiou bude v rámci Výziev pre projekty financované z Programu Slovensko zadefinované hodnotiace kritérium súladu so stratégiou.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO1.2 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.1.1.2.4 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO1.2

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
1P1	RSO1.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	0	20
1P1	RSO1.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO02	Podniky podporované grantmi	podniky	0	20
1P1	RSO1.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO14	Verejné inštitúcie podporované pri vývoji digitálnych služieb, produktov a procesov	verejné inštitúcie	1	91
1P1	RSO1.2	EFRR	menej rozvinuté	SOI12	Verejné inštitúcie podporované v rozvoji kybernetických služieb, produktov a procesov	verejné inštitúcie	0	136
1P1	RSO1.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	0	2
1P1	RSO1.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO02	Podniky podporované grantmi	podniky	0	2
1P1	RSO1.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO14	Verejné inštitúcie podporované pri vývoji digitálnych služieb, produktov a procesov	verejné inštitúcie	0	4
1P1	RSO1.2	EFRR	viac rozvinuté	SOI12	Verejné inštitúcie podporované v rozvoji kybernetických služieb, produktov a procesov	verejné inštitúcie	0	9

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1P1	RSO1.2	EFRR	menej rozvinuté	RCR11	Používatelia nových a vylepšených verejných digitálnych služieb, produktov a procesov	používatelia / rok	0	2021	542	ITMS	
1P1	RSO1.2	EFRR	viac rozvinuté	RCR11	Používatelia nových a vylepšených verejných digitálnych služieb, produktov a procesov	používatelia / rok	0	2021	2 636	ITMS	

2.1.1.2.5 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.2	012	3 381 431
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.2	016	14 251 640
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.2	182	5 834 344
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	012	27 529 391
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	013	18 352 927
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	016	224 369 610
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	169	2 465 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	182	79 165 656

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.2	01	23 467 415
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	01	351 882 585

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.2		TBD
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.2	02	5 834 344
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.2	03	17 633 071
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	02	79 165 656
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.2	03	272 716 929

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.1.1.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.3 POSILNENIE UDRŽATEĽNÉHO RASTU A KONKURENCIESCHOPNOSTI MSP A TVORBY PRACOVNÝCH MIEST V MSP, A TO AJ PRODUKTÍVNYMI INVESTÍCIAMI

2.1.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO1.3 Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 1.3.1. Podpora malého a stredného podnikania
- 1.3.2. Internacionalizácia malého a stredného podnikania
- 1.3.3. Podpora sieťovania podnikateľských subjektov

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa v súlade s pravidlami štátnej pomoci.

V rámci špecifického cieľa sa podpora špecificky zameria na inovatívne podniky najmä vo väzbe na domény RIS3 a na prechod na obehové hospodárstvo.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.1.1.3.2 OPATRENIE 1.3.1 PODPORA MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

Hlavným cieľom opatrenia bude stimulovať rozvoj mikro, malých a stredných podnikov v rôznych sektoroch hospodárstva. Cieľom je tiež zvýšenie konkurencieschopnosti MSP zlepšením prístupu k financovaniu, vrátane na mieru šitých finančných nástrojov kapitálového financovania zameraného na podporu start-upov.

Budú podporované najmä nasledovné aktivity:

Súvisiace typy akcií:

- podpora prístupu MSP k investíciám prednostne prostredníctvom kombinácie grantu a finančných nástrojov v režime finančného nástroja, so zameraním najmä na:
  - podporu zavádzania inovácii (produktových aj procesných);
  - prechod na zelené a obehové hospodárstvo;
  - výsledky pilotnej podpory v predchádzajúcom programovom období apodpora aktivít nadväzujúcich na výstupy a odporúčania iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions so zameraním na špecifickú podporu MSP;
  - rozvoj inovatívnych start-upov;
  - zmierňovanie dopadov neočakávaných krízových udalostí na MSP.
- podpora prístupu MSP k službám prostredníctvom nefinančnej a voucherovej podpory so zameraním na inkubačné, akceleračné a rastové programy a zvyšovanie povedomia a iné špecializované služby v oblastiach:
  - podpory zeleného podnikania, zvyšovania environmentálnej výkonnosti podnikov a prechodu na obehové hospodárstvo, napr. prostredníctvom efektívnejšieho využívania zdrojov (vrátane uzatvárania materiálových tokov vo výrobe, využívania obnoviteľných zdrojov a materiálov, ako aj druhotných surovín, ekodizajnu, zmeny biznis modelov a pod.);
  - rodinného podnikania a alternatívnych foriem podnikania (napr. zdieľaná ekonomika, strieborná ekonomika a.i.);
  - hodnotenia kvality podnikateľského prostredia a dopadov regulácií na MSP.

Prijímatelia opatrenia 1.3.1 sú najmä:

- mikro, malé a stredné podniky;
- inštitúcie a organizácie podporujúce rozvoj malého a stredného podnikania .

2.1.1.3.3 OPATRENIE 1.3.2 INTERNACIONALIZÁCIA MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

Hlavným predmetom podpory budú aktivity zamerané na internacionalizáciu MSP prostredníctvom nefinančnej a vouchrovej podpory.

Súvisiace typy akcií:

- podpora účasti na prezentačných podujatiach (veľtrhy a výstavy), obchodných misiách, podnikateľských misiách, podujatiach a konferenciách;
- zlepšenie prístupu k špecializovanému skupinovému a individuálnemu odbornému poradenstvu s cieľom podporiť prienik na zahraničné trhy, spoluprácu podnikov a rozvoj dodávateľských reťazcov.

Prijímatelia opatrenia 1.3.2 sú hlavne:

- mikro, malé a stredné podniky;
- inštitúcie a organizácie podporujúce rozvoj malého a stredného podnikania.

2.1.1.3.4 OPATRENIE 1.3.3 PODPORA SIEŤOVANIA PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV

Hlavným cieľom opatrenia je rozvoj inovačného ekosystému prostredníctvom podpory budovania a rozvoja klastrového ekosystému a platforiem podporujúcich zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikov.

Súvisiace typy akcií:

- podpora klastrových organizácií a platforiem podporujúcich konkurencieschopnosť, vrátane ich zapájania do riešenia inovačných úloh, medzinárodných sietí, partnerstiev a projektov;
- podpora sieťovania MSP s veľkými podnikmi.

Prijímatelia opatrenia 1.3.3 sú hlavne:

- inštitucionalizované klastrové organizácie;
- mikro, malé a stredné podniky;
- inštitúcie a organizácie podporujúce rozvoj malého a stredného podnikania.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO1.3:
- mikro, malé a stredné podniky;
- inštitucionalizované klastrové organizácie;
- fyzické osoby (záujemcovia o podnikanie).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený pri každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO1.3 sú všetky opatrenia a aktivity relevantné aj pre Bratislavský kraj.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
Tematický prienik s Dunajskou stratégiou v špecifickom cieli 1.3 je identifikovaný v opatreniach 1.3.1 a 1.3.3. Cieľom prioritnej oblasti 7 Dunajskej stratégie je „Reagovať na vznikajúce výzvy v dunajskom regióne (napr. COVID-19 a jeho negatívne dôsledky) prostredníctvom výskumu, inovácií a posilňovania vedomostnej spoločnosti“, podpora podnikov v rámci tém SK RIS 3 2021+predpokladá zapojenie vedecko-výskumných kapacít do riešenia aktuálnych výziev zeleného a digitálneho hospodárstva, ktoré sú zároveň aktuálnymi globálnymi mega-trendami. V rámci Prioritnej oblasti 8 (Konkurencieschopnosť) Dunajskej stratégie navrhnuté opatrenia prispejú k cieľom „Ďalší rozvoj klastrov a regionálny rozvoj“ podporou klastrového ekosystému a podporou vzniku platforiem podporujúcich zvyšovanie konkurencieschopnosti, ktoré budú zapojené do výskumno-vývojových a inovačných úloh a medzinárodných sietí, partnerstiev a projektov. V rámci prioritnej oblasti 2 (Trvalo udržateľná energetika) Dunajskej stratégie navrhnuté opatrenia majú potenciál prispieť k cieľu „Ekologickejšia, bezuhlíková Európa, implementovanie Parížskej dohody a investície do energetickej transformácie, obnoviteľných zdrojov energie a boja proti zmene klímy“ a to v súvislosti s podporou zeleného podnikania, zvyšovania environmentálnej výkonnosti podnikov a podporou prechodu na obehové hospodárstvo v MSP.
Pre dosiahnutie zapracovania cieľov EUSDR do operácií podporených v rámci tohto špecifického cieľa bude možné využiť národné synergicko-kapitalizačné výzvy alebo bude možné zvážiť zohľadňovanie príspevku projektov k EUSDR pri posudzovaní žiadostí v rámci štandardných výziev.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO1.3 sa predpokladá využitie finančných nástrojov na posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, v oblasti podpory malého a stredného podnikania a rozvoja inovatívnych podnikov a ich inovačného potenciálu. Finančné nástroje budú poskytnuté formou financovania štartovacieho kapitálu, záručných schém na podporu malých a stredných podnikov, a to na dobudovanie, modernizáciu, optimalizáciu kapitálových resp. investičných statkov (napríklad stroje a zariadenia, budovy, technológie, zavádzanie a rozširovanie výrobných kapacít, a pod.). Ďalšiu oblasť podpory z finančných nástrojov budú tvoriť portfóliové záruky pre SME, prostredníctvom financovania úvodného kapitálu potrebného pre naštartovanie podnikania.

2.1.1.3.5 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO1.3

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
1P1	RSO1.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	114	3 170
1P1	RSO1.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO02	Podniky podporované grantmi	podniky	26	541
1P1	RSO1.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO03	Podniky podporované finančnými nástrojmi	podniky	26	516
1P1	RSO1.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO04	Podniky s nefinančnou podporou	podniky	88	1 828
1P1	RSO1.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO05	Nové podporované podniky	podniky	36	732
1P1	RSO1.3	EFRR	viac rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	52	1 667
1P1	RSO1.3	EFRR	viac rozvinuté	RCO02	Podniky podporované grantmi	podniky	17	350
1P1	RSO1.3	EFRR	viac rozvinuté	RCO04	Podniky s nefinančnou podporou	podniky	52	1 111
1P1	RSO1.3	EFRR	viac rozvinuté	RCO05	Nové podporované podniky	podniky	18	370

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1P1	RSO1.3	EFRR	menej rozvinuté	RCR02	Súkromné investície v rovnakej výške ako verejná podpora	euro	0	2021	143 757 305	ITMS	
1P1	RSO1.3	EFRR	viac rozvinuté	RCR02	Súkromné investície v rovnakej výške ako verejná podpora	euro	0	2021	1 350 000	ITMS	

2.1.1.3.6 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	021	4 462 179
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	024	6 877 307
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	026	4 000 000
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	181	264 145
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	021	121 105 495
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	024	20 808 266
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	025	46 763 020
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	026	8 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	181	519 589

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	01	15 603 631
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	01	41 319 637
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	02	2 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	02	51 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	04	43 540 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	05	65 310 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	33	15 603 631
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	33	197 196 369

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.3	03	15 603 631
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.3	03	197 196 369

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.1.1.4 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.4 ROZVOJ ZRUČNOSTÍ PRE INTELIGENTNÚ ŠPECIALIZÁCIU, PRIEMYSELNÚ TRANSFORMÁCIU A PODNIKANIE

2.1.1.4.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Všetky aktivity sa budú vykonávať pre študijné programy, študijné a učebné odbory a odvetvia SK NACE definované v stratégii SK RIS3 2021+.

Špecifický cieľ RSO1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie bude napĺňaný prostredníctvom nasledovných opatrení:

- 1.4.1. Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3 2021+
- 1.4.2. Digitálne zručnosti prispôsobené doménam SK RIS3 2021+ a potrebám priemyselnej a zelenej transformácie

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.1.1.4.2 OPATRENIE 1.4.1 ZRUČNOSTI PRE POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A HOSPODÁRSKEHO RASTU A BUDOVANIE KAPACÍT PRE SK RIS3 2021+

Hlavným cieľom podpory je zabezpečenie a rozvoj zručností a kompetencií (technické, nové vysokošpecializované, digitálne a i.) relevantných pre domény SK RIS3 2021+, a to v úzkej spolupráci vzdelávacích inštitúcií s podnikmi.

Súvisiace typy akcií:

- podpora tvorby a/alebo inovácie a zavádzanie profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov podľa potrieb domén SK RIS3 2021+ (napr.: tvorba/rozvoj ponuky predmetov v slovenskom a/alebo v cudzom jazyku, zavádzanie inovatívnych metód vzdelávania, podpora infraštruktúry a vybavenia pre praktickú výuku v prepojení na špecifické / pokročilé zručnosti, zapájanie expertov z praxe a zahraničia do vzdelávania, praktické vzdelávanie, propagácia a i.), vrátane schém zameraných na zavádzanie prvkov duálneho vzdelávania na vysokých školách;
- podpora tvorby a/alebo inovácie a zavádzania študijných programov pre 1. až 3. stupeň vysokoškolského štúdia podľa potrieb domén SK RIS3 2021+ (napr. tvorba/rozvoj ponuky predmetov v slovenskom a/alebo v cudzom jazyku, zavádzanie inovatívnych metód vzdelávania, podpora infraštruktúry a vybavenia pre praktickú výuku v prepojení na špecifické / pokročilé zručnosti, zapájanie expertov z praxe a zahraničia do vzdelávania, praktické vzdelávanie, propagácia a i.);
- poskytovanie motivačných štipendií pre talentovaných domácich a zahraničných študentov za účelom ich štúdia na vysokých školách v SR v súlade s potrebami domén SK RIS3 2021+ (pokračovanie investície 3 z Plánu obnovy a odolnosti SR, komponent 10, na roky 2025 – 2027, s možným dobehom do roku 2029);
- podpora tvorby a zavádzania krátkych (non-degree) kurzov a programov terciárneho vzdelávania podľa potrieb domén SK RIS3 2021+;
- podpora tvorby a poskytovania profesijnýchkvalifikácií a mikrocertifikátov na základe potrieb domén SK RIS3 2021+;
- podpora realizácie praktického vyučovania žiakov v doménach SK RIS3 2021+ (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa);
- podpora tvorby a/alebo inovácia a zavádzanie študijných a učebných odborov odborného vzdelávania a prípravy na základe potrieb domén SK RIS3 2021+ (napr. tvorba/rozvoj ponuky vzdelávania, zavádzanie inovatívnych metód vzdelávania, podpora infraštruktúry a vybavenia pre praktickú výuku v prepojení na špecifické / pokročilé zručnosti zapájanie expertov z praxe do vzdelávania, praktické vzdelávanie, propagácia, spolupráca s podnikmi a i.). Podpora stredného odborného vzdelávania a prípravy bude nadväzovať aj na odporúčania a výstupy iniciatívy Európskej komisie Catching-up Regions.

2.1.1.4.3 OPATRENIE 1.4.2 DIGITÁLNE ZRUČNOSTI PRISPÔSOBENÉ DOMÉNAM SK RIS3 2021+ A POTREBÁM PRIEMYSELNEJ A ZELENEJ TRANSFORMÁCIE

Hlavným cieľom je podpora pokročilých a špecifických digitálnych zručností previazaných na jednotlivé domény RIS3.

Súvisiace typy akcií:

Podpora digitálnych zručností previazaných na SK RIS3 2021+ domény, najmä na doménu 1 (Inovatívny priemysel pre 21. storočie) a doménu 3 (Digitálna transformácia Slovenska) a potreby vyplývajúce z priemyselnej a zelenej transformácie bude zameraná na nasledovné aktivity:

Doména 1:

- programy (vrátane podpory pilotných projektov a schém) na rozvoj vzdelávania špecifických cieľových skupín, manažérov spoločností a riadiacich pracovníkov verejného sektora a ich kompetencií v oblasti riadenia, ktoré sú nevyhnutné pre digitálnu transformáciu a inovácie spoločností pre potreby domén RIS3;
- vytvorenie dotačného programu, finančnej podpory vzdelávacích programov a analýzy potrieb (vrátane podpory pilotných projektov) najmä pre spoločnosti, ale aj ostatných príjemcov podpory, na podporu vzdelávania zamestnancov, vrátane neformálneho vzdelávania pre zamestnancov podnikov, školiaceho

personálu, vrátane aktívnej podpory udržania a rozvoja špecialistov v relevantnom sektore, zameraného na zvyšovanie digitálnych zručností, pre potreby domén RIS3;
- podpora vzdelávania a zvyšovania počtu lektorov v oblasti digitálnych zručností zameraná striktne na plnenie potrieb domén RIS3;
- podpora aktivít, programov a pilotných projektov vzdelávania v oblasti zelenej transformácie, v prepojení na požiadavky digitálnej transformácie vrátane podpory rozvoja zručností a využívanie tzv. dôveryhodných inteligentných technológií a práce s údajmi striktne pre potreby domén RIS3;

Doména 3:

- podpora vzdelávacích iniciatív, aktivít a programov (vrátane pilotných aktivít) vychádzajúcej z iniciatívy Európskej komisie Digital Skills and Jobs Coalition striktne pre poteby domén RIS3.

Uvedené návrhy reflektujú na odporúčanie č. 2 CSRs (kvalitné a inkluzívne vzdelávanie a rozvoj zručností).

Prijímatelia opatrenia 1.4.2. sú najmä:

- subjekty verejnej správy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie;
- tretí sektor (mimovládne organizácie napr. ako neziskové organizácie a občianske združenia);
- záujmové združenia právnických a fyzických osôb;
- profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory;
- združenia obcí;
- výchovno-vzdelávacie a zdravotnícke inštitúcie, zariadenia sociálnych služieb;
- iné subjekty zriadené zákonom;

Prijímatelia špecifického cieľa RSO1.4 (opatrenie 1.4.1) sú najmä:

- mikro, stredné a malé podniky;
- veľké podniky;
- samostatne zárobkovo činné osoby;
- vysoké školy;
- inštitúcie oprávnené na poskytovanie odborného vzdelávania a prípravy;
- inštitúcie oprávnené na poskytovanie ďalšieho vzdelávania;
- výskumné inštitúcie;
- fyzické osoby (prijímatelia štipendií);
- ústredné orgány štátnej správy;
- regionálna a miestna štátna správa;
- subjekty verejnej správy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory;
- záujmové združenia právnických osôb;
- občianske združenia;
- mimovládne neziskové organizácie;
- cirkvi a náboženské spoločenstvá (právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti).

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO1.4:
- mikro, stredné a malé podniky;
- veľké podniky;
- samostatne zárobkovo činné osoby;
- vysoké školy;
- inštitúcie oprávnené na poskytovanie odborného vzdelávania a prípravy;
- inštitúcie oprávnené na poskytovanie ďalšieho vzdelávania;
- výskumné inštitúcie;
- fyzické osoby (prijímatelia štipendií);
- ústredné orgány štátnej správy;

- regionálna a miestna štátna správa;
- subjekty verejnej správy podľa §3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory;
- záujmové združenia právnických osôb;
- občianske združenia;
- mimovládne neziskové organizácie;
- cirkvi a náboženské spoločenstvá (právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený pri každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO1.4 sú všetky opatrenia a aktivity relevantné pre celú SR. Pri aktivitách, ktoré spadajú pod európsku iniciatívu Catching-up regions, bude podpora smerovať na územie zúčastnených regiónov.. Špecificky bude podporená tvorba a inovácia ponuky odborov odborného vzdelávania a prípravy s potrebami domén RIS3 (aj) na školách zapojených do iniciatívy Catching-up Regions. V rámci tohto špecifického cieľa pre opatrenie 1.4.1 sa predpokladá aj využitie integrovaných územných investícií.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli predpokladáme príjemcov z viac ako jedného členského štátu alebo z krajín mimo EÚ, ak je to relevantné.

Tematický prienik s Dunajskou stratégiou v špecifickom cieli 1.4 je identifikovaný v opatreniach 1.4.1 a 1.4.2 s prioritnými oblasťami 7, 8 a 9. Cieľom prioritnej oblasti 9 DS je „Podporovať získavanie digitálnych zručností a kompetencií a predchádzať znevýhodneniu z dôvodu rozličných digitálnych zručností na trhoch práce a vo vzdelávaní a odbornej príprave v dunajskom regióne“, tento cieľ je v súlade s podporou zručností pre domény RIS3 v súvislosti s digitálnou transformáciou a akciami typu tvorba profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov podľa potrieb domén RIS3, podpora realizácie praktického vyučovania žiakov v doménach RIS3, vzdelávacie programy pre zamestnancov podnikov vo formálnych aj informálnych vzdelávacích programoch, podpora aktivít a programov vedúcich k zvýšeniu podielu žien v IKT odboroch. V súvislosti s prioritnou oblasťou 8 DS sú opatrenia v súlade s jej cieľom „Umelá inteligencia a digitalizácia“ v rámci ktorej je prioritou pripravenosť podnikov na zavádzanie AI, s tým súvisí aj pripravenosť ľudských zdrojov pre prácu s technológiami a adaptabilita na nové digitálne požiadavky. Zároveň je identifikovaný aj prienik s prioritnou oblasťou 7 „Presadzovať inkluzívnosť európskeho výskumného priestoru a prekonávanie medzier v oblasti inovácií prostredníctvom budovania kapacít, propagácie excelentnosti výskumu a podpory spolupráce v programoch EÚ pre výskum a inovácie“, opatrenia predpokladajú podporu a zapojenie sa do európskych projektov spoločného významu.

Pre dosiahnutie zapracovania cieľov EUSDR do operácií podporených v rámci tohto špecifického cieľa budú využité synchronizované výzvy, národné synergicko-kapitalizačné výzvy, s využitím výsledkov z projektov v rámci programov EK a programov nadnárodnej spolupráce implementovaných so slovenskou účasťou, ako napr. (Interreg a možno Horizont, Cost projekty?) ako aj čiastkových výsledkov projektov z aktuálneho programového obdobia. Pre zabezpečenie súladu s Dunajskou stratégiou bude zadefinované hodnotiace kritérium ako príspevok k stratégii, reflektujúce ciele prioritných oblastí DS.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO1.4 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojo.

2.1.1.4.4 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO1.4

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
1P1	RSO1.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO001	Podporované podniky	podniky	TBD	TBD
1P1	RSO1.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO101	MSP investujúce do zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie	podniky	0	1 535
1P1	RSO1.4	EFRR	menej rozvinuté	SOI01	Počet programov relevantných pre inteligentnú špecializáciu a priemyselnú transformáciu vytvorených a/alebo inovovaných v spolupráci so zamestnávateľmi	programy	0	337
1P1	RSO1.4	EFRR	viac rozvinuté	RCO101	MSP investujúce do zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie	podniky	0	138
1P1	RSO1.4	EFRR	viac rozvinuté	SOI01	Počet programov relevantných pre inteligentnú špecializáciu a priemyselnú transformáciu vytvorených a/alebo inovovaných v spolupráci so zamestnávateľmi	programy	0	21

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1P1	RSO1.4	EFRR	menej rozvinuté	SRI01	Počet talentovaných domácich a zahraničných študentov s udeleným štipendiom	počet študentov	0	2021	2 512	ITMS	
1P1	RSO1.4	EFRR	viac rozvinuté	SRI01	Počet talentovaných domácich a zahraničných študentov s udeleným štipendiom	počet študentov	0	2021	1 198	ITMS	

2.1.1.4.5 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.4	023	23 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.4	023	194 100 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.4	01	23 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.4	01	194 100 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.4		TBD
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.4		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.4	03	23 000 000
1P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.4	03	194 100 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.1.2 PRIORITA 1P2 DIGITÁLNA PRIPOJITEĽNOSŤ

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☒ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.1.2.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.5 ZVYŠOVANIE DIGITÁLNEJ PRIPOJITEĽNOSTI

2.1.2.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO1.5 Podpora digitálnej pripojiteľnosti bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúceho opatrenia:

- 1.5.1. Podpora digitálnej pripojiteľnosti

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.1.2.1.2 OPATRENIE 1.5.1 PODPORA DIGITÁLNEJ PRIPOJITEĽNOSTI

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom podpory bude zabezpečenie širokopásmového pripojenia s veľmi vysokou kapacitou, ktoré nie je schopný riešiť trh a podpora bude zameraná najmä na nasledovné aktivity:

- rozvoj infraštruktúry – zavádzanie vysokokapacitných širokopásmových sietí (najmenej 1 Gbps) v miestach zlyhania trhu. Na základe mapovania aktuálneho pokrytia a komerčných plánov operátorov budú spolufinancované náklady na pasívnu časť infraštruktúry elektronickej komunikačnej siete;
- systém poukážok – pomoc vo forme poukážok na pripojenie;
- podpora zapojenia slovenských subjektov do programu Nástroj na prepájanie Európy pre oblasť konektivity (dofinancovanie a priame financovanie).

Prijímatelia špecifického cieľa RSO1.5 sú najmä:

- subjekty verejnej správy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie;
- tretí sektor (mimovládne organizácie napr. ako neziskové organizácie a občianske združenia);
- záujmové združenia právnických a fyzických osôb;
- profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory;
- združenia obcí;
- prevádzkovatelia verejných sietí elektronických komunikácií;
- výchovno-vzdelávacie a zdravotnícke inštitúcie, zariadenia sociálnych služieb;
- iné subjekty zriadené zákonom.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO1.5:

- subjekty verejnej správy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- prevádzkovatelia sietí elektronických komunikácií;
- energetické podniky;
- subjekty sociálno-ekonomickej interakcie;
- domácnosti;
- obyvatelia;
- samosprávy/obce.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:

Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený pri každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov [2 000]:

V rámci špecifického cieľa RSO1.5 sú všetky príklady aktivít relevantné aj pre Bratislavský kraj. V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá využitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:

V špecifickom cieli predpokladáme príjemcov z viac ako jedného členského štátu alebo z krajín mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:

V rámci špecifického cieľa RSO1.5 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.1.2.1.3 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO1.5

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
1P2	RSO1.5	EFRR	menej rozvinuté	RCO41	Dodatočné obydlia so širokopásmovým prístupom k sieti s veľmi vysokou kapacitou	obydlia	0	27 606
1P2	RSO1.5	EFRR	viac rozvinuté	RCO41	Dodatočné obydlia so širokopásmovým prístupom k sieti s veľmi vysokou kapacitou	obydlia	0	1 883

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1P2	RSO1.5	EFRR	menej rozvinuté	RCR53	Obydlia s predplateným širokopásmovým pripojením k sieti s veľmi vysokou kapacitou	obydlia	0	2021	9 938	ITMS	
1P2	RSO1.5	EFRR	viac rozvinuté	RCR53	Obydlia s predplateným širokopásmovým pripojením k sieti s veľmi vysokou kapacitou	obydlia	0	2021	678	ITMS	

2.1.2.1.4 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.5	034	5 000 000
1P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.5	034	107 100 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.5	01	5 000 000
1P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.5	01	107 100 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.5	33	5 000 000
1P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.5	33	107 100 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
1P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO1.5	03	5 000 000
1P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO1.5	03	107 100 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2 PRIORITY CIEĽA POLITIKY 2

2.2.1 PRIORITA 2P1 ENERGETICKÁ EFEKTÍVNOSŤ A DEKARBONIZÁCIA

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.2.1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.1 PODPORA ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI A ZNIŽOVANIA EMISIÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNOV

2.2.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 2.1.1. Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch
- 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov
- 2.1.3. Podpora rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.1.1.2 OPATRENIE 2.1.1. ZLEPŠOVANIE ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI V PODNIKOCH

Súvisiace typy akcií:

V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na prechod k klimatickej neutralite a znižovanie energetickej náročnosti podnikov, najmä MSP, a veľké podniky v súlade s článkom 5 odsek 2. Písmeno b) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde, prostredníctvom:

- Opatrenia energetickej efektívnosti pre podniky budú podporené v prípade, ak sú odporučené v energetickom audite, kde sa hodnotí spotreba energie a navrhujú opatrenia pre tri základné časti a to budovy, technologické zariadenia a dopravné prostriedky (napr. zatepľovanie budov určených na podnikanie, zlepšovanie účinnosti existujúcich, resp. náhrada za nové účinnejšie zariadenia 115 na výrobu elektriny/tepla/chladu v podnikoch, zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, zvyšovanie účinnosti distribúcie energie a pod). Prostredníctvom tejto aktivity budú podporované opatrenia v podnikoch vyplývajúce z energetických auditov, s výnimkou opatrení týkajúcich sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES. Plánujeme podporiť podniky vo všetkých sektoroch pri rešpektovaní deliacich línií s podporou poskytovanou prostredníctvom Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

[115] Napr. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov, Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2193 z 25. novembra 2015 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení

Prijímatelia opatrenia 2.1.1. sú najmä:

- podniky najmä MSP;
- subjekty verejnej správy (napr. ŽSR, ZSSK, Slovenský vodohospodársky podnikš.p. Banská Štiavnica, NDS a iné.

2.2.1.1.3 OPATRENIE 2.1.2. ZNIŽOVANIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI BUDOV

Súvisiace typy akcií:

Bude sa podporovať obnova verejných aj bytových budov s uplatňovaním princípu prvoradosti energetickej efektívnosti [116] s cieľom znížiť konečnú energetickú spotrebu v budovách. Tam, kde je to relevantné a realizovateľné, tam kde je to relevantné a realizovateľné bude súčasťou obnovy aj inštalácia OZE a uplatnenie prvkov na ochranu biodiverzity a zelenej infraštruktúry na podporu adaptácie na zmenu klímy a aplikovanie princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“, a to najmä prostredníctvom:

- podpory zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy bytových budov (bytové domy),
- podpory zlepšovania energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov. Pri obnove budov bude naďalej prioritou energetická efektívnosť a pokrývanie energetickej spotreby z environmentálne udržateľných zdrojov s prihliadnutím na bezpečnosť zásobovania energiou. Požadovaná bude minimálne stredná úroveň obnovy budovy (úspora primárnej energie 30% až 60%), pričom intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. Rovnako bude nevyhnutnou požiadavkou zabezpečenie požadovanej výmeny vnútorného vzduchu pri dodržaní požiadaviek na kvalitu vnútorného prostredia. Z dôvodu potreby zavádzania adaptačných opatrení na zmenu klímy, bude dôraz kladený na tzv. zelené opatrenia ako napr. zelené strechy, zelené steny, zadržiavanie a využívanie dažďovej vody. S cieľom zefektívniť prevádzku budov a maximalizovať využitie potenciálu úspor energie bude predmetom podpory aj monitoring prevádzkových údajov vrátane technickej podpory dodávateľa po dobu udržateľnosti projektu.

Prijímatelia opatrenia 2.1.2. sú najmä:

- majitelia bytov a nebytových priestorov v bytových domoch na celom území SR (bez ohľadu na právnu formu);
- mimovládne organizácie / neziskové organizácie;
- právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti;
- subjekty verejnej správy.

2.2.1.1.4 OPATRENIE 2.1.3. PODPORA ROZVOJA REGIONÁLNEJ A LOKÁLNEJ ENERGETIKY

Súvisiace typy akcií:

Zavádzanie systematického prístupu k riadeniu a využívaniu energie na úrovni regiónov je kľúčovým nástrojom na dosiahnutie efektívneho energetického plánovania a systematickej podpory opatrení v oblasti úspor energie a zvyšovania podielu OZE s cieľom optimalizácie energetickej potreby a spotreby v regiónoch.

Plnenie tohto cieľa sa bude realizovať prostredníctvom vytvorenia a prevádzky tzv. Krajských energetických centier (vrátane koordinačných, monitorovacích, analytických a metodických úloh) a Regionálnych centier udržateľnej energetiky (plánovanie a koordinácia dekarbonizačného procesu v regiónoch a podpora pri implementácii, vrátane identifikácie kľúčových investičných aktivít a projektov). Súčasťou agendy energetických centier budú tiež aktivity na podporu zvyšovania informovanosti regionálnych partnerov v oblasti energetickej efektívnosti a využívania OZE, ako aj aplikovania princípov iniciatívy „Nový Európsky Bauhaus“. Toto umožní zacielenie podpory na najprínosnejšie aktivity a projekty a zaručí kontrolu nad zmysluplnosťou projektov.

Prijímatelia opatrenia 2.1.3. sú najmä:

- MH SR a/alebo ním zriadené rozpočtové/príspevkové organizácie;
- subjekty územnej samospráv.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.1:

- obyvatelia Slovenska

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:

[116] Annex (kapitola 4.4. Buildings), Commission Recommendation (EU) 2021/1749 of 28 September 2021 on Energy Efficiency First: from principles to practice — Guidelines and examples for its implementation in decision-making in the energy sector and beyond)

Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.1, všetky opatrenia sú relevantné aj pre Bratislavský kraj. V rámci opatrenia 2.1.2. sa predpokladá využívanie územných nástrojov pre menej rozvinutý región.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO2.1 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.
Tematický prienik s Dunajskou stratégiou v špecifickom cieli 2.1 je identifikovaný v opatreniach 2.1.1 a 2.1.2 Cieľom prioritnej oblasti 2 Dunajskej stratégie je trvalo udržateľná energetika a kľúčovými cieľmi tejto prioritnej oblasti: „Lepšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie“ a „Zvýšenie energetickej účinnosti a podpora dekarbonizácie sektora vykurovania a chladenia“. Opatrenie na plnenie týchto cieľov majú potenciál prispieť k cieľu „Ekologickejšia, bezuhlíková Európa, implementovanie Parížskej dohody a investície do energetickej transformácie, obnoviteľných zdrojov energie a boja proti zmene klímy“. Pre dosiahnutie synergie s plnením cieľov EUSDR budú z tohto špecifického cieľa v rámci výzvy flexibilne stanovené osobitné alokácie na tematicky orientovanú implementáciu cieľov EUSDR. V prípade dostatočnej pripravenosti projektov na realizáciu bude možné operatívne vyhlásiť aj národné synergicko-kapitalizačné výzvy.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti budov, bytových domov a v podnikoch. Pri energetickej efektívnosti podnikov sa budú finančné nástroje využívať na energetické opatrenia v malých a stredných podnikoch, ako aj vo veľkých podnikoch, keďže práve veľké podniky predstavujú najväčšiu príležitosť na úsporu emisií skleníkových plynov, keďže ide zvyčajne o najväčších emitentov. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude poskytnutá kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov na obnovu a renováciu budov a v podnikoch, ako aj poskytnutím úverov pre obnovu bytových domovredpokladá sa využívanie finančných nástrojov v rámci opatrení 2.1.1, 2.1.2. v prípade, ak financovanie týmto spôsobom bude posúdené a odporučené energetickým auditom.

2.2.1.1.5 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.1

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P1	RSO2.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	0	129
2P1	RSO2.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO18	Obydlia so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	obydlia	3 498	11 661
2P1	RSO2.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO19	Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	štvorcové metre	0	270 437
2P1	RSO2.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO59	Infraštruktúra pre alternatívne palivá (plniace/nabíjacie stanice)	body na doplnenie paliva	0	1 138
2P1	RSO2.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	0	71
2P1	RSO2.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO19	Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	štvorcové metre	0	174 550
2P1	RSO2.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO59	Infraštruktúra pre alternatívne palivá (plniace/nabíjacie stanice)	body na doplnenie paliva	0	710
2P1	RSO2.1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO18	Obydlia so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	obydlia	914	3 046

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P1	RSO2.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR26	Ročná primárna spotreba energie	MWh / rok	543 931	2021	100 272	ITMS	
2P1	RSO2.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR26 a	Ročná primárna spotreba energie	MWh / rok	176 321	2021	123 424	ITMS	
2P1	RSO2.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR29	Odhadované emisie skleníkových plynov	ton ekv. CO_2 / rok	34 570	2021	23 408	ITMS	
2P1	RSO2.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR26	Ročná primárna spotreba energie	MWh / rok	230 233	2021	74 549	ITMS	
2P1	RSO2.1	EFRR	viac rozvinuté	RCR29	Odhadované emisie skleníkových plynov	ton ekv. CO_2 / rok	21 573	2021	14 607	ITMS	
2P1	RSO2.1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCR26 a	Ročná primárna spotreba energie	MWh / rok	46 061	2021	32 242	ITMS	

2.2.1.1.6 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	040	16 888 930
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	045	49 993 470
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	046	5 575 000
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	086	2 746 700
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	040	48 701 070
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	042	299 350 000
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	045	153 706 530
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	046	39 025 000
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	086	9 353 300
2P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.1	042	78 200 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	01	50 204 100
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	01	225 785 900
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	03	249 930 000
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	04	6 960 388
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	05	14 323 196
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	04	20 539 612
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	05	43 176 804

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	33	75 204 100
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	33	550 135 900
2P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.1	33	78 200 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.1	03	75 204 100
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.1	03	550 135 900
2P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.1	03	78 200 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2.1.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.2 PODPORA ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV V SÚLADE SO SMERNICOU (EÚ) 2018/2001 VRÁTANE KRITÉRIÍ UDRŽATEĽNOSTI, KTORÉ SÚ V NEJ STANOVENÉ

2.2.1.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 2.2.1. Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energiu z OZE
- 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou
- 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnostiam")
- 2.2.4. Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie

☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.1.2.2 OPATRENIE 2.2.1 PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V PODNIKOCH NA BÁZE AKTÍVNYCH ODBERATEĽOV ELEKTRINY, SAMOSPOTREBITEĽOV ENERGIE Z OZE A KOMUNÍT VYRÁBAJÚCICH ENERGIE Z OZE

Súvisiace typy akcií:

V tomto opatrení bude pomoc smerovaná na zvýšenie využívania OZE v MSP a veľké podniky v súlade s článkom 5 odsek 2. Písmeno b) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde, prostredníctvom:

- inštalácia zariadení využívajúcich OZE, najmä pre vlastné použitie (lokálne, decentralizované zdroje) vrátane zariadení na skladovanie elektriny; v prípade podpory pre výrobu energie z biomasy bude zabezpečený súlad s kritériami udržateľnosti a environmentálne zodpovednými prístupmi;
- pilotný projekt „Zelená podnikom“ poskytovania poukážok na inštaláciu malých zariadení na využívanie OZE v MSP – podpora decentralizovanej výroby energie z OZE v kombinácií s návrhom opatrení energetickej efektívnosti prostredníctvom energetických auditov pre MSP, vrátane poskytnutia energetických auditov pre MSP.

Predmetom podpory budú zariadenia využívajúce veternú, slnečnú a geotermálnu energiu, energiu z okolia, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd, bioplyn a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139). Prioritne budú podporované projekty s prednostným využitím vyrobeného tepla/chladu/elektriny u žiadateľa a projekty s minimálnym zaťažením ovzdušia znečisťujúcimi látkami[95].

Prijímatelia v rámci opatrenia 2.2.1 sú najmä:

- Podniky najmä MSP;
- komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov[117];
- subjekty verejnej správy (napr. ŽSR, ŽSSK, Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Banská Štiavnica, NDS a iné);
- MH SR a/alebo ním zriadené rozpočtové/príspevkové organizácie;
- Mimovládne organizácie / neziskové organizácie.

2.2.1.2.3 OPATRENIE 2.2.2. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V SYSTÉMOCH ZÁSOBOVANIA ENERGIOU

Súvisiace typy akcií:

- podpora prechodu na účinné systémy CZT prostredníctvom využívania OZE pri zásobovaní teplom a chladom, vrátane vyvedenia odpadového tepla a tepla z existujúcich bioplynových staníc pomocou výstavby tepelných rozvodov do miesta spotreby;
- inštalácia vzdialeného zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla (KVET) využívajúceho bioplyn z existujúcich bioplynových staníc za účelom dodávky využiteľného tepla v sústave zásobovania teplom;
- rekonštrukcia a výstavbu zdrojov tepla a zariadení KVET z biomasy (náhrada za nové, energeticky efektívnejšie, okrem zdrojov zaťažujúcich ovzdušie znečisťujúcimi látkami, najmä PM2,5 a PM10);
- podpora zvyšovania podielu OZE v energonosičoch prostredníctvom:
  - technológií úpravy bioplynu na biometán (napr. biometánové stanice) a výstavby prípojok na plynovú infraštruktúru;
  - výstavby zariadení na výrobu zeleného vodíka s využitím OZE a biometánu a ich využitie v energetických systémoch, vrátane diaľkového vykurovania a chladenia;
- zavádzanie systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie vrátane uskladňovania energie z OZE;
- podpora zariadení využívajúcich OZE s výnimkou opatrení týkajúcich sa činností ETS v zmysle Prílohy č. I Smernice č. 2003/87/ES.

[117] definícia v zmysle Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov

Opatrenia na systémoch CZT prinesú zvýšenie podielu OZE vo vykurovaní a chladení, zároveň majú potenciál prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov ako aj znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Prijímatelia v rámci opatrenia 2.2.2 sú najmä:

- podniky, MSP a veľké podniky v súlade s článkom 5 odsek 2. Písmeno b) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde.

2.2.1.2.4 OPATRENIE 2.2.3. PODPORA VYUŽÍVANIA OZE V DOMÁCNOSTIACH (INOVÁCIA PROJEKTU "ZELENÁ DOMÁCNOSTIAM")

Súvisiace typy akcií:

- podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu tepla/chladu;
- podpora inštalácie zariadení na využívanie OZE na výrobu elektriny;
- podpora akumulácie energie z OZE a systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie s cieľom optimalizácie výroby a využitia energie z OZE.

Podpora opatrení na využívanie OZE v domácnostiach prinesie zvýšenie inštalovaného výkonu OZE, spolu s predpokladaným znížením emisií CO_2. Plánuje sa podpora zariadení, využívajúcich veternú a slnečnú energiu, energiu z okolia (tepelné čerpadlá) a biomasu, ktoré spĺňajú požiadavky DNSH (Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139. Pri poskytovaní podpory na inštaláciu malých zariadení na spaľovanie biomasy, bude nevyhnutnou podmienkou náhrada zariadenia na spaľovanie tuhých fosílnych palív. Podpora bude poskytovaná na zariadenie, ktoré spĺňa požiadavky vyplývajúce zo smernice o ekodizajne 2009/125/ES, čím toto opatrenie pozitívne vplýva na kvalitu ovzdušia. Ako príspevok k opatreniam ochrany ovzdušia identifikovaným v Národnom programe znižovania emisií SR, budú pri poskytovaní podpory na inštaláciu bezemisných zariadení uprednostnené domácnosti z oblasti riadenia kvality ovzdušia. S cieľom maximalizovať využite potenciálu OZE v mieste výroby, bude podpora zameraná aj na akumuláciu tepla a/alebo elektriny.

V súlade s princípom prvoradosti energetickej efektívnosti sa podpora poskytne len pre taký výkon zariadenia na využívanie OZE, aby bol zohľadnený potenciál úspor na budove, ktorá je miestom inštalácie. To znamená, že na budove boli vykonané opatrenia na úsporu energie v minulosti, alebo sa predpokladá, že budú vykonané v budúcnosti. Zariadenie bude podporené len do úrovne inštalovaného výkonu predpokladaného po vykonaní opatrení na úsporu energie. V bytových domov sa bude vyžadovať predloženie energetického auditu s uvedením potenciálu úspor energie.

Prijímatelia v rámci opatrenia 2.2.3 sú najmä:

- MH SR a/alebo ním zriadené rozpočtové/príspevkové organizácie;
- domácnosti, ako konečný užívateľ;
- právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.

2.2.1.2.5 OPATRENIE 2.2.4. PODPORA VYHĽADÁVANIA A PRIESKUMU ZDROJOV GEOTERMÁLNEJ ENERGIE ZA ÚČELOM ICH SPRÍSTUPNENIA NA ENERGETICKÉ ÚČELY

Súvisiace typy akcií:

- podpora projektov vyhľadávania, prieskumu a overovania zdrojov geotermálnej energie využiteľných pre energetické účely vrátane využitia v tepelných čerpadlách (štúdie, geofyzikálne prieskumy, prieskumné vrty, reinjektážne vrty, hydrodynamické skúšky, záverečné správy a ďalšie geologické práce).

Účelom opatrenia je vytvorenie vhodných podmienok pre využívanie geotermálnej energie na energetické účely.

Podpora využívania OZE bude realizovaná v súlade s požiadavkami na ochranu životného prostredia a princípmi udržateľnosti.

Prijímatelia v rámci opatrenia 2.2.4 sú najmä:

- MH SR a/alebo ním zriadené rozpočtové/príspevkové organizácie;
- podniky.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.2:

- obyvatelia Slovenska
- domácnosti, ako konečný užívateľ pre opatrenie 2.2.3.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.2, opatrenia 2.2.1, 2.2.2 a 2.2.3 sú relevantné aj pre Bratislavský kraj. V rámci opatrenia 2.2.2 sa predpokladá využívanie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO2.2 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ. Tematický prienik s Dunajskou stratégiou v špecifickom cieli 2.2 je identifikovaný v opatreniach 2.2.1 a 2.2.2 Cieľom prioritnej oblasti 2 Dunajskej stratégie je trvalo udržateľná energetika a kľúčovými cieľmi tejto prioritnej oblasti: „Lepšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie“ a „Zvýšenie energetickej účinnosti a podpora dekarbonizácie sektora vykurovania a chladenia“. Opatrenie na plnenie týchto cieľov majú potenciál prispieť k cieľu „Ekologickejšia, bezuhlíková Európa, implementovanie Parížskej dohody a investície do energetickej transformácie, obnoviteľných zdrojov energie a boja proti zmene klímy“. Pre dosiahnutie synergie s plnením cieľov EUSDR budú z tohto špecifického cieľa v rámci výzvy flexibilne stanovené osobitné alokácie na tematicky orientovanú implementáciu cieľov EUSDR. V prípade dostatočnej pripravenosti projektov na realizáciu bude možné operatívne vyhlásiť aj národné synergicko-kapitalizačné výzvy.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.2 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti podpory obnoviteľných zdrojov energie. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude realizovaná kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov a poskytnutá vo forme fondov počiatočného kapitálu konštruovaných na podporu obnoviteľných zdrojov energie a MSP, ktoré podnikajú v tejto oblasti.

2.2.1.2.6 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.2

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P1	RSO2.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	0	6
2P1	RSO2.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO22	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov	MW	13	245
2P1	RSO2.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO22	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov	MW	3	58

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P1	RSO2.2	EFRR	menej rozvinuté	RCR31	Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov	MWh / rok	0	2021	397 777	ITMS	
2P1	RSO2.2	EFRR	viac rozvinuté	RCR31	Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov	MWh / rok	0	2021	82 215	ITMS	

2.2.1.2.7 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	047	10 562 530
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	048	9 497 313
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	050	9 523 678
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	052	16 137 709
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	047	38 637 791
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	048	55 628 949
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	050	61 567 112
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	052	101 854 317

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	01	45 721 230
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	01	257 688 770
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	04	1 910 256
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	05	1 910 256
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	04	5 589 744
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	05	5 589 744

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	33	45 721 230
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	33	257 688 770

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.2	03	45 721 230
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.2	03	257 688 770

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2.1.3 SPECIFIC OBJECTIVE RSO2.3 VÝVOJ INTELIGENTNÝCH ENERGETICKÝCH SYSTÉMOV, SIETÍ A USKLADNENIA MIMO TRANSEURÓPSKEJ ENERGETICKEJ SIETE (TEN-E)

2.2.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.3 Vývoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-E) bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúceho opatrenia:

- 2.3.1. Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.1.3.2 OPATRENIE 2.3.1. PODPORA INTELIGENTNÝCH ENERGETICKÝCH SYSTÉMOV VRÁTANE USKLADŇOVANIA ENERGIE

Súvisiace typy akcií:

Podpora pre zariadenia na distribúciu a skladovanie energie, vrátane systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie prispeje k zvýšeniu efektívnosti zariadení na využívanie energie, ako aj možností pre

inštaláciu nových zariadení na využívanie OZE. Tým sa urýchli prechod na nákladovo efektívny, udržateľný a bezpečný energetický systém na Slovensku, v súlade s článkom 2.1 Oznámenia Komisie č. COM/2020/299 a to najmä prostredníctvom:

- podpory realizácie opatrení vytváraním miestnych distribučných sietí, najmä v rámci energetických komunít s cieľom využívania elektriny v mieste jej výroby a až následne distribúcie prebytkov do regionálnych distribučných sústav.
- podpory uskladňovania energie za účelom efektívneho využívania zdrojov, vytvorenia možností pre aktívne zapájanie koncových užívateľov do procesu optimalizácie a znižovania ich energetických nárokov a nákladov, ako aj zlepšenia energetickej efektívnosti a znižovania energetických strát;
- podpory zavádzania inteligentných energetických systémov vrátane komponentov kybernetickej bezpečnosti.

Opatrenia kybernetickej bezpečnosti budú vždy koordinované s nadradenou sústavou tak, aby bola zabezpečená vzájomná kompatibilita prepojených systémov.

Povinne zavádzané systémy inteligentného merania[118] (smart metering) nebudú predmetom podpory z tohto opatrenia.

Prijímatelia v rámci opatrenia 2.3.1. sú najmä:

- podniky; MSP a veľké podniky v súlade s článkom 5 odsek 2. Písmeno b) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde;
- subjekty verejnej správy;
- komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov[93].

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.3:
- obyvatelia Slovenska.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.3 sa uvažuje aj s podporou pre Bratislavský kraj. V rámci špecifického cieľa RSO2.3 sa nepredpokladá využívanie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO2.3 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.
Tematický prienik s Dunajskou stratégiou v špecifickom cieli 2.3 je identifikovaný v opatrení 2.3.1. Cieľom prioritnej oblasti 2 Dunajskej stratégie je trvalo udržateľná energetika a kľúčovými cieľmi tejto prioritnej oblasti: „Lepšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie“. Opatrenie na plnenie týchto cieľov majú potenciál prispieť k cieľu „Ekologickejšia, bezuhlíková Európa, implementovanie Parížskej dohody a investície do energetickej transformácie, obnoviteľných zdrojov energie a boja proti zmene klímy“. Pre dosiahnutie synergie s plnením cieľov EUSDR budú z tohto špecifického cieľa v rámci výzvy flexibilne stanovené osobitné alokácie na tematicky orientovanú implementáciu cieľov EUSDR. V prípade dostatočnej pripravenosti projektov na realizáciu bude možné operatívne vyhlásiť aj národné synergicko-kapitalizačné výzvy.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.3 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov

[118] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ, Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov
[93] definícia v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov

2.2.1.3.3 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.3

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P1	RSO2.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO105	Riešenia pre skladovanie elektrickej energie	MWh	0	37 766
2P1	RSO2.3	EFRR	viac rozvinuté	RCO105	Riešenia pre skladovanie elektrickej energie	MWh	0	17 457

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P1	RSO2.3	EFRR	menej rozvinuté	RCR34	Zavádzanie projektov inteligentných energetických systémov	projektov	0	2021	11	ITMS	
2P1	RSO2.3	EFRR	viac rozvinuté	RCR34	Zavádzanie projektov inteligentných energetických systémov	projektov	0	2021	5	ITMS	

2.2.1.3.4 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.3	053	7 695 300
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.3	053	26 204 700

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.3	01	7 695 300
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.3	01	26 204 700

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.3	33	7 695 300
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.3	33	26 204 700

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.3	03	7 695 300
2P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.3	03	26 204 700

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2.2 PRIORITA 2P2 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.2.2.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.4 PODPORA ADAPTÁCIE NA ZMENU KLÍMY A PREVENCIE RIZIKA KATASTROF, AKO AJ ODOLNOSTI, A TO S PRIHLIADNUTÍM NA EKOSYSTÉMOVÉ PRÍSTUPY

2.2.2.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 2.4.1.A Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami
- 2.4.1.B Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách
- 2.4.2. Hydrogeologický prieskum zameraný na overenie možností využívania podzemnej vody v oblastiach ohrozených jej deficitom
- 2.4.3. Podpora prevencie a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou
- 2.4.4. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok
- 2.4.5. Vytváranie koncepčných východísk pre realizáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a miestnej úrovni
- 2.4.6. Podpora prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí

- 2.4.7. Identifikácia vývoja rizík, určenie spôsobov prevencie, zavádzanie postupov a opatrení na pripravenosť a reakciu na katastrofy spôsobené zmenou klímy
- 2.4.8. Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof
- 2.4.9. Budovanie a modernizácia systémov včasného varovania a vyrozumievania

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.2.1.2 OPATRENIE 2.4.1.A. VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA NA ADAPTÁCIU NA ZMENU KLÍMY V SÍDLACH A KRAJINE A /ALEBO OCHRANU PRED POVODŇAMI

Súvisiace typy akcií:

Predmetom podpory sú adaptačné opatrenia na zmenu klímy, ktorých funkciou bude zadržiavanie vody alebo ochrana pred povodňami a prípadne kombinácia oboch týchto funkcií. V sídlach budú realizované opatrenia na zachytávanie a zadržiavanie zrážkovej vody prostredníctvom zelenej infraštruktúry (vytváranie bioretenčných systémov na zadržiavanie zrážkovej vody, ako sú dažďové záhrady, zberné jazierka a pod.) alebo prvkov technického charakteru (systémy na zadržiavanie zrážkovej a/alebo vsakovanie vody – podzemné nádrže a pod.), ako aj ich kombinácie. Požiadavkou je súlad jednotlivých navrhovaných adaptačných opatrení s platnou Stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy.

Súčasťou adaptačných opatrení v krajine budú opatrenia prírodného charakteru s využitím prvkov zelenej infraštruktúry, ako napr. vytváranie a obnova prírodných vodných nádrží, inundačných území, vytváranie podmienok pre meandrovanie a bezpečné vybrežovanie (riadené záplavy) vybraných vodných tokov, vytváranie remízok terasovanie svahov za účelom spomalenia odtoku zrážkových vôd. Medzi technickými opatreniami budú predmetom podpory napr. suchý polder alebo vsakovacie systémy. Opatrenia prírodného charakteru, ako sú prírode blízke riešenia a adaptácia založená na ekosystémoch, budú zvýhodňované pred technickými opatreniami.

Adaptačné opatrenia budú plniť vodozádržnú funkciu, čo prispeje k zmierneniu prejavov sucha. Niektoré typy opatrení budú slúžiť na ochranu pred povodňami v krajine tým, že zvýšia vodozádržnú schopnosť povodia, spomalia povrchový odtok do vodných tokov a znížia ich prietok. Tieto opatrenia prispejú k dosiahnutiu cieľov, ktoré sú definované v plánoch manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR.

Prijímatelia opatrenia 2.4.1.A sú najmä:

- subjekty verejnej správy;
- subjekty súkromného sektora.

2.2.2.1.3 OPATRENIE 2.4.1.B. ADAPTÁCIA NA ZMENU KLÍMY V OBCIACH A MESTÁCH

Súvisiace typy akcií:

Podporované budú adaptačné opatrenia na zmenu klímy v obciach a mestách budovaním prvkov zelenej (zadržiavanie dažďovej vody formou zberných jazierok alebo sudov, dažďové záhrady, vegetačné steny alebo vegetačné strechy) a modrej infraštruktúry (využívanie vodných prvkov - napr. umelo vytvorené vodné prvky – fontány, pitné fontánky a rosiče vzduchu) s cieľom zníženia efektu mestských teplotných ostrovov, zvýšenia estetickej funkcie a posilnenia zelených prvkov. Pozitívnym vedľajším efektom realizovaných aktivít bude adaptácia urbanizovaného prostredia na negatívne dôsledky zmeny klímy. Príkladom sú riešenia zamerané na mestské parky, verejné priestranstvá a mestskú zeleň a úprava vnútrobloky sídlisk na zelené prvky.

Prijímatelia opatrenia 2.4.1.B. sú najmä:

- vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území;

- MŽP SR;
- Štátne rozpočtové alebo štátne príspevkové organizácie;
- subjekty územnej samosprávy.

2.2.2.1.4 OPATRENIE 2.4.2. HYDROGEOLOGICKÝ PRIESKUM ZAMERANÝ NA OVERENIE MOŽNOSTÍ VYUŽÍVANIA PODZEMNEJ VODY V OBLASTIACH OHROZENÝCH JEJ DEFICITOM

Súvisiace typy akcií:

Hydrogeologický prieskum bude zameraný na overenie možností využívania podzemnej vody v oblastiach ohrozených jej deficitom. Výskyt takýchto oblastí je o. i. ovplyvnený zmenou klímy, ktorá sa na vybraných územiach SR prejavuje dlhými bezzrážkovými obdobiami spojenými s nedostatkom vody - suchom. Predmetom podporovanej aktivity bude realizácia vyhľadávacieho, ako aj podrobného hydrogeologického prieskumu. Táto aktivita prispeje k optimalizácii využívania podzemných vôd v krajine, čo je jedným z prioritných opatrení vyplývajúcich zo Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a nadväzujúceho akčného plánu. Hydrogeologickým prieskumom sa v regiónoch s deficitom podzemných vôd zároveň overia vodozádržné vlastnosti horninového prostredia pre realizáciu udržateľného hospodárenia s vodou v krajine, ktoré je obzvlášť dôležité pre zabezpečenie náhradných alebo nových zdrojov podzemných vôd pre ich následné využívanie miestnym obyvateľstvom aj počas dlhšieho suchého obdobia.

Prijímatelia opatrenia 2.4.2. sú najmä:

- MŽP SR a/alebo ním zriadené rozpočtové/príspevkové organizácie.

2.2.2.1.5 OPATRENIE 2.4.3. PODPORA PREVENCIE A MANAŽMENTU ZOSUVNÝCH RIZÍK SÚVISIACICH S NADMERNOU ZRÁŽKOVOU ČINNOSŤOU

Súvisiace typy akcií:

V rámci opatrenia budú riešené predovšetkým preventívne opatrenia na územiach, ktoré sú priamo ohrozené existujúcimi zosuvmi (v súlade s Programom prevencie a manažmentu zosuvných rizík 2021 – 2029 schváleným vládou SR). Aktivity budú sústredené na prevenciu vzniku nových škôd v postihnutom území (t. j. stabilizovanie aktívneho zosuvu tak, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia a poškodeniu majetku obyvateľov na zatiaľ nezasiahnutom území, napr. vedľa/pod aktívnym zosuvom, ako aj obnova ekosystémov prostredníctvom zalesňovania, využitia zelených povrchov regionálne adaptovaných na dané územie, a pod.).

Prijímatelia opatrenia 2.4.3. sú najmä:

- MŽP SR a/alebo ním zriadené rozpočtové/príspevkové organizácie.

2.2.2.1.6 OPATRENIE 2.4.4. PREVENTÍVNE OPATRENIA NA OCHRANU PRED POVODŇAMI VIAZANÉ NA VODNÝ TOK

Súvisiace typy akcií:

Východiskom pre realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami na vodných tokoch sú plány manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR. Realizáciou protipovodňových opatrení sa zabezpečí ochrana pred povodňami v geografickej oblasti, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo kde možno predpokladať jeho pravdepodobný výskyt v súlade so schválenými plánmi manažmentu povodňového rizika. Podpora bude smerovaná na realizáciu technických opatrení (výstavba vodných stavieb – napr. ochranné hrádze, poldre, protipovodňové línie, úprava tokov a iné), ďalej prírode blízkych protipovodňových opatrení (napr. revitalizácia vodných tokov,) výsadba vegetácie na zadržiavanie prebytočnej vody, ako aj ich kombináciu.

Zároveň bude podpora smerovaná na zvýšenie bezpečnosti vodných stavieb počas povodňového zaťaženia a ich adaptáciu na zmenené klimatické podmienky (napr. zmeny v úhrnoch a časovej a priestorovej distribúcii zrážok) v súlade so Stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia 2018 s cieľom ich rekonštrukcie za účelom zvýšiť prevenciu pred povodňami, ktoré vznikajú v súvislosti s vyššie uvedenou zmenou klímy. Predmetom podpory budú aj projekty na vypracovanie predprojektovej a projektovej dokumentácie vyššie uvedených typov akcií, a to za podmienky ich následnej realizácie.

Prijímatelia opatrenia 2.4.4. sú najmä:

- správcovia vodných tokov;
- nájomcovia/vypožičiavatelia drobných vodných tokov alebo ich úsekov;
- subjekty verejnej správy a ostatné subjekty súkromného sektora;
- vlastníci a správcovia vodných stavieb.

2.2.2.1.7 OPATRENIE 2.4.5. VYTVÁRANIE KONCEPČNÝCH VÝCHODÍSK PRE IMPLEMENTÁCIU ADAPTAČNÝCH OPATRENÍ NA NÁRODNEJ, REGIONÁLNEJ A MIESTNEJ ÚROVNI

Súvisiace typy akcií:

Predmetom aktivity je vypracovanie a prehodnocovanie plánov manažmentu povodňového rizika vrátane potrebných podkladov pre ich aktualizáciu (predbežné hodnotenie povodňového rizika, mapy povodňového rizika, mapy povodňového ohrozenia).

Zároveň bude podporované aj vytváranie regionálnych a lokálnych adaptačných stratégií, ako aj vypracovanie strategickej štúdie vodozádržných opatrení pre vybrané lokality (povodie rieky Kysuca, povodie dolného Hrona a dolného Ipľa, oblasť Východoslovenskej nížiny). Podporované bude aj vytvorenie metodického a koncepčného rámca pre realizáciu adaptačných opatrení. Podporená bude aj príprava projektovej dokumentácie adaptačných opatrení, a to za podmienky ich následnej realizácie.

Prostredníctvom informačných aktivít sa zabezpečí zvýšenie povedomia odbornej a širokej verejnosti, vrátane dobrovoľníkov o adaptačných opatreniach a ich konkrétnych riešeniach. Na zvyšovanie environmentálneho povedomia v tejto oblasti budú využívané aj environmentálne centrá.

Prijímatelia opatrenia 2.4.5. sú najmä:

- správca vodohospodársky významných vodných tokov;
- subjekty územnej samosprávy;
- subjekty ústrednej štátnej správy;
- subjekty verejného a súkromného sektora s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia.

2.2.2.1.8 OPATRENIE 2.4.6. PODPORA PREVENCIE A MANAŽMENTU RIZÍK VYPLÝVAJÚCICH Z PORUŠOVANIA LEGISLATÍVNYCH PREDPISOV V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Súvisiace typy akcií:

Predmetom aktivity je podpora opatrení na riešenie a elimináciu porušovania legislatívnych predpisov v oblasti životného prostredia pôvodcami znečistenia. Jeho očakávaným dopadom je zníženie rizika a miery krátkodobého, ako aj dlhodobého znečistenia životného prostredia.

Podpora bude zameraná na posilnenie materiálového vybavenia a technického zabezpečenia kontrolných zložiek v rezorte životného prostredia a v rezorte vnútra, ktoré dohliadajú na dodržiavanie príslušných právnych predpisov oblasti životného prostredia.

Prijímatelia opatrenia 2.4.6. sú najmä:

- rozpočtové a príspevkové organizácie MŽP SR poverené výkonom kontroly dodržiavania legislatívy v oblasti životného prostredia;
- MV SR.

2.2.2.1.9 OPATRENIE 2.4.7. IDENTIFIKÁCIA VÝVOJA RIZÍK, URČENIE SPÔSOBOV PREVENCIE, ZAVÁDZANIE POSTUPOV A OPATRENÍ NA PRIPRAVENOSŤ A REAKCIU NA KATASTROFY SPÔSOBENÉ ZMENOU KLÍMY

Súvisiace typy akcií:

Analýzy, hodnotenia, projekcie a výhľady pravdepodobnosti dopadov zmeny klímy prispejú k zlepšeniu pripravenosti a rozhodovacích procesov na všetkých úrovniach krízového manažmentu, a to vybudovaním inovatívneho a dobre fungujúceho systému pre modelovanie pravdepodobných scenárov bezpečnostných hrozieb vyvolaných zmenou klímy na národnej a regionálnej úrovni. Zavedenie jasných metodológií pre plánovanie opatrení v oblasti zmeny klímy na základe integrácie veľkých dátových súborov umožní širokoškálové modelovanie rôznych typov hrozieb vyvolaných zmenou klímy, ako aj ich intenzity a frekvencie – napr. pre

záplavy, suchá, potravinovú bezpečnosť a dodávky potravín, zdravie ľudí, deformácie svahov a extrémy počasia vedúce k negatívnym dopadom na dopravnú infraštruktúru, lesné požiare a dodávky pitnej vody, plynu, elektriny, degradáciu životného prostredia a biotopov, atď. Zmena klímy môže byť tiež faktorom zvýšeného rizika ochorení spôsobených potravinami alebo vodou.

Aby sa zlepšila pripravenosť na mimoriadne udalosti je preto nutné prijať analytické a metodologické opatrenia, ktoré zabezpečia zber a vyhodnotenie dát a informácií, ako aj modelovanie a monitoring vývoja rizík spojených so zmenou klímy.

Podpora bude zameraná najmä na:

- analytické aktivity zahŕňajúce modelovanie, simulovanie a monitorovanie rizík spojených so zmenou klímy na základe vedeckých podkladov a dôkazov s cieľom vyrovnať sa s katastrofami zapríčinenými zmenou klímy;
- vytvorenie jednotného informačného systému krízového manažmentu založeného na existujúcich údajoch a trendoch o zmene klímy, zabezpečenie scenárov založených na dôkazoch, s cieľom identifikovať medzery v kapacitách reakcie na katastrofy a doplniť kapacity a zdroje potrebné na riešenie rozsiahlych mimoriadnych udalostí a krízových udalostí spôsobených klímou aj človekom;
- použitie nových technologických riešení pre väčšie analýzy a vyhodnotenie klimatických rizík, ako napríklad satelitné riešenia, zariadenia pre snímanie a monitorovanie, GIS, softwarové riešenia, a podobne;
- vytvorenie jednotnej metodológie pre metriku rizík vyplývajúcich z hrozieb a rizík vyvolaných zmenou klímy prostredníctvom zriadenia medziministerskej pracovnej skupiny a vykonávajúcich predpisov.

Prijímatelia opatrenia 2.4.7. sú najmä:

- Ministerstvo vnútra SR a/alebo ním zriadené štátne rozpočtové organizácie;
- štátne rozpočtové a príspevkové organizácie;
- subjekty územnej samosprávy;
- neziskové organizácie poskytujúce služby vo všeobecnom záujme.

2.2.2.1.10 OPATRENIE 2.4.8. POSILNENIE A MODERNIZÁCIA INTERVENČNÝCH KAPACÍT A INFRAŠTRUKTÚRY NA ZVLÁDANIE KATASTROF

Súvisiace typy akcií:

Zmena klímy má negatívny účinok na frekvenciu, trvanie, intenzitu, územný rozsah, opakovanie ako aj časovanie extrémnych udalostí a bezprecedentných extrémov. Zmena klímy zvyšuje tiež riziko biologických, technologických a ekonomických katastrof. Má dopady na mestské oblasti, ako aj na iné riziká, ako sú napríklad skládky odpadov, či environmentálne záťaže, vedie k zvýšenému riziku chorôb, zníženej kvalite ovzdušia, k priemyselným alebo technologickým či konštrukčným zlyhaniam, atď. Aby bolo možné efektívne podporovať pripravenosť, predchádzanie a reakciu v oblastiach zasiahnuté hrozbami či rizikami spôsobenými zmenou klímy, je nevyhnutné klásť dôraz na disponibilnú kapacitu, použitie nových technológií pre monitorovanie, prevenciu a ochranu, posilnenie komunikácie krízového manažmentu, situačné povedomie ako aj na modernizáciu procesov a technológií, na kvalifikované kapacity

Až 42% územia SR je pokrytých lesmi, čo znamená, že Slovensko je jednou z najviac zalesnených krajín v EÚ. Väčšina lesov sa nachádza v horských oblastiach v ťažkom alebo extrémne ťažkom teréne. Aj v dôsledku zmeny klímy (zvýšenie ročnej teploty v SR o viac ako 2 stupne za posledných 60 rokov a s tým spojený výskyt sucha) Slovensko zaznamenalo v priemere 254 horských požiarov ročne za posledných desať rokov.[119]

SR sa potýka s rastúcim trendom výskytu a rozsahu nových hrozieb. Tieto sú súčasťou Národnej stratégie riadenia rizík bezpečnostných hrozieb SR, pričom nejde o hrozby, ktoré by neboli na národnej úrovni identifikované, ale naberajú na význame a vyžadujú si zvýšenú pozornosť, ako napr. mimoriadne udalosti a krízové situácie v dôsledku pandémie, migračnej krízy a iných antropogénnych hrozieb.

Podpora bude zameraná na:

- zvýšenie efektívnosti riadenia mimoriadnych situácií posilnením intervenčných kapacít krízových manažérov, záchranných zložiek, dobrovoľníkov, situačného povedomia verejnosti a podpora opatrení nevyhnutných pre včasnú a efektívnu intervenciu v závislosti od typu núdzovej situácie;

[119] European Forest Fire Information System

- vybudovanie nových špecifických záchranných modulov súvisiacich s hrozbami vyvolanými zmenou klímy v zmysle Rozhodnutia Európskej komisie o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany, preferenčne prioritne podpora modulu leteckého hasenia lesných požiarov;
- modernizácia zariadení a technológií potrebných pre prevenciu, reakciu a obnovu súvisiacu s hrozbami a rizikami;
- posilnenie profesionálnych a krízových manažérskych kapacít strategických manažérov, špecialistov prvého zásahu, dobrovoľníkov, podporných technických záchranných tímov a samospráv s cieľom znížiť dopad hrozieb, krízových situácií a katastrof vyvolaných klímou;
- zavádzanie nových foriem koordinácie a profesionálnych kvalifikácií pre zabezpečenie interoperability zložiek pri zvládaní klímou spôsobených katastrof;
- vytvorenie efektívnej podpory zasahujúcich zložiek využitím moderných elektronických zariadení, systému pre jednotný manažment pracovných aplikácií;
- zvyšovanie informovanosti obyvateľov a občianskej participácie pri aplikácii komunitných a spoločenských zmien spojených s pripravenosťou a plánovaním civilnej ochrany a krízového manažmentu, ktoré sa týkajú zmierňovania negatívnych dôsledkov zmeny klímy a z nej vyplývajúcich potenciálnych hrozieb a rizík;Zlepšenie podmienok pre zabezpečenie adekvátnej reakcie na nové hrozby.

Prijímatelia opatrenia 2.4.8. sú najmä:
- Ministerstvo vnútra SR a/alebo ním zriadené štátne rozpočtové organizácie;
- štátne rozpočtové a príspevkové organizácie;
- subjekty územnej samosprávy;
- neziskové organizácie poskytujúce služby vo všeobecnom záujme.

2.2.2.1.11 OPATRENIE 2.4.9. BUDOVANIE A MODERNIZÁCIA SYSTÉMOV VČASNÉHO VAROVANIA A VYROZUMIEVANIA

Súvisiace typy akcií:

Modernizácia technológií a rozvoj systémov včasného varovania, vyrozumievania a informovania obyvateľstva, rozšírenie ich územnej dostupnosti, ako aj potreba obmeny koncových prvkov jednotného systému varovania a vyrozumievania v súvislosti s rozvojom nových technológií, vrátane modernizácie IKT.

Prijímatelia opatrenia 2.4.9. sú najmä:
- Ministerstvo vnútra SR a/alebo ním zriadené štátne rozpočtové organizácie;
- štátne rozpočtové a príspevkové organizácie;
- subjekty územnej samosprávy,;
- neziskové organizácie poskytujúce služby vo všeobecnom záuje.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.4:
- obyvatelia Slovenska.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Aktivity v pôsobnosti MŽP SR v rámci špecifických cieľov RSO2.4 – RSO2.6 cieľa politiky 2 sú zamerané na adaptáciu na zmenu klímy, ochranu prírody a krajiny, znižovanie znečistenia a zlepšovaniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia. Jednotlivé zložky životného prostredia sú v súlade s Ústavou Slovenskej republiky vlastníctvom Slovenskej republiky, a teda všetkých jej občanov. Výsledky podporovaných aktivít v oblasti životného prostredia prispievajú k zlepšovaniu stavu alebo zachovaniu priaznivého stavu životného prostredia, a teda slúžia všetkým občanom SR, nezávisle od pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Tým napomáhajú k zabezpečovaniu podmienok pre uplatňovanie práva na priaznivé životné prostredie, ktoré je jedným zo základných ľudských práv, garantovaných Chartou základných práv Európskej únie, pričom na národnej úrovni je právo každého na priaznivé životné prostredie zakotvené priamo v Ústave Slovenskej republiky (čl. 44 ods. 1). Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve. Výsledky podporovaných aktivít v oblasti 2.4.7. - 2.4.9. v pôsobnosti MV SR slúžia všetkým občanom SR. Nezávisle od pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.4 sa predpokladá využívanie územných nástrojov v rámci opatrenia 2.4.1.B.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO2.4 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.
Tematický prienik s Dunajskou stratégiou je identifikovaný v opatreniach 2.4.1 až 2.4.5 a 2.4.7 - 2.4.9, týkajúcich vodozádržných opatrení, manažmentu zosuvov, hydrogeologického prieskumu, ako aj ochrany pred povodňami. Vo vzťahu k Dunajskej stratégii prispeje implementácia opatrení v rámci ŠC 2.4 k plneniu cieľov prioritnej oblasti 4 - Kvalita vody, tematickej oblasti: 5. zmena klímy a cieľov prioritnej oblasti 5 – Environmentálne riziká v tematických oblastiach: 16. podpora implementácie Plánu manažmentu povodňových rizík Dunaja a plánov povodňového manažmentu povodia v rokoch 2021 – 2027; 17. manažment katastrof; 18. adaptácia na zmenu klímy.
Uvedené opatrenia v rámci ŠC 2.4 budú realizované prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev. Príspevok k plneniu cieľov Dunajskej stratégie bude identifikovaný prostredníctvom informácií uvádzaných v žiadostiach o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Uvedené informácie môžu byť ďalej využité na národnej úrovni za účelom stanovenia celkového príspevku aktivít SR k plneniu cieľov Dunajskej stratégie.
Opatrenia 2.4.1 a 2.4.5 sú zároveň synergické k nadnárodným a cezhraničným činnostiam najmä v rámci programov LIFE+ a Interreg.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.4 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.2.2.1.12 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.4

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO121	Oblasť, na ktorú sa vzťahujú ochranné opatrenia proti prírodným katastrofám súvisiacim so zmenou klímy (iným ako povodne a prírodné požiare)	hektáre	0	4 903 640
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO122	Investície do nových alebo modernizovaných systémov monitorovania, pripravenosti, varovania a reakcie týkajúcich sa katastrof a zameraných na prírodné riziká nesúvisiace s klímou a riziká súvisiace s ľudskými činnosťami	euro	0	9 847 059
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO24	Investície do nových alebo modernizovaných systémov monitorovania, pripravenosti, varovania a reakcie týkajúcich sa katastrof a zameraných na prírodné katastrofy	euro	0	22 976 471
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO26	Zelená infraštruktúra vybudovaná alebo vylepšená na adaptáciu na zmenu klímy	hektáre	0	12
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO27	Národné stratégie a stratégie na nižšej úrovni na adaptáciu na zmenu klímy	stratégie	0	1
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCO28	Oblasť, na ktorú sa vzťahujú ochranné opatrenia proti prírodným požiarom	hektáre	0	4 903 640
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	SOI08	Počet zrealizovaných vodozadržných opatrení na adaptáciu na zmenu klímy	počet	25	501
2P2	RSO2.4	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO106	Novo postavená alebo spevnená ochrana proti zosuvom pôdy	hektáre	0	4
2P2	RSO2.4	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO26	Zelená infraštruktúra vybudovaná alebo vylepšená na adaptáciu na zmenu klímy	hektáre	0	12
2P2	RSO2.4	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO27	Národné stratégie a stratégie na nižšej úrovni na adaptáciu na zmenu klímy	stratégie	2	42
2P2	RSO2.4	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI07	Počet úsekov vodných tokov s významným povodňovým rizikom, v ktorých bolo znížené povodňové riziko	počet	0	19
2P2	RSO2.4	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI08	Počet zrealizovaných vodozadržných opatrení na adaptáciu na zmenu klímy	počet	26	524

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCR35	Populácia, ktorá využíva ochranné opatrenia proti povodniam	osoby	0	2021	5 400 000	ITMS	
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCR36	Populácia, ktorá využíva ochranné opatrenia proti prírodným požiarom	osoby	0	2021	5 400 000	ITMS	
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCR37	Populácia, ktorá využíva ochranné opatrenia proti prírodným katastrofám súvisiacim so zmenou klímy (iným ako povodne alebo prírodné požiare)	osoby	0	2021	5 527 786	ITMS	
2P2	RSO2.4	EFRR	menej rozvinuté	RCR96	Populácia, ktorá využíva ochranné opatrenia proti prírodným rizikám nesúvisiacim s klímou a rizikám súvisiacim s ľudskými činnosťami	osoby	0	2021	5 400 000	ITMS	
2P2	RSO2.4	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCR35	Populácia, ktorá využíva ochranné opatrenia proti povodniam	osoby	0	2021	4 872	ITMS	
2P2	RSO2.4	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCR37	Populácia, ktorá využíva ochranné opatrenia proti prírodným katastrofám súvisiacim s klímou (iným ako povodne alebo prírodné požiare)	osoby	0	2021	160 697	ITMS	

2.2.2.1.13 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.4	058	41 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.4	059	64 452 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.4	060	49 819 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.4	061	12 129 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.4	058	124 970 941
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.4	060	51 194 300
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.4	061	17 200 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.4	01	167 400 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.4	01	193 365 241

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.4	33	167 400 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.4	33	193 365 241

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.4	03	167 400 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.4	03	193 365 241

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2.2.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.5 PODPORA PRÍSTUPU K VODE A UDRŽATEĽNÉHO VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

2.2.2.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 2.5.1. Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- 2.5.2.A. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov
- 2.5.2.B. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch
- 2.5.3. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov
- 2.5.4.A. Výstavba verejných vodovodných sietí v obciach do 2 000 obyvateľov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami mimo dobiehajúcich regiónov
- 2.5.4.B. Zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch
- 2.5.5. Výstavba, intenzifikácia alebo modernizácia úpravní vôd
- 2.5.6. Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO
- 2.5.7. Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov
- 2.5.8. Komplexné a spoľahlivé monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd
- 2.5.9. Podpora (optimalizácia) spracovania dát a informovanosti pre efektívnejšiu vodnú politiku SR

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.2.2.2 OPATRENIE 2.5.1. VÝSTAVBA STOKOVEJ SIETE A ČISTIARNÍ ODPADOVÝCH VÔD V AGLOMERÁCIÁCH NAD 2 000 EO V ZMYSLE ZÁVÄZKOV SR VOČI EÚ

Súvisiace typy akcií:

S cieľom zabezpečiť plnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ a zo záväzkov vyplývajúcich zo smernice 91/271/EHS budú podporované aktivity zamerané na zlepšenie zberu, čistenia a vypúšťania komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO podľa Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS.

Prioritou v rámci tohto opatrenia bude zabezpečenie súladu s požiadavkami smernice 91/271/EHS podľa jednotlivých veľkostných kategórií aglomerácií (I. aglomerácie nad 10 000 EO; II. aglomerácie 5 000 – 10 000 EO; III. aglomerácie 2 000 – 5 000 EO), a to v prípadoch, v ktorých odvádzanie a/alebo čistenie komunálnych odpadových vôd nie je v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS.

V rámci uvedenej aktivity bude podporovaná výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí, ako aj výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd vo vyššie uvedených veľkostných kategóriách aglomerácií nad 2000 EO; v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch, ak už je vybudovaná stoková sieť minimálne na 80 % celej predmetnej aglomerácie.

Zároveň tam, kde je to vhodné, bude podporované aj budovanie decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami (t. j. IPS).

Príspevok na realizáciu IPS bude poskytovaný formou grantovej schémy domácnostiam, a môže byť poskytnutý aj obciam.

V rámci tohto opatrenia sa predpokladá podpora aj pre marginalizované rómske komunity.

Prijímatelia opatrenia 2.5.1. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;
- vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- príspevkové a rozpočtové organizácie zriadené MŽP SR v prípade grantových schém pre IPS;
- vlastníci rodinných domov, ako aj spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov, t. j. domácnosti v prípade grantových schém pre IPS.

2.2.2.2.3 OPATRENIE 2.5.2.A. PODPORA INFRAŠTRUKTÚRY V OBLASTI NAKLADANIA S ODPADOVÝMI VODAMI V AGLOMERÁCIACH DO 2 000 EO SO ZAMERANÍM NAJMÄ NA ÚZEMIA PRIORITNÉ Z ENVIRONMENTÁLNEHO HĽADISKA MIMO DOBIEHAJÚCICH REGIÓNOV

Súvisiace typy akcií:

V súlade s doplnkovými opatreniami RSV bude podporovaná výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd so zameraním prioritne na aglomerácie do 2 000 EO, ktoré sa nachádzajú v chránených oblastiach, t. j. v chránených vodohospodárskych oblastiach prirodzenej akumulácie vôd, v povodiach vodárenských tokov, v ochranných pásmach existujúcich vodárenských zdrojov, v pásmach ochrany prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd, ako aj na území národných parkov a chránených krajinných oblastí, vrátane budovania IPS, t. j. decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami (napr. extenzívne – prírodné systémy čistenia odpadových vôd , koreňové čistiarne odpadových vôd, malé čistiarne odpadových vôd).

Príspevok na realizáciu IPS bude poskytovaný formou grantovej schémy domácnostiam, a môže byť poskytnutý aj obciam.

Prioritne, na základe osobitnej alokácie, bude finančná pomoc smerovaná na výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie, vrátane vybudovania zberačov do existujúcich kapacitne vyhovujúcich ČOV. Podporované bude tiež vypracovanie metodických a informačných materiálov, ako aj zvyšovanie environmentálneho povedomia v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami, aj prostredníctvom decentralizovaných systémov. Na zvyšovanie environmentálneho povedomia v tejto oblasti budú využívané aj environmentálne centrá.

Prijímatelia opatrenia 2.5.2.A. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;
- vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- príspevkové a rozpočtové organizácie zriadené MŽP SR v prípade grantových schém pre IPS;
- vlastníci rodinných domov, ako aj spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov, t. j. domácnosti v prípade grantových schém pre IPS.

2.2.2.2.4 OPATRENIE 2.5.2.B. PODPORA INFRAŠTRUKTÚRY V OBLASTI NAKLADANIA S ODPADOVÝMI VODAMI V AGLOMERÁCIÁCH DO 2 000 EO V DOBIEHAJÚCICH REGIÓNOCH

Súvisiace typy akcií:

V súlade s doplnkovými opatreniami RSV bude podporovaná výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd so zameraním prioritne na aglomerácie do 2 000 EO. Špecificky bude podporené pilotné zavádzanie decentralizovaných riešení nakladania s komunálnymi odpadovými vodami prioritne na územie zapojených krajov v rámci iniciatívy Catching-up Regions.

V rámci tohto opatrenia sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Prijímatelia opatrenia 2.5.2.B. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;
- vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- príspevkové a rozpočtové organizácie zriadené MŽP SR v prípade grantových schém pre IPS;
- vlastníci rodinných domov, ako aj spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/správcovia bytových domov, t. j. domácnosti v prípade grantových schém pre IPS.

2.2.2.2.5 OPATRENIE 2.5.3. VÝSTAVBA VEREJNÝCH VODOVODOV V OBCIACH NAD 2000 OBYVATEĽOV

Súvisiace typy akcií:

S cieľom plnenia požiadaviek vyplývajúcich zo smernice (EÚ) 2020/2184 a podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov budú podporované opatrenia na výstavbu a rozšírenie obecných verejných vodovodov len v prípadoch existencie alebo súbežnej výstavby infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami (verejnej kanalizácie alebo IPS) v aglomeráciách nad 2000 obyvateľov podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS.

V rámci tohto opatrenia sa predpokladá podpora aj pre marginalizované rómske komunity.

Prijímatelia opatrenia 2.5.3. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;

- vlastníci verejných vodovodov podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

2.2.2.2.6 OPATRENIE 2.5.4.A. VÝSTAVBA VEREJNÝCH VODOVODNÝCH SIETÍ V OBCIACH DO 2 000 OBYVATEĽOV ZA PODMIENKY SÚBEŽNEJ VÝSTAVBY ALEBO EXISTENCIE INFRAŠTRUKTÚRY NA NAKLADANIE S KOMUNÁLNYMI ODPADOVÝMI VODAMI MIMO DOBIEHAJÚCICH REGIÓNOV

Súvisiace typy akcií:

S cieľom plnenia požiadaviek vyplývajúcich zo smernice (EÚ) 2020/2184 a podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov budú podporované aktivity na výstavbu a rozšírenie verejných vodovodov za podmienky súbežnej výstavby verejnej kanalizácie alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním prioritne na chránené oblasti (t. j. chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodárenských zdrojov a chránené územia).

Prijímatelia opatrenia 2.5.4.A. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;
- vlastníci verejných vodovodov podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

2.2.2.2.7 OPATRENIE 2.5.4.B. ZABEZPEČENIE PRÍSTUPU K PITNEJ VODE A NAKLADANIA S KOMUNÁLNYMI ODPADOVÝMI VODAMI V OBCIACH DO 2 000 EO V DOBIEHAJÚCICH REGIÓNOCH

Súvisiace typy akcií:

Podpora opatrenia bude smerovať k cieľom plnenia požiadaviek vyplývajúcich zo smernice (EÚ) 2020/2184 a podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov Slovenska bezpečnou pitnou vodou a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním prioritne na územie zapojených krajov v rámci iniciatívy Catching-up Regions. Podpora bude zameraná aj na obce s prítomnosťou MRK, v ktorých obyvatelia nemajú prístup k pitnej vode.

V rámci tohto opatrenia sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Prijímatelia opatrenia 2.5.4.B. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;
- vlastníci verejných vodovodov a verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

2.2.2.2.8 OPATRENIE 2.5.5. VÝSTAVBA, INTENZIFIKÁCIA ALEBO MODERNIZÁCIA ÚPRAVNÍ VÔD

Súvisiace typy akcií:

Za účelom zabezpečenia plnenia cieľov smernice (EÚ) 2020/2184 a dodávok bezpečnej pitnej vody bude podporované opatrenie na výstavbu, intenzifikáciu alebo modernizáciu úpravní vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody so zameraním na riešenie problémov najmä s eutrofizáciou vôd, antimónom, mikrobiológiou a biológiou v prípade úpravní povrchových vôd a riešenia problémov s kvalitou vody v prípade úpravní vôd pre podzemné vody.

Prijímatelia opatrenia 2.5.5. sú najmä:

- obce;

- združenia obcí;
- vlastníci verejných vodovodov podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

2.2.2.2.9 OPATRENIE 2.5.6. OBNOVA VEREJNEJ STOKOVEJ SIETE A ČISTIARNÍ ODPADOVÝCH VÔD V AGLOMERÁCIÁCH NAD 2 000 EO

Súvisiace typy akcií:

Obnova verejnej kanalizácie a čistiarní odpadových vôd sa bude realizovať najmä v aglomeráciách nad 2 000 EO, ktoré sú situované v chránených oblastiach, t. j. v chránených vodohospodárskych oblastiach prirodzenej akumulácie vôd, v povodiach vodárenských tokov, v ochranných pásmach existujúcich vodárenských zdrojov, v pásmach ochrany prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd, ako aj v prípade situovania zdroja znečistenia na území národných parkov a chránených krajinných oblastí, podľa priorít stanovených v Pláne rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027. Podporované budú aktivity na obnovu potrubia stokovej siete alebo zberača a obnovu jednotlivých objektov a technologických zariadení ČOV.

Prijímatelia opatrenia 2.5.6. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;
- vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

2.2.2.2.10 OPATRENIE 2.5.7. OBNOVA VEREJNÝCH VODOVODOV V OBCIACH NAD 2000 OBYVATEĽOV

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom obnovy verejných vodovodov je zníženie strát vody a bezpečné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Obnova verejných vodovodov sa bude realizovať najmä v obciach s vybudovaným verejným vodovodom, ktorého stav je zlý až kritický podľa priorít stanovených v Pláne rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027. Podporované budú aktivity na obnovu potrubia verejného vodovodu a obnovu jednotlivých objektov verejného vodovodu.

Prijímatelia opatrenia 2.5.7. sú najmä:

- obce;
- združenia obcí;
- vlastníci verejných vodovodov podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách.

2.2.2.2.11 OPATRENIE 2.5.8. KOMPLEXNÉ A SPOĽAHLIVÉ MONITOROVANIE A HODNOTENIE STAVU POVRCHOVÝCH A PODZEMNÝCH VÔD

Súvisiace typy akcií:

Predmetom podpory bude v súlade s platným Rámcovým programom monitorovania vôd Slovenska zabezpečenie požiadaviek vyplývajúcich z RSV (čl. 8), ale aj ďalších súvisiacich smerníc a zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách:

- zisťovanie množstva, kvality a režimu povrchových vôd a sledovanie vplyvov pôsobiacich na kvalitu a kvantitu povrchových vôd;
- hodnotenie stavu, množstva, režimu, kvality povrchových vôd a hodnotenie vplyvov pôsobiacich na kvalitu a kvantitu povrchových vôd;
- zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd a sledovanie vplyvov pôsobiacich na kvalitu podzemných vôd;
- hodnotenie stavu podzemných vôd a hodnotenie vplyvov pôsobiacich na kvalitu a kvantitu podzemných vôd.

Prijímatelia opatrenia 2.5.8. sú najmä:

- právnická osoba s akreditáciou na vykonávanie odberov a analýz vzoriek pre monitorovanie kvality povrchových vôd v útvaroch povrchových vôd podľa zákona o vodách;
- právnická osoba poverená MŽP SR na zisťovanie množstva a režimu povrchových vôd;
- právnická osoba poverená MŽP SR na zabezpečenie hodnotenia povrchových vôd podľa zákona o vodách;
- právnická osoba poverená MŽP SR na zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd podľa zákona o vodách;
- právnická osoba poverená MŽP SR na hodnotenie stavu a kvality podzemných vôd;
- organizácia poverená výkonom geologických prác podľa geologického zákona – v prípade zistenia prítomnosti, množstva, režimu a kvality podzemných vôd;
- správca vodohospodársky významných vodných tokov.

2.2.2.2.12 OPATRENIE 2.5.9. PODPORA (OPTIMALIZÁCIA) SPRACOVANIA DÁT A INFORMOVANOSTI PRE EFEKTÍVNEJŠIU VODNÚ POLITIKU SR

Súvisiace typy akcií:

Predmetom podpory bude konsolidácia dát a informácií odborných organizácií v oblasti vodného hospodárstva a vytvorenie efektívneho komplexného informačného systému o vode na národnej úrovni s cieľom dostupnosti relevantných dát a informácií o vode v súlade s implementáciou RSV. Bude zabezpečená dostupnosť dát, ako aj podpora informačných aktivít v oblasti vodnej politiky pre verejnosť.

Prijímatelia opatrenia 2.5.9. sú najmä:

- ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy s pôsobnosťou v oblasti vodného hospodárstva;
- právnické osoby zriadené ministerstvami a ostatnými orgánmi štátnej správy s pôsobnosťou v oblasti vodného hospodárstva;
- pre realizáciu informačných aktivít aj ďalšie subjekty verejného aj súkromného sektora s pôsobnosťou v oblasti vodného hospodárstva.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.5:

- obyvatelia Slovenska.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:

Aktivity v pôsobnosti MŽP SR v rámci špecifických cieľov RSO2.4 – RSO2.7 cieľa politiky 2 sú zamerané na adaptáciu na zmenu klímy, ochranu prírody a krajiny, znižovanie znečistenia a zlepšovaniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia. Jednotlivé zložky životného prostredia sú v súlade s Ústavou Slovenskej republiky vlastníctvom Slovenskej republiky, a teda všetkých jej občanov. Výsledky podporovaných aktivít v oblasti životného prostredia prispievajú k zlepšovaniu stavu alebo zachovaniu priaznivého stavu životného prostredia, a teda slúžia všetkým občanom SR, nezávisle od pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Tým napomáhajú k zabezpečovaniu podmienok pre uplatňovanie práva na priaznivé životné prostredie, ktoré je jedným zo základných ľudských práv, garantovaných Chartou základných práv Európskej únie, pričom na národnej úrovni je právo každého na priaznivé životné prostredie zakotvené priamo v Ústave Slovenskej republiky (čl. 44 ods. 1).

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:

Predpokladá sa využívanie územných nástrojov v rámci špecifického cieľa RSO2.5 pre opatrenia 2.5.1, 2.5.2.A, 2.5.2.B, 2.5.3, 2.5.4.A, 2.5.4.B, 2.5.6, 2.5.7.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:

V špecifickom cieli RSO2.5 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Tematický prienik s Dunajskou stratégiou v ŠC 2.5 je identifikovaný v opatreniach 2.5.1., 2.5.2.A; 2.5.6.a 2.5.8, a to s prioritnou oblasťou 4 - Kvalita vody v tematickej oblasti 13. Nebezpečné a nové látky a odpadové vody. Uvedené opatrenia prispievajú k plneniu cieľov Dunajskej stratégie svojím zameraním na cieľ Rámcovej smernice o vodách, ktorým je dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Príspevok k plneniu cieľov Dunajskej stratégie bude identifikovaný prostredníctvom informácií uvádzaných v žiadostiach o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Uvedené informácie môžu byť ďalej využité na národnej úrovni za účelom stanovenia celkového príspevku aktivít SR k plneniu cieľov Dunajskej stratégie.
Vyššie uvedené opatrenia ŠC 2.5 sú zároveň synergické k cezhraničným a nadnárodným činnostiam v rámci programov Interreg a Horizon Europe.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.5 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.2.2.2.13 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.5

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P2	RSO2.5	EFRR	menej rozvinuté	RCO30	Dĺžka nových alebo modernizovaných potrubí rozvodných systémov verejných vodovodov	km	0	442
2P2	RSO2.5	EFRR	menej rozvinuté	RCO31	Dĺžka nového alebo modernizovaného potrubia verejnej siete na zber odpadových vôd	km	0	668
2P2	RSO2.5	EFRR	menej rozvinuté	RCO32	Nová alebo modernizovaná kapacita na úpravu odpadovej vody	populačný ekvivalent	0	74 314
2P2	RSO2.5	EFRR	menej rozvinuté	SOI13	Populácia pripojená na obnovenú verejnú stokovú sieť a čistiareň odpadových vôd s aspoň sekundárnym stupňom úpravy odpadovej vody	ekvivalentný obyvateľ	0	33 801
2P2	RSO2.5	EFRR	viac rozvinuté	RCO30	Dĺžka nových alebo modernizovaných potrubí rozvodných systémov verejných vodovodov	km	0	68
2P2	RSO2.5	EFRR	viac rozvinuté	RCO31	Dĺžka nového alebo modernizovaného potrubia verejnej siete na zber odpadových vôd	km	0	31
2P2	RSO2.5	EFRR	viac rozvinuté	RCO32	Nová alebo modernizovaná kapacita na úpravu odpadovej vody	populačný ekvivalent	0	4 257
2P2	RSO2.5	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO30	Dĺžka nových alebo modernizovaných potrubí rozvodných systémov verejných vodovodov	km	0	38
2P2	RSO2.5	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO31	Dĺžka nového alebo modernizovaného potrubia verejnej siete na zber odpadových vôd	km	0	269
2P2	RSO2.5	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO32	Nová alebo modernizovaná kapacita na úpravu odpadovej vody	ekvivalentný obyvateľ	0	29 487
2P2	RSO2.5	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI13	Populácia pripojená na obnovenú verejnú stokovú sieť a čistiareň odpadových vôd s aspoň sekundárnym stupňom úpravy odpadovej vody	ekvivalentný obyvateľ	0	8 192

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P2	RSO2.5	EFRR	menej rozvinuté	RCR41	Populácia pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou	osoby	0	2021	26 777	ITMS	
2P2	RSO2.5	EFRR	menej rozvinuté	RCR42	Populácia pripojená aspoň na sekundárnu verejnú úpravu odpadovej vody	osoby	0	2021	103 357	ITMS	
2P2	RSO2.5	EFRR	menej rozvinuté	RCR43	Vodné straty v rozvodových systémoch verejného zásobovania vodou	kubických metrov ročne	434 850	2021	147 856	ITMS	
2P2	RSO2.5	EFRR	viac rozvinuté	RCR41	Populácia pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou	osoby	0	2021	7 258	ITMS	

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P2	RSO2.5	EFRR	viac rozvinuté	RCR42	Populácia pripojená aspoň na sekundárnu verejnú úpravu odpadovej vody	osoby	0	2021	5 493	ITMS	
2P2	RSO2.5	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCR41	Populácia pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou	osoby	0	2021	117 868	ITMS	
2P2	RSO2.5	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCR42	Populácia pripojená aspoň na sekundárnu verejnú úpravu odpadovej vody	osoby	0	2021	47 152	ITMS	
2P2	RSO2.5	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCR43	Vodné straty v rozvodových systémoch verejného zásobovania vodou	kubických metrov ročne	65 150	2021	22 144	ITMS	

2.2.2.2.14 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.5	062	8 000 000
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.5	065	7 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.5	062	54 408 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.5	063	67 892 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.5	065	329 400 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.5	062	43 932 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.5	063	10 168 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.5	064	45 100 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.5	065	147 200 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.5	01	15 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.5	01	451 700 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.5	01	246 400 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.5	03	TBD
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.5	03	TBD
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.5	33	TBD
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.5	33	TBD
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.5	33	TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.5	03	15 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.5	03	451 700 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.5	03	246 400 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2.2.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.6 PODPORA PRECHODU NA OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO, KTORÉ EFEKTÍVNE VYUŽÍVA ZDROJE

2.2.2.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 2.6.1. Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov
- 2.6.2. Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov
- 2.6.3. Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov
- 2.6.4. Podpora zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve a podpora koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva
- 2.6.5. Podpora elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie

☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.2.3.2 OPATRENIE 2.6.1. PODPORA VYBRANÝCH AKTIVÍT V OBLASTI PREDCHÁDZANIA VZNIKU ODPADOV

Súvisiace typy akcií:

Súčasťou aktivity je podpora obalových technológií znižujúcich produkciu obalov (a následne odpadov z obalov), ku ktorým patria technológie produkujúce obaly opakovane použiteľné, s recyklovanou zložkou, recyklovateľné alebo biodegradovateľné a baliace technológie redukujúce používané obaly. Podporované bude aj predchádzanie vzniku odpadov vo vybraných sektoroch hospodárstva, ktoré budú vymedzené na základe priorít Cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo v SR[120].

V súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR je ďalšou oblasťou podpory predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov prostredníctvom prostredníctvom nákupu kompostérov pre domácnosti alebo komunity napr. bytových domov.

Taktiež budú podporené projekty zamerané na opätovné použitie výrobkov, napríklad opravy výrobkov a ich upcycling, budovanie centier opätovného používania výrobkov, vytváranie platforiem na opätovné použitie výrobkov, zavádzanie a správa lokálnych zálohových systémov a systémov opätovného plnenia.

V rámci tohto opatrenia sa predpokladá podpora aj pre marginalizované rómske komunity.

Prijímatelia opatrenia 2.6.1. sú najmä:

- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie;
- subjekty ústrednej správy;
- subjekty územnej samosprávy;
- subjekty súkromného sektora.

2.2.2.3.3 OPATRENIE 2.6.2. PODPORA ZBERU A DOBUDOVANIA, INTENZIFIKÁCIE A ROZŠÍRENIA SYSTÉMOV TRIEDENÉHO ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV

Súvisiace typy akcií:

V oblasti triedeného zberu bude zameranie opatrenia na budovanie zberných dvorov, zefektívňovanie systémov triedeného zberu odpadov, ako aj rozširovanie systémov triedeného zberu o ďalšie zložky, napr. kuchynské odpady, drobný stavebný odpad, jedlé oleje a tuky, nebezpečné odpady z domácností, atď. Aktivity budú podporované v súlade s princípom rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Podporené bude zavádzanie množstvového zberu (PAYT) ako nástroja na zníženie množstva produkovaného zmesového komunálneho odpadu.

V rámci tohto opatrenia sa predpokladá podpora aj pre marginalizované rómske komunity.

Prijímatelia opatrenia 2.6.2. sú najmä:

- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie;
- subjekty ústrednej správy;
- subjekty územnej samosprávy;
- subjekty súkromného sektora.

2.2.2.3.4 OPATRENIE 2.6.3. PODPORA PRÍPRAVY ODPADOV NA OPÄTOVNÉ POUŽITIE, RECYKLÁCIE ODPADOV VRÁTANE ANAERÓBNEHO A AERÓBNEHO SPRACOVANIA BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝCH ODPADOV

Súvisiace typy akcií:

[120] v štádiu prípravy (december 2021)

Pôjde o aktivity ako výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na prípravu odpadov na opätovné použitie; výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na recykláciu odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov Podporované aktivity musia byť v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR.

V rámci tohto opatrenia sa predpokladá podpora aj pre marginalizované rómske komunity.

Prijímatelia opatrenia 2.6.3. sú najmä:

- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie;
- subjekty ústrednej správy;
- subjekty územnej samosprávy;
- subjekty súkromného sektora.

2.2.2.3.5 OPATRENIE 2.6.4. PODPORA ZVYŠOVANIA ENVIRONMENTÁLNEHO POVEDOMIA A INFORMOVANOSTI SPOTREBITEĽA A ŠIROKEJ VEREJNOSTI O OBEHOVOM HOSPODÁRSTVE A PODPORA KONCEPČNÝCH ČINNOSTÍ V OBLASTI OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Súvisiace typy akcií:

- informovanie verejnosti, spotrebiteľov a dotknutých subjektov o nutnosti a výhodnosti predchádzania vzniku odpadov, o životnom cykle produktov;
- propagácia dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky, najmä systémov environmentálneho manažérstva, vrátane EMAS, ako aj propagácia zeleného verejného obstarávania, produktov a služieb s právom používať environmentálnu značku;
- informačné programy pre samosprávy, zamerané najmä na záväznosť novej hierarchie odpadového hospodárstva a uplatňovanie dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky;
- zvyšovanie environmentálneho povedomia a informovanosti v oblasti propagácie materiálov, ktoré budú vyrobené z recyklovaných odpadov z obalov a z odpadového papiera, skla, plastov a viacvrstvových kombinovaných materiálov a ktoré slúžia na výrobu obalov a ďalších výrobkov, v zmysle smernice 94/62/ES;
- informačné kampane, výchovné a osvetové aktivity a podporné programy, ktorých cieľom bude meniť zaužívané spôsoby správania sa spotrebiteľov v oblasti predchádzania vzniku odpadov, opätovného použitia výrobkov;
- informačné kampane, výchovné a osvetové aktivity a podporné programy rozširujúce environmentálne povedomie obyvateľstva v oblasti triedeného zberu, zvyšovania miery recyklácie a iných spôsobov zhodnocovania odpadov;
- podpora koncepčných činností v oblasti odpadového a obehového hospodárstva (vrátane analýz, štúdií a pod.).

Na zvyšovanie environmentálneho povedomia a informovanosti v oblasti obehového hospodárstva budú využívané aj environmentálne centrá.

Prijímatelia opatrenia 2.6.4. sú najmä:

- subjekty verejného a súkromného sektora s pôsobnosťou pre tvorbu a ochranu životného prostredia.

2.2.2.3.6 OPATRENIE 2.6.5. PODPORA ELEKTRONICKÉHO ZBERU DÁT V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Súvisiace typy akcií:

Financované bude rozšírenie informačného systému o ďalšie integrácie a vytvorenie nových modulov s reflektovaním na aktuálny vývoj legislatívy.

Prijímatelia opatrenia 2.6.5. sú najmä:

- MŽP SR a/alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.6:
- obyvatelia Slovenska.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Aktivity v pôsobnosti MŽP SR v rámci špecifických cieľov RSO2.4 – RSO2.7 cieľa politiky 2 sú zamerané na adaptáciu na zmenu klímy, ochranu prírody a krajiny, znižovanie znečistenia a zlepšovaniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia. Jednotlivé zložky životného prostredia sú v súlade s Ústavou Slovenskej republiky vlastníctvom Slovenskej republiky, a teda všetkých jej občanov. Výsledky podporovaných aktivít v oblasti životného prostredia prispievajú k zlepšovaniu stavu alebo zachovaniu priaznivého stavu životného prostredia, a teda slúžia všetkým občanom SR, nezávisle od pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Tým napomáhajú k zabezpečovaniu podmienok pre uplatňovanie práva na priaznivé životné prostredie, ktoré je jedným zo základných ľudských práv, garantovaných Chartou základných práv Európskej únie, pričom na národnej úrovni je právo každého na priaznivé životné prostredie zakotvené priamo v Ústave Slovenskej republiky (čl. 44 ods. 1).

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
Predpokladá sa využívanie územných nástrojov v rámci špecifického cieľa RSO2.6 pre opatrenia 2.6.1, 2.6.2 a 2.6.3.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO2.6 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.6 sa predpokladá využitie finančných nástrojov pri podpore prechodu na obehové hospodárstvo, s dôrazom na prevenciu tvorby odpadov, podporu zberu, opätovného použitia a recykláciu odpadov. Z finančných nástrojov sa v oblasti odpadového hospodárstva zabezpečia najmä technológie využívajúce obaly s recyklovanou zložkou, recyklovateľné, bio degradovateľné alebo opätovne použiteľné produkty a výrobky. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude realizovaná kombináciou grantu a finančného nástroja, predovšetkým vo forme záručných programov a poskytnutá vo forme fondov počiatočného kapitálu konštruovaných na podporu obnoviteľných zdrojov energie a MSP, ktoré podnikajú v tejto oblasti.

2.2.2.3.7 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.6

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P2	RSO2.6	EFRR	menej rozvinuté	RCO107	Investície do zariadení na triedený zber odpadu	euro	2 067 425	103 371 247
2P2	RSO2.6	EFRR	menej rozvinuté	RCO34	Dodatočná kapacita na recykláciu odpadu	tony / rok	0	304 501
2P2	RSO2.6	EFRR	viac rozvinuté	RCO107	Investície do zariadení na triedený zber odpadu	euro	0	30 405 223
2P2	RSO2.6	EFRR	viac rozvinuté	RCO34	Dodatočná kapacita na recykláciu odpadu	tony / rok	0	53 166

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P2	RSO2.6	EFRR	menej rozvinuté	RCR103	Vyzbieraný triedený odpad	tony / rok	0	2021	70 753	ITMS	
2P2	RSO2.6	EFRR	menej rozvinuté	RCR47	Recyklovaný odpad	tony / rok	0	2021	296 264	ITMS	
2P2	RSO2.6	EFRR	menej rozvinuté	RCR48	Odpad využívaný ako surovina	tony / rok	0	2021	201 832	ITMS	
2P2	RSO2.6	EFRR	viac rozvinuté	RCR103	Vyzbieraný triedený odpad	tony / rok	0	2021	20 811	ITMS	
2P2	RSO2.6	EFRR	viac rozvinuté	RCR47	Recyklovaný odpad	tony / rok	0	2021	52 863	ITMS	
2P2	RSO2.6	EFRR	viac rozvinuté	RCR48	Odpad využívaný ako surovina	tony / rok	0	2021	36 013	ITMS	

2.2.2.3.8 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.6	067	22 772 284
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.6	069	8 272 284
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.6	071	33 333
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.6	067	182 861 050
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.6	069	83 441 050
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.6	071	630 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.6	01	31 077 901
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.6	01	266 932 099
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.6	02	5 417 358
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.6	02	54 082 642

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.6		TBD
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.6		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.6	03	31 077 901
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.6	03	266 932 099

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2.2.4 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.7 POSILNENIE OCHRANY A ZACHOVANIA PRÍRODY, BIODIVERZITY A ZELENEJ INFRAŠTRUKTÚRY, A TO AJ V MESTSKÝCH OBLASTIACH, A ZNÍŽENIA VŠETKÝCH FORIEM ZNEČISTENIA

2.2.2.4.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 2.7.1. Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny
- 2.7.2. Mapovanie a monitoring biotopov a druhov a monitoring cieľov ochrany prírody a biodiverzity
- 2.7.3. Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu inváznych nepôvodných druhov
- 2.7.4. Zabezpečenie kontinuity vodných tokov a ich revitalizácie za účelom podpory biodiverzity
- 2.7.5. Podpora environmentálneho povedomia aj prostredníctvom environmentálnych centier
- 2.7.6. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
- 2.7.7. Technické, technologické a ekonomické opatrenia na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých a stredných stacionárnych zdrojov
- 2.7.8. Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia

- 2.7.9. Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/ regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách
- 2.7.10. Eliminácia fragmentácie krajiny rozrastania zastavaných plôch prostredníctvom revitalizácie zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.2.4.2 OPATRENIE 2.7.1. VYPRACOVANIE A REALIZÁCIA SCHVÁLENÝCH DOKUMENTOV MANAŽMENTU OSOBITNE CHRÁNENÝCH ČASTÍ PRÍRODY A KRAJINY

Súvisiace typy akcií:

Najmä realizácia manažmentových opatrení pre chránené druhy a biotopy, ako aj v osobitne chránených častiach prírody a krajiny, predovšetkým v územiach sústavy Natura 2000 (v súlade s PAF pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS na roky 2021 – 2027) a územiach medzinárodného významu. Podporované bude aj dobudovanie a rozšírenie záchranných staníc pre ohrozené druhy živočíchov, ako aj rekonštrukcia objektov určených na výkon funkcií štátnej ochrany prírody.

Ide o opatrenia zahrnuté v dokumentoch pre vyhlasovanie osobitne chránených častí prírody a krajiny alebo dokumentoch starostlivosti o tieto územia obstarávaných alebo schvaľovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“), resp. iných dokumentoch manažmentu chránených území či druhov. Podpornou aktivitou je príprava a/alebo aktualizácia dokumentácie ochrany prírody a krajiny obstarávanej alebo schvaľovanej podľa zákona č. 543/2002 Z. z., resp. iných dokumentov manažmentu chránených území či druhov.

V prípade strážnej služby bude predmetom podpory zabezpečenie materiálneho a technického vybavenia strážnej služby, plnenie úloh stráže prírody na aktivitách, ktoré budú súčasťou schválených projektov (vrátane samotného výkonu stráže prírody v chránených územiach najmä sústavy Natura 2000), pričom tieto úlohy budú priamo vyplývať zo schváleného dokumentu starostlivosti pre dané územie alebo druh. Podporované budú aj opatrenia na dosiahnutie cieľov Projektu LIFE IP – Natura 2000, pričom budú v rámci implementácie Programu Slovensko zohľadňované poznatky a skúsenosti z tohto projektu.

Prijímatelia opatrenia 2.7.1. sú najmä:

- vlastníci alebo užívatelia pozemkov v chránených územiach;
- rozpočtové a príspevkové organizácie s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody.

2.2.2.4.3 OPATRENIE 2.7.2. MAPOVANIE A MONITORING BIOTOPOV A DRUHOV A MONITORING CIEĽOV OCHRANY PRÍRODY A BIODIVERZITY

Súvisiace typy akcií:

Aktivity sú zamerané na mapovanie a monitoring biotopov a druhov za účelom pravidelného reportingu pre Európsku komisiu, ktorý vyplýva zo smernice o biotopoch (čl. 2 ods. 2, 11, 16, 17) a smernice o ochrane vtáctva (čl. 9, 12), zo zákona č. 543/2002 Z. z. (§ 6, § 56, § 65 ods. 1 písm. o), § 65a ods. 1 písm. t) a i.), ako aj mapovanie a monitoring biotopov a druhov nepokrytých uvedenými smernicami (napr. Červené zoznamy), mapovanie ekosystémov a ich služieb alebo monitoring učinnosti realizovaných opatrení v oblasti ochrany prírody a biodiverzity. Vo väčšine prípadov ide o kontinuálny monitoring biotopov a druhov, ktorý je Slovensko povinné vykonávať a jeho výsledky predkladať Európskej komisii v súlade s jej požiadavkami. Súčasťou podpory je sledovanie parametrov cieľov ochrany pre biotopy a druhy európskeho významu v územiach sústavy Natura 2000, vrátane biotopov hlucháňa hôrneho.

Prijímatelia opatrenia 2.7.2. sú najmä:

- MŽP SR;
- rozpočtové a príspevkové organizácie s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody a biodiverzity.

2.2.2.4.4 OPATRENIE 2.7.3 PODPORA BIOLOGICKEJ A KRAJINNEJ DIVERZITY A KVALITY EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB PROSTREDNÍCTVOM UDRŽOVANIA A BUDOVANIA ZELENEJ A MODREJ INFRAŠTRUKTÚRY A PREVENCIE A MANAŽMENTU INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV

Súvisiace typy akcií:

V rámci uvedeného opatrenia sa podporujú opatrenia zamerané na zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov najmä mimo chránených území. Opatrenie zahŕňa realizačné opatrenia na zlepšenie stavu biotopov a druhov mimo vodných tokov (ako napr. odstraňovanie a spriechodňovanie bariér a vytváranie migračných koridorov, zachovanie a obnova priaznivého stavu mokradí), na poľnohospodárskej a lesnej pôde tam, kde táto činnosť nebude dostatočne pokrytá Spoločnou poľnohospodárskou politikou (SPP), pri cestných a železničných koridoroch tam, kde to bude potrebné z pohľadu ochrany prírody a biodiverzity, ako aj v oblasti sídiel (najmä pre druhy vyskytujúce sa na budovách). Podporované bude aj spracovanie dokumentov pre zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov a hodnotenie ich služieb.

Súčasťou opatrenia je aj podpora realizácie prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na miestnej úrovni, najmä ako súčasti spoločných zariadení a opatrení v projektoch pozemkových úprav (MÚSES). Príkladom sú koridory prepájajúce ekologicky významné územia dôležité aj pre migráciu druhov. Podporované bude aj spracovanie dokumentov pre vybudovanie systému krajinného plánovania a udržania krajinných štruktúr a obnovy ekosystémov a hodnotenia ich služieb.

V prípade inváznych nepôvodných druhov je pozornosť venovaná preventívnym opatreniam a tiež realizácii eradikačných a potláčajúcich opatrení, vrátane ich mapovania a monitoringu, v súlade s platnou legislatívou o inváznych druhoch, vrátane budovania záchytných staníc pre invázne nepôvodné druhy. Podporované bude aj spracovanie dokumentov pre realizáciu vyššie uvedených opatrení a súvisiace budovanie kapacít.

Doplnkovou oprávnenou aktivitou je zlepšenie ochrany biodiverzity druhov, ktoré sú ohrozené medzinárodným obchodom (CITES) vrátane posilnenia informačného systému.

Prijímatelia opatrenia 2.7.3.A. sú najmä:

- vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území;
- MŽP SR;
- štátne rozpočtové alebo štátne príspevkové organizácie;
- subjekty územnej samosprávy.

2.2.2.4.5 OPATRENIE 2.7.4. ZABEZPEČENIE KONTINUITY VODNÝCH TOKOV A ICH REVITALIZÁCIE ZA ÚČELOM PODPORY BIODIVERZITY

Súvisiace typy akcií:

Predmetom podpory je odstraňovanie bariér na vodných tokoch, opatrenia na zabezpečenie revitalizácie vodných tokov, najmä na elimináciu narušenia pozdĺžnej kontinuity tokov a biotopov, ako aj na zabezpečenie laterálnej spojitosti mokradí/inundácií s tokom (napr. prepojenie mŕtvych ramien s tokmi) pri zohľadnení potreby realizácie spojených s prevenciou a manažmentom inváznych nepôvodných druhov. Východiskom pre navrhované opatrenia je aktuálny Vodný plán Slovenska, ako aj koncepčné dokumenty v oblasti ochrany prírody, biodiverzity a krajiny. V rámci uvedeného opatrenia bude podporená aj príprava projektovej dokumentácie na prípravu uvedených opatrení, a to za podmienky ich následnej realizácie.

Prijímatelia opatrenia 2.7.4. sú najmä:

- správcovia vodných tokov;
- nájomcovia/vypožičiavatelia drobných vodných tokov alebo ich úsekov podľa vodného zákona;
- vlastníci/prevádzkovatelia existujúcich vodných stavieb.

2.2.2.4.6 OPATRENIE 2.7.5. PODPORA ENVIRONMENTÁLNEHO POVEDOMIA AJ PROSTREDNÍCTVOM ENVIRONMENTÁLNYCH CENTIER

Súvisiace typy akcií:

Aktivity budú zamerané na podporu environmentálnych centier za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia, osvety a informovanosti (napr. budovanie centier vo vhodných lokalitách, realizácia komunikačných kampaní, organizovanie výstav, podujatí zameraných na zlepšenie spolupráce medzi dotknutými subjektmi v oblasti ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, vrátane vlastníkov pozemkov v chránených územiach). Na realizáciu týchto aktivít bude slúžiť tiež podpora environmentálnych centier, aj v chránených územiach, slúžiacich pre odbornú a laickú verejnosť.

Environmentálne centrá budú využívané na zvýšenie environmentálneho povedomia verejnosti taktiež v oblasti adaptácie na zmenu klímy, vodného hospodárstva, prechodu na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo a kvalitu ovzdušia.

Prijímatelia opatrenia 2.7.5. sú najmä:

- subjekty verejného a súkromného sektora s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia.

2.2.2.4.7 OPATRENIE 2.7.6. ZABEZPEČENIE PRIESKUMU, SANÁCIE A MONITOROVANIA ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie bude zamerané najmä na sanáciu environmentálnych záťaží (ďalej len „EZ“),, ako aj realizáciu ich prieskumu a monitorovania. Sanačné práce budú realizované v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“ (teda za podmienky, že sa v konaní podľa zákona č. 409/2011 Z. z. zistí, že pôvodca EZzanikol alebo zomrel a nie je možné určiť povinnú osobu, v dôsledku čoho zodpovednosť za sanáciu EZ prechádza na štát) a v súlade s pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci v prípade sanácie pozemkov subjektov zúčastňujúcich sa hospodárskej súťaže.

Podporované bude aj vypracovanie podkladovej dokumentácie pre realizáciu sanácie EZ.

Ďalšími podporovanými aktivitami sú prieskum a monitorovanie EZ. Následne bude realizovaná priebežná aktualizácia Informačného systému environmentálnych záťaží.

Na podporu progresívnych spôsobov riešenia EZ bude slúžiť vytvorenie inovačného a technologického klastra a chemicko-technologického centra.

Prijímatelia opatrenia 2.7.6. sú najmä:

- subjekty, na ktoré prechádza povinnosť odstrániť environmentálnu záťaž v prípade, ak pôvodca environmentálnej záťaže zanikol alebo zomrel a nie je možné určiť povinnú osobu v súlade s princípom znečisťovateľ platí;
- organizácia poverená výkonom geologických prác podľa geologického zákona.

2.2.2.4.8 OPATRENIE 2.7.7. TECHNICKÉ, TECHNOLOGICKÉ A EKONOMICKÉ OPATRENIA NA ZNÍŽENIE EMISIÍ ZNEČISŤUJÚCICH LÁTOK DO OVZDUŠIA Z VEĽKÝCH A STREDNÝCH STACIONÁRNYCH ZDROJOV

Súvisiace typy akcií:

Podporované budú opatrenia realizované na stacionárnych zdrojoch znečisťovania ovzdušia, ktorých výsledkom bude zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie v súlade s Národným programom znižovania emisií SR, ako aj so smernicou o národných emisných stropoch a/alebo smernicou o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. V rámci týchto opatrení bude predmetom podpory najmä inštalovanie a modernizácia technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, hlavne odlučovacích zariadení a iných koncových technológií, ako aj realizácia zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Pri vymedzení predmetu podpory bude zároveň dôsledne uplatňovaný princíp „znečisťovateľ platí“, čo znamená, že podporované budú opatrenia nad rámec noriem EÚ (napr. nad rámec limitov BAT) alebo na včasné prispôsobenie sa budúcim normám EÚ.

Prijímatelia opatrenia 2.7.7. sú najmä:

- prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia.

2.2.2.4.9 OPATRENIE 2.7.8. ZNÍŽENIE EMISIÍ LÁTOK ZNEČISŤUJÚCICH OVZDUŠIE PROSTREDNÍCTVOM NÁHRADY KOTLOV NA TUHÉ PALIVÁ V DOMÁCNOSTIACH ZA VYKUROVACIE ZARIADENIA, NÍZKOEMISNÉ Z HĽADISKA PRODUKCIE PRACHOVÝCH ČASTÍC, VRÁTANE INFORMAČNÝCH AKTIVÍT ZAMERANÝCH NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA

Súvisiace typy akcií:

Znečistenie ovzdušia prachovými časticami PM (PM_{10} a $PM_{2,5}$) predstavuje na Slovensku závažný problém a podľa údajov SHMÚ sa na tomto znečistení najvýznamnejšie podieľa sektor vykurovania domácností. Z dôvodu prekračovania limitných hodnôt pre prachové častice PM v ovzduší čelí Slovenská republika žalobe na Európskom súdnom dvore, ktorú voči nej vzniesla Európska komisia v súvislosti s nedodržiavaním požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. V tejto situácii každé nevykonané opatrenie smerujúce k zníženiu emisií prachových častíc (PM) znamená zvýšené riziko finančných sankcií voči SR.

Spomedzi vykurovacích zariadení pre domácnosti sa opatrenie zameria primárne na výmenu zastaraných / nevhodných kotlov na tuhé palivá za kotly za zariadenia na využitie geotermálnej energie, ako bezemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, a to pre skupinu domácností v skupine bytových domov (v rámci mesta/obce). Prednostne (napr. na základe overenia prostredníctvom pilotného projektu) pôjde o realizáciu predmetného opatrenia v zónach a aglomeráciách s vysokou koncentráciou PM častíc v ovzduší a zároveň s potenciálom geotermálnej energie. Inštalácia kotlov na zemný plyn nebude predmetom podpory. Zároveň nebudú podporované ani kotly na biomasu, keďže sú zdrojom emisií prachových častíc.

Zvyšovanie povedomia verejnosti a cieľových skupín, najmä v súvislosti s problematikou lokálnych kúrenísk, ktoré sú významným zdrojom znečistenia ovzdušia, sú významnou podpornou aktivitou. Informačné aktivity v oblasti ochrany ovzdušia, orientované na prax a požiadavky na technologické postupy z hľadiska zabezpečenia ochrany ovzdušia v súlade s legislatívou EÚ, prispejú k uplatňovaniu prístupov zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia a zlepšenie jeho kvality. Na zvyšovanie environmentálneho povedomia v tejto oblasti budú využívané aj environmentálne centrá.

Prijímatelia opatrenia 2.7.8. sú najmä:

- subjekty územnej samosprávy – obce;
- združenia s účasťou obcí a subjektov verejnej správy;
- subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia, prostredníctvom ktorých budú užívateľmi podpory domácnosti.
- spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov/v bytových domoch,.

2.2.2.4.10 OPATRENIE 2.7.9. ZLEPŠOVANIE SYSTÉMU MONITOROVANIA KVALITY OVZDUŠIA NA NÁRODNEJ, LOKÁLNEJ/ REGIONÁLNEJ ÚROVNI, MONITOROVANIA VPLYVU ZNEČISTENIA OVZDUŠIA NA EKOSYSTÉMY, RIADENIA KVALITY OVZDUŠIA, VRÁTANE VYBUDOVANIA NOVÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU O EMISIÁCH

Súvisiace typy akcií:

Aktivity zamerané na aktualizáciu a modernizáciu monitorovacieho systému kvality ovzdušia sú dôležité pre výkon opatrení na zlepšovanie kvality ovzdušia. Súčasťou podporovaných aktivít bude obnova prístrojového vybavenia, zabezpečenie monitorovania na lokálnej/regionálnej úrovni, ale aj rozšírenie monitorovania o ďalšie znečisťujúce látky (napr. častice black carbon, častice PM0,1) a doplnenie monitorovania vplyvu znečistenia na ekosystémy, t. j. monitorovanie niektorých ďalších ukazovateľov a zraniteľných ekosystémov v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284. Predmetom podpory bude tiež zriadenie elektronickej databázy o malých zdrojoch znečisťovania ovzdušia a databázy o vykurovacích zariadeniach v domácnostiach.

Ďalšou aktivitou je vytvorenie nového národného emisného informačného systému za účelom skvalitnenia údajov o emisiách zo zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Prijímatelia opatrenia 2.7.9. sú najmä:

- príspevková organizácia MŽP SR poverená činnosťami v oblasti ochrany ovzdušia;
- subjekty územnej samosprávy;
- subjekty ústrednej správy;

- združenia fyzických alebo právnických osôb s gestorstvom vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia;
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby s gestorstvom vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia;
- Ministerstvo vnútra SR – okresné úrady (na plnenie úloh podľa zákona o ovzduší).

2.2.2.4.11 OPATRENIE 2.7.10. ELIMINÁCIA FRAGMENTÁCIE KRAJINY ROZRASTANIA ZASTAVANÝCH PLÔCH PROSTREDNÍCTVOM REVITALIZÁCIE ZANEDBANÝCH A NEVYUŽÍVANÝCH ÚZEMÍ V INTRAVILÁNOCH SÍDIEL

Súvisiace typy akcií:

Cieľom podpory je revitalizácia zanedbaných a nevyužívaných území v intravilánoch sídiel eliminovať rozrastanie zastavaných území a fragmentáciu krajiny. Alarmujúci štatistický údaj, podľa ktorého zastavaná plocha na počet obyvateľov v období rokov 1996 – 2019 vzrástla o 21 % vypovedá o neúmernom rozširovaní zastavaného územia. V intravilánoch sídiel pritom existujú územné rezervy, ktoré sú pripojené na infraštruktúru, pričom mnohé z nich vykazujú environmentálnu kontamináciu a zároveň pôsobia ako bariéra v optimálnom využívaní okolitých území prirodzenej funkčnosti sídiel.

Podpora bude smerovať do území, ktoré sú v správe alebo vlastníctve verejného sektora, majú usporiadané majetkové a prevádzkové vzťahy, ponúknu riešenia na vysokej úrovni environmentálnych kritérií (adaptácia na zmenu klímy, inovatívne architektonické riešenia) a významne dopomôžu k celkovému zapojeniu území do ekonomického, sociálneho a spoločenského kvalitatívneho rastu. Využitie pre verejný záujem bude zásadnou podmienkou podpory.

Financovateľné bude inštitucionálne a technické zabezpečenie (riadenie projektového zámeru, publicita, posilňovanie odborných kapacít), vlastné investičné náklady projektov vrátane prípravy obnovy (vysporiadanie majetkových vzťahov, technické analýzy, plán využitia a obnovy, štúdie uskutočniteľnosti, projektová dokumentácia, inžinierske činnosti, realizácia obnovy vrátane stavebných činností, obnovy technickej infraštruktúry a zelene).

Žiadúcim parametrom bude zabezpečenie doplnkovej podpory prevádzky aktivít v obnovených priestoroch a územiach.

Prijímatelia opatrenia 2.7.10. sú najmä:

- organizácie štátnej správy;
- vyššie územné celky;
- mestá, obce(subjekty verejnej správy)

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.7:
- obyvatelia Slovenska.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Aktivity v pôsobnosti MŽP SR v rámci špecifických cieľov RSO2.4 – RSO 2.7 cieľa politiky 2 sú zamerané na adaptáciu na zmenu klímy, ochranu prírody a krajiny, znižovanie znečistenia a zlepšovaniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia. Jednotlivé zložky životného prostredia sú v súlade s Ústavou Slovenskej republiky vlastníctvom Slovenskej republiky, a teda všetkých jej občanov. Výsledky podporovaných aktivít v oblasti životného prostredia prispievajú k zlepšovaniu stavu alebo zachovaniu priaznivého stavu životného prostredia, a teda slúžia všetkým občanom SR, nezávisle od pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Tým napomáhajú k zabezpečovaniu podmienok pre uplatňovanie práva na priaznivé životné prostredie, ktoré je jedným zo základných ľudských práv, garantovaných Chartou základných práv Európskej únie, pričom na národnej úrovni je právo každého na priaznivé životné prostredie zakotvené priamo v Ústave Slovenskej republiky (čl. 44 ods. 1).

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
Predpokladá sa využívanie územných nástrojov v rámci špecifického cieľa RSO2.7 pre opatrenie 2.7.3.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:

V špecifickom cieli RSO2.7 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ. Tematický prienik s opatreniami ŠC 2.7 sa vzťahuje predovšetkým k prioritnej oblasti Dunajskej stratégie 6 - Biodiverzita, krajina, kvalita ovzdušia a pôd. Opatrenia zamerané na mapovanie biotopov a druhov, opatrenie zamerané na kontinuitu vodných tokov za účelom podpory biodiverzity, vrátane vytvárania možností pre migráciu rýb, osobitne jesetera, prispievajú v rámci prioritnej oblasti 6 k plneniu cieľov tematických oblastí 19. Vypracovať alebo implementovať akčné plány ochrany alebo manažmentu riadenia pre ohrozené druhy dunajského regiónu a 20. Ukotvenie koncepcie zelenej infraštruktúry EÚ v dunajskom regióne. Sanácia environmentálnych záťaží je v súlade s cieľom redukovať nebezpečné a nové látky vo vodách, čo je v rámci Dunajskej stratégie súčasťou tematickej oblasti 13 v prioritnej oblasti 4.

Príspevok príslušných opatrení v rámci ŠC 2.7 k plneniu cieľov Dunajskej stratégie bude identifikovaný prostredníctvom informácií uvádzaných v žiadostiach o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Uvedené informácie môžu byť ďalej využité na národnej úrovni za účelom stanovenia celkového príspevku aktivít SR k plneniu cieľov Dunajskej stratégie.

Opatrenia v oblasti ochrany prírody, podpory biodiverzity a zelenej infraštruktúry sú zároveň synergické k nadnárodným a cezhraničným činnostiam realizovaným prostredníctvom projektov s účasťou slovenských partnerov v rámci programu LIFE a LIFE+, Horizon Europe a Interreg, V prípade opatrení v oblasti zlepšovania kvality ovzdušia, podporovaných v rámci ŠC 2. 7, budú využité výsledky Integrovaného projektu LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia.

Plánované využitie finančných nástrojov:

V rámci špecifického cieľa RSO2.7 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.2.2.4.12 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.7

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P2	RSO2.7	EFRR	menej rozvinuté	RCO36	Zelená infraštruktúra podporovaná na iné účely ako adaptácia na zmenu klímy	hektáre	0	57
2P2	RSO2.7	EFRR	menej rozvinuté	RCO37	Plocha lokalít sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú opatrenia na ochranu a obnovu	hektáre	0	69 382
2P2	RSO2.7	EFRR	menej rozvinuté	SOI14	Plocha podporená s cieľom zachovania priaznivého stavu chránených biotopov a druhov, alebo s cieľom zlepšenia ich stavu	hektáre	0	83 258
2P2	RSO2.7	EFRR	menej rozvinuté	SOI16	Revitalizované zanedbané a nevyužívané územie	hektáre	0	1
2P2	RSO2.7	EFRR	viac rozvinuté	RCO36	Zelená infraštruktúra podporovaná na iné účely ako adaptácia na zmenu klímy	hektáre	0	1
2P2	RSO2.7	EFRR	viac rozvinuté	RCO37	Plocha lokalít sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú opatrenia na ochranu a obnovu	hektáre	0	21
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO37	Plocha lokalít sústavy Natura 2000, na ktorú sa vzťahujú opatrenia na ochranu a obnovu	hektáre	0	45 923
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO38	Plocha podporovanej rekultivovanej pôdy	hektáre	0	48
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO39	Oblasť pokrytia inštalovanými systémami na monitorovanie znečistenia ovzdušia	zóny kvality ovzdušia	0	10
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI14	Plocha podporená s cieľom zachovania priaznivého stavu chránených biotopov a druhov, alebo s cieľom zlepšenia ich stavu	hektáre	0	55 107
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI15	Plocha podporenej rekultivovanej pôdy, ktorou sa prispelo k zlepšeniu stavu životného prostredia a kvality života	hektáre	0	49
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI16	Revitalizované zanedbané a nevyužívané územie	hektáre	0	3

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P2	RSO2.7	EFRR	menej rozvinuté	RCR50	Populácia, ktorá využíva opatrenia týkajúce sa kvality ovzdušia	osoby	0	2021	45 331	ITMS	
2P2	RSO2.7	EFRR	menej rozvinuté	RCR95	Populácia, ktorá má prístup k novej alebo modernizovanej zelenej infraštruktúre	osoby	0	2021	104 885	ITMS	
2P2	RSO2.7	EFRR	menej rozvinuté	SRI13	Populácia, ktorá využíva revitalizované územie	osoby	0	2021	2 334	ITMS	

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P2	RSO2.7	EFRR	viac rozvinuté	RCR50	Populácia, ktorá využíva opatrenia týkajúce sa kvality ovzdušia	osoby	0	2021	20 058	ITMS	
2P2	RSO2.7	EFRR	viac rozvinuté	RCR95	Populácia, ktorá má prístup k novej alebo modernizovanej zelenej infraštruktúre	osoby	0	2021	12 550	ITMS	
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCR50	Populácia, ktorá využíva opatrenia týkajúce sa kvality ovzdušia	osoby	0	2021	23 557	ITMS	
2P2	RSO2.7	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SRI13	Populácia, ktorá využíva revitalizované územie	osoby	0	2021	7 703	ITMS	

2.2.2.4.13 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.7	077	7 000 000
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.7	079	6 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7	044	2 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7	074	1 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7	077	30 600 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7	078	148 986 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7	079	69 414 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	044	6 600 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	073	294 000 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	074	3 300 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	077	24 400 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	078	100 700 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	079	52 200 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.7	01	13 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7	01	252 000 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	01	481 200 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.7		TBD
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7		TBD
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.7	03	13 000 000
2P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.7	03	252 000 000
2P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.7	03	481 200 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.2.3 PRIORITA 2P3 UDRŽATEĽNÁ MESTSKÁ MOBILITA

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☒ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

Očakávané výsledky:

- zvýšenie prístupnosti a atraktivity verejnej osobnej dopravy s cieľom zvýšenia podielu verejnej osobnej dopravy na deľbe prepravnej práce a zníženie podielu individuálnej automobilovej dopravy;
- zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie vo veľkých aglomeráciách (zníženie hlukovej záťaže, vibrácií, prašnosti a produkcie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov);
- zlepšenie kvality služieb poskytovaných verejnou osobnou dopravou;

- zlepšenie dopravnej infraštruktúry a vytvorenie predpokladov pre zavedenie komplexných zmien v organizácii verejnej dopravy v sídlach;
- zabezpečenie bezpečnej a kvalitnej cyklodopravnej infraštruktúry a jej integrácie s inými druhmi dopravy;
- zvýšený podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce v mestskej a prímestskej doprave.

2.2.3.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.8 PODPORA UDRŽATEĽNEJ MULTIMODÁLNEJ MESTSKEJ MOBILITY AKO SÚČASTI PRECHODU NA HOSPODÁRSTVO S NULOVOU BILANCIOU UHLÍKA

2.2.3.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO2.8 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich opatrení:

- 2.8.1. Rozvoj verejnej dopravy
- 2.8.2. Podpora cyklodopravy
- 2.8.3. Udržateľná mobilita BSK

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.2.3.1.2 OPATRENIE 2.8.1. ROZVOJ VEREJNEJ DOPRAVY

Dlhodobou víziou stratégie podpory verejnej osobnej dopravy je zvrátiť doterajší nepriaznivý vývoj v deľbe prepravnej práce v osobnej doprave. Súčasný podiel v preprave osôb je na Slovensku značne v prospech individuálnej automobilovej dopravy (IAD). Cieľom pre nadchádzajúce obdobie je systémovou integráciou jednotlivých dopravných systémov, ich lepšou organizáciou a vybavením vytvoriť podmienky pre udržateľnú mestskú a prímestskú mobilitu.

Slovensko plánuje alokovať prostriedky z EÚ len pre vybrané segmenty verejnej osobnej dopravy. Prioritne budú podporené tie mestá a obce, ktoré prevádzkujú dráhovú MHD alebo kde MHD zabezpečujú špecializované dopravné podniky so 100 % účasťou mesta (Košice, Prešov, Žilina a Banská Bystrica). Podporu môžu získať aj regióny, mestá a obce, ktoré zabezpečujú dopravu na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme s dopravnou spoločnosťou, a to ako v oblasti obnovy mobilných prostriedkov pre mestskú a prímestskú autobusovú dopravu, tak aj v oblasti výstavby a modernizácie infraštruktúry verejnej osobnej dopravy, zavádzania tarifných, informačných a dispečerských systémov a opatrení preferencie VOD. Podmienkou poskytnutia podpory projektov je, aby bol pre príslušné mesto, obec alebo región vypracovaný strategický plán udržateľného rozvoja dopravy (Plán udržateľnej mobility – PUM, generel dopravy), ktorý potvrdzuje vhodnosť a potrebu ich implementácie. Tieto strategické dokumenty budú v priebehu programového obdobia primerane aktualizované v súlade s usmernením EK týkajúcim sa nového európskeho rámca mestskej mobility.[121]

V rámci podpory dráhovej MHD sa uvažuje s modernizáciou a rozšírením siete električkových tratí aj s podporou trolejbusovej trakcie. Tieto opatrenia umožnia redukciu autobusovej dopravy. Synergickou súčasťou podpory dráhovej MHD bude aj obstaranie moderných nízkopodlažných vozidiel – električiek a trolejbusov s kvalitatívne lepšími prevádzkovo-technickými parametrami oproti súčasnému stavu. Tam, kde to bude ekonomicky opodstatnené, bude snahou posilňovať postavenie dráhovej MHD na úroveň nosného systému pri preprave osôb.

V súvislosti s technickým stavom električkovej siete v Košiciach je možné konštatovať, že táto sieť nie je v optimálnom stave a je potrebné prijať ďalšie opatrenia s cieľom modernizovať hlavné mestské radiály. Modernizačné aktivity povedú k zlepšeniu stavu dopravnej infraštruktúry a tým k zvýšeniu cestovnej rýchlosti a úspore prevádzkových nákladov a nákladov na údržbu a opravy tratí. Na území mesta Košice bude realizovaná modernizácia existujúcich tratí s rozchodom 1 435 mm. Súčasťou modernizačných prác by malo byť budovanie

[121] https://transport.ec.europa.eu/system/files/2021-12/com_2021_811_the-new-eu-urban-mobility.pdf

inteligentných križovatiek, funkciou ktorých je zabezpečiť preferenciu vozidiel verejnej osobnej dopravy. Aplikácia moderných technológií dokáže významne prispieť k plynulosti dopravy, znížiť meškanie spojov a zvýšiť obežnú rýchlosť vozidiel MHD.

Očakáva sa, že z dôvodu plánovaného rozširovania infraštruktúry dráhovej MHD, ako aj z dôvodu nárastu počtu a zmeny štruktúry disponibilných vozidiel, príslušným dopravným podnikom vzniknú špecifické nároky na organizáciu prác i budúcu údržbu a opravy vozidiel. Tieto faktory sa premietajú do potreby modernizácie existujúcej údržbovej základne vozidiel, resp. výstavby nového zázemia pre ich správu. Podpora bude smerovaná na modernizáciu údržbových základní dráhovej MHD a tých pracovísk dráhovej MHD, ktoré sú z ekonomických a prevádzkovo-technických dôvodov zlúčené s autobusovou dopravou. Cieľom aktivity je vytvoriť také technické podmienky, ktorými sa zabezpečí plná prevádzkyschopnosť vozidiel, ich rovnomernejšie rozmiestnenie na území mesta, zníženie podielu prístavných kilometrov a celkové zefektívnenie využitia vozidlového parku.

V mestách a mestských oblastiach, v ktorých tvorí nosnú sieť verejnej osobnej dopravy autobusová doprava, bude financovaná aj obnova vozidlového parku autobusov nízkopodlažnými ekologickými vozidlami [122] s alternatívnym pohonom spolu s budovaním zodpovedajúcej nabíjacej a plniacej infraštruktúry. Vozidlový park autobusov je značne zastaraný, bez inovatívnych smart riešení, pričom staré autobusy produkujú výrazne viac škodlivých látok a hluku ako vozidlá s alternatívnym pohonom. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 definuje ako jedno z opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia v mestách a v mestských oblastiach práve obnovu vozidlového parku ekologickými autobusmi.

Touto aktivitou dôjde k podpore implementácie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy. Cieľom agendy je podporovať a stimulovať trh s ekologickými a energeticky úspornými vozidlami a zlepšiť príspevok odvetvia dopravy k politikám v oblasti životného prostredia, klímy a energetiky.

Popri infraštruktúrnych opatreniach bude v kontexte zavádzania a rozvoja IDS nemenej dôležité vytvárať podmienky pre zavádzanie moderných tarifných, informačných, oznamovacích a dispečerských systémov, vrátane zabezpečenia súvisiaceho vybavenia a zariadení, s cieľom zlepšiť informovanosť cestujúcich, ako aj zber, vyhodnocovanie a využívanie dát v kontexte rozvoja inteligentnej mobility. Intervencie do prímestskej verejnej osobnej dopravy sa budú realizovať v súlade s príslušnými plánmi udržateľnej mobility.

Súvisiace typy akcií:

- výstavba a modernizácia tratí dráhovej MHD vrátane prvkov preferencie MHD;
- obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD (električky a trolejbusy) a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry);
- výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy (napr. prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk, zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy);
- vybudovanie a modernizácia technickej základne na opravu a údržbu vozidlového parku MHD;
- zabezpečenie tarifných, informačných a dispečerských systémov.

Prijímatelia opatrenia 2.8.1. sú najmä:

- Dopravný podnik mesta Košice, a. s.;
- Dopravný podnik mesta Prešov, a. s.;
- Dopravný podnik mesta Žiliny, a. s.;
- Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s.;
- Železnice Slovenskej republiky;
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR;
- dopravcovia (autobusová doprava);
- VÚC, mestá a obce (verejná osobná doprava);
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu opatrenia 2.8.1. Programu Slovensko.

2.2.3.1.3 OPATRENIE 2.8.2. PODPORA CYKLODOPRAVY

[122] ekologické vozidlá v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 214/2021 Z. z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy

V súčasnom období neustále narastá význam cyklodopravy pre mestskú a prímestskú mobilitu a ostatnú regionálnu mobilitu, preto komplementárnou súčasťou projektov multimodálnej mestskej mobility bude podpora cyklistickej dopravy a opatrenia na zvýšenie bezpečnosti cestujúcich. Výhodou cyklodopravy je ekologická šetrnosť a malá priestorová náročnosť. Zároveň významne prispieva k odľahčeniu prepravy individuálnou automobilovou dopravou.

Alternatívne možnosti prepravy v mestách môže ponúknuť nemotorová doprava. Jej prínosom je ekologická šetrnosť a malá priestorová náročnosť. Z týchto dôvodov je v súlade s modernými prístupmi k tvorbe a revitalizácii multifunkčných verejných priestorov potrebné rozširovať sieť pre nemotorovú dopravu, cyklistických komunikácii a doplnkov k nim (cyklopruhy, zdieľané chodníky, fyzické prvky ukľudňovania dopravy) a tým vytvárať podmienky pre obyvateľov pre zabezpečenie ich každodenných prepravných potrieb.

Intervencie budú smerovať do tvorby a revitalizácie multifunkčných verejných priestorov, rozširovania a modernizácie siete chodníkov a cyklistických komunikácii, cyklopruhov ciest s upokojenou dopravou, do systémov zdieľaných bicyklov (bikesharing), do odstavných zariadení pre bicykle/cyklostojanov, do drobnej infraštruktúry a príslušenstva cyklistických komunikácii, ako aj do získavania dát potrebných pre rozhodovanie a monitoring.[123]

Súvisiace typy akcií:

- podpora cyklistickej a inej nemotorovanej dopravy;
- zvyšovanie povedomia o cyklodoprave, kampane nainformovanie verejnosti o prínosoch cyklodopravy.

Prijímatelia opatrenia 2.8.2. sú najmä:

- VÚC a mestá a obce mimo UMR (cyklistická doprava);
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu opatrenia 2.8.2 Programu Slovensko.

2.2.3.1.4 OPATRENIE 2.8.3. UDRŽATEĽNÁ MOBILITA BSK

V hlavnom meste SR Bratislave budú podporované intervencie zamerané na výstavbu a modernizáciu infraštruktúry integrovaných dopravných systémov a ich previazanie na budovanie infraštruktúry nemotorovej dopravy, v súlade s tvorbou multifunkčných verejných priestorov, výstavbu a modernizáciu tratí mestskej dráhovej dopravy, budovanie prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk a obnovu a modernizáciu mobilných prostriedkov mestskej dráhovej dopravy, vrátane súvisiaceho zázemia pre údržbu a správu nových vozidiel.

V rámci podpory dráhovej MHD sa uvažuje s modernizáciou a rozšírením siete električkových a trolejbusových tratí.Tieto opatrenia umožnia redukciu autobusovej dopravy. Synergickou súčasťou podpory dráhovej MHD bude aj obstaranie moderných nízkopodlažných vozidiel – električiek a trolejbusov s kvalitatívne lepšími prevádzkovo-technickými parametrami oproti súčasnému stavu. Tam, kde to bude ekonomicky opodstatnené, bude snahou posilňovať postavenie dráhovej MHD na úroveň nosného systému pri preprave osôb.

V súvislosti s technickým stavom električkovej a trolejbusovej siete v Bratislave je možné konštatovať, že táto sieť nie je v optimálnom stave a je potrebné prijať ďalšie opatrenia s cieľom modernizovať hlavné mestské radiály. Modernizačné aktivity povedú k zlepšeniu stavu dopravnej infraštruktúry a tým k zvýšeniu cestovnej rýchlosti a úspore prevádzkových nákladov a nákladov na údržbu a opravy tratí. Projekty mestskej koľajovej dopravy v Bratislave budú technicky riešené ako štandardná električková dráha s rozchodom 1 000 mm bez zabezpečenia budúcej možnosti prechodu na rozchod 1 435 mm. Súčasťou modernizačných prác by malo byť budovanie inteligentných križovatiek, funkciou ktorých je zabezpečiť preferenciu vozidiel verejnej osobnej dopravy, inteligentné automatické stavanie vlakovej cesty a tiež modernizáciu napájacej infraštruktúry (meniarne, káblové vedenia, a pod.).Aplikácia moderných technológií dokáže významne prispieť k plynulosti dopravy, znížiť meškanie spojov, zvýšiť obežnú rýchlosť vozidiel MHD a zvýšiť kapacitu dráhovej dopravy.

Očakáva sa, že z dôvodu plánovaného rozširovania infraštruktúry dráhovej MHD, ako aj z dôvodu nárastu počtu a zmeny štruktúry disponibilných vozidiel, príslušným dopravným podnikom vzniknú špecifické nároky na organizáciu prác i budúcu údržbu a opravy vozidiel. Tieto faktory sa premietajú do potreby modernizácie

[123] Intervencie budú v súlade so špecifickým plánovaním/strategickými dokumentmi na regionálnej a miestnej úrovni (ako napr. PUM na regionálnej úrovni a ostatné dopravné plánovanie/strategické dokumenty na miestnej úrovni), rovnako ako Integrované územné stratégie (IÚS) vyšších územných celkov a UMR.

existujúcej údržbovej základne vozidiel, resp. výstavby nového zázemia pre ich správu. Podpora bude smerovaná na modernizáciu údržbových základní dráhovej MHD a tých pracovísk dráhovej MHD, ktoré sú z ekonomických a prevádzkovo-technických dôvodov zlúčené s autobusovou dopravou. Cieľom aktivity je vytvoriť také technické podmienky, ktorými sa zabezpečí plná prevádzkyschopnosť vozidiel, ich rovnomernejšie rozmiestnenie na území mesta, zníženie podielu prístavných kilometrov a celkové zefektívnenie využitia vozidlového parku.

V mestách a mestských oblastiach, v ktorých tvorí nosnú sieť verejnej osobnej dopravy alebo jej časti autobusová doprava, bude financovaná aj obnova vozidlového parku autobusov nízkopodlažnými ekologickými vozidlami[124] s alternatívnym pohonom spolu s budovaním zodpovedajúcej nabíjacej a plniacej infraštruktúry. Vozidlový park autobusov je značne zastaraný, bez inovatívnych smart riešení, pričom staré autobusy produkujú výrazne viac škodlivých látok a hluku ako vozidlá s alternatívnym pohonom. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 definuje ako jedno z opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia v mestách a v mestských oblastiach práve obnovu vozidlového parku ekologickými autobusmi.

Touto aktivitou dôjde k podpore implementácie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy. Cieľom agendy je podporovať a stimulovať trh s ekologickými a energeticky úspornými vozidlami a zlepšiť príspevok odvetvia dopravy k politikám v oblasti životného prostredia, klímy a energetiky.

Popri infraštruktúrnych opatreniach bude v kontexte zavádzania a rozvoja IDS nemenej dôležité vytvárať podmienky pre zavádzanie moderných tarifných, informačných, oznamovacích a dispečerských systémov, vrátane zabezpečenia súvisiaceho vybavenia a zariadení, s cieľom zlepšiť informovanosť cestujúcich, ako aj zber, vyhodnocovanie a využívanie dát v kontexte rozvoja inteligentnej mobility. Intervencie do prímestskej verejnej osobnej dopravy sa budú realizovať v súlade s príslušnými plánmi udržateľnej mobility.

Súvisiace typy akcií:

- výstavba a modernizácia tratí dráhovej MHD vrátane prvkov preferencie MHD (inteligentné križovatky, automatické stavania vlakovej cesty a pod.);
- výstavba a modernizácia napájacej infraštruktúry (meniarne, káblové vedenia a pod.);
- obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej MHD (električky a trolejbusy) a vozidiel zabezpečujúcich MHD a prímestskú dopravu (autobusy na alternatívny pohon vrátane súvisiacej plniacej a nabíjacej infraštruktúry);
- výstavba a modernizácia infraštruktúry verejnej osobnej dopravy (napr. prestupných terminálov, zastávok a záchytných parkovísk, zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy);
- vybudovanie a modernizácia technickej základne na opravu a údržbu vozového parku MHD;
- zabezpečenie tarifných, informačných a dispečerských systémov.

Prijímatelia opatrenia 2.8.3. sú najmä:

- Dopravný podnik Bratislava, a. s.;
- Železnice Slovenskej republiky;
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR;
- dopravcovia (autobusová doprava);
- VÚC, mestá a obce (verejná osobná doprava);
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu opatrenia 2.8.3 Programu Slovensko.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO2.8:

- obyvatelia Slovenska;
- vyššie územné celky, mestá a obce.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.8 sa predpokladá využitie územných nástrojov v opatreniach 2.8.1, 2.8.2 a 2.8.3.

[124] ekologické vozidlá v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 214/2021 Z. z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO2.8 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO2.8 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.2.3.1.5 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO2.8

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
2P3	RSO2.8	EFRR	menej rozvinuté	RCO56	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných električkových a metrových tratí	km	0	21
2P3	RSO2.8	EFRR	menej rozvinuté	RCO57	Kapacita koľajových vozidiel verejnej hromadnej dopravy šetrných k životnému prostrediu	cestujúci	605	15 124
2P3	RSO2.8	EFRR	menej rozvinuté	RCO58	Podporovaná špecializovaná cyklistická infraštruktúra	km	0	286
2P3	RSO2.8	EFRR	menej rozvinuté	RCO60	Veľkomestá a mestá s novými alebo modernizovanými digitalizovanými systémami mestskej dopravy	mestá a obce	0	10
2P3	RSO2.8	EFRR	menej rozvinuté	SOI02	Počet realizovaných dokumentácií, analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením projektu	počet	0	189
2P3	RSO2.8	EFRR	menej rozvinuté	SOI11	Dĺžka modernizovaných trolejbusových tratí	km	0	32
2P3	RSO2.8	EFRR	viac rozvinuté	RCO58	Podporovaná špecializovaná cyklistická infraštruktúra	km	0	39
2P3	RSO2.8	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO56	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných električkových a metrových tratí	km	0	10
2P3	RSO2.8	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO57	Kapacita koľajových vozidiel verejnej hromadnej dopravy šetrných k životnému prostrediu	cestujúci	0	7 828
2P3	RSO2.8	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO60	Veľkomestá a mestá s novými alebo modernizovanými digitalizovanými systémami mestskej dopravy	mestá a obce	0	2
2P3	RSO2.8	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI02	Počet realizovaných dokumentácií, analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením projektu	počet	0	100
2P3	RSO2.8	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI11	Dĺžka modernizovaných trolejbusových tratí	km	18	18

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2P3	RSO2.8	EFRR	menej rozvinuté	RCR64	Používatelia špecializovanej cyklistickej infraštruktúry za rok	používatelia / rok	0	2021	TBD		
2P3	RSO2.8	EFRR	viac rozvinuté	RCR64	Používatelia špecializovanej cyklistickej infraštruktúry za rok	používatelia / rok	0	2021	TBD		

2.2.3.1.6 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P3	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.8	081	169 856 600
2P3	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.8	082	89 129 700
2P3	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.8	084	7 202 400
2P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.8	081	182 610 500
2P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.8	082	106 902 500
2P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.8	083	94 000 000
2P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.8	084	37 503 500
2P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.8	083	6 000 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.8	01	6 000 000
2P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.8	01	421 016 500
2P3	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.8	01	266 188 700

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.8		TBD
2P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.8		TBD
2P3	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.8		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
2P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO2.8	03	6 000 000
2P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO2.8	03	421 016 500
2P3	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO2.8	03	266 188 700

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.3 PRIORITY CIEĽA POLITIKY 3

2.3.1 PRIORITA 3P1 DOPRAVA

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.3.1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO3.1 ROZVOJ INTELIGENTNEJ, BEZPEČNEJ, UDRŽATEĽNEJ A INTERMODÁLNEJ TEN-T ODOLNEJ PROTI ZMENE KLÍMY

2.3.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO3.1 Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej TEN-T odolnej proti zmene klímy bude podporovaný troma opatreniami:

- 3.1.1. Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja hlavných železničných tratí a uzlov
- 3.1.2. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnic
- 3.1.3. Zlepšenie kvality služieb poskytovaných na dunajskej a vážskej vodnej ceste

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.3.1.1.2 OPATRENIE 3.1.1. ODSTRÁNENIE KĽÚČOVÝCH ÚZKYCH MIEST NA ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRE PROSTREDNÍCTVOM MODERNIZÁCIE A ROZVOJA HLAVNÝCH ŽELEZNIČNÝCH TRATÍ A UZLOV

Prioritnou oblasťou podpory zo zdrojov prioritnej osi je v oblasti železníc modernizácia železničných tratí a kľúčových uzlov zaradených do siete TEN-T. Tieto aktivity plne rešpektujú existujúce záväzky SR týkajúce sa budovania transeurópskej dopravnej siete (TEN-T), pričom plynule nadväzujú na prípravné fázy a projekty implementované v predchádzajúcich obdobiach. Modernizáciou železničných tratí s významným postavením v národnej dopravnej sústave i v európskom dopravnom priestore dôjde k rozšíreniu ponuky pre cestujúcich vyžadujúcich rýchly a spoľahlivý spôsob prepravy. Cieľom je vybudovať modernú a plne prepojenú infraštruktúru, ktorá bude schopná prijať zvyšujúci sa objem dopravy vrátane presunu časti výkonov z cestnej dopravy. Potenciál rastu železničnej dopravy a rozvoj služieb je najmä v diaľkovej osobnej doprave a prímestskej doprave s koncentrovanými prepravnými prúdmi na hlavných tratiach.

Medzi oprávnené aktivity je zaradená aj modernizácia a rozvoj kľúčových uzlov na hlavných tratiach, ktoré predstavujú prirodzené dopravno-gravitačné centrá. Modernizačné aktivity na železnici tak budú mať dosah na mobilitu veľkého počtu obyvateľov. S cieľom kontinuálne zvyšovať interoperabilitu tratí dôležitých pre medzinárodnú dopravu budú aktivity zamerané taktiež na budovanie systému ERTMS, tzn. predovšetkým inštaláciu traťového a staničného zabezpečovacieho zariadenia a systému ETCS, oznamovacieho a komunikačného systému železníc GSM-R (prioritne ako súčasť projektov zameraných na modernizáciu železničných tratí). Na zabezpečenie udržateľnosti kvality služieb poskytovaných v rámci železničnej verejnej

osobnej dopravy na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme je zámerom realizovať výstavbu a modernizáciu údržbových základní tvoriacich integrálnu súčasť služieb železničnej osobnej dopravy. Prioritne sa uvažujú intervencie na sieti TEN-T v lokalite Bratislavy, Žiliny a Košíc. Spolu s projektami realizovanými v programovom období 2014 – 2020 sa tak vytvorí základná sieť pracovísk zabezpečujúcich prípravu vlakov na prevádzku a výkon bezpečnostných prehliadok všetkých vozidiel obstaraných z fondov EÚ, ako aj mimo nich. Strediská budú prevádzkované na báze nediskriminačného prístupu k službám. Intervencie budú taktiež zamerané na modernizáciu a výstavbu terminálov intermodálnej prepravy za účelom presunu nákladnej dopravy realizovanej po ceste na železnicu s cieľom prispieť k dekarbonizácii a prechodu na ekologickejšie módy dopravy.

Nevyhnutným predpokladom pre rast konkurencieschopnosti železničnej dopravy je zvýšenie kvalitatívnej úrovne zázemia pre cestujúcich. Prostriedky budú preto smerovať do obnovy staničných budov, aby sa zvýšil záujem cestujúcej verejnosti o prepravu železnicou a odbremenila sa preťažená cestná sieť, predovšetkým od individuálnej automobilovej dopravy.

Súvisiace typy akcií:

- modernizácia, resp. renovácia železničných tratí (zlepšovanie vybraných technických parametrov železničnej dopravnej cesty, zvyšovanie kapacity, elektrifikácia tratí, dispečerizácia tratí) a kľúčových železničných uzlov;
- modernizácia a výstavba infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozidlového parku železničnej osobnej dopravy pre prevádzku v rámci služieb vo verejnom záujme;
- implementácia Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS) vrátane staničného a traťového zabezpečovacieho zariadenia;
- výstavba a modernizácia terminálov intermodálnej prepravy;
- obnova staničných budov.

Očakávané výsledky:

- odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej sieti TEN-T;
- zlepšenie kvality železničnej infraštruktúry pre služby medzinárodnej a vnútroštátnej osobnej a nákladnej dopravy;
- rozvoj služieb v diaľkovej a regionálnej osobnej doprave umožňujúcej dopravu do/z regionálnych centier;
- zlepšenie interoperability železničných tratí;
- zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie (zníženie hlukovej záťaže a produkcie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov);
- zníženie časových strát a prevádzkových nákladov;
- zvýšenie atraktivity ekologickej a udržateľnej verejnej osobnej dopravy;
- vytváranie podmienok pre rast výkonov železničnej nákladnej dopravy;
- vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a potenciálu rastu zamestnanosti.

Príjmatelia opatrenia 3.1.1. sú najmä:

- Železnice Slovenskej republiky;
- Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.;
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR;
- operátori intermodálnej/kombinovanej prepravy,
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu špecifického cieľa RSO3.1.

2.3.1.1.3 OPATRENIE 3.1.2. ODSTRÁNENIE KĽÚČOVÝCH ÚZKYCH MIEST NA CESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRE PROSTREDNÍCTVOM VÝSTAVBY NOVÝCH ÚSEKOV DIAĽNIC

Zdroje budú smerovať na výstavbu nových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest v trasách, kde existujúca cesta I. triedy svojimi parametrami už nespĺňa požiadavky v oblasti kapacity a v dôsledku dlhodobého preťaženia už ani v oblasti kvality infraštruktúry. Konkrétne ide o výstavbu nových úsekov diaľnic D1 a D3 a vybraných rýchlostných ciest (prípadne iných ťahov, ak to potvrdia výstupy z dokumentu Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry, resp príslušného harmonogramu). Cieľom SR, v súlade so záväzkom dobudovania základnej siete TEN-T, je dobudovaním chýbajúcich úsekov diaľnic D1 (prioritne medzi Žilinou a Košicami) a D3 prispieť k zabezpečeniu kvalitného národného diaľkového spojenia, napojenia na susedné štáty, a tým k homogenizácii cestnej infraštruktúry v rámci základnej siete TEN-T. Nové úseky diaľnic a rýchlostných ciest budú budované s

cieľom odstrániť kľúčové úzke miesta na cestnej infraštruktúre siete TEN-T s dôrazom na nákladovú efektívnosť projektov, zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky a znižovanie socioekonomických a environmentálnych vplyvov cestnej dopravy.

Súvisiace typy akcií:

- výstavba nových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest (prioritne základnej siete TEN-T).

Očakávané výsledky:

- odstránenie kľúčových úzkych miest prioritne na základnej siet TEN-T;
- zvýšenie kapacity a kvality dopravného spojenia s/medzi okolitými štátmi;
- napojenie zaostávajúcich regiónov Slovenska na diaľničnú sieť a sieť rýchlostných ciest;
- eliminácia častých kongescií - zníženie časových strát, potenciálna úspora prevádzkových nákladov aj emisií CO_2;
- zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti;
- znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie v intraviláne miest a obcí (zníženie hlukovej záťaže a znečistenia ovzdušia);
- vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a potenciálu rastu zamestnanosti.

Prijímatelia opatrenia 3.1.2. sú najmä:

- Národná diaľničná spoločnosť, a.s.;
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR;
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácií a napĺňaniu špecifického cieľa RSO3.1.

2.3.1.1.4 OPATRENIE 3.1.3. ZLEPŠENIE KVALITY SLUŽIEB POSKYTOVANÝCH NA DUNAJSKEJ A VÁŽSKEJ VODNEJ CESTE

Vzhľadom na aktuálny stav prípravy projektov na podporu vodnej dopravy, ako aj limitované zdroje Programu Slovensko budú v prvej polovici programového obdobia implementované výlučne projekty na obstaranie predprojektovej a projektovej dokumentácie súvisiacich so zlepšením splavnosti dunajskej vodnej cesty. Ostatné nižšie navrhované investičné aktivity bude možné implementovať iba po pridelení dodatočných zdrojov z iných oblastí v ďalšej fáze programového obdobia. Zároveň sa očakáva, že rozvoj vodnej dopravy bude komplementárne podporený aj z iných programov, najmä z nástroja CEF.

Z hľadiska podpory vodnej dopravy budú zo zdrojov prioritnej osi realizované projekty so zameraním na zabezpečenie celoročnej splavnosti dunajskej vodnej cesty. Tá je zaradená do základnej siete TEN-T. Zlepšenie splavnosti Dunaja bude mať aj významný dosah na lepšie a efektívnejšie využívanie už existujúcich verejných prístavov na Dunaji. Verejné prístavy Bratislava a Komárno patria medzi medzinárodné prístavy zahrnuté do základnej siete TEN-T. Kvalitatívne zlepšenie parametrov prístavnej infraštruktúry v územných obvodoch verejných prístavoch je kľúčové pre oživenie vnútrozemskej vodnej dopravy. Dôraz sa preto bude klásť na modernizáciu infraštruktúry a superštruktúry verejných prístavov, čo je nevyhnutnou podmienkou pre zvýšenie podielu tohto odvetvia v doprave. Budú zavedené moderné technológie do riadenia lodnej a prístavnej prevádzky a realizované súvisiace opatrenia týkajúce sa bezpečnosti a riešenia krízových situácií. Zvýšenie úrovne riadenia vodnej dopravy bude zabezpečené aj rozvojom riečnych informačných služieb vrátane zabezpečenia súvisiacej infraštruktúry.

Pre zvýšenie podielu vodnej dopravy na Slovensku a naplnenie cieľov Európskej zelenej dohody v oblasti zlepšenia klímy je potrebné začať práce na dobudovanie vážskej vodnej cesty, ktorá je zaradená do základnej siete TEN-T. Taktiež bude potrebné podporiť účinné využívanie zdrojov prostredníctvom prechodu na čisté obehové hospodárstvo prostredníctvom podpory prevádzkovateľov plavidiel a remotorizáciou Dunajskej flotily v súlade s technickými požiadavkami kladenými na plavidlá. Pozornosť bude venovaná taktiež analýze možnosti využívania alternatívnych palív (elektrina, CNG/LNG) a vytvorenia podmienok pre podporu zavádzania alternatívnych palív vrátane budovania základnej nabíjacej a plniacej infraštruktúry pre lode využívajúce alternatívne palivá.

Súvisiace typy akcií:

- zlepšenie splavnosti vodných ciest základnej siete TEN-T;
- modernizácia a výstavba verejných prístavov v Bratislave a Komárne;
- rozvoj riečnych informačných služieb vrátane zabezpečenia súvisiacej infraštruktúry;
- remotorizácia plavidiel a podpora zavádzania alternatívnych palív a budovanie základnej nabíjacej a plniacej infraštruktúry pre lode využívajúce alternatívne palivá.

Podmienkou pre realizáciu aktivít mimo predinvestičnej a projektovej prípravy je zabezpečenie finančného krytia v Programe Slovensko, preukázanie uskutočniteľnosti, ekonomickej efektívnosti a environmentálnej udržateľnosti projektov v súlade s požiadavkami národnej a európskej legislatívy.

Očakávané výsledky:

- zlepšenie pripravenosti sektora na investičné akcie (prostredníctvom vypracovania štúdií a projektovej dokumentácie);
- zlepšenie kvality verejných služieb poskytovaných v prístavoch v Bratislave a Komárne;
- odstránenie kľúčových úzkych miest na infraštruktúre vodnej dopravy na sieti TEN-T;
- zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie (zníženie emisií CO2, NO2 a PM10 a zlepšenie systému nakladania s odpadmi, prevádzkovými a pohonnými hmotami);
- zvýšenie bezpečnosti vodnej dopravy;
- vytváranie predpokladov na zvýšenie podielu vodnej dopravy na deľbe prepravnej práce.

Príjmatelia opatrenia 3.1.3. sú najmä:

- Verejné prístavy, a. s.;
- Slovenský vodohospodársky podnik (štátny podnik);
- Vodohospodárska výstavba (štátny podnik);
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR;
- Dopravný úrad;
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu špecifického cieľa RSO3.1.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO3.1:
- verejnosť;
- operátori vodnej dopravy a prepravcovia.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO3.1 sa nepredpokladá využitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO3.1 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO3.1 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti výstavby a rekonštrukcie diaľnic a rýchlostných ciest. V prípade vhodnej finančnej štruktúry sa finančné nástroje môžu využiť pri realizácii projektov verejno-súkromného partnerstva. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude formou záručných schém na realizáciu PPP projektov pre diaľnice a rýchlostné cesty.

2.3.1.1.5 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO3.1

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
3P1	RSO3.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO43	Dĺžka nových alebo vylepšených ciest – TEN-T	km	0	11
3P1	RSO3.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO49	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných tratí – TEN-T	km	0	26
3P1	RSO3.1	EFRR	menej rozvinuté	SOI02	Počet realizovaných dokumentácií, analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením projektu	počet	0	32
3P1	RSO3.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO49	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných tratí – TEN-T	km	0	38
3P1	RSO3.1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO43	Dĺžka nových alebo vylepšených ciest – TEN-T	km	0	25
3P1	RSO3.1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO47	Dĺžka nových alebo vylepšených tratí – TEN-T	km	5	22
3P1	RSO3.1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO49	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných tratí – TEN-T	km	2	11
3P1	RSO3.1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RCO54	Nové alebo modernizované intermodálne spojenia	intermodálne spojenia	TBD	TBD
3P1	RSO3.1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI02	Počet realizovaných dokumentácií, analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením projektu	počet	0	116

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
3P1	RSO3.1				TBD				TBD		

2.3.1.1.6 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO3.1	101	19 076 414
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	088	96 675 000
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	096	4 650 576
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	100	4 650 576
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	101	39 943 279
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	108	2 428 634
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	087	844 383 429
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	088	13 729 812
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	096	393 210 624
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	100	22 851 056
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	108	15 090 320
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	114	10 000 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO3.1	01	19 076 414
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	01	148 348 065
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	01	1 299 265 241
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	02	25 000 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO3.1	33	19 076 414
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	33	148 348 065
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	33	1 299 265 241

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO3.1	03	19 076 414
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.1	03	148 348 065
3P1	Kohézny fond	nevzťahuje sa	RSO3.1	03	1 299 265 241

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.3.1.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO3.2 ROZVOJ A POSILŇOVANIE UDRŽATEĽNEJ, INTELIGENTNEJ A INTERMODÁLNEJ VNÚTROŠTÁTNEJ, REGIONÁLNEJ A MIESTNEJ MOBILITY ODOLNEJ PROTI ZMENE KLÍMY VRÁTANE ZLEPŠENÉHO PRÍSTUPU K TEN-T A CEZHRANIČNEJ MOBILITY

2.3.1.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO3.2 Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility bude podporovaný štyrmi opatreniami:

- 3.2.1. Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov
- 3.2.2. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest I. triedy
- 3.2.3. Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy
- 3.2.4. Miestne komunikácie

Predinvestičná a projektová príprava bude oprávnenou aktivitou v rámci tohto špecifického cieľa.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.3.1.2.2 OPATRENIE 3.2.1. ODSTRÁNENIE KĽÚČOVÝCH ÚZKYCH MIEST NA ŽELEZNIČNEJ INFRAŠTRUKTÚRE PROSTREDNÍCTVOM MODERNIZÁCIE A ROZVOJA ŽELEZNIČNÝCH TRATÍ A ZVÝŠENIE ATRAKTIVITY A KVALITY SLUŽIEB ŽELEZNIČNEJ VEREJNEJ OSOBNEJ DOPRAVY PROSTREDNÍCTVOM OBNOVY MOBILNÝCH PROSTRIEDKOV

V nadväznosti na modernizáciu železničných tratí zaradených do siete TEN-T budú realizované projekty na perspektívnych regionálnych tratiach s dostatočným dopytom po železničnej doprave. Na to, aby železnica bola schopná prevziať podstatnú časť výkonov v regionálnej osobnej doprave, je potrebné zásadným spôsobom zlepšiť jej súčasný stav tak, aby zodpovedala požiadavkám kladeným na rýchlu, bezpečnú a spoľahlivú prepravu. Cieľom plánovaných projektov je zabezpečiť požadované technické parametre tratí zabezpečujúcich dopravnú obslužnosť regiónov a rýchle napojenie regiónov na transeurópsku sieť.

Intervencie sa sústredia na trate s významnými dopravnými prúdmi a vysokou potrebou realizácie, ktorých implementácia prinesie čo najväčšie benefity z hľadiska zlepšenia komfortu cestujúcich a dynamiky jazdy železničných vozidiel. Konkrétne opatrenia budú realizované na základe zoznamu priorít stanovených v spolupráci s ÚHP.

Zo zdrojov je plánovaná podpora transformácie uhoľného regiónu hornej Nitry, v súlade s odporúčaniami akčného plánu schváleného vládou SR a potvrdeného vydaním pozitívneho hodnotenia ÚHP. Železničná doprava v regióne hornej Nitry v súčasnosti nemôže konkurovať individuálnej a autobusovej doprave z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu železničnej infraštruktúry a s tým súvisiacich dlhodobých prevádzkových obmedzení, čo sa premieta do nízkej frekvencie spojov a dlhších cestovných časov v porovnaní s inými spôsobmi prepravy. Zámerom je rozvíjať železničnú dopravu v regióne s ohľadom na frekvenciu a rýchlosť spojení, hlavne smerom na mestá Trenčín, Nitra a Bratislava.

S cieľom prispieť k postupnej zelenej a digitálnej tranzícii v železničnej doprave, je prioritným zámerom podporiť realizáciu projektov zameraných na implementáciu systémov interoperability tak, aby úroveň jednotlivých subsystémov na železnici zodpovedala technickým špecifikáciám interoperability (TSI). Významný prínos sa očakáva tiež od centralizácie systémov riadenia, dispečerizácie tratí, aplikácie dopravnej telematiky, zvyšovania prenosovej kapacity siete a rozširovanie portfólia poskytovaných služieb na železnici.

Medzi dôležité infraštruktúrne opatrenia, na ktoré je potrebné sústrediť pozornosť, je oblasť zvyšovania bezpečnosti na železničných priecestiach. S neustále sa zvyšujúcim počtom cestných motorových vozidiel, ale aj predpokladaným zvyšovaním výkonov v železničnej doprave významne rastie aj riziko nehôd na železničných priecestiach, ktoré sa v mnohých prípadoch vyznačujú ťažkými, často až fatálnymi následkami. Riešením je realizácia mimoúrovňových križovaní železnice s cestnou infraštruktúrou, resp. inštalácia priecestných zabezpečovacích zariadení prioritne v úsekoch s nepriaznivými rozhľadovými pomermi. Komplexný program riešenia problematiky železničných priecestí bude vychádzať z vládou schváleného materiálu (uznesenie vlády SR č. 448 z 21. augusta 2013).

S cieľom podporiť rast výkonov železničnej nákladnej dopravy a zabezpečiť nediskriminačný prístup k terminálovým službám, bude realizovaná výstavba a modernizácia terminálov intermodálnej prepravy, čím sa zároveň prispeje k plneniu ekologických cieľov EÚ definovaných v Európskej zelenej dohode.

Za účelom posilnenia postavenia železničnej dopravy ako nosného systému zabezpečujúceho kľúčovú úlohu pri preprave osôb, je žiadúce okrem zlepšenia technických parametrov železničnej dopravnej cesty, venovať náležitú pozornosť aj zvýšeniu kvalitatívnej úrovne súvisiacej obslužnej infraštruktúry prostredníctvom obnovy staničných budov vyznačujúcich sa zanedbaným stavom, ktorý nezodpovedá súčasným nárokom cestujúcej verejnosti.

Dosiahnutie kvalitnej a konkurencieschopnej železničnej osobnej dopravy je podmienené vytvorením dostatočne spoľahlivého, bezpečného a pre cestujúcich atraktívneho systému železničnej osobnej dopravy. Z tohto dôvodu

bude dôraz kladený popri rozvoji železničnej infraštruktúry aj na zabezpečenie kontinuálnej obnovy mobilných prostriedkov v regionálnej doprave, či už formou obstarania nových alebo obnovou existujúcich. Od opatrenia sa očakáva stabilizácia ponuky služieb v sektore verejnej osobnej železničnej dopravy, zvýšenie jej pripravenosti na liberalizáciu vrátane zvýšenia jej konkurencieschopnosti voči individuálnej automobilovej doprave. Prioritné financovanie bude vyčlenené na železničné koľajové vozidlá, ktoré budú nasadené na trate prevádzkované v rámci zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme vyhlásené vo verejnej súťaži. Výnimkou sú projekty, implementácia ktorých bola začatá v programovom období 2014 – 2020 a sú fázované cez dve programové obdobia. Počas platnosti zmluvy o dopravných službách budú obstarané vozidlá viazané len na prevádzku v príslušnom regióne. Očakáva sa, že tieto synergicky pôsobiace faktory môžu prispieť k zmene organizácie prepravných prúdov cestujúcich v súlade s princípmi udržateľného rozvoja v prospech verejnej osobnej železničnej dopravy.

Súvisiace typy akcií:

- modernizácia a renovácia regionálnych železničných tratí (zlepšovanie vybraných technických parametrov železničnej dopravnej cesty, zvyšovanie kapacity, elektrifikácia tratí, dispečerizácia tratí);
- obnova mobilných prostriedkov železničnej verejnej osobnej dopravy;
- železničná telematika;
- zvyšovanie bezpečnosti na železničných priecestiach;
- výstavba a modernizácia terminálov intermodálnej prepravy;
- rekonštrukcia staničných budov.

Očakávané výsledky:

- skrátenie jazdných časov a zvýšenie priepustnosti tratí;
- odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre a zlepšenie technických parametrov železničnej infraštruktúry vo vybraných úsekoch;
- zlepšenie kvality železničnej infraštruktúry pre služby medzinárodnej a vnútroštátnej osobnej a nákladnej dopravy;
- rozvoj služieb v regionálnej osobnej doprave;
- umožnenie efektívnejších obehov a väčšieho denného využitia regionálnych vlakov;
- zlepšenie interoperability železničných tratí;
- zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie (zníženie hlukovej záťaže a produkcie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov);
- zníženie časových strát a prevádzkových nákladov;
- zvýšenie atraktivity ekologickej a udržateľnej verejnej osobnej dopravy;
- vytváranie podmienok pre rast výkonov železničnej nákladnej dopravy;
- vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a potenciálu rastu zamestnanosti.

Príjmatelia opatrenia 3.2.1. sú najmä:

- Železnice Slovenskej republiky;
- Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.;
- operátori intermodálnej/kombinovanej prepravy;
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu špecifického cieľa RSO3.2.

2.3.1.2.3 OPATRENIE 3.2.2. ODSTRÁNENIE KĽÚČOVÝCH ÚZKYCH MIEST NA CESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRE A ZLEPŠENIE REGIONÁLNEJ MOBILITY PROSTREDNÍCTVOM MODERNIZÁCIE A VÝSTAVBY CIEST I. TRIEDY

Snahou MDV SR je zlepšovať stav diaľnic a ciest I. triedy, po ktorých je v regiónoch najväčší dopyt. Stanovením tejto oblasti podpory deklaruje MDV SR záujem budovať kvalitný, nákladovo efektívny a vyvážený dopravný systém, ktorý bude schopný reagovať na súčasné a výhľadové potreby cestnej dopravy v konkrétnom území s dôrazom na zvyšovanie kapacity siete, znižovanie nehodovosti prostredníctvom prevencie vzniku a odstraňovania už existujúcich kritických nehodových lokalít, ako aj redukciu negatívnych vplyvov z dopravy na obyvateľov.

Napriek značnej investičnej snahe štátu v oblasti výstavby diaľnic, kľúčové postavenie a nespochybniteľný dopravný význam na Slovensku majú naďalej cesty I. triedy, ktoré prenášajú viac ako 50 % dopravnej záťaže všetkých pozemných komunikácií. Z disponibilných zdrojov bude preto prioritne podporené budovanie obchvatov miest a obcí, výstavba preložiek, prestavba križovatiek, rekonštrukcia mostov a odstraňovanie kritických nehodových lokalít na infraštruktúre. Pozornosť je potrebné venovať taktiež úprave šírkových parametrov, polomerom ciest a rozhľadovým pomerom s cieľom dosiahnutia homogenity trasy a zvýšenia bezpečnosti.

MDV SR plánuje venovať pozornosť taktiež modernizácii mostných objektov na cestách I. triedy, keďže mnohé z nich sú strategicky dôležité pre vnútornú mestskú dopravu, tranzitnú dopravu i pre celú infraštruktúru regiónu a v prípade ich uzavretia neexistuje obchádzková trasa pre obsluhu územia, prípadne sa obchádzková trasa v porovnaní s pôvodnou neúmerne predlžuje. Na elimináciu mostov v havarijnom alebo nevyhovujúcom technickom stave sú plánované projekty modernizácie a rekonštrukcie mostov na cestách I. triedy, cieľom ktorých je znížiť počet a vytváranie kritických miest, ako aj eliminovať predvídateľné riziká na sieti ciest I. triedy.

Výstavba a modernizácia konkrétnych úsekov bude realizovaná na základe zoznamu priorít, v technickom variante a v súlade s časovým harmonogramom stanovených v spolupráci s ÚHP. Pri výbere projektov budú využité taktiež výsledky bezpečnostných auditov a rozborov na cestách I. triedy a skúsenosti a poznatky získané v predchádzajúcich obdobiach. Prioritne budú zdroje využité na dofinancovanie projektov, s realizáciou ktorých sa začalo v predchádzajúcom programovom období 2014 – 2020 a ktorých ukončenie je plánované v rámci programového obdobia 2021 – 2027 (tzv. fázované projekty).

Súvisiace typy akcií:

- výstavba a modernizácia ciest I. triedy.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie kapacity ciest I.triedy na exponovaných úsekoch;
- zníženie časových strát a prevádzkových nákladov;
- zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti;
- znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie v intraviláne miest a obcí (zníženie hlukovej záťaže a znečistenia ovzdušia);
- vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a potenciálu rastu zamestnanosti.

Príjmatelia opatrenia 3.2.2. sú najmä:

- Národná diaľničná spoločnosť, a.s.;
- Slovenská správa ciest;
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu špecifického cieľa RSO 3.2.

2.3.1.2.4 OPATRENIE 3.2.3. ODSTRÁNENIE KĽÚČOVÝCH ÚZKYCH MIEST NA CESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRE A ZLEPŠENIE REGIONÁLNEJ MOBILITY PROSTREDNÍCTVOM MODERNIZÁCIE A VÝSTAVBY CIEST II. A III. TRIEDY

Existencia kvalitnej technickej infraštruktúry má výrazný vplyv na ekonomický rozvoj regiónov. Cesty II. a III. triedy majú významné postavenie, v prvom rade zabezpečujú priame dopravné prepojenie na transeurópsku cestnú dopravnú sieť TEN-T (diaľnice, rýchlostné cesty) a v druhom rade v určitých prípadoch nahrádzajú cesty rovnakej alebo vyššej kategórie (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty prvej triedy), ktoré sa nachádzajú v rekonštrukcii alebo vo výstavbe. Sú významnými spojnicami jednotlivých sídiel regiónov a v niektorých prípadoch zabezpečujú jediné dopravné spojenia obcí so strediskami priemyslu, ekonomiky a vzdelania. Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti bude podporené investíciami do rekonštrukcie, modernizácie a výstavby regionálnych ciest, a to v súlade s Plánmi udržateľnej mobility regiónov a s cieľmi identifikovanými v územných stratégiách (Integrované územné investície). Podpora bude realizovaná v oblastiach ako rekonštrukcia, modernizácia a výstavba ciest II. a III. triedy, prestavba križovatiek, budovanie obchvatov miest a obcí a rekonštrukcia mostov. Prioritne podpora bude smerovaná do ciest zlepšujúcich prístupnosť k sieti TEN-T, ciest vedúcich k terminálom integrovanej osobnej prepravy (napr. k železničným staniciam) a k okresom, kde neexistuje cesta I.triedy, ako aj pridružená výstavba cyklistickej komunikácie (prechody pre chodcov, prejazdy pre cyklistov, atď.) a pešej dopravy

za účelom zvýšenia bezpečenosti účastníkov cestnej premávky. Rovnako sa počíta s financovaním rekonštrukcie, modernizácie a výstavbou ciest II. a III. triedy v obciach s prítomnosťou MRK.

Posúdenie projektov sa bude realizovať pomocou zásobníka investičných zámerov ciest II. a III. triedy a bude vychádzať z regionálnych plánov udržateľnej mobility. O prioritizácii projektov budú rozhodovať Rady Partnerstva (v prípade integrovaných územných stratégií) a Kooperačné Rady (v prípade udržateľného mestského rozvoja). Pri realizácii projektov rekonštrukcií ciest II . a III. triedy sa bude prihliadať na vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie. Cesty II. a III. triedy veľakrát nahrádzajú nadradenú cestnú sieť ak neexistuje cesta I. triedy, resp. slúžia počas výstavby a rekonštrukcie ciest I. triedy, rýchlostných ciest a diaľnic, ako náhradné obchádzkové trasy pre bežnú dopravu a súčasne nákladnú dopravu a súčasne zabezpečujú cezhraničný styk. Zámerom je dosiahnuť úsporu času, zvýšiť mobitlitu, znížiť nehodovosť a negatívne externality (dopad na životné prostredie).

Modernizačné projekty ciest II. a III. triedy dosahujú lepší pomer medzi jednotkou nákladu a prínosom v podobe usporeného času a sú efektívnejšie oproti projektom budovania diaľnic a rýchlostných ciest. Celkové náklady na rekonštrukciu ciest II. a III. triedy dosahujú 12 % z celkovej alokácie. No zároveň prinášajú až 24 % z prínosov vyčíslených ako úspora času. Pri porovnaní výšky nákladov na 1 km a prínosu 1 km zrekonštruovanej cesty, najlepší pomer je pri cestách III. triedy, nasledujú cesty II. triedy.[125]

Súvisiace typy akcií:

- výstavba a modernizácia ciest II. a III.triedy.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie kapacity ciest na exponovaných úsekoch;
- zníženie časových strát a prevádzkových nákladov;
- zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti, zlepšenie dopravného prepojenia medzi krajmi, okresmi;
- znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie v intraviláne miest a obcí (zníženie hlukovej záťaže a znečistenia ovzdušia);
- vytváranie predpokladov pre zvýšenie konkurencieschopnosti regiónov, zlepšenia mobility obyvateľstva a potenciálu rastu zamestnanosti, vrátane rastu zamestnanosti u obyvateľov MRK.

Príjmatelia opatrenia 3.2.3. sú najmä:

- subjekty územnej samosprávy;
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu špecifického cieľa RSO 3.2.

2.3.1.2.5 OPATRENIE 3.2.4. MIESTNE KOMUNIKÁCIE

Podpora bude smerovaná tiež na miestne komunikácie ako významný prvok regionálnej obslužnosti ako prieťahov ciest vyššieho významu obcami, ale často aj ako jedinej infraštruktúrnej ponuky dopravnej obslužnosti územia. Podpora bude prioritne smerovaná na ich rekonštrukciu a modernizáciu so zameraním na kvalitu komunikácie, jej mostných objektov a súčastí, ako aj na bezpečnosť pešej a cyklistickej dopravy.

Podpora bude smerovaná aj do obcí s prítomnosťou MRK ako súčasť integrovaného komplexného prístupu k zlepšeniu socio-ekonomickej situácie obyvateľov MRK.

Súvisiace typy akcií:

- výstavba a modernizácia miestnych komunikácií;.

Očakávané výsledky:

- zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti;
- znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie v intraviláne miest a obcí (zníženie hlukovej záťaže a znečistenia ovzdušia);
- zlepšenie životných podmienok v obciach s prítomnosťou MRK;
- zlepšenie mobility obyvateľstva.

Príjmatelia opatrenia 3.2.4. sú najmä:

[125] podľa verejne dostupných údajov vedených v ITMS2014+

- subjekty úzmenej samosprávy;
- obce;
- ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu špecifického cieľa RSO 3.2.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO3.2:

- verejnosť;
- užívatelia cestnej siete, hlavne obyvatelia miest a obcí.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO3.2 sa predpokladá využitie územných nástrojov v opatreniach 3.2.3 a 3.2.4.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO3.2 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO3.2 sa predpokladá využitie finančných nástrojov v oblasti výstavby a rekonštrukcie ciest I. triedy, križovatiek a mostov. V prípade vhodnej finančnej štruktúry sa finančné nástroje môžu využiť pri realizácii projektov verejno-súkromného partnerstva. Podpora prostredníctvom finančných nástrojov bude formou záručných schém na realizáciu PPP projektov pre diaľnice a rýchlostné cesty a cesty I. triedy, križovatky, mosty, atď.

2.3.1.2.6 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO3.2

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
3P1	RSO3.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO44	Dĺžka nových alebo vylepšených ciest – mimo TEN-T	km	0	28
3P1	RSO3.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO46	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných ciest – mimo TEN-T	km	56	751
3P1	RSO3.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO50	Dĺžka rekonštruovaných alebo modernizovaných železničných tratí – mimo TEN-T	km	4	128
3P1	RSO3.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO54	Nové alebo modernizované intermodálne spojenia	intermodálne spojenia	0	5
3P1	RSO3.2	EFRR	menej rozvinuté	SOI02	Počet realizovaných dokumentácií, analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením projektu	počet	0	131

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
3P1	RSO3.2				TBD				TBD		

2.3.1.2.7 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2	090	154 562 760
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2	093	388 077 240
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2	102	163 655 726
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2	109	15 594 795

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2	01	721 890 521
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2	03	25 000 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO3.2		TBD
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
3P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO3.2	03	721 890 521

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4 PRIORITY CIEĽA POLITIKY 4

2.4.1 PRIORITA 4P1 ADAPTABILNÝ A PRÍSTUPNÝ TRH PRÁCE

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (A) ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K ZAMESTNANIU A AKTIVAČNÝM OPATRENIAM PRE VŠETKÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, PREDOVŠETKÝM MLADÝCH ĽUDÍ, A TO NAJMÄ VYKONÁVANÍM ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ, PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE A NEAKTÍVNE OSOBY, AKO AJ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI A SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA

2.4.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Investovaním do najviac znevýhodnených skupín na trhu práce sa zabezpečí príspevok k napĺňaniu EPSP v kapitole I: Rovnaké príležitosti a prístup na trh práce a v kapitole II: Spravodlivé pracovné podmienky, a to v reakcii na zmeny klímy, environmentálne výzvy, digitalizáciu, globalizáciu a demografické trendy, vrátane dopadov pandémie COVID-19 a vojny na Ukrajine. Očakávaným výsledkom podporovaných intervencií je príspevok k plneniu cieľa EPSP – zvýšiť zamestnanosť obyvateľstva vo veku 20 až 64 rokov do roku 2030. Podporované investície sú v súlade s cieľmi Akčného plánu Dunajskej stratégie (AP EUDS) v prioritnej oblasti 9 „Ľudia a zručnosti“ a prioritnej oblasti 9 s názvom „Integrácia zraniteľných skupín na trh práce“. Intervencie v rámci tohto ŠC budú zohľadňovať regionálne rozdiely v štruktúre zamestnanosti.

- zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie alebo neaktívnym osobám so zameraním na poradenské činnosti a asistenciu pri identifikácii vhodných podporných nástrojov;
- zabezpečovanie služieb podporovaného zamestnávania.

Verejné služby zamestnanosti prostredníctvom úradov PSVR v rámci implementovaných projektov už v minulosti čiastočne zabezpečovali individualizovaný a komplexný prístup vo vzťahu k dlhodobo nezamestnaným a inak znevýhodneným UoZ. Tieto aktivity boli vyhodnotené ako účinné, aj v rámci Externého hodnotenia pokroku v napĺňaní PO3 OP ĽZ s odporúčaním zapojenia neverejných poskytovateľov. Podpora sa preto zameria na zabezpečenie primeraného počtu odborných zamestnancov verejných a neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti a MVO, ktorí zabezpečia individualizované poradenstvo a komplexný prístup ku každému znevýhodnenému UoZ, najmä DNO, s nízkou kvalifikáciou, z prostredia MRK, migrantom a OZP. Neaktívne osoby nepatria medzi klientov verejných služieb zamestnanosti. Individualizovaný a komplexný prístup pri podpore ich aktívnej účasti na trhu práce sa zabezpečí prostredníctvom výziev pre neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, MVO a orgány regionálnej a miestnej samosprávy. Pre zvýšenie kvality poskytovania služieb zamestnanosti sa bude využívať aj sieť EURES.

- vytváranie udržateľných pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, vrátane individualizovanej podpory pri ich zapracovaní na vytvorenom pracovnom mieste

S cieľom nadviazať na individuálne poradenstvo a podporiť individualizovaný prístup aj po nástupe do zamestnania, budú podporení zamestnávatelia pri zabezpečovaní mentorovaného zapracovania novoprijatého zamestnanca, čím sa uľahčí jeho adaptácia, podporí nadobúdanie dôvery, pracovných návykov, ako aj osvojenie si pracovných postupov. Podpora sa poskytne len v nadväznosti na vytvorené udržateľné a odolné pracovné miesto, a to formou finančných príspevkov pre tých zamestnávateľov, ktorí vytvoria časovo neobmedzované pracovné príležitosti pre osoby, ktoré majú dlhodobo problém nájsť uplatnenie na trhu práce (najmä DNO a nízko kvalifikovaní). Kontrafaktuálne hodnotenie z roka 2019, vykonané externým dodávateľom EK (DG EMPL), prinieslo pozitívne hodnotenie dopadov takto zameraných intervencií vo vzťahu k dlhodobo nezamestnaným účastníkom a ich uplatneniu sa na trhu práce. V rámci tohto typu aktivity budú opatrenia podporované formou NP.

- poskytovanie finančných príspevkov znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti

Poskytovaním finančných príspevkov prostredníctvom verejných služieb zamestnanosti bude zabezpečené plnenie cieľa v oblasti podpory samostatnej zárobkovej činnosti. V rámci tohto typu aktivity budú opatrenia podporované formou NP. Samotnému vytvoreniu SZČ a poskytnutiu príspevku bude predchádzať individuálne poradenstvo zamerané na pomoc pri vypracovaní potrebnej dokumentácie, nasmerovaní na nadobudnutie/rozšírenie základných znalostí pre úspešné udržanie SZČ (legislatíva, finančné zdravie, marketing a pod.) a taktiež pri tvorbe podnikateľského plánu / zámeru. Poradenskú činnosť zabezpečia verejní a neverejní poskytovatelia služieb, ako aj MNO, v rámci aktivity „profesijné poradenstvo pre UoZ“ uvedenej nižšie.

- poskytovanie finančných príspevkov registrovaným integračným sociálnym podnikom za účelom podpory ohrozených a znevýhodnených osôb pri nadobúdaní pracovných návykov

Prostredníctvom NP budú podporované subjekty sociálnej ekonomiky. Sociálne podniky umožňujú znevýhodneným a zraniteľným osobám dostať sa na lepšie platené pracovné miesta. V kontexte uvedeného bude prostredníctvom národného projektu poskytovaný finančný príspevok pri zamestnávaní znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb (najmä DNO a nízkokvalifikované osoby), ktoré nadobudnú základné zručnosti a pracovné návyky potrebné pre uplatnenie sa na otvorenom trhu práce. Bez aktivizácie na „medzitrhu“ práce je uplatnenie sa osôb cieľovej skupiny na otvorenom trhu práce takmer nemožné.

- informačné a konzultačné činnosti zamerané na podporu činnosti subjektov sociálnej ekonomiky, vrátane podpory ich vzniku

Jedným z hlavných cieľov sociálnej ekonomiky je čo najviac ľudí vyviesť so situácie pasívnej sociálnej odkázanosti, pričom mimoriadne dôležitú rolu v tomto procese zohráva vzdelávanie, resp. nadobúdanie zručností. V nadväznosti na zrealizovaný projekt Inštitút sociálnej ekonomiky bude na celoštátnej a na regionálnych úrovniach prostredníctvom NP a DOP podporená poradenská činnosť verejných aj neverejných poskytovateľov pri zriaďovaní nových, ako aj pri ďalšom rozvoji už fungujúcich subjektov sociálnej ekonomiky, riešení legislatívnych otázok, možnostiach financovania a pod.

- informačné a konzultačné činnosti zamerané na podporu zamestnávateľov pri identifikovaní udržateľných pracovných príležitostí pre ohrozené, znevýhodnené a neaktívne osoby

Cieľom bude priniesť viac kvalitnejších možností zamestnania pre ohrozených, znevýhodnených a neaktívnych osôb, a tým znížiť riziko chudoby a sociálneho vylúčenia týchto osôb ako aj ich rodinných príslušníkov. Služby zamestnanosti budú prostredníctvom NP zamestnávateľom poskytovať informačný servis a komplexný prehľad o výhodách a možnostiach podpory pri zamestnávaní uvedených osôb v udržateľných pracovných miestach, vrátane zelených a digitálnych.

- profesijné poradenstvo pre uchádzačov o zamestnanie

Individuálne poradenstvo založené na bilancii kompetencií (analýza pracovného potenciálu) zabezpečí nasmerovanie najmä znevýhodnených UoZ smerom k udržateľnému pracovnému miestu, prípadne SZČ. Neverejní poskytovatelia služieb zamestnanosti a MVO v rámci výziev na DOP budú zabezpečovať poradenstvo vo forme mentoringu/coachingu a tiež získavanie resp. prehlbovanie poznatkov v oblastiach ako využívanie IT, legislatíva, financie, marketing, komunikácia, obchodné zručnosti a podnikateľské zručnosti. Najmä v prípade SZČ

je, okrem odborných zručností, nadobudnutie resp. dostatok poznatkov v uvedených oblastiach dôležitým aspektom pre úspešnosť a následné udržanie sa na trhu práce.

- poskytovanie finančných príspevkov uchádzačom o zamestnanie za účelom nadobúdania/zmeny zručností potrebných pre aktívnu účasť na trhu práce

V rámci v minulosti implementovaných projektov boli prostredníctvom úradov PSVR zabezpečované programy rekvalifikácií a prehlbovania si zručností pre UoZ. Tieto opatrenia boli pozitívne vyhodnotené aj v rámci externého hodnotenia pokroku v napĺňaní cieľov PO3 OP ĽZ. Podpora prostredníctvom NP bude smerovať na rozvoj/zmenu zručností a kompetencií UoZ (najmä DNO a nízko kvalifikovaných a inak znevýhodnených UoZ) v súlade s požiadavkami a smerovaním trhu práce, s dôrazom na udržateľné uplatnenie sa na trhu práce v sektoroch, ktoré majú rozvojový potenciál. Dôraz sa tiež bude klásť na zabezpečenie zručností relevantných k zelenej a digitálnej transformácii hospodárstva. Pôvodné aktivačné práce určené pre vysokorizikové skupiny budú nahradené podporou udržateľných a stabilných foriem zamestnania vrátane sociálneho hospodárstva, ktoré budú obsahovať komponent na zvýšenie ich zručností.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (a):

- uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie s nízkou kvalifikáciou;
- dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie starší ako 50 rokov;
- osoby so zdravotným postihnutím;
- osoby z MRK;
- migranti;
- samostatne zárobkovo činné osoby;
- osoby s rodičovskými povinnosťami;
- zamestnanci;
- neaktívne osoby;
- záujemci o zamestnanie.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (a) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (a) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.1.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (A)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	20 764	138 424
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO02	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	počet	19 318	128 789
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO03	Dlhodobo nezamestnané osoby	počet	9 659	64 395
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	912	6 077
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	358	3 589
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO08	Počet účastníkov vo veku od 55 rokov	počet	5 191	34 606
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO09	Osoby s nižším sekundárnym (ISCED 0 – 2) vzdelaním alebo nižším vzdelaním	počet	6 229	41 527
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO10	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním	počet	8 305	55 370
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO19	Počet podporovaných mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a sociálnych podnikov)	počet	718	4 784
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	851	5 673
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO02	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	počet	755	5 036
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO03	Dlhodobo nezamestnané osoby	počet	378	2 518
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	79	524
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	17	111
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO08	Počet účastníkov vo veku od 55 rokov	počet	213	1 418
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO09	Osoby s nižším sekundárnym (ISCED 0 – 2) vzdelaním alebo nižším vzdelaním	počet	255	1 702
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO10	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním	počet	340	2 269
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO19	Počet podporovaných mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a sociálnych podnikov)	počet	46	308

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECR01	Účastníci v procese hľadania práce po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	1 519	ITMS	

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	69 212	ITMS	
4P1	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECR4	Účastníci, ktorí sú po ukončení svojej účasti zamestnaní, vrátane tých, ktorí vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť	počet	0	2022	32 197	ITMS	
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECR01	Účastníci v procese hľadania práce po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	131	ITMS	
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	2 836	ITMS	
4P1	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECR04	Účastníci, ktorí sú po ukončení svojej účasti zamestnaní, vrátane tých, ktorí vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť	počet	0	2022	1 259	ITMS	

2.4.1.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	134	4 021 000
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	137	772 000
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	138	1 428 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	134	228 009 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	137	52 938 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	138	97 932 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	01	6 221 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	01	378 879 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	33	13 271 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	33	393 899 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	02	4 433 000
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	04	1 788 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	02	265 168 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	04	113 711 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	02	6 221 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	02	378 879 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.1.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (B) MODERNIZÁCIA INŠTITÚCIÍ A SLUŽIEB TRHU PRÁCE S CIEĽOM POSÚDIŤ A PREDVÍDAŤ POTREBY V OBLASTI ZRUČNOSTÍ A ZABEZPEČIŤ VČASNÚ A CIELENÚ POMOC A PODPORU V ZÁUJME ZOSÚLADENIA PONUKY S POTREBAMI TRHU PRÁCE, AKO AJ PRI PRECHODOCH MEDZI ZAMESTNANIAMI A MOBILITE

2.4.1.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Podporované aktivity sú zamerané na zlepšenie fungovania trhu práce. Dôraz bude kladený na vzdelávanie zamestnancov inštitúcií trhu práce, sledovanie trendov a vyhodnocovanie opatrení. Investície do modernizácie inštitúcií služieb trhu práce a rozvoj a rozširovanie kapacít sociálnych partnerov prispeje podstatne prispeje k napĺňaniu zásady 8. EPSP, ktorá sa zaoberá sociálnym dialógom a zapojením pracovníkov. Investície tiež podporia spoluprácu medzi aktérmi ovplyvňujúcimi politiky trhu práce, čím prispejú k Akcii 1, Prioritnej oblasti „Ľudia a zručnosti“ Akčného plánu Dunajskej stratégie.

- informačné a vzdelávacie aktivity pre zamestnancov služieb zamestnanosti zamerané na rozvoj ich kompetencií na zabezpečovanie individualizovanej podpory špecifických cieľových skupín a podpory zamestnávateľom

So zámerom zvýšiť kvalitu, podporiť poskytovanie proklientsky orientovaných služieb a vytvoriť pozitívnejší obraz dotknutých inštitúcií v očiach verejnosti bude podpora zacielená na programy priebežného vzdelávania, zvyšovania odborných a komunikačných zručností, prácu s elektronickými službami zamestnanosti, tréningy modelových situácií, a to prezenčnou a dištančnou formou, napr. e-learning. Kvalitne pripravení zamestnanci verejných a neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti predstavujú primárny predpoklad poskytovania kvalitného komplexného individuálneho poradenstva pre UoZ aj zamestnávateľov. V rámci tohto typu aktivity budú opatrenia podporované formou vyzvaní a výziev na DOP.

- vytvorenie a nastavenie účelného a udržateľného systému spolupráce medzi inštitúciami verejných a neverejných služieb zamestnanosti a medzi inštitúciami služieb zamestnanosti a sociálnych služieb

Dobre fungujúce partnerstvá všetkých (verejných aj neverejných) zainteresovaných subjektov poskytujúcich služby zamestnanosti a sociálne služby, ako aj sociálnych partnerov, sú nevyhnutné na zabezpečenie komplementarity poskytovaných služieb a reálneho kariérneho poradenstva. V záveroch externého hodnotenia pokroku v napĺňaní cieľov PO3 OP ĽZ sa konštatuje, že takáto forma spolupráce takmer neexistuje. Podpora komunikačnej platformy a identifikovanie priestoru na spoluprácu zainteresovaných subjektov bude mať za cieľ vypracovanie metodológie, stanovenie prienikov, deliacich línii a kompetencií pri práci s klientmi a tiež vo vzťahu k napĺňaniu národných politík v týchto oblastiach. Poskytovaním komplexného poradenstva v oboch oblastiach s jednotnou metodikou a jasne stanovenými kompetenciami sa dosiahnu značné synergické efekty najmä pri prevencii a predchádzaní ťažko alebo vôbec riešiteľných životných situácií dotknutých osôb alebo rodín a efektívnejšie využitie finančných prostriedkov. Prostredníctvom NP bude podporené zapojenie verejných aj neverejných subjektov do tejto aktivity.

- vyhodnocovanie účinnosti služieb zamestnanosti

Na národnej úrovni je potrebné stanovenie metodológie a kritérií evaluácie jednotlivých použitých nástrojov a opatrení z hľadiska ekonomických a sociálnych dopadov na situáciu osôb z cieľovej skupiny (zmena sociálnej a príjmovej situácie) a na celú spoločnosť. Priebežné pravidelné vyhodnocovanie účinnosti služieb zamestnanosti, do ktorého budú zapojení tak verejní ako aj neverejní poskytovatelia služieb zamestnanosti, a jednotlivých opatrení prinesie možnosť operatívne upravovať navrhované intervencie v prospech tých, ktoré budú mať výraznejší pozitívny dopad na stanovené ciele, a naopak, financovanie menej efektívnych nástrojov utlmovať. Je potrebné sa zamerať aj na výsledky ďalšieho vzdelávania UoZ a ZUoZ so zameraním sa na ich uplatnenie sa na trhu práce a kvalitu dosiahnutých vedomostí, zručností a kompetencií. Pre tento typ hodnotenia bude nevyhnutné nastavenie systému hodnotenia v spolupráci s užívateľmi služieb zamestnanosti. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom NP.

- sledovanie trendov a prognózovanie potrieb a vývoja trhu práce s ohľadom na regionálne rozdiely, vrátane potrieb v oblasti zručností

S cieľom zabezpečiť požadovanú vzdelanostnú štruktúru pracovnej sily pre potreby trhu práce bude podpora nadväzovať na skúsenosti z realizovaných projektov Prognózy vývoja na trhu práce v SR a Sektorovými riadenými inováciami k efektívnemu trhu práce v SR. Podpora bude zameraná na určovanie požiadaviek na odborné vedomosti, zručnosti a schopnosti potrebné na vykonávanie pracovných činností na pracovných miestach na trhu práce, opisy štandardných nárokov trhu práce na jednotlivé pracovné miesta činnosť sektorových rád, a to s cieľom podporiť zosúlaďovanie vzdelávacieho systému s regionálnymi potrebami trhov práce v záujme trvalo udržateľnej ekonomickej konkurencieschopnosti SR a zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva. Prepojenie vzdelávania a potrieb trhu práce a predikcia vývoja v strednodobom horizonte predstavuje jeden z kľúčových determinantov rozvoja ľudského kapitálu a spoločnosti ako celku. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom NP.

- rozširovanie a rozvoj kapacít na zabezpečovanie sociálneho dialógu na národnej a európskej úrovni

Sociálny dialóg je základným prvkom európskeho sociálneho modelu. Umožňuje sociálnym partnerom a zástupcom občianskej spoločnosti, aby aktívne prispievali k formovaniu sociálnej politiky a politiky zamestnanosti. Podpora bude zameraná na vytvorenie priestoru pre profesionalizáciu sociálneho dialógu na národnej úrovni, s cieľom zefektívniť a skvalitniť proces prípravy legislatívy, zamerať sa na obsahovú stránku posudzovania legislatívy v kontexte zvyšovania konkurencieschopnosti SR a zvyšovania miery sociálneho zmieru

a zároveň posilniť budovanie odborných kapacít sociálnych partnerov. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom výzvy na DOP.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (b):

- zamestnanci verejných a neverejných služieb zamestnanosti;
- zamestnanci v oblasti sociálneho začlenenia.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (b) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (b) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.1.2.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (B)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P1	SO (b)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	505	3 369
4P1	SO (b)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	505	3 369
4P1	SO (b)	ESF+	menej rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	7	44
4P1	SO (b)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	36	239
4P1	SO (b)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	36	239
4P1	SO (b)	ESF+	viac rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	5	31

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P1	SO (b)	ESF+	menej rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	3 032	ITMS	
4P1	SO (b)	ESF+	viac rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	215	ITMS	

2.4.1.2.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (b)	139	2 532 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (b)	139	40 808 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (b)	01	2 532 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (b)	01	40 808 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (b)	33	2 563 330
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (b)	33	41 246 208

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (b)	02	1 624 000
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (b)	07	813 000
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (b)	09	95 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (b)	02	27 201 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (b)	07	12 197 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (b)	09	1 410 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (b)	02	2 532 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (b)	02	40 808 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.1.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (C) PODPORA RODOVO VYVÁŽENEJ ÚČASTI NA TRHU PRÁCE, ROVNAKÝCH PRACOVNÝCH PODMIENOK A LEPŠEJ ROVNOVÁHY MEDZI PRACOVNÝM A SÚKROMNÝM ŽIVOTOM VRÁTANE PRÍSTUPU K CENOVO DOSTUPNEJ STAROSTLIVOSTI O DETI A ODKÁZANÉ OSOBY

2.4.1.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Podporované opatrenia prispejú k plneniu cieľa EPSP – znížiť rozdiel v zamestnanosti žien a mužov aspoň o polovicu oproti roku 2019, čo zásadne ovplyvní pokrok v oblasti rodovej rovnosti a prispeje k zvyšovaniu celkovej zamestnanosti. K plneniu cieľa EPSP v oblasti dostupných služieb pre deti vo veku 0 – 5 rokov prispeje podpora rozširovania kapacít existujúcich a zriaďovania nových foriem starostlivosti o deti, ako aj ich cenovej dostupnosti, čo zároveň zabezpečí lepšie zosúladenie pracovného a súkromného života a vyššiu účasť žien na trhu práce.

- vytváranie flexibilných foriem práce pre rodičov malých detí a pre osoby, ktoré poskytujú neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe

Cieľom podporovaných intervencií bude zvýšiť povedomie zamestnávateľov o výhodách, ktoré prinesie zavedenie flexibilných foriem práce (pracovný pomer na kratší pracovný čas, domácka práca a telepráca, pružný

pracovný čas a iné) a podpora pri vytváraní a zlepšovaní podmienok pre flexibilné pracovné miesta. Z dôvodu nedostatočného počtu flexibilných pracovných miest bude cieľom podpory zvýšenie ich počtu, ako aj počtu organizácií, ktoré ich poskytujú, a tým zvýšenie možnosti uplatnenia sa na trhu práce a zlepšenie finančnej situácie rodičov malých detí a osôb poskytujúcich neformálnu pomoc rodinným príslušníkom odkázaným na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe. V rámci tohto typu aktivity budú opatrenia podporované formou výziev na DOP.

- vzdelávacie aktivity a iné odborné činnosti zamerané na podporu zamestnávateľov pri zabezpečovaní nediskriminačných a primeraných podmienok

Prostredníctvom výziev na DOP bude podporená vzdelávacia a osvetová činnosť na zvýšenie povedomia o rovnakých pracovných podmienkach pre všetkých, dodržiavaní nediskriminačného prístupu jednak pri prijímaní do práce ako aj pri samotnom výkone práce a odborná podpora pri zavádzaní takýchto opatrení. Podporené budú organizácie a všeobecné sociálne podniky v zmysle zákona o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, zabezpečujúce vzdelávanie v tejto oblasti prostredníctvom výziev.

- rozširovanie personálnych kapacít v existujúcich zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa (do 6 rokov v prípade nepriaznivého zdravotného stavu)

Vzhľadom na nedostatočnú kapacitu zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov bude podporený dostatočný počet kvalifikovaného personálu. Programy zamerané na zlepšenie podmienok zamestnávania a motivovanie potenciálnych zamestnancov budú podporené prostredníctvom výziev na DOP pre prevádzkovateľov týchto zariadení. Podpora bude cielená aj na opatrovateľov detí poskytujúcich starostlivosť o deti do 3 rokov (resp. do 6 rokov veku, ak ide o dieťa s nepriaznivým zdravotným stavom), ktorý môže poskytovať starostlivosť maximálne 4 deťom (pokiaľ nejde o súrodenecku skupinu). Registrovaný opatrovateľ detí môže poskytovať túto formalizovanú starostlivosť terénnou alebo ambulantnou formou.

- zriaďovanie a prevádzkovanie nových foriem starostlivosti o deti do 3 rokov (do 6 rokov v prípade nepriaznivého zdravotného stavu)

Zosúladenie rodinného a pracovného života je v mnohých prípadoch limitované nedostatkom miest v existujúcich zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov. Okrem formálnych zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov je potrebné prostredníctvom výziev na DOP podporovať aj neformálne formy starostlivosti, ako sú detské kluby alebo detské skupiny, ktoré môžu vytvárať napr. zamestnávatelia, obce, mimovládny neziskový sektor, registrované sociálne podniky alebo skupiny rodičov a prispejú k zníženiu deficitu požadovaných miest v zariadeniach a prinesú novú formu starostlivosti o deti. Cieľom je uľahčiť prístup na trh práce rodičom detí do 3 rokov veku, a tým zlepšiť ich ekonomickú a sociálnu situáciu.

- osvetové, informačné a poradenské činnosti zamerané na zmenu spoločenského vnímania postavenia žien v zamestnaní

Prostredníctvom výziev na DOP budú podporené programy zamerané na zvyšovanie povedomia širokej verejnosti o dôležitosti uplatnenia žien na trhu práce a zabezpečenia nediskriminácie a podpory rovnakého prístupu k zamestnávaniu a ohodnoteniu žien. Zo záverov externého hodnotenia pokroku v napĺňaní cieľov PO3 OP ĽZ vyplýva, že je potrebné podporiť nielen vzdelávanie, ale aj propagačné aktivity a aktivity v prepojení na mainstreamové a lokálne médiá v oblasti rodovej problematiky a podporovať zamestnávateľov publikovaním príkladov dobrej praxe v tejto oblasti (príklady flexibilného zamestnávania, pomoc pri starostlivosti o deti, príklady rodového prístupu k odmeňovaniu a pod.).

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (c):

- uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie s nízkou kvalifikáciou;
- dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie starší ako 50 rokov;
- osoby so zdravotným postihnutím;
- osoby z MRK;
- migranti;
- neaktívne osoby;
- osoby s rodičovskými povinnosťami;

- záujemci o zamestnanie;
- zamestnanci;
- samostatne zárobkovo činné osoby.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Program Slovensko obsahuje špecifický cieľ s priamym zameraním na rovnosť medzi ženami a mužmi: Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby. Zabezpečenie rovnosti, inklúzie a nediskriminácie sa bude realizovať najmä podporou zamestnanosti žien, zosúlaďovaním rodinného, osobného a pracovného života, bojom proti feminizácii chudoby a diskriminácie žien na trhu práce, vzdelávaním a odbornou prípravou v súlade s rovnosťou, bojom proti násiliu voči ženám a domácemu násiliu. Zároveň musia byť rešpektované princípy rovnosti medzi mužmi a ženami, rovnosti a nediskriminácie. Prostriedky nebudú podporovať aktivity, ktoré nepodporujú ľudí so zdravotným postihnutím, ktoré zabezpečia základné formy diskriminácie, segregácie alebo vylúčenia a mali by zabezpečiť dostupnosť ľudí pri financovaní infraštruktúry. So zreteľom na Článok 6 ESF+, sa budú podporovať konkrétne cielené akcie na podporu horizontálnych zásad stanovených v článku 9 nariadenia (EÚ) 2021/1060. V rámci implementácie procesov bude zabezpečený súlad s horizontálnymi princípmi prostredníctvom diskvalifikačných kritérií.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prostredníctvom príslušných útvarov vytvorilo mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania Charty základných práv Európskej únie a implementácie a uplatňovania Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady EÚ 2010/48 /EC, ktoré bude súčasťou Systému riadenia fondov EÚ.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (c) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (c) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.1.3.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (C)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P1	SO (c)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	218	1 452
4P1	SO (c)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	218	1 452
4P1	SO (c)	ESF+	menej rozvinuté	EECO19	Počet podporovaných mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a sociálnych podnikov)	počet	0	1 840
4P1	SO (c)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	58	389
4P1	SO (c)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	58	389
4P1	SO (c)	ESF+	viac rozvinuté	EECO19	Počet podporovaných mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a sociálnych podnikov)	počet	0	162

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P1	SO (c)	ESF+	menej rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	871	ITMS	
4P1	SO (c)	ESF+	viac rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	97	ITMS	

2.4.1.3.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (c)	142	90 987
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (c)	143	4 682 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (c)	142	1 658 551
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (c)	143	40 839 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (c)	01	4 772 987
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (c)	01	42 497 551

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (c)	33	7 964 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (c)	33	44 822 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (c)	10	4 772 987
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (c)	10	42 497 551

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (c)	01	4 772 987
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (c)	01	42 497 551

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.1.4 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (D) PODPORA ADAPTÁCIE PRACOVNÍKOV, PODNIKOV A PODNIKATEĽOV NA ZMENY, AKO AJ AKTÍVNEHO A ZDRAVÉHO STARNUTIA A ZDRAVÉHO A VHODNE PRISPÔSOBENÉHO PRACOVNÉHO PROSTREDIA, KTORÉ RIEŠI ZDRAVOTNÉ RIZIKÁ

2.4.1.4.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Opatrenia budú zamerané na zvýšenie flexibility pri zamestnávaní seniorov a na zlepšenie vekového manažmentu na pracoviskách. Tieto intervencie prispejú k napĺňaniu viacerých zásad EPSP. Viac pracovných možností pre seniorov môže pomôcť k zvýšeniu príjmov, čo je predmetom zásady 15. „Príjem v starobe a dôchodky“. Flexibilné formy práce zlepšia rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom, ktorou sa zaoberá zásada číslo 9. Tieto aktivity tiež prispejú k Akcii 3 Akčného plánu Dunajskej stratégie „Integrácia zraniteľných skupín na trhu práce“.

- vytváranie flexibilných foriem práce pre seniorov s cieľom podporiť ich zotrvanie v platenom zamestnaní

Prostredníctvom výziev na DOP pre zamestnávateľov bude podporené vytváranie a zlepšovanie podmienok pre flexibilné formy práce (pracovný pomer na kratší pracovný čas, domácka práca a telepráca, pružný pracovný čas a iné) pre osoby v preddôchodkovom veku a tie, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a budú mať naďalej záujem zotrvať na pracovnom trhu. Takéto osoby môžu predstavovať pre zamestnávateľov prínos napr. pri mentorovaní a odovzdávaní skúseností mladším zamestnancom, alebo aj ako tzv. „historická pamäť“. Zotrvanie osôb z tejto

cieľovej skupiny na trhu práce pomáha predchádzať ich sociálnej izolácie (napr. bezdetní, ovdovelí ľudia alebo introverti) a taktiež zlepšuje ich ekonomické postavenie a nezávislosť.

- zavádzanie vekového manažmentu, vrátane vytvárania strategických nástrojov a zabezpečovania súvisiacich údajov

Prostredníctvom výziev na DOP pre zamestnávateľov bude podporené vytváranie podmienok pre zavádzanie vekového manažmentu, t. j. diverzifikácie vekovej štruktúry zamestnancov. Mix vekovej štruktúry predpokladá vyrovnanosť požadovaných vlastností pracovného tímu (napr. skúsenosti, časová flexibilita, komunikatívnosť, odolnosť, proaktívnosť, digitálne zručnosti a pod.) a vzájomnú prenositeľnosť týchto vlastností medzi jednotlivými členmi, čím sa dosiahne vyššia úroveň zručností každého zúčastneného.

- posilnenie povedomia o práve na zdravé a prispôsobené pracovné prostredie

Za zdravé pracovisko sa aktuálne považuje miesto, kde všetci spoločne pracujú na dosiahnutí dohodnutej vízie a súčasne rešpektujú zdravie a pohodu pracovníkov, ako aj okolitej komunity. Poskytuje všetkým pracovníkom materiálne, mentálne, sociálne a organizačné podmienky, ktoré chránia a podporujú zdravie a bezpečnosť. Umožňuje manažérom a pracovníkom zvýšiť kontrolu nad svojim vlastným zdravím, zlepšiť ho a stať sa energickejšími, pozitívnejšími a spokojnejšími. Definovanie zdravého pracovného prostredia vychádza najmä z definície WHO, podľa ktorej zdravie predstavuje „stav úplného telesného, duševného a sociálneho blaha, a nielen neprítomnosť chorôb“. Definície zdravého pracoviska sa za posledných niekoľko desaťročí výrazne zmenili. Vzhľadom na vývoj v tejto oblasti vo vyspelom svete je potrebné „aktualizovať“ vnímanie zdravého pracovného prostredia zainteresovanými stranami v podmienkach SR a tiež posilniť povedomie o právach zamestnancov na prácu v takomto prostredí. S cieľom zvýšiť zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených osôb je dôležitá aj osveta a podpora prispôsobovania pracovného prostredie pre tieto osoby. V rámci tohto typu aktivity budú opatrenia podporované formou výziev na DOP.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (d):

- uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie s nízkou kvalifikáciou;
- dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie starší ako 50 rokov;
- osoby so zdravotným postihnutím;
- osoby z MRK;
- migranti;
- zamestnanci;
- seniori (osoby v preddôchodkovom veku, a tie ktoré dovŕšili dôchodkový vek).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (d) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (d) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.1.4.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (D)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P1	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	921	6 141
4P1	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	263	1 755
4P1	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	658	4 384
4P1	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO19	Počet podporovaných mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a sociálnych podnikov)	počet	13	88
4P1	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	131	857
4P1	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	38	250
4P1	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	94	625
4P1	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO19	Počet podporovaných mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a sociálnych podnikov)	počet	2	13

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P1	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECR06	Účastníci, ktorých situácia na trhu práce sa šesť mesiacov po ukončení ich účasti zlepšila	počet	0	2022	1 096	ITMS	
4P1	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECR06	Účastníci, ktorých situácia na trhu práce sa šesť mesiacov po ukončení ich účasti zlepšila	počet	0	2022	156	ITMS	

2.4.1.4.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	144	166 000
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	147	565 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	144	2 474 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	147	8 425 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	01	731 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	01	10 899 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	33	741 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	33	11 039 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	09	731 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	09	10 899 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	02	731 000
4P1	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	02	10 899 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.1.5 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.1 ZVYŠOVANIE ÚČINNOSTI A INKLUZÍVNOSTI TRHOV PRÁCE A PRÍSTUPU KU KVALITNÉMU ZAMESTNANIU ROZVÍJANÍM SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A PODPOROU SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA

2.4.1.5.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Intervencie z fondov budú zamerané na niekoľko oblastí. Pozornosť bude venovaná investíciám do sociálnych podnikov, IKT nástrojov, debarierizácií objektov a výstavbe zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov. Aktivity budú prispievať k napĺňaniu cieľov EPSP v oblasti zvyšovania dostupnosti služieb starostlivosti o deti do 5 rokov a taktiež k znižovaniu rozdielov v zamestnanosti medzi ženami a mužmi o polovicu oproti roku 2019. Investície do sociálnych podnikov sú v súlade s Akciou 3 Akčného plánu Dunajskej stratégie, ktorá hovorí o „Integrácii zraniteľných skupín na trhu práce“. Aktivity tohto špecifického cieľa budú podporované formou vyzvaní a výziev na DOP.

- investičná pomoc sociálnym podnikom kombináciou návratnej (finančné nástroje) a nenávratnej pomoci v jednej operácii

Subjekty sociálnej ekonomiky prispievajú k napĺňaniu sociálnych a spoločenských cieľov ako zvyšovanie zamestnanosti a sociálnej súdržnosti, rozvoj verejných služieb a taktiež podporujú regionálny rozvoj. Jedným z hlavných cieľov je čo najviac ľudí vyviesť zo situácie pasívnej sociálnej odkázanosti, ktorá indikuje riziko chudoby a sociálneho vylúčenia. Vzhľadom na sociálny rozmer tejto formy podnikania, kde finančný zisk nie je primárnym

výsledkom činnosti, je žiadúca primeraná finančná podpora investičných aktivít týchto subjektov. V spolupráci so správcom finančných nástrojov bude registrovaným sociálnym podnikom poskytovaná podpora vo forme kombinácie grantu a vybraných finančných nástrojov, ktoré predstavujú návratnú formu pomoci za zvýhodnených podmienok.

- tvorba moderných a efektívnych IKT nástrojov na poskytovanie služieb zamestnanosti

Zavedenie a prevádzka efektívneho a prepojeného systému elektronických služieb zamestnanosti predstavuje nevyhnutnú súčasť pri budovaní moderných služieb zamestnanosti poskytovaných verejnými aj neverejnými subjektami. Zavedenie systému schopného sledovať „cestu klienta“, t. j. prehľad o tom, v akých aktivitách a programoch bol zapojený, čo je s ním po odchode a v období udržateľnosti, prípadne aké sú hlavné príčiny jeho návratu do evidencie prispeje k poskytovaniu individualizovaných služieb a poradenstvu a tiež poskytne potrebné údaje k vyhodnocovaniu efektívnosti jednotlivých intervencií. Moderné technické vybavenie bude mať za cieľ znížiť administratívnu záťaž a zvýšiť rýchlosť a dostupnosť poskytovaných služieb, napr. on-line poradenstvo. Zabezpečenie rýchlej a bezpečnej komunikácie jednak zamestnancov, ale najmä klientov, a prepojenie s neverejnými poskytovateľmi služieb, zvýši účinnosť poskytovaných služieb a neodradí potenciálnych klientov z dôvodu zdĺhavej a náročnej papierovej komunikácie.

- debarierizácia objektov, v ktorých sa poskytujú služby zamestnanosti
- debarierizácia pracovísk u zamestnávateľov

Poskytovanie včasných a efektívnych služieb v plnom rozsahu je možné iba v prípade, že je zabezpečená nielen deklaratívna, ale aj reálna dostupnosť pracovísk verejných a neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti pre všetkých klientov, vrátane osôb so zdravotným postihnutím (telesným, zrakovým sluchovým, mentálnym a psychickým postihnutím). Práve osoby so zdravotným postihnutím predstavujú značnú časť klientov, preto debarierizácia neprinesie iba okrajový efekt. Debarierizácia pracovísk u zamestnávateľov má zabezpečiť príležitosti na umiestňovanie osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce.

- výstavba, rekonštrukcia a obnova zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov

Nedostatok miest pre deti v týchto zariadeniach má za následok zníženú ekonomickú aktivitu osôb starajúcich sa o tieto deti, prípadne zvýšené finančné náklady spojené so zabezpečením starostlivosti. Najviac dotknutou skupinou sú matky a jednorodičovské domácnosti a ich ekonomické možnosti. Podpora zvyšovania kapacít v kombinácii s opatreniami na podporu ľudských zdrojov v týchto zariadeniach zabezpečí fyzicky aj cenovo dostupnejšie služby starostlivosti o deti do 3 rokov.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.1:

- uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie s nízkou kvalifikáciou;
- dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie;
- uchádzači o zamestnanie starší ako 50 rokov;
- osoby so zdravotným postihnutím;
- osoby z MRK;
- migranti;
- záujemci o zamestnanie;
- osoby so zdravotným postihnutím;
- osoby s rodičovskými povinnosťami.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.1 budú integrované územné investície využívané najmä na akcie ako výstavba, rekonštrukcia a obnova zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:

V špecifickom cieli RSO4.1 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
Neplánuje sa využitie finančných nástrojov.

2.4.1.5.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO4.1

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P1	RSO4.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	TBD	TBD
4P1	RSO4.1	EFRR	viac rozvinuté				TBD	TBD

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P1	RSO4.1	EFRR			TBD				TBD		

2.4.1.5.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.1	-	TBD
4P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.1		TBD

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.1	-	TBD
4P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.1		TBD

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.1	-	TBD
4P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.1		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.1	• -	TBD
4P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.1	•	TBD

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.2 PRIORITA 4P2 KVALITNÉ A INKLUZÍVNE VZDELÁVANIE

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.2.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (E) ZVÝŠENIE KVALITY, INKLUZÍVNOSTI A ÚČINNOSTI SYSTÉMOV VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY, AKO AJ ICH RELEVANTNOSTI Z HĽADISKA TRHU PRÁCE OKREM INÉHO PROSTREDNÍCTVOM POTVRDZOVANIA VÝSLEDKOV NEFORMÁLNEHO VZDELÁVANIA A INFORMÁLNEHO UČENIA SA S CIEĽOM PODPORIŤ NADOBÚDANIE KĽÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ VRÁTANE PODNIKATEĽSKÝCH A DIGITÁLNYCH ZRUČNOSTÍ, A TIEŽ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY ZAVÁDZANIA SYSTÉMOV DUÁLNEJ ODBORNEJ PRÍPRAVY A UČŇOVSKEJ PRÍPRAVY

2.4.2.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť“ v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom podpory je zvýšenie kvality a inkluzívnosti vzdelávania. Kvalitné vzdelávanie musí byť zároveň aj inkluzívne. Posilniť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie je potrebné vo viacerých oblastiach, od aktivít zameraných na školy/novú kultúru v školách, PZ/OZ, gramotnosti a zručnosti detí, žiakov a mládeže vrátane digitálnych až po prepojenie vzdelávania s potrebami trhu práce a reakciou vzdelávacieho systému na krízy (napr. pandémia, vojenský konflikt). Kvalitné vzdelávanie musí zároveň prispievať k dobrej klíme v školách, ako aj k udržiavaniu wellbeingu všetkých jej aktérov. Aktivity sa budú realizovať vo formálnom aj neformálnom vzdelávaní.

Aktivity budú realizované v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR (komponent 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch a komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie).

Pedagogickí a odborní zamestnanci škôl a školských zariadení

- rozvoj profesijných kompetencií PZ/OZ
- rozvoj profesijných kompetencií vedúcich zamestnancov škôl a školských zariadení
- rozvoj zručností budúcich PZ/OZ a ich prepájanie s praxou
- pôsobenie špecialistov na pohybové a športové aktivity žiakov
- pôsobenie pedagogických lídrov v regionálnych centrách podpory pre učiteľov

Aktivitami sa podporia tak budúci PZ/OZ ako aj tí, už pôsobiaci v praxi. Aktivitami sa posilní získavanie praktických didaktických zručností - ako vyučovať v súlade s reformnými trendmi (napr. aj prostredníctvom cvičných škôl), ako prepájať predmety medzi sebou a s praxou, a tiež rozvíjať účinné stratégie, ako motivovať deti a žiakov sa učiť (napr. metakognitívne stratégie) a tiež podporou kolektívnych foriem vzdelávania a vzájomného učenia sa (napr. aj prostredníctvom didaktických reflexívnych komunít a podpory škôl ako učiacich sa komunít). Podpora sa zameria aj na zlepšenie dostupnosti a rôznorodosti vzdelávania (napr. moderné inovatívne a aktivizujúce vyučovacie metódy, metódy hodnotenia so zameraním na formatívne hodnotenie, autoevalvačné nástroje a ich využívanie v praxi školy, vyučovanie v multikultúrnych a viacjazyčných triedach) a jeho foriem (napr. tímové vzdelávanie, kluby učiteľov, vzájomné vzdelávanie sa, mentoring a supervízia), ako aj na zvýšenie ponuky vzdelávania a atraktivity profesie PZ/OZ. V dôsledku COVID-19 sa výrazne zhoršil wellbeing PZ/OZ, rovnako ako aj detí a žiakov . Uvedené aktivity podporia dobrú klímu v školách, zabezpečia zvyšovanie a udržanie wellbeingu aktérov škôl a školských zariadení

Vzdelávaním vedúcich zamestnancov (napr. líderské, manažérske zručnosti) sa skvalitnia procesy odborného riadenia v regionálnom školstve, budovaním/zavádzaním novej organizačnej a edukačnej kultúry v školách, ktorá dieťaťu a žiakovi umožní personalizovať si svoje učenie; podporí sa zodpovednosť detí a žiakov za vzdelávanie, ich vnútorná motivácia v učení a ich pozitívny vzťah k celoživotnému vzdelávaniu sa.

Pôsobenie špecialistov na pohybové a športové aktivity žiakov pomôže školám skvalitniť výučbu TV na 1. stupni ZŠ za účelom zvýšenia pohybovej gramotnosti žiakov, zlepšenia fyzického a zdravotného stavu žiakov, začlenenia pohybovo, fyzicky a zdravotne znevýhodnených žiakov do sociálnych skupín, k rozvoju ich osobnosti a zároveň k zlepšeniu výsledkov vzdelávania v iných oblastiach. Aktivity sa budú realizovať formou pomoci špecialistu pedagogickým zamestnancom počas hodín TV.

Nadviaže sa tiež na realizáciu aktivít z Plánu obnovy a odolnosti SR, a to v oblasti pôsobenia regionálnych centier podpory (po ukončení podpory z POO) prostredníctvom pôsobenia pedagogických lídrov v nich.

Odborné vzdelávanie a príprava

- podpora systémov kvality počiatočného OVP a pokračujúceho OVP
- podpora profesijného rozvoja PZ a OZ pôsobiacich v systéme OVP vrátane majstrov
- podpora realizácie praktického vyučovania žiakov mimo domén SK RIS3 2021+ (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa)

Pri realizácii aktivít sa nadviaže na projekty v oblasti podpory OVP a výstupy z nich. Aktivity sa budú zameriavať na modernizovanie a zatraktívnenie OVP, zlepšenie excelentnosti a internacionalizmu v OVP a posilnenie jeho relevancie pre trh práce. U PZ/OZ sa podporia zručnosti a inovačné metódy odbornej prípravy vrátane profesijného rozvoja v spolupráci s podnikmi. Dôležitou súčasťou podpory OVP je tiež zvýšiť atraktívnosť učiteľského povolania zlepšením pracovných podmienok a investovaním do ich odbornej prípravy a kariérového poradenstva. V rámci podpory OVP bude jeden z jej pilierov tvoriť sprístupňovanie informácií a osveta o moderných trendoch v sektoroch, aby si žiaci už v školskom veku utvárali vzťah k práci s materiálmi, náradiami a technikami. Žiaci budú motivovaní pre štúdium v systéme OVP a zamedzí sa tak stagnácií mnohých remeselných

povolaní. Aktivity budú realizované aj formou dopytovo-orientovaných projektov. Podpora zvyšovania kvality OVP bude poskytovaná aj s prihliadnutím na výstupy a odporúčania Iniciatívy Catching-up Regions v kontexte integrovanej podpory rozvoja stredných odborných škôl vyberaných na základe preukázaného dopytu po ponúkaných zručnostiach na trhu práce.

Zručnosti a gramotnosti

- rozvoj komplexných zručností a gramotností
- meranie a monitorovanie spôsobilostí, zručností a gramotností žiakov a poskytovanie spätnej väzby školám
- pôsobenie digitálnych koordinátorov
- podpora národného centra pre digitálne technológie vo vzdelávaní
- posilnenie odolnosti vzdelávacieho systému a jeho aktérov voči krízam
- rozvoj výchovné hoporadenstva a prevencie a kariérového poradenstva

Aktivitou sa podporí rozvoj zručností detí, žiakov a mládeže so zameraním na komunikáciu, kreativitu, kooperáciu, kritické myslenie, čitateľskú, matematickú, prírodovednú, finančnú, mediálnu a enviromentálnu gramotnosť, samostatnosť a zodpovednosť, videnie príležitostí, komplexné riešenie problémov, občiansku angažovanosť, digitálne a podnikateľské zručnosti, vrátane podpory vnútornej motivácie k celoživotnému učeniu sa. Zručnosti a gramotnosti aktérov vzdelávania boli podporované aj v programovom období 2014 – 2020, no je potrebné ich naďalej podporovať aj v súvislosti s pandémiou COVID-19. Ide o zručností, ktoré je potrebné rozvíjať bez ohľadu na socio- ekonomický status. Ide o zručnosti potrebné pre rozvoj osobnosti a uplatnenie sa v živote. Aktivity sa budú realizovať formou vzdelávacích programov, školení, voľnočasových aktivít, ako aj podporením tvorby digitálneho edukačného obsahu či mentoringu pri rozvíjaní zručností. Pri tvorbe digitálneho edukačného obsahu či mentoringu pri rozvíjaní zručností bude zohľadnená Smernica WAD (plne dostupné digitálne vzdelávanie môže napríklad osobám so zdravotným postihnutím poskytnúť ďalšie možnosti k získaniu nových zručností, a tak zvýšenia socio-ekonomického statusu a uplatnenie sa v živote. Uvedenými aktivitami sa pokryjú všetky stupne škôl, od MŠ po VŠ vrátane školských zariadení. Pri nastavení výziev sa však zacieli pomoc aj na školy, ktoré dosahujú slabé výsledky. Zároveň sa však bude pozornosť venovať aj talentovanej mládeži, napr. prostredníctvom rozvoja predmetových olympiád a postupových súťaží.

V oblasti hodnotenia zmien kvality a efektivity vzdelávania v školách sa budú zavádzať inovatívne hodnotiace nástroje, ktoré budú vytvorené s cieľom poskytovať učiteľom spätnú väzbu o úrovni kompetencií a spôsobilostí žiakov v triede vo vzťahu k obsahu vzdelávania/kurikulu. Meracími nástrojmi budú napr. testy na overovanie zručností a gramotností, dotazníky pre žiakov a učiteľov na mapovanie interpersonálnych vzťahov, socio-emocionálnych zručností a pod. Vzdelávanie pedagogických zamestnancov aj budúcich pedagogických zamestnancov bude zamerané na to, aby vedeli analyzovať a vyhodnotiť namerané dáta a na ich základe upravovali svoje vyučovacie metódy, aby žiakov dosahujúcich nižšie úrovne kompetencií rozvíjali smerom do vyšších kognitívnych úrovní. Súčasťou vzdelávania učiteľov bude aj podpora autoevalvačných procesov v školách. Pripravený bude tiež národný projekt na zisťovanie kľúčových kompetencií žiakov a postojov učiteľov (v spolupráci s OECD, IEA) v rámci ktorého budú vyhodnocované trendy v dosahovaní úrovne kľúčových gramotností našich žiakov v medzinárodnom porovnaní. Analýzy, štúdie a metodické materiály budú na národnej úrovni poskytovať spätnú väzbu školám, ich zriaďovateľom a tvorcom vzdelávacích politík o účinnosti reforiem. Osobitne bude monitorovaný dopad vzdelávania na žiakov podľa ich socio-ekonomického zázemia a vyhodnocované budú aj regionálne rozdiely z hľadiska účinnosti poskytovaného vzdelávania.

Pôsobenie školských digitálnych koordinátorov pomôže školám bezpečne a primerane využívať digitálne technológie vo výchovno-vzdelávacom procese (ako napr. pilotnou podporou formou digitálneho príspevku). Národné centrum pre digitálne technológie vo vzdelávaní bude zabezpečovať podporu pre implementáciu opatrení v oblasti digitálnej transformácie vzdelávania, vrátane otázok kybernetickej bezpečnosti a predchádzaniu patologických javov spojených s nadmernou digitalizáciou.

Podporí sa vytváranie katalógu inovácií vo vzdelávaní, čím sa rozšíri ponuka overených vzdelávacích programov, prostredníctvom ktorých môžu školy inovovať a zlepšovať svoju výkonnosť.

- podpora novej kultúry na školách, postavenej na inklúzii a wellbeingu všetkých aktérov vzdelávania

Aktivitou bude podporená stabilizácia škôl v čase spoločenských kríz a reformných zmien, premena škôl na ekosystém celkovej podpory a celkového rozvoja dieťaťa a žiaka, ako aj k podpore wellbeingu všetkých aktérov zúčastňujúcich sa na vzdelávaní a demokratizačných procesov na školách.

- vznik partnerstiev aktérov vo vzdelávaní na miestnej, regionálnej a národnej úrovni

Aktivitou sa podporí budovanie a rozvoj systému partnerstiev a komunikácie medzi aktérmi vzdelávania. Partnerská spolupráca prispeje k skvalitňovaniu vzdelávania.

- vznik partnerstiev aktérov vo vzdelávaní na miestnej, regionálnej, národnej úrovni

Aktivitou sa podporí budovanie a rozvoj systému partnerstiev a komunikácie medzi aktérmi vzdelávania. Partnerská spolupráca prispeje k skvalitňovaniu vzdelávania.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (e):

- deti a žiaci základných a stredných škôl;
- mládež;
- študenti VŠ;
- rodičia;
- pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy;
- pracovníci s mládežou;
- zamestnanci štátnej správy a samosprávy;
- verejnosť/miestna komunita.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (e) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (e) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.2.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (E)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P2	SO (e)	ESF+	menej rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	3 051	61 016
4P2	SO (e)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	546	10 923
4P2	SO (e)	ESF+	menej rozvinuté	SOI03	Počet FTE jednotiek školského digitálneho koordinátora	FTE	1 591	3 182
4P2	SO (e)	ESF+	viac rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	988	19 768
4P2	SO (e)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	177	3 539
4P2	SO (e)	ESF+	viac rozvinuté	SOI03	Počet FTE jednotiek školského digitálneho koordinátora	FTE	227	455

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P2	SO (e)	ESF+	menej rozvinuté	SRI02	Zamestnané osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	14 823	2021	9 285	ITMS	
4P2	SO (e)	ESF+	menej rozvinuté	SRI03	Neaktívne osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	128 792	2021	51 864	ITMS	
4P2	SO (e)	ESF+	menej rozvinuté	SRI04	Počet subjektov ovplyvnených intervenciou	počet	186	2021	1 926	ITMS	
4P2	SO (e)	ESF+	viac rozvinuté	SRI02	Zamestnané osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	2 118	2021	3 008	ITMS	
4P2	SO (e)	ESF+	viac rozvinuté	SRI03	Neaktívne osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	18 399	2021	16 803	ITMS	
4P2	SO (e)	ESF+	viac rozvinuté	SRI04	Počet subjektov ovplyvnených intervenciou	počet	27	2021	275	ITMS	

2.4.2.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	145	60 987 500
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	149	35 927 500
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	150	5 000 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	151	27 285 000
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	145	4 100 000
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	149	5 240 000
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	150	1 000 000
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	151	4 160 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	01	14 500 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	01	129 200 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	33	47 500 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	33	93 700 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	09	14 500 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	09	129 200 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (e)	02	14 500 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (e)	02	129 200 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.2.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (F) PODPORA ROVNÉHO PRÍSTUPU, A TO NAJMÄ ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN, KU KVALITNÉMU A INKLUZÍVNEMU VZDELÁVANIU A ODBORNEJ PRÍPRAVE A PODPORA ICH ÚSPEŠNÉHO UKONČENIA, POČNÚC VZDELÁVANÍM A STAROSTLIVOSŤOU V RANOM DETSTVE CEZ VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDELÁVANIE A PRÍPRAVU AŽ PO TERCIÁRNU ÚROVEŇ A VZDELÁVANIE A UČENIE DOSPELÝCH VRÁTANE UĽAHČOVANIA VZDELÁVACEJ MOBILITY PRE VŠETKÝCH A PRÍSTUPNOSTI PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

2.4.2.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom podpory je zvýšiť dostupnosť, prístupnosť, prijateľnosť a prispôsobivosť (adaptabilita) vzdelávacieho systému, t. j. aby bolo vzdelávanie prístupné všetkým bez akejkoľvek diskriminácie a bariér a forma a obsah vzdelávania boli prijateľné pre všetkých aktérov vzdelávania. Vzdelávanie má byť personalizované, rešpektovať požiadavky kultúry, jazyka, špecifiká osôb so znevýhodnením, zdravotným postihnutím, so

špecifickými potrebami a príslušníkov ďalších skupín, ako aj individuálne potreby učiacich sa a wellbeing všetkých aktérov vo vzdelávaní. Zároveň je cieľom zvýšiť prispôsobivosť vzdelávacieho systému, t. j. jeho flexibilnosť, aby uspokojovalo a zohľadňovalo rozmanité potreby všetkých účastníkov vzdelávania aj v čase spoločenských výziev a kríz (predovšetkým vo vzťahu k vzdelávaniu znevýhodnených skupín a prevencii zhoršovania výchovno-vzdelávacích výsledkov, socio-emotívneho stavu a wellbeingu). Aktivity sa budú realizovať vo formálnom aj neformálnom vzdelávaní.

Aktivity budú realizované v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR (komponent 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch a komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie).

- pôsobenie podporných tímov v školách a školských zariadeniach

Podporou sa nadviaže na pôsobenie pomáhajúcich profesií v školách v programovom období 2014 – 2020 (pedagogickí asistenti, inkluzívne tímy). Potrebu tohto typu intervencie potvrdilo aj hodnotenie inkluzívnych opatrení[126]. Pomáhajúce profesie budú pôsobiť v školách (podpora pomáhajúcich profesií pri poskytovaní vzdelávania v F odboroch (f) bude realizovaná prostredníctvom aktivít priority „Záruka pre mladých"). Zároveň spätná väzba z terénu ukazuje potrebu podpory ľudských zdrojov aj v poradenských zariadeniach, aby tieto poskytovali starostlivosť a odborné činnosti v potrebnom rozsahu a kvalite, ktorý by skvalitnením procesov zohľadňoval individuálne potreby klientov (vrátane poskytovania intervencie aj v príslušných menšinových jazykoch). Rovnako dôležité je aj rozšírenie okruhu odborných pomáhajúcich profesií oproti s programovému obdobiu 2014 – 2020, a to v synergii s POO (napr. pomocný vychovávateľ, zdravotný pracovník po ukončení financovania z POO). Aktivita sa bude realizovať formou zjednodušeného vykazovania výdavkov.

- pôsobenie koordinátorov vzdelávania v centrách učenia sa

Aktivita sa bude realizovať na základných školách so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia, v ktorých bude zriadené centrum učenia sa z POO. Pôsobenie koordinátorov (pedagogický zamestnanec) je dôležité pre rozvoj gramotností žiakov.

- podpora profesijného rozvoja PZ/OZ v oblasti inklúzie

Aktivity podporia pripravenosť a schopnosť pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení, vrátane vedúcich zamestnancov, reagovať na rôznorodé výchovno-vzdelávacie potreby detí, a to vrátane pregraduálnej prípravy PZ/OZ. Pri realizácii aktivity sa využije aj mentoring, supervízia a získavanie spätnej väzby. Možnosťou zvyšovania si kvalifikácie, profesijného rozvoja, doplnenia odbornosti na jednotlivé zdravotné znevýhodnenia sa tiež zvýši dostupnosť poskytovaných odborných činností v systéme poradenstva a prevencie. Podporí sa demokratická edukačná kultúra založená na pozitívnych európskych hodnotách.

- podpora programov ranej starostlivosti pre deti v ranom veku

Aktivita sa zameria na systémovú podporu najmä osvedčených programov ranej starostlivosti pre deti v ranom veku predovšetkým zo sociálne znevýhodneného prostredia. Tieto programy budú zároveň zvyšovať rodičovské zručnosti a úspešnosť detí vo formálnom vzdelávaní v neskoršom veku. Podporou ranej starostlivosti formou včasnej intervencie prostredníctvom zariadení poradenstva a prevencie sa eliminuje školský neúspech, problém s adaptáciu a v neposlednom rade problém so začlenením na trhu práce.

- podpora účasti detí na vzdelávaní a to najmä detí od troch rokov

Aktivita sa zameria primárne na deti v núdzi (MRK, so zdravotným znevýhodnením, migrantov a iné). Súčasťou aktivít bude skvalitnenie predprimárneho vzdelávania, spolupráca s rodičmi či zabezpečenie potrieb detí (napr. hygienické balíčky, pomôcky).

- podpora dostupných voľnočasových a záujmových aktivít a celodenného výchovného systému

Aktivity podporia rozvoj neformálneho vzdelávania mladých ľudí v oblasti voľnočasových, záujmových, rovesníckych, dobrovoľníckych a komunitných aktivít ako nástroja inklúzie. Podporí sa aj odstraňovanie bariér v prístupe k týmto aktivitám obzvlášť s ohľadom na potreby žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Aktivita nadviaže na úspešné programy celodenného výchovného systému, ktorý sa realizoval v rámci viacerých uplynulých národných projektov a má pozitívne výsledky a výrazný inkluzívny rozmer predovšetkým pri práci so žiakmi zo sociálne znevýhodneného či málo podnetného prostredia

[126] https://www.minedu.sk/data/att/18447.pdf

(vrátane prevencie predčasného ukončovania školskej dochádzky). Súčasťou aktivít je komplexné pôsobenie na žiaka vrátane prípravy na vyučovanie.

- podpora prístupu ohrozených skupín k vzdelávaniu

Aktivita podporí prístup a dostupnosť vzdelávania pre ohrozené skupiny žiakov základných a stredných škôl a študentov či už formou personálnej (túroring, kariérové poradenstvo) alebo finančnej (napr. štipendijné programy, doprava, atď.) podpory. Adresátom podpory budú znevýhodnené skupiny ako MRK, zdravotné znevýhodnenie, migranti a pod. Aktivita zároveň bude nástrojom prevencie predčasného ukončovania školskej dochádzky. Pri realizácii aktivity sa ráta aj so zapojením mimovládneho neziskového sektora.

- podpora desegregácie výchovy a vzdelávania

Aktivitou sa podporí spolu s metodikou desegregácie ako aj zavedenie monitoringu desegregácie a desegregačné projekty škôl (pilotné projekty, šírenie dobrej praxe). Dôležitou súčasťou je aj zvyšovanie povedomia o desegregácií a školenia riaditeľov a zriaďovateľov škôl a školských zariadení. Zároveň v lokalitách, kde to bude potrebné, sa zváži podpora dopravy zo segregovaného osídlenia do školy čím sa zvýši aj dostupnosť vzdelávania a zabezpečí sa plnenie povinnej školskej dochádzky. Realizácia opatrení prostredníctvom dopytovo-orientovaných projektov doplnených aj systémovými nastaveniami (vychádzajúcimi najmä z osvedčených riešení) formou národného projektu má za cieľ odstrániť segregáciou na všetkých úrovniach škôl a školských zariadení.

- poskytovanie komplexnejších poradenských a pomocných služieb na vysokých školách

Aktivita sa bude realizovať prostredníctvom vytvárania nových podporných centier resp. rozšírením ponuky služieb existujúcich centier, ktorých úlohou bude aj vytváranie zodpovedajúcich stratégií (napr. inkluzívneho prístupu vo vzdelávaní na vysokej škole). Úlohou podporných centier bude tiež zabezpečenie poradenských činností pre záujemcov o štúdium, a to aj najmä pre študentov so špecifickými potrebami a študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia a ohrozených a vylúčených skupín, vrátane študentov z MRK a migrantov; kariérne poradenstvo, asistenčné služby, vrátane mentoringu, buddy systému a pokrytia nákladov súvisiacich so štúdiom vo vzťahu k študentom so špecifickými potrebami a študentom zo sociálne znevýhodneného prostredia a ohrozených a vylúčených skupín. Neoddeliteľnou súčasťou je potreba zabezpečiť sociálne, psychologické a túroringové poradenstvo pre študentov, a to aj v kontexte spoločenských výziev (pandémia COVID-19, vojenský konflikt). Zabezpečením podporných/asistenčných služieb vo vzdelávaní pre študentov, vrátane študentov so špecifickými potrebami a študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia a ohrozených a vylúčených skupín, sa zvýši podpora rovnakého prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu terciárnemu vzdelávaniu. Aktivita sa bude realizovať dopytovo-orientovanými projektami.

- zavádzanie nárokovateľných podporných opatrení

V nadväznosti na aktivity, ktoré budú realizované v komponente 6 Plánu obnovy a odolnosti SR sa bude pokračovať v skvalitnení poskytovania podpory vo výchove a vzdelávaní v regionálnom školstve zavádzaním nárokovateľných podporných opatrení. Intervencia bude spočívať v poskytovaní programov profesijného rozvoja pre PZ/OZ a manažment škôl v oblasti aplikovania podporných opatrení, pomoc PZ/OZ pri uplatňovaní individualizovanej a personalizovanej podpory žiakom či poskytovanie podporných opatrení externými odborníkmi. Súčasťou bude monitorovanie a vyhodnocovanie potrieb a úspešnosti zavádzania nového systému poskytovania podpory. Aktivity sa budú realizovať po ukončení ich podpory z Plánu obnovy a odolnosti SR.

- prevencia a riešenie prejavov sociálno-patologických javov vo vzdelávaní

Aktivita podporí prevenciu a elimináciu neželaných javov vo vzdelávaní (napr. napr. nenávistné prejavy, šikanovanie, extrémizmus) a prispeje k vytváraniu a udržiavaniu dobrej klímy v školách a školských zariadeniach a udržiavaniu a zvyšovaniu well-beingu všetkých aktérov vo vzdelávaní, aj proaktívnym hodnotovým vzdelávaním a celkovou humanizáciou školstva.

Pri realizácii aktivity sa ráta aj so zapojením mimovládneho neziskového sektora.

- tvorba, inovácie a realizácia programov druhej šance vrátane odstraňovania bariér v prístupe k druhošancovému vzdelávaniu
- odstraňovanie bariér v prístupe k vyšším stupňom vzdelávania

Aktivity sa budú realizovať pre vekovú skupinu nad 29 rokov (veková skupina do 29 rokov bude podporená v rámci Záruky pre mladých). Súčasťou opatrení realizovaných mimovládnym neziskovým sektorom v spolupráci so školami bude aj eliminovanie prekážok v prístupe ku vzdelávaniu.

V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (f):

- deti a žiaci;
- mládež;
- študenti VŠ;
- rodičia;
- osoby zapojené do druhošancového vzdelávania;
- pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy;
- pracovníci s mládežou;
- zamestnanci štátnej správy a samosprávy.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (f) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (f) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.2.2.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (F)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P2	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	782	15 646
4P2	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	622	12 433
4P2	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	SOI04	Počet FTE jednotiek pomáhajúcich profesií	FTE	1 465	2 931
4P2	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	173	3 460
4P2	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	121	2 418
4P2	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	SOI04	Počet FTE jednotiek pomáhajúcich profesií	FTE	283	567

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P2	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	SRI02	Zamestnané osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	0	2021	4 398	ITMS	
4P2	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	SRI03	Neaktívne osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	61 030	2021	13 299	ITMS	
4P2	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	SRI04	Počet subjektov ovplyvnených intervenciou	počet	1 581	2021	1 072	ITMS	
4P2	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	SRI02	Zamestnané osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	0	2021	973	ITMS	
4P2	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	SRI03	Neaktívne osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu	počet	8 719	2021	2 941	ITMS	
4P2	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	SRI04	Počet subjektov ovplyvnených intervenciou	počet	226	2021	153	ITMS	

2.4.2.2.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	148	2 000 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	149	154 372 739
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	150	5 000 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	151	32 327 261
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	148	300 000
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	149	11 335 478
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	150	1 000 000
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	151	3 364 522

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	01	16 000 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	01	193 700 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	33	26 000 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	33	183 700 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	09	16 000 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	09	193 700 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	02	16 000 000
4P2	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	02	193 700 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.2.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.2 ZLEPŠENIE ROVNÉHO PRÍSTUPU K INKLUZÍVNYM A KVALITNÝM SLUŽBÁM V OBLASTI VZDELÁVANIA, ODBORNEJ PRÍPRAVY A CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA ROZVÍJANÍM DOSTUPNEJ INFRAŠTRUKTÚRY VRÁTANE POSILŇOVANIA ODOLNOSTI PRE DIŠTANČNÉ A ONLINE VZDELÁVANIE A ODBORNÚ PRÍPRAVU

2.4.2.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť“, keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Podpora infraštruktúrnych opatrení je integrálnou súčasťou a dopĺňa opatrenia realizované prostredníctvom špecifických cieľov financovaných z ESF+ zameraných na kvalitné inkluzívne vzdelávanie a zručnosti. Podpora neinvestičných aktivít (napr. ľudské zdroje, vzdelávanie) je priamo prepojená na existenciu vhodného priestorového a materiálno-technického a technologického zázemia. Opatrenia sú výsledkom mapovania vzdelávacej infraštruktúry a toto mapovanie sa bude priebežne dopĺňať. Hlavným cieľom podpory je zabezpečenie prístupu znevýhodnených skupín ako sú MRK, zdravotne znevýhodnení, deti a žiaci so špecifickými potrebami k inkluzívnemu a vysokokvalitnému personalizovanému vzdelávaniu. Podpora OVP bude poskytovaná aj s prihliadnutím na výstupy a odporúčania Iniciatívy Catching-up Regions v kontexte integrovanej podpory

rozvoja stredných odborných škôl vyberaných na základe preukázaného dopytu po ponúkaných zručnostiach na trhu práce.

Aktivity budú realizované v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR (komponent 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch a komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie).

- debarierizácia škôl a školských zariadení

Aktivita podporí odstraňovanie bariér v podobe priestorového riešenia aj materiálno-technického vybavenia a pomôcok vo vnútornom aj vonkajšom prostredí školy/školského zariadenia v prístupe a dostupnosti vzdelávania. Debarierizáciou sa podporia materské školy, základné školy, základné umelecké školy, stredné školy (okrem ich časti v POO), zo školských zariadení sú to hlavne výchovno- vzdelávacie zariadenia ako školské kluby detí, centrá voľného času a zariadenia poradenstva a prevencie. Dostupnosť vzdelávania bude podporená aj zabezpečením autobusovej dopravy vo vzťahu k žiakom z MRK, migrantom či zdravotne znevýhodneným. Realizáciu aktivity budú zastrešovať zriaďovatelia škôl a školských zariadení resp. samotné školy a školské zariadenia. Aktivitou sa zabezpečí rovnosť príležitostí pre všetky deti a žiakov bez rozdielu s rešpektovaním ich individuálnych osobitostí a rozmanitých výchovno-vzdelávacích potrieb.

- materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení

Súčasťou podpory bude vybavenie kompenzačnými pomôckami potrebnými pre vzdelávanie detí a žiakov s dôrazom na znevýhodnené skupiny vo vzdelávaní a tých, ktorí majú ťažkosti vo vzdelávaní, ako aj vybavenie učebnými, didaktickými, kompenzačnými a ďalšími vhodnými prostriedkami, ktoré sú potrebné pri uplatňovaní individuálneho a personalizovaného vzdelávania detí a žiakov. V rámci podpory bude možné realizovať aj s tým súvisiace stavebné úpravy a rekonštrukciu, prístavbu, nadstavbu, vrátane obstarania a modernizácie materiálno-technického vybavenia. Podpora sa bude vzťahovať na materské, základné a stredné školy, zariadenia poradenstva a prevencie, vrátane školských výchovno - vzdelávacích zariadení typu centrá voľného času a školské kluby detí, keďže úloha neformálneho vzdelávania a voľnočasových aktivít detí a mládeže má kľúčové miesto pri zabezpečení kvalitného a inkluzívneho a personalizovaného vzdelávania. Realizáciu aktivity budú zastrešovať zriaďovatelia škôl a školských zariadení resp. samotné školy a školské zariadenia. Aktivitou sa zabezpečí rovnosť príležitostí pre všetky deti a žiakov bez rozdielu s rešpektovaním ich individuálnych osobitostí a rozmanitých výchovno-vzdelávacích potrieb.

- budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších

Aktivita spočíva v budovaní resp. modernizácii učební typu laboratóriá, dielne, ateliéry, odborné učebne, terapeutické učebne novej generácie (multimediálne, robotické, 3D tlač, snoezelen) s využitím najnovších didaktických prostriedkov na úrovni 21.storočia vrátane rekonštrukcie existujúcich a zabezpečenie technického a odborného vybavenia v nich, a to aj formou s tým súvisiacich stavebných úprav a rekonštrukciou, prístavbou, nadstavbou, vrátane obstarania a modernizácie materiálno-technického vybavenia. Podporia sa aj vonkajšie učebne prírodovedných predmetov, tried v prírode tak, aby sa žiaci vzdelávali mimo priestorov školy/priamo v prírode. Vonkajšie učebne budú využiteľné počas pandémie COVID-19 resp. počas iných nepredvídaných situácií či mimo nich. Aktivitou sa podporia materské školy, základné školy, stredné školy, zo školských zariadení sú to hlavne výchovno- vzdelávacie zariadenia, v ktorých trávia deti a mládež veľa času ako školské kluby detí, centrá voľného času či základné umelecké školy. Realizáciu aktivity budú zastrešovať zriaďovatelia škôl a školských zariadení resp. samotné školy a školské zariadenia. Aktivitou sa zabezpečí rovnosť príležitostí pre všetky deti a žiakov bez rozdielu s rešpektovaním ich individuálnych osobitostí a rozmanitých výchovno-vzdelávacích potrieb.

- podpora kvality a dostupnosti poskytovanej starostlivosti v systéme poradenstva a prevencie

V rámci aktivity ide o zabezpečenie terapeutických, preventívnych, intervenčných a diagnostických nástrojov pre poradenský systém vrátane ich digitalizácie a zavedenie jednotného elektronického systému evidencie odborných činností v poradenskom systéme. Cieľom je skvalitnenie poradenského systému a jeho dostupnosť. Aktivita zahŕňa aj podporu materiálno-technologického vybavenia zariadení v systéme poradenstva a prevencie.

- výstavba a rekonštrukcia školských športovísk

Aktivitou sa bude podporovať infraštruktúra typu telocvične, plavárne, viacúčelové športové ihriská atletické areály a work-outové zóny, ktoré budú slúžiť deťom a žiakom počas vyučovania, ale aj mimo neho na pohybové a športové aktivity, nakoľko ide o významné voľnočasové aktivity detí a mládeže s personalizovaným rozmerom a napomáhajúce prevencii sociálno-patologických javov a radikalizmu. Realizáciu aktivity budú zastrešovať

zriaďovatelia škôl resp. samotné školy. Pri budovaní školských športovísk bude preferované, aby mimo školského vyučovania boli športoviská v čo najväčšej miere prístupné pre širokú verejnosť všetkých vekových kategórií. Aktivitou sa zabezpečí rovnosť príležitostí pre všetky deti a žiakov bez rozdielu s rešpektovaním ich individuálnych osobitostí a rozmanitých výchovno-vzdelávacích potrieb.

V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.2:

- deti a žiaci;
- mládež;
- študenti vysokých škôl;
- pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy;
- lektori a pracovníci pôsobiaci vo vzdelávaní dospelých;
- samostatne zárobkovo činné osoby;
- osoby zúčastnené na aktivitách v rámci ďalšieho vzdelávania vrátane nízko kvalifikovaných dospelých.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.2 budú integrované územné investície využívané najmä na akcie ako debarierizácia škôl a školských zariadení; materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení; výstavbu/ modernizáciu učební vrátane externých; výstavbu a rekonštrukciu školských športovísk okrem podpory zariadení poradenstva a prevencie.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO4.2 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.2 sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.2.3.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO4.2

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P2	RSO4.2	EFRR	menej rozvinuté		TBD			TBD
4P2	RSO4.2	EFRR	viac rozvinuté		TBD			TBD

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P2	RSO4.2	EFRR			TBD				TBD		

2.4.2.3.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2		TBD
4P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2		TBD

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2		TBD
4P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2		TBD

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2		TBD
4P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P2	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2		TBD
4P2	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2		TBD

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.3 PRIORITA 4P3 ZRUČNOSTI PRE LEPŠIU ADAPTABILITU A INKLÚZIU

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.3.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (D) PODPORA ADAPTÁCIE PRACOVNÍKOV, PODNIKOV A PODNIKATEĽOV NA ZMENY, AKO AJ AKTÍVNEHO A ZDRAVÉHO STARNUTIA A ZDRAVÉHO A VHODNE PRISPÔSOBENÉHO PRACOVNÉHO PROSTREDIA, KTORÉ RIEŠI ZDRAVOTNÉ RIZIKÁ

2.4.3.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Podporované aktivity reflektujú na ciele EPSP v oblasti budovania silnejšej, spravodlivejšej a inkluzívnejšej Európy do roku 2030, a to poskytovaním dostatku príležitostí na zvyšovanie zručností pre všetkých, vrátane základných

digitálnych zručností. Obsahom AP EUDS v prioritnej oblasti 9 Akcii 2: „Digitalizácia a inovácie vo svete práce sú aktivity, ktoré by mali obmedziť nedostatok znalosti a zručnosti v oblasti IT, s cieľom vyhnúť sa digitálnej priepasti (podľa veku, pohlavia, regiónu, vysoko a nízko kvalifikovanej práce) na trhoch práce v podunajskej oblasti.“ Podporovanými aktivitami sa zabezpečí príspevok k napĺňaniu cieľa prioritnej oblasti 9 AP EUDS – prispievať k zabezpečeniu inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy, inkluzívnych trhov práce, rovnosti príležitostí a nediskriminácii, podpore občianskych kompetencií a celoživotného vzdelávania pre všetkých.

- poskytovanie finančných príspevkov záujemcom o zamestnanie (osobám na trhu práce) za účelom nadobúdania/zmeny zručností potrebných pre zotrvanie na trhu práce alebo zlepšenie situácie na trhu práce

Verejné služby zamestnanosti prostredníctvom úradov PSVR v rámci implementovaných projektov majú skúsenosti s poskytovaním finančných príspevkov na zvyšovanie kvalifikácie/rekvalifikácie cieľovej skupiny UoZ. V rámci hodnotenia vybraných opatrení APTP boli tieto hodnotené ako vysoko účinné a s rýchlou finančnou návratnosťou, existuje preto oprávnený predpoklad, že budú účinné aj pri osobách aktívnych na trhu práce. Podporené bude vzdelávanie vedúce k nadobudnutiu takých zručností, ktoré preukázateľne osobe pomôžu udržať sa na trhu práce, resp. jej umožnia získať lepšie a flexibilnejšie možnosti uplatnenia sa na trhu práce. Pri zmene a zvyšovaní zručností sa bude klásť dôraz sa podporu zručností, ktoré uľahčia jednotlivcovi zotrvanie na trhu práce v zmysle zelenej a digitálnej transformácie hospodárstva. Trendy trhu práce budú určované v spolupráci so zamestnávateľskými organizáciami a sociálnymi partnermi. Dôraz bude kladený na individuálne posudzovanie potrieb a zručností každého jednotlivca, pričom budú zohľadnené aj regionálne potreby. Kategória záujemcu o zamestnanie patrí medzi klientov verejných služieb zamestnanosti, preto sa uvažuje s podporou vo forme národných projektov. V rámci regiónov, ktoré čelia transformácii z dôvodu utlmovania niektorých sektorov bude podpora doplnená o dodatočné zdroje z FST.

- vzdelávanie organizované zamestnávateľmi pre zamestnancov s cieľom pripraviť ich na zmenené podmienky vykonávania pracovných činností v dôsledku zmeny technologických procesov, automatizácie a robotizácie

Vzdelávanie a prípravu zamestnanca pre trh práce môže vykonávať zamestnávateľ v záujme ďalšieho pracovného uplatnenia svojich zamestnancov. Megatrendy (vrátane zelenej a digitálnej transformácie) a v neposlednom rade aj pandémia ochorenia COVID-19 navyše urýchlili štrukturálne zmeny v mnohých odvetviach a potrebu vzdelávania u zamestnávateľa ešte viac zdôraznili. Podpora bude zameraná na dotovanie vzdelávania organizovaného zamestnávateľom pre zamestnancov, ktoré prispeje k ich lepšej adaptabilite na zmeny na trhu práce. Prioritne bude podporené vzdelávanie pre pracovné pozície, ktoré čelia ohrozeniu z dôvodu automatizácie, ako aj z dôvodu prechodu na zelené a digitálne hospodárstvo. Špecificky bude podpora smerovaná na zamestnancov MSP a na SZČO, ktorí vo všeobecnosti vykazujú nižšiu účasť v ďalšom vzdelávaní. Podpora bude zabezpečená prostredníctvom vhodného nastavenia výziev na DOP, v zmysle limitov platných schém štátnej pomoci.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (d):
- zamestnanci;
- záujemci o zamestnanie.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (d) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (d) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.3.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (D)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P3	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	15 523	103 489
4P3	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	15 523	103 489
4P3	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO09	Osoby s nižším sekundárnym (ISCED 0 – 2) vzdelaním alebo nižším vzdelaním	počet	4 657	31 047
4P3	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECO10	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním	počet	6 209	41 396
4P3	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	1 151	7 672
4P3	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	1 151	7 672
4P3	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO09	Osoby s nižším sekundárnym (ISCED 0 – 2) vzdelaním alebo nižším vzdelaním	počet	345	2 302
4P3	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECO10	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním	počet	460	3 069

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P3	SO (d)	ESF+	menej rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	51 744	ITMS	
4P3	SO (d)	ESF+	viac rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	3 836	ITMS	

2.4.3.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	146	3 560 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	146	102 040 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	01	3 560 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	01	102 040 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	33	6 330 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	33	95 020 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	02	3 560 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	02	102 040 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (d)	02	3 560 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (d)	02	102 040 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.3.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (G) PODPORA CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA, NAJMÄ FLEXIBILNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ NA ZVYŠOVANIE KVALIFIKÁCIE A REKVALIFIKÁCIU PRE VŠETKÝCH S PRIHLIADNUTÍM NA PODNIKATEĽSKÉ A DIGITÁLNE ZRUČNOSTI, LEPŠIE PREDVÍDANIE ZMIEN A NOVÝCH POŽIADAVIEK NA ZRUČNOSTI NA ZÁKLADE POTRIEB TRHU PRÁCE, UĽAHČOVANIE KARIÉRNYCH ZMIEN A PODPORA PROFESIJNEJ MOBILITY

2.4.3.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Hlavným cieľom podpory je posilniť inkluzívnosť, priechodnosť a priestupnosť vzdelávania dospelých a zlepšiť vzdelávacie cesty pre všetkých vrátane dospelých s nízkou úrovňou základných zručností, zvyšovať účasť na vzdelávaní dospelých, efektívnejšie prepájať vzdelávanie a trh práce s dôrazom na očakávané zmeny štruktúry pracovných miest, zvýšiť efektívnosť a flexibilitu kvalifikačného systému či podporiť rozvoj ďalšieho odborného vzdelávania.

Podporované aktivity sú v súlade s prioritnou oblasťou 9 AP EUDS, ktorá v Akcii 7: celoživotné vzdelávanie a vzdelávacia mobilita poukazuje na výzvy pri implementovaní stratégií celoživotného vzdelávania a podpory vzdelávania dospelých, a to najmä z pohľadu riadenia, podpory, prístupu, kvality a príležitostí na vzdelávanie druhej šance, ako aj podpory transparentnosti, validácie a uznávania zručností a/alebo kvalifikácií a implementácie EKR a NKR. Akcia 7 uvádza aj výzvy v oblasti podpory vzdelávacej mobility a prechodu zo školy do zamestnania.

- motivovanie jednotlivcov na účasti na ďalšom vzdelávaní prostredníctvom individuálnych vzdelávacích účtov

Aktivity s dopadom na zvýšenie účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní boli realizované aj v predchádzajúcich programových obdobiach, neboli však uchopené systémovo a komplexne, čo sa vzhľadom na nízky podiel účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní ukazuje ako nevyhnutnosť. Posilnenie motivácie pre účasť na ďalšom vzdelávaní zavedením individuálnych vzdelávacích účtov sa bude realizovať pilotnou schémou, ktorej súčasťou budú napr. aj základné zručnosti a digitálne zručnosti. Schéma sa bude realizovať formou národného projektu nastaveného v medzirezortnej spolupráci so stakeholdermi na národnej a regionálnej úrovni. Zavedením individuálnych vzdelávacích účtov sa zároveň zníži finančná bariéra ako jedna z najvýznamnejších bariér pre účasť v neformálnom vzdelávaní a zvýši motivácia pre nadobudnutie zručností 21. storočia.

- vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva

Z prostriedkov ESF bolo poradenstvo dospelým podporované prostredníctvom národných projektov ÚPSVaR so zameraním na cieľovú skupinu uchádzačov o zamestnanie. Systém celoživotného poradenstva je potrebné uchopiť komplexným prístupom, aby sa zaviedli, rozvinuli a zosystematizovali nástroje na podporu jednotlivcov pri budovaní individuálnych vzdelávacích a kariérnych ciest. Zároveň sa aktivity zamerajú na zavedenie nástrojov na podporu kvality poradenstva a jej monitorovania. Aktivity budú realizované kombináciou služieb zamestnanosti (úrady PSVR) a regionálnych štruktúr celoživotného poradenstva (napr. VÚC v spolupráci s mimovládnymi neziskovými a profesijnými organizáciami). Realizácia formou národných a dopytovo-orientovaných projektov umožní, aby poradenské služby boli ľahko dostupné všetkým obyvateľom na celom území SR v najvhodnejšej a najzrozumiteľnejšie forme (napr. samoobslužné služby, individuálne poradenstvo, dištančné poradenstvo, kariérové vzdelávanie), proaktívne ponúkané občanom a diferencované na základe analýzy potrieb užívateľov.

- rozvoj základných (ZZ) a digitálnych zručností

Podpora základných zručností nadviaže na výstupy a poznatky z projektu BLUESS[127] a pilotnú výzvu z ESF Krok za krokom. Súčasťou aktivít budú pilotné zavedenie nástrojov pre mapovanie, hodnotenie a testovanie úrovne ZZ pre nízko kvalifikovaných dospelých, tvorba a realizácia programov pre zvyšovanie ZZ pre nízko kvalifikovaných dospelých ako aj rozvoj inštitucionálnej kapacity pre podporu programov vzdelávania v ZZ (Národná sieť pre podporu základných zručností) či pilotná schéma financovania poskytovateľov neformálneho vzdelávania v ZZ pre nízko kvalifikovaných dospelých (neziskové a iné organizácie s potenciálom pre dosah na cieľovú skupinu). Nastavenie systému podpory základných zručností (čitateľská, matematická, finančná gramotnosť a digitálne zručnosti) bude realizované národným projektom a vhodným nastavením spolupráce s mimovládnym neziskovým sektorom a regionálnou/miestnou úrovňou prostredníctvom DOP vrátane budovania kapacít aktérov participujúcich na vyhľadávaní, a identifikovaní cieľovej skupiny, ako aj na jej aktivizácii a následnej realizácii podpory. Zvýšenie základných zručností prispeje k zlepšeniu postavenia nízkokvalifikovaných na trhu práce a následne zlepšeniu kvality ich života a zníženiu ich spoločenskej marginalizácie. V rámci digitálnych zručností budú podporené oblasti e-inklúzie, internetovej bezpečnosti a výučby programovania, špecificky s cieľom zvýšenia počtu žien v IKT. Podpora bude smerovať tiež k zvýšeniu počtu lektorov zameraných na rozvoj digitálnych zručností. Cieľovými skupinami budú prioritne dospelí s nízkou úrovňou zručností, mladí ľudia, ktorí predčasne ukončili vzdelávanie, NEET, ľudia so zdravotným znevýhodnením, migranti, staršie generácie, osoby vo výkone trestu, marginalizované komunity, alebo cieľové skupiny, ktoré aktuálne vykazujú nedostatok v niektorej oblasti základných zručností.

- monitorovanie a hodnotenie úrovne kľúčových kompetencií dospelých, zber a analýza dát, ako aj potrieb dospelých učiacich sa

Hodnotenie a monitorovanie úrovne kľúčových kompetencií dospelých (čitateľská, matematická gramotnosť, riešenie problémov v technologicky vyspelom prostredí) sa bude realizovať prostredníctvom národného projektu v spolupráci s OECD, ktorý nadviaže na posledný cyklus merania PIAAC (NP Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých realizovaný v programovom období 2014-2020) a bude realizovaný na výberovej vzorke dospelej populácie. Aktivity sa budú sústreďovať na analyzovanie dát, hodnotenie stavu a trendov v úrovniach kľúčových kompetencií, prognózovanie potrieb ďalšieho vzdelávania vo väzbe na zvyšovanie kľúčových

[127] http://zakladnezrucnosti.sk/projekt-bluess/

kompetencií dospelých, poskytovanie spätnej väzby aktérom v celoživotnom vzdelávaní a následné rozvíjanie chýbajúcich kompetencií a pod.

- rozvoj občianskeho vzdelávania dospelých

Občianske zručnosti tvoria integrálnu súčasť základných zručností a kľúčových kompetencií. Občianske vzdelávanie tvorí súčasť celoživotného vzdelávania a rozvíja oblasti, ktoré majú významný prínos pre budovanie silných demokratických a inkluzívnych spoločností, aj pre fyzickú a duševnú pohodu učiacich sa. Občianske vzdelávanie prispieva k budovaniu komunít, rozvoju sociálnych kontaktov jednotlivcov a k inklúzii, najmä najzraniteľnejších skupín. Občianske vzdelávanie je vzdelávanie k občianskemu životu zamerané najmä na demokratický spôsob života, osobnú občiansku zodpovednosť a na tvorivú účasť v hospodárskom, politickom, sociálnom a kultúrnom živote.

V programovom období 2014 – 2020 nebol v rámci podpory ďalšieho vzdelávania využitý potenciál občianskeho vzdelávania, pričom práve rozvoj neformálneho a informálneho vzdelávania dospelých v oblastiach neorientovaných na rozvoj zručností pre trh práce výrazne prispeje k rozvoju silnejšej občianskej a inkluzívnej spoločnosti a napomôže zvýšiť participáciu ľudí na ďalšom vzdelávaní. Súčasťou podpory bude aj budovanie personálnych kapacít subjektov poskytujúcich občianske vzdelávanie. Vzdelávacie aktivity budú slúžiť aj na posilnenie spolupráce aktérov vo vzdelávaní dospelých na miestnej a regionálnej úrovni, definovanie potrieb či propagáciu vzdelávania. Vzhľadom na to, že občianske vzdelávanie nie je nikým zastrešované ani systematizované a závisí od aktivity a iniciatívy aktérov, na dosiahnutie cieľov považujeme za optimálne realizovať aktivity kombináciou dopytovo-orientovaných projektov a národných projektov. Pri zmierňovaní dôsledkov sociálnej a hospodárskej krízy po pandémii COVID-19 bude vzdelávanie dospelých potrebné, viac ako kedykoľvek predtým. Pandémia ukázala aj zvýšenú potrebu podpory skupín, ktoré nemajú prístup k vzdelávaniu, resp. online vzdelávaniu, napr. ekonomicky a sociálne znevýhodnené komunity, komunity žijúce v odľahlejších lokalitách s horšou dostupnosťou.

- vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl

Informácie o uplatňovaní absolventov boli podporované prostredníctvom ESF projektov, v rámci ktorých boli vytvorené portály www.trendyprace.sk a www.uplatnenie.sk. K dispozícii sú vďaka tomu anonymizované individuálne trasy – kariérne cesty absolventov škôl s presnými etapami zamestnanosti, nezamestnanosti, využívania opatrení aktívnej politiky trhu práce a aj rozmanité informácie súvisiace s prácou, ako aj kumulované údaje o konkrétnych stredných alebo vysokých školách, fakultách a programoch, čo umožňuje porovnania miezd absolventov konkrétnych škôl a ich šance zamestnať sa. Keďže ale údaje sú anonymizované, nie je možné prepájať ich s prípadnými ďalšími údajmi z dotazníkových prieskumov absolventov.

Preto sa podporí systémové riešenie, a to využitím a prepojením administratívnych dát, národnými dotazníkovými prieskumami absolventov stredných a vysokých škôl a špecializovanými prieskumami jednotlivých škôl vrátane posilnenia kapacít (výskumné, analytické).

- posilnenie spolupráce so sektorovými radami vo vzťahu k anticipácii dopytu po vedomostiach a zručnostiach

Pre informovanosť vzdelávacieho a kvalifikačného systému sú kľúčové výsledky analýz a anticipácie dopytu po vedomostiach, kompetenciách a zručnostiach na pracoviskách, vrátane očakávaných inovácií, ktoré by čo najviac redukovali systematické omeškanie vzdelávacieho systému oproti budúcemu dopytu po pracovnej sile. Takýmto analýzam sa žiadna inštitúcia nevenuje systematicky. Sektorové rady, ani profesionálne a stavovské organizácie, nemajú doteraz na zber takýchto dát vytvorené podmienky, ani potrebné personálne a finančné kapacity na plnohodnotné prepájanie sveta vzdelávania a sveta práce. Ťažiskom aktivity bude získavanie dát a prieskum na pracoviskách. Aktivitou sa napomôžu novo nastaviť úlohy sektorových rád s cieľom zefektívnenia systému CŽV a OVP a vyššieho súladu medzi dopytom a ponukou na trhu práce.

- tvorba a poskytovanie menších a malých (profesijných) kvalifikácií a mikrocertifikátov mimo domén SK RIS3 2021+[128]

Realizáciou aktivity sa zvýši ponuka a diverzifikácia foriem vzdelávania zo strany poskytovateľov vzdelávania a flexibilita kvalifikačného systému. Využijú sa výstupy národného projektu Systém overovania kvalifikácií v SR, ktorého výsledkom má byť komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia a vytvorenie štruktúry a postupov pre procesy overovania kvalifikácií a ich

[128] Profesijnékvalifikácie a mikrokvalifikácie v doménach SK RIS3 2021+ budú podporené z cieľa politiky 1

častí. Vzdelávacie inštitúcie a profesijné združenia budú realizovať aktivity formou dopytovo- orientovaných projektov.

- zavedenie inštitútu majstrovskej skúšky a odbornej maturity pre oblasť vzdelávania dospelých

Doteraz bol dôraz kladený na vzdelávací systém SR z pohľadu dosiahnutia stupňa vzdelania a nie z pohľadu dosiahnutej úrovne kvalifikácie. Nazeranie na dosiahnutie výsledkov vzdelávania cez kvalifikácie predstavuje nový systémový prvok – najdôležitejšie sú dosiahnuté vzdelávacie výstupy (vedomosti, zručnosti a kompetencie) daného uchádzača o kvalifikáciu, a nie je podstatná absolvovaná forma štúdia, dĺžka štúdia či dosiahnuté kredity. Súčasťou aktivít bude nastavenie metodiky a postupov hodnotenia/validácie zručností a vyškolenie hodnotiteľov. Aktivita je prepojená s centrami excelentnosti OVP. Tieto opatrenia otvárajú možnosti pre flexibilnejšie formy získavania kvalifikácií v rôznych životných situáciách občanov (napr. zmena pracovného miesta, kariérny postup, potreba získania nových kvalifikácií u zamestnávateľa, získanie kvalifikácií u tých, ktorí predčasne opustili vzdelávací systém alebo je pre nich formálny systém na získanie kvalifikácie nevhodný, a pod.).

- rozvoj nadpodnikových vzdelávacích centier a centier excelentnosti OVP

Nadpodnikové vzdelávacie centrá predstavujú nový model v systéme podpory OVP, ktorý umožní zamestnávateľom, predovšetkým MSP a SZČO a ich profesijným združeniam, pripravovať si svoju vlastnú budúcu pracovnú silu. Centrá excelentnosti OVP predstavujú nadstavbu centier OVP (COVP). Centrá excelentnosti OVP poskytnú špecializáciu na konkrétny segment hospodárstva. Súčasťou podpory vzniku centier excelentnosti OVP bude aj príprava a zabezpečenie vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov (predovšetkým učiteľov odborných predmetov, majstrov odbornej výchovy, kariérových poradcov). V rámci podpory bude realizovaný napr. rozvoj ponuky vzdelávania, zavádzanie inovatívnych metód vzdelávania a ich diseminácia medzi ďalšie subjekty (najmä školy a zamestnávateľov), zapájanie expertov z praxe do vzdelávania, praktické vzdelávanie, propagácia. Podpora bude realizovaná formou národných, ako aj dopytovo- orientovaných projektov.

Realizácia aktivít prispeje k skvalitneniu poskytovaného pokračujúceho OVP a vytvorí kvalitné podmienky pre získavanie profesijných zručností a zvyšovanie, rozširovanie kvalifikácie v súlade s požiadavkami zamestnávateľov, ako aj k prepojeniu a súladu formálneho a neformálneho vzdelávania.

V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (g):

- zamestnanci;
- kariéroví poradcovia;
- lektori a pracovníci pôsobiaci vo vzdelávaní dospelých;
- samostatne zárobkovo činné osoby;
- osoby zúčastnené na aktivitách v rámci ďalšieho vzdelávania vrátane nízko kvalifikovaných dospelých;
- neaktívne osoby.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (g) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (g) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.3.2.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (G)

výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P3	SO (g)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	2 100	42 009
4P3	SO (g)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	349	6 974

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P3	SO (g)	ESF+	menej rozvinuté	SRI05	Počet účastníkov, ktorí úspešne ukončili intervenciu	počet	39 631	2021	29 407	ITMS	
4P3	SO (g)	ESF+	viac rozvinuté	SRI05	Počet účastníkov, ktorí úspešne ukončili intervenciu	počet	5 662	2021	4 882	ITMS	

2.4.3.2.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (g)	151	3 500 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (g)	151	44 800 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (g)	01	3 500 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (g)	01	44 800 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (g)	33	2 500 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (g)	33	48 300 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (g)	09	3 500 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (g)	09	44 800 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	ESF+	viac rozvinuté	SO (g)	02	3 500 000
4P3	ESF+	menej rozvinuté	SO (g)	02	44 800 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.3.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.2 ZLEPŠENIE ROVNÉHO PRÍSTUPU K INKLUZÍVNYM A KVALITNÝM SLUŽBÁM V OBLASTI VZDELÁVANIA, ODBORNEJ PRÍPRAVY A CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA ROZVÍJANÍM DOSTUPNEJ INFRAŠTRUKTÚRY VRÁTANE POSILŇOVANIA ODOLNOSTI PRE DIŠTANČNÉ A ONLINE VZDELÁVANIE A ODBORNÚ PRÍPRAVU

2.4.3.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Podpora infraštruktúrnych opatrení je integrálnou súčasťou a dopĺňa opatrenia realizované prostredníctvom špecifických cieľov financovaných z ESF+. Podpora ľudských zdrojov v jednotlivých oblastiach vzdelávania je priamo prepojená na vytvorenie vhodného priestorového a materiálno-technického a technologického zázemia.

- infraštruktúra k schéme na individuálne vzdelávacie účty

Na zavedenie individuálnych vzdelávacích účtov je potrebné adekvátne technologické riešenie, ktoré umožní napr. aj registráciu poskytovateľov vzdelávania, záujemcov o vzdelávanie, záujemcov o zamestnanie, prihlasovanie sa účastníkov na vzdelávanie či vygenerovanie výstupov.

- modernizácia infraštruktúry (nová, úprava existujúcej) a skvalitnenie materiálno-technického a technologického vybavenia nadpodnikových vzdelávacích centier a centier excelentnosti OVP

Nadpodnikové vzdelávacie centrá a centrá excelentnosti OVP musia spĺňať materiálno-technické vybavenie odborného vzdelávania a prípravy na kvalifikáciu, prípadne na skupinu obdobných kvalifikácií, pre ktoré sa bude

zabezpečovať validácia výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa (uznanie predchádzajúceho vzdelávania) a overenie odbornej spôsobilosti.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.2:

- zamestnanci;
- kariéroví poradcovia;
- lektori a pracovníci pôsobiaci vo vzdelávaní dospelých;
- samostatne zárobkovo činné osoby;
- osoby zúčastnené na aktivitách v rámci ďalšieho vzdelávania vrátane nízko kvalifikovaných dospelých;
- neaktívne osoby.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.2 sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO4.2 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.2 sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.3.3.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO4.2

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P3	RSO4.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	0	2 188
4P3	RSO4.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	0	313

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P3	RSO4.2	EFRR	menej rozvinuté	SRI06	Učňovská príprava podporovaná v MSP	osoby	3 004	2021	1 313	ITMS	
4P3	RSO4.2	EFRR	viac rozvinuté	SRI06	Učňovská príprava podporovaná v MSP	osoby	429	2021	188	ITMS	

2.4.3.3.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2	124	3 850 873
4P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2	124	46 149 127

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2	01	3 850 873
4P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2	01	46 149 127

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2	03	3 850 873
4P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2	03	11 149 127
4P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2	33	0
4P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2	33	35 000 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P3	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.2	02	3 850 873
4P3	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.2	02	46 149 127

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.4 PRIORITA 4P4 ZÁRUKA PRE MLADÝCH

☒ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.4.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (A) ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K ZAMESTNANIU A AKTIVAČNÝM OPATRENIAM PRE VŠETKÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, PREDOVŠETKÝM MLADÝCH ĽUDÍ, A TO NAJMÄ VYKONÁVANÍM ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ, PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE A NEAKTÍVNE OSOBY, AKO AJ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI A SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA

2.4.4.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Z EPSP vyplýva potreba zabezpečiť účasť mladých ľudí, s dôrazom na nízkokvalifikovaných ľudí, osoby so zdravotným postihnutím, osoby žijúce vo vidieckych a odľahlých oblastiach, LGBTIQ osoby, Rómov a iné skupiny, ktorým osobitne hrozí vylúčenie alebo diskriminácia na trhu práce, ich motivovaním pomocou stimulov, aby sa trh práce mohol rýchlo oživiť. Podporované opatrenia majú prispieť k dosiahnutiu cieľa akčného plánu v oblasti zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 až 64 rokov, znížiť mieru mladých ľudí v situácií NEET na úrovne priemeru EÚ a zároveň zvýšiť základné digitálne zručnosti a znížiť predčasné ukončovanie školskej dochádzky. Aktivity tohto špecifického cieľa sú v súlade s prioritnou oblasťou 9 EUDS v cieli „Podporovať získavanie digitálnych zručností a kompetencií a predchádzať znevýhodneniu z dôvodu rozličných digitálnych zručností na trhoch práce vo vzdelávaní a odbornej príprave v Dunajskom regióne.“ Podporované typy aktivít vychádzajú z Národného plánu posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030.

- zabezpečovanie individualizovaného prístupu pre mladých ľudí ohrozených situáciou NEET alebo v situácii NEET, vrátane podpory pri samozamestnaní

Individualizovaný a komplexný prístup vo vzťahu k mladým uchádzačom o zamestnanie je v zmysle výsledkov hodnotenia PO2 OP ĽZ správny, pričom je ho potrebné rozšíriť na celú skupinu NEET a ohrozených situáciou NEET, a to z dôvodu, že hoci sa počet nezamestnaných mladých ľudí až do začiatku roka 2020 v priemere znižoval, miera neaktívnych mladých ľudí sa zvýšila a v EÚ patrí tá slovenská medzi najvyššie, najmä medzi osobami z MRK, OZP a osobami s viacrozmernými problémami. Vo všeobecnosti služby zamestnanosti nezodpovedajú individuálnym potrebám NEET, a to aj v kontexte zmien na trhu práce a dosahu na nich. Z výsledkov hodnotenia PO2 OP ĽZ za obdobie 2014 – 2020 tiež vyplýva, že systémy záruky pre mladých ľudí zatiaľ neoslovujú väčšinu NEET, najmä tých neaktívnych, keďže títo nepatria medzi klientov verejných služieb zamestnanosti. Preto je plánované zvýšenie zdrojov na financovanie individualizovaného a komplexného prístupu v službách zamestnanosti, verejných aj neverejných, najmä v mimovládnom, mládežníckom a neziskovom sektore, formou vhodného nastavenia vyzvaní a výziev na DOP, ktoré zabezpečia identifikáciu osôb NEET, individualizované poradenstvo a komplexný prístup najmä k neaktívnym NEET. Je nevyhnutné zabezpečiť špecializovanú a kvalitnú poradenskú činnosť pre NEET a ohrozených situáciou NEET, vrátane odbornej prípravy a sieťovania poradcov. Poskytovanie individualizovaných poradenských služieb bude zahŕňať diagnostiku, skríning (napr. prostredníctvom bilancie kompetencií), profilovanie, kariérové poradenstvo, tvorbu individuálnych akčných plánov, atď., a to so zohľadnením potrieb konkrétneho klienta a mentorstvo. Nevyhnutnou súčasťou bude aj posilnenie systémov včasného varovania s cieľom identifikácie osôb ohrozených situáciou NEET.

- vytváranie udržateľných pracovných miest pre mladých ľudí v situácii NEET
- poskytovanie finančných príspevkov na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti

Časovo obmedzené stimuly na prijímanie do zamestnania na zmenu pracovného miesta, respektíve podpora podnikania, patrí aj medzi cielené opatrenia Účinnej aktívnej podpory zamestnanosti EASE. Správnosť podpory vytvárania pracovných miest a nových SZČ, vrátane individualizovanej podpory, potvrdili aj závery hodnotenia PO2 OP ĽZ za obdobie 2014 – 2020. Minulé krízy, najmä COVID-19, ukázali, že mladí ľudia sú krízou zasiahnutí najviac a zvyčajne stratia zamestnanie ako prví. Navyše, mladí ľudia pri vstupe na trh práce čelia prekážke súvisiacej s nedostatkom pracovných skúseností. Preto je dôležité podporovať vytváranie vytváranie dlhodobo udržateľných a odolných pracovných miest/SZČ, s dôrazom na ich tvorbu v oblasti zelenej a digitálnej ekonomiky a na individualizovaný prístup počas podporovanej doby zamestnania/podpory SZČ (napr. formou mentoringu, túroringu a iného relevantného odborného poradenstva). Tento prístup bude posilnený aj zapojením mimovládneho a neziskového sektora a mládežníckych organizácií. Zvýšenými stimulmi bude podporované vytváranie udržateľných pracovných miest pre osoby z MRK, so ZP alebo s viacrozmernými problémami. Podpora začatia vykonávania SZČ bude podmienená absolvovaním vzdelávania zameraného na získanie podnikateľských zručností a využitím komplexného odborného poradenstva.

- poskytovanie finančných príspevkov na vykonávanie absolventskej praxe

Účinnosť podpory vykonávania absolventskej praxe pre mladých uchádzačov o zamestnanie potvrdili závery externého hodnotenia PO2 OP ĽZ. Mladí ľudia, najmä zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, často čelia prekážkam v súvislosti s prechodom zo školy do zamestnania. Podpora absolventskej praxe zvýšila zamestnateľnosť NEET a umožnila absolventom škôl získať v pomerne krátkom čase po skončení školy pracovné skúsenosti a postupne aj zamestnanie. Zamestnávateľom to umožnilo spoznať absolventa a ponúknuť mu aj pracovnú príležitosť, najmä v súkromnom sektore. Z hodnotenia vyplýva odporúčanie rozšíriť podporu absolventskej praxe o krytie cestovných nákladov a zosúladiť výšku poskytovaného príspevku s výškou životného minima. Finančný príspevok nie je určený pre špecializovaných a vysokokvalifikovaných absolventov, ale len pre

nízkokvalifikovaných absolventov a bude zameraný na pracovné pozície v odvetviach, ktoré sú v súlade s prioritami zelenej, sociálnej a digitálnej ekonomiky, pričom pracovná zmluva absolventa bude na dobu neurčitú.

- podpora nadobúdania a zmeny zručností mladých ľudí v situácii NEET
- tvorba programov na zvyšovanie/nadobúdanie digitálnych zručností NEET, vrátane testovacích nástrojov a hodnotenie úrovne týchto zručností

NEET tvoria najpočetnejšiu skupinu nezamestnaných a málo sa zúčastňujú na aktivitách ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy. Ich vzdelanie a zručnosti často nezodpovedajú aktuálnym potrebám trhu práce, zároveň mnohí mladí ľudia, často zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, nemajú prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave. Účinnosť doterajšej podpory nadobúdania a zmeny zručností potrebných pre aktívnu účasť na trhu práce ako aj individualizovanej podpory bola potvrdená externým hodnotením. Pre zabezpečenie súladu medzi požiadavkami trhu práce a potrebami NEET je dôležité prehlbovať individualizovaný prístup v rámci poradenstva počas výberu vzdelávania a podporovať individualizované formy vzdelávania NEET za účelom zvýšenia alebo nadobudnutia potrebných zručností, pričom je nevyhnutné v priebehu poradenského procesu, ako aj po absolvovaní vzdelávania, komplexne zhodnotiť ich zručnosti a to aj individuálnou formou pomocou testovacích nástrojov, pričom dôraz bude kladený na digitálne zručnosti z dôvodu prechodu na digitálnu ekonomiku. Prioritne budú podporené digitálne, podnikateľské, zelené a jazykové zručnosti, ako aj zručnosti v oblasti riadenia kariéry. Pozornosť bude upriamená na znevýhodnené osoby.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (a):
- uchádzači o zamestnanie do 30 rokov;
- mladí ľudia v situácii NEET;
- mladí ľudia ohrození situáciou NEET;
- žiaci základných a stredných škôl;
- zamestnanci.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástroj.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (a) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (a) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.4.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (A)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	16 207	108 049
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO02	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	počet	14 374	95 827
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO03	Dlhodobo nezamestnané osoby	počet	7 187	47 913
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	1 146	7 640
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO07	Mladí ľudia vo veku medzi 18 a 29 rokov	počet	14 587	97 244
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO09	Osoby s nižším sekundárnym (ISCED 0 – 2) vzdelaním alebo nižším vzdelaním	počet	4 862	32 415
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO10	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním	počet	6 483	43 220
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	730	4 869
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO02	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	počet	486	3 241
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO03	Dlhodobo nezamestnané osoby	počet	243	1 620
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO04	Neaktívne osoby	počet	100	670
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO07	Mladí ľudia vo veku medzi 18 a 29 rokov	počet	657	4 382
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO09	Osoby s nižším sekundárnym (ISCED 0 – 2) vzdelaním alebo nižším vzdelaním	počet	219	1 461
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO10	Osoby s vyšším sekundárnym (ISCED 3) alebo post-sekundárnym (ISCED 4) vzdelaním	počet	292	1 948

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECR01	Účastníci v procese hľadania práce po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	1 910	ITMS	
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECR03	Účastnici v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	54 025	ITMS	
4P4	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECR04	Účastníci, ktorí sú po ukončení svojej účasti zamestnaní, vrátane tých, ktorí vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť	počet	0	2022	23 957	ITMS	
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECR01	Účastníci v procese hľadania práce po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	167	ITMS	
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECR03	Účastnici v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	2 434	ITMS	
4P4	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECR04	Účastníci, ktorí sú po ukončení svojej účasti zamestnaní, vrátane tých, ktorí vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť	počet	0	2022	810	ITMS	

2.4.4.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	136	3 081 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	136	162 009 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	01	3 081 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	01	162 009 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	33	5 891 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	33	161 719 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	02	3 081 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	02	162 009 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	02	3 081 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	02	162 009 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.4.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (F) PODPORA ROVNÉHO PRÍSTUPU, A TO NAJMÄ ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN, KU KVALITNÉMU A INKLUZÍVNEMU VZDELÁVANIU A ODBORNEJ PRÍPRAVE A PODPORA ICH ÚSPEŠNÉHO UKONČENIA, POČNÚC VZDELÁVANÍM A STAROSTLIVOSŤOU V RANOM DETSTVE CEZ VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDELÁVANIE A PRÍPRAVU AŽ PO TERCIÁRNU ÚROVEŇ A VZDELÁVANIE A UČENIE DOSPELÝCH VRÁTANE UĽAHČOVANIA VZDELÁVACEJ MOBILITY PRE VŠETKÝCH A PRÍSTUPNOSTI PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

2.4.4.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Z EPSP vyplýva potreba zabezpečiť sociálnu ochranu mladých ľudí investovaním do kvalitného a inkluzívneho vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a inovácií. Narastá počet žiakov predčasne ukončujúcich školskú dochádzku , pričom obmedzený prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave môže mať trvalý negatívny účinok, ako je zvýšené riziko budúcej nezamestnanosti, nižšie príjmy v budúcnosti, či medzigeneračný prenos chudoby,. . Podporované aktivity sa preto v súlade s Národným plánom posilnenia Záruky pre mladých ľudí v SR s výhľadom do roku 2030 zamerajú na odstraňovanie nesúladu vedomostí a zručností s potrebami trhu práce, posilňovanie systémov neformálneho vzdelávania, znižovanie predčasného ukončovania školskej dochádzky a zvyšovanie účasti na vyššom stredoškolskom vzdelávaní. Aktivity tohto špecifického cieľa sú v súlade s prioritnou oblasťou 9 EUDS v cieli „Rovnaké príležitosti vo vzdelávaní a odbornej príprave, ako aj začlenenie MRK a zraniteľných skupín“.

- zavedenie systému včasného varovania pred predčasným ukončením školskej dochádzky

Systém bude nastavený tak, aby hodnotil rôzne relevantné faktory týkajúce sa žiaka a jeho dochádzky (vymeškané hodiny, sociálno-ekonomické zázemie, atď.) a školám pomohol odhaliť rizikových žiakov. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu.

- mentoring a tútoring

Aktivita je určená pre žiakov druhého stupňa ZŠ a žiakov SŠ. Zahrnie tak prácu s motiváciou žiaka, emocionálnym záväzkom voči škole, ako aj doučovanie s cieľom zlepšenia vzdelávacích výsledkov či prípravy na prijímacie konanie na strednú školu. Zároveň podporí posilnenie rovnosti žien a mužov zameraním sa aj na problémy, ktorým čelia najmä mladé ženy, ako napríklad predčasné otehotnenie a domáce násilie, a na ich aktívne adresovanie.

- podpora F odborov
  Podporou F odborov sa umožní žiakom odborov nižšieho stredného odborného vzdelávania dokončiť základnú školu v rámci jedného programu, ktorý je efektívnejší. Súčasťou podpory bude zvýšenie počtu žiakov F programov, ktorí prešli do odborov vyššieho stupňa vzdelania alebo sa úspešne etablovali na trhu práce, zvýšenie počtu zamestnávateľov poskytujúcich praktické vyučovanie v odboroch F najmä v systéme duálneho vzdelávania a zvýšenie počtu žiakov v odboroch F, ktorí vykonávajú praktické vyučovanie u zamestnávateľa najmä v systéme duálneho vzdelávania. Pre zabezpečenie vzdelávanie je potrebné aj zvýšenie počtu odborných zamestnancov a pedagogických asistentov v týchto odboroch.
- kariérové poradenstvo a kariérová výchova

Súčasťou aktivity bude aj tvorba metodiky kariérového poradenstva a kariérovej výchovy vo vzťahu k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, inovácia štandardov kariérového poradenstva a kariérovej výchovy vo vzťahu k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky, ako aj posilnenie personálneho zabezpečenia kariérového poradenstva. Aktivita predstavuje preventívne a intervenčné opatrenia vo vzťahu k predčasnému ukončeniu školskej dochádzky (nadväznosť na rozvoj systému kariérového poradenstva v SR po roku 2019).

Podporované činnosti sa tiež zamerajú na vytvorenie a implementáciu vhodných nástrojov pre PZ/OZ, aby boli dobre pripravené na prácu s ohrozenými skupinami žiakov. Dôležité je tiež priebežné monitorovanie potrieb žiakov v riziku a priebežné vyhodnocovanie výsledkov žiakov, aby bolo možné včas nastaviť vhodné intervencie. Intervencie vytvoria priestor aj na účinnú spoluprácu subjektov vo formálnom a neformálnom vzdelávaní, ako aj subjektov verejného a neverejného sektora. Programy sa zamerajú aj na školenie PZ/OZ v oblasti práce s profilovacími nástrojmi, skríningom a v oblasti vytvárania individualizovaných akčných plánov pre rizikové skupiny, u ktorých hrozí, že by sa v budúcnosti mohli dostať do skupiny NEET.

- preventívne programy zamerané na znižovanie predčasného ukončovania povinnej školskej dochádzky a na znižovanie rizika, že sa mladý človek ocitne v situácii NEET

Doučovanie ohrozených skupín je vhodné kombinovať s podporou nízko-prahových prístupov v práci s mládežou. Podporí sa spolupráca škôl a školských zariadení s miestnymi organizáciami, rodinami a rodičovskými združeniami.

- tvorba a implementácia vzdelávacích programov, vrátane programov neformálneho vzdelávania v práci s mládežou zameraných na rozvoj zručností a kľúčových kompetencií NEET

Podporované programy sa zamerajú na aktérov v oblasti práce s mládežou, vrátane mladých ľudí v situácii NEET, s cieľom zabezpečenia rozvoja zručností potrebných pre plnohodnotné začlenenie sa NEET do spoločnosti a na trh práce. V súlade s AP EPSP a v nadväznosti na potrebu posilniť postavenie jednotlivcov, aby sa zúčastňovali na vzdelávaní počas celého života a kariéry, podporia sa komplexné služby a poradenstvo, vrátane podpory mladých ľudí v situácii NEET pri ich aktívnej účasti na ďalšom, aj terciárnom vzdelávaní. Podporí sa aj účinnejšia medzirezortná a medzisektorová výmena skúseností a poznatkov v oblasti práce s mládežou a neformálneho vzdelávania v práci s mládežou (napr. prostredníctvom Medzirezortnej pracovnej skupiny).

- tvorba a implementácia flexibilných vzdelávacích programov a programov vzdelávania druhej šance pre NEET

V súvislosti s krízou COVID-19 a s nástupom digitálnej a postfaktuálnej doby je potrebné vytvárať príležitosti na flexibilné, digitálne a účinné vzdelávanie. Navrhnú sa rámce kvality, moderné a flexibilné poradenstvo a validácia zručností. Inovatívne nástroje ako mikrocertifikáty, môžu uľahčiť flexibilné vzdelávacie dráhy a pomôcť mladým

ľuďom v situácii NEET. Podporované programy budú reflektovať aj potrebu posilnenia digitálnych zručností a kompetencií s cieľom reagovať na digitálnu transformáciu pre všetkých.

Pre dosiahnutie ukončenia vzdelávania druhej šance je potrebné zamerať sa aj na prípravu účastníkov na vzdelávanie, hlavne tých, ktorí sú dlho mimo systému vzdelávania. Súčasťou podpory bude aj vzdelávanie PZ/OZ pre prácu s účastníkmi vzdelávania druhej šance a zabezpečenie pomôcok potrebných pre prípravu na vzdelávanie a jeho realizáciu. Vhodným nástrojom sa javí aj podpora rovesníckych skupín na budovanie vzťahov a zvýšenie motivácie účastníkov vzdelávania druhej šance, ako aj sprievodné mimoškolské aktivity. Podporované aktivity vo formálnom aj neformálnom vzdelávaní sa zamerajú na rozvoj spolupráce škôl, mimovládneho neziskového sektora a iných partnerov na miestnej úrovni.

V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (f):

- osoby v situácii NEET do 30 rokov vrátane MRK;
- žiaci základných a stredných škôl vrátane žiakov z MRK a žiakov so ŠVVP;
- mládež;
- zamestnanci.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (f) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (f) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.4.2.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (F)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P4	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	226	4 517
4P4	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	34	686

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P4	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	SRI05	Počet účastníkov, ktorí úspešne ukončili intervenciu	počet	0	2021	3 162	ITMS	
4P4	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	SRI05	Počet účastníkov, ktorí úspešne ukončili intervenciu	počet	0	2021	480	ITMS	

2.4.4.2.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	136	1 000 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	136	14 000 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	01	1 000 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	01	14 000 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	33	2 000 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	33	13 000 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	09	1 000 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	09	14 000 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	02	1 000 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	02	14 000 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.4.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (L) PODPORA SOCIÁLNEJ INTEGRÁCIE OSÔB OHROZENÝCH CHUDOBOU ALEBO SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM VRÁTANE NAJODKÁZANEJŠÍCH OSÔB A DETÍ

2.4.4.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Cieľom podporovaných aktivít bude zabezpečiť, aby sa mladí ľudia ohrození chudobou alebo sociálnym vylúčením vyhli chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Podpora sa zameria na identifikáciu cieľových skupín formou analytickej činnosti, vznik účelových partnerstiev, zavedenie informačných a poradenských činností pre mladých ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením, ako aj publicity problematiky Záruk pre mladých a osvetových činností v tejto oblasti. Podporované aktivity vychádzajú z Národného plánu posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030, opierajú sa o EPSP, pričom prispievajú k dosahovaniu jeho cieľa v oblasti znižovania počtu osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. Pri realizácií týchto aktivít sa počíta so zapojením najmä subjektov mimovládneho, mládežníckeho a neziskového sektora. Aktivity tohto ŠC budú prispievať k napĺňaniu prioritnej oblasti 9 EUDS v cieli „Rovnaké príležitosti vo vzdelávaní a odbornej príprave, ako aj začlenenie MRK a zraniteľných skupín“.

- vytváranie regionálnych partnerstiev na podporu implementácie Záruky pre mladých

Z Odporúčania Rady o posilnení Záruky pre mladých ľudí vyplýva potreba mobilizovania partnerstiev ako prierezového faktoru pri plnení Záruky. Implementovanie Záruky pre mladých by malo zároveň reflektovať regionálne a lokálne špecifiká. Preto sa formou vyzvaní a výziev na DOP podporí proces tvorby miestnych a regionálnych partnerstiev, ktoré spoločne pripravia plán implementácie opatrení Záruky pre mladých na regionálnej úrovni, a to s dôrazom na tvorbu a posilňovanie systémov sledovania a včasného varovania s cieľom identifikovať tie osoby, ktorým hrozí, že sa stanú NEET, a zároveň prispievať k predchádzaniu predčasného ukončovania školskej dochádzky a odbornej prípravy (napr. prostredníctvom profesijného poradenstva v školách, flexibilnejších vzdelávacích dráh a vyššej miery učenia sa na pracovisku). Európska komisia v AP EPSP vyzýva členské štáty na plnenie cieľov zvyšovania zamestnanosti mladých ľudí v situácii NEET s úzkym zapojením regionálnych a miestnych orgánov, sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti a to aj formou pravidelných spoločných politických diskusií.

- tvorba regionálnych analýz o situácii mladých ľudí ohrozených situáciou NEET a v situácii NEET

Podiel mladých ľudí vo veku 15 – 29 rokov v situácii NEET na Slovensku je nad priemerom EÚ, pričom veľká časť z nich je neaktívnych, preto nie sú podporovaní opatreniami zo strany verejných služieb zamestnanosti. Mapovanie a profilovanie NEET zostáva na základnej úrovni v podobe makro-štatistických údajov a neexistuje ucelený obraz o štruktúre a počte NEET ani o mladých ľuďoch ohrozených situáciou NEET. Mnoho mladých ľudí čelí viacnásobným znevýhodneniam, preto potrebujú intenzívny individuálny prístup s cieľom odstrániť bariéry, ktoré bránia ich aktívnej účasti v spoločnosti a na trhu práce. Prostredníctvom podpory vzniku regionálnych partnerstiev sa vytvorí priestor aj na zmapovanie rozmanitosti NEET a mladých ľudí ohrozených situáciou NEET a popísanie pre nich dostupných intervencií a služieb, a to formou výzvy na DOP za účelom vypracovania regionálnych analýz. Pri tvorbe regionálnych analýz sa zohľadnia prognózy zručností v nadväznosti na potreby regionálnych trhov práce vyvolané rýchlo sa meniacim trhom práce, prechodom na digitálne a zelené hospodárstvo, ako aj automatizáciou a robotizáciou.

- poskytovanie integrovaných informačných a poradenských služieb pre mladých ľudí

Existencia regionálnych partnerstiev a regionálnych plánov implementácie opatrení v rámci Záruky pre mladých sú dôležitým predpokladom pre poskytovanie integrovaných služieb na „jednom mieste“. Cieľom takýchto služieb je umožniť jednoduchší prístup k opatreniam v rámci Záruky pre mladých. Ide o zabezpečenie celostného prístupu v podpore mladých ľudí, a to za účasti expertov z rôznych oblastí – napr. poradca pre vzdelávanie, kariérny poradca, psychológ, sociálny pracovník, poradca pre zdravý životný štýl, poradca v oblasti prevencie závislostí, príslušník policajného a hasičského zboru, pracovník s mládežou, poradca pre oblasť trhu práce a pod. Formou vyzvaní a výziev sa podporí vznik jednotných kontaktných miest pre mladých, ktorých primárnym cieľom bude nielen poskytovanie integrovaných služieb, ale aj zabezpečiť identifikáciu mladých ľudí ohrozených situáciou NEET a identifikovať vhodné nástroje na ich následnú individualizovanú podporu s využitím multidisciplinárneho prístupu a so zameraním na identifikovanie ich potenciálu k aktívnej účasti na trhu práce alebo v ďalšom vzdelávaní. Za týmto účelom budú aktívne oslovovať ohrozené skupiny mladých ľudí ohrozených situáciou NEET a zároveň poskytovať základný informačno-poradenský servis pre každého mladého človeka, ktorý prejaví o to záujem.

- tvorba a implementácia informačných a osvetových programov pre zraniteľné skupiny mladých ľudí, vrátane online nástrojov
- vytvorenie jednotného vizuálu a využitie/vytvorenie digitálnych nástrojov za účelom podpory informovanosti o implementácii Záruky pre mladých

Využívanie moderných online informačných nástrojov je pre súčasných mladých ľudí bežnou praxou, pričom potrebu online komunikácie zvýraznila aj kríza spôsobená šírením ochorenia COVID-19. Služby zamestnanosti nie sú dostatočne dostupné online, chýba primeraná informačná kampaň o opatreniach realizovaných prostredníctvom Záruky pre mladých ľudí v SR. S cieľom sprístupniť relevantné informácie mladým ľuďom a špecifickým skupinám NEET bude potrebné podporiť vytvorenie jednotného vizuálu a využitie/vytvorenie moderných online digitálnych nástrojov (napr. nový jednotný webový portál, využitie/vytvorenie digitálnych platforiem ako sú sociálne siete či mobilné aplikácie) pre účely Záruky pre mladých zamerané na aktivizáciu cieľovej skupiny mladých ľudí v situácii NEET a ohrozených situáciou NEET,, s využitím rovesníckych prístupov a zrozumiteľnej komunikácie. Vychádza sa pritom z implementačných skúseností výzvy v oblasti inovatívnych nástrojov pre osoby so zdravotným postihnutím. Prostredníctvom vyzvaní a výziev na DOP budú podporené opatrenia, ktoré zabezpečia, aby všetci mladí ľudia v situácií NEET a ohrození situáciou NEET dostali vhodné informácie. Preto obsahom vyzvaní a výziev na DOP bude podpora vytvorenia a implementácie informačno-poradenských programov cielených na zraniteľné skupiny mladých ľudí, zohľadňujúcich ich špecifiká a

podporujúcich spoluprácu rôznych relevantných aktérov na miestnej a regionálnej úrovni, vrátane sektora mládeže.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (l):

- mladí ľudia v situácii NEET;
- mladí ľudia ohrození situáciou NEET;
- žiaci základných a stredných škôl.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (l) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (l) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.4.3.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (L)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P4	SO (l)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	61	405
4P4	SO (l)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	61	405
4P4	SO (l)	ESF+	menej rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	11	71
4P4	SO (l)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	5	35
4P4	SO (l)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	5	35
4P4	SO (l)	ESF+	viac rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	1	8

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P4	SO (l)	ESF+			TBD				TBD		

2.4.4.3.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	136	3 261 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	136	76 349 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	01	3 261 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	01	76 349 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	33	5 701 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	33	71 389 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	09	3 261 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	09	76 349 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P4	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	02	3 261 000
4P4	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	02	76 349 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.5 PRIORITA 4P5 AKTÍVNE ZAČLENENIE A DOSTUPNÉ SLUŽBY

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.5.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (H) PODPORA AKTÍVNEHO ZAČLENENIA S CIEĽOM PODPOROVAŤ ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ, NEDISKRIMINÁCIU A AKTÍVNU ÚČASŤ A ZLEPŠENIE ZAMESTNATEĽNOSTI, NAJMÄ V PRÍPADE ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN

2.4.5.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Cieľom podporovaných aktivít bude zabezpečiť rovnaké príležitosti pre znevýhodnené skupiny, ako aj ich nediskrimináciu, aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti prostredníctvom aktivít zameraných komunitnú starostlivosť, zaistenie personálnych kapacít v oblasti sociálneho začlenenia na pomoc osobám ohrozeným násilím. Podporované aktivity sa opierajú o zásady (11,18) EPSP, pričom prispievajú k dosahovaniu jeho cieľa

v oblasti znižovania počtu osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. Aktivity tohto špecifického cieľa sú v súlade s prioritnou oblasťou 9 EUDS v aktivite 3. Akčného plánu EUDS „Integrácia zraniteľných skupín na trhu práce." a aktivite 4. akčného plánu EUDS „Boj proti chudobe a podpora sociálnej inklúzie pre všetkých."

- tvorba a implementácia transformačných plánov poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do procesu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Podpora formou NP sa v zmysle Národnej stratégie DI pre rôzne cieľové skupiny zameria na tvorbu a implementáciu transformačných plánov v zariadeniach sociálnych služieb, vrátane systematickej metodickej podpory transformačných odborných tímov, vzdelávania, poradenstva pre relevantné subjekty, ako aj diseminačných aktivít podporujúcich proces deinštitucionalizácie a vzťahov v komunite, supervízie a informačných aktivít o transformačnom procese.

- zabezpečovanie individualizovaného a na človeka zameraného prístupu v sociálnych službách a opatrení náhradnej starostlivosti na komunitnej úrovni

Cieľom je podporiť aktivity zamerané na vzájomné prepojenie a koordináciu sociálnych služieb, ktoré sú poskytované v prirodzenom prostredí priamo v komunite, reagujú na potreby členov komunity a nejavia znaky inštitucionálnej starostlivosti. S ohľadom na demografické zmeny sa bude špeciálne venovať pozornosť nastaveniu kapacít sociálnych služieb pre seniorov. Opatrenia podporované formou výziev na DOP zabezpečia dostupnosť respitných služieb a podporia neformálnych opatrovateľov.

- zaistenie odborných kapacít pre subjekty v oblasti sociálneho začlenenia

Zo strategických dokumentov vyplýva, že v oblasti sociálneho začlenenia absentuje celoživotné vzdelávanie a je nedostatok odbornej pracovnej sily. Limitujúcim faktorom je aj nízky záujem o výkon povolania v sociálnej oblasti a vysoká fluktuácia, preto je potrebné prispieť k vyššej atraktivite povolaní v tejto oblasti, dobudovať funkčný systém rezortného vzdelávania a podporovať profesionalizáciu výkonu sociálnej práce a efektívnejšie prepojenie profesijnej organizácie s podmienkami aplikačnej praxe. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom NP.

- zavedenie funkčného systému inšpekcie sociálnej starostlivosti z pohľadu ľudsko-právnych, procedurálnych, personálnych a prevádzkových aspektov a jeho implementácia do praxe poskytovateľov sociálnych služieb

Súčasťou reformných zmien v oblasti inšpekcie sociálnych vecí bude aj reforma dohľadu nad sociálnymi službami a hodnotenia kvality sociálnych služieb. Podporované aktivity v rámci NP nadobudnú metodický a výkonný charakter, činnosti orientované na plnenie rozvoja kompetencií a kvalifikácií v rámci modernizácie výkonu inšpekcie v praxi budú podporené formou vhodne nastavených výziev na DOP. Táto problematika je aj súčasťou Plánu obnovy a odolnosti v investičnej rovine financovania.

- rozvoj komunít prostredníctvom činnosti komunitných centier

Doteraz implementované NP v rámci medzirezortnej spolupráce prispeli k profesionalizácii poskytovaných služieb v oblasti činnosti komunitných centier. Formou NP bude potrebné podporiť vhodné opatrenia na zabezpečenie jednotného prístupu, odbornej prípravy zamestnancov a zabezpečenia transferu dobrej praxe. Formou výziev na DOP bude podporená činnosť komunitných centier, a to s cieľom prispievať k lepšiemu sociálnemu začleneniu.

- komunitné programy zapájajúce seniorov ako dobrovoľníkov
- komunitné programy na podporu fyzických a kognitívnych funkcií

Prostredníctvom výziev na DOP budú podporené programy na aktívne zapojenie seniorov do života komunity s cieľom znížiť riziko ich sociálneho vylúčenia a dosiahnuť, čo najdlhšiu nezávislosť a kvalitu v bežnom živote ako základ zotrvania v prirodzenom prostredí. Podporia sa aj programy zamerané na rozvoj gramotností a fyzickej aktivity seniorov.

- komplexné riešenia individuálnej a multidisciplinárnej pomoci deťom s rizikovým alebo neštandardným vývinom a komplexnými potrebami
- poradenské, mediačné a preventívne činnosti zamerané na podporu stability a funkčnosti rodín v záujme zdravého vývinu detí

Multidisciplinárna pomoc si bude vyžadovať koordinované kroky a uplatňovanie nadrezortného prístupu. Prostredníctvom výziev na DOP bude podporený efektívny systém poradenstva, rozvoj sociálnych služieb, vzdelávanie odborného personálu, ako aj zefektívnenie zdravotníckych intervencií poskytovaných v rámci služby včasnej intervencie alebo služby ranej starostlivosti.

- prevencia a eliminácia násilia, individualizované poradenské služby pre obete násilia, vrátane anonymizovanej podpory prostredníctvom IKT

Počas pandémie bol zaznamenaný enormný nárast počtu volaní na krízové linky pomoci a v dôsledku stresu, karantény aj pracovných obmedzení je citeľný vzostup násilia V zmysle strategických dokumentov sa podpora zameria na zvyšovanie citlivosti voči násiliu u odbornej aj laickej verejnosti a dostatočné zabezpečenie prístupu osôb zažívajúcich násilie k pomoci, vrátane individualizovaného poradenstva, a to formou NP a výziev na DOP.

- zabezpečovanie činností koordinátorov ochrany detí pred násilím

Z predbežnej evaluácie projektu „Podpora ochrany detí pred násilím“ vyplynula potreba udržať a posilniť pozíciu koordinátora ochrany detí pred násilím formou NP, nakoľko koordinovaný prístup v oblasti realizácie úkonov orgánov činných v trestnom konaní a následnej pomoci obetiam násilia a ich rodinám je stále nedostatočný.

- zriadenie a prevádzkovanie domov komplexnej pomoci deťom ohrozeným násilím

V nadväznosti na Národnú stratégiu na ochranu detí pred násilím a v kontexte vytvárania podmienok pre vzájomnú spoluprácu v tejto oblasti MPSVR SR prostredníctvom NP zriadi a zabezpečí prevádzku najmenej štyroch domov komplexnej pomoci pre detské obete a svedkov násilia, ktoré sústredia relevantné služby za účelom poskytnúť dieťaťu koordinovanú a účinnú pomoc.

- informačné aktivity a mediálne kampane zamerané na niektorú z nasledovných oblastí: násilie na ženách a deťoch, práva detí, podmienky života a práva osôb so zdravotným postihnutím, bývanie, deinštitucionalizácia a komunitné sociálne služby

V súvislosti s nárastom domáceho násilia budú formou NP podporené informačné online nástroje pre zabezpečenie efektívneho systému prevencie a eliminácie násilia, ako aj mediálne zviditeľniť subjekty poskytujúce pomoc osobám podliehajúcim násiliu a informovať cieľové skupiny o svojich právach. V súlade s medzinárodnými záväzkami a národnými stratégiami bude podpora zameraná aj na oblasť práv detí, podmienok života a práv osôb so zdravotným postihnutím, ako aj problematiku deinštitucionalizácie a komunitných sociálnych služieb.

- vznik partnerstiev na miestnej, regionálnej a národnej úrovni pri plánovaní opatrení v sociálnej oblasti

Miera regionálnych disparít je stále výraznou a spoločensky vypuklou, preto je nevyhnutné podporovať aktivity zamerané na rozvoj a vznik partnerstiev naprieč samosprávnymi úrovňami. Túto prioritu pomáha napĺňať aj Iniciatíva EK pre dobiehajúce regióny, ktorým sa poskytuje pomoc zameraná na podporu ich rastu a inovácií. Podpora formou výziev na DOP sa zameria na participatívnu tvorbu strategických dokumentov regionálneho a komunitného rozvoja.

- komplexná podpora osôb vo výkone trestu zameraná na zníženie rizík ich sociálneho vylúčenia a zlepšenie predpokladov na ich aktívne začlenenie

  Podpora nadviaže na NP Šanca na návrat implementovaný s cieľom prepojiť oddelené politiky penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti, znížiť riziká opakovaného páchania trestnej činnosti a obmedziť vznik možných krízových situácií v bezprostrednom okolí osôb vracajúcich sa z väzenia. Podpora sa zameria na informačno-poradenské služby vo výstupných oddieloch a na resocializačné vzdelávacie programy.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (h):
- klienti sociálnych služieb;
- klienti komunitných centier;
- deti s rizikovým alebo neštandardným vývojom;
- osoby zažívajúce násilie;
- osoby so zdravotným postihnutím;
- osoby bez domova;
- rodiny;
- seniori;
- migranti;
- zamestnanci v oblasti sociálneho začlenenia.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (b) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (h) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.5.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (H)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P5	SO (h)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	104	694
4P5	SO (h)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	102	681
4P5	SO (h)	ESF+	menej rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	19	125
4P5	SO (h)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	7	45
4P5	SO (h)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	7	44
4P5	SO (h)	ESF+	viac rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	2	12

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P5	SO (h)	ESF+	menej rozvinuté	SRI07	Počet klientov, ktorí využili služby	počet	0	2022	TBD	ITMS	
4P5	SO (h)	ESF+	viac rozvinuté	SRI07	Počet klientov, ktorí využili služby	počet	0	2022	TBD	ITMS	

2.4.5.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	152	4 121 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	152	130 894 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	01	4 121 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	01	130 894 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	33	6 793 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	33	155 237 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	09	4 121 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	09	130 894 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	02	4 121 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	02	130 894 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.5.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (I) PODPORA SOCIÁLNO-EKONOMICKEJ INTEGRÁCIE ŠTÁTNYCH PRÍSLUŠNÍKOV TRETÍCH KRAJÍN VRÁTANE MIGRANTOV

2.4.5.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Cieľom aktivít bude zabezpečiť integráciu štátnych príslušníkov z tretích krajín prostredníctvom individualizovanej pomoci, poradenskej činnosti, dobrovoľníckej činnosti azylantom, informačných a osvetových aktivít, ako aj vzdelávania a ich prepájania s miestnou spoločnosťou. Aktivity sa zamerajú aj na integráciu vysokokvalifikovaných cudzincov na trh práce. Podporované aktivity sa opierajú o zásady (3,4) EPSP, a prispievajú k dosahovaniu jeho cieľa v oblasti inkluzívnejšieho rastu zamestnanosti. Pri realizácií týchto aktivít sa počíta so zapojením najmä zamestnávateľov, poskytovateľov služieb zamestnanosti, mimovládnych neziskových organizácií; orgánov regionálnej a miestnej samosprávy a poskytovateľov vybraných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva. Aktivity tohto špecifického cieľa sú v súlade s prioritnou oblasťou 9 EUDS v aktivite 3. akčného plánu EUDS „Integrácia zraniteľných skupín na trhu práce.“ a aktivite 4. akčného plánu EUDS „Boj proti chudobe a podpora sociálnej inklúzie pre všetkých.“

- sieťovanie zodpovedných štruktúr na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni

Zameranie sa na zlepšenie spolupráce medzi orgánmi ústrednej a miestnej úrovne vzišlo z minulých skúseností a potreby výraznejšej miery koordinácie a kooperácie štruktúr na všetkých úrovniach, ktoré často nepoznajú pluralitu a širokospektrálnosť migračnej politiky a nie sú tak pripravené na vykonávanie primeraných akcií. Aktivity budú pracovať s legislatívnym pojmom cudzinec – pojem zahŕňa štátnych príslušníkov tretích krajín

a občanov EÚ. Sieťovanie zodpovedných štruktúr tak v dostatočnom časovom predstihu prinesie potrebné informácie o vývoji migračnej situácie. Finančná podpora prostredníctvom výziev na DOP pre organizácie verejného a tretieho sektora (vrátane medzinárodných organizácií) sa zameria na podporu procesu sieťovania, v rámci ktorého bude nevyhnutné zabezpečiť jasné vymedzenie kompetencií relevantných aktérov.

- individualizovaná pomoc osobám, ktorým bol udelený azyl alebo poskytnutá doplnková ochrana, a to aj formou finančných príspevkov

Domáca a zahraničná prax poukázala na potrebu poskytnutia finančnej pomoci osobám s udeleným azylom, štatútom odídenca alebo poskytnutou doplnkovou ochranou po príchode na štátne územie členského štátu EÚ. Finančná pomoc môže byť prepojená aj s poskytovaním základnej materiálnej pomoci a poradenskými službami, vrátane zaplatenia bývania, stravovania, materiálneho zabezpečenia primárne osôb, ktoré sa už nedokážu zamestnať a ani nemajú zákonné nároky na poskytovanie sociálnych dávok. Takéto osoby často nemajú a v budúcnosti nebudú mať nárok na čerpanie starobného dôchodku, ani invalidného dôchodku, nakoľko nespĺňajú potrebné legislatívne kritériá. Preto je potrebné poskytnúť im dlhodobú finančnú pomoc, aby mohli žiť plnohodnotný život napriek situácii, do ktorej sa dostali. Z poskytnutej finančnej pomoci si budú môcť uhradiť vyššie uvedené formy zabezpečenia a zároveň získajú pocit finančnej istoty. Aktivity budú realizované prostredníctvom NP.

- implementácia aktivít dobrej praxe v oblasti integrácie cudzincov

Implementácia opatrení, formulovaných v strategických dokumentoch reflektujúcich potreby cudzincov, podpora pokračovania aktivít predstavujúcich dobrú prax v oblasti integrácie cudzincov, zriadenie a aplikácia vhodných spôsobov na mapovanie komunít cudzincov, vytváranie dátových analýz pre nastavenie nástrojov na ich integráciu a napĺňanie potrieb. Potreby sú súčasťou prierezových oblastí, (napr. ekonomickej integrácie cudzincov na trh práce, integrácie do vzdelávania, sociálnej, kultúrnej a rezidenčnej integrácie cudzincov). Umiestňovanie cudzincov na trh práce uľahčia opatrenia zamerané na oblasti informovanosti, integračné služby ako aj osobné integračné opatrenia. Výzvy na DOP, podporia aj organizovanie spoločných komunitných aktivít, k interakcii medzi cudzincami a domácim obyvateľstvom s cieľom lepšej vzájomnej akceptácie.

- poradenská činnosť zameraná na lepšiu integráciu cudzincov, vrátane ich rodinných príslušníkov

Úspešnosť integrácie cudzincov v spoločnosti závisí od miery a kvality dostupnej poradenskej činnosti. Po príchode do priestoru EÚ je cudzincom poskytnutá prvotná poradenská činnosť. V cieľovom štáte je potrebné adresne a komplexne zabezpečiť poradenskú činnosť v oblastiach pobytu, pracovnoprávnych vzťahov a právneho poradenstva na trhu práce, bývania, zdravotnej a sociálnej starostlivosti, vzdelávania, zlúčenia rodiny, či možnosti nadobudnutia štátneho občianstva. Realizácia týchto aktivít si vyžaduje investície do elektronizácie služieb. So zámerom podporiť konkrétne poradenské aktivity vrátane terénnej činnosti a sprevádzania, výzvy na DOP prispejú k budovaniu poradenských služieb ako aj existujúcej dobrej praxi aktérov tretieho sektora (mimovládne a medzinárodné organizácie) v spolupráci s orgánmi regionálnej a miestnej samosprávy.

- individualizovaná podpora vzdelávania, vrátane jazykových kurzov

Individualizovaná podpora vzdelávania cudzincov, vrátane kariérneho poradenstva a mentoringu, ako aj vzdelávania ich rodinných príslušníkov, vrátane detí, predstavuje nevyhnutný krok k ich sociálnej a ekonomickej integrácii. Nevyhnutnou je podpora predprimárneho a primárneho vzdelávania detí cudzincov a ich začlenenia do kolektívu, motivácia detí cudzincov k plneniu školskej dochádzky a k plnohodnotnému ukončeniu predprimárneho, primárneho a stredného vzdelávania a kontinuálneho pokračovania vo vysokoškolskom vzdelávaní. Výzvy na DOP podporia aktivity organizované subjektmi tretieho sektora – edukačné, osvetové a konzultačné činnosti, aby priblížili cudzincom možnosti ďalšieho vzdelávania, rekvalifikácie ako aj vzdelávania pre ich deti. Výzvou v procese vzdelávania môže byť aj otázka rovnosti mužov a žien v prípade slobodného prístupu k vzdelávaniu.

- dobrovoľnícke programy zamerané na posilnenie porozumenia a spolupatričnosti medzi miestnou spoločnosťou a cudzincami

V snahe o zníženie miery dlhodobého vylúčenia komunít cudzincov je nevyhnutné posilňovať informovanosť cudzincov, občanov a verejnosti o migračnej a integračnej politike, ako aj zabezpečiť dostupné poradenstvo v otázkach sociálno-ekonomickej integrácie cudzincov v spolupráci s orgánmi štátnej správy a samosprávy. Realizácia opatrení bude podporovaná prostredníctvom výziev na DOP. Podporené budú činnosti participácie cudzincov na aktivitách komunitného života s cieľom vzájomnej akceptácie Dobrovoľnícke programy by tak mali

byť primárne zamerané na budovanie osvety u majoritnej časti spoločnosti v otázkach migrácie a multikulturalizmu.

- Informačné, osvetové a vzdelávacie činnosti

Implementovanie vhodných komunikačných stratégií zacielených na boj proti stereotypom a dezinformáciám sa javí ako kľúčové v snahe zvýšiť mieru integrácie cudzincov do spoločnosti a prispeje tak k zníženiu miery ich negatívneho vnímania. Potreba vzdelávania zamestnancov štátnej a verejnej správy predstavuje prierezovú prioritu, vytvárajúcu zázemie pre pomoc cudzincom, nakoľko sú pre nich prvým kontaktným bodom. Je nevyhnutné posilňovať pozíciu a funkčnosť nástrojov v boji s dezinformáciami, ktoré podnecujú spoločenskú neznášanlivosť a intoleranciu založenú na etnickej, rasovej, jazykovej či náboženskej rozdielnosti. Podpora aktivít zameraných na zvyšovanie osvetovej činnosti a boj proti stereotypom a dezinformáciám bude realizovaná prostredníctvom výziev na DOP.

- integrácia vysokokvalifikovaných cudzincov na trhu práce, efektívna komunikácia s príslušnými úradmi

Procesy integrácie cudzincov, najmä vysokokvalifikovaných, budú podporované v súlade so stratégiami a POO prostredníctvom činnosti tzv. one-stop-shopov (OSS). Cieľom je zabezpečiť vysokokvalifikovaným cudzincom a ich rodinným príslušníkom jazykové a sociokultúrne zručnosti, s ich integráciou na trh práce tak, aby čo najefektívnejšie zvládli nevyhnutnú komunikáciu s úradmi. Aktivita by mala napomôcť preklenúť jazykové a sociálno-kultúrne bariéry. V zmysle zachovania funkčnosti tejto aktivity po období implementácie POO bude potrebné zabezpečiť financovanie prevádzky OSS od konca roka 2026.

- podpora prevencie obchodovania s ľuďmi

Podporené budú inovatívne nástroje v oblasti prevencie a osvety obchodovania s ľuďmi formou vypracovania a šírenia informačných materiálov v relevantných jazykoch cudzincov pre ich orientáciu na slovenskom trhu práce, vzdelávanie a budovanie kapacít pracovníkov úradov práce, OSS, pracovníkov poskytujúcich služby cudzincom a pracovníkov samospráv.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (i):
- štátny príslušníci tretej krajiny;
- migranti;
- rodinní príslušníci cudzincov;
- osoby s udeleným azylom;
- osoby s dočasným útočiskom;
- osoby s poskytnutou doplnkovou ochranou;
- občania v mestách a obciach, v ktorých cudzinci žijú a pracujú;
- zamestnanci štátnej a verejnej správy;
- pracovníci mimovládnych neziskových organizácií.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (i) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (i) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.5.2.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (I)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P5	SO (i)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	157	1 045
4P5	SO (i)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	82	546
4P5	SO (i)	ESF+	menej rozvinuté	EECO13	Štátni príslušníci tretích krajín	počet	77	513
4P5	SO (i)	ESF+	menej rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	5	31
4P5	SO (i)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	22	148
4P5	SO (i)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	13	89
4P5	SO (i)	ESF+	viac rozvinuté	EECO13	Štátni príslušníci tretích krajín	počet	11	72
4P5	SO (i)	ESF+	viac rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	1	4

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P5	SO (i)	ESF+	menej rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	546	ITMS	
4P5	SO (i)	ESF+	viac rozvinuté	EECR03	Účastníci v procese získavania kvalifikácie po ukončení svojej účasti	počet	0	2022	89	ITMS	

2.4.5.2.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (i)	157	312 500
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (i)	157	4 687 500

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (i)	01	312 500
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (i)	01	4 687 500

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (i)	33	312 500
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (i)	33	4 687 500

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (i)	09	312 500
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (i)	09	4 687 500

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (i)	02	312 500
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (i)	02	4 687 500

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.5.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (K) ZLEPŠOVANIE ROVNÉHO A VČASNÉHO PRÍSTUPU KU KVALITNÝM, UDRŽATEĽNÝM A CENOVO DOSTUPNÝM SLUŽBÁM VRÁTANE SLUŽIEB, KTORÉ PODPORUJÚ PRÍSTUP K BÝVANIU A INDIVIDUALIZOVANÚ STAROSTLIVOSŤ VRÁTANE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI; MODERNIZÁCIA SYSTÉMOV SOCIÁLNEJ OCHRANY, VRÁTANE PODPORY PRÍSTUPU K SOCIÁLNEJ OCHRANE, S OSOBITNÝM ZAMERANÍM NA DETI A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY; ZLEPŠOVANIE PRÍSTUPNOSTI, A TO AJ PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM, ÚČINNOSTI A ODOLNOSTI SYSTÉMOV ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI A SLUŽIEB DLHODOBEJ STAROSTLIVOSTI

2.4.5.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Aktivitami tohto špecifického cieľa sa zabezpečí zlepšenie prístupu k službám v oblasti bývania, zdravotnej starostlivosti, sociálnej ochrany so zameraním na deti a znevýhodnené skupiny. Cieľ bude dosiahnutý prostredníctvom aktivít zameraných na odbornú a zdravotnú pomoc deťom a ich inklúziu, náhradnú starostlivosť, zabezpečenie personálnych a odborných kapacít v relevantných odvetviach a aktivít zameraných na prevenciu zdravia. Podporované aktivity sa opierajú o zásady (16,18,20) EPSP, pričom prispievajú k dosahovaniu jeho cieľa v oblasti znižovania počtu osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. Pri realizácií týchto aktivít sa počíta so zapojením najmä mimovládnych neziskových organizácií, orgánov regionálnej a miestnej samosprávy; a poskytovateľov vybraných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva. Aktivity tohto špecifického cieľa sú v súlade s prioritnou oblasťou 9 EUDS v aktivite 4. akčného plánu EUDS „Boj proti chudobe a podpora sociálnej

inklúzie pre všetkých.“ Všetky akcie v rámci tohto špecifického cieľa budú vychádzať z mapovania potrieb infraštruktúry a služieb v sociálnej a zdravotnej oblasti

- vytvorenie dostupnej a funkčnej siete odbornej pomoci deťom a rodinám/náhradným rodinám na dobrovoľnej báze (vrátane odbornej pomoci deťom/rodičom so zdravotným znevýhodnením)
- spracovanie, revidovanie a realizácia programov, aktivít a iných opatrení na zvýšenie záujmu o zabezpečovanie náhradných foriem rodinnej starostlivosti o dieťa a predchádzanie zlyhávaniu náhradných rodín
- rozvoj zručností v metódach práce s dieťaťom umiestneným v zariadení na základe rozhodnutia súdu a jeho rodinou
- skvalitňovanie podmienok výkonu profesionálnej náhradnej starostlivosti
- nastavenie pravidiel integrácie a inklúzie detí so zdravotným znevýhodnením umiestnených v centrách pre deti a rodiny

Vzhľadom na už prebiehajúce zmeny v oblasti výkonu SPODaSK je mimoriadne očakávaným výsledkom zníženie podielu počtu detí umiestnených v CDR na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti. Posilnenie ambulantných a terénnych opatrení, výkonu odbornej pomoci pobytovou formou na základe dohody s rodičmi, ale aj zvýšenie profesionality a efektivity výkonu krátkodobých pobytových výchovných opatrení sa jednoducho musí premietnuť v znižovaní počtu rozhodnutí súdu o ústavnej starostlivosti. Je potrebné najmä rozširovať a skvalitňovať spektrum odborných metód práce zameraných na využitie potenciálu rodiny dieťaťa (aj širšej rodiny)/osôb blízkych rodine a komunity, v ktorej rodina žije, na riešenie situácie dieťa a zlepšovať, resp. štandardizovať po procesnej, ako aj po obsahovej stránke určovanie a posudzovanie najlepšieho záujmu dieťaťa/detí v oblasti SPODaSK. Podporou ambulantných a terénnych opatrení odbornej pomoci v náhradnej starostlivosti sa zabezpečí zefektívnenie výkonu orgánov SPODaSK a akreditovaných subjektov a zároveň zvýši dostupnosť sociálnych a odborných služieb a individuálnych foriem pomoci. Bude tiež potrebné prehodnotiť a nanovo vytvoriť jednotné postupy a štandardy poskytovania starostlivosti deťom so zdravotným znevýhodnením v centrách pre deti a rodinu. Rovnako zásadným je, a to aj napriek relatívne stabilnej situácii v oblasti zabezpečovania starostlivosti o deti inými osobami ako rodičmi na základe rozhodnutia súdu, skvalitniť proces prípravy na rodinné formy náhradnej starostlivosti a zlepšovanie podpory (vrátane finančnej) rodinných foriem náhradnej starostlivosti. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom vhodnej kombinácie NP a DOP.

Projekty implementované v minulosti preukázali pozitívny vývoj v procese systematickej zmeny v tejto oblasti, čo sa odrazilo aj v záveroch externého hodnotenia pokroku v napĺňaní cieľov PO4 OP ĽZ, pričom stále pretrváva potreba pokračovať v rozbehnutých intervenciách.

- zavedenie systému monitorovania a hodnotenia kvality v oblasti náhradnej starostlivosti

Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti uvádza, že „sledovanie a hodnotenie vývoja v praxi SPODaSK je zásadným tak pre samotné hodnotenie kvality výkonu, ako aj pre hodnotenie pokroku procesu deinštitucionalizácie. V tejto oblasti sú výrazné rezervy, je preto potrebné určiť indikátory a nastaviť systém hodnotenia plnenia indikátorov sledujúcich výsledky výkonu v oblasti SPODaSK.“ Systém monitorovania a hodnotenia kvality v oblasti SPODaSK bude založený na výstupoch projektu s názvom „Deinštitucionalizácia náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike“ (odborným riešiteľom projektu je UNICEF), ktorý je podporený v rámci Programu na podporu štrukturálnych reforiem 2017 – 2020 Európskej komisie. Podpora formou národného projektu bude smerovať k zavedeniu funkčného systému sledovania a vyhodnocovania údajov v oblasti procesov komplexnej deinštitucionalizácie v inkluzívnych politikách a následne aj k vzdelávaniu a zvyšovaniu kvalifikácie a kompetencií odborných zamestnancov. Vhodne nastavené výzvy na DOP podporia mimovládne neziskové organizácie vykonávajúce opatrenia SPODaSK.

- vykonávanie komunitnej osvety zdravia najmä pre príslušníkov MRK a znevýhodnené skupiny na podporu zdravia a prevenciu ochorení

Cieľom bude podpora zdravia, prevencia a zdravotná mediácia, lepšie životné podmienky pre zdravie, vyššia zdravotná gramotnosť a zníženie nerovnosti v zdraví vrátane vykonávanie osvety zdravia v prostredí nemocníc najmä pre marginalizované rómske komunity.

- zabezpečenie dostatočných odborných kapacít personálu v zdravotníctve, reflektujúcich požiadavky moderných zdravotníckych povolaní

Jednou z nevyhnutných možností, ako zvýšiť dostupnosť primárnej zdravotnej starostlivosti, je zvýšiť najmä kapacitu ambulancií VLD a VLDD, čím sa posilní ich spôsob práce. Viac podporného zdravotníckeho personálu v ordináciách všeobecných lekárov a lekárov pre deti a dorast, by bolo schopných ošetriť a postarať sa o viac pacientov. Pre zabezpečenie dostatočného počtu odborných kapacít personálu v zdravotníctve je potrebná existencia nástroja a strategického dokumentu - riadenia ľudských zdrojov v zdravotníctve. V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy potencionálnych zdravotníckych pracovníkov je možné zvýšenie produkcie absolventov iba za predpokladu navýšenia finančných zdrojov pre stredné zdravotnícke školy a vysoké školy zdravotníckeho zamerania vrátane optimalizovania ich potrebného personálneho zabezpečenia a materiálno – technického vybavenia ako prostriedkov kvalitného vzdelávania. Zároveň sa chceme zamerať aj na systematický výcvik v deeskalačných technikách (na zvládanie nepokojného agresívneho pacienta) a aj pre pracovníkov urgentnej medicíny alebo záchranárov; podporu výcviku v Špecifických psychoterapeutických intervenciách; webináre o riadení pracovísk klinickej psychológie a o digitalizácii liečby psychických porúch.

V SR je stále nedostatok kvalifikovaných pracovníkov v oblasti verejného zdravotníctva (ochrana zdravia a prevencia ochorení), v oblasti starostlivosti o duševné zdravie, a to vo všetkých odbornostiach. Z lekárov je nedostatok adultných psychiatrov, ale najmä alarmujúci nedostatok pedopsychiatrov.

- Podpora zdravého životného štýlu a zlepšenie prevencie ochorení

Cieľom bude najmä zlepšenie situácie s odvrátiteľnými úmrtiami, podporou tak primárnej, ako aj sekundárnej prevencie (napr. v podobe včasného zachytenia ochorení, skríningových programoch a pod.). Podpora sa zameria na systematickú podporu zdravého životného štýlu, najmä prostredníctvom programov realizovaných poradňami zdravia; na úseku verejného zdravotníctva; v oblasti sekundárnej prevencie onkologických programov na vybudovanie Národného skríningového centra, v oblasti sekundárnej prevencie duševných porúch na vybudovanie centier krízovej prevencie. Jedným z cieľov (okrem znižovania nerovností v oblasti zdravia) bude aj zníženia nákladov na liečbu chorôb alebo hospitalizáciu vrátane podpory a rozvoja infraštruktúry (inštitucionálnej a personálnej) pre aktivity zamerané na rizikové faktory životného štýlu a skríning ochorení napr. zavedenie skríningu na kognitívne poruchy/vyškolenie VLD v skríningu kognitívnych porúch.

- Podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych zamestnancov

Nedostatok ľudských zdrojov v zdravotníctve je problémom nielen Slovenskej republiky, ale významne rezonuje aj v kontexte Európy. Napr. postgraduálne vzdelávanie v psychiatrii a pedopsychiatrii v SR je Úniou európskych medicínskych špecialistov z hľadiska kvality vysoko hodnotené, ale pre posilnenie motivácie pre vzdelávanie nám chýba v zahraničí zaužívaný mentor-mentee program. Ďalej bude cieľom podpora vzdelávacích aktivít pre zdravotníckych pracovníkov oddelení gynekologicko-pôrodníckych a neonatologických pracovísk v oblasti dodržiavania zásad BFHI (Baby friendly hospitalinitiative).

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (k):

- deti umiestnené v zariadeniach SPODaSK;
- potenciálni náhradní rodičia a profesionálni rodičia;
- obyvatelia MRK;
- migranti;
- osoby odkázané na pomoc inej osoby;
- zamestnanci ambulancií a ich pacienti;;
- zdravotnícke povolania a pomáhajúce profesie;
- zamestnanci v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy potencionálnych zdravotníckych pracovníkov;
- osoby bez domova.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:

V špecifickom cieli SO (k) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (k) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.5.3.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (K)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P5	SO (k)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	937 975	2 628 328
4P5	SO (k)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	426	2 842
4P5	SO (k)	ESF+	menej rozvinuté	EECO15	Menšiny (vrátane marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia)	počet	15 623	156 227
4P5	SO (k)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	85	564
4P5	SO (k)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	85	564

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P5	SO (k)	ESF+	menej rozvinuté	EECR02	Účastníci v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy po ukončení svojej účasti	počet	0	2021	156 227	ITMS	
4P5	SO (k)	ESF+	menej rozvinuté	SRI05	Počet účastníkov, ktorí úspešne ukončili intervenciu	počet	0	2021	5 212	ITMS	
4P5	SO (k)	ESF+	menej rozvinuté	SRI07	Počet klientov, ktorí využili služby	počet	0	2021	1 745	ITMS	
4P5	SO (k)	ESF+	viac rozvinuté	SRI07	Počet klientov, ktorí využili služby	počet	0	2021	370	ITMS	

2.4.5.3.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	127	46 477 600
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	128	25 026 400
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	159	71 504 000
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (k)	159	6 676 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (k)	01	6 676 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	01	143 008 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (k)	33	23 593 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	33	140 277 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (k)	09	6 676 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	09	143 008 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (k)	02	6 676 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	02	125 489 520
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (k)	03	17 518 480

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.5.4 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (L) PODPORA SOCIÁLNEJ INTEGRÁCIE OSÔB OHROZENÝCH CHUDOBOU ALEBO SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM VRÁTANE NAJODKÁZANEJŠÍCH OSÔB A DETÍ

2.4.5.4.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Aktivitami tohto špecifického cieľa sa zabezpečí integrácia osôb, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením a chudobou. Cieľ bude dosiahnutý prostredníctvom aktivít zameraných na individualizovaný prístup k týmto osobám cez terénnu sociálnu prácu ako aj poradenské alebo psychologické činnosti, zvyšovanie zručností a sociálnymi intervenciami spojenými so sociálnym bývaním. Podporované aktivity sa opierajú o zásady (19,20) EPSP, pričom prispievajú k dosahovaniu jeho cieľa v oblasti znižovania počtu osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. Pri realizácií týchto aktivít sa počíta so zapojením najmä mimovládnych neziskových organizácií, orgánov regionálnej a miestnej samosprávy; a poskytovateľov vybraných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva. Aktivity tohto špecifického cieľa sú v súlade s prioritnou oblasťou 9 EUDS aktivite 4. akčného plánu EUDS „Boj proti chudobe a podpora sociálnej inklúzie pre všetkých.“

- zabezpečovanie terénnej sociálnej práce s cieľom podporiť individualizovaný prístup k osobám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením

K napĺňaniu AP EPSP prispieva účinný prístup k dostatočne kvalitným základným službám pre osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením a je jedným z pilierov Národnej rámcovej stratégie podpory sociálneho

začlenenia a boja proti chudobe. V PO 2014 – 2020 bolo implementovaných niekoľko národných projektov úradmi PSVR, IA MPSVR a DOP zameraných na terénnu sociálnu prácu. Podľa externého hodnotenia k naplneniu cieľov PO4 OP ĽZ je zvyšujúca dostupnosť cielených sociálnych služieb evidentná. Vďaka týmto projektom veľmi významne vzrástol počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia a tiež vzrástol počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni. TSP budú vykonávať sociálnu analýzu celkovej situácie človeka, zabezpečovať tvorbu individuálnych krokov rozvoja sociálnych zručností, kompetencií a konzultácie so zreteľom na proklientsky orientovaný prístup, ako aj zabezpečovať prepojenie na dostupnú zdravotnú starostlivosť. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom NP.

- poskytovanie bezplatných poradenských činností v oblasti riadenia dlhov osobám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením
- zvyšovanie zručností jednotlivcov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením v oblasti riešenia zložitých životných situácií a riadenia osobných financií

Pandémia COVID-19 mala negatívny vplyv na zadlženosť domácností a už pred vypuknutím pandémie bola zadlženosť slovenských domácností najvyššia spomedzi krajín strednej a východnej časti EÚ. V čase, kedy došlo v SR k uvoľneniu systému osobných bankrotov a ich počet prudko vzrástol, sa dlhové poradenstvo stalo dôležitou témou sociálnej politiky. Slovenská republika patrila medzi niekoľko krajín EÚ, ktoré neposkytovali nadmerne zadlženému obyvateľstvu bezplatné dlhové poradenstvo. Z pozorovania štatistík exekúcií, zadlžovania sa populácie v SR, ako aj z pozorovania správania sa sťažovateľov môžeme predpokladať, že finančná gramotnosť významnej časti populácie v SR nie je na primeranej úrovni. Potrebu podpory oblasti finančnej gramotnosti, odborného poradenstva na individuálnej a inštitucionálnej úrovni v oblastí bývania, financií a zamestnania a dlhového poradenstva preukazujú aj výstupy z národných projektov zameraných na podporu terénnej sociálnej práce, v ktorých sa bude pokračovať aj v programovom období 2021 – 2027. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom vhodnej kombinácie NP / DOP.

- poskytovanie bezplatných poradensko-psychologických služieb pre jednotlivcov, páry a rodiny

Javy ako napr. znížená stabilita a funkčnosť rodín, nestabilita rodinných zväzkov, vyostrené rodičovské konflikty v rozvodovom/porozvodovom období, zvyšujúci sa počet detí s poruchami správania a so závislosťami, stúpajúce násilie v rodinách, či narastajúci počet seniorov a s tým spojené nároky na ich pracujúcich príbuzných (deti) je možné v spoločnosti sledovať dlhodobo a v súvislosti s pandémiou COVID-19 došlo k ich prehĺbeniu. Z tohto dôvodu implementuje Inštitút pre výskum práce a rodiny NP „Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny, ktorého cieľom je utvorenie podmienok na rozvoj psychologického a iného odborného poradenstva ľuďom (jednotlivec, pár, rodina) pri riešení problémov v rodine, manželstve a v medziľudských vzťahoch, vrátane vytvorenia kvantitatívnych a kvalitatívnych štandardov rodinného poradenského systému a ich pilotného overenia v praxi, t. j. navrhnutie a pilotná implementácia zmien komplexného a systémového charakteru v uvedenej oblasti. Intervencie budú zamerané na zavedenie výstupov uvedeného NP do praxe a stabilizáciu poskytovania bezplatných poradensko-psychologických služieb pre jednotlivcov, páry a rodiny v Slovenskej republike, a to formou NP a výziev na DOP.

- zavádzanie „Housing-led prístupov“ so sprievodnými opatreniami na predchádzanie straty bývania a udržanie dostupného sociálneho nájomného bývania
- vykonávanie sociálnych intervencií spojených so zabezpečením dostupného bývania pre sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi ohrozené stratou bývania, pre mladých dospelých, odchádzajúcich z ústavnej starostlivosti, ľudí bez domova a pre osoby so zdravotným postihnutím

Nedostupnosťou bývania sú ohrozené najmä skupiny obyvateľov s nízkym príjmom, jednočlenné rodiny s deťmi, zdravotne postihnutí, mladí pracujúci a znevýhodnené skupiny obyvateľov. Pre danú skupinu je preto potrebné podporovať a rozvíjať cenovo dostupné nájomné bývanie s podporou, ktorá vychádza z housing led prístupov". Potrebná je podpora bývania aj prostredníctvom sociálnych podnikov bývania a pridruženej sociálnej služby, ktorá prispeje k úspešnej integrácii obyvateľov do bežného života, a to aj prepojením kapitálových výdavkov určených na obstaranie bývania a bežných výdavkov určených na asistenciu aplikovanú v prístupe housing first, rapid re-housing či ďalších housing led prístupov (napr. právna, sociálna a psychologická služba, poradenstvo, peer-to-peer, sprevádzanie, sprostredkovanie bývania a pod.). V rámci OP ĽZ bola vyhlásená DOP výzva s názvom „Dostupné bývanie s prvkami housing first“ s cieľom sprostredkovať štandardné, cenovo dostupné, udržateľné a samostatné bývanie vybranej cieľovej skupine za podpory sociálnej práce. Išlo o preventívne opatrenie na ochranu zdravia a života ľudí, ktorí nemajú alebo stratili vlastné bývanie, následkami pandémie COVID-19.

V prípade aktívneho začlenenia ohrozených skupín je potrebné v týchto aktivitách pokračovať aj do budúcnosti a to primárne formou výziev na DOP so zohľadnením skúsenosti z implementovanej výzvy.

V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (I):

- osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením;
- seniori;
- rodičia;
- sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi ohrozené stratou bývania;
- mladí dospelí, odchádzajúci z ústavnej starostlivosti;
- osoby bez domova;
- osoby, ktoré stratili bývanie alebo sú ohrozené stratou bývania;
- osoby so zdravotným postihnutím.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (I) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (I) sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.5.4.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (L)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P5	SO (l)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	289	1 924
4P5	SO (l)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	289	1 924
4P5	SO (l)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	20	135
4P5	SO (l)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	20	135

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P5	SO (l)	ESF+	menej rozvinuté	SRI07	Počet klientov, ktorí využili služby	počet	0	2021	TBD	ITMS	
4P5	SO (l)	ESF+	viac rozvinuté	SRI07	Počet klientov, ktorí využili služby	počet	0	2021	TBD	ITMS	

2.4.5.4.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	163	7 840 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	163	237 190 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	01	7 840 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	01	237 190 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	33	25 681 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	33	160 869 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	09	7 840 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	09	237 190 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	ESF+	viac rozvinuté	SO (l)	02	7 840 000
4P5	ESF+	menej rozvinuté	SO (l)	02	237 190 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.5.5 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.3 PODPORA SOCIÁLNO-EKONOMICKÉHO ZAČLENENIA MARGINALIZOVANÝCH KOMUNÍT, DOMÁCNOSTÍ S NÍZKYM PRÍJMOM A ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN VRÁTANE OSÔB S OSOBITNÝMI POTREBAMI PROSTREDNÍCTVOM INTEGROVANÝCH AKCIÍ VRÁTANE BÝVANIA A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

2.4.5.5.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

- dobudovanie komunitných centier a zlepšenie ich vybavenosti

V minulosti vybudovaná sieť komunitných centier predstavuje potenciál pre lepšie začlenenie osôb z marginalizovaných komunít. V nadväznosti na podporu ich činnosti v prospech členov komunít bude potrebné zabezpečiť investície do ich materiálno-technického vybavenia tak, aby boli lepšie pripravené poskytovať intervencie cielené na začleňovanie znevýhodnených osôb do života spoločnosti, vrátane vzdelávania a trhu práce. Opodstatnenosť takejto investície potvrdzujú aj skúsenosti z krízy vyvolanej pandémiou COVID-19.

- zabezpečenie dostupnej a prístupnej infraštruktúry pre potreby sociálnych služieb krízovej intervencie, vrátane ich vybavenosti

Pre určité cieľové skupiny nie je možné a vhodné riešiť situáciu spojenú s bývaním prostredníctvom vlastného/nájomného bývania. Vybrané sociálne služby pamätajú aj na životné situácie občanov, kedy fyzické osoby nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, ktorými sú v zmysle zákona o sociálnych službách zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny. V takýchto prípadoch je fyzickej osobe poskytnuté ubytovanie formou

prístrešia na účel prenocovania (§ 25 Nocľaháreň), ubytovanie na určitý čas (§ 26 Útulok, § 27 Domov na polceste, § 29 Zariadenie núdzového bývania). V uvedených sociálnych službách sa zabezpečuje ubytovanie, nie bývanie a poskytovanie tejto služby má byť časovo obmedzené. V ostatnom období poznačenom pandémiou ochorenia COVID-19 boli uvedené sociálne služby vystavené enormnému tlaku a hlavne preukázateľne nedostatočným kapacitám, kedy v prípade karantény zariadenia nebolo možné ostatným klientom sociálnu službu poskytovať v požadovanej forme. Okrem danej skutočnosti sa v prípade niektorých cieľových skupín jedná o dlhodobý stav krízy a preto je sociálna služba poskytovaná dlhodobo, čo znásobuje potrebu zvýšenia ľudských a finančných kapacít. Podľa aktuálneho centrálneho registra sociálnych služieb je v SR registrovaných 68 nocľahární s kapacitou 1 619, 136 útulkov s kapacitou 2 963, 38 domovov na pol ceste s kapacitou 387 a 75 zariadení núdzového bývania s kapacitou 1 265.

Z uvedených počtov kapacít sociálnych služieb krízovej intervencie poskytujúcich ubytovanie a odhadovaných počtov osôb ohrozených vylúčením z bývania je zrejmé, že sú nevyhnutné zvýšené kapitálové výdavky do týchto služieb v programovom období 2021 – 2027. Investície v tejto oblasti zabezpečia lepšiu dostupnosť v zariadeniach sociálnych služieb krízovej intervencie (napr. nocľaháreň, zariadenie núdzového bývania a domovov na polceste.

- budovanie/zriaďovanie domov komplexnej pomoci pre deti zažívajúce násilie

V nadväznosti na Národnú stratégiu na ochranu detí pred násilím a v kontexte vytvárania podmienok pre vzájomnú spoluprácu v tejto oblasti MPSVR SR zriadi a zabezpečí prevádzku najmenej štyroch domov komplexnej pomoci pre detské obete a svedkov násilia.

- zabezpečenie infraštruktúry nájomného bývania

Nedostupnosťou bývania sú extrémne ohrozené skupiny obyvateľov s nízkym príjmom, jednočlenné rodiny s deťmi, zdravotne postihnutí, mladí pracujúci a znevýhodnené skupiny obyvateľov, ako aj mnoho ďalších. Pre danú skupinu je preto potrebné podporovať a rozvíjať cenovo dostupné a prístupné sociálne bývanie napr. s prvkami housing led prístupov a pod.

S cieľom zabezpečiť účinnú ochranu najviac ohrozených skupín obyvateľov bude potrebné zabezpečiť podporu bývania napríklad prostredníctvom sociálnych podnikov bývania alebo iných prístupov a foriem zabezpečenia bývania, a to v kombinácii s pridruženou sociálnou službou, ktorá prispeje k úspešnej integrácii obyvateľov do bežného života. Teda prepojenie kapitálových výdavkov určených na obstaranie bývania a bežných výdavkov určených na asistenciu aplikovanú v prístupe napr. housing led, rapid re-housing (napr. soc. služba, poradenstvo, peer to peer, sprevádzanie, asistenti bývania, sprostredkovanie bývania a pod.). Podporené dostupné bývanie bude spĺňať kritéria prístupnosti / bezbariérovosti.

V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.3:

- deti;
- obyvatelia s nízkym príjmom;
- jednočlenné rodiny s deťmi;
- osoby so zdravotným postihnutím;
- osoby, ktoré prišli o bývanie alebo sú ohrozené stratou bývania;
- osoby a rodiny bez domova;
- osoby ohrozené domácim násilím;
- mladí pracujúci;
- migranti.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.3 budú integrované územné investície využívané najmä na akcie ako svojpomocná výstavba obydlí.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:

V špecifickom cieli RSO4.3 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.3 sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.5.5.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO4.3

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P5	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO65	Kapacita nového alebo modernizovaného sociálneho bývania	osoby	TBD	TBD
4P5	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	SOI06	Nové alebo zmodernizované zariadenia sociálnych služieb pre znevýhodnené skupiny	počet	TBD	TBD

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P5	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCR67	Používatelia nového alebo modernizovaného sociálneho bývania za rok	používatelia / rok	0	2021	TBD	ITMS	
4P5	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	SRI08	Používatelia nových alebo zmodernizovaných komunitných centier za rok	používatelia / rok	0	2021	TBD	ITMS	

2.4.5.5.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3		TBD
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3		TBD

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	01	TBD
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3	01	TBD
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	02	8 700 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	04	3 270 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	05	13 030 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3		TBD
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3		TBD
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3		TBD

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.5.6 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.5 ZABEZPEČENIE ROVNÉHO PRÍSTUPU K ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI A ZVÝŠENÍM ODOLNOSTI SYSTÉMOV ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI VRÁTANE PRIMÁRNEJ STAROSTLIVOSTI, A PODPORY PRECHODU Z INŠTITUCIONÁLNEJ STAROSTLIVOSTI NA RODINNÚ A KOMUNITNÚ STAROSTLIVOSŤ

2.4.5.6.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Cieľom akcií v tomto špecifickom cieli je realizovať prioritné investičné potreby (v súlade s CSR) na zlepšenie rovnakého a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným sociálnym a zdravotníckym službám, a to aj prostredníctvom infraštruktúry, najmä:
- zabezpečiť prístup k systémom zdravotnej starostlivosti v celej krajine, najmä pre zraniteľné skupiny, s cieľom znížiť nerovnosti v oblasti zdravia;
- zlepšiť dostupnosť služieb dlhodobej starostlivosti pre starších ľudí a podporovať aktívne a zdravé starnutie;
- riešiť nedostatok zdravotníckych profesií so zreteľom na regionálne rozdiely;
- podporovať integrované opatrenia aktívneho začleňovania znevýhodnených osôb, a to aj prostredníctvom terénnych a individualizovaných služieb, vrátane poskytovania potravín a základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám;
- podporovať prechod z inštitucionálnej starostlivosti na komunitné alebo rodinné služby pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj pre deti v štátnej inštitucionálnej starostlivosti;

Všetky akcie v rámci tohto špecifického cieľa budú vychádzať z mapovania potrieb infraštruktúry a služieb v sociálnej a zdravotnej oblasti.

- budovanie, rekonštrukcia a debarierizácia zariadení SPODaSK
- budovanie zariadení SPODaSK na komunitnej úrovni
- rozvoj IKT nástrojov na výkon opatrení SPODaSK (vrátane opatrení vykonávaných subjektami na základe príslušnej akreditácie)

Zo strategických materiálov a nastavených legislatívnych podmienok v oblasti náhradnej starostlivosti v SR vyplýva naliehavá potreba zachovania kontinuity v doterajších opatreniach a pokračovania v procese prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na systém s dostupnosťou komunitných opatrení, organizačne a kultúrne čo najviac podobných bežnej rodine. Dlhodobým cieľom je zabezpečiť individualizáciu uspokojovania potrieb klientov, pre ktorých sa vykonávajú opatrenia v prirodzenom rodinnom prostredí alebo v zariadení s dostupnosťou opatrení vykonávaných na úrovni komunity, synergiou vykonávaných opatrení a ďalších zdrojov pomoci a podpory a ukončením prevádzky veľkokapacitných zariadení.

Za týmto účelom bude podpora smerovať do priestorovej deinštitucionalizácie CDR prostredníctvom rekonštrukcie, debarierizácie, zvyšovania energetickej efektívnosti existujúcich zariadení komunitného typu alebo nákupu pozemkov, bytov, rodinných domov a ich výstavby a rekonštrukcie tak, aby bola náhradná starostlivosť zabezpečovaná na komunitnej úrovni, t.j. v prostredí, ktoré v najvyššej možnej miere simuluje deťom rodinné prostredie.

Zároveň bude nevyhnutné nasmerovať podporu aj do posilnenia opatrení SPODaSK vykonávaných ambulantnou a terénnou formou prostredníctvom nákupu pozemkov a priestorov vhodných na výkon opatrení SPODaSK ambulantnou formou a ich rekonštrukcie, výstavby a vybavenia, vybavenia odborných tímov CDR motorovými vozidlami a rekonštrukcie a vybavenia odborných miestností na prácu s deťmi na úradoch PSVR s cieľom aktívneho riešenia sociálnej situácie rodín a predchádzania umiestňovania detí do inštitucionálnej starostlivosti.

Pre zefektívnenie činností súvisiacich s výkonom opatrení SPODaSK, zníženie administratívnej zaťaženosti zamestnancov a zvýšenie kvality toku informácií bude potrebné sa zamerať na rozvoj IKT nástrojov a zároveň zabezpečiť, aby jednotlivé organizačné jednotky CDR boli vybavené notebookmi a multifunkčnými zariadeniami.

- dobudovanie zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu
- zabezpečovanie komunitných sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií

Za dlhodobý cieľ prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť bolo stanovené zabezpečenie dostupnosti komunitných služieb a opatrení vykonávaných na úrovni komunity, t. j. utvorenie podmienok na život v prirodzenom sociálnom prostredí a zabezpečenie individualizácie uspokojovania všetkých potrieb pre prijímateľov, ktorí sú umiestnení v sociálnych službách inštitucionálneho charakteru, s konečným cieľom ukončenia pôvodných prevádzok zariadení a prechodu osôb z pôvodných inštitucionálnych zariadení do sociálnych služieb poskytovaných v komunitnom prostredí.

Napriek mnohým pozitívnym zmenám je potrebné konštatovať, že proces deinštitucionalizácie, osobitne v prípade sociálnych služieb, nenapreduje v očakávanej intenzite. Výrazným posunom je však zmena v samotnom chápaní potreby deinštitucionalizácie. V počiatkoch tohto procesu bolo bežné tradičné inštitucionálne, a v prípade náhradnej starostlivosti kolektivistické, nastavenie vo výkone, s čím sa je už dnes možné stretnúť len výnimočne. Evidentné pozitívne výsledky opatrení, úspešnosť konkrétnych zariadení, pozitívne zmeny v životoch klientov priniesli zmenu postojov k riešeniam v sociálnych službách, ako aj v náhradnej starostlivosti.

Zariadenia komunitného typu poskytujúce sociálne služby osobám odkázaným na pomoc inej osoby, na riešenie nepriaznivej zdravotnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku ako aj zdravotnícke zariadenia poskytujúce následnú zdravotnú starostlivosť na komunitnej úrovni budú podporované alokáciou aj z finančných zdrojov Plánu obnovy a odolnosti.

- zriaďovanie a/alebo podpora samostatných ambulancií v neatraktívnych regiónoch

Cieľom bude podpora všeobecného lekárstva a vybraných medicínskych špecializácií v regiónoch charakterizovaných ako neatraktívne a nedostatkové (výsledok mapovania na základe schválenej metodiky aktualizovanou na ročnej báze). Neatraktívnosť regiónov spočíva v nedostatkovosti ambulancií vo vybraných špecializáciách identifikovaných na základe novej verejnej minimálnej siete a následnej klasifikácie okresov podľa stupňa ohrozenia, v nepriaznivej demografickej štruktúre lekárskeho personálu, v absentujúcej generačnej

obmene, v geograficky znevýhodnenom území týchto ambulancií, ako aj v sťaženom výkone personálu v súčasných ambulanciách. V súčasnosti chýbajú motivačné nástroje na podporu a zotrvanie súčasných poskytovateľov, u ktorých bol identifikovaný sťažený výkon (starostlivosť o významný podiel MRK v rámci svojho zdravotného obvodu, starostlivosť o klientov v DSS) pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti vybraným znevýhodneným skupinám v porovnaní s ostatnými poskytovateľmi. Bez nastavenia podpory hrozí zánik týchto ambulancií, kde pre nových poskytovateľov nebude atraktívne zriadiť si ambulanciu v takýchto regiónoch, čo môže viesť k zhoršeniu miestnej dostupnosti.

- doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti na základe Optimalizácie siete nemocníc hlavne s cieľom transformácie poskytovania zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni a poskytovania dostupnej zdravotnú starostlivosť

Na základe Optimalizácie siete nemocníc a výsledkov mapovania s cieľom zabezpečiť prístup k systémom zdravotnej starostlivosti v celej krajine, najmä pre zraniteľné skupiny; zlepšiť dostupnosť takýchto služieb a čiastočne aj pomôcť riešiť nedostatok zdravotníckych profesií so zreteľom na regionálne rozdiely. Cieľom intervencií bude aj úloha pokračovať v združovaní špecialistov a všeobecných lekárov na jednom mieste (v tzv. regionálnych centrách), aby sa zlepšila koordinácia, dostupnosť a kvalita poskytovanej starostlivosti najmä na komunitnej úrovni. Takéto združovanie špecialistov sa ukázalo ako správna cesta už v predchádzajúcom programovom období 2014-2020. Zároveň bude podpora zameraná na doplnenie materiálno-technického vybavenia ambulancií, ktoré budú súčasťou týchto centier s cieľom zvýšenia kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Doplnkovo a v súlade s optimalizáciou siete nemocníc môže byť podporené testovanie modelov integrácie zdravotných a sociálnych služieb založených na medzinárodných skúsenostiach.

- podpora modernizácie materiálno-technického zabezpečenia najmä ambulancií vybraných špecializácií vrátane materiálno-technického zabezpečenia mobilných služieb dlhodobej zdravotnej starostlivosti

Podpora bude zameraná predovšetkým do modernizácie ambulantných priestorov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a do materiálno-technického vybavenia a IKT ambulancií pre uľahčenie rozbehnutia ambulancie. V dlhodobej starostlivosti bude podpora zameraná na materiálno-technické vybavenie zariadení mobilných služieb dlhodobej zdravotnej starostlivosti, najmä na inovatívne a smart zariadenia podporujúce e-health (napr. vybavenie na privolávanie pomoci, inteligentné zdvíhacie vybavenie atď.), ktoré zvýšia dostupnosť poskytovaných služieb v rámci regiónov a uľahčia prácu odborného personálu. Podpora bude zameraná aj na zabezpečenie moderného materiálno-technického vybavenia pracovísk simulácie v vzdelávacích inštitúcií, ktoré realizujú ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Podporíme aj materiálno-technické zabezpečenie nového Národného centra pre podporu zdravia a prevencie ochorení.

- budovanie/zriaďovanie komunitnej psychiatrickej starostlivosti poskytujúcich dlhodobú starostlivosť

V oblasti starostlivosti o duševné zdravie vybudovanie, zriaďovanie a prevádzkovanie (zariadení komunitnej psychiatrickej starostlivosti vrátane psychosociálnych centier, denných psychiatrických stacionárov a centier pre poruchy autistického spektra, a to na podporu prechodu z ústavnej do ambulantnej starostlivosti s dôrazom na zdravotnú aj sociálnu starostlivosť. Zariadenie komunitnej psychiatrickej starostlivosti budú tvoriť - ambulancia komunitnej psychiatrickej starostlivosti, psycho-sociálne centrum, terénny (mobilný) tím, služby psychiatrickej a psychosociálnej rehabilitácie, psychoterapie a sociálne služby. Do systému komunitnej psychiatrickej starostlivosti budú patriť aj denné psychiatrické stacionáre a centrá pre poruchy autistického spektra. Cieľom komunitnej psychiatrickej starostlivosti je zlepšiť funkčnosť pacienta s duševnou poruchou a začleniť ho do aktívneho života v jeho prirodzenom prostredí, súčasne pozitívne ovplyvniť priebeh a zlepšiť prognózu ochorenia. Z tohto dôvodu je aj úzko prepojená s poskytovaním sociálnych služieb.

- budovanie forenzne-psychiatrickej kliniky poskytujúcej ochranné liečenie

Ide o špecializované forenzné psychiatrické ústavné zariadenie, ktoré poskytuje forenznú expertízu (t. j. vyšetrenie duševného stavu pozorovaním v ústave) a výkon ochranného liečenia ústavnou formou. Slovenskej republike takéto zariadenie chýba. Cieľom intervencie je vybudovanie troch takýchto kliník vrátane materiálno technickej podpory.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.5:

- klienti sociálnych služieb;
- klienti komunitných centier;
- zamestnanci SPODaSK;

- zamestnanci ÚPSVaR;
- klienti zariadení komunitnej psychiatrickej starostlivosti;
- deti zažívajúce násilie;
- klienti/pacienti ambulancií, zariadení komunitnej psychiatrickej starostlivosti, regionálnych centier integrovanej zdravotnej starostlivosti,;
- klienti mobilných služieb dlhodobej zdravotnej starostlivosti
- klienti forenzne-psychiatrickej kliniky;
- lekári a personál
- znevýhodnené osoby.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.5 budú integrované územné investície využívané najmä na akcie ako budovanie zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na komunitnej úrovni; budovanie zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) starostlivosti komunitného typu; poskytovanie dostupnej a dostupnej infraštruktúry pre potreby krízových služieb sociálnej intervencie; budovanie / zriaďovanie domovov komplexnej starostlivosti pre deti zažívajúce násilie.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO4.5 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.5 sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.5.6.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO4.5

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P5	RSO4.5	EFRR	menej rozvinuté	RCO69	Kapacita nových alebo modernizovaných zariadení zdravotnej starostlivosti	osoby / rok	564 402	5 644 023
4P5	RSO4.5	EFRR	menej rozvinuté	RCO70	Kapacita nových alebo modernizovaných zariadení sociálnej starostlivosti (okrem bývania)	osoby / rok	TBD	TBD

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P5	RSO4.5	EFRR	menej rozvinuté	RCR73	Používatelia nových alebo modernizovaných zariadení zdravotnej starostlivosti za rok	používatelia / rok	41 245	2022	3 518 002	ITMS	
4P5	RSO4.5	EFRR	menej rozvinuté	RCR74	Používatelia nových alebo modernizovaných zariadení sociálnej starostlivosti za rok	používatelia / rok	0	2021	TBD	ITMS	

2.4.5.6.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	127	57 800 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	129	15 000 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	158	15 000 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	160	50 000 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	161	40 000 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.5	01	3 000 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	01	243 200 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.5	03	3 000 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	03	243 200 000
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.5	33	3 000 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	33	243 200 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.5	02	3 000 000
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.5	02	243 200 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.5.7 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.6 POSILNENIE ÚLOHY KULTÚRY A UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU V OBLASTI HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA, SOCIÁLNEHO ZAČLENENIA A SOCIÁLNEJ INOVÁCIE

2.4.5.7.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

- kultúra a ekonomický rozvoj

Zatraktívnenie kultúrnych objektov priláka do regiónov domácich i zahraničných turistov a investorov, ktorí budú ďalej rozvíjať a posilňovať ekonomický rast, zvyšovať zamestnanosť a konkurencieschopnosť regiónov tak na národnej ako aj medzinárodnej úrovni. Intervencie do kultúry a kultúrnych inštitúcii budú podporovať realizáciu regionálnych stratégií (v prípade ich existencie), s cieľom smerovať intervencie do oblastí, kde je predpoklad rozvoja aj v iných oblastiach, ktoré sú základom pre využívanie kultúry a kultúrnych aktív ako napr. budovanie/rekonštrukcia cestnej infraštruktúry, existencia dostupnosti dopravy, existencia ubytovacej a stravovacej kapacity apod.

- kultúra a sociálna inklúzia/sociálne inovácie

Okrem pozitívneho ekonomického dopadu má posilnenie kultúry aj významný sociálny dopad na komunitný rozvoj. Sprístupnenie kultúry a kultúrnych aktív znevýhodneným osobám, ktoré sú často vylúčené zo spoločenského a kultúrneho života, je neodeliteľnou súčasťou sociálnej inklúzie. Ide najmä o seniorov, zdravotne postihnuté osoby, osamelé matky, stigmatizované osoby ako napr. Rómovia, osoby po odchode z detského domova, osoby migrujúce z tretích krajín, ďalej aj o resocializované osoby ako napr. osoby po skončení výkonu trestu, drogovo a inak závislé osoby po ukončení liečby apod. Spoločné kultúrne aktivity pomáhajú týmto osobám lepšie sa socializovať, motivujú ich a vzdelávajú, čo vedie k zlepšeniu ich sociálnej situácie a vnímaniu sa ako súčasť spoločnosti.

- kultúra a národnostné menšiny

Slovenská republika je krajina s rôznorodou etnickou skladbou, podľa sčítaní obyvateľstva sa 7-10% obyvateľov hlási k inej ako slovenskej národnosti. Štatút autochtónnej menšiny má 13 menšín a medzi najpočetnejšie patrí maďarská, rómska a rusínska menšina. Príslušníci národnostných menšín si okrem identity uchovávajú aj svoj jazyk a kultúru. Z pohľadu medzinárodných záväzkov a vnútroštátnej legislatívy je podpora uchovávania a používania menšinových jazykov a rozvoj kultúry jednou z priorít ochrany práv národnostných menšín.

Využitie kultúrneho dedičstva je limitované jeho stavom a dostupnosťou.

Národné kultúrne pamiatky a pamiatkové objekty

Na Slovensku je 17 000 nehnuteľných pamiatkových objektov. Podiel pamiatkových objektov v narušenom stave je dlhodobo na úrovni 20 %, a podiel v dezolátnom stave je 5 %, pričom najčastejšie sa odníma status národnej kultúrnej pamiatky práve kvôli dezolátnemu stavu, resp. fyzickému zániku. Expozičné a depozitné priestory pamiatkových objektov sú často vo veľmi nevyhovujúcom stave s nevyhovujúcimi klimatickými a svetelnými podmienkami pre uloženie zbierkových predmetov, pričom súčasne s obnovou týchto priestorov je nevyhnutná aj obnova a vybavenie zbierkových predmetov. Keďže pamiatkový fond so svojimi hodnotami predstavuje obrovský potenciál nielen kultúrno-historický, ale aj spoločensko-ekonomický, Inštitút kultúrnej politiky MK SR (IKP) odhadol dlh voči pamiatkovému fondu až do výšky 5,5 mld. eur. Mnohé pamiatky sú lokalizované v ekonomicky menej rozvinutých regiónoch (napr. Spišský hrad, hrad Krásna Hôrka), kde súvisiaci turizmus predstavuje významný zdroj zamestnanosti. Proces obnovy pamiatkového fondu tiež počíta so zvýšením zamestnanosti v regióne aj s vytvorením pracovných príležitostí pre dlhodobo nezamestnaných. Kľúčovou požiadavkou teda ostáva rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve štátu, nakoľko ide spravidla o najväčšie a najvýznamnejšie pamiatky na Slovensku. Pre udržateľnú sieť kultúrneho turizmu a udržateľnú obnovu kultúrnych pamiatok, ktorých súčasťou sú aj technické pamiatky so špecifickým kultúrnym potenciálom, musí byť obnova previazaná na ich budúce využívanie a na súvisiace kultúrne aktivity. Pri výbere pamiatok určených na obnovu bude prihliadané na ich potenciál pre rozvoj regiónu, cestovného ruchu/kultúrneho turizmu v príslušnom území a ich využitie na kultúrne aktivity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.6:
- obyvatelia a návštevníci regiónov na území SR (návštevníci kultúrnych pamiatok);
- zdravotne a sociálne znevýhodnené osoby.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.6 budú aktivity zamerané tak na podporu mestských častí ako aj vidieckych oblastí. Nebudú využívané špecificické územné nástroje. V oboch typoch územia budú realizované identické aktivity.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO4.6 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.6 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.4.5.7.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO4.6

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P5	RSO4.6	EFRR	menej rozvinuté	RCO77	Počet podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	kultúrna a turistická lokalita	0	14

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P5	RSO4.6	EFRR	menej rozvinuté	RCR77	Návštevníci podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	návštevníci/rok	758.000	2019	912 000	MK SR	súčet za roky do 2029 s prihliadnutím na nábehovú krivku od 2025

2.4.5.7.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.6	166	254 150 000,00

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.6	01	254 150 000,00

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.6	17	140 000 000,00
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.6	20	114 150 000,00

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P5	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.6	03	254 150 000,00

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.6 PRIORITA 4P6 AKTÍVNE ZAČLENENIE RÓMSKYCH KOMUNÍT

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.6.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (J) PODPORA SOCIÁLNO-EKONOMICKEJ INTEGRÁCIE MARGINALIZOVANÝCH KOMUNÍT, AKO SÚ NAPRÍKLAD RÓMOVIA

2.4.6.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

V tomto špecifickom cieli sa budú podporovať komplexné riešenia výziev a problémov, ktorým čelia marginalizované rómske komunity. Podpora bude zameraná na zlepšenie socio-ekonomickej situácie obyvateľov MRK ako aj podporu zlepšenia života celej rómskej populácie.

- zabezpečovanie integrovaného komplexného prístupu so zameraním na zlepšovanie životných podmienok a s dôrazom na charakter potrieb a špecifických problémov lokalít, ktoré sú uvedené v Atlase RK 2019[129]

[129] vrátane následných aktualizácií, resp. kombinácie aktuálneho ARK a jeho aktualizácií

Intervencie z predchádzajúcich programovacích priniesli limitovaný pozitívny dopad, keďže mnohé obce neboli na nich dostatočne pripravené. Tieto skúseností, ako aj odporúčania externého hodnotenia PO5 a PO6 OP ĽZ, poukazujú na potrebu integrovaného komplexného prístupu zabezpečeného kombináciou investícií z ESF a EFRR a kvalitnými odbornými službami (pomáhajúce profesie). Tieto boli doteraz realizované prostredníctvom samostatných národných projektov a koordinované odlišnými subjektami štátnej správy. Cieľom je na úrovni vybraných obcí, vytvárať „rozvojové tímy", ktoré budú koordinované a metodicky riadené ÚSVRK. Ich úlohou bude prispieť k riešeniu nepriaznivých situácií na úrovni celej sídelnej komunity, s dopadom na minoritu aj majoritu, prostredníctvom kombinovaných investícií ESF+ a EFRR, koordinovaných intervencií v oblastiach ako sú zamestnanosť, vzdelávanie, rovnosť príležitostí, sociálne veci a iné, ktoré budú prioritizované na základe plánov komplexného rozvoja komunity.

- podpora preventívno-informačných programov smerujúcich k zvýšeniu občianskej zodpovednosti a zlepšeniu občianskeho spolunažívania

Preventívno-informačné programy na zlepšenie občianskeho spolunažívania a zodpovednosti, ako sú MOPS, patria v obciach s prítomnosťou MRK medzi efektívne programy, a úspešné výzvy v rámci PO5 OPĽZ. Kvalitatívna analýza ÚSVRK identifikovala ďalšie inovatívne a rozvojové nástroje podpory MOPS. ÚSVRK do ďalšej implementácie programu zahrnie koordináciu, jednotné metodické vedenie, vzdelávanie a perspektívu kariérneho rastu zamestnancov, s predpokladom ich dlhodobejšieho uplatnenia na trhu práce.

- poskytovanie právnej, konzultačnej a koordinačnej podpory obciam s prítomnosťou MRK v procese vysporiadania pozemkov a legalizácie obydlí vrátane jednoduchých pozemkových úprav

Vysporiadanie pozemkov v osídleniach s MRK je nevyhnutným predpokladom implementácie tvrdých investícií v obci. Nevysporiadané pozemky sú zásadnou prekážkou realizácie akéhokoľvek investičného opatrenia.
ÚSVRK rozšíri pôsobenie poskytovania právnej, konzultačnej a koordinačnej podpory obciam pre všetky obce z ARK 2019, ktoré prejavia záujem. Zároveň bude pokračovať vo vysporiadaní pozemkov v prospech obyvateľov MRK. Najväčší dôraz sa kladie na pokračovanie vysporiadania pozemkov v osídleniach s prítomnosťou MRK postupom jednoduchých pozemkových úprav, ktoré sú predpokladom pre usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom v celom osídlení a umožní sa tak implementácia tvrdých investícií, s prepojením na mäkké opatrenia v osídlení.

- aktivizácia rómskych dievčat a žien k ich vyššej účasti vo vzdelávaní, na trhu práce, ako aj v programoch zameraných na lepšie podmienky ich bývania a zdravia

Údaje EÚ SILC MRK 2019 potvrdzujú výrazne nižší podiel zastúpenia rómskych žien vo vzdelávaní a na trhu práce, v porovnaní s väčšinovým obyvateľstvom. Cieľom je podporovať aktivity na posilnenie účasti rómskych dievčat a žien vo vzdelávaní a na trhu práce, špecificky aktivity na podporu dokončenia základného vzdelania a ďalšieho vzdelávania, často prerušeného materstvom a/alebo rodičovstvom, zosúladenie rodinného a pracovného života, získanie pracovných zručností a vedomosti o ochrane zdravia (hygienické štandardy bývania, reprodukčné zdravie, plánované rodičovstvo a i.).

- aktivizácia mladých ľudí v MRK s uplatnením inkluzívneho prístupu pre úspešné začlenenie do spoločnosti

Mladí ľudia do veku 30 rokov žijúci v prostredí MRK sú často postihnutí chudobou, vylúčením a s tým spojenou diskrimináciou. Predsudky okolia v nich vyvolávajú apatiu, malú motiváciu až neochotu využívať svoj potenciál v prospech komunity a spoločnosti.

Medzi hlavné priority bude patriť najmä budovanie kapacít a personálnych kompetencií mladých lídrov na lokálnej úrovni, ktorí budú schopní pôsobiť v komunitách a pracovať s inými mladými ľuďmi. Cieľom je zlepšiť ich motiváciu v oblasti vzdelávania, prístupu na trh práce a občiansku participáciu.

- inštitucionálna podpora a rozvoj rómskych a pro-rómskych MNO v oblasti participácie a účasti na verejných politikách

Chýbajúce inštitucionálne kapacity tretieho sektora v témach, ktoré sa dotýkajú Rómov, majú za následok nedostatočnú reflexiu ich potrieb a presadzovania záujmov vo verejných politikách. Podporou aktivít existujúcich alebo vznikajúcich rómskych a pro-rómskych neziskových organizácií sa posilní vplyv Rómov na presadzovanie záujmov komunity, účasť na tvorbe verejných politík a zvýšené povedomie podieľania sa na spoločenskom živote. Aktivity v programovej výzve podporia inštitucionálny, programový a finančný rozvoj (inštitucionálne granty) takýchto organizácií.

- podpora vzájomného učenia, desegregácie a súdržnosti (opatrenia proti rómskemu rasizmu)

54 % Rómov sa na Slovensku stretli s rôznymi prejavmi diskriminácie [130]. Dlhodobo nepriaznivá situácia v spoločnosti, súvisiaca s nárastom rasizmu, extrémizmu a diskriminácie voči vybraným skupinám obyvateľov, vrátane Rómov, potvrdzuje potrebu intenzívnejšieho zamerania sa na posilňovanie interkultúrnych kompetencií detí a mladých ľudí, ako aj na prácu s dospelými na úrovni sídelnej komunity, preventívne aktivity spájajúce menšinové a väčšinové obyvateľstvo na miestnej úrovni, prácu s verejnou mienkou a postojmi obyvateľov (vzdelávacie a kultúrne aktivity).

- zber a aktualizácia údajov o životných podmienkach v MRK a monitorovanie a vyhodnocovanie účinnosti opatrení v MRK a spracovanie odporúčaní pre miestne, regionálne a národné politiky

Realizácia pilotného NP Monitoring a hodnotenie inkluzívnych politík výrazne prispela k aktualizácii a získaní nových dát o socio-ekonomickej situácii a životných podmienkach v prostredí MRK. Cieľom bude monitorovať a hodnotiť účinnosť opatrení nie len vo vzťahu k MRK, ale aj vo vzťahu k Stratégii 2030[131], ktorá je cielená na rómsku populáciu nie len na tých, ktorí žijú v komunitách.

S cieľom vytvárať politiky založené na relevantných dátach sa formou národného projektu bude pokračovať v periodických aktivitách, ako napr. Atlas MRK, EU SILC MRK a tiež v kvalitatívnych analýzach vo vybraných oblastiach a monitorovaní napĺňania cieľov Stratégie 2030.

- budovanie kapacít poskytovaním odbornej pomoci samosprávam s cieľom posilniť synergický efekt s inými intervenciami na úrovni obce

Nedostatok odborných kapacít v obciach pri príprave projektov z EU fondov je najčastejšie prekážkou pri uchádzaní sa o podporu finančných zdrojov, zvlášť u menších obcí. Prostredníctvom vytvorenia siete regionálnych pracovísk s kvalifikovanými personálnymi kapacitami bude zabezpečený konzultačný proces, budovanie kapacít samospráv pre zapojenie sa do výziev Programu Slovensko, vyššia kvalita predkladaných projektov a ich úspešnosť.

- podpora aktivizácie a rozvoja pracovných zručností obyvateľov MRK

Miera nezamestnanosti MRK je omnoho vyššia ako pri väčšinovom obyvateľstve – 46%. Intervencie v tejto oblasti budú zahŕňať podporu pracovných zručností obyvateľov MRK, rozvíjanie spolupráce so zamestnávateľmi (vrátane súkromného sektora) s cieľom uplatnenia na trhu práce.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (j):
- obyvatelia MRK;
- obyvatelia celých sídelných komunít;
- účastníci programov MOPS;
- rómske ženy a dievčatá;
- mladí ľudia v MRK;
- študenti SŠ a VŠ z MRK;
- zamestnanci v rómskych a pro-rómskych neziskových organizácií;
- zamestnanci samospráv pripravujúci projektovú dokumentáciu a žiadosti o NFP.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (j) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

[130] FRA (2016) Druhý prieskum Európskej únie týkajúcej sa menšín a diskriminácie, Rómovia – vybrané výsledky, dostupné na: https://fra.europa.eu/sk/publication/2020/druhy-prieskum-europskej-unie-tykajuci-sa-mensin-diskriminacie-romovia-vybrane
[131] Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (j) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.6.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (J)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P6	SO (j)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	168	561
4P6	SO (j)	ESF+	menej rozvinuté	EECO02	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	počet	57	190
4P6	SO (j)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	111	371
4P6	SO (j)	ESF+	menej rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	189	473
4P6	SO (j)	ESF+	menej rozvinuté	EECO19	Počet podporovaných mikropodnikov, malých a stredných podnikov (vrátane družstevných podnikov a sociálnych podnikov)	počet	15	52
4P6	SO (j)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	8	25
4P6	SO (j)	ESF+	viac rozvinuté	EECO02	Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných	počet	2	5
4P6	SO (j)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	6	20
4P6	SO (j)	ESF+	viac rozvinuté	EECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni	počet	1	9

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P6	SO (j)	ESF+	menej rozvinuté	SRI09	Počet domácností, ktorým sa zlepšili hygienické štandardy bývania	počet	0	2021	2 112	ITMS	
4P6	SO (j)	ESF+	menej rozvinuté	SRI10	Účastníci, ktorí využívajú inkluzíve, sociálne, vzdelávacie, osvetové a podporné služby	počet	0	2021	25 963	ITMS	
4P6	SO (j)	ESF+	viac rozvinuté	SRI09	Počet domácností, ktorým sa zlepšili hygienické štandardy bývania	počet	0	2021	280	ITMS	
4P6	SO (j)	ESF+	viac rozvinuté	SRI10	Účastníci, ktorí využívajú inkluzíve, sociálne, vzdelávacie, osvetové a podporné služby	počet	0	2021	300	ITMS	

2.4.6.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	ESF+	viac rozvinuté	SO (j)	154	9 500 000
4P6	ESF+	menej rozvinuté	SO (j)	154	147 500 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	ESF+	viac rozvinuté	SO (j)	01	9 500 000
4P6	ESF+	menej rozvinuté	SO (j)	01	147 500 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	ESF+	viac rozvinuté	SO (j)	33	9 500 000
4P6	ESF+	menej rozvinuté	SO (j)	33	147 500 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	ESF+	viac rozvinuté	SO (j)	09	9 500 000
4P6	ESF+	menej rozvinuté	SO (j)	09	147 500 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	ESF+	viac rozvinuté	SO (j)	02	1 600 000
4P6	ESF+	viac rozvinuté	SO (j)	03	7 900 000
4P6	ESF+	menej rozvinuté	SO (j)	02	147 500 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.6.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.3 PODPORA SOCIÁLNO-EKONOMICKÉHO ZAČLENENIA MARGINALIZOVANÝCH KOMUNÍT, DOMÁCNOSTÍ S NÍZKYM PRÍJMOM A ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN VRÁTANE OSÔB S OSOBITNÝMI POTREBAMI PROSTREDNÍCTVOM INTEGROVANÝCH AKCIÍ VRÁTANE BÝVANIA A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

2.4.6.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Tento cieľ bude podporovať rozvoj infraštruktúry v obciach s prítomnosťou MRK. Podľa Atlasu rómskych komunít 2019 (ďalej ako „ARK 2019“), viac ako 97 500 ľudí nemá prístup k pitnej vode a obyvatelia MRK z 480 obcí nemajú prístup ku kanalizácii, 46 600 ľudí žije v nevyhovujúcich formách bývania a viac ako 283 obcí nemá vysporiadané pozemkové vlastníctvo.

- občianska a technická infraštruktúra v obciach zapojených do projektu rozvojových tímov

V predchádzajúcich obdobiach bola vzájomná previazanosť intervencií z ESF a EFRR problematická najmä z pohľadu zosúladenia výziev a časového harmonogramu realizácie projektov. Prepojenie mäkkých aktivít s nevyhnutnými infraštruktúrnymi investíciami na zlepšenie životnej úrovne obyvateľov celej obce a na základe potrieb samosprávy prinesie efektívnejšie riešenie nepriaznivej situácie a vytvorí komplexné predpoklady na rýchlejšiu inklúziu MRK. Samosprávy zapojené do projektu rozvojových tímov budú môcť v rámci tejto aktivity čerpať financie na investície ako je prístup k pitnej vode, kanalizácia, nakladanie s odpadmi, miestne chodníky a komunikácie a pod.

- svojpomocná výstavba obydlí a iné zlepšené formy bývania
- rekonštrukcia a výstavba vyhovujúcich foriem bývania pre sociálne odkázané skupiny obyvateľstva s dôrazom na MRK

Skúsenosti z predchádzajúceho obdobia ukazujú úspešnosť iniciatív, ktoré boli zväčša realizované mimovládnymi neziskovými organizáciami pri podpore svojpomocnej výstavby domov a bytov. Projekty zamerané na svojpomocnú výstavbu, ale aj iné formy lepšej dostupnosti bývania (ako napr. výstavba štandardných bytov, rekonštrukcia obydlí a pod.) pomôžu k zlepšeniu hygienických štandardov a kvality života obyvateľov MRK. Tieto intervencie budú dopĺňané aj aktivitami využívajúcimi finančné nástroje. Integrálnou súčasťou bude inkluzívny charakter investícií.

-

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO4.3:
- obyvatelia MRK;
- obyvatelia celých sídelných komunít.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO4.3 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO4.3 sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.6.2.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO4.3

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO30	Dĺžka nových alebo modernizovaných potrubí rozvodných systémov verejných vodovodov	km	3	26
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO31	Dĺžka nového alebo modernizovaného potrubia verejnej siete na zber odpadových vôd	km	2	19
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCO65	Kapacita nového alebo modernizovaného sociálneho bývania	osoby	35	349
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	SOI05	Lokality, na ktoré sa vzťahujú projekty v rámci integrovaných akcií zameraných na sociálno-ekonomické začlenenie marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín	počet	9	59
4P6	RSO4.3	EFRR	viac rozvinuté	RCO65	Kapacita nového alebo modernizovaného sociálneho bývania	osoby	4	35

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCR41	Populácia pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou	osoby	0	2021	801	ITMS	
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCR42	Populácia pripojená aspoň na sekundárnu verejnú úpravu odpadovej vody	osoby	0	2021	593	ITMS	
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	RCR67	Používatelia nového alebo modernizovaného sociálneho bývania za rok	používatelia / rok	0	2021	1 745	ITMS	
4P6	RSO4.3	EFRR	menej rozvinuté	SRI09	Počet domácností, ktorým sa zlepšili hygienické štandardy bývania	počet	0	2021	1 800	ITMS	
4P6	RSO4.3	EFRR	viac rozvinuté	RCR67	Používatelia nového alebo modernizovaného sociálneho bývania za rok	používatelia / rok	0	2021	177	ITMS	

2.4.6.2.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3	154	2 000 000
4P6	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	154	97 000 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3	01	2 000 000
4P6	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	01	97 000 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3	33	2 000 000
4P6	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	33	97 000 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P6	EFRR	viac rozvinuté	RSO4.3	03	2 000 000
4P6	EFRR	menej rozvinuté	RSO4.3	03	97 000 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.7 PRIORITA 4P7 SOCIÁLNE INOVÁCIE A EXPERIMENTY

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☒ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.7.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (A) ZLEPŠENIE PRÍSTUPU K ZAMESTNANIU A AKTIVAČNÝM OPATRENIAM PRE VŠETKÝCH UCHÁDZAČOV O ZAMESTNANIE, PREDOVŠETKÝM MLADÝCH ĽUDÍ, A TO NAJMÄ VYKONÁVANÍM ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ, PRE DLHODOBO NEZAMESTNANÝCH A ZNEVÝHODNENÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE A NEAKTÍVNE OSOBY, AKO AJ PROSTREDNÍCTVOM PODPORY SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI A SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA

2.4.7.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Predmetom podpory v priorite Sociálne inovácie a experimenty budú sociálne inovácie v zmysle ich definície podľa nariadenia o ESF+. Podporí sa zavedenie inovácií, ich pilotné testovanie a overovanie, ako aj šírenie inovatívnych riešení s preukázaným pozitívnym dopadom a ich možný prenos do príslušného systému. Dôležitou súčasťou podpory bude meranie a monitorovanie dopadov inovácií a experimentov, ako aj vytváranie a rozvoj kapacít pre vývoj a šírenie inovácii a vzdelávanie aktérov v regiónoch. Podporí sa tiež rozvíjanie inovačných ekosystémov v regiónoch na základe zmapovaných potrieb, a to prostredníctvom budovania a podpory inovačnej infraštruktúry s využívaním kapacít obyvateľov a zapájaním partnerov z rôznych sektorov.

Pri testovaní inovatívnych riešení sa bude zohľadňovať aj ich prípadný neúspech. Cieľom tejto priority je zvýšenie kapacity (kvality a dosahu) aktérov, ktorí svojou činnosťou prispievajú k rozvoju prostredia priaznivého pre sociálne inovácie na Slovensku, čo povedie k zvýšeniu dopadu vytváraných, šírených alebo podporovaných sociálnych inovácií.

Prostredníctvom zriadeného Národného kompetenčného centra pre sociálne inovácie sa vytvorí centrálny kontaktný bod pre zainteresované strany, odborníkov, akademickú obec, mimovládne a miestne organizácie, ktorého cieľom je posilňovať partnerstvá, sieťovať a budovať kapacity. Impulzy pre vykonávanie experimentov v oblasti sociálnych inovácií sa predpokladajú od verejných, ako aj neverejných subjektov pôsobiacich v tejto oblasti.

- rozvíjanie inovačných ekosystémov a vytváranie nástrojov na podporu sociálnych inovácií v regiónoch

Zámerom je podporiť existujúcu alebo novú inovačnú infraštruktúru v oblasti trhu práce, prostredníctvom inovačných centier a podporou sociálnych inovátorov v jednotlivých fázach inovačného cyklu, napr. formou hackathonov, inkubačných, akceleračných, mentoringových a osvetových programov. Rozvoj kapacít sa zabezpečí aj podporou dátových platforiem, sieťovania, priestoru na výmenu skúsenosti a dobrej praxe, ako aj stimulovaním odbornej diskusie o sociálnych inováciách a podporou medzisektorovej spolupráce a vytvárania multidisciplinárnych tímov.

- inovatívne projekty v oblasti podpory vstupu znevýhodnených a neaktívnych osôb na trh práce

Dôsledky pandémie COVID-19 sa prejavili najmä v negatívnom dopade na sociálno-ekonomický vývoj krajiny. Miera evidovanej nezamestnanosti v SR sa zvýšila, pričom zvýšenie počtu nezamestnaných osôb sa prejavilo aj v najviac znevýhodnených skupinách, ktorými sú dlhodobo nezamestnané osoby, osoby s nízkym stupňom vzdelania a osoby so zdravotným postihnutím. Opatrenia vo vzťahu k týmto znevýhodneným skupinám uchádzačov o zamestnanie zabezpečujú najmä verejné služby zamestnanosti. S ohľadom na početnosť týchto cieľových skupín sa javí ako efektívne podporiť sociálne inovácie zamerané na lepšiu a účinnejšiu spoluprácu verejných služieb zamestnanosti s neverejnými. Priestor na podporu sociálnych inovácií poskytuje aj oblasť podpory vstupu mladých dospelých po odchode z inštitucionálnej starostlivosti na trh práce, a to v rámci komplexného prístupu pri zabezpečovaní podpory ich samostatného života, vrátane práce, bývania a sociálnych vzťahov. Uvedené sa môže vzťahovať aj na oblasť podpory zamestnanosti a nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím, či mladých Rómov a Rómiek. Podpora vstupu neaktívnych osôb na trh práce, vrátane mladých NEET, predstavuje dlhodobú výzvu.

S ohľadom na špecifické životné situácie týchto osôb sa javí ako zmysluplné identifikovať a podporovať projekty sociálnych inovácií aj v tejto oblasti, najmä z prostredia neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, vrátane integračných podnikov a vrátane ich spolupráce so sociálnymi službami.

Podpora bude preto zameraná na inovatívne projekty, ktoré prinesú komplexný prístup a riešenia vo vzťahu k týmto cieľovým skupinám, a to najmä prepájaním verejných a neverejných služieb zamestnanosti s možnosťou podporovať opatrenia aj v kombinácii špecifických cieľov v rámci tejto priority.

- cezhraničná pracovná a vzdelávacia mobilita pre mladých ľudí v situácii NEET

Znevýhodnení a neaktívni ľudia často nemajú príležitosti na cezhraničnú pracovnú a vzdelávaciu mobilitu. Zdá sa byť vhodné zamerať sa na vytváranie a podporu takejto príležitosti, na získanie nových skúseností, sebamotivácie a sebavedomia a v konečnom dôsledku im pomôcť nájsť si uplatnenie na trhu práce a začleniť sa do spoločnosti.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (a):
- dlhodobo nezamestnané osoby;
- osoby s nízkym stupňom vzdelania;

- osoby so zdravotným postihnutím;
- mladí dospelí;
- neaktívne osoby;
- mladí ľudia v situácii NEET;
- seniori;
- osoby po rodičovskej dovolenke.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (a) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (a) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.7.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (A)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P7	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	53	533
4P7	SO (a)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	53	533
4P7	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	18	178
4P7	SO (a)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	18	178

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P7	SO (a)	ESF+			TBD				TBD		

2.4.7.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	134	7 096 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	134	21 286 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	01	7 096 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	01	21 286 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	33	3 519 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	33	24 863 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	09	7 096 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	09	21 286 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (a)	02	7 096 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (a)	02	21 286 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.7.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (F) PODPORA ROVNÉHO PRÍSTUPU, A TO NAJMÄ ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN, KU KVALITNÉMU A INKLUZÍVNEMU VZDELÁVANIU A ODBORNEJ PRÍPRAVE A PODPORA ICH ÚSPEŠNÉHO UKONČENIA, POČNÚC VZDELÁVANÍM A STAROSTLIVOSŤOU V RANOM DETSTVE CEZ VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDELÁVANIE A PRÍPRAVU AŽ PO TERCIÁRNU ÚROVEŇ A VZDELÁVANIE A UČENIE DOSPELÝCH VRÁTANE UĽAHČOVANIA VZDELÁVACEJ MOBILITY PRE VŠETKÝCH A PRÍSTUPNOSTI PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

2.4.7.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

- rozvíjanie inovačných ekosystémov a vytváranie nástrojov na podporu sociálnych inovácií v regiónoch

Zámerom je podporiť existujúcu alebo novú inovačnú infraštruktúru v oblasti vzdelávania, prostredníctvom inovačných centier a podporou sociálnych inovátorov v jednotlivých fázach inovačného cyklu, napr. formou hackathonov, inkubačných, akceleračných, mentoringových a osvetových programov. Rozvoj kapacít sa zabezpečí aj podporou dátových platforiem, sieťovania, priestoru na výmenu skúsenosti a dobrej praxe, ako aj stimulovaním odbornej diskusie o sociálnych inováciách a podporou medzisektorovej spolupráce a vytvárania multidisciplinárnych tímov.

- inovatívne projekty v oblasti výchovy a vzdelávania

Pandémiu COVID-19 možno zaradiť k najväčším narušeniam vzdelávacích systémov v 21. storočí s dopadom tak na odolnosť systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ale aj na celkový well-being detí, žiakov a mládeže, pričom sa predpokladá existencia dlhodobých dôsledkov najmä pre tých najzraniteľnejších, a to vrátane dopadu na duševné zdravie a psychosociálny rozmer vzdelávania. Pandémia výrazne narušila plány mladých ľudí v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy či účasti na trhu práce. Mladí ľudia čelia neistote týkajúcej sa svojej budúcnosti v dôsledku technologických zmien, demografických trendov, diskriminácie, sociálneho vylúčenia, falošných správ či dopadov pandémie COVID-19. Mladí ľudia potrebujú byť odolní a schopní prispôsobiť sa rôznym aktuálnym aj budúcim výzvam. Mnoho mladých ľudí je tiež znepokojených globálnymi otázkami ako sú klimatické zmeny, mier a bezpečnosť.

Medzi priority po návrate škôl uvádzajú aktéri vzdelávania podporenie vzťahov medzi žiakmi a klímu školy a podporu duševného a emocionálneho zdravia žiakov. S ohľadom na rozsah potrieb sa javí ako efektívne podporiť sociálne inovácie vo výchove a vzdelávaní v spolupráci s mimovládnym neziskovým sektorom a aktérmi na miestnej úrovni s cieľom dosiahnutia lepšej, účinnejšej a adresnejšej pomoci, a to s dôrazom na inovatívne a aktivizujúce metódy.

Investície sa budú zameriavať na rozvoj kľúčových kompetencií, demokratických a občianskych kompetencií a na prevenciu a elimináciu nežiaducich javov ako šikanovanie, extrémizmus, rasizmus, intolerancia a xenofóbia.

Podporované aktivity sa zamerajú na rozvoj sociálnych a emocionálnych zručností či zmiernenie stigmy a zároveň sa podporí aj psychická pohoda mladých ľudí (deti, žiaci, mládež). Podporovať sa budú aj výchovno – preventívne, či osvetové programy s novými participatívnymi didaktickými či metodologickými prístupmi ako aj uplatňovanie aktivizujúcich metód pri vzdelávaní. Súčasťou intervencie bude aj podpora monitorovacích nástrojov na identifikáciu šikanovania či sociálneho vylúčenia v triede/v škole. Vhodným priestorom na podporu je aj prepájanie formálneho a neformálneho vzdelávania. Predmetom podpory budú aj aktivity, ktoré umožnia mladým ľuďom prinášať a realizovať vlastné nápady pre činnosti a projekty v prospech svojich rovesníkov a komunity a tým sa podieľať na živote spoločnosti. Ďalším z aspektov bude podpora medzigeneračnej solidarity a výchova k nej.

Ide o činnosti, ktoré je najvhodnejšie realizovať formou dopytovo- orientovaných projektov so zapojením mimovládneho neziskového sektora a regionálnej, miestnej úrovne.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (f):

- deti, žiaci základných a stredných škôl;
- mládež;
- študenti VŠ;
- rodičia;
- pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy;
- pracovníci s mládežou;
- zamestnanci štátnej správy a samosprávy;
- verejnosť/miestna komunita.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (f) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (f) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.7.2.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (F)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P7	SO (f)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	53	533
4P7	SO (f)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	18	178

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P7	SO (f)	ESF+			TBD				TBD		

2.4.7.2.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	149	2 823 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	149	11 957 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	01	2 823 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	01	11 957 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	33	2 823 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	33	11 957 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	09	2 823 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	09	11 957 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (f)	02	2 823 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (f)	02	11 957 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.7.3 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (H) PODPORA AKTÍVNEHO ZAČLENENIA S CIEĽOM PODPOROVAŤ ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ, NEDISKRIMINÁCIU A AKTÍVNU ÚČASŤ A ZLEPŠENIE ZAMESTNATEĽNOSTI, NAJMÄ V PRÍPADE ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN

2.4.7.3.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☒ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

- rozvíjanie inovačných ekosystémov a vytváranie nástrojov na podporu sociálnych inovácií v regiónoch

Zámerom je podporiť existujúcu alebo novú inovačnú infraštruktúru v oblasti aktívneho začlenenia najmä znevýhodnených skupín, prostredníctvom inovačných centier a podporou sociálnych inovátorov v jednotlivých fázach inovačného cyklu, napr. formou hackathonov, inkubačných, akceleračných, mentoringových a osvetových programov. Rozvoj kapacít sa zabezpečí aj podporou dátových platforiem, sieťovania, priestoru na výmenu skúsenosti a dobrej praxe, ako aj stimulovaním odbornej diskusie o sociálnych inováciách a podporou medzisektorovej spolupráce a vytvárania multidisciplinárnych tímov.

- inovatívne projekty v oblasti aktívneho začlenenia

Počas pandémie COVID-19 sa ešte viac prehĺbilo vylúčenie znevýhodnených sociálnych skupín, a to najmä rodín s jedným rodičom, s nízkymi príjmami a početných rodín. Rastie zadlženosť domácností. Deti s neštandardným vývinom tvoria cca 10,1 % školopovinnej populácie a ich počet stále rastie. Chýba výmena osvedčených postupov a prevláda nízka informovanosť verejnosti o podmienkach života osôb so zdravotným postihnutím, pri tvorbe politík a služieb chýbajú údaje potrebné pre prijímanie rozhodnutí založených na dôslednej analýze zistených

skutočností, aktivity podporujúce aktívne začlenenie sa málo zameriavajú na prevenciu, nie sú dostatočne individualizované, orientované na klienta a jeho potreby. Využitie sociálnych inovácií ako nového a lepšieho riešenia pretrvávajúcich spoločenských problémov sa zvyšuje hlavne s dôrazom na inteligentný, digitálny, inkluzívny a udržateľný rast, a to v kontexte podpory aktívneho začlenenia znevýhodnených skupín.

Podpora sa zameria na najviac ohrozené skupiny osôb, medzi ktoré partia napr. deti s neštandardným vývinom, mladí dospelí po odchode z inštitucionálnej starostlivosti, osoby so zdravotným postihnutím, príslušníci marginalizovaných komunít, obete násilia, či jednorodičovské rodiny. Žiadúce a nevyhnutné je prepájanie poskytovania služieb verejného a neverejného sektora, ktorý sa zo skúseností javí ako efektívny. Súčasné aktivity podporujúce aktívne začlenenie sa málo zameriavajú na prevenciu, nie sú dostatočne individualizované, orientované na klienta a jeho potreby. Vzhľadom k týmto skutočnostiam je nevyhnutné riešiť aktívne začlenenie novými inovatívnymi prístupmi a formami, ktoré zabezpečia rýchlejšie a efektívnejšie začlenenie znevýhodnených osôb do spoločnosti. Podporené budú preto inovatívne projekty, ktoré sa zamerajú na nové a inovatívne riešenia životných situácií (individualizovaný prístup, prevencia, poradenstvo a sprevádzanie, včasná intervencia, podmienky života osôb so zdravotným postihnutím, problematika domáceho násilia a násilia na ženách, zdravia, ako aj problematika násilia na deťoch, ktoré sú vystavované situáciám zanedbávania, psychického, fyzického alebo sexuálneho násilia).

V rámci tohto špecifického cieľa sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (h):

- osoby so zdravotným postihnutím;
- príslušníci marginalizovaných komunít;
- deti;
- mladí dospelí;
- rodiny;
- obete násilia;
- seniori;
- osoby s nižším vzdelaním ako stredné odborné;
- príslušníci menšín;
- cudzinci;
- deti cudzincov;
- osoby po výkone trestu;
- osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V rámci tohto špecifického cieľa sa nepredpokladá použitie územných nástrojov.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli SO (h) sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa SO (h) sa uvažuje aj s využitím finančných nástrojov. Alokácia pre finančné nástroje bude stanovená na základe ex-ante analýzy, ktorú vypracuje EIB.

2.4.7.3.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (H)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
4P7	SO (h)	ESF+	menej rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	36	360
4P7	SO (h)	ESF+	menej rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	36	360
4P7	SO (h)	ESF+	viac rozvinuté	EECO01	Celkový počet účastníkov	počet	12	120
4P7	SO (h)	ESF+	viac rozvinuté	EECO05	Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb	počet	12	120

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
4P7	SO (h)	ESF+			TBD				TBD		

2.4.7.3.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	152	4 790 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	152	14 370 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	01	4 790 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	01	14 370 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	33	4 790 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	33	14 370 000

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	09	4 790 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	09	14 370 000

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
4P7	ESF+	viac rozvinuté	SO (h)	02	4 790 000
4P7	ESF+	menej rozvinuté	SO (h)	02	14 370 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.4.8 PRIORITA 4P8 POTRAVINOVÁ A MATERIÁLNA DEPRIVÁCIA

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☒ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.4.8.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ SO (M) RIEŠENIE MATERIÁLNEJ DEPRIVÁCIE PROSTREDNÍCTVOM POTRAVINOVEJ A/ALEBO ZÁKLADNEJ MATERIÁLNEJ POMOCI PRE NAJODKÁZANEJŠIE OSOBY VRÁTANE DETÍ A ZABEZPEČENIE SPRIEVODNÝCH OPATRENÍ PODPORUJÚCICH ICH SOCIÁLNE ZAČLENENIE

2.4.8.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy podpory:

Pri nastavení podpory sa vychádza z doterajších skúseností z OP FEAD t. j. pomoc a podpora skupín obyvateľov postihnutých materiálnou a potravinovou depriváciou sa zabezpečí cez distribúciu potravinovej a základnej materiálnej pomoci a poskytovanie teplého jedla, ktoré budú doplnené o sprievodné opatrenia, najmä sociálne poradenstvo, resp. iné odborné činnosti na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine a na obmedzenie a zmiernenie, prípadne odstraňovanie ich negatívnych návykov a vplyvov alebo správania sa konečných príjemcov. Pri poskytovaní materiálnej a potravinovej pomoci sa s príjemcami nadviaže vzťah, ktorý im umožní využívať systémové služby a pomoc na riešenie ich situácie.

- distribúcia potravinovej pomoci ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie
- distribúcia materiálnej pomoci na zabezpečenie hygieny ako nástroj riešenia materiálnej deprivácie

Cieľom je poskytovanie bezplatnej priamej alebo nepriamej pomoci so sprievodnými opatreniami konečným prijímateľom v prípadnej spolupráci s partnerskými organizáciami. Konečným príjemcom potravinovej a materiálnej pomoci na zabezpečenie hygieny je primárne príjemca pomoci v hmotnej núdzi a sekundárne iná osoba v mimoriadne nepriaznivej alebo krízovej životnej situácii.

- poskytovanie teplého jedla ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie
- distribúcia základnej materiálnej pomoci ako nástroj riešenia materiálnej deprivácie

Cieľom je poskytovanie teplého jedla a bezplatnej priamej základnej materiálnej pomoci so sprievodnými opatreniami osobám bez prístrešia, odkázaným na zabezpečenie aspoň 1 teplého jedla denne, pričom sa neskúma ich pôvod, pobyt, ani základné identifikačné údaje, prípadne aj utečencom. V prípade poskytovania teplého jedla na ulici, resp. v priestoroch partnerskej organizácie bude, vzhľadom na spoločenskú stigmu, dostatočným identifikačným kritériom požiadanie o teplé jedlo. Základná materiálna pomoc zabezpečí napr. ponožky, deky, čiapky, rukavice, tričká, legíny a pod.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa SO (m):

- najodkázanejšie osoby vrátane detí;

Zdrojom informácií budú vždy aktualizované administratívne údaje Ústredia PSVR o poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi. Ide o osoby žijúce v domácnostiach a osoby, ktorým je poskytovaná sociálna služba v zariadení sociálnych služieb bez poskytovania stravy (napr. útulok).

- rodiny s nezaopatreným deťmi;
- osoby v mimoriadne nepriaznivej alebo krízovej životnej situácii;

Za mimoriadne nepriaznivú alebo krízovú životnú situáciu sa považuje životná situácia krátkodobého charakteru, z ktorej sa občan alebo rodiny nedokážu sami dostať vlastným pričinením, napríklad, ak má osoba príjem pod úrovňou životného minima, pri náhlom vážnom ochorení živiteľa rodiny, pri strate živiteľa rodiny, osoby a rodiny zasiahnuté živelnými pohromami, a pod.

- ľudia bez prístrešia;

Osoba bez prístrešia je osoba, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb (najmä ubytovanie, stravu, nevyhnutné ošatenie), je v zjavnej bezprostrednej núdzi. Je to najmä osoba, ktorá žije na ulici a nie sú jej spravidla poskytované sociálne služby v zariadeniach sociálnych služieb ako sú napr. útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania.

- iné odkázané osoby (napr. utečenci, ľudia postihnutí krízovou situáciou).

Opis národných alebo regionálnych systémov podpory:

Národný alebo regionálny systém podpory cieľových skupín môžeme rozdeliť:

1. z hľadiska hmotnej núdze

- príjemcovia pomoci v hmotnej núdzi/nízkopríjmové domácnosti;
- dotácia na podporu humanitárnej pomoci poskytovaná fyzickým osobám v krízovej životnej situácii alebo v mimoriadne nepriaznivej sociálnej situácii alebo právnickým osobám poskytujúcim humanitárnu pomoc;
- dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa;
- dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením.

2. z hľadiska sociálnej odkázanosti

Ľudia bez domova - sociálna služba krízovej intervencie – poskytuje sa na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, ktorou je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy (napr. Terénna sociálna služba krízovej intervencie, nízkoprahové denné centrum, Integračné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, zariadenie núdzového bývania).

Kritériá pri výbere operácií:

1. distribúcia potravinových balíčkov so sprievodnými opatreniami pre príjemcov pomoci v hmotnej núdzi

2. poskytovanie teplého jedla so sprievodnými opatreniami pre ľudí bez prístrešia

3. distribúcia hygienických balíčkov so sprievodnými opatreniami pre príjemcov pomoci v hmotnej núdzi

4. distribúcia materiálnej pomoci so sprievodnými opatreniami pre ľudí bez prístrešia

V rámci schvaľovacieho procesu sú uplatnené kritériá:

- Je opatrenie zamerané na distribúciu materiálnej / potravinovej pomoci a/alebo na výdaj teplého jedla?
- Obsahuje opatrenie identifikáciu konečných príjemcov vymedzených v Programe?
- Je v opatrení popísaný mechanizmus poskytovania materiálnej/potravinovej pomoci a/alebo mechanizmus zabezpečenia a výdaja teplého jedla konečným príjemcom?
- Spadá opatrenie do obdobia oprávnenosti vymedzeného nariadením?
- Bude opatrenie realizované len na území SR?
- Bude opatrenie realizované pre konečných príjemcov bezplatne?
- Sú typy výdavkov opatrenia v súlade s čl. 22 nariadenia ESF+?
- Zohľadňuje opatrenie zásady ustanovené v čl. 19 nariadenia ESF+?

2.4.8.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA SO (M)

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka
4P8	SO (m)	ESF+	menej rozvinuté	EMCO01	Celková peňažná hodnota distribuovaných potravín a tovaru	euro
4P8	SO (m)	ESF+	menej rozvinuté	EMCO02	Celková hodnota potravinovej pomoci	euro
4P8	SO (m)	ESF+	menej rozvinuté	EMCO05	Celková hodnota distribuovaného tovaru	euro
4P8	SO (m)	ESF+	viac rozvinuté	EMCO01	Celková peňažná hodnota distribuovaných potravín a tovaru	euro
4P8	SO (m)	ESF+	viac rozvinuté	EMCO02	Celková hodnota potravinovej pomoci	euro
4P8	SO (m)	ESF+	viac rozvinuté	EMCO05	Celková hodnota distribuovaného tovaru	euro

2.5 PRIORITY CIEĽA POLITIKY 5

2.5.1 PRIORITA 5P1 MODERNÉ REGIÓNY

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.5.1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO5.1 PODPORA INTEGROVANÉHO A INKLUZÍVNEHO SOCIÁLNEHO, HOSPODÁRSKEHO A ENVIRONMENTÁLNEHO ROZVOJA, KULTÚRY, PRÍRODNÉHO DEDIČSTVA, UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU A BEZPEČNOSTI V MESTSKÝCH OBLASTIACH

2.5.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO5.1 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach bude podorovaný nasledovnými opatreniami:

- 5.1.1. Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy
- 5.1.2. Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie
- 5.1.3. Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
- 5.1.4. Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku
- 5.1.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
- 5.1.6. Európske hlavné mesto kultúry 2026

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.5.1.1.2 OPATRENIE 5.1.1. INVESTÍCIE DO ROZVOJA ADMINISTRATÍVNYCH A ANALYTICKO-STRATEGICKÝCH KAPACÍT MIESTNYCH A REGIONÁLNYCH SAMOSPRÁV A MIMOVLÁDNYCH NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ PÔSOBIACICH V KOMUNITE ALEBO PARTNEROV PÔSOBIACICH V KOMUNITE, NA ZÁKLADE SKÚSENOSTÍ S PODPOROU ANALYTICKÝCH KAPACÍT NA ÚROVNI ÚSTREDNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom zvýšenia počtu, rozvoja schopností a zlepšenia technického vybavenia personálnych kapacít územných samospráv vrátane kapacít verejno-súkromných partnerstiev a v komunite pôsobiacich mimovládnych neziskových organizácií alebo v komunite pôsobiacich partnerov so zameraním na:

- analyticko-strategické činnosti územnej samosprávy, tvorbu, implementáciu, hodnotenie a monitorovanie plánovacích dokumentov vrátane IÚS; budovanie a udržanie kapacít regiónov určených na implementáciu iniciatívy Catching-up Regions, rovnako aj na implementáciu IÚI a UMR;
- celoživotné vzdelávanie pracovníkov na všetkých úrovniach verejnej správy potrebnými zručnosťami a ich adekvátne ohodnotenie;
- tvorba politík na základe dát a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík, resp. hodnotenia kvality poskytovania a dostupnosti verejných služieb, implementáciu prístupov k tvorbe politík na základe princípov otvoreného vládnutia na miestnej a regionálnej úrovni a tam, kde je to potrebné v spolupráci s centrálnou úrovňou, začleňovanie princípov politík trvalo udržateľného rozvoja z centrálnej na regionálnu a miestnu úroveň;
- zriadenie centier zdieľaných služieb v pilotných okresoch a tie budú po pilotnej fáze financované z úspor, ktoré z tejto investície vyplynú;
- príprava projektovej dokumentácie.

Realizácia podpory bude centrálne koordinovaná tak, aby budovanie strategicko-analytických kapacít v subjektoch regionálnej a územnej samosprávy a v komunite pôsobiacich mimovládnych neziskových organizácií alebo v komunite pôsobiacich partnerov prebiehalo plne v súlade s platným právnym a kompetenčným rámcom za využitia know-how z budovania príslušných útvarov na úrovni štátu. Budovanie strategicko-analytických kapacít bude vychádzať z územného prístupu „zdola nahor“ a existujúcich územných štruktúr.

2.5.1.1.3 OPATRENIE 5.1.2. INVESTÍCIE ZVYŠUJÚCE KVALITU VEREJNÝCH POLITÍK A ODOLNOSŤ DEMOKRACIE PROSTREDNÍCTVOM PROJEKTOV SPOLUPRÁCE V KOMUNITE OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI A KOMUNITY PARTNEROV A SAMOSPRÁVY, PRÍPADNE INTERVENČNÉ PROJEKTY V KOMUNITE OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI A KOMUNITY PARTNEROV A SAMOSPRÁVY NA ZVÝŠENIE KVALITY VEREJNÝCH POLITÍK A ODOLNOSŤ DEMOKRACIE

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom:

- vytvárania podmienok pre rozvoj silných, funkčných, udržateľných komunít, ktoré sa aktívne podieľajú na rozvoji regiónov;
- podpory aktívneho občianstva, mládežníckych organizácií a komunitných aktivít;
- rozvoja spolupráce, podpory participácie a medzisektorových partnerstiev pri tvorbe, implementácii a hodnotení verejných politík, pri strategickom plánovaní a pri príprave a realizácii projektov na regionálnej a miestnej úrovni;
- príprava projektovej dokumentácie.

2.5.1.1.4 OPATRENIE 5.1.3. INVESTÍCIE DO BEZPEČNÉHO FYZICKÉHO PROSTREDIA OBCÍ, MIEST A REGIÓNOV

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom budovania infraštruktúry a realizovania opatrení na predchádzanie problémových javov a napätiu a zabezpečovaniu verejného poriadku, ochrany zdravia a majetku v komunitách obcí a regiónov prostredníctvom podpory aktivít subjektov regionálnej a územnej samosprávy a v komunite pôsobiacich mimovládnych neziskových organizácií alebo v komunite pôsobiacich partnerov so zameraním na:

- prevenciu kriminality (inštalácia nových svetelných bodov verejného osvetlenia, príp. ich rekonštrukcia v rizikových lokalitách, posilnenie pomáhajúcich profesií, adresná podpora aktivít zameraných na primárnu prevenciu, osveta a scitlivovanie bezpečnostných zložiek, ...);
- zabezpečenie promptného prístupu k poradenstvu a pomoci pre obete trestných činov;
- aktivity na podporu špecifických skupín v komunitách (MRK);
- terénnu a dobrovoľnícku prácu s rizikovými zložkami populácie;
- analyticko-strategické činnosti, tvorba, implementácia, hodnotenie a monitorovanie strategických dokumentov v oblasti bezpečnosti a predchádzania vzniku, prehlbovania sociálno-patologických javov;
- zvyšovanie schopnosti regionálnej a miestnej samosprávy predchádzať ďalšej polarizácii a nárastu extrémizmu a reagovať na prejavujúce sa nebezpečné sociálno-patologické javy;

- príprava projektovej dokumentácie.

V rámci tohto opatrenia sa plánuje podpora pre marginalizované rómske komunity.

2.5.1.1.5 OPATRENIE 5.1.4. INVESTÍCIE DO REGIONÁLNEJ A MIESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRY PRE POHYBOVÉ AKTIVITY, CYKLOTURISTIKU

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom budovania infraštruktúry na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času so zameraním na:

- rekonštrukciu a výstavbu ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov;
- rekonštrukciu a výstavbu športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás (oddychové miesta, cyklistické stojany, značenie, nabíjacie stanice a pod.) slúžiacej pre širokú verejnosť a voľno-časové aktivity detí a mládeže;
- rekonštrukcia a tvorba športovo oddychových zón v obciach a mestách;
- revitalizácia regionálnej športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás s cieľom aktívneho komunitného trávenia voľného času vrátane tvorby architektonických štúdií;
- propagáciu zdravého životného štýlu obyvateľov;
- monitorovanie využitia regionálnej infraštruktúry, zvlášť zo strany detí a mládeže, seniorov, športových organizácii a zdravotne postihnutých obyvateľov vrátane hodnotenia previazanosti pohybových aktivít so znížením nákladov na zdravotnú starostlivosť, znížením kriminality, zvýšením pracovného nasadenia a zlepšením študijných výsledkov detí a mládeže;
- prepojenie regionálnych aktív cestovného ruchu na existujúce alebo pripravované cykloturistické trasy; sprístupnenie aktív cykloturistickými a inými trasami, ktoré umožňujú udržateľné športovo-rekreačné využívanie územia a rozvoj tematických kultúrnych trás regionálneho a nadregionálneho významu vrátane ich značenia a výstavby doplnkovej infraštruktúry na trasách v turisticky významných lokalitách;
- podporu aktivít vychádzajúcich z iniciatívy Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na rozvoj cykloturizmu);
- príprava projektovej dokumnetácie.

2.5.1.1.6 OPATRENIE 5.1.5. INVESTÍCIE DO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA, MIESTNEJ A REGIONÁLNEJ KULTÚRY, MANAŽMENTU, SLUŽIEB A INFRAŠTRUKTÚRY PODPORUJÚCICH KOMUNITNÝ ROZVOJ A UDRŽATEĽNÝ CESTOVNÝ RUCH

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k zvyšovaniu kvality života v regiónoch prostredníctvom podpory zachovania, ochrany udržateľného rozvoja potenciálu kultúrnych, prírodných a iných aktív regiónov priamo spojenej s aktívnym budovaním súdržných komunít, rozvojom kreatívneho priemyslu alebo cestovného ruchu a spoluprácou v regiónoch so zameraním na:

- zlepšenie kvality a dostupnosti informácií pre návštevníkov v kultúrnom a prírodnom cestovnom ruchu a jeho propagácia, najmä prostredníctvom podpory inovatívnych riešení;
- obnovu národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov, existujúcich kultúrnych inštitúcií a zariadení, expozícií a zbierok, ostatnej kultúrnej infraštruktúry, vrátane sakrálnych objektov;
- zvýšenie interaktivity a digitalizácia expozícií kultúrnych a prírodných aktív cestovného ruchu (prezentácia pomocou technologických prvkov);
- rozvoj kultúry mestských a vidieckych oblastí cez moderné typy múzeí – múzeá v prírode, in situ múzeá, tematické múzea (napr. múzeum obetí komunizmu);
- rekonštrukciu, budovanie a rozvoj lokalít pre stretávanie a rozvoj lokálnych komunít vrátane MRK a národnostných menšín (komunitné kultúrne body a rezidenčné centrá, divadlá, koncertné sály, knižnice, kultúrne domy, hudobné kluby, amfiteátre, a pod., ...);
- obnovu a budovanie infraštruktúry v okolí národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, zázemia pre udržateľný rozvoj prírodných lokalít, kúpeľníctva a trávenia voľného času;

- modernizáciu technickej infraštruktúry kultúrnych zariadení v zriaďovanej a nezriaďovanej kultúre (napr. svetelná a zvuková technika, vzduchotechnika, digitalizácia, modernizácia interiérov, modernizácia a digitalizácia výstavných a expozičných priestorov);
- podporu aktivít vychádzajúcich z iniciatívy Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na rozvoj udržateľného cestovného ruchu;
- príprava projektovej dokumentácie.

2.5.1.1.7 OPATRENIE 5.1.6. EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY 2026

Súvisiace typy akcií:

Cieľom je, aby obyvatelia a turisti vo väčšej miere využívali národné kultúrne pamiatky, vrátane kultúrnych a prírodných pamiatok zaradených v Zozname svetového dedičstva UNESCO pre kultúrne a voľnočasové aktivity. Osobitná alokácia bude určená konkrétnemu mestu, ktoré bude hosťovať akcie Európske hlavné mesto kultúry 2026. Projekt EHMK predpokladá vplyv na všetky typy podnikov v regióne vzhľadom na predpokladané stavebné investície a nárast dopytu po službách návštevníkov podujatia.

Opatrenie sa zameriava na podporu vlajkových projektov a ostatných predpokladaných infraštruktúrnych investícií, ktoré sú identifikované v rámci integrovanej územnej stratégie MFO Trenčín v strategickom investičnom balíčku ako kľúčové – nosné projekty s cieľom napomôcť realizácii akcie ÚNIE na základe Rozhodnutia EP a Rady č. 445/2014/EÚ ktorým sa ustanovuje akcia EÚ s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033. Ciele akcie ustanovenej týmto rozhodnutím by mali byť v úplnom súlade s cieľmi programu Kreatívna Európa zameraného na ochranu, rozvoj a podporu európskej kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, podporu európskeho kultúrneho dedičstva a posilnenie konkurencieschopnosti európskeho kultúrneho a kreatívneho sektora, napomáhanie prehlbovania pocitu príslušnosti k spoločnému európskemu kultúrnemu priestoru a stimulovanie medzikultúrneho dialógu a vzájomného porozumenia.

Ambíciou opatrenia je, aby sa vlajkový projekt EK v oblasti kultúry - Európske hlavné mesto kultúry 2026 realizovaný v mestskej funkčnej oblasti Trenčín stal súčasťou nového európskeho Bauhausu zameraného na spojenie dizajnu, udržateľnosti, prístupnosti, cenovej dostupnosti a investícií s cieľom pomôcť dosiahnuť Európsky ekologický dohovor, ktorý sa dosiahne len vďaka zmene spôsobu, akým ľudia myslia a konajú.

Investície budú prioritne zamerané na transformáciu verejných priestorov a budov prístupných verejnosti na pestovanie zvedavosti, ktoré sú súčasťou programov EHMK2026 obsiahnutého v Bid booku mesta Trenčín PESTOVANIE ZVEDAVOSTI v zmysle Správy o výbere vydanej Skupinou odborníkov v súlade s Rozhodnutím EP a Rady č. 445/2014/EÚ.

Prijímatelia pre špecifický cieľ RSO5.1 sú najmä:

- subjekty verejnej správy (subjekty štátnej správy, subjekty územnej samosprávy a subjekty záujmovej samosprávy) a nimi zriaďované subjekty;
- cirkevné organizácie;
- súkromný sektor;
- mimovládne neziskové organizácie;
- ostatní socioekonomickí partneri.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO5.1:
- zamestnanci a predstavitelia samospráv a ich partneri v komunite;
- obyvatelia a zástupcovia občianskej spoločnosti;
- miestni podnikatelia;
- návštevníci regiónov.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
Plánuje sa využitie úzmených nástrojov v rámci tohto špecifického cieľa pre opatrenia 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5 (okrem podpory obnovy a ochrany národných kultúrnych pamiatok a kultúrnych objektov) a 5.1.6.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO5.1 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO5.1 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.5.1.1.8 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO5.1

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
5P1	RSO5.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO112	Zainteresované strany zapojené do prípravy a implementácie stratégií integrovaného územného rozvoja	účasti inštitucionálnych zainteresovaných strán	82	163
5P1	RSO5.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO114	Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor v mestských oblastiach	štvorcové metre	168 343	3 348 341
5P1	RSO5.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO76	Integrované projekty pre územný rozvoj	projekty	0	13
5P1	RSO5.1	EFRR	menej rozvinuté	RCO77	Počet podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	kultúrne a turistické lokality	0	8
5P1	RSO5.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO112	Zainteresované strany zapojené do prípravy a implementácie stratégií integrovaného územného rozvoja	účasti inštitucionálnych zainteresovaných strán	29	58
5P1	RSO5.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO114	Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor v mestských oblastiach	štvorcové metre	0	64 662
5P1	RSO5.1	EFRR	viac rozvinuté	RCO76	Integrované projekty pre územný rozvoj	projekty	0	16

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
5P1	RSO5.1	EFRR	menej rozvinuté	RCR77	Návštevníci podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	návštevníci / rok	0	2021	610 000	ITMS	

2.5.1.1.9 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.1	166	1 550 000
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.1	169	2 000 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.1	165	21 416 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.1	166	269 941 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.1	168	19 200 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.1	169	12 310 000

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.1	01	3 550 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.1	01	322 867 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.1		TBD
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.1		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.1	03	3 550 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.1	03	322 867 000

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.5.1.2 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO5.2 PODPORA INTEGROVANÉHO A INKLUZÍVNEHO SOCIÁLNEHO, HOSPODÁRSKEHO A ENVIRONMENTÁLNEHO MIESTNEHO ROZVOJA, KULTÚRY, PRÍRODNÉHO DEDIČSTVA, UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU A BEZPEČNOSTI V INÝCH AKO MESTSKÝCH OBLASTIACH

2.5.1.2.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Špecifický cieľ RSO5.2 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach bude podporovať nasledovné opatrenia:

- 5.2.1. Investície do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v komunite alebo partnerov pôsobiacich v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy
- 5.2.2. Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie
- 5.2.3. Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
- 5.2.4. Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku
- 5.2.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

2.5.1.2.2 OPATRENIE 5.2.1. INVESTÍCIE DO ROZVOJA ADMINISTRATÍVNYCH A ANALYTICKO-STRATEGICKÝCH KAPACÍT MIESTNYCH A REGIONÁLNYCH SAMOSPRÁV A MIMOVLÁDNYCH NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ PÔSOBIACICH V KOMUNITE ALEBO PARTNEROV PÔSOBIACICH V KOMUNITE, NA ZÁKLADE SKÚSENOSTÍ S PODPOROU ANALYTICKÝCH KAPACÍT NA ÚROVNI ÚSTREDNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom zvýšenia počtu, rozvoja schopností a zlepšenia technického vybavenia personálnych kapacít územných samospráv vrátane kapacít verejno-súkromných partnerstiev a v komunite pôsobiacich mimovládnych neziskových organizácií alebo v komunite pôsobiacich partnerov so zameraním na:

- analyticko-strategické činnosti územnej samosprávy, tvorbu, implementáciu, hodnotenie a monitorovanie plánovacích dokumentov vrátane IÚS; budovanie a udržanie kapacít regiónov určených na implementáciu iniciatívy Catching-up Regions; rovnako aj na implementáciu IÚI a UMR;
- celoživotné vzdelávanie pracovníkov na všetkých úrovniach verejnej správy potrebnými zručnosťami a ich adekvátne ohodnotenie;
- tvorba politík na základe dát a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík, resp. hodnotenia kvality poskytovania a dostupnosti verejných služieb, implementáciu prístupov k tvorbe politík na základe princípov otvoreného vládnutia na miestnej a regionálnej úrovni a tam, kde je to potrebné v spolupráci s centrálnou úrovňou, začleňovanie princípov politík trvalo udržateľného rozvoja z centrálnej na regionálnu a miestnu úroveň;
- zriadenie centier zdieľaných služieb v pilotných okresoch a tie budú po pilotnej fáze financované z úspor, ktoré z tejto investície vyplynú;
- príprava projektovej dokumentácie.

Realizácia podpory bude centrálne koordinovaná tak, aby budovanie strategicko-analytických kapacít v subjektoch regionálnej a územnej samosprávy a v komunite pôsobiacich mimovládnych neziskových organizácií alebo v komunite pôsobiacich partnerov prebiehalo plne v súlade s platným právnym a kompetenčným rámcom za využitia know-how z budovania príslušných útvarov na úrovni štátu. Budovanie strategicko-analytických kapacít bude vychádzať z územného prístupu „zdola nahor“ a existujúcich územných štruktúr.

2.5.1.2.3 OPATRENIE 5.2.2. INVESTÍCIE ZVYŠUJÚCE KVALITU VEREJNÝCH POLITÍK A ODOLNOSŤ DEMOKRACIE PROSTREDNÍCTVOM PROJEKTOV SPOLUPRÁCE V KOMUNITE OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI A KOMUNITY PARTNEROV A SAMOSPRÁVY, PRÍPADNE INTERVENČNÉ PROJEKTY V KOMUNITE OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI A KOMUNITY PARTNEROV A SAMOSPRÁVY NA ZVÝŠENIE KVALITY VEREJNÝCH POLITÍK A ODOLNOSŤ DEMOKRACIE

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom:

- vytvárania podmienok pre rozvoj silných, funkčných, udržateľných komunít, ktoré sa aktívne podieľajú na rozvoji regiónov;
- podpora aktívneho občianstva, mládežníckych organizácií a komunitných aktivít;
- rozvoja spolupráce, podpory participácie a medzisektorových partnerstiev pri tvorbe, implementácii a hodnotení verejných politík, pri strategickom plánovaní a pri príprave a realizácii projektov na regionálnej a miestnej úrovni;
- príprava projektovej dokumentácie.

2.5.1.2.4 OPATRENIE 5.2.3. INVESTÍCIE DO BEZPEČNÉHO FYZICKÉHO PROSTREDIA OBCÍ, MIEST A REGIÓNOV

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom budovania infraštruktúry a realizovania opatrení na predchádzanie problémových javov a napätiu a zabezpečovaniu verejného poriadku, ochrany zdravia a majetku v komunitách obcí a regiónov prostredníctvom podpory aktivít subjektov regionálnej a územnej samosprávy a v komunite pôsobiacich mimovládnych neziskových organizácií alebo v komunite pôsobiacich partnerov so zameraním na:

- prevenciu kriminality (inštalácia nových svetelných bodov verejného osvetlenia, príp. ich rekonštrukcia v rizikových lokalitách, posilnenie pomáhajúcich profesií, adresná podpora aktivít zameraných na primárnu prevenciu, osveta a scitlivovanie bezpečnostných zložiek, ...);
- zabezpečenie promptného prístupu k poradenstvu a pomoci pre obete trestných činov;
- aktivity na podporu špecifických skupín v komunitách (MRK);
- terénnu a dobrovoľnícku prácu s rizikovými zložkami populácie;
- analyticko-strategické činnosti, tvorba, implementácia, hodnotenie a monitorovanie strategických dokumentov v oblasti bezpečnosti a predchádzania vzniku, prehlbovania sociálno-patologických javov;
- zvyšovania schopnosti regionálnej a miestnej samosprávy predchádzať ďalšej polarizácii a nárastu extrémizmu a reagovať na prejavujúce sa nebezpečné sociálno-patologické javy;
- príprava projektovej dokumentácie.

V rámci tohto opatrenia je plánovaná podpora pre marginalizované rómske komunity.

2.5.1.2.5 OPATRENIE 5.2.4. INVESTÍCIE DO REGIONÁLNEJ A MIESTNEJ INFRAŠTRUKTÚRY PRE POHYBOVÉ AKTIVITY, CYKLOTURISTIKU

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k napĺňaniu cieľa prostredníctvom budovania infraštruktúry na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času so zameraním na:

- rekonštrukciu a výstavbu ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov;
- rekonštrukciu a výstavbu športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás (oddychové miesta, cyklistické stojany, značenie, nabíjacie stanice a pod.) slúžiacej pre širokú verejnosť a voľno-časové aktivity detí a mládeže;
- rekonštrukcia a tvorba športovo oddychových zón v obciach a mestách;
- revitalizácia regionálnej športovej infraštruktúry a rekreačných cyklotrás s cieľom aktívneho komunitného trávenia voľného času vrátane tvorby architektonických štúdií;
- propagáciu zdravého životného štýlu obyvateľov;
- monitorovanie využitia regionálnej infraštruktúry, zvlášť zo strany detí a mládeže, seniorov, športových organizácii a zdravotne postihnutých obyvateľov vrátane hodnotenia previazanosti pohybových aktivít so znížením nákladov na zdravotnú starostlivosť, znížením kriminality, zvýšením pracovného nasadenia a zlepšením študijných výsledkov detí a mládeže;
- prepojenie regionálnych aktív cestovného ruchu na existujúce alebo pripravované cykloturistické trasy; sprístupnenie aktív cykloturistickými a inými trasami, ktoré umožňujú udržateľné športovo-rekreačné využívanie územia a rozvoj tematických kultúrnych trás regionálneho a nadregionálneho významu vrátane ich značenia a výstavby doplnkovej infraštruktúry na trasách v turisticky významných lokalitách;
- podporu aktivít vychádzajúcich z iniciatívy Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na rozvoj cykloturizmu;
- príprava projektovej dokumentácie.

2.5.1.2.6 OPATRENIE 5.2.5. INVESTÍCIE DO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA, MIESTNEJ A REGIONÁLNEJ KULTÚRY, MANAŽMENTU, SLUŽIEB A INFRAŠTRUKTÚRY PODPORUJÚCICH KOMUNITNÝ ROZVOJ A UDRŽATEĽNÝ CESTOVNÝ RUCH

Súvisiace typy akcií:

Opatrenie prispeje k zvyšovaniu kvality života v regiónoch prostredníctvompodpory zachovania, ochrany udržateľného rozvoja potenciálu kultúrnych, prírodných a iných aktív regiónov priamo spojenej s aktívnym budovaním súdržných komunít, rozvojom kreatívneho priemyslu alebo cestovného ruchu a spoluprácou v regiónoch so zameraním na:

- zlepšenie kvality a dostupnosti informácií pre návštevníkov v kultúrnom a prírodnom cestovnom ruchu a jeho propagácia, najmä prostredníctvom podpory inovatívnych riešení;

- obnovu národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov, existujúcich kultúrnych inštitúcií a zariadení, expozícií a zbierok, ostatnej kultúrnej infraštruktúry, vrátane sakrálnych objektov;
- zvýšenie interaktivity a digitalizácia expozícií kultúrnych a prírodných aktív cestovného ruchu (prezentácia pomocou technologických prvkov);
- rozvoj kultúry mestských a vidieckych oblastí cez moderné typy múzeí – múzeá v prírode, in situ múzeá, tematické múzea (napr. múzeum obetí komunizmu);
- rekonštrukciu, budovanie a rozvoj lokalít pre stretávanie a rozvoj lokálnych komunít a národnostných menšín (komunitné kultúrne body a rezidenčné centrá, divadlá, koncertné sály, knižnice, kultúrne domy, hudobné kluby, amfiteátre, a pod., ...);
- obnovu a budovanie infraštruktúry v okolí národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, zázemia pre udržateľný rozvoj prírodných lokalít, kúpeľníctva a trávenia voľného času;
- modernizáciu technickej infraštruktúry kultúrnych zariadení v zriaďovanej a nezriaďovanej kultúre (napr. svetelná a zvuková technika, vzduchotechnika, digitalizácia, modernizácia interiérov, modernizácia a digitalizácia výstavných a expozičných priestorov);
- podporu aktivít vychádzajúcich z iniciatívy Catching-up Regions, ktoré sú zamerané na rozvoj udržateľného cestovného ruchu;
- príprava projektovej dokumentácie.

Prijímatelia pre špecifický cieľ RSO5.2 sú najmä:

- subjekty verejnej správy (subjekty štátnej správy, subjekty územnej samosprávy a subjekty záujmovej samosprávy) a nimi zriaďované subjekty;
- cirkevné organizácie;
- súkromný sector;
- mimovládne neziskové organizácie;
- ostatní socioekonomickí partneri.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa RSO5.2:
- zamestnanci a predstavitelia samospráv a ich partneri v komunite;
- obyvatelia a zástupcovia občianskej spoločnosti;
- miestni podnikatelia;
- návštevníci regiónov.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
Plánuje sa využitie úzmených nástrojov v rámci tohto špecifického cieľa pre všetky opatrenia.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli RSO5.2 sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa RSO5.2 sa neuvažuje s využitím finančných nástrojov.

2.5.1.2.7 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA RSO5.2

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
5P1	RSO5.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO112	Zainteresované strany zapojené do prípravy a implementácie stratégií integrovaného územného rozvoja	účasti inštitucionálnych zainteresovaných strán	348	348
5P1	RSO5.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO114	Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor v mestských oblastiach	štvorcové metre	3 129 682	2 354 377
5P1	RSO5.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO76	Integrované projekty pre územný rozvoj	projekty	0	40
5P1	RSO5.2	EFRR	menej rozvinuté	RCO77	Počet podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	kultúrne a turistické lokality	0	6
5P1	RSO5.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO112	Zainteresované strany zapojené do prípravy a implementácie stratégií integrovaného územného rozvoja	účasti inštitucionálnych zainteresovaných strán	13	13
5P1	RSO5.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO114	Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor v mestských oblastiach	štvorcové metre	33 374	127 239
5P1	RSO5.2	EFRR	viac rozvinuté	RCO76	Integrované projekty pre územný rozvoj	projekty	0	22

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
5P1	RSO5.2	EFRR	menej rozvinuté	RCR77	Návštevníci podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	návštevníci / rok	0	2021	302 000	ITMS	

2.5.1.2.8 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.2	165	1 500 000
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.2	166	800 000
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.2	168	750 000
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.2	169	1 599 730
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.2	165	38 300 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.2	166	273 569 000
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.2	168	34 851 715
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.2	169	25 000 270

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.2	01	4 649 730
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.2	01	371 720 985

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.2		TBD
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.2		TBD

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
5P1	EFRR	viac rozvinuté	RSO5.2	03	4 649 730
5P1	EFRR	menej rozvinuté	RSO5.2	03	371 720 985

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.6 PRIORITA FOND NA SPRAVODLIVÚ TRANSFORMÁCIU

2.6.1 PRIORITA 6P1 FOND NA SPRAVODLIVÚ TRANSFORMÁCIU

☐ Táto priorita je vyhradená na zamestnanosť mladých ľudí
☐ Táto priorita je vyhradená na sociálne inovatívne činnosti
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. m) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na podporu najodkázanejších osôb v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. l) nariadenia o ESF+
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ mestská mobilita stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode viii) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde
☐ Táto priorita je vyhradená na špecifický cieľ digitálna prepojenosť stanovený v článku 3 ods. 1 písm. b) bode v) nariadenia o EFRR a Kohéznom fonde

2.6.1.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ FST UMOŽNIŤ REGIÓNOM A OBYVATEĽOM RIEŠIŤ SOCIÁLNE, HOSPODÁRSKE A ENVIRONMENTÁLNE DÔSLEDKY SPÔSOBENÉ TRANSFORMÁCIOU V RÁMCI PLNENIA ENERGETICKÉHO A KLIMATICKÉHO CIEĽA ÚNIE DO ROKU 2030 A DOSAHOVANIA KLIMATICKY NEUTRÁLNEHO HOSPODÁRSTVA ÚNIE DO ROKU 2050 NA ZÁKLADE PARÍŽSKEJ DOHODY

FST je kľúčový nástroj na zmiernenie dôsledkov transformácie a na podporu oblastí najviac postihnutých prechodom na klimatickú neutralitu z dôvodu ich závislosti od fosílnych palív alebo priemyselných procesov intenzívnych na skleníkové plyny a znečisťujúcich látok ovplyvňujúcich kvalitu ovzdušia. Potenciál na získanie podpory v rámci FST majú na Slovensku tri regióny, a to: Trenčiansky kraj, Košický kraj a Banskobystrický kraj.

Zameranie v Trenčianskom kraji sa zužuje na región horná Nitra, špecificky na okresy Prievidza a Partizánske. Hornonitriansky región je jediným uhoľným regiónom na Slovensku. Na základe rozhodnutia vlády SR bude ťažba a spaľovanie uhlia ukončená do roku 2023. Postupné ukončenie ťažby a výroby uhoľnej energie v tomto regióne povedie k strate približne 2 170 priamych pracovných miest do roku 2030 (0,086 % z celkovej zamestnanosti na Slovensku k 2. štvrťroku 2021).

Košický kraj bol identifikovaný ako jeden z regiónov, ktoré budú prechodom na klimatickú neutralitu najviac postihnuté. V kontexte plánovaných dekarbonizačných opatrení v oceliarskom priemysle má zo všetkých analyzovaných regiónov najvyšší potenciál na zníženie emisií CO_2 do roku 2030, ktorého vedľajším efektom bude negatívny vplyv na zamestnanosť v regióne. V rámci Košického kraja sú najviac zasiahnuté tie okresy, v ktorých sa nachádzajú kľúčoví producenti emisií skleníkových plynov - Košice I – IV, Košice - okolie a okres Michalovce.

Banskobystrický kraj je najviac vidieckym regiónom, jeho ekonomika je výrazne závislá od priemyslu náročného na produkciu emisií a prevádzky veľkých podnikov. Región výrazne ovplyvnilo náhle zatvorenie uhoľných baní v meste Veľký Krtíš v roku 2015, ktoré ešte viac prehĺbilo hospodársky pokles spôsobený ekonomickou transformáciou v 90. rokoch a takmer úplne zničilo miestny priemysel. Región čelí negatívnym dôsledkom transformácie do súčasnosti. Medzi najviac ohrozené okresy patria predovšetkým tie, ktoré sú silne závislé od činnosti ETS podnikov. Konkrétne sa jedná o okresy Brezno, Revúca, Rimavská Sobota a Zvolen. Medzi ohrozené okresy patrí tiež Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica, a to najmä kvôli ich blízkosti a previazanosti na transformačné procesy na hornej Nitre.

2.6.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Hlavným cieľom intervencií FST je zmierniť nepriaznivé dopady transformácie podporou najviac postihnutých oblastí a obyvateľstva a podporovať vyváženú sociálno-ekonomickú transformáciu.

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "nespôsobovať významnú škodu", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady "nespôsobovať výraznú škodu" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Špecifický cieľ FST pozostáva z opatrení definovaných v PST (príloha č. 1), ktoré sú priamo zamerané na identifikované výzvy najviac postihnutých oblastí v procese transformácie. PST zároveň rozlišuje dôležitosť rôznych typov aktivít s ohľadom na najväčšie výzvy transformujúcich sa regiónov.

Štruktúra pilierov a opatrení:

Pilier I: Hospodárska diverzifikácia

- Opatrenie 1.1 Podpora vytvárania nových udržateľných pracovných miest
- Opatrenie 1.2 Podpora podnikania, rozvoj malých a stredných podnikov
- Opatrenie 1.3 Podpora výskumu, vývoja a inovácií
- Podpora pre veľké podniky

Pilier II: Udržateľné životné prostredie

- Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie, obehového hospodárstva a dekarbonizácie priemyslu
- Opatrenie 2.2 Revitalizácia a rekonverzia priemyselných území
- Opatrenie 2.3 Podpora udržateľnej miestnej dopravy

Pilier III: Kvalita života a sociálna infraštruktúra

- Opatrenie 3.1 Podpora vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a rekvalifikácie
- Opatrenie 3.2 Zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny

Pilier I: Hospodárska diverzifikácia

Pilier I sa zameriava na tvorbu nových udržateľných pracovných miest, podporu podnikania a rozvoj MSP, VVaI a podporu digitalizácie. Opatrenia sú zamerané na potrebu vytvoriť nové príležitosti pre ľudí, ktorí prídu o zamestnanie v dôsledku transformácie. Rovnako dôležité je vytvoriť nové príležitosti pre mladú generáciu s cieľom predchádzania odlivu mozgov z území. Opatrenia prispejú k podpore miestneho hospodárstva a zabezpečia jeho dlhodobú udržateľnosť s ohľadom na ciele Európskej zelenej dohody. Navrhované opatrenia sú zamerané na podporu investícií do nových, rozvíjajúcich sa a transformovaných odvetví, zefektívnenie výrobných procesov, vývoj nových inovatívnych produktov, podporu MSP a začínajúcich podnikov.

Tento pilier je zameraný aj na podporu VVaI a digitalizácie, ktoré prinesú nové pracovné príležitosti a zlepšia inovačný potenciál v miestnych podnikoch.

V rámci piliera I sú opatrenia v jednotlivých regiónoch nasledovné:

Región horná Nitra

Horná Nitra reprezentuje región so zastúpením tradičného ťažkého priemyslu, v ktorom bola zamestnanosť sústredená najmä vo veľkých banských a priemyselných spoločnostiach a ich dodávateľských reťazcoch. Hoci regionálna ekonomika je v súčasnosti relatívne diverzifikovaná a len v malej miere je závislá od ťažkého priemyslu, nové rozvíjajúce sa odvetvia sú poháňané najmä väčšími spoločnosťami. Celková aktivita MSP v regióne je pomerne obmedzená a nedosahuje celoštátny priemer. MSP budú preto potrebovať podporu ďalšieho rozvoja s cieľom zvýšiť potenciál tvorby pracovných miest pre mladú generáciu v nových, rozvíjajúcich sa a transformovaných odvetviach hospodárstva, ako aj pre ľudí v produktívnom veku, ktorí v dôsledku transformácie prídu o zamestnanie. Okrem toho je v regióne nižšia aktivita VVaI iniciatív, ktoré sú významné pri hospodárskej diverzifikácii. Budúca vízia regiónu zahŕňa užšiu spoluprácu MSP a VVaI centier, podporu tvorby pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou a atraktívnejšie príležitosti so špecifickým zameraním na mladú generáciu.

Opatrenia na hornej Nitre sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 1.1 Podpora vytvárania nových udržateľných pracovných miest

Súvisiace typy akcií:

- vytváranie nových pracovných miest pre ľudí, ktorí prídu o zamestnanie v dôsledku transformačných procesov ťažobného priemyslu a výroby energie založenej na uhlí
- vytváranie nových pracovných miest pre mladú generáciu v nových odvetviach rýchlo rastúceho hospodárstva, v rozvíjajúcich sa a v transformovaných odvetviach
- podpora vzniku nových a rozvoj existujúcich aktivít v sociálnom podnikaní
- vytváranie a udržanie pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou v oblasti VVaI a zelených inovácií

Opatrenie 1.2 Podpora podnikania, rozvoj malých a stredných podnikov

Súvisiace typy akcií:

- produktívne investície do MSP vrátane mikropodnikov a začínajúcich podnikov, ktoré vedú k hospodárskej diverzifikácii, modernizácii a rekonverzii
- podpora vytvárania nových firiem, okrem iného aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov, coworkingových centier, technologických centier a hubov
- digitalizácia vrátane analýzy postupov, procesov a následnej investičnej podpory na uplatňovanie digitálnych riešení

Opatrenie 1.3 Podpora výskumu, vývoja a inovácií

Súvisiace typy akcií:

- podpora podnikového výskumu s osobitným zameraním na nové trendy v oblasti priemyselnej transformácie
- rozvoj VVaI potenciálu v regióne, zavádzanie inovácií v oblasti produktov, procesov a služieb vrátane transferu pokročilých technológií do praxe

Košický kraj

Košický kraj je priemyselne rozvinutým a urbanizovaným regiónom, s tretím najnižším regionálnym hrubým domácim produktom na obyvateľa, no so značným potenciálom rozvoja v budúcnosti. Hlavnou zložkou miestneho hospodárstva je oceliarsky priemysel, ktorý sa podieľa na viac ako polovici priemyselnej výroby v kraji. Očakávané rozsiahle prepúšťanie zamestnancov v dôsledku nadchádzajúcich technologických zmien vo výrobných procesoch v oceliarskom priemysle posilní potrebu podpory nových odvetví a diverzifikácie hospodárstva. Okrem toho bude nevyhnutné zamerať sa na podporu vytvárania pracovných miest s cieľom poskytnúť, predovšetkým mladej generácii, nové príležitosti v zmysle kompenzácie stratených pracovných príležitostí v oceliarskom priemysle. Súčasná úroveň aktivít MSP naznačuje nízku podnikateľskú činnosť v regióne. Perspektívnymi oblasťami budúceho rozvoja MSP v regióne sú nové sektory s vysokým potenciálom (informačné technológie, VVaI). Región ma zo všetkých oprávnených území najväčší potenciál v oblasti VVaI vzhľadom na dobré zázemie, ktorý predstavuje existujúci ekosystém inovácií na univerzitách a ich technologických a vedeckých parkoch. Pokiaľ ide o zamestnancov v oblasti VVaI, región vykazuje hneď po Bratislavskom kraji najvyšší rast so 40 % podielom všetkých zamestnancov v oblasti vedy a výskumu v technických vedách.

Opatrenia v Košickom kraji sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 1.1 Podpora vytvárania nových udržateľných pracovných miest

Súvisiace typy akcií:

- vytváranie a udržanie pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou v oblasti VVaI a zelených inovácií
- vytváranie nových pracovných miest pre mladú generáciu v nových odvetviach rýchlo rastúceho hospodárstva, v rozvíjajúcich sa a v transformovaných odvetviach
- podpora vzniku nových a rozvoj existujúcich aktivít v sociálnom podnikaní

Opatrenie 1.2 Podpora podnikania, rozvoj malých a stredných podnikov

Súvisiace typy akcií:

- produktívne investície do MSP vrátane mikropodnikov a začínajúcich podnikov, ktoré vedú k hospodárskej diverzifikácii, modernizácii a rekonverzii
- rozvoj inovačných činností MSP
- podpora vytvárania nových firiem, okrem iného aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov, coworkingových centier, technologických centier a hubov
- digitalizácia vrátane analýzy postupov, procesov a následnej investičnej podpory na uplatňovanie digitálnych riešení

Opatrenie 1.3 Podpora výskumu, vývoja a inovácii

Súvisiace typy akcií:

- podpora činností v oblasti VVaI so zameraním na zelenú ekonomiku
- podpora spolupráce v oblasti VVaI zameraná na nové pokročilé / prelomové technológie

- rozvoj VVaI potenciálu v regióne, zavádzanie inovácií v oblasti produktov, procesov a služieb vrátane transferu pokročilých technológií do praxe

Banskobystrický kraj

Hospodárstvo v Banskobystrickom kraji je v súčasnosti vo veľkej miere závislé od energeticky náročného priemyslu. Región nedisponuje ani jedným silne rozvíjajúcim sa sektorom, ktorý by mal potenciál zlepšiť diverzifikáciu miestneho hospodárstva a stať sa motorom budúceho rastu. Ukončenie činnosti jedného z etablovaných sektorov by preto mohlo viesť k vysokému riziku straty zamestnania bez budúcich vízií na získanie nového zamestnania v regióne. Existujúca infraštruktúra a inovačný potenciál môžu napomôcť rozšíriť a preorientovať štruktúru hospodárstva na menej emisne náročné odvetvia. Nevyhnutné bude preto podporiť produktívne investície do MSP a zabezpečiť tak vytváranie atraktívnych pracovných príležitosti pre mladých ľudí, vysokokvalifikovaných pracovníkov, ako aj pre skupiny obyvateľstva s nízkou kvalifikáciou.

Aspekty rozvoja VVaI v regióne brzdí nedostatočný inštitucionálny rámec a obmedzená podpora, ako aj nedostatok informácií o iniciatívach v oblasti VVaI medzi podnikmi, vrátane obmedzenej spolupráce s výskumnými inštitúciami. Väčšina MSP v regióne má nižší objem investícií do VVaI a zvyčajne má obmedzené personálne, odborné a finančné zdroje na zapojenie sa do činností nad rámec ich hlavnej činnosti. Je potrebné zlepšiť nedostatočný VVaI ekosystém v regióne, podporiť sieťovanie a spoluprácu medzi výskumnými inštitúciami, akademickým sektorom a podnikmi a zabezpečiť tak transfer pokročilých technológií do praxe.

Opatrenia v Banskobystrickom kraji sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 1.1 Podpora vytvárania nových udržateľných pracovných miest

Súvisiace typy akcií:

- vytváranie nových pracovných miest pre mladú generáciu v nových odvetviach rýchlo rastúceho hospodárstva a v rozvíjajúcich sa a v transformujúcich odvetviach
- podpora vzniku nových a rozvoj existujúcich aktivít v sociálnom podnikaní
- vytváranie a udržanie pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou v oblasti VVaI a zelených inovácií

Opatrenie 1.2 Podpora podnikania, rozvoj malých a stredných podnikov

Súvisiace typy akcií:

- produktívne investície do MSP vrátane mikropodnikov a začínajúcich podnikov, ktoré vedú k hospodárskej diverzifikácii, modernizácii a rekonverzii
- podpora vytvárania nových firiem, okrem iného aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov, coworkingových centier, technologických centier a hubov
- digitalizácia vrátane analýzy postupov, procesov a následnej investičnej podpory na uplatňovanie digitálnych riešení

Opatrenie 1.3 Podpora výskumu, vývoja a inovácií

Súvisiace typy akcií:

- podpora činností a spolupráce v oblasti VVaI so zameraním na zelenú ekonomiku
- rozvoj VVaI potenciálu v regióne, zavádzanie inovácií v oblasti produktov, procesov a služieb vrátane transferu pokročilých technológií do praxe

Podpora pre veľké podniky

Produktívne investície do podnikov, ktoré nie sú MSP (veľké podniky), možno podporiť za predpokladu, že táto investícia bola schválená v rámci PST na základe informácií požadovaných podľa článku 11 ods. 2 písm. h) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu. Takéto investície sú oprávnené len vtedy, ak sú potrebné na vykonávanie PST, a ak prispievajú k prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ do roku 2050 a súbežne aj k dosiahnutiu súvisiacich environmentálnych cieľov, v prípade ak sú potrebné na vytvorenie pracovných miest v danej oblasti a nevedú k premiestňovaniu, ako sa vymedzuje v článku 2 ods. 27 nariadenia (EÚ) 2021/1060.

Indikatívny zoznam investícií do podnikov iných ako MSP je uvedený v prílohe 3 PST.

Pilier II: Udržateľné životné prostredie

Pilier II sa zameriava na podporu projektov v oblasti čistej energie, podporu obehového hospodárstva, dekarbonizácie, revitalizácie a rekonverzie priemyselných území a podpory udržateľnej miestnej mobility.

V rámci druhého piliera sú opatrenia zamerané na riešenie negatívnych environmentálnych vplyvov ťažby, výroby energie a tepla z uhlia a fosílnych palív a na podporu nových udržateľných energetických riešení v súlade s cieľmi transformácie na klimatickú neutralitu. Konkrétne sa zameriava na oživenie energetického sektora po postupnom vyradení uhoľných elektrární. V tejto súvislosti bude potrebné vybudovať nové zdroje elektrickej energie a vykurovania, pričom existuje príležitosť kompenzovať časť budúcej potreby vykurovania kombináciou investícií do zvyšovania energetickej efektívnosti a využitia potenciálu OZE, najmä geotermálnej a solárnej energie.

Rovnako je cieľom podporiť investície do inovatívnych projektov na podporu dekarbonizácie. To zároveň pomôže vytvoriť pracovné miesta v nových hospodárskych odvetviach. Pilier sa zameriava aj na podporu nových príležitostí v nových, rozvíjajúcich sa a transformovaných odvetviach a technológiách, ako je napríklad výroba zeleného vodíka a uskladňovanie energie. Práve na tieto projekty môže byť využitá existujúca priemyselná infraštruktúra v regiónoch.

Transformácia odvetví vytvára príležitosť pre revitalizáciu priemyselných území v ťažobnom, priemyselnom a energetickom sektore a ich premenu na nové využitie vrátane inštalácie OZE na brownfieldoch.

Nedostatky v dopravnej infraštruktúre ako napr. nedostatočná integrácia verejnej dopravy a alternatívnych druhov mobility, ktoré môžu brániť rozvoju regiónov, vytvárajú potenciál pre rozvoj inteligentnej mobility, mikromobility, dopravy s nulovými emisiami a infraštruktúry pre alternatívne palivá. Opatrenia sú preto zamerané aj na podporu udržateľnej miestnej mobility.

V rámci piliera II sú opatrenia v jednotlivých regiónoch nasledovné:

Región horná Nitra

Životné prostredie regiónu hornej Nitry je znečistené tak ťažbou a spaľovaním uhlia, ako aj inými priemyselnými činnosťami, ako je napríklad chemická výroba. V regióne horná Nitra bolo identifikovaných celkovo sedem priemyselných oblastí, ktoré sú ovplyvnené predošlými aktivitami súvisiacimi s ťažbou uhlia a energetikou Tieto územia vytvárajú predpoklad pre ich opätovné využitie na inštaláciu OZE. Podpora opätovného využitia území bude podporená sanáciou a revitalizáciou kontaminovanej pôdy. Región má významný potenciál pre zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov. Práve zvýšenie energetickej efektívnosti budov je prvým účinným a nevyhnutným krokom pre využívanie OZE v systémoch centrálneho vykurovania a zároveň zníženie závislosti od fosílnych palív. V kontexte využívania OZE má horná Nitra potenciál na využívanie geotermálnej vody na vykurovanie a ohrev teplej vody v systémoch centrálneho vykurovania, ako aj na inštaláciu fotovoltických panelov na odkaliskách. V regióne existuje potenciál na rozvoj inteligentnej mobility, alternatívnych foriem mobility (elektromobilita, prípadne vodíková doprava), a to najmä s ohľadom na nedostatočnú integráciu verejnej dopravy a alternatívnych spôsobov dopravy.

Priority na hornej Nitre sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie, obehového hospodárstva a dekarbonizácie priemyslu

Súvisiace typy akcií:

- výstavba zariadení na výrobu OZE a zeleného vodíka a ich využívanie v energetických systémoch vrátane diaľkového vykurovania a chladenia, podpora zavádzania inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania OZE
- zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov, vrátane podpory inteligentných opatrení a inovatívnych riešení
- rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni, zavedenie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov
- zavádzanie nových technológií v oblasti obehového hospodárstva vrátane rozvoja nových spracovateľských kapacít

Opatrenie 2.2 Revitalizácia a rekonverzia priemyselných území

Súvisiace typy akcií:

- zmena účelu a opätovné využitie opustených priemyselných území a obnova pôdy
- mapovanie opustených priemyselných území z činností ťažobného a energetického sektora

Priorita 2.3 Podpora udržateľnej miestnej dopravy

Súvisiace typy akcií:

- rozvoj infraštruktúry pre alternatívne palivá, vrátane pilotných riešení
- rozvoj a podpora udržateľnej verejnej osobnej dopravy s nulovými emisiami a mikromobility pri uplatňovaní zásad inteligentnej mobility
- zvyšovanie povedomia verejnosti s cieľom zvýšiť atraktívnosť verejnej osobnej dopravy a mikromobility

Košický kraj

Košický kraj má významný potenciál na zníženie emisií CO_2 v odvetviach energetiky a priemyslu, ktorý by mohol značne prispieť k národnému úsiliu o zníženie emisií v období rokov 2020 – 2030. Potenciál zvyšovania energetickej efektívnosti verejných budov v okresoch Košice a Michalovce je významný, keďže v minulosti neboli vytvorené dostatočné podmienky na podporu tejto oblasti. Košický kraj má veľký potenciál na zvýšenie využívania OZE, a to najmä geotermálnej a slnečnej energie a zavádzanie nových technológií vrátane rozvoja nových spracovateľských kapacít. S ohľadom na environmentálne zaťaženie regiónu, ktoré je výsledkom výroby energie v elektrárni Vojany, ako aj výroby ocele sú opatrenia zamerané aj na revitalizácie a rekonverziu priemyslených území s cieľom ich opätovného využitia. Košický kraj je prvým krajom na Slovensku, ktorý má svoju vlastnú vodíkovú stratégiu, ktorá predpokladá investície do vodíkových technológií, konkrétne využívanie vodíka v doprave a priemysle. Výzvou regiónu je aj nedostatočné využívanie udržateľnej dopravy s nulovými emisiami a jej prepojenie s inými druhmi dopravy.

Opatrenia v Košickom kraji sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie, obehového hospodárstva a dekarbonizácie priemyslu

Súvisiace typy akcií:

- inovácie na podporu dekarbonizácie priemyslu
- výstavba zariadení na výrobu OZE a zeleného vodíka a ich využívanie v energetických systémoch vrátane diaľkového vykurovania a chladenia, podpora zavádzania inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania OZE
- zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov vrátane podpory inteligentných opatrení a inovatívnych riešení
- rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni, zavedenie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov
- zavádzanie nových technológií v oblasti obehového hospodárstva vrátane rozvoja nových spracovateľských kapacít

Opatrenie 2.2 Revitalizácia a rekonverzia priemyselných území

Súvisiace typy akcií:

- zmena účelu a opätovné využitie opustených priemyselných území a obnova pôdy
- mapovanie opustených priemyselných území z energetického sektora

Opatrenie 2.3 Podpora udržateľnej miestnej dopravy

Súvisiace typy akcií:

- rozvoj infraštruktúry pre alternatívne palivá, vrátane pilotných riešení
- rozvoj a podpora udržateľnej verejnej osobnej dopravy s nulovými emisiami a mikromobility pri uplatňovaní zásad inteligentnej mobility

Banskobystrický kraj

- Hospodárstvo v Banskobystrickom kraji je v súčasnosti významne závislé najmä od priemyslu s vysokou intenzitou skleníkových plynov. Región čelí riziku energetickej chudoby pričom má potenciál zníženia spotreby tepla vo verejných budovách v regióne až o 70 %, a zároveň aj vysoký potenciál na zvýšenie energetickej efektívnosti budov. Zavádzanie OZE zo zdrojov geotermálnej alebo slnečnej energie, ma významný potenciál. Proces transformácie vytvára príležitosti na zmenu účelu priemyselných lokalít v zanikajúcich odvetviach. Región má navyše potenciál znížiť emisie CO_2 v odvetví dopravy, ktoré má najvyšší

podiel emisií z odvetví, ktoré nie sú zahrnuté do systému EU ETS. Výzvou regiónu je aj nedostatok kapacít a prax v oblasti odpadového hospodárstva.

Opatrenia v Banskobystrickom kraji sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 2.1 Podpora čistej energie, obehového hospodárstva a dekarbonizácie priemyslu

Súvisiace typy akcií:

- zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov, vrátane podpory inteligentných opatrení a inovatívnych riešení
- inovácie na podporu dekarbonizácie priemyslu
- výstavba zariadení na výrobu OZE a ich využívanie v energetických systémoch vrátane uskladňovania OZE
- rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni, zavedenie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov
- podpora inovatívnych aktivít zameraných na predchádzanie vzniku odpadu

Opatrenie 2.2 Revitalizácia a rekonverzia priemyselných území

Súvisiace typy akcií:

- zmena účelu a opätovné využitie opustených priemyselných území a obnova pôdy

Opatrenie 2.3 Podpora udržateľnej miestnej dopravy

Súvisiace typy akcií:

- modernizácia existujúcich a zavádzanie nových integrovaných dopravných systémov, uplatňovanie inteligentných riešení mobility
- zvyšovanie povedomia verejnosti s cieľom zvýšiť atraktívnosť verejnej osobnej dopravy a mikromobility

Pilier III: Kvalita života a sociálna infraštruktúra

Cieľom piliera III je reagovať na výzvy spojené s očakávaným zánikom pracovných miest v dôsledku dekarbonizačných projektov. Jedným z kľúčových problémov transformujúcich sa regiónov je nízka pripravenosť pracovníkov a nesúlad zručností pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie s budúcimi potrebami trhu práce, ako aj nedostatočná úroveň vzdelania s ohľadom na potenciál v nových technológiách a rozvíjajúcich sa odvetviach v regióne.

Podpora je zameraná na zvyšovania kvalifikácie a rekvalifikáciu a posilnenia kapacít sociálnych služieb a investícií do infraštruktúry sociálnej starostlivosti a vzdelávania. Výstupom opatrení spojených s riešením sociálnych dôsledkov transformácie bude zvyšovanie špecializácie a úrovne zručností, rekvalifikácia vrátane odbornej prípravy dotknutých pracovníkov bez ohľadu na to, či sú stále zamestnaní alebo v dôsledku transformácie prišli o prácu. Opatrenia pomôžu ľuďom v transformujúcich sa regiónoch adaptovať sa na zmeny na trhu práce a získať zručnosti adekvátne pre nové pracovné príležitosti. Spoločným cieľom týchto opatrení je celkový rozvoj a zlepšenie kvality života v transformujúcich regiónoch.

V rámci piliera III sú opatrenia nasledovné:

Región horná Nitra

Región horná Nitra čelí značnému problému s vyľudňovaním, ktorý zároveň môže zintenzívniť postupné ukončovanie procesu ťažby a spaľovania uhlia. Na trhu práce je evidovaný štrukturálny nesúlad medzi kvalifikáciou uchádzačov o zamestnanie a voľnými pracovnými miestami. Pre región je nevyhnutné zamerať sa na zlepšenie vzdelávania v regióne s cieľom pripraviť novú pracovnú silu na nové pracovné miesta a podporu zvyšovania kvalifikácie a rekvalifikácie existujúcej pracovnej sily. Vzhľadom na potenciál územia budú v regióne podporované najmä zručnosti potrebné pre využívanie nových technológií (napr. vodíkové technológie, batériové technológie), zručností spojené s prechodom na zvyšovanie podielu OZE v energetickom mixe t. j. kombinácie tvrdých a mäkkých zručností nevyhnutných pre zavádzanie a využívanie fotovoltických systémov, zariadení a systémov využívajúcich OZE. Tieto opatrenia predstavujú kontinuitu a zároveň nadstavbu súčasných projektov na hornej Nitre (z OP ĽZ), cieľom ktorých je vytvoriť podmienky pre plynulý prechod pracovníkov z odvetvia ťažby hnedého uhlia do nových odvetví hospodárskej činnosti v regióne. Vzhľadom na očakávané štrukturálne zmeny v hospodárstve bude potrebné zvýšiť účasť na duálnom systéme vzdelávania, ako aj prispôsobiť vzdelávacie programy a infraštruktúru potrebám nových hospodárskych odvetví. Atraktivitu regiónu je možné zvýšiť podporou iniciatív mladých ľudí alebo mládežníckych organizácií či podporou mimoškolskej

odbornej prípravy. Pri zohľadnení problému starnutia obyvateľstva, ako aj dlhoročnej banskej činnosti v regióne, ktorá má preukázateľne nepriaznivý dopad na zdravotný stav obyvateľstva hornej Nitry bude nevyhnutné zamerať sa na posilnenie poskytovania sociálnych služieb, predovšetkým na skvalitnenie a posilnenie ich kapacít, a tiež na podporu nájomného bývania.

Opatrenia na hornej Nitre sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 3.1 Podpora vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a rekvalifikácie

Súvisiace typy akcií:

- podpora celoživotného vzdelávania a rekvalifikácie pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie s cieľom rozvoja zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie
- podpora infraštruktúry a vybavenia na účely formálneho a neformálneho vzdelávania
- kariérové poradenstvo a súvisiace odborné poradenské služby pre zamestnancov a uchádzačov o zamestnanie, ktorí prišli o zamestnanie v dôsledku transformácie
- spolupráca medzi MSP a strednými odbornými školami na podporu praktického vzdelávania študentov a ich prípravy na zamestnanie
- sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi akademickým sektorom a podnikmi s dôrazom na praktické vzdelávanie
- sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi s dôrazom na praktickú odbornú prípravu

Opatrenie 3.2 Zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny

Súvisiace typy akcií:

- investície do sociálnej infraštruktúry na účely zariadení starostlivosti pre starších ľudí
- participatívne projekty neformálnych skupín, iniciatív mladých ľudí alebo mládežníckych organizácií
- posilnenie kapacity organizácií poskytujúcich sociálne služby na zmiernenie negatívnych sociálnych dôsledkov postupného ukončenia ťažby uhlia a procesov dekarbonizácie
- rozvoj nájomného bývania najmä pre mladú generáciu

Košický kraj

V Košickom kraji je významný podiel ľudí zamestnaných v priemysle vrátane odvetví s vysokými emisiami CO_2. Región očakáva vysoký počet zaniknutých pracovných miest v dôsledku dekarbonizačných opatrení v priemysle. Podpora bude potrebná na zlepšenie zručností vo vyspelých technológiách (napr. pre oblasť vodíkových technológií, batériových technológií) so zameraním na digitálnu inováciu, prechod na ekologické hospodárstvo, energetickú efektívnosť a obehové hospodárstvo, s osobitným dôrazom na podporu mladých ľudí a zatraktívnenie vzdelávania. Je nevyhnutné, aby región pomáhal zraniteľným skupinám obyvateľstva nájsť si nové pracovné miesta, o ktoré prídu v dôsledku transformačných procesov v priemysle. Podpora je zároveň zameraná na zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny investíciami do sociálnej infraštruktúry a posilnenia kapacít poskytujúcich sociálne služby.

Opatrenia v Košickom kraji sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 3.1 Podpora vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a rekvalifikácie

Súvisiace typy akcií:

- podpora celoživotného vzdelávania a rekvalifikácie pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie s cieľom rozvoja zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie
- spolupráca medzi MSP a strednými odbornými školami na podporu praktického vzdelávania študentov a ich prípravy na zamestnanie
- sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi akademickým sektorom a podnikmi s dôrazom na praktické vzdelávanie
- podpora infraštruktúry a vybavenia na účely formálneho a neformálneho vzdelávania
- kariérové poradenstvo a súvisiace odborné poradenské služby pre zamestnancov a uchádzačov o zamestnanie, ktorí prišli o zamestnanie v dôsledku transformácie
- sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi s dôrazom na praktickú odbornú prípravu

Opatrenie 3.2 Zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny

Súvisiace typy akcií:

- posilnenie kapacity organizácií poskytujúcich sociálne služby na zmiernenie negatívnych sociálnych dôsledkov procesov dekarbonizácie
- investície do sociálnej infraštruktúry na účely zariadení starostlivosti pre starších ľudí

Banskobystrický kraj

Demografická situácia v Banskobystrickom kraji sa mení na krízu ľudského kapitálu, ktorú musí región naliehavo riešiť. Región čelí veľkým výzvam nesúladu medzi ponukou a dopytom po pracovnej sily a vysokou ponukou pracovnej sily s nízkou kvalifikáciou, pre ktorú nie sú na trhu práce dostatočné pracovné príležitosti. Z hľadiska vzdelávacieho systému existujú značné nedostatky v digitálnych zručnostiach a zručnostiach v oblasti obehového hospodárstva. Pre zvýšenie inovačnej aktivity MSP v regióne a zabezpečenie zvýšenia záujmu o zakladanie nových inovatívnych podnikov bude nevyhnutný aj rozvoj podnikateľských zručností, zručností v oblasti marketingu, zručností pre podporu kreativity, analytických schopností, komunikačných schopností a zručnosti spojených s posilnením líderských zručností manažérov. Napriek rastúcemu záujmu študentov o účasť na duálnom vzdelávaní, nenapĺňa táto účasť kapacitu a potrebu pre MSP, ktoré majú v porovnaní s veľkými podnikmi nízke, alebo žiadne zdroje na zabezpečenie podmienok duálneho vzdelávania. Podpora je zároveň zameraná na zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny investíciami do sociálnej infraštruktúry a posilnenia kapacít poskytujúcich sociálne služby.

Opatrenia v Banskobystrickom kraji sa preto budú zameriavať na nasledovné:

Opatrenie 3.1 Podpora vzdelávania, odbornej prípravy, zručností a rekvalifikácie

Súvisiace typy akcií:

- podpora celoživotného vzdelávania a rekvalifikácie pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie s cieľom rozvoja zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie
- spolupráca medzi MSP a strednými odbornými školami na podporu praktického vzdelávania študentov a ich prípravy na zamestnanie
- sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi akademickým sektorom a podnikmi s dôrazom na praktické vzdelávanie
- kariérové poradenstvo a súvisiace odborné poradenské služby pre zamestnancov a uchádzačov o zamestnanie
- podpora infraštruktúry a vybavenia na účely formálneho a neformálneho vzdelávania
- sieťovanie, spolupráca, podpora vzdelávacej činnosti za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia a podpora a poradenstvo v oblasti manažmentu životného prostredia pre samosprávy a iných aktérov súkromného a verejného sektora
- sieťovanie, spolupráca a vzdelávacie činnosti medzi výskumnými inštitúciami a podnikmi s dôrazom na praktickú odbornú prípravu

Opatrenie 3.2 Zlepšenie sociálnej starostlivosti o zraniteľné skupiny

Súvisiace typy akcií:

- posilnenie kapacity organizácií poskytujúcich sociálne služby na zmiernenie negatívnych sociálnych dôsledkov procesov dekarbonizácie
- investície do sociálnej infraštruktúry na účely zariadení starostlivosti pre starších ľudí

Prijímatelia špecifického cieľa FST sú najmä:

- subjekty verejnej správy (subjekty štátnej správy, subjekty územnej samosprávy a subjekty záujmovej samosprávy) a nimi zriaďované subjekty;
- univerzity a vysoké školy;
- cirkvi a náboženské spoločenstvá (právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti);
- súkromný sektor;
- mimovládne neziskové organizácie.

Hlavné cieľové skupiny špecifického cieľa FST:

- obyvatelia dotknutých regiónov.

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu:
Súlad s horizontálnymi princípmi bude zabezpečený v každej výzve.

Uvedenie osobitných cieľových území vrátane plánovaného využívania územných nástrojov:
V prípade aktivít podporených z FST bude podpora smerovaná do regiónov definovaných v rámci PST.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné činnosti:
V špecifickom cieli FST sa nepredpokladajú prijímatelia z viac ako jedného členského štátu alebo z nečlenských krajín EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov:
V rámci špecifického cieľa FST budú finančné nástroje využité pri podpore opatrení zameraných na zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov a bytových domov, ako aj pri podpore MSP a rozvoji nájomného bývania.

2.6.1.1.2 UKAZOVATELE ŠPECIFICKÉHO CIEĽA FST

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO01	Podporované podniky	podniky	1	13
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO02	Podniky podporované grantmi	podniky	21	419
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO07	Výskumné organizácie zúčastňujúce sa na spoločných výskumných projektoch	výskumné organizácie	1	19
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO10	Podniky spolupracujúce s výskumnými organizáciami	podniky	1	16
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO107	Investície do zariadení na triedený zber odpadu	euro	662 107	33 105 337
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO119	Odpad pripravený na opätovné použitie	tony / rok	0	5 235
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO15	Vytvorená kapacita inkubácie	podniky	7	147
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO19	Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	štvorcové metre	3 013	59 663
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO20	Novo vybudovaná alebo modernizovaná sieť diaľkového vykurovania a chladenia	km	1	19
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO22	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov	MW	2	47
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO34	Dodatočná kapacita na recykláciu odpadu	tony/rok	0	68 704
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO38	Plocha podporovanej rekultivovanej pôdy	hektáre	1	10
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO57	Kapacita koľajových vozidiel verejnej hromadnej dopravy šetrných k životnému prostrediu	cestujúci	91	1 813
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO67	Kapacita tried v nových alebo modernizovaných vzdelávacích zariadeniach	osoby	254	5 021
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCO70	Kapacita nových alebo modernizovaných zariadení sociálnej starostlivosti (okrem bývania)	osoby / rok	33	661

Tabuľka 3: Ukazovatele výsledku

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR01	Vytvorené pracovné miesta v podporovaných subjektoch	ročné FTE	0	2 021	770	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR102	Vytvorené pracovné miesta vo výskume v podporovaných subjektoch	ročné FTE	0	2 021	70	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR29a	Odhadované emisie skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES v podporovaných podnikoch	ton ekv. CO_2 / rok	13 361 973	2 019	13 217 122	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR31	Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov	MWh / rok	0	2 019	82 690	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR47	Recyklovaný odpad	ton / rok	0	2 021	71 331	ITMS	

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková alebo referenčná hodnota	Referenčný rok	Cieľová hodnota (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR48	Odpad využívaný ako surovina	ton / rok	0	2 021	8 080	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR52	Rekultivovaná pôda využívaná na zelené oblasti, sociálne bývanie, ekonomické alebo iné využitie	hektáre	0	2 021	10	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR62	Používatelia novej alebo modernizovanej verejnej dopravy za rok	používatelia / rok	0	2 021	2 029 097	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR97	Učňovská príprava podporovaná v MSP	osoby	0	2 021	2 229	ITMS	
6P1	FST	FST	menej rozvinuté	RCR98	Zamestnanci MSP, ktorí ukončili odbornú prípravu zameranú na zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie (podľa typu zručnosti: technické, riadiace, podnikateľské, zelené, iné)	účastníci	0	2 021	7 110	ITMS	

2.6.1.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	009	1 289 055
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	010	12 038 100
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	011	12 904 182
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	012	5 952 028
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	013	4 832 840
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	021	49 181 751
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	022	38 545 642
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	023	4 011 462
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	025	9 386 709
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	029	2 211 348
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	045	14 029 568
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	048	19 120 957
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	050	5 570 297
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	052	31 176 494
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	053	3 918 921
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	054	7 130 909
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	067	9 773 140
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	068	12 641 254
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	069	5 725 143
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	071	2 234 274
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	073	25 844 916
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	076	17 678 126
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	086	30 754 706
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	124	23 214 804
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	127	7 095 038
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	136	3 024 195
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	138	10 093 364
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	140	4 177 047
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	145	1 968 498
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	146	2 459 572
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	150	1 445 735
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	151	3 774 377
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	159	2 161 129
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	165	12 317 313
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	166	9 563 907
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	167	3 298 424

Tabuľka 5: Dimenzia 2 – forma financovania

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	01	425 658 242
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	04	3 000 000
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	05	12 000 000

Tabuľka 6: Dimenzia 3 – mechanizmus územnej realizácie a územné zameranie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	33	440 658 242

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Špecifický cieľ	Kód	Suma (v EUR)
6P1	FST	menej rozvinuté	FST	03	440 658 242

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.7 PRIORITY TECHNICKEJ POMOCI

2.7.1 PRIORITA 7P1 TECHNICKÁ POMOC EFRR

2.7.1.1.1 INTERVENCIE Z FONDOV

Typy opatrení boli vyhodnotené ako zlučiteľné so zásadou "výrazne nenarušiť", keďže:

☐ neočakáva sa, že by mali, vzhľadom na svoj charakter, akýkoľvek významný negatívny vplyv na životné prostredie
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti
☐ boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa technického usmernenia, týkajúceho sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť" v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, alebo boli vyhodnotené ako zlučiteľné podľa metodológie členského štátu

Súvisiace typy akcií:

Podpora na operácie technickej pomoci (tzn. všetky projekty technickej pomoci Programu Slovensko) bude poskytovaná na pomernom základe v súlade s článkom 63 odsek 9 všeobecného nariadenia.

Opatreniami technickej pomoci bude:

- zabezpečenie kvalitných administratívnych kapacít (ďalej aj ,,AK“) na všetkých úrovniach riadenia, implementácie, kontroly a auditu, boja proti korupcii a podvodom v rámci fondov EÚ, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne fungovanie a napĺňanie stratégií definovaných v rámci programového obdobia 2021 – 2027 a posilnenie absorpčnej schopnosti, vrátane posilnenia administratívnych kapacít na regionálnej úrovni

Zásadnou podmienkou je zabezpečenie kvalitných, odborne zdatných AK a ich stability. Jedným z hlavných nástrojov zníženia fluktuácie AK je nastavenie systematického riadenia ľudských zdrojov so zadefinovaním jednotných princípov plánovania AK, zavedenie objektívneho a motivačného systému odmeňovania so zohľadnením výkonnosti AK. V programovom období 2014 – 2020 boli AK financované z prostriedkov OP TP, ale aj z prostriedkov technických pomocí v rámci ostatných OP. Tento stav prinášal nerovnomernosť vo finančnom ohodnotení AK, nakoľko každý RO riadil čerpanie zdrojov technickej pomoci a mzdovú politiku odlišne. Program Slovensko však prináša v tejto oblasti veľký priestor na zlepšenie, nakoľko oprávnené AK budú financované z jednej technickej pomoci; vznikne tak priestor na zavedenie transparentného systému finančného ohodnotenia naprieč celým spektrom AK naviazaného na výkonnosť AK a jednotlivých subjektov zapojených do implementácie fondov politiky súdržnosti 2021 – 2027. Uvedený nástroj by mal významne znížiť mieru fluktuácie AK v rámci týchto subjektov. Systém je však nevyhnutné nastaviť aj na takú úroveň, aby orgány fondov EÚ boli na trhu práce konkurencieschopné v porovnaní so súkromným sektorom.

Veľký dôraz bude kladený na budovanie interných administratívnych kapacít, ktoré budú zabezpečovať aj tie vysoko odborné špecifické činnosti, ktoré boli v minulosti externalizované. Externalizácia bude v programovom období 2021 – 2027 využívaná iba pri tých aktivitách, ktoré z objektívnych dôvodov nie je možné zabezpečiť internými administratívnymi kapacitami v rozsahu nevyhnutnom pre plynulú implementáciu (napr. hodnotenie).

Nepochybným prínosom zoštíhlenia implementačných a riadiacich štruktúr bude úspora nákladov na ich činnosť. Na základe požiadaviek EK, ale aj na základe skutočných potrieb regiónov bude na druhej strane pomoc smerovaná priamo do regiónov v podstatne väčšej miere ako v predchádzajúcich obdobiach. Zjednodušene možno povedať, že úspora finančných prostriedkov na úrovni ústredných orgánov štátnej správy a ostatných subjektov zapojených do implementácie, riadenia, kontroly a auditu bude plne využitá pre podporu žiadateľov priamo v regiónoch. Vďaka zoštíhleniu implementačných a riadiacich štruktúr, a zjednodušeniu implementácie sa predpokladá zníženie AK na horizontálnej a implementačnej úrovni o 20 %.

Detailné informácie o budovaní AK sú uvedené v dokumente Cestovná mapa budovania administratívnych kapacít pre 2020+.

Investície budú smerovať aj do podpory budúcich AK formou multilaterálnej spolupráce s vybranými univerzitami (vrátane zahraničných) prostredníctvom financovania predmetov zameraných na riadenie, implementáciu, kontrolu a audit fondov EÚ. Vedľajším efektom bude aj zlepšenie vnímania EÚ mladou generáciou.

Príprava a implementácia projektov bude zabezpečovaná aj prostredníctvom siete regionálnych centier Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Tieto v spolupráci s Technickými sekretariátmi Rád Partnerstva (ako integrálnej súčasti VÚC) a administratívnymi kapacitami území UMR zabezpečia podporu

pre žiadateľov a prijímateľov v celom procese implementácie a uľahčia prístup a informovanosť o tomto druhu podpory aktérom v území.

- zabezpečenie a následný rozvoj centrálneho plánu vzdelávania

Jedným z vysoko pozitívne hodnotených príkladov dobrej praxe, ktorý bol financovaný z OP TP v programovom období 2014 – 2020 bolo zavedenie centrálneho plánu vzdelávania (ďalej aj „CPV“) v zmysle kompetenčného modelu. Profesionálne AK sú kľúčovým kapitálom, ktorý ovplyvňuje kvalitu poskytovaných služieb. Zvyšovanie ich odbornosti tvorí neodmysliteľnú súčasť v procese intenzívneho zvyšovania kvality poskytnutých služieb zo strany subjektov implementujúcich fondy EÚ a má vplyv aj na kvalitu a rýchlosť investícií a chybovosť pri implementácii fondov EÚ. CPV bude tvoriť základný rámec pre vzdelávanie AK subjektov zapojených do riadenia, implementácie, kontroly a auditu, boja proti korupcii a podvodom v rámci fondov EÚ a vytvárať priestor pre kontinuálne a konzistentné prehlbovanie vedomostí v súlade s potrebami AK. Bude potrebné zabezpečiť prevádzku IS CPV a ďalších vzdelávacích systémov podporujúcich aj dištančné vzdelávanie, prispôsobenie obsahu vzdelávania aktuálnym potrebám programového obdobia 2021 – 2027 a priebežné zvyšovanie kvality a rozsahu ponúkaných vzdelávacích aktivít. Vzdelávanie AK bude vhodne dopĺňané o špecifické vzdelávanie prostredníctvom aktivít, ktoré bude komplementárnym spôsobom dopĺňať vzdelávacie aktivity realizované v rámci CPV, čím sa zabezpečí zavedenie komplexných systémových nástrojov pre zvyšovanie odbornosti zamestnancov.

- viditeľnosť a komunikácia, prostredníctvom adresných informačných a komunikačných kampaní a aktivít

Cieľom je zvýšiť povedomie širokej verejnosti o možnostiach podpory ako aj komunikáciu príkladov dobrej praxe tak, aby zvýšila kvalitu aj rýchlosť investícií z fondov EÚ. Vďaka implementácii P SK vznikne priestor pre jednotné, centralizovane riadené komunikačné aktivity. Cieľom je rovnomerné a efektívne využívanie alokovaných zdrojov. Komunikačné aktivity budú koordinované útvarom MIRRI SR zodpovedným za komunikáciu, ktorý bude plniť aj funkciu národného komunikačného koordinátora a komunikačného úradníka P SK tak, aby nedochádzalo k prelínaniu komunikačných kampaní, ale naopak, k vzájomnej synergii medzi RO P SK a všetkými SO a tiež tak, aby sa informácie dostali včas do všetkých regiónov Slovenska a v súlade s požiadavkami partnerov zastúpených v pracovnej skupine pre informovanie a komunikáciu pre PO 2021-27 ku všetkým cieľovým skupinám. Komunikačná stratégia na centrálnej úrovni bude základným nástrojom pre informovanie cieľových skupín. Implementáciou takto nastavenej komunikačnej stratégie je možné presnejšie a cielenejšie informovať cieľové skupiny o pripravovaných, ako aj o zrealizovaných aktivitách, resp. ich prínose pre život občanov a firiem. Podstatnou výhodou takto centrálne riadenej stratégie je tiež eliminovať duplicity v informačných kampaniach a lepšie hodnotiť skutočné dopady cielenej informačnej kampane.

- jednotný IT monitorovací systém a ostatné informačné systémy, vrátane jednotného platobného a účtovného systému, nevyhnutné na realizáciu prierezových činností, ktoré tvoria efektívny nástroj na podporu implementácie

MIRRI SR na základe analýzy rozhodlo, že pre programové obdobie 2021 – 2027 v záujme hospodárnosti a efektívnosti vyvinie samostatný, nový informačný monitorovací systém. Podpora z technickej asistencie bude zameraná na nevyhnutný vývoj, prevádzku a údržbu existujúcich informačných systémov v oblasti riadenia a implementácie fondov EÚ, ako aj na zabezpečenie vývoja nevyhnutných inovácií. Monitorovací systém zabezpečí v čo najvyššej možnej miere elektronizáciu implementačných procesov. Cieľom vývoja monitorovacieho systému je jeho prepojenie s relevantnými existujúcimi zdrojmi administratívnych dát s dôrazom na zjednodušenie činností na strane žiadateľov, resp. prijímateľov, a tiež skrátenie časových nárokov, na strane žiadateľov a AK subjektov implementujúcich fondy EÚ. Prepojením na jednotný platobný a účtovný systém, ako systém komplementárny k monitorovaciemu systému v oblasti platieb a účtovania, bude zabezpečená celistvosť elektronizácie procesov s cieľom urýchlenia implementácie. Kvôli zrýchleniu investícií z fondov EÚ sa zvažuje zavedenie zákazníckej linky pre podporu v IT systéme vo forme 24/7. Zároveň bude zabezpečená funkčnosť všetkých nevyhnutných častí IT monitorovacieho systému v zmysle príslušnej legislatívy. Podporené budú tiež aktivity v súvislosti s ostatnými informačnými systémami v oblasti riadenia, implementácie, kontroly a auditu, boja proti korupcii a podvodom v rámci fondov EÚ. Cieľom je zabezpečenie plynulého a efektívneho chodu pre organizácie využívajúce tieto systémy a umožniť ich rozvoj tak, aby reflektovali zmeny v legislatívne a metodické zmeny právnych aktov, metodických postupov SR a EÚ a najnovších poznatkov..

- zabezpečenie nevyhnutných odborných poradenských služieb, adekvátneho materiálno-technického, prevádzkového vybavenia, režijných výdavkov a mobility s ohľadom na ich hospodárnosť a ekologický aspekt

Opatrenie je zamerané na financovanie hodnotení, analýz, štúdií, hodnotení, expertíznych posúdení, právnych služieb, výkonu auditov a kontrol, ktoré sú prirodzenou súčasťou efektívneho a účinného riadenia P SK. Bude tiež zabezpečené financovanie komplexných konzultačných, poradenských a právnych služieb, ktoré prispejú k efektívnej implementácii P SK. Realizáciou opatrenia sa tiež zabezpečí zvyšovanie účinnosti kontroly a auditu, prostredníctvom financovania odborného poradenstva, konzultácii a externej expertnej podpory. Podporené budú tiež aktivity, ktorých hlavným cieľom je zlepšenie pracovných podmienok a zvýšenie kvality a efektívnosti vykonávania úloh spojených s implementáciou fondov EÚ. Jednotné financovanie z Programu Slovensko opäť vo viacerých oblastiach poskytuje priestor na efektívnejšie využívanie prostriedkov a ich zdieľanie medzi AK. Materiálno technické vybavenie bude priamo previazané s pracovnými pozíciami tak, aby boli prostriedky efektívne využívané, a zároveň aby všetky AK disponovali adekvátnym a kvalitným vybavením. Financovaná bude tiež organizácia rôznych platforiem, konferencií, seminárov, alebo workshopov. Prostredníctvom týchto podujatí bude zabezpečená komunikácia s EK, žiadateľmi, prijímateľmi a ostatnými subjektmi zapojenými do implementácie, riadenia, kontroly a auditu fondov EÚ. Realizácia rôznych podujatí taktiež predstavuje priestor pre výmenu skúseností medzi účastníkmi, a následné zlepšenie implementácie fondov EÚ využijúc poznatky aj z iných členských štátov. Časť zdrojov bude vyčlenená aj na zabezpečenie účasti relevantných AK v rámci výborov, pracovných skupín, stretnutí, odborných seminárov či konferencií organizovaných v zahraničí.

- podpora partnerstva s občianskou spoločnosťou a socio-ekonomickými partnermi

Partnerský prístup bude rešpektovaný pri programovaní, počas prípravy riadiacej dokumentácie a partneri budú zapojení aj do samotnej implementácie fondov EÚ. Posilní sa pozícia monitorovacích výborov, v ktorých budú členmi zástupcovia občianskej spoločnosti a socio-ekonomickí partneri, včítane dohľadu nad výkonnosťou Programu Slovensko a všetkých faktorov ovplyvňujúcich túto skutočnosť. Participatívny proces bude využívaný aj pri príprave výziev, a tiež pri odbornom hodnotení. Dôležitou oblasťou je aj spolupráca s partnermi s cieľom zberu a spracovania podnetov od partnerov a širšej verejnosti v rámci procesov prípravy, implementácie a hodnotenia Programu Slovensko a podporených projektov.

Technická pomoc bude zameraná na podporu kapacít zástupcov organizácií občianskej spoločnosti a sociálno-ekonomických partnerov, ktorí vstupujú do systému implementácie a monitorovania fondov EÚ. Technická pomoc sa bude poskytovať aj na poskytovanie podpory, zvyšovanie koordinácie, posilňovanie sieťovania a budovanie kapacít zástupcov občianskej spoločnosti v súlade so Systémom riadenia spolupráce a partnerstva so zástupcami občianskej spoločnosti pri príprave, implementácii a monitoringu fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027[132], ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť systému riadenia fondov EÚ.

MIRRI SR bude koordinovať poskytovanie technickej pomoci a aktivity, zamerané na občiansku spoločnosť a na participatívne a transparentné riadenie implementácie fondov EÚ s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

Detailné informácie o podpore partnerstva s občianskou spoločnosťou a socio-ekonomickými partnermi sú uvedené v dokumente Cestovná mapa budovania administratívnych kapacít pre 2020+.

Hlavné cieľové skupiny:

- subjekty verejnej správy (subjekty štátnej správy, subjekty územnej samosprávy a subjekty záujmovej samosprávy) a nimi zriaďované subjekty;
- socio-ekonomickí partneri;
- akademický sektor;
- mimovládne a neziskové organizácie.

[132] https://www.minv.sk/?ros_vsetky-spravy&sprava=system-riadenia-spoluprace-a-partnerstva-so-zastupcami-obcianskej-spolocnosti-pri-priprave-implementacii-a-monitoringu-fondov-eu-v-programovom-obdobi-2021-2027

2.7.1.1.2 UKAZOVATELE PRIORITY 7P1

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
7P1	EFRR	menej rozvinuté	SOI09	Priemerný ročný počet pracovníkov oprávnených na refundáciu z TP	ročné FTE	1 080	1 080
7P1	EFRR	menej rozvinuté	SOI17	Zrealizované informačné kampane	počet	2	4
7P1	EFRR	menej rozvinuté	SOI18	Počet informačných systémov	počet	6 000	18 000
7P1	EFRR	menej rozvinuté	SOI19	Počet vypracovaných dokumentov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)	počet	144	364

2.7.1.1.3 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P1	EFRR	menej rozvinuté	179	8 437 978
7P1	EFRR	menej rozvinuté	180	38 610 144
7P1	EFRR	menej rozvinuté	181	24 546 846
7P1	EFRR	menej rozvinuté	182	184 101 347

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P1	EFRR	menej rozvinuté	02	255 696 315

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.7.2 PRIORITA 7P2 TECHNICKÁ POMOC KOHÉZNY FOND

Súvisiace typy akcií:

Informácie v kapitole 2.7.1.

Hlavné cieľové skupiny:
Informácie v kapitole 2.7.1.

2.7.2.1.1 UKAZOVATELE PRIORITY 7P2

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI09	Priemerný ročný počet pracovníkov oprávnených na refundáciu z TP	ročné FTE	270	270
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI17	Zrealizované informačné kampane	počet	0	1
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI18	Počet informačných systémov	počet	1 500	4 500
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	SOI19	Počet vypracovaných dokumentov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)	počet	36	91

2.7.2.1.2 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	179	2 198 757
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	180	10 060 977
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	181	6 396 383
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	182	47 972 870

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P2	Kohézny fond	nevzťahuje sa	02	66 628 986

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.7.3 PRIORITA 7P3 TECHNICKÁ POMOC ESF+

Súvisiace typy akcií:

Informácie v kapitole 2.7.1.

Hlavné cieľové skupiny:
Informácie v kapitole 2.7.1.

2.7.3.1.1 UKAZOVATELE PRIORITY 7P3

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
7P3	ESF+	menej rozvinuté	SOI09	Priemerný ročný počet pracovníkov oprávnených na refundáciu z TP	ročné FTE	360	360
7P3	ESF+	menej rozvinuté	SOI17	Zrealizované informačné kampane	počet	1	1
7P3	ESF+	menej rozvinuté	SOI18	Počet informačných systémov	počet	2 000	6 000
7P3	ESF+	menej rozvinuté	SOI19	Počet vypracovaných dokumentov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)	počet	48	121

2.7.3.1.2 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P3	ESF+	menej rozvinuté	179	2 856 411
7P3	ESF+	menej rozvinuté	180	13 070 242
7P3	ESF+	menej rozvinuté	181	8 309 558
7P3	ESF+	menej rozvinuté	182	62 321 685

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P3	ESF+	menej rozvinuté	08	100 000
7P3	ESF+	menej rozvinuté	09	86 457 896

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P3	ESF+	menej rozvinuté	02	86 557 896

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

2.7.4 PRIORITA 7P4 TECHNICKÁ POMOC FST

Súvisiace typy akcií:

Informácie v kapitole 2.7.1.

Hlavné cieľové skupiny:
Informácie v kapitole 2.7.1.

2.7.4.1.1 UKAZOVATELE PRIORITY 7P4

Tabuľka 2: Ukazovatele výstupu

Priorita	Fond	Kategória regiónu	Identif. kód	Ukazovateľ	Merná jednotka	Čiastkový cieľ (2024)	Cieľová hodnota (2029)
7P4	FST	menej rozvinuté	SOI09	Priemerný ročný počet pracovníkov oprávnených na refundáciu z TP	ročné FTE	90	90
7P4	FST	menej rozvinuté	SOI17	Zrealizované informačné kampane	počet	0	0
7P4	FST	menej rozvinuté	SOI18	Počet informačných systémov	počet	500	1 500
7P4	FST	menej rozvinuté	SOI19	Počet vypracovaných dokumentov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)	počet	12	30

2.7.4.1.2 ORIENTAČNÉ ROZDELENIE PROGRAMOVANÝCH ZDROJOV (EÚ) PODĽA TYPU INTERVENCIE

Tabuľka 4: Dimenzia 1 – oblasť intervencie

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P4	FST	menej rozvinuté	179	605 905
7P4	FST	menej rozvinuté	180	2 772 475
7P4	FST	menej rozvinuté	181	1 762 633
7P4	FST	menej rozvinuté	182	13 219 746

Tabuľka 7: Dimenzia 6 – sekundárne tematické okruhy ESF+

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
-	-	-	-	-

Tabuľka 8: Dimenzia 7 – dimenzia rodovej rovnosti v rámci ESF+*, EFRR, Kohézneho fondu a FST

Číslo priority	Fond	Kategória regiónu	Kód	Suma (v EUR)
7P4	FST	menej rozvinuté	02	18 360 759

* V zásade 40 % v prípade ESF+ prispieva k sledovaniu rodovej rovnosti. 100 % sa uplatňuje, keď sa členský štát rozhodne použiť článok 6 nariadenia o ESF+, ako aj špecifické akcie programu v oblasti rodovej rovnosti.

3 FINANČNÝ PLÁN

3.1 PREVODY A PRÍSPEVKY

Zmena programu týkajúca sa	☐ príspevku do Programu InvestEU
	☐ prevodu do nástrojov v rámci priameho alebo nepriameho riadenia
	☐ prevodu medzi EFRR, ESF+, Kohéznym fondom alebo do iného fondu alebo fondov

Tabuľka 15A: Príspevok do Programu InvestEU* (rozdelenie podľa rokov)

Príspevok z		Príspevok do	Rozdelenie podľa rokov							
Fond	Kategória regiónu	Segment(-y) InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
EFRR	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ESF+	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kohézny fond	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ENRAF	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*Pre každú novú žiadosť o príspevok sa v zmene programu stanovia celkové sumy za každý rok podľa fondu a kategórie regiónu.

Tabuľka 15B: Príspevok do Programu InvestEU* (zhrnutie)

	Kategória regiónu	Segment 1 Udržateľná infraštruktúra	Segment 2 Inovácia a digitalizácia	Segment 3 MSP	Segment 4 Sociálne investície a zručnosti	Spolu
		a)	b)	c)	d)	f)=a)+b)+c)+d)
EFRR	viac rozvinuté	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-
ESF+	viac rozvinuté	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-
Kohézny fond	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-
ENRAF	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-
Spolu		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

*Kumulatívne sumy všetkých príspevkov uskutočnených prostredníctvom zmien programu počas programového obdobia. Pre každú novú žiadosť o príspevok sa v zmene programu stanovia celkové sumy za každý rok podľa fondu a kategórie regiónu.

Tabuľka 16A: Prevody do nástrojov v rámci priameho alebo nepriameho riadenia (rozdelenie podľa rokov)

Prevod z		Prevod do	Rozdelenie podľa rokov							
Fond	Kategória regiónu	Nástroj	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
EFRR	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ESF+	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kohézny fond	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ENRAF	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabuľka 16B: Prevody do nástrojov v rámci priameho alebo nepriameho riadenia* (súhrn)

Fond	Kategória regiónu	Nástroj 1	Nástroj 2	Nástroj 3	Nástroj 4	Nástroj 5**	Spolu
		a)	b)	c)	d)	e)	f)=a)+b)+c)+d)+e)
EFRR	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-
ESF+	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-
Kohézny fond	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-
ENRAF	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-
Spolu		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

*Kumulatívne sumy všetkých prevodov uskutočnených prostredníctvom zmien programu počas programového obdobia. Pre každú novú žiadosť o prevod sa v zmene programu stanovia celkové sumy prevedené za každý rok podľa fondu a kategórie regiónu.
**Prevody do akéhokoľvek iného nástroja v rámci priameho alebo nepriameho riadenia sa môžu uskutočniť, ak je takáto možnosť stanovená v základnom akte. Zodpovedajúcim spôsobom sa uvedie počet a názvy príslušných nástrojov Únie.

Tabuľka 17A: Prevody medzi EFRR, ESF+ a Kohéznym fondom alebo do iného fondu alebo fondov* (rozdelenie podľa rokov)

Prevody z		Prevody do		Rozdelenie podľa rokov							
Fond	Kategória regiónu	Fond	Kategória regiónu (v relevantnom prípade)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
EFRR	viac rozvinuté	Kohézny fond	nevzťahuje sa	0	263 939	268 185	272 518	276 936	229 485	234 075	**1 545 138**
	menej rozvinuté			0	130 077 060	134 459 967	139 953 823	145 766 847	126 723 888	133 207 614	**810 189 199**
ESF+	viac rozvinuté			0	15 635	15 887	16 143	16 405	13 595	13 869	**91 534**
	menej rozvinuté			0	7 705 608	7 965 271	8 290 548	8 635 076	7 507 310	7 892 373	**47 996 186**

* Prevod do iných programov. Prevody medzi EFRR a ESF+ sa môžu uskutočniť len v rámci rovnakej kategórie regiónu.

Tabuľka 17B: Prevody medzi EFRR, ESF+ a Kohéznym fondom alebo do iného fondu alebo fondov* (zhrnutie)

		EFRR		ESF+		Kohézny fond	ENRAF	AMIF	ISF	BMVI	Spolu
		viac rozvinuté	menej rozvinuté	viac rozvinuté	menej rozvinuté						
EFRR	viac rozvinuté			0		1 545 138	0	0	0	0	**1 545 138**
	menej rozvinuté				0	810 189 199	0	0	0	0	**810 189 199**
ESF+	viac rozvinuté	0				91 534	0	0	0	0	**91 534**
	menej rozvinuté		0			47 996 186	0	0	0	0	**47 996 186**
Kohézny fond	nevzťahuje sa	0	0	0	0		0	0	0	0	**0**
ENRAF	nevzťahuje sa	0	0	0	0	0		0	0	0	**0**
Spolu		**0**	**0**	**0**	**0**	**859 822 057**	**0**	**0**	**0**	**0**	**859 822 057**

*Kumulatívne sumy všetkých prevodov uskutočnených prostredníctvom zmien programu počas programového obdobia. Pre každú novú žiadosť o prevod sa v zmene programu stanovia celkové sumy prevedené za každý rok podľa fondu a kategórie regiónu.

Nový viacročný finančný rámec (VFR) predpokladá výrazné zníženie celkovej alokácie pre Kohézny fond (KF) na úrovni EÚ. Zníženie alokácie pre KF na úrovni SR je ešte výraznejšie (1,613 mld. EUR na PO 2021 – 2027 v porovnaní so 4,168 mld. EUR v rokoch 2014 – 2020 predstavuje 61 %-ný pokles).

Vzhľadom na potreby v oblasti životného prostredia a dopravy identifikované národnými stratégiami a záväzkami, je alokácia KF pre SR výrazne nedostatočná. Preto s cieľom podporiť plnenie záväzkov a požiadaviek, ktoré vyplývajú z právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a v oblasti dopravy **SR plánuje využiť možnosť transferu zdrojov z EFRR vo výške 10 % a transfer zdrojov z ESF+ vo výške 2 % do KF.** Zdroje KF po transfere sú rovnomerne rozdelené medzi investície do TEN-T infraštruktúry a oblasti životného prostredia. Celkové zdroje KF po transfere dosiahnu len 61,96 % alokácie KF v PO 2014 – 2020, zatiaľ čo zdroje EFRR a ESF+ zostanú aj po transferoch na rovnakej úrovni ako v PO 2014 – 2020. V prípade transferu z ESF+ bolo brané do úvahy výrazné navýšenie zdrojov do tejto oblasti v rámci PO 2014 – 2020 – využitie realokovaných zdrojov na COVID-19 vo výške **391 mil. EUR** (tzn. 53 % z presunov išlo na navýšenie ESF), ako aj dodatočných zdrojov z REACT-EU na obdobie 2014 – 2020 vo výške **509 mil. EUR** priamo do ESF (65 % celkovej alokácie React EU) a tiež **24 mil. EUR** do FEAD. Zároveň bolo brané do úvahy aj plánované využitie flexibilít, ktoré boli schválené v rámci iniciatívy CARE, a to využitie zdrojov EFRR najmä na aktivity spadajúce pod oprávnenosť ESF. Objem zdrojov ESF+ na úrovni rokov 2014 – 2020, nebude mať negatívny vplyv na ostatné špecifické ciele ESF+, najmä vzdelávanie a sociálnu

inklúziu (najmä MRK), ktoré budú významne podporené aj z POO a budú sa využívať v období s nižšou úrovňou nezamestnanosti ako v rokoch 2014 – 2020.

KF je možné využiť na celom území SR, avšak presunuté zdroje sa použijú na zvýšenie intenzity podpory predovšetkým na území menej rozvinutých regiónoch (MRR). Investície z KF budú pokrývať 5 špecifických cieľov CP 2. Opatrenia zamerané na zníženie energetickej náročnosti budov (RSO 2.1) budú umiestnené prevažne v MRR (viac ako 65 % v obytných budovách a viac ako 90 % vo verejných budovách). V oblasti adaptácie na zmenu klímy (RSO 2.4) ide o opatrenia na zadržiavanie vody na účely adaptácie na zmenu klímy v sídlach a na vidieku a/alebo ochranu pred povodňami, ktoré budú zamerané predovšetkým (96 % investícií) na MRR. V oblasti udržateľného hospodárenia s vodou (RSO 2.5) sa investície zamerajú na čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov (EO), kde sa 97,9 % zdrojov poskytne na MRR. V rámci ochrany prírody, biodiverzity a krajiny vrátane ochrany sústavy Natura 2000 (RSO 2.7) bude 95 % investícií umiestnených do MRR. V rámci RSO 2.8 (Udržateľná mobilita v Bratislavskom regióne) bude 100 % investícií KF alokovaných vo VRR.

Investície KF v sektore dopravy (CP 3) budú v súlade s národnou stratégiou „Strategický plán rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2030“ prijatou v roku 2017. Investície sa sústredia najmä do Žilinského, Prešovského a Banskobystrického kraja.

Realizácia veľkých infraštruktúrnych projektov podľa viacerých štúdií a hodnotení výraznou mierou prispieva k tvorbe pracovných miest, k podpore rastu hospodárstva a zvyšovaniu konkurencieschopnosti slovenských regiónov. Investície do environmentálnej infraštruktúry prispejú k rozvoju regiónov (t. j. aj k plneniu cieľov EFRR) a sekundárne vytvoria podmienky na tvorbu nových podnikov, pracovných miest a zlepšenie životných podmienok obyvateľov (t. j. prispejú aj k plneniu cieľov ESF+). Navýšenie zdrojov KF umožní vo väčšej miere financovať aktivity, ktoré zlepšia kvalitu životného prostredia a prispejú k zelenej transformácii Slovenska.

3.2 FST: PRIDELENIE PROSTRIEDKOV V RÁMCI PROGRAMU A PREVODY

3.2.1 PRIDELENIE PROSTRIEDKOV Z FST NA PROGRAM PRED PREVODMI PODĽA PRIORITY (V RELEVANTNÝCH PRÍPADOCH)

Tabuľka 18: Pridelenie prostriedkov z FST na program v súlade s článkom 3 nariadenia o FST pred prevodmi

Priorita FST	459 019 001
Spolu	**459 019 001**

3.2.2 PREVODY DO FST AKO DOPLNKOVÁ PODPORA (V RELEVANTNÝCH PRÍPADOCH)

Prevod do FST	☐ týka sa vnútorných prevodov v rámci programu s pridelenými prostriedkami z FST	-
	☐ týka sa prevodov z iných programov do programu s pridelenými prostriedkami z FST	-

Tabuľka 18A: Prevody do FST v rámci programu (rozdelenie podľa rokov)

Prevod z		Prevod do	Rozdelenie podľa rokov							
Fond	Kategória regiónu	Priorita FST*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
EFRR	viac rozvinuté	Priorita 1 FST	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté		-	-	-	-	-	-	-	-
ESF+	viac rozvinuté	Priorita 2 FST	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté		-	-	-	-	-	-	-	-

* Zdroje FST by sa mali doplniť zdrojmi EFRR alebo ESF+ z kategórie regiónu, v ktorom sa príslušné územie nachádza.

Tabuľka 18B: Prevod zdrojov z EFRR a ESF+ do FST v rámci programu

		Pridelené prostriedky z FST v programe* v členení podľa kategórie regiónu, na ktorom území sa nachádza** (podľa priority FST)	
		Priorita FST (pre každú prioritu FST)	Suma
Prevod v rámci programu* (doplnková podpora) podľa kategórie regiónu			
EFRR	viac rozvinuté	-	-

	menej rozvinuté	-	-
ESF+	viac rozvinuté	-	-
	menej rozvinuté	-	-
Spolu	**viac rozvinuté**	**-**	**-**
	menej rozvinuté	**-**	**-**

*Program s pridelenými prostriedkami FST.
** Zdroje FST by sa mali doplniť zdrojmi EFRR alebo ESF+ z kategórie regiónu, v ktorom sa príslušné územie nachádza.

Tabuľka 18C: Prevody do FST z iného programu/iných programov (rozdelenie podľa rokov)

Prevod z		Prevod do	Rozdelenie podľa rokov							
Fond	Kategória regiónu	Priorita FST*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
EFRR	viac rozvinuté	Priorita 1 FST	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté		-	-	-	-	-	-	-	-
ESF+	viac rozvinuté	Priorita 2 FST	-	-	-	-	-	-	-	-
	menej rozvinuté		-	-	-	-	-	-	-	-

* Zdroje FST by sa mali doplniť zdrojmi EFRR alebo ESF+ z kategórie regiónu, v ktorom sa príslušné územie nachádza.

Tabuľka 18D: Prevod zdrojov z EFRR a ESF+ z iných programov do FST v tomto programe

		Doplnková podpora v prospech FST v tomto programe* pre územie, ktoré sa nachádza*** v danej kategórii regiónu (podľa priority):	
		Priorita FST	Suma
Prevod(-y) z iného programu/iných programov** podľa kategórie regiónu			
EFRR	viac rozvinuté	-	-
	menej rozvinuté	-	-
ESF+	viac rozvinuté	-	-
	menej rozvinuté	-	-
Spolu			**-**

*Program s pridelenými prostriedkami z FST, ktorý získa doplnkovú podporu z EFRR a ESF+.
**Program, ktorý poskytuje doplnkovú podporu z EFRR a ESF+ (zdroj).
***Zdroje FST by sa mali doplniť zdrojmi z EFRR alebo ESF+ kategórie regiónu, v ktorom sa príslušné územie nachádza.

3.3 PREVODY MEDZI KATEGÓRIAMI REGIÓNU VYPLÝVAJÚCE ZO STREDNODOBÉHO PRESKÚMANIA

Tabuľka 19A: Prevody medzi kategóriami regiónu vyplývajúce zo strednodobého preskúmania v rámci programu (rozdelenie podľa rokov)

Prevod z	Prevod do	Rozdelenie podľa rokov			
Kategória regiónu*	Kategória regiónu*	2025	2026	2027	Spolu
viac rozvinuté	viac rozvinuté / menej rozvinuté	-	-	-	-
menej rozvinuté		-	-	-	-

* Vzťahuje sa len na EFRR a ESF+.

Tabuľka 19B: Prevody medzi kategóriami regiónu vyplývajúce zo strednodobého preskúmania do iných programov (rozdelenie podľa rokov)

Prevod z	Prevod do	Rozdelenie podľa rokov			
Kategória regiónu*	Kategória regiónu*	2025	2026	2027	Spolu
viac rozvinuté	viac rozvinuté / menej rozvinuté	-	-	-	-
menej rozvinuté		-	-	-	-

* Vzťahuje sa len na EFRR a ESF+.

3.4 SPÄTNÉ PREVODY

Tabuľka 20A: Spätné prevody (rozdelenie podľa rokov)

Prevod z	Prevod do		Rozdelenie podľa rokov							
InvestEU alebo iný nástroj Únie	Fond	Kategória regiónu	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
InvestEU	EFRR	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-

segment 1 segment 2 segment 3 segment 4 Nástroj Únie 1 Nástroj Únie 2 [...]		menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-
	ESF+	viac rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-
		menej rozvinuté	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kohézny fond	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-	-	-
	ENRAF	nevzťahuje sa	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabuľka 20B: Spätné prevody* (zhrnutie)

Z / do	EFRR		ESF+		Kohézny fond	ENRAF
	viac rozvinuté	menej rozvinuté	viac rozvinuté	menej rozvinuté		
InvestEU	-	-	-	-	-	-
Segment 1	-	-	-	-	-	-
Segment 2	-	-	-	-	-	-
Segment 3	-	-	-	-	-	-
Segment 4	-	-	-	-	-	-
Nástroj 1	-	-	-	-	-	-
Nástroj 2	-	-	-	-	-	-
Nástroj 3	-	-	-	-	-	-
Nástroj 4**	-	-	-	-	-	-

*Kumulatívne sumy všetkých prevodov uskutočnených prostredníctvom zmien programu počas programového obdobia. Pre každú novú žiadosť o prevod sa v zmene programu stanovia celkové sumy prevedené za každý rok podľa fondu a kategórie regiónu.

**Prevody do akéhokoľvek iného nástroja v rámci priameho alebo nepriameho riadenia sa môžu uskutočniť, ak je takáto možnosť stanovená v základnom akte. Zodpovedajúcim spôsobom sa uvedie počet a názvy príslušných nástrojov Únie.

3.5 FINANČNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY PODĽA ROKU

Tabuľka 10: Finančné rozpočtové prostriedky podľa roku

Fond		Kategória regiónu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 len pre ENRAF	2027		2027 len pre ENRAF	Spolu
								Finančné rozpočtové prostriedky bez sumy flexibility	Suma flexibility		Finančné rozpočtové prostriedky bez sumy flexibility	Suma flexibility		
EFRR		viac rozvinuté	0	79 396 652	82 022 604	85 303 673	88 773 581	38 528 329	38 528 329		40 461 676	40 461 675		**493 476 519**
		menej rozvinuté	0	1 093 699 364	1 130 550 783	1 176 742 949	1 225 618 654	532 751 461	532 751 462		560 008 919	560 008 919		**6 812 132 511**
Spolu			**0**	**1 173 096 016**	**1 212 573 387**	**1 262 046 622**	**1 314 392 235**	**571 279 790**	**571 279 791**		**600 470 595**	**600 470 594**		**7 305 609 030**
ESF+		viac rozvinuté	0	8 045 823	8 311 528	8 643 217	8 994 349	3 903 255	3 903 254		4 099 287	4 099 287		**50 000 000**
		menej rozvinuté	0	370 268 084	382 745 180	398 375 117	414 930 028	180 369 310	180 369 311		189 620 645	189 620 644		**2 306 298 319**
Spolu			**0**	**378 313 907**	**391 056 708**	**407 018 334**	**423 924 377**	**184 272 565**	**184 272 565**		**193 719 932**	**193 719 931**		**2 356 298 319**
FST	Zdroje nariadenia o FST podľa článku 3		0	34 335 559	34 887 090	35 449 653	36 023 467	14 924 894	14 924 894		15 223 392	15 223 392		**200 992 341**
	Zdroje nariadenia o FST podľa článku 4		0	127 985 415	130 041 245									**258 026 660**
	Zdroje nariadenia o FST podľa článku 7 (súvisiace so zdrojmi nariadenia o FST podľa článku 3)		0	0	0	0	0	0	0		0	0		**0**
	Zdroje nariadenia o FST podľa článku 7 (súvisiace so zdrojmi nariadenia o FST podľa článku 4)		0	0	0									**0**
Spolu			**0**	**162 320 974**	**164 928 335**	**35 449 653**	**36 023 467**	**14 924 894**	**14 924 894**		**15 223 392**	**15 223 392**		**459 019 001**
Kohézny fond		nevzťahuje sa	0	397 043 175	410 410 121	427 157 169	444 888 995	193 376 293	193 376 293		203 278 268	203 278 269		**2 472 808 583**
ENRAF		nevzťahuje sa	0	0	0	0	0			0			0	**0**
Spolu			**0**	**2 110 774 072**	**2 178 968 551**	**2 314 671 778**	**2 219 229 074**	**963 853 542**	**963 853 543**	**0**	**1 012 692 187**	**1 012 692 186**	**0**	**12 593 734 933**

3.6 CELKOVÉ FINANČNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY PODĽA FONDU A SPOLUFINANCOVANIA Z NÁRODNÝCH ZDROJOV

Pre programy v rámci cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu, ak bola v partnerskej dohode vybraná technická pomoc v súlade s článkom 36 ods. 4 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

Tabuľka 11: Celkové finančné rozpočtové prostriedky podľa fondu a spolufinancovania z národných zdrojov

Číslo cieľa politiky / špecifického cieľa FST alebo technická pomoc	Priorita	Základ pre výpočet podpory Únie (celkové oprávnené náklady alebo verejný príspevok)	Fond	Kategória regiónu*	Príspevok Únie	Rozdelenie príspevku Únie		Národný príspevok*	Orientačné rozdelenie národného príspevku*		Spolu*	Miera spolufinancovania*
						Príspevok Únie mínus suma flexibility	Suma flexibility		verejné	súkromné		
					a) = g)+h)	g)	h)	b)=c)+d)	c)	d)	e)=a)+b)	f) = a)/e)
CP1	1P1 Výskum, veda a inovácie	C	EFRR	viac rozvinuté	170 764 725	143 430 686	27 334 039	256 147 088	256 147 088	0	**426 911 813**	40.00%
				menej rozvinuté	1 607 285 275	1 349 454 461	257 830 814	283 638 578	283 638 578	0	**1 890 923 853**	85.00%
CP1	1P2 Digitálna pripojiteľnosť	C	EFRR	viac rozvinuté	5 000 000	4 199 658	800 342	7 500 000	7 500 000	0	**12 500 000**	40.00%
				menej rozvinuté	107 100 000	89 919 677	17 180 323	18 900 000	18 900 000	0	**126 000 000**	85.00%
CP2	2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	C	EFRR	viac rozvinuté	179 094 826	150 427 401	28 667 425	268 642 239	268 642 239	0	**447 737 065**	40.00%
				menej rozvinuté	1 024 465 923	860 127 403	164 338 520	180 788 105	180 788 105	0	**1 205 254 028**	85.00%
CP2	2P2 Životné prostredie	C	EFRR	viac rozvinuté	65 997 638	55 433 500	10 564 138	98 996 457	98 996 457	0	**164 994 095**	40.00%
				menej rozvinuté	1 157 000 722	971 401 785	185 598 937	204 176 598	204 176 598	0	**1 361 177 320**	85.00%
CP2	2P3 Udržateľná mestská mobilita	C	EFRR	viac rozvinuté	6 000 000	5 039 589	960 411	9 000 000	9 000 000	0	**15 000 000**	40.00%
				menej rozvinuté	584 500 000	490 738 107	93 761 893	103 147 059	103 147 059	0	**687 647 059**	85.00%
CP3	3P1 Doprava	C	EFRR	viac rozvinuté	21 984 379	18 465 375	3 519 004	32 976 569	32 976 569	0	**54 960 948**	40.00%
				menej rozvinuté	767 330 621	644 240 165	123 090 456	135 411 287	135 411 287	0	**902 741 908**	85.00%
CP4	4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce	C	EFRR	viac rozvinuté	2 206 450	1 853 267	353 183	3 309 675	3 309 675	0	**5 516 125**	-
				menej rozvinuté	2 000 000	1 679 172	320 828	352 942	352 942	0	**2 352 942**	85.00%

CP4	4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce	C	ESF+	viac rozvinuté	5 227 405	4 390 755	836 650	7 841 108	7 841 108	0	**13 068 513**	40.00%
				menej rozvinuté	518 037 693	434 931 037	83 106 656	91 418 417	91 418 417	0	**609 456 110**	85.00%
CP4	4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie	C	EFRR	viac rozvinuté	16 226 313	13 628 993	2 597 320	24 339 470	24 339 470	0	**40 565 783**	40.00%
				menej rozvinuté	253 667 237	212 975 500	40 691 737	44 764 807	44 764 807	0	**298 432 044**	85.00%
CP4	4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie	C	ESF+	viac rozvinuté	6 746 688	5 666 875	1 079 813	10 120 032	10 120 032	0	**16 866 720**	40.00%
				menej rozvinuté	346 653 312	291 041 146	55 612 166	61 174 114	61 174 114	0	**407 827 426**	85.00%
CP4	4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	C	EFRR	viac rozvinuté	5 000 000	4 199 658	800 342	7 500 000	7 500 000	0	**12 500 000**	40.00%
				menej rozvinuté	45 000 000	37 781 377	7 218 623	7 941 177	7 941 177	0	**52 941 177**	85.00%
CP4	4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	C	ESF+	viac rozvinuté	4 355 000	3 657 979	697 021	6 532 500	6 532 500	0	**10 887 500**	40.00%
				menej rozvinuté	187 251 000	157 211 092	30 039 908	33 044 295	33 044 295	0	**220 295 295**	85.00%
CP4	4P4 Záruka pre mladých	C	ESF+	viac rozvinuté	5 694 307	4 782 929	911 378	8 541 461	8 541 461	0	**14 235 768**	40.00%
				menej rozvinuté	278 274 985	233 632 473	44 642 512	49 107 351	49 107 351	0	**327 382 336**	85.00%
CP4	4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby	C	EFRR	viac rozvinuté	13 206 448	11 092 513	2 113 935	19 809 672	19 809 672	0	**33 016 120**	40.00%
				menej rozvinuté	543 543 552	456 351 640	87 191 912	95 919 451	95 919 451	0	**639 463 003**	85.00%
CP4	4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby	C	ESF+	viac rozvinuté	13 564 600	11 393 574	2 171 026	20 346 900	20 346 900	0	**33 911 500**	40.00%
				menej rozvinuté	599 643 346	503 445 030	96 198 316	105 819 414	105 819 414	0	**705 462 760**	85.00%
CP4	4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít	C	EFRR	viac rozvinuté	2 000 000	1 679 863	320 137	3 000 000	3 000 000	0	**5 000 000**	40.00%
				menej rozvinuté	97 000 000	81 439 857	15 560 143	17 117 648	17 117 648	0	**114 117 648**	85.00%
CP4	4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít	C	ESF+	viac rozvinuté	3 000 000	2 519 848	480 152	4 500 000	4 500 000	0	**7 500 000**	40.00%
				menej rozvinuté	167 000 000	140 208 877	26 791 123	29 470 589	29 470 589	0	**196 470 589**	85.00%

CP4	4P7 Sociálne inovácie a experimenty	C	ESF+		viac rozvinuté	8 017 000	6 733 872	1 283 128	421 948	421 948	0	**8 438 948**	95.00%
					menej rozvinuté	60 136 000	50 488 629	9 647 371	3 165 053	3 165 053	0	**63 301 053**	95.00%
CP4	4P8 Potravinová a materiálna deprivácia	C	ESF+		viac rozvinuté	3 395 000	2 851 627	543 373	377 223	377 223	0	**3 772 223**	90.00%
					menej rozvinuté	64 758 000	54 369 141	10 388 859	7 195 334	7 195 334	0	**71 953 334**	90.00%
CP5	5P1 Moderné regióny	C	EFRR		viac rozvinuté	5 995 740	5 036 012	959 728	8 993 610	8 993 610	0	**14 989 350**	40.00%
					menej rozvinuté	397 641 975	333 854 696	63 787 279	70 172 114	70 172 114	0	**467 814 089**	85.00%
FST	6P1 Fond spravodlivej transformácie	C	FST	Zdroje podľa článku 3 nariadenia o FST		192 952 648	164 010 294	28 942 354	34 050 468	34 050 468	0	**227 003 116**	85.00%
				Zdroje podľa článku 4 nariadenia o FST		247 705 594			43 712 752	43 712 752	0	**291 418 346**	85.00%
				Spolu		**440 658 242**	**164 010 294**	**28 942 354**	**77 763 220**	**77 763 220**	**0**	**518 421 462**	**85.00%**
CP2	2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	C	Kohézny fond		nevzťahuje sa	102 989 250	86 469 105	16 520 145	18 174 574	18 174 574	0	**121 163 824**	85.00%
CP2	2P2 Životné prostredie	C	Kohézny fond		nevzťahuje sa	807 498 920	677 970 847	129 528 073	142 499 810	142 499 810	0	**949 998 730**	85.00%
CP2	2P3 Udržateľná mestská mobilita	C	Kohézny fond		nevzťahuje sa	300 100 000	251 962 010	48 137 990	52 958 824	52 958 824	0	**353 058 824**	85.00%
CP3	3P1 Doprava	C	Kohézny fond		nevzťahuje sa	1 210 588 170	1 016 401 963	194 186 207	213 633 207	213 633 207	0	**1 424 221 377**	85.00%
Technická pomoc	7P1 Technická pomoc - EFRR Technická pomoc podľa článku 36 ods. 4 nariadenia o spoločných ustanoveniach	C	EFRR		viac rozvinuté	0	0	0	0	0	0	**0**	-
					menej rozvinuté	225 597 206	189 408 290	36 188 916	39 811 272	39 811 272	0	**265 408 478**	85.00%
Technická pomoc	7P2 Technická pomoc – Kohézny fond	C	Kohézny fond		nevzťahuje sa	51 632 243	43 350 096	8 282 147	9 111 573	9 111 573	0	**60 743 816**	85.00%

	Technická pomoc podľa článku 36 ods. 4 nariadenia o spoločných ustanoveniach												
Technická pomoc	7P3 Technická pomoc – ESF+ Technická pomoc podľa článku 36 ods. 4 nariadenia o spoločných ustanoveniach	C	ESF+		viac rozvinuté	0	0	0	0	0	0	**0**	-
					menej rozvinuté	84 543 983	70 980 939	13 563 044	14 919 527	14 919 527	0	**99 463 510**	85.00%
Technická pomoc	7P4 Technická pomoc – FST Technická pomoc podľa článku 36 ods. 4 nariadenia o spoločných ustanoveniach	C	FST	Zdroje podľa článku 3 nariadenia o FST		8 039 693	6 833 761	1 205 932	1 418 770	1 418 770	0	**9 458 463**	85.00%
				Zdroje podľa článku 4 nariadenia o FST		10 321 066			1 821 365	1 821 365	0	**12 142 431**	85.00%
			EFRR spolu		**viac rozvinuté**	**493 476 519**	**414 486 515**	**78 990 004**	**740 214 780**	**740 214 780**	**0**	**1 233 691 299**	**40.00%**
					menej rozvinuté	**6 812 132 511**	**5 719 372 130**	**1 092 760 381**	**1 202 141 038**	**1 202 141 038**	**0**	**8 014 273 549**	**85.00%**
			ESF+ spolu		**viac rozvinuté**	**50 000 000**	**41 997 459**	**8 002 541**	**58 681 172**	**58 681 172**	**0**	**108 681 172**	**46.01%**
					menej rozvinuté	**2 306 298 319**	**1 936 308 364**	**369 989 955**	**395 314 094**	**395 314 094**	**0**	**2 701 612 413**	**85.37%**
			FST	Zdroje podľa článku 3 nariadenia o FST		**200 992 341**	**170 844 055**	**30 148 286**	**35 469 238**	**35 469 238**	**0**	**236 461 579**	**85.00 %**
				Zdroje podľa článku 4 nariadenia o FST		**258 026 660**			**45 534 117**	**45 534 117**	**0**	**303 560 777**	**85.00%**
			Kohézny fond spolu		**nevzťahuje sa**	**2 472 808 583**	**2 076 154 021**	**396 654 562**	**436 377 988**	**436 377 988**	**0**	**2 909 186 571**	**85.00%**
			Celkový súčet			**12 593 734 933**	**10 359 162 544**	**1 976 545 729**	**2 913 732 427**	**2 913 732 427**	**0**	**15 507 467 360**	**81.21%**

*Indikatívne rozdelenie národného príspevku pozostáva len z verejného príspevku. Súkromný príspevok bude uvedený až na základe vypracovaných finančných plánov jednotlivých špecifických cieľov v nadväznosti na pravodlá financovania schválené vládou SR v materiáli „Stratégia financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu Plus, Kohézneho fondu, Fondu spravodlivej transformácie a Európskeho námorného, rybárskeho a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027“. Súkromný národný príspevok je odhadovaný v relevantných prioritách (napr. Priorita 1P1 Výskum, veda a inovácie, 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia), kde by mali byť aplikovateľné schémy štátnej pomoci. Súkromný národný príspevok preto bude doplnený do tabuľky následne.

4 ZÁKLADNÉ PODMIENKY

Tabuľka 12: Základné podmienky

Základné podmienky	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky*	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
Horizontálne základné podmienky							
Účinné mechanizmy monitorovania trhu verejného obstarávania Gestor: Úrad pre verejné obstarávanie		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Boli zavedené mechanizmy monitorovania, ktoré sa vzťahujú na všetky verejné zákazky a ich obstarávanie v rámci fondov v súlade s právnymi predpismi Únie v oblasti verejného obstarávania. Uvedená požiadavka zahŕňa: 2. Opatrenia na zabezpečenie zhromažďovania účinných a spoľahlivých údajov o postupoch verejného obstarávania presahujúcich prahové hodnoty Únie v súlade s oznamovacími povinnosťami podľa článkov 83 a 84 smernice 2014/24/EÚ a článkov 99 a 100 smernice 2014/25/EÚ.	Áno	1.https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/statistika-procesu-verejneho-obstaravania-396.html Vestník a Registre – Úrad pre verejné obstarávanie Kontrolný zoznam (k dispozícii na RO pre Program Slovensko) Metodika zadávania zákaziek - Úrad pre verejné obstarávanie Metodické usmernenia - Úrad pre verejné obstarávanie https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/analyticke-vystupy/analyzy-odboru-dohladu-60f.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/namietky/prehlad-rozhodnuti-o-namietkach-582.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/kontrola/prehlad-rozhodnuti-536.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/rada-uradu-3de.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/ex-ante-posudenie/oznamenia-ex-ante-posudenia-kontroly-5d8.html	1. Opatrenia v zmysle uvedených článkov smerníc sú napĺňané prostredníctvom nasledujúceho: • Správ o činnosti úradu • Informácií o celkovom štatistickom vyhodnotení procesu verejného obstarávania za príslušný rok • Kontrolných zoznamov • Interného informačného systému Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) – Procurio, kde si úrad pre jeho potreby dokáže dané údaje vyselektovať • Verejne prístupného informačného systému – Vestník verejného obstarávania ÚVO pre subjekty pôsobiace v procese verejného obstarávania poskytuje usmernenia, metodiku, analýzy odboru dohľadu a vydáva svoje kontrolné výstupy. Všetko vyššie uvedené je voľne prístupné. Uvedené údaje majú verejní obstarávatelia a obstarávatelia za povinnosť zverejňovať v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a následne splnenie tejto povinnosti kontroluje ÚVO. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní: „Verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania s dôrazom na preskúmateľnosť rozhodnutí prijatých vo všetkých fázach verejného obstarávania, bez ohľadu na použité prostriedky komunikácie. Na tento účel evidujú kompletnú dokumentáciu, ktorú uchovávajú desať rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku verejného obstarávania, ak osobitný predpis neustanovuje inak; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody
				3. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa údaje vzťahovali aspoň na tieto prvky: a) kvalita a intenzita súťaže: meno víťazného uchádzača, počet prvotných uchádzačov a zmluvná hodnota; b) informácie o konečnej cene po dokončení a o účasti MSP ako priamych uchádzačov, ak vnútroštátne systémy takéto informácie poskytujú.	Áno		
				4. Opatrenia na zabezpečenie monitorovania a analýzu údajov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súlade s článkom 83 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ.	Áno		
				5. Opatrenia na verejné sprístupnenie výsledkov analýzy v súlade s článkom 83 ods. 3 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 3 smernice 2014/25/EÚ.	Áno		

				6. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa všetky informácie poukazujúce na podozrenie zo situácií, ktoré predstavujú kolúziu vo verejnom obstarávaní, oznamovali príslušným vnútroštátnym orgánom v súlade s článkom 83 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ.	Áno	https://www.uvo.gov.sk/vyhladavanie-profilov-4db.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/zakon-o-verejnom-obstaravani-c-3432015-z-z-4f8.html 2.https://www.uvo.gov.sk/vestnik-590.html https://www.uvo.gov.sk/portal-systemu-evo-5f5.html https://am.uvo.gov.sk/oam/server/obrareq.cgi?encquery%3D9qm6GVDN%2FgFQTk3dMq%2ByIJlr%2B627eKCQEBcQjGmVLb3yEeG5U2IoIt6TXpxNJwno6Hfg1QBZ5qnMbgAyP%2FxyXmia%2B8eAhQ54XjPiqf3djFvJwTsPsiBqvR025KZmL3WRpz4OettBxpMhku1ALH%2BRWYtvk6YfZtSFDcaJQgYtRw92y1kb02appLXgx9WYHbRIjP%2F6luv0fkVTeJOBx69ZGw00igZMMydpxYBKOKY9jJSOlatZGsFi7Wdb72Fu%2BNsrsxQ4%2FLSAzs%2FKMbkcMnmmvw%3D%3D%20agentid%3Dapache24prod2a%20ver%3D1%20crmethod%3D2%26cksum%3D6ae8c5856051f3e82e07f519f642b3da168c9d66 alebo „ISZU“: https://www.uvo.gov.sk/ https://www.crz.gov.sk/ https://www.uvo.gov.sk/vyhladavanie-profilov-4db.html Organizačná štruktúra ÚVO: https://www.uvo.gov.sk/o-urade/kompetencie-uradu/organizacna-struktura-368.html 5. https://www.crz.gov.sk/3378248/ https://www.crz.gov.sk/3378165/ https://www.crz.gov.sk/3378240/ https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html	alebo koncesnej zmluvy uchovávajú počas celej doby jej trvania“. 2. Dáta sú primárne získavané z oznámení použitých vo verejnom obstarávaní. Momentálne je možné uvedené dáta poskytnúť v prípade nadlimitných a podlimitných zákaziek v nasledovnom rozsahu: • Identifikačné údaje víťazných uchádzačov, • Počet predložených ponúk na zmluvu, • Zmluvnú cenu za oznámenie, a zmluvnú cenu, uzavretú s konkrétnym uchádzačom (v prípade, ak bolo uzavretých viacero zmlúv, napr. v prípade, ak bola zákazka delená na časti alebo v prípade uzavretia rámcovej dohody a pod.), • Predpokladanú hodnotu za oznámenie (z oznámenia o vyhlásení), resp. predpokladanú hodnotu, ak bola uvedená v oznámení o výsledku pri každej uzavretej zmluve (nie je povinný údaj). Mená všetkých uchádzačov je možné čiastočne získať z informačného systému Elektronického verejného obstarávania a to len pre zákazky realizované cez uvedený systém. Konkrétny počet pôvodných uchádzačov a počet vybraných uchádzačov, nie len počet predložených ponúk by malo byť možné získať z nových eFormulárov, ktoré by mali byť podľa plánu EÚ implementované v júni 2023 ako povinné. Účasť MSP monitorujeme a uverejňujeme ju v rámci výročných správ. V súvislosti s informáciami, týkajúcich sa bodu 2, písm. b., tieto údaje sa zverejňujú na profile, sú predmetom aj v rámci informácií o výsledku a cena je pretavená do zmluvy a zverejňovaná v Centrálnom registri zmlúv (CRZ). Úrad disponuje v rámci organizačnej štruktúry oddelením analytika a štatistiky. 3. Opatrenia sú napĺňané prostredníctvom vyššie uvedeného v rámci bodu 1. 4. Opatrenia sú napĺňané prostredníctvom vyššie uvedeného v rámci bodu 1. 5. ÚVO v roku 2018 podpísal Memorandum o spolupráci s Generálnou prokuratúrou SR a Protimonopolným úradom SR, na základe ktorých sú takéto podozrivé situácie a súvisiace informácie postupované. Hlavným

						https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/statistika-procesu-verejneho-obstaravania-396.html	gestorom uvedeného je v zmysle kompetenčného zákona Protimonopolný úrad SR. V zákone o verejnom obstarávaní je taktiež samostatný dôvod na vylúčenie, a to v § 40 ods. 6 písm. g) kedy v takých prípadoch rozhoduje ÚVO v konaní o námietkach vo veci kolúzie. Príslušné informácie o postúpení sú verejne prístupné a zverejnené v jednotlivých správach o činnosti úradu za daný rok.
Nástroje a kapacita na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci Gestor: Protimonopolný úrad SR		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Riadiace orgány majú nástroje a kapacitu na overovanie dodržiavania pravidiel štátnej pomoci: 1. V prípade podnikov v ťažkostiach a podnikov, na ktoré sa vzťahuje požiadavka na vymáhanie. 2. Prostredníctvom prístupu k odbornému poradenstvu a usmerneniam v otázkach štátnej pomoci, ktoré poskytujú experti miestnych alebo vnútroštátnych orgánov v oblasti štátnej pomoci.	Áno Áno	Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/358/20160101 Koordinátor pomoci pravidelne aktualizuje webové sídlo: www.statnapomoc.sk	1. <u>Podnik v ťažkostiach</u> Podmienka, že štátna pomoc nesmie byť poskytnutá podnikom v ťažkostiach, sa overuje pri individuálnych prípadoch v rámci schém štátnej pomoci, ako aj pri poskytovaní ad hoc štátnej pomoci. Na základe výsledkov z monitorovania EK je táto podmienka v schémach štátnej pomoci upravená z dvoch uhlov pohľadu – žiadateľ musí preukázať, že nie je podnikom v ťažkostiach (najmä prostredníctvom účtovnej závierky, prípadne vybraných finančných ukazovateľov) a zároveň musí byť v schéme uvedené, že poskytovateľ/vykonávateľ splnenie tejto podmienky overí. Riadiace orgány už v súčasnosti disponujú konkrétnymi nástrojmi na overenie, kontrolu podnikov v ťažkostiach. Pri poskytovaní štátnej pomoci z fondov majú jednotliví poskytovatelia pomoci vypracovanú metodiku, resp. test podniku v ťažkostiach, ktoré sú k dispozícii pre jednotlivé operačné programy na ich webových sídlach (prehľadná tabuľka, kde sú uvedené odkazy/linky na relevantné dokumenty bola odoslaná zástupkyni EK p. Prokopič e-mailom z 12. 02. 2021). Metodika, resp. test podniku v ťažkostiach sa uplatňuje pri poskytovaní štátnej pomoci v súlade s existujúcimi schémami štátnej pomoci. Platnosť a účinnosť metodiky/testu podniku v ťažkostiach riadiacich orgánov nie je časovo obmedzená, čím je zabezpečená kontinuita postupu riadiacich orgánov v rámci overenia dodržiavania pravidiel štátnej pomoci pre podniky v ťažkostiach aj v novom programovom období 2021 – 2027. Pre ilustráciu prikladáme niekoľko odkazov na metodiky, ktoré už v súčasnosti riadiace orgány využívajú:

							https://www.opvai.sk/media/102029/podnik-v-%C5%A5a%C5%BEkostiach-v42.zip https://www.mpsr.sk/metodicke-usmernenie-ro-pre-irop-c-9-k-urceniu-podniku-v-tazkostiach/1197-67-1197-15280/ https://www.op-kzp.sk/obsah-dokumenty/instrukcia-k-urceniu-podniku-v-tazkostiach/ https://www.employment.gov.sk/sk/esf/programove-obdobie-2014-2020/statna-pomoc/ Ako sme uviedli, štátna pomoc nemôže byť poskytnutá podniku v ťažkostiach, pričom táto podmienka, ako aj povinnosť jej overenia zo strany poskytovateľa, musia byť explicitne uvedené v schémach štátnej pomoci, ktoré sú záväznými dokumentmi a Protimonopolný úrad SR ako koordinátor pomoci prostredníctvom svojich záväzných stanovísk potvrdzuje ich súlad s pravidlami štátnej pomoci. Postup riadiacich orgánov v súlade so základnou podmienkou, týkajúcou sa podniku v ťažkostiach v novom programovom období 2021 – 2027 bude v rámci nových schém štátnej pomoci zároveň zabezpečený osobitným overením zo strany koordinátora pomoci, či majú riadiace orgány k dispozícii aktuálnu metodiku/test na overenie podniku v ťažkostiach, ako jednej z podmienok pre vydanie záväzného stanoviska koordinátora pomoci. Čo sa týka ad hoc prípadov, poskytovateľ štátnej pomoci je povinný pred poskytnutím pomoci predložiť žiadosť o stanovisko koordinátorovi pomoci (§ 8 zákona č. 358/2015 Z. z. o štátnej pomoci). V žiadosti musí potvrdiť splnenie všetkých podmienok poskytnutia štátnej pomoci (vrátane podmienky, že pomoc nemôže byť poskytnutá podniku v ťažkostiach) a doložiť relevantnú dokumentáciu preukazujúcu jeho tvrdenia (vo vzťahu k tejto podmienke spôsob, akým overil, že žiadateľ nie je podnikom v ťažkostiach – napr. vyplnený test podniku v ťažkostiach). Bez poskytnutia úplnej dokumentácie preukazujúcej súlad s pravidlami v oblasti štátnej pomoci koordinátor pomoci nemôže vydať stanovisko. V tomto smere sú teda už v súčasnosti súčasťou žiadosti o stanovisko k ad hoc štátnej pomoci, adresovanej koordinátorovi pomoci aj podklady

							poskytovateľa preukazujúce splnenie podmienky, že pomoc nebude poskytnutá podniku v ťažkostiach (vyplnený test podniku v ťažkostiach, resp. informácia o spôsobe overenia podniku v ťažkostiach). Uvedené bude zo strany koordinátora pomoci vyžadované aj v novom programovom období 2021 – 2027. Zároveň si pre úplnosť dovoľujeme uviesť, že ak má akýkoľvek poskytovateľ pomoci pochybnosti, resp. otázky týkajúce sa testu podniku v ťažkostiach, môže sa kedykoľvek obrátiť na koordinátora pomoci, a to v rámci metodickej a konzultačnej činnosti (prostredníctvom e-mailovej komunikácie alebo pracovného stretnutia). <u>Podniky, ktorých sa týka povinnosť vymáhania</u> Túto podmienku musia, na základe § 7 ods. 5 písm. b) a ods. 6 písm. b) zákona č. 358/2015 Z. z. o štátnej pomoci, obsahovať všetky schémy štátnej pomoci aj schémy minimálnej pomoci. Musí byť potvrdená aj zo strany príjemcov pomoci v rámci príslušnej schémy. Pri poskytovaní ad hoc štátnej pomoci musí splnenie tejto podmienky preukázať príjemca pomoci vyhlásením. Podmienka sa tiež overuje pri opatreniach ad hoc minimálnej pomoci. Rovnako ako pri podniku v ťažkostiach, príjemca pomoci musí splnenie tejto podmienky preukázať a poskytovateľ pomoci overiť. Za účelom uľahčenia overenia tejto podmienky koordinátor pomoci vytvoril na webovom sídle www.statnapomoc.sk priečinok „Rozhodnutia Európskej komisie – vrátenie pomoci s odkazom na nástroj EK obsahujúci pravidelne aktualizované informácie o vymáhaní pomoci v jednotlivých členských štátoch EÚ: http://www.statnapomoc.sk/?cat=40 <u>2. Prístup k odbornému poradenstvu a usmerňovaniu v oblasti štátnej pomoci</u> Koordinátor pomoci (Protimonopolný úrad SR) považuje zvyšovanie povedomia o pravidlách v oblasti štátnej pomoci za jednu z dlhodobých priorít. Na tento účel využíva nasledovné nástroje – stretnutia, školenia, webové sídlo www.statnapomoc.sk, kontaktná e-

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>mailová adresa, sieť kontaktných osôb. Uvedené preukazujú štatistiky (údaje k 20. 11. 2020):
<table>
<tr><th></th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr>
<tr><td>Stretnutia</td><td>83</td><td>70</td><td>26+24 online</td></tr>
<tr><td>Školenia</td><td>24</td><td>17</td><td>3+1 online</td></tr>
<tr><td>Info cez websídlo</td><td>65</td><td>76</td><td>117</td></tr>
<tr><td>Cez informačnú adresu statnapomoc@antimon.gov.sk</td><td>97</td><td>108</td><td>57</td></tr>
</table>
Koordinátor pomoci pravidelne školí aj administratívne kapacity implementujúce fondy EÚ. Pre štandardizované pozície je školenie k štátnej pomoci povinné a pre neštandardizované je školenie dobrovoľné. Okrem týchto školení koordinátor pomoci organizuje školenia z vlastnej iniciatívy alebo na základe požiadaviek poskytovateľov. Informácie o ponúkaných školeniach sú vždy zverejňované na webovom sídle koordinátora pomoci a zároveň zasielané cez sieť kontaktných osôb.

Informácie zverejňované na webovom sídle koordinátora pomoci sú automaticky prenášané aj na webové sídlo Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) a na kontaktné adresy, ktoré ZMOS eviduje v rámci svojich kontaktov. Koordinátor pomoci zároveň pripravuje metodický materiál určený špeciálne pre potreby miest a obcí, ale aj samospráv, vzhľadom na to, že si uvedomuje dôležitosť šírenia znalostí o pravidlách v oblasti štátnej pomoci aj na tejto úrovni regionálnej samosprávy.</td>
</tr>
<tr>
<td>Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv

Gestor: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR</td>
<td></td>
<td>Uplatniteľné na všetky špecifické ciele</td>
<td>Áno</td>
<td>Sú zavedené účinné mechanizmy na zabezpečenie dodržiavania Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ktoré zahŕňajú:
1. Opatrenia na zabezpečenie súladu programov podporovaných z fondov a ich vykonanie s príslušnými ustanoveniami charty.</td>
<td>Áno</td>
<td rowspan="2">Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania horizontálnych princípov (HP)

Účinné uplatňovanie a vykonávanie Charty základných práv

Vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES EÚ“ v programovom období 2021 – 2027</td>
<td rowspan="2">Dokument obsahuje opatrenia na zabezpečenie súladu programov podporovaných z fondov a ich implementácie s príslušnými ustanoveniami Charty EÚ.

Základný mechanizmus obsahuje aj opatrenia na predkladanie správ monitorovaciemu výboru o prípadoch nesúladu operácií podporovaných z fondov EÚ s Chartou EÚ a sťažností, týkajúcich sa Charty EÚ, predložených v súlade s opatreniami podľa článku 63 ods. 6 VN. Sú v ňom popísané postupy, akým spôsobom budú získavané údaje a informácie o zistených prípadoch nesúladu s Chartou EÚ a sťažnostiach</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>2. Mechanizmy podávania správ monitorovaciemu výboru týkajúcich sa prípadov nesúladu operácií</td>
<td>Áno</td>
</tr>
</table>

				podporovaných z fondov s chartou a sťažností týkajúcich sa charty predložených v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 69 ods. 7.		https://www.gender.gov.sk/diskriminacia/hp-v-novom-po-2021-2027/	týkajúcich sa Charty EÚ. Tieto informácie bude Gestor HP pravidelne predkladať monitorovaciemu výboru.
Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES Gestor: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Je zavedený národný rámec na zabezpečenie implementácie UNCRPD, ktorý zahŕňa: 1. Merateľné ciele, zber údajov a mechanizmy monitorovania.	Áno	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25756/1	Vnútroštátnym rámcom na zabezpečenie vykonávania UNCRPD je Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 (NPRŽPOZP), ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 109 z 24. 02. 2021. Garantmi dodržiavania všetkých právnych predpisov a noriem Slovenskej republiky a všetkých medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky v rámci plnenia úloh/opatrení v NPRŽPOZP budú jednotlivé zodpovedné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu svojich kompetencií. Opatrenia sú zahrnuté aj v dokumente „Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania Horizontálnych princípov“, na základe ktorého sa bude zabezpečovať dodržiavanie HP s ohľadom na právne predpisy a normy v oblasti prístupnosti. Základný mechanizmus obsahuje aj opatrenia na predkladanie správ monitorovaciemu výboru o prípadoch nesúladu operácií podporovaných z fondov EÚ s Dohovorom OSN a sťažností, týkajúcich sa Dohovoru OSN predložených v súlade s opatreniami podľa článku 63 ods. 6 VN.
				2. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby bola politika v oblasti prístupnosti, právne predpisy a normy riadne zohľadnené pri príprave a vykonávaní programov.	Áno		
				3. Mechanizmy podávania správ monitorovaciemu výboru týkajúce sa prípadov nesúladu operácií podporovaných z fondov s UNCRPD a sťažnosti týkajúce sa UNCRPD predložené v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 69 ods. 7.	Áno		
Tematické základné podmienky uplatniteľné pre EFRR, ESF+ a Kohézny fond							
1.1. Dobré riadenie národnej alebo regionálnej stratégie pre inteligentnú špecializáciu Gestor: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	EFRR	Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú	Áno	Stratégiu alebo stratégie inteligentnej špecializácie podporujú: 1. Aktuálna analýza výziev v oblasti šírenia inovácií a digitalizácie.	Áno	Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu na obdobie 2021 – 2027 (SK RIS3 2021+) https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26641/2 Dokument „AS-IS report“ predstavuje analytickú správu o stave systému výskumu, vývoja a inovácií. https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/RTDI-in-Slovakia-AS-IS-report.pdf Dokument s názvom „TO-BE report“, predstavuje návrh odporúčaní na zlepšenie VVaI	Stratégiu výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu na obdobie 2021 – 2027 (SK RIS3 2021+) schválila vláda SR 08. 12. 2021. 1. AS-IS správa predstavuje informačnú a analytickú bázu pre aktualizáciu stratégie SK RIS3 2021+ a je tematicky zameraná na organizáciu a doterajšie fungovanie systému VVaI na Slovensku, identifikáciu hybných síl a prekážok brániacich inováciám a na súčasné politické opatrenia. TO-BE správa nadväzuje na zistenia v AS-IS a ponúka návrh odporúčaní aj predstavenie osvedčených postupov z oblasti VVaI uplatňovaných v Európe, ktoré
				2. Existencia príslušnej regionálnej alebo vnútroštátnej inštitúcie alebo orgánu, ktoré sú zodpovedné za riadenie stratégie pre inteligentnú špecializáciu.	Áno		
				3. Nástroje monitorovania a hodnotenia s cieľom merať výkonnosť vzhľadom na ciele stratégie.	Áno		
				4. Fungovanie spolupráce zainteresovaných strán („proces podnikateľského objavovania“).	Áno		

		transformáciu a podnikanie		5. Akcie potrebné na zlepšenie vnútroštátnych a regionálnych systémov výskumu a inovácií, ak je to relevantné.	Áno	na Slovensku.https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/03/RTDI-in-Slovakia-TO-BE-report.pdf Novelizácia zákona 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8523 Stratégia internacionalizácie vysokého školstva do roku 2030“ https://www.minedu.sk/28846-sk/strategia-internacionalizacie-vysokeho-skolstva-do-roku-2030/ Návh aktualizácie Štatútu rady vlády pre vedu techniku a inovácie. (v procese prípravy na schvaľovanie).	majú relevanciu pre proces zlepšovania stavu slovenského systému VVaI. Analytický podklad pre oblasť digitalizácie je uvedený v samostatnej časti (kapitola 3.2) v správe „AS-IS“. Špecifiká jednotlivých prioritných oblastí na ktoré sa musí SR v najbližšom období zamerať v oblasti digitalizácie dokresľuje Súhrnná správa z procesu EDP, ktorá je aktuálne pred procesom schvalovania na RVVTI.2. SK RIS3 2021+ definuje základný rámec zásadnej reformy systému riadenia spojenej s prechodom kompetencií spojených s riešením fragmentácie systému riadenia z MIRRI na ÚV SR, čím dojde k predsedníctvu premiéra na RVVTI. Zároveň na ÚV SR vznikla Sekcia výskumu, vývoja a inovácií (Sekcia plní zároveň funkciu sekretariátu RVVTI), ktorá predstavuje odborný útvar s hlavnou koordinačnou, analytickou, metodickou a komunikačnou kompetenciou pre tvorbu politík VVaI. Po prechode kompetencií bude aj kontaktným bodom pre stratégiu RIS3. Zároveň SK RIS3 2021+ má len parciálny podiel na tvorbe celkovej reformy, ktorá je definovaná ako súčasť Plánu obnovy a odolnosti a predstavuje len čiastkový výstup pre reformné procesy spojené s riadením politiky VVaI na Slovensku. Reforma systému riadenia je spojená aj s novelizáciou zákona 172/2005 Z.z. a návrhom aktualizácie štatútu Rady vlády pre vedu, techniku a inovácie, čím dojde k posilneniu kompetencií RVVTI (aktuálne sú tieto dokumenty v procese prípravy na schvaľovanie). 3. Návrh systému monitorovania a hodnotenia SK RIS3 2021+ bol prijatý ako súčasť obsahovej stránky stratégie SK RIS3 2021+ (kapitola 3.5). 4. Identifikácia Domén inteligentnej špecializácie prebiehala v období od novembra 2019 - novembra 2020, kde prostredníctvom workshopov k EDP procesu bolo definovaných 5 domén inteligentnej špecializácie, ktoré sú súčasťou stratégie SK RIS3 2021+ (kapitola 5) a detailnejšie popísané v rámci Súhrnnej správy z EDP procesu. 5. Návrh systémových opatrení, opatrení pre riešenie kľúčových horizontálnych výziev SR a opatrení pre naplnenie strategických cieľov SR v oblasti VVaI je
				6. Ak je to relevantné, akcie na podporu priemyselnej transformácie.	Áno		
				7. Opatrenia na posilnenie spolupráce s partnermi mimo daného členského štátu v prioritných oblastiach podporovaných stratégiou pre inteligentnú špecializáciu.	Áno		

							súčasťou prijatej stratégie SK RIS3 2021+ (kapitola 3.4 a 4.2). 6. Pre potreby uvedenej transformácie priemyselnej výroby boli v SK RIS3 2021+ špecifikované opatrenia (kapitola 4.2 Súbor opatrení) na zlepšenie dostupnosti a kvality ľudských zdrojov v oblastiach prírodných a technických vied na všetkých stupňoch vzdelávania, opatrenia pre zabezpečenie účinného systému predvídania zručností požadovaných trhom práce v súvislosti s požiadavkami na priemyselnú transformáciu ekonomiky, opatrenia na zvyšovanie miery zapojenia a spolupráce priemyselných podnikov do VVaI, podporu v oblasti výskumných a inovačných klastrov a špecifických nástrojov nepriamej podpory (daňové stimuly), pre rozvoj konceptu priemysel 4.0. 7. Opatrenia na posilnenie medzinárodnej spolupráce a internacionalizácie v doménach inteligentnej špecializácie a ich prioritných oblastiach sú súčasťou stratégie SK RIS3 2021+ (kapitola 3.4 a 4.1). V oblasti internacionalizácie bude SK RIS3 2021+ pripravovať aktivity v súlade so Stratégiou internacionalizácie vysokého školstva do roku 2030, ktorej príprava prebiehala v období prípravy SK RIS3 2021+ a bola schválená súbežne so stratégiou SK RIS3 2021+. (Dokument schválený vládou SR dňa 8.12.2021).
1.2. Národný alebo regionálny plán v oblasti širokopásmového pripojenia Gestor: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	EFRR	Posilňovanie digitálnej prepojenosti	Áno	Je zavedený národný alebo regionálny plán v oblasti širokopásmového pripojenia, ktorý zahŕňa: 1. Posúdenie nedostatku investícií, ktorý je potrebné riešiť s cieľom zabezpečiť, aby mali všetci občania Únie prístup k sieťam s veľmi vysokou kapacitou, a to na základe: a) nedávneho mapovania existujúcej súkromnej a verejnej infraštruktúry a kvality služby pomocou štandardných mapovacích ukazovateľov širokopásmového pripojenia; b) konzultácie o plánovaných investíciách v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa štátnej pomoci.	Áno	Národný plán širokopásmového pripojenia bol vypracovaný a 17.3.2021 schválený vládou SR https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25814/1	1. Národný plán širokopásmového pripojenia (NBP) obsahuje aj posúdenie nedostatku investícií (investičnú medzeru), ktorý treba riešiť, aby sa zabezpečilo, že všetci občania SR budú mať prístup k sieťam s veľmi vysokou kapacitou. V roku 2019 bolo realizované mapovanie a verejná konzultácia k pokrytiu SR ultra-rýchlym pripojením internetu na úrovni adries. V rámci tohto procesu boli požadované od telekomunikačných podnikov (TP) informácie o aktuálnom pokrytí ultra-rýchlym pripojením a tiež o ich komerčných plánoch v najbližších troch rokoch. Na základe dodaných dát od 28 TP bola odhadnutá investičná medzera (kombinácia súkromných a verejných zdrojov) potrebná na odstránenie bielych adries/domácností v SR.

				2. Odôvodnenie plánovanej verejnej intervencie na základe udržateľných investičných modelov, ktoré: a) posilňujú cenovú dostupnosť a prístup k otvorenej, kvalitnej a nadčasovej infraštruktúre a službám; b) prispôsobujú formy finančnej pomoci zisteným zlyhaniam trhu; c) umožňujú komplementárne využívanie rôznych foriem financovania zo zdrojov Únie, národných alebo regionálnych zdrojov.	Áno		2. NBP navrhuje investičné modely pre plánované verejné intervencie v miestach zlyhania trhu, ktoré posilňujú cenovú dostupnosť a prístup k otvorenej, kvalitnej a nadčasovej infraštruktúre a službám a navrhuje formy finančnej pomoci (subvencie prevádzkovateľa, dopytové výzvy, granty). 3. NBP obsahuje aj opatrenia na stimuláciu dopytu a používania sietí s veľmi vysokou kapacitou (poukážky). 4. NBP obsahuje aj návrhy technickej pomoci a odborného poradenstva – vytvorenie a posilnenie Broadband Competence Officu, ktorý bude svojimi aktivitami prispievať k napĺňaniu cieľov NBP. Predstavuje spoluprácu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Ministerstva dopravy a výstavby. 5. NBP popisuje ako vytvoriť mechanizmus monitorovania založený na štandardných mapovacích ukazovateľoch širokopásmového pripojenia (monitorovací portál).
				3. Opatrenia na stimuláciu dopytu a používania sietí s veľmi vysokou kapacitou vrátane akcií na uľahčenie ich zavádzania, najmä prostredníctvom účinného vykonávania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/61/EÚ.	Áno		
				4. Mechanizmy technickej pomoci a odborného poradenstva, ako je úrad pre širokopásmové pripojenie, s cieľom posilniť kapacitu miestnych zainteresovaných strán a poskytovať poradenstvo realizátorom projektu.	Áno		
				5. Mechanizmus monitorovania založený na štandardných mapovacích ukazovateľoch širokopásmového pripojenia.	Áno		
2.1. Strategický politický rámec na podporu obnovy budov na bývanie a nebytových budov s cieľom zabezpečiť energetickú efektívnosť Gestor: Ministerstvo dopravy a výstavby SR	EFRR a Kohézny fond	Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov	Áno	1. V súlade s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ1 je prijatá vnútroštátna dlhodobá stratégia na podporu obnovy vnútroštátneho fondu budov na bývanie a nebytových budov, ktorá: a) obsahuje orientačné čiastkové ciele na roky 2030, 2040 a 2050; b) poskytuje orientačný prehľad finančných zdrojov na podporu implementácie stratégie; c) vymedzuje účinné mechanizmy na podporu investícií do obnovy budov.	Áno	Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/stavebnictvo/dokumenty-a-materialy Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 – príloha 2 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24390/1	1. Dokument „Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov“, vypracovaný v súlade s článkom 2a) smernice 2010/31/EÚ, bol schválený vládou SR v januári 2021 a následne predložený EK. 2. Opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti s cieľom dosiahnuť požadované úspory energie sú zahrnuté v Integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne SR na roky 2021 – 2030 (Príloha 2, opatrenia 1.2.8 a 1.23), ktorý bol EK predložený 20. 12. 2019.
				2. Opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti s cieľom dosiahnuť požadované úspory energie	Áno		

2.2. Spravovanie odvetvia energetiky Gestor: Ministerstvo hospodárstva SR	EFRR a Kohézny fond	Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené	Áno	Integrovaný národný energetický a klimatický plán je oznámený Komisii v súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a v súlade s dlhodobými cieľmi znižovania emisií skleníkových plynov podľa Parížskej dohody, ktorý zahŕňa: 1. Všetky prvky vyžadované vo vzore stanovenom v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2018/1999.	Áno	Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24390/1	Integrovaný národný energetický a klimatický plán SR na roky 2021 – 2030 (NECP) vypracovaný v súlade s Nariadením EP a Rady 2018/1999 a podľa požiadaviek prílohy I, bol 11. 12. 2019 schválený vládou SR a 20. 12. 2019 predložený EK. Prehľad plánovaných finančných zdrojov a mechanizmov na opatrenia smerujúce k naplneniu politík a cieľov NECP sú uvedené v jednotlivých kapitolách venovaných jednotlivým dimenziám energetickej únie a v prílohe č. 2.
				2. Orientačný prehľad plánovaných finančných zdrojov a mechanizmov na opatrenia podporujúce nízkouhlíkovú energiu.	Áno		
2.3. 3 Efektívne presadzovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov v jednotlivých odvetviach a v celej Únii Gestor: Ministerstvo hospodárstva SR	EFRR a Kohézny fond	Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené	Áno	Sú zavedené opatrenia, ktoré zabezpečujú: 1. Súlad so záväzným vnútroštátnym cieľom na rok 2020 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a s týmto podielom energie z obnoviteľných zdrojov ako východiskom do roku 2030 alebo prijatie dodatočných opatrení v prípade, že základný scenár sa v ktoromkoľvek jednoročnom období nedodrží v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 a nariadením (EÚ) 2018/1999.	Áno	Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/309/20200101 Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24390/1	Opatrenia na podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE) a zabezpečenie dodržania záväzného cieľa sú zavedené v zákone č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Keďže SR v každom roku splnila minimálnu trajektóriu, ktorá bola vyžadovaná pre OZE, nebolo potrebné prijímať dodatočné opatrenia.
				2. V súlade s požiadavkami smernice (EÚ) 2018/2001 a nariadenia (EÚ) 2018/1999 zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví vykurovania a chladenia v súlade s článkom 23 smernice (EÚ) 2018/2001.	Áno		
2.4. Účinný rámec na riadenie rizika katastrof Gestor: Ministerstvo vnútra SR	EFRR a Kohézny fond	Podpora adaptácie na zmenu klímy a predchádzani a rizikám katastrof, ako aj podpora odolnosti, a to s prihliadnutím	Áno	Je zavedený národný alebo regionálny plán riadenia rizika katastrof vypracovaný na základe posúdenia rizika s náležitým ohľadom na pravdepodobné vplyvy zmeny klímy a existujúce stratégie adaptácie na zmenu klímy, ktorý zahŕňa: 1. Opis kľúčových rizík, ktoré sú posúdené v súlade s článkom 6 ods. 1 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ1 a ktoré odrážajú	Áno	Národná stratégia manažmentu bezpečnostných rizík Slovenskej republiky bola v júli 2021 zaslaná na posúdenie EK (DG ECHO).	Ministerstvo vnútra SR už vypracovalo tzv. „Posúdenie rizík mimoriadnych udalostí Slovenskej republiky v kontexte civilnej ochrany obyvateľstva“ v spolupráci s okresnými úradmi – odbormi krízového riadenia a na základe podkladov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Posúdenie rizík odráža aktuálne hrozby a jednotlivé riziká vyplývajúce z potenciálnych mimoriadnych udalostí, ktoré boli posudzované aj na základe negatívnych vplyvov vybraných megatrendov s indikatívnym 25 až 35-

		na ekosystémové prístupy		aktuálne a vyvíjajúce sa hrozby v časovom rozmedzí 25 až 35 rokov. Pokiaľ ide o riziká súvisiace s klímou, posúdenie sa zakladá na prognózach a scenároch týkajúcich sa zmeny klímy.			ročným rozpätím. Jedným z megatrendov je zmena klímy. Súčasťou Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR je aj opis opatrení na prevenciu, pripravenosť, reakciu a odozvu v súlade s predloženým posúdením rizík a na základe podkladov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a ich stratégií a akčných plánov schválených uznesením vlády SR. Informácie o finančných zdrojoch a mechanizmoch, ktoré sú k dispozícii na pokrytie nákladov na prevádzku a údržbu, týkajúce sa prevencie, pripravenosti a reakcie sú spracované priamo v aktualizovanej Národnej stratégii manažmentu bezpečnostných rizík SR.
				2. Opis opatrení v oblasti prevencie katastrof, pripravenosti a reakcie na ne s cieľom riešiť identifikované kľúčové riziká. Týmto opatreniam sa prisudzuje priorita úmerne rizikám a ich hospodárskemu vplyvu, výpadkom kapacity[2], účinnosti a efektívnosti s prihliadnutím na možné alternatívy.	Áno		
				3. Informácie o finančných zdrojoch a mechanizmoch, ktoré sú k dispozícii na pokrytie nákladov na prevádzku a údržbu týkajúce sa prevencie, pripravenosti a reakcie.	Áno		
2.5. Aktualizované plánovanie potrebných investícií do odvetvia vodohospodárstva a odpadových vôd Gestor: Ministerstvo životného prostredia SR	EFRR a Kohézny fond	Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva	Áno	Pre každé z odvetví alebo pre obe odvetvia je zavedený národný investičný plán, ktorý zahŕňa: 1. Posúdenie súčasného stavu vykonávania smernice Rady 91/271/EHS1 a smernice Rady 98/83/ES	Áno	Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027 https://www.minzp.sk/voda/verejne-vodovody-verejne-kanalizacie/	V podmienkach SR je národným koncepčným dokumentom „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027“ (ďalej len „Plán rozvoja VV a VK“) a obsahuje aj návrh investičného plánu. Plán rozvoja VV a VK bol schválený na úrovni MŽP SR dňa 22.3.2021 a zahŕňa náležitosti pre splnenie všetkých štyroch kritérií základnej podmienky 2.5. Informácie pre splnenie kritéria 1 sú uvedené v kapitole č. 3.5 a v prílohe č. 6 v časti Plánu rozvoja VK a v kapitole 2 a 3 v časti Plánu rozvoja VV. Údaje pre splnenie kritéria 2 a) sú uvedené v prílohe č. 6 časti Plán rozvoja VK. Údaje pre splnenie kritéria 2 b) sú uvedené v kapitolách č. 4.5 a 4.6 v časti Plán rozvoja VV. Pre splnenie kritéria 2 c) slúžia údaje uvedené v prílohe č. 12 časti Plán rozvoja VV. Údaje pre splnenie kritéria 3 sú súčasťou prílohy č. 7 časti Plánu rozvoja VK. Pre splnenie kritéria 4 sú údaje uvedené v kapitole č. 4.5 a 4.6 časti Plán rozvoja VV a v kapitole č. 8 časti Plán rozvoja VK. V rámci komunikácie s EK (DG REGIO) MŽP SR zohľadnilo jej pripomienky a poskytlo doplňujúce informácie.
				2. Identifikáciu a plánovanie všetkých verejných investícií vrátane orientačného finančného odhadu: a) potrebné na vykonávanie smernice 91/271/EHS vrátane stanovenia priorít, pokiaľ ide o veľkosť aglomerácií a vplyvu na životné prostredie, pričom sa investície rozčlenia na každú aglomeráciu odpadových vôd; b) potrebné na vykonávanie smernice 98/83/ES; c) potrebné na pokrytie potrieb vyplývajúcich zo smernice (EÚ) 2020/21843, najmä v súvislosti s revidovanými parametrami kvality, ktoré sú stanovené v prílohe I uvedenej smernice.	Áno		
				3. Odhad investícií potrebných na obnovenie existujúcej infraštruktúry odpadových vôd a zásobovania vodou vrátane sietí,	Áno		

				na základe dĺžky ich existencie a plánov odpisu.			
				4. Uvedenie potenciálnych zdrojov verejného financovania, ak je to potrebné ako doplnok k používateľským poplatkom.	Áno		
2.6. Aktualizované plánovanie odpadového hospodárstva Gestor: Ministerstvo životného prostredia SR	EFRR a Kohézny fond	Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje	Nie	Jeden alebo viacero programov odpadového hospodárstva uvedených v článku 28 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES[1] sú zavedené, vzťahujú sa na celé územie členského štátu a zahŕňajú: 1. Analýzu súčasného stavu odpadového hospodárstva v dotknutej geografickej oblasti vrátane druhu, množstva a zdroja vyprodukovaného odpadu a hodnotenia ich budúceho vývoja, pričom sa zohľadnia očakávané vplyvy opatrení stanovených v programoch predchádzania vzniku odpadu, ktoré sa vypracovali v súlade s článkom 29 smernice 2008/98/ES.	Nie	Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26647/1	Pre splnenie kritérií bol vypracovaný dokument Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 (ďalej len „POH SR 2021 – 2025“) v súlade s čl. 28 rámcovej smernice o odpade v znení smernice 2018/851/EÚ s predpokladanou platnosťou v novembri 2021. POH SR 2021 – 2025 sa vzťahuje na celé územie SR. Prostredníctvom POH SR 2021 – 2025 je dosiahnuté splnenie všetkých štyroch kritériá základnej podmienky 2.6. Údaje pre splnenie kritéria 1 sú súčasťou kapitoly 2, pre splnenie kritéria 2 súčasťou kapitoly 5.4 a pre splnenie kritéria 3 sú súčasťou kapitol 5.6 a 5.7. Údaje pre splnenie kritéria 4 sú súčasťou kapitoly 5.8. Návrh POH 2021 – 2025 bol predložený Hospodárskej a sociálnej rade vlády SR (HSR), ktorá ho prerokovala na jej zasadnutí dňa 23.8.2021 a odporučila predmetný materiál na ďalšie konanie. POH 2021 – 2025 bol schválený dňa 24. 11. 2021 uznesením vlády SR č. 676/2021.
				2. Posúdenie existujúcich systémov zberu odpadu vrátane materiálov a územného pokrytia triedeného zberu a opatrení na zlepšenie jeho fungovania, ako aj potreby nových systémov zberu.	Nie		
				3. Posúdenie nedostatku investícií, v ktorom sa odôvodňuje potreba uzavretia existujúcich zariadení na spracovanie odpadu a dodatočnej alebo modernizovanej infraštruktúry na nakladanie s odpadom, spolu s informáciami o zdrojoch príjmov, ktoré sú k dispozícii na pokrytie nákladov na prevádzku a údržbu.	Nie		
				4. Informácie o lokalizačných kritériách pre určenie lokalizácie budúcich miest a o kapacite budúcich zariadení na spracovanie odpadu.	Nie		
2.7. Prioritný akčný rámec potrebných ochranných opatrení, ktorého súčasťou je spolufinancovanie zo strany Únie	EFRR a Kohézny fond	Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj	Áno	V prípade intervencií podporujúcich opatrenia na ochranu prírody v súvislosti s oblasťami sústavy Natura 2000 v rozsahu pôsobnosti smernice Rady 92/43/EHS[1]: Je zavedený prioritný akčný rámec podľa článku 8 smernice 92/43/EHS, ktorý zahŕňa všetky prvky uvedené vo vzore prioritného akčného rámca na obdobie 2021 – 2027, na ktorom sa dohodla	Áno	Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027	Pre splnenie kritéria základnej podmienky 2.7 vypracovala v roku 2019 Štátna ochrana prírody SR dokument s názvom „Prioritný akčný rámec (PAF) pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike podľa článku 8 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) vo viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027“ (ďalej len „PAF“).

Gestor: Ministerstvo životného prostredia SR		v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia		Komisia a členské štáty, vrátane určenia prioritných opatrení a odhadu potrieb financovania.		https://www.minzp.sk/natura2000/prioritny-akcny-ramec-financovania-natura-2000-slovenskej-republike/	V rámci PAF je zabezpečené splnenie kritéria základnej podmienky 2.7, v súlade s ktorým PAF zahŕňa všetky prvky uvedené vo vzore prioritného akčného rámca na obdobie 2021 – 2027 vrátane prioritných opatrení a odhadu potrieb financovania. Návrh PAF bol schválený na úrovni MŽP SR dňa 06. 02. 2020 a po zohľadnení pripomienok EK bol PAF schválený ministrom životného prostredia SR dňa 28. 05. 2021.
3. Komplexné plánovanie dopravy na primeranej úrovni Gestor: Ministerstvo dopravy a výstavby SR	EFRR a Kohézny fond	Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy Rozvoj a zlepšovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility	Nie	Je zavedené multimodálne mapovanie existujúcich a plánovaných infraštruktúr, s výnimkou miestnej úrovne, v perspektíve do roku 2030, ktoré: 1. Zahŕňa ekonomické posúdenie plánovaných investícií, ktoré sa opiera o analýzu dopytu a modelovanie dopravy a ktoré by malo zohľadniť očakávaný vplyv otvorenia trhov so železničnými dopravnými službami.	Áno	Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/21699/1 Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25933/3 Priority v obnove a rozvoji železničnej infraštruktúry https://www.mindop.sk/priority/zeleznice Národný implementačný plán technickej špecifikácie interoperability týkajúcej sa subsystému „riadenie – zabezpečenie a návestenie“ železničného systému Európskej únie https://www.mindop.sk/uploads/extfilesnew/doprava/zeleznica/NIP/NIP_CCS_SK.PDF Národné plány implementácie jednotlivých TSI https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/doprava-3/zeleznicna-doprava/odbor-statnej-zeleznicnej-spravy/interoperabilita-zeleznic/narodne-implementacne-plany/narodne-plany-implementacie-jednotlivych-tsi Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky https://www.planobnovy.sk/kompletny-plan-obnovy/	Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (ďalej ako „Stratégia“) je rámcová stratégia schválená vládou SR a Európskou komisiou v roku 2017. Je v súlade s Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom (INEaKP) – aspekty životného prostredia v Stratégii zohľadnené a premietnuté do INEaKP. Stratégia obsahuje opatrenia na rozvoj koridorov TEN-T, ako aj prepojenie regiónov na TEN-T. Ekonomické odôvodnenie je v SR aplikované pri plánovaní všetkých investícií nad 1 mil. EUR s DPH. Pre definovanie poradia prípravy a realizácie projektov boli vypracované:: • Priority vo výstavbe cestnej infraštruktúry a • Priority v obnove a rozvoji železničnej infraštruktúry. Existuje národný plán implementácie technickej špecifikácie interoperability, pričom otázka ERTMS je riešená v rámci modernizácie koridorových tratí v súlade s legislatívnymi požiadavky na technickú interoperabilitu. V Stratégii je riešená aj multimodalita, či už v osobnej doprave (budovanie terminálov intermodálnej osobnej prepravy) alebo nákladnej doprave (terminály intermodálnej dopravy). Zároveň bola vypracovaná „Koncepcia rozvoja intermodálnej dopravy Slovenskej republiky do roku 2030“, prostredníctvom ktorej budú podporované opatrenia na multimodality v nákladnej doprave (schémy pomoci).
				2. Je konzistentné s prvkami integrovaného národného energetického a klimatického plánu súvisiacimi s dopravou.	Áno		
				3. Zahŕňa investície do koridorov základnej siete TEN-T, ktoré sú vymedzené v nariadení, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy, v súlade s príslušnými pracovnými plánmi pre koridory základnej siete TEN-T.	Áno		
				4. Pre investície nad rámec koridorov základnej siete TEN-T vrátane investícií do cezhraničných úsekov zabezpečuje komplementárnosť tým, že poskytuje dostatočnú prepojenosť mestských sietí, regiónov a miestnych komunít so základnou sieťou TEN-T a jej uzlami.	Áno		
				5. Zabezpečuje interoperabilitu železničnej siete a v relevantných prípadoch aj správy o zavádzaní ERTMS podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2017/61.	Áno		
				6. Podporuje multimodalitu, identifikáciu potrieb pre multimodálne alebo prekladacie nákladné terminály a terminály pre cestujúcich.	Áno		

				7. Zahŕňa opatrenia relevantné pre plánovanie infraštruktúry zamerané na podporu alternatívnych palív v súlade s príslušnými národnými politickými rámcami.	Áno	Koncepcia rozvoja intermodálnej dopravy Slovenskej republiky do roku 2030 Národný politický rámec pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24306/1 Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23601/1	Plán obnovy a odolnosti SR podporuje opatrenia týkajúce sa multimodality, ako aj opatrenia na podporu infraštruktúry alternatívnych palív. Indikatívny finančný rámec pre sektor dopravy je súčasťou Stratégie. Finalizuje sa jeho aktualizácia vychádzajúca z alokácií na dopravu v programovom období 2021+, alokácií na CEF II, atď.
				8. Prezentuje výsledky posúdenia rizík pre bezpečnosť cestnej premávky v súlade s existujúcimi národnými stratégiami bezpečnosti cestnej premávky, spolu s mapovaním príslušných ciest a úsekov a stanovením priorít zodpovedajúcich investícií.	Áno		
				9. Poskytuje informácie o finančných zdrojoch, ktoré zodpovedajú plánovaným investíciám a sú potrebné na pokrytie nákladov na prevádzku a údržbu existujúcej a plánovanej infraštruktúry.	Nie		
4.1. Strategický politický rámec aktívnej politiky trhu práce Gestor: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	EFRR a ESF+	**EFRR:** Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva **ESF+:** Zlepšovanie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí – osobitne prostredníctvom	Áno	Je zavedený strategický politický rámec pre aktívne politiky trhu práce so zreteľom na usmernenia politík zamestnanosti, ktorý zahŕňa: 1. Opatrenia na vykonávanie profilovania uchádzačov o zamestnanie a posúdenia ich potrieb.	Áno	Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024 https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=494677 Národný program reforiem SR 2020 https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/strategicke-materialy/narodny-program-reforiem/narodny-program-reforiem.html Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2027 Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 Stratégia pracovnej mobility cudzincov v SR Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021 – 2030 https://siov.sk/wp-content/uploads/2021/09/na-webNavrh-Strategie-celozivotneho-vzdelavania-a-poradenstva-2021-2030-na-webkorjv_ciste.pdf Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030	Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2021 – 2024 zastrešuje rámec politicky. NSRP má nadrezortný charakter a vyžaduje si spoluprácu s príslušnými aktérmi štátnej a verejnej správy, akademickej a mimovládnej sféry. Plnenie jednotlivý kritérií NSPR AOTP je zabezpečené nasledovne: 1. Je ukotvené vo viacerých strategických dokumentoch s nadrezortnou platnosťou, ako aj v príslušných rezortných dokumentoch. 2. K zabezpečeniu plnenia kritéria slúži viacero portálov, ktoré informujú o príležitostiach na zamestnanie. Informácie o potrebách trhu práce na základe analýz a trendov sú zabezpečované cez dokument Strategické priority rozvoja zamestnanosti SR s výhľadom do roku 2030. Právnym rámcom pre plnenie kritéria 2 je § 62 zákona č. 5/2004 Z. z. 3. Je naplnené zriadením Pracovnej skupiny pre oblasť zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, Záruky pre mladých a sociálnej ekonomiky (ďalej len PS) a tiež niektorými ustanoveniami zákona č. 5/2004 Z. z. 4. Opatrenia na monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie AOTP sú súčasťou každého strategického dokumentu, ktorý napĺňa NSPR a výstupy sú predmetom diskusie PS.
				2. Informácie o nových pracovných miestach a príležitostiach na zamestnanie, pričom sa zohľadnia potreby trhu práce.	Áno		
				3. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa navrhovanie, implementácia, monitorovanie a preskúmanie vykonávali v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami.	Áno		
				4. Opatrenia na monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie aktívnych politík trhu práce.	Áno		
				5. Pokiaľ ide o intervencie v oblasti zamestnanosti mladých ľudí, cielené prístupy založené na dôkazoch zamerané na mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, vrátane osvetových opatrení a na základe požiadaviek na kvalitu, pri zohľadnení kritérií kvalitnej učňovskej prípravy a odbornej stáže, a to aj	Áno		

		implementácie záruky pre mladých ľudí – a dlhodobo nezamestnaných osôb a znevýhodnených skupín na trhu práce, a pre neaktívne osoby ako aj podporovaním samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu pre zosúladenie ponuky s potrebami trhu práce, prechody a mobilitu		v kontexte implementácie systémov záruky pre mladých ľudí.		Akčný plán na ďalšie posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na trh práce v SR s výhľadom do roku 2030 Národný plán posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030 Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/LP/2021/24 Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/5/20210301 Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov Moderné a úspešné Slovensko https://www.mfsr.sk/files/archiv/8/MaUS_NIRP2.pdf Externé hodnotenie Operačného programu Ľudské zdroje pre programové obdobie 2014 – 2020 Hodnotenie vybraných opatrení aktívnej politiky trhu práce Hodnotenie pokroku k naplneniu cieľov PO Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí v rámci OP ĽZ Medzirezortná pracovná skupiny pre štátnu politiku v oblasti mládeže Projekt „Overenie modelu centier poradenstva pre mladých v BBSK“ Projekt „Krok za krokom“	5. Intervencie v oblasti zamestnanosti mladých ľudí sú obsiahnuté v Národnom pláne posilnenia Záruky pre mladých ľudí v SR s výhľadom do roku 2030.
4.2. Národný strategický rámec pre rodovú rovnosť	EFRR a ESF+	**EFRR:** Zvyšovanie účinnosti trhov práce a prístupu	Áno	Je zavedený národný strategický politický rámec pre rodovú rovnosť, ktorý zahŕňa: 1. Identifikáciu výziev v oblasti rodovej rovnosti založenú na dôkazoch.	Áno	Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2021 – 2024	Politicky je téma rodovej rovnosti rámcovaná Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie rokov 2021 – 2024. Rodová rovnosť (RR) je prierezovou témou, identifikácia výziev v RR je súčasťou viacerých

Gestor: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR		ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva **ESF+:** Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovných pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby		2. Opatrenia s cieľovými hodnotami na riešenie rodových rozdielov v oblasti zamestnanosti, platov a dôchodkov a podporu rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom žien a mužov vrátane zlepšenia prístupu k vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve, pričom sa rešpektuje úloha a nezávislosť sociálnych partnerov.	Áno	Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021 – 2027 Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021 – 2027 Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030 Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a jej AP Národná stratégia rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti na roky 2021 – 2030 Stratégia dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike, Integrovaná sociálno-zdravotná starostlivosť Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030 Národný plán posilnenia Záruky pre mladých ľudí v SR s výhľadom do roku 2030 Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách 2021 – 2027 Implementačný plán Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania 2018 – 2027 Plán obnovy a odolnosti SR Správa o sociálnej situácii obyvateľstva SR za rok 2020 https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/2021/sprava-socialnej-situacii-obyvatelstva-sr_2020_pub.pdf Štatistická ročenka „Rodová rovnosť“ 2020 Štatistický úrad SR Súhrnná správa o stave rodovej rovnosti na Slovensku	strategických a legislatívnych dokumentov, ktoré spolu tvoria NSPR RR. 1. Identifikácia výziev vychádza z údajov Štatistického úradu SR (Štatistická ročenka SR v kapitole RR), Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Sociálnej poisťovne. (Správa o sociálnej situácii obyvateľstva SR) 35 MPSVR vypracováva každoročne Súhrnnú správu o stave rodovej rovnosti na Slovensku. 2. Nosným dokumentom, riešenia opatrení na znižovanie rodových rozdielov je Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021 – 2027 (CS). Ďalšie uvádzané strategické dokumenty, sa venujú špecifickým opatreniam, cieľovým skupinám a tematickým oblastiam strategického rámca. 3. Kritérium je napĺňané činnosťou Výboru pre rodovú rovnosť, ktorá mu vyplýva zo štatútu výboru čl.3 bod e). Dostatočné množstvo komparatívnych dát medzi ženami a mužmi v rôznych sociálnych, demografických či ekonomických ukazovateľoch poskytuje Štatistická ročenka SR v kapitole RR. 4. Mechanizmus zabezpečenia úzkej spolupráce s príslušnými zainteresovanými stranami pri navrhovaní, implementácii, monitorovaní a preskúmaní stratégií a politík RR je popísaný v CS, v časti 6. Zabezpečenie participatívneho mechanizmu na presadzovanie rovnosti žien a mužov a inštitucionálne zabezpečenie rovnosti žien a mužov.
				3. Opatrenia na monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie strategického politického rámca a metód zberu údajov založených na údajoch rozčlenených podľa pohlavia.	Áno		
				4. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa navrhovanie, implementácia, monitorovanie a preskúmanie vykonávali v úzkej spolupráci s relevantnými zainteresovanými stranami vrátane orgánov pre otázky rovnosti, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti.	Áno		

						Výbor pre rodovú rovnosť Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/konzultacne-organy/rada-vlady-sr-ludske-prava-narodnostne-mensiny-rodovu-rovnost/vybor-rodovu-rovnost/statut-vyboru-rodovu-rovnost-16-03-2017.pdf Koordinačný výbor pre horizontálne princípy rovnosť mužov a žien a nediskrimináciu https://www.gender.gov.sk/diskriminacia/files/2015/09/2.-verzia-Statut-KV-HP-final.pdf Participácia na príprave a tvorbe pozmeňujúceho návrhu k návrhu zákona o poskytovaní služby starostlivosti o deti v detských skupinách – tento zákon výrazne dopomôže k zamestnanosti žien a zosúlaďovaniu rodinného a pracovného života Rada vlády Slovenskej republiky pre rodinu a demografický rast Rada vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť	
4.3. Strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých stupňoch Gestor: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	EFRR a ESF+	**EFRR:** Zlepšovanie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním infraštruktúry vrátane posilňovania odolností pre distančné	Nie	Je zavedený národný alebo regionálny strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy, ktorý zahŕňa: 1. Systémy založené na dôkazoch na predvídanie a predpovedanie zručností.	Áno	Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania (základný „strešný“ dokument – Poznámka: v procese úpravy) https://www.minedu.sk/17786-sk/narodny-program-rozvoja-vychovy-a-vzdelavania/ Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021 – 2030 Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – 2028 Stratégia inkluzívneho vzdelávania Program informatizácie školstva do roku 2030/Akčný plán informatizácie školstva do roku 2024 Stratégia internacionalizácie vysokého školstva do roku 2030	V rámci samohodnotenia plnenia základnej podmienky k 30. 06. 2021 pokladá MŠVVŠ SR kritérium č. 1,2, 4 ,7 a 8 za splnené na národnej úrovni. Bližšie informácie k nim poskytne v rámci samo-zhodnotenia stavu plnenia základnej podmienky, ktoré bude zaslané na EK do 31. 12. 2021.
				2. Mechanizmy sledovania uplatnenia absolventov a služby zamerané na kvalitu a účinné usmerňovanie vzdelávajúcich sa osôb všetkých vekových skupín.	Áno		
				3. Opatrenia na zabezpečenie rovného prístupu ku kvalitnému, dostupnému, relevantnému, nesegregovanému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a nadobudnutiu kľúčových kompetencií na všetkých stupňoch vrátane vysokoškolského vzdelávania, ako aj účasti na ňom a jeho úspešného ukončenia.	Nie		
				4. Koordinačný mechanizmus zahŕňajúci všetky stupne vzdelávania a odbornej	Áno		

		a online vzdelávanie a odbornú prípravu **ESF+:** IZlepšenie kvality, inkluzívnosti, účinnosti a relevantnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce, a to aj prostredníctvom potvrdzovania neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, podpory nadobúdania kľúčových kompetencií vrátane podnikateľských a digitálnych zručností a podpory zavádzania systémov duálnej odbornej prípravy a učňovskej prípravy Podpora celoživotného vzdelávania, najmä pružných príležitostí na zvyšovanie		prípravy vrátane vysokoškolského vzdelávania a jasné rozdelenie zodpovednosti medzi príslušnými národnými a/alebo regionálnymi orgánmi.		https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/593 1. Zákon o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/5/20210301 https://www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/podpora-zamestnanosti/np-sektorovo-riadenymi-inovaciami-efektivnemu-trhu-prace/ 2. Zákon o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/5/20210301 Školský zákon https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/245/20210901 Pripravovaná Stratégia celoživotného vzdelávanie a poradenstva 4. Koordinačné mechanizmy naprieč stupňami vzdelávania pozostávajú z rady nástrojov využívaných v rámci riadenia vzdelávacej sústavy a zodpovednosť/kompetencie sú dané právnymi normami. 7. Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/138/20191015 8. Zákon o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/422/20210101	
				5. Opatrenia na monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie strategického politického rámca.	Nie		
				6. Opatrenia zamerané na dospelých s nízkou úrovňou zručností alebo kvalifikácií, osoby zo sociálno-ekonomicky znevýhodneného prostredia a na cesty zvyšovania úrovne zručností.	Nie		
				7. Opatrenia na podporu učiteľov, školiteľov a vysokoškolských pracovníkov, pokiaľ ide o primerané učebné metódy, posudzovanie a potvrdzovanie kľúčových kompetencií.	Áno		
				8. Opatrenia na podporu mobility vzdelávajúcich sa osôb a zamestnancov a nadnárodnej spolupráce medzi poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj prostredníctvom uznávania výsledkov vzdelávania a kvalifikácií.	Áno		

		úrovne zručností a získavanie nových zručností pre všetkých s prihliadnutím na podnikateľské a digitálne zručnosti, lepšie predvídanie zmien a nových požiadaviek na zručnosti na základe potrieb trhu práce, uľahčovanie zmien zamestnania a podpora pracovnej mobility Podpora rovného prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a podpora ich úspešného ukončenia, počnúc vzdelávaním a starostlivosťou v ranom detstve cez všeobecné a odborné vzdelávanie					

		a prípravu až po terciárnu úroveň a vzdelávanie a výučbu dospelých vrátane uľahčovania vzdelávacej mobility pre všetkých a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím					
4.4. Národný strategický politický rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby Gestor: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	EFRR a ESF+	**EFRR:** Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb **ESF+:** Posilnenie aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí,	Áno	Je zavedený národný alebo regionálny strategický politický alebo legislatívny rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby, ktorý zahŕňa: 1. Analýzu založenú na dôkazoch týkajúcu sa chudoby a sociálneho vylúčenia vrátane chudoby detí, najmä pokiaľ ide o rovný prístup ku kvalitným službám pre deti v zraniteľných situáciách, ako aj bezdomovectvo, priestorovú segregáciu a segregáciu vo vzdelávaní, obmedzený prístup k základným službám a infraštruktúre a špecifické potreby zraniteľných osôb všetkých vekových skupín.	Áno	Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024 Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/chudoba/narodna-ramcova-stratogia-podpory-socialneho-zaclenenia-boja-proti-chudobe_aktualizacia.pdf Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením https://www.minedu.sk/data/att/15944.pdf Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021 – 2030 https://siov.sk/wp-content/uploads/2021/09/na-webNavrh-Strategie-celozivotneho-vzdelavania-a-poradenstva-2021-2030-na-webkorjv_ciste.pdf Nultý akčný plán stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na rok 2021 https://www.minedu.sk/nulty-akcny-plan-strategie-inkluzivneho-pristupu-vo-vychove-a-vzdelavani-na-rok-2021/ Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030	Táto téma patrí z dlhodobého hľadiska k prioritám verejných politík. Je prítomná v právnych predpisoch, koncepčných a strategických dokumentoch viacerých rezortov. Podobe, ako predchádzajúce strategické politické rámce aj tento predstavuje multisektorovú, prierezovú a nadrezortnú problematiku. 1. Vstupné dátovo analytické materiály vypracovávané Štatistickým úradom (EU SILC), údaje z ÚPSVR, ako aj zo Správy o sociálnej situácii obyvateľstva SR a údaje o situácií MRK (Atlas rómskych komunít) predstavujú východiská pre tvorbu opatrení v jednotlivých strategických dokumentoch. 2. Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe (NRS) predstavuje zastrešujúci strategický dokument a zavádza kľúčové opatrenia politík sociálneho začleňovania a boja proti chudobe. Tematické špecifické opatrenia tohto kritéria sú rozpracované v uvádzaných jednotlivých strategických dokumentoch. 3. Pre splnenie tohto kritéria je základným dokumentom: Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti SR, a nadväzujúce akčné plány: Národný akčný plán deinštitucionalizácie sociálnych služieb na roky 2021 – 2026 a Koncepcia zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na roky 2021 – 2025 / Plán deinštitucionalizácie.
				2. Opatrenia na zabránenie a boj proti segregácii vo všetkých oblastiach vrátane sociálnej ochrany, inkluzívnych trhov práce a prístupu ku kvalitným službám pre zraniteľných ľudí vrátane migrantov a utečencov.	Áno		
				3. Opatrenia týkajúce sa prechodu od inštitucionálnej starostlivosti k starostlivosti na úrovni rodín a komunít.	Áno		
				4. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa navrhovanie, implementácia, monitorovanie a preskúmanie vykonávali v úzkej spolupráci s relevantnými zainteresovanými stranami vrátane	Áno		

		nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín		sociálnych partnerov a relevantných organizácií občianskej spoločnosti.		https://www.economy.gov.sk/uploads/files/wRKb2ncO.pdf Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030 https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/LP/2021/263 Moderné a úspešné Slovensko https://www.mfsr.sk/files/archiv/8/MaUS_NIRP2.pdf Plán obnovy a odolnosti SR https://www.planobnovy.sk/ Atlas Rómskych komunít 2019 https://www.minv.sk/?atlas-romskych-komunit-2019 Správa o sociálnej situácií obyvateľstva SR za rok 2020 https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/analyticke-centrum/2021/sprava-socialnej-situacii-obyvatelstva-sr_2020_pub.pdf Integračná politika SR http://www.employment.gov.sk/files/slovensky/uvod/informacie-cudzinci/integracna-politika.pdf Koncepcia zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na roky 2021 – 2025 / Plán deinštitucionalizácie https://www.upsvr.gov.sk/zariadenia-socialnopravnej-ochrany-deti-a-socialnej-kurately/detske-domovy/dokumenty.html?page_id=143942 Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. O živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov	4. NRS v kapitole 4 definuje mechanizmus monitorovania a hodnotenia. V každom uznesení vlády k schváleným strategickým dokumentom je určený systém odpočtu plnenia jednotlivých opatrení. Účasť sociálnych partnerov a relevantných organizácií z občianskej spoločnosti na navrhovaní, implementácií, monitorovaní a preskúmaní je zabezpečená v rámci existujúcich štruktúr na úrovni rezortu a vlády SR (pracovné a expertné skupiny, výbory).

Financovaný Európskou úniou

						https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/448/20210701 Hospodárska a sociálna rada SR https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/hospodarska-socialna-rada-sr/ Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a najmä jej výbory (Výbor pre osoby so ZP, Výbor pre seniorov, Výbor pre deti a mládež) https://www.employment.gov.sk/spolocny-sekretariat-vyborov/ https://www.radavladylp.gov.sk/data/files/6260_statut-rvlp_konsolidovane-znenie_od_1_9_2015.pdf Národný program reforiem Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030 Stratégia pracovnej mobility cudzincov SR Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2018/112/20210101 Národná stratégia rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a starostlivosti (v príprave)	
4.5. Národný strategický politický rámec integrácie Rómov Gestor: Úrad vlády SR / Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity	ESF+	Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia	Áno	Zavedený je národný strategický politický rámec integrácie Rómov, ktorý zahŕňa: 1. Opatrenia na urýchlenie integrácie Rómov, a zabránenie segregácii a jej odstránenie, pričom sa zohľadní rodová dimenzia a situácia mladých Rómov, a stanovia sa východiskové hodnoty, merateľné čiastkové ciele a cieľové hodnoty. 2. Opatrenia na monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie opatrení na integráciu Rómov.	Áno Áno	Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25860/1 Hodnotenie a monitorovanie Stratégie SR pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 https://www.romovia.vlada.gov.sk/strategie/strategia-pre-rovnost-inkluziu-a-participaciu-	1. Opatrenia Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 sú predmetom Akčných plánov Stratégie, ktoré v zmysle uznesenia č. 181/2021 má splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity (SVRK) predložiť Vláde SR do 31. 12. 2021. 2. V metodickom dokumente Hodnotenie a monitorovanie Stratégie SR pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 je podrobne popísané inštitucionálne aj procesné zabezpečenie hodnotenia a monitorovania. Výstupmi v oblasti

				3. Opatrenia na uplatňovanie inklúzie Rómov na regionálnej a miestnej úrovni. 4. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa navrhovanie, implementácia, monitorovanie a preskúmanie vykonávali v úzkej spolupráci s rómskou občianskou spoločnosťou a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami, a to na regionálnej aj miestnej úrovni.	Áno Áno	romov-do-roku-2030/?csrt=4936996669882852618 Akčné plány k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030: Oblasť vzdelávania, Oblasť bývania, Oblasť zamestnanosti, Oblasť zdravia, Oblasť boja s protirómskym rasizmom a podpory participácie boli schválené uznesením vlády SR č. 256/2022 zo dňa 06. 04. 2022. https://www.minv.sk/?strategia-pre-rovnost-inkluziu-a-participaciu-romov-do-roku-2030	monitorovania budú Ročné správy o napĺňaní Akčných plánov Stratégie a Národná správa o napĺňaní Stratégie. V oblasti hodnotenia sa uskutoční externé hodnotenie napĺňania cieľov, dopadové hodnotenia v oblastiach stratégie, včítane preskúmania vzájomnej komplementarity aktivít, prípadové štúdie o príkladoch dobrej praxe aj hodnotenie dopadu fondov EÚ na ciele stratégie. Všetky výstupy budú zverejňované. 3. Počas tvorby Stratégie 2030 boli do tvorby zahrnutí aj zástupcovia na regionálnej a miestnej úrovni. Tematické pracovné skupiny k jednotlivým prioritným oblastiam Stratégie boli organizované aj na regionálnej úrovni. Stratégia 2030 ako aj pripravované Akčné plány na roky 2022 – 2024 boli prezentované počas regionálnych výjazdov Splnomocnenkyňou vlády SR pre rómske komunity. Stratégia 2030 bola pred schválením zverejnená na pripomienkovanie širokej verejnosti. V rovnakom duchu budú na verejné pripomienkovanie zverejnené aj Akčné plány. 4. Spolupráca so zainteresovanými stranami bude zabezpečená prostredníctvom existujúcich platforiem, konkrétne: • riadiaca pracovná skupina poradnej komisie splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (SVRK) pre Stratégiu pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030; • poradný orgán SVRK pre oblasť mládeže; • poradný orgán SVRK pre oblasť mimovládnych a neziskových organizácií; • tematické pracovné skupiny k piatim prioritným oblastiam Stratégie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 – vzdelávanie, zamestnanosť, bývanie, zdravie a boj s protirómskym rasizmom a podpora participácie; • výstupy z Národného projektu Monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a ich dopad na marginalizované rómske komunity (2016 – 2022).
4.6. Strategický politický rámec pre zdravie a dlhodobú starostlivosť	EFRR a ESF+	**EFRR:** Zabezpečenie rovného	Nie	Je zavedený národný alebo regionálny strategický politický rámec pre zdravie, ktorý zahŕňa:	Áno	Pripravovaná aktualizácia Strategického rámca starostlivosti o zdravie do roku 2030	MZ SR pripravuje aktualizáciu dokumentu Strategický rámec starostlivosti o zdravie do roku 2030. Súčasťou tejto aktualizácie bude okrem reakcie na pandemickú

Gestor: Ministerstvo zdravotníctva SR		prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálne j starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť **ESF+:** Zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a starostlivosti orientovanej na ľudí vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane s		1. Mapovanie potrieb zdravotnej a dlhodobej starostlivosti vrátane zdravotníckeho a ošetrovateľského personálu s cieľom zabezpečiť udržateľné a koordinované opatrenia.		https://www.health.gov.sk/?strategia-v-zdravotnictve Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/deinstitucionalizacia-socialnych-sluzieb.html Stratégia dlhodobej starostlivosti v SR https://www.health.gov.sk/Clanok?strategia-dlhodobej-socialno-zdravotnej-starostlivosti-v-sr Strategický rámec pre zdravie a dlhodobú starostlivosť" (v príprave)	situáciu v súvislosti s COVID-19, programové dokumenty EK a samozrejme aj v súčasnosti navrhovaná a prijímaná legislatíva, ako napr: • Návrh zákona o kategorizovaní ústavnej zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov | 361 • Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti a o ďalších podrobnostiach tvorby verejnej minimálnej siete • Návrh Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov Kritérium č. 3 opatrenia na podporu deinštitucionalizácie a domácej starostlivosti považujeme za splnené prostredníctvom Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (schválená vládou SR 28. 04. 2021) a Stratégie dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike (schválená vládou SR 29. 09. 2021), a ktorej súčasťou je časť dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti.
				2. Opatrenia na zabezpečenie efektívnosti, udržateľnosti, prístupnosti a cenovej dostupnosti služieb zdravotnej a dlhodobej starostlivosti vrátane osobitnej pozornosti venovanej osobám vylúčeným zo systémov zdravotnej a dlhodobej starostlivosti a osobám, ktoré sú najťažšie dosiahnuteľné.	Nie		
				3. Opatrenia na podporu služieb na úrovni komunít a rodín prostredníctvom deinštitucionalizácie vrátane prevencie a primárnej starostlivosti a služieb domácej starostlivosti a služieb na úrovni komunít.	Nie		

		osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti					

5 ORGÁNY ZODPOVEDNÉ ZA PROGRAM

Tabuľka 13: Orgány zodpovedné za program

Orgány zodpovedné za program	Názov inštitúcie	Meno kontaktnej osoby	E-mail
Riadiaci orgán	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky	Ján Ridzoň	jan.ridzon@mirri.gov.sk
Orgán auditu	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	Vladimíra Zacharidesová	vladimira.zacharidesova@mfsr.sk
Orgán, ktorý prijíma platby od Komisie	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	Katarína Vallová	katarina.vallova@mfsr.sk
Ak je to uplatniteľné, subjekt alebo subjekty, ktoré prijímajú platby od Komisie v prípade technickej pomoci podľa článku 36 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach			
Účtovná funkcia v prípade, že je táto funkcia zverená inému ako riadiacemu orgánu	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	Katarína Vallová	katarina.vallova@mfsr.sk
Sprostredkovateľský orgán	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	Erna Dohnáliková	erna.dohnalikova@mindop.sk
Sprostredkovateľský orgán	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	Dagmar Augustinská	dagmar.augustinska@minedu.sk
Sprostredkovateľský orgán	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	Adela Danišková	adela.daniskova@minv.sk
Sprostredkovateľský orgán	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	Boris Škoda	boris.skoda@mhsr.sk
Sprostredkovateľský orgán	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	Katarína Nováková	katarina.novakova@enviro.gov.sk
Sprostredkovateľský orgán	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	Boris Sloboda	boris.sloboda@employment.gov.sk
Sprostredkovateľský orgán	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	Katarína Naďová	katarina.nadova@health.gov.sk
Sprostredkovateľský orgán	Úrad vlády Slovenskej republiky	Ján Hero	jan.hero@vlada.gov.sk
Sprostredkovateľský orgán	Slovenská inovačná a energetická agentúra	Michal Fiala	michal.fiala@siea.gov.sk
Sprostredkovateľský orgán	Úrad pre verejné obstarávanie	Tomáš Lepieš	tomas.lepies@uvo.gov.sk

6 PARTNERSTVO

Príprava, vykonávanie a hodnotenie Programu Slovensko bude realizované v súlade s princípmi partnerstva a viacúrovňového riadenia.

Platformou pre partnerskú prípravu Programu Slovensko je pracovná skupina Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+. Pracovná skupina je zložená zo zástupcov štátu, územnej samosprávy, akademického sektora, záujmovej samosprávy a mimovládnych neziskových organizácií (zoznam členov je dostupný tu. Konzultácie k Programu Slovensko, facilitované zástupcami mimovládnych neziskových organizácií sa uskutoční v dvoch kolách. Prvé kolo, zamerané na vecnú náplň programu, t. j. stratégiu, hlavné výzvy a aktivity cez ktoré by mali byť tieto výzvy naplnené, spolu s identifikáciou cieľových skupín, bolo zrealizované podľa jednotlivých cieľov politiky súdržnosti EÚ v priebehu mesiacov september a október 2021.

V septembri a októbri 2021 sa uskutočnilo prvé kolo partnerského dialógu, v ktorom sme sa sústredili na to, ktoré investície bude Slovensko financovať z politiky súdržnosti 2021 – 2027 a kto budú potenciálni prijímatelia. Vecní gestori politík predstavili formou prezentácií akcie, navrhované na podporu v Programe Slovensko a následne k nim prebehla diskusia, moderovaná zástupcom občianskej spoločnosti. Vďaka návrhom partnerov sa podarilo vylepšiť program vo viacerých oblastiach (napríklad v cieli politiky 4 boli doplnení pri viacerých špecifických cieľoch ako prijímatelia mimovládne neziskové organizácie, viaceré zmeny sa uskutočnili v opatrení 2.8.2 Podpora cyklodopravy – úprava pojmov, intervencie do cyklopruhov s upokojením dopravy, systémov zdieľaných bicyklov a pod.). Podrobné informácie z partnerského dialógu spolu s vyhodnotením pripomienok a návrhov sú zverejnené tu.

Pri príprave Programu Slovensko sa uskutoční ešte ďalšie kolo partnerského dialógu so zameraním na alokácie, ukazovatele a na reakciu, resp. odpovede Slovenska na podnety a pripomienky Európskej komisie.

Prvá konzultácia zameraná na politický cieľ 3 – Prepojenejšia Európa sa uskutočnila dňa 23. 09. 2021. Zúčastnilo sa jej 61 zástupcov sociálno-ekonomických partnerov a gestorov politického cieľa z radov štátnej a verejnej správy (ďalej len partneri). Tento cieľ sa javí ako najmenej komplikovaný, čo preukazuje aj relatívne nízke množstvo predložených pripomienok a podnetov. Spolu bolo k návrhu politického cieľa 3 predložených 40 pripomienok / podnetov (z toho 2 zo samostatného dialógu neziskového sektora).

Partnerský dialóg k politickému cieľu 5 – Európa bližšie občanom a Fondu na spravodlivú transformáciu boli konzultované v partnerskom dialógu dňa 27. 09. 2021. Dialógu sa zúčastnilo 70 partnerov za časť, týkajúcu sa FST a 90 partnerov za politický cieľ 5. Spolu bolo k návrhu politického cieľa 5 predložených 64 pripomienok / podnetov (z toho 18 zo samostatného dialógu neziskového sektora) a k FST 91 pripomienok / podnetov (z toho dialóg neziskového sektora ich mal 41).

Tretia konzultácia, zameraná na politický cieľ 4 - Sociálnejšia Európa**,** sa uskutočnila dňa 4. 10. 2021. Na procese konzultácie sa zúčastnilo 106 partnerov. Tento cieľ je z pohľadu neziskového sektora najviac relevantný, čo preukazuje to, že zo všetkých pripomienok / podnetov, ktorých bolo spolu 356 predstavovalo 214 zo strany neziskového sektora.

K politickému cieľu 2 – Ekologickejšia Európa sa uskutočnila konzultácia dňa 11. 10. 2021. Zúčastnilo sa jej 157 partnerov. Spolu bolo k návrhu politického cieľa 2 predložených 132 pripomienok / podnetov (dialóg neziskového sektora prispel 26 pripomienkami a podnetmi).

Dňa 18. 10. 2021 sa uskutočnila konzultácia k politickému cieľu 1 – Inteligentnejšia Európa. Zúčastnilo sa jej 157 partnerov. Spolu bolo k návrhu politického cieľa 1 predložených 97 pripomienok a podnetov (z dialógu neziskového sektora vzišlo 12 pripomienok / podnetov).

K technickej pomoci sa konzultácia so sociálno-ekonomickými partnermi uskutočnila 20. 10. 2021. Zúčastnilo sa jej 88 partnerov. Spolu bolo k návrhu technickej pomoci predložených 23 pripomienok / podnetov. Pre túto oblasť nebol uskutočnený samostatný dialóg neziskového sektora.

Týždeň pred každou konzultáciou bolo partnerom poskytnuté znenie príslušného politického cieľa (resp. znenie FST a technickej pomoci). V rámci konzultácie mohli partneri uplatňovať svoje pripomienky / podnety a mohli ich posielať aj písomne, a to spravidla v termíne do 1 týždňa po konzultácii. Paralelne organizoval Úrad splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti stretnutia zástupcov neziskového sektora, čím sa zabezpečilo to, že aj zástupcovia, ktorí nie sú členmi partnerstva mohli predložiť pripomienky. Všetky pripomienky/podnety boli predmetom vyhodnotenia zo strany príslušných gestorov (relevantné ministerstvá)

a zohľadnené v znení programu. Z každej konzultácie bol spracovaný záznam, ktorý bol následne poslaný partnerom a zverejnený tu.

MIRRI SR informuje partnerov nielen o obsahu pripravovaného Pogramu Slovensko, ale aj o súvisiacich procesoch a nadväzujúcich dokumentoch tak, aby boli partneri presne oboznámení s ich úlohou v procese prípravy Programu Slovensko a časovým harmonogramom ďalších nasledujúcich krokov (workshop zo dňa 1.4.2022).

Pre proces konzultácie k implementačnému mechanizmu integrovaných územných investícií so zástupcami územnej samosprávy je zriadená osobitná platforma**.** V rámci dialógu k implementačnému mechanizmu integrovaných územných investícií sa v priebehu mesiaca október 2021 uskutočnilo 8 bilaterálnych stretnutí s každým samosprávnym krajom a zástupcami miest zapojených do udržateľného mestského rozvoja. Okrem uvedených stretnutí sa uskutočnili aj dve spoločné stretnutia so zástupcami územnej samosprávy (predstavitelia udržateľného mestského rozvoja, zástupcovia samosprávnych krajov, SK8, Únie miest Slovenska, Združenia miest a obcí Slovenska a Národnej siete miestnych akčných skupín SR) na technickej úrovni (dňa 30. 09. 2021) a na politickej úrovni (dňa 12. 10. 2021). Na týchto stretnutiach sa diskutovali aktivity Programu Slovensko, implementované aj v prostredníctvom IÚS/UMR, ďalej metodika rozdelenia alokácie EFRR pre IÚI, ktoré budú realizované v 8 VÚC a v 17 územiach UMR, proces prípravy a schvaľovania projektov IÚI spadajúcich do politiky súdržnosti 2021 – 2027, ako aj technické sekretariáty Rád partnerstva a administratívne kapacity pre UMR. Konzultácie so zástupcami územnej samosprávy prebiehajú na technickej úrovni podľa potreby priebežne aj počas roku 2022.

Zástupcovia územnej samosprávy budú členmi monitorovacieho výboru. Socio-ekonomickí partneri sa budú podieľať na príprave integrovaných územných stratégií a budú členmi Rád partnerstva.

Prístupom spolupráce so sociálno-ekonomickými partnermi sa pripravuje taktiež zákon o príspevkoch z fondov Európskej únie. S týmto cieľom bola zriadená pracovná skupina na prípravu právneho rámca 2021 – 2027, zložená v súlade s článkom 8 všeobecného nariadenia EÚ. Spolupráca s partnermi prispela k príprave jednoduchšieho a štíhlejšieho návrhu zákona, a to v porovnaní s programovým obdobím 2014 – 2020.

Súčasťou systému riadenia fondov EÚ sa stane Systém riadenia spolupráce a partnerstva so zástupcami občianskej spoločnosti pri príprave, implementácii a monitoringu fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027. Dokument vymedzil spoluprácu RO s občianskou spoločnosťou pri príprave a implementácii programu a spôsob nominovania a výberu zástupcov občianskej spoločnosti do monitorovacieho výboru. Spolupráca bude zo strany zástupcov občianskej spoločnosti priebežne monitorovaná a hodnotená. Systém rámcovo určuje aj vzdelávanie v dvoch rovinách – vzdelávanie zástupcov občianskej spoločnosti o fondoch EÚ a vzdelávanie zástupcov riadiaceho a sprostredkovateľských orgánov o potrebách občianskej spoločnosti (napr. v oblasti zrozumiteľnosti poskytovania informácií). Princípy systému sa budú aplikovať aj na ďalších sociálno-ekonomických partnerov. Systém bol schválený MIRRI SR a Radou vlády SR pre MNO.

V procese implementácie Programu Slovensko budú MNO spolupracovať s RO predovšetkým pri participatívnej tvorbe výziev, výbere odborných hodnotiteľov, činnosti monitorovacieho výboru a pri tvorbe riadiacej dokumentácie pre Program Slovensko. Výkon princípu partnerstva bude monitorovaný a hodnotený.

Činnosť zástupcov občianskej spoločnosti bude podporená z prostriedkov technickej pomoci. V záujme minimalizácie administratívnej záťaže MNO bude projekty, zamerané na podporu partnerstva s MNO prioritne realizovať Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Úrad bude s jednotlivými zástupcami MNO uzatvárať zmluvné vzťahy, cez ktoré bude podporovať ich činnosť pre Program Slovensko.

7 INFORMOVANIE A ZVIDITEĽNENIE

Informovanie o Programe Slovensko, zviditeľnenie EÚ a podpory z fondov EÚ bude realizované v súlade s národnou komunikačnou stratégiou a ročnými komunikačnými plánmi. Jednotné informovanie bude zabezpečené prostredníctvom vytvorenia jednotného webového sídla, na ktorom budú dostupné všetky informácie o fondoch EÚ, realizovaných projektoch a dosahovaných cieľoch. Osobitný dôraz bude kladený na propagáciu operácií strategického významu.

Ciele v oblasti informovania o zviditeľnenia

Hlavný cieľom je zabezpečiť pozitívne vnímanie fondov EÚ (zdroj údajov – zrealizované prieskumy a Eurobarometer) so zameraním na:

- šírenie vedomostí o programe a jeho cieľoch a dosiahnutých výsledkoch, zdôrazňovanie úlohy EÚ a zapájanie občanov do politiky súdržnosti;
- zníženie miery vnímania netransparentného prideľovania fondov EÚ zverejňovaním možností financovania, postupov a zoznamu operácií;
- zvýšenie povedomia o opatreniach financovaných z fondov EÚ;
- informácie o výzvach, ktoré budú pravidelne aktualizované a komunikované verejnosti prostredníctvom vhodných komunikačných kanálov a zamerané na konkrétne cieľové skupiny;
- motivováciu žiadateľov k predkladaniu žiadostí o NFP a zabezpečenie atraktívnosti programu, možnosti financovania a ľahkej dostupnosti pre potenciálnych žiadateľov v rámci všetkých stanovených cieľov;
- poskytovanie efektívnej podpory príjemcom pri implementácii a komunikácii aktivít a výsledkov, informovanie príjemcov o ich povinnostiach a zodpovednosti, pokiaľ ide o informácie a komunikáciu. Komunikačná aktivita sa bude vykonávať v úzkej spolupráci a prostredníctvom siete 7 Regionálnych centier a členov pracovnej skupiny pre programové obdobie 2021 – 2027;
- zlepšenie vnímania administratívnej náročnosti implementácie fondov EÚ;
- šírenie výsledkov Programu Slovensko medzi verejnosť, keďže víziou programu je zlepšiť život občanov EÚ prostredníctvom jeho jednotlivých cieľov;
- sprístupnenie nástrojov a informácií, ktoré sú ľahko dostupné aj ľuďom so zdravotným postihnutím.

Budú stanovené kvantitatívne a kvalitatívne parametre, ktoré budú monitorované. Implementáciu opatrení, týkajúcich sa komunikácie a viditeľnosti skúma monitorovací výbor Programu Slovensko.

Informovanosť a publicita sa bude vyhodnocovať prostredníctvom prieskumov verejnej mienky a prieskumov odbornej verejnosti.

Zásady pri informovaní o programe a jeho zviditeľnení

- komunikované budú fondy EÚ a dosiahnutie pozitívnej zmeny prostredníctvom nich;
- zavedenie jednotného brandu;
- zavedenie jednotných pravidiel informovania a zviditeľnenia pre prijímateľov aj pre RO a SO (vrátane pravidiel propagácie operácií strategického významu);
- koordinácia komunikačných aktivít v rámci programu zo strany MIRRI SR tak, aby si aktivity / komunikačné nástroje jednotlivých aktérov (RO, SO) navzájom nekonkurovali, ale aby prinášali synergický efekt;
- komunikačné aktivity budú priebežne vyhodnocované z pohľadu ich účinnosti a v prípade potreby prehodnocované;
- komunikačné aktivity budú uplatňovať zásady vyplývajúce z čl. 9 všeobecného nariadenia a budú prístupné v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Bude uplatňovaný princíp nediskriminácie prostredníctvom výberu vhodného typu fontu (písma) pre osoby so zrakovým postihnutím a v rámci prípravy webového sídla sa bude prihliadať na to, aby bola príprava webového sídla v súlade vyhláškou č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy. Nástroje na uplatňovanie horizontálneho princípu budú priebežne konzultované s jeho gestorom t. j. Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Cieľové skupiny:

Opatrenia budú zamerané predovšetkým na:

- širokú verejnosť (opatrenia na zvýšenie informovanosti o prínose fondov EÚ pre bežný život občanov SR a EÚ);
- skupiny obyvateľstva s nižším povedomím o eurofondoch[133]:
  - mládež (15-30 rokov) – zvýšenie povedomia o prínosoch EÚ, zapojenie do EÚ tém,
  - ženy,
  - seniori (60+),
  - obyvatelia so základným vzdelaním;
- špeciálne cieľové skupiny podľa oblastí zamerania eurofondov (podnikatelia, nezamestnaní, cyklisti, školy...)
- odborná verejnosť:
  - potenciálni žiadatelia (opatrenia na zvýšenie informovanosti o pripravovaných výzvach a aktuálnych výzvach so zacielením na rozšírenie okruhu žiadateľov);
  - prijímatelia (informovanie o procesoch implementácie s cieľom správnej realizácie projektov);
- partneri – hospodárski a sociálni partneri, poradenské agentúry, verejná správa, vyššie územné celky, Združenie miest a obcí, neziskový sektor, vzdelávacie a výskumné inštitúcie, EK, kancelária EP.

Cieľové skupiny budú ďalej segmentované a stratifikované s cieľom presne zacielenia komunikácie. Komunikačné aktivity vo vzťahu k cieľovým skupinám budú nasadzované v závislosti od implementačného cyklu Programu Slovensko. Zameranie bude brať do úvahy ciele programu, geografické oblasti a demografické charakteristiky, s osobitnou pozornosťou na mladšie generácie.

Komunikačné kanály

Vo všeobecnosti budú jednotlivé komunikačné kanály aktivované v závislosti od implementačného cyklu Programu Slovensko:

Jednotná online platforma – webové sídlo[134]

- propagačné aktivity a aktuality, súťaže;
- landingpage pre online kampane;
- úspešné projekty (video a fotodokumentácia, textový popis);
- mapa úspešných projektov;
- aktivity súvisiace s aktuálnymi kampaňami.

Komunikačná kampaň k Programu Slovensko a spusteniu programového obdobia 2021 – 2027

- seriál podcastov k 5 cieľom Programu Slovensko;
- video-online kampaň k 5 cieľom Programu Slovensko;
- spustenie Programu Slovensko – reklamná kampaň v TV, rozhlase, print, regionálne médiá, online;
- otvorenie 7 Regionálnych centier – regionálne médiá – rozhlas, print, online – otvárací ceremoniál;
- konferencia k programovému obdobiu 2021 – 2027.

Mediálne komunikačné kampane

- zamerané na kľúčové témy a cieľové skupiny (široká verejnosť, mládež, ženy...);
- výber médií bude v závislosti od témy a cieľovej skupiny;
- 2x ročne.

Online kampane

Sociálne siete – facebook, linkedin, instagram

Online médiá – ad colony, strossle, google search, google display...

- kampane k výzvam a príkladom dobrej praxe zamerané na cieľové skupiny podľa konkrétneho projektu/konkrétnej výzvy: podnikatelia, cyklisti, školstvo, samosprávy, a ďalšie;
- účasť na kampani „EÚ v mojom regióne 2021 – 2023“;
- propagácia vybraných lokalít, kde sa zrealizovali projekty financované z prostriedkov EÚ a na ktoré môžu byť ľudia v regiónoch Slovenska hrdí. Súčasťou bude vedomostná súťaž o EÚ;
- linkedin profil pre spustené výzvy, kampane, voľné pracovné miesta...

[133] Eurobarometer č. 497
[134] https://www.itms2014.sk/

Informačné publikácie

- Euromagazín – štvrťročník o úspešných projektoch;
- brožúra pre programové obdobie 2021 – 2027 – informačná brožúra pre žiadateľov – ako vyhľadať a podať žiadosti o NFP;
- brožúra úspešných projektov;
- newsletter pre prijímateľov, MNO, školy, iných partnerov.

Informačné semináre, konferencie, eventy

- príležitosti financovania z fondov EÚ v 8 krajoch Slovenska – propagačné eventy, workshopy pre predstaviteľov miest a obcí, agentúr zaoberajúcich sa fondami EÚ a verejnosti so zameraním na jednotlivé oblasti;
- workshopy pre mladých žurnalistov angažovaných v témach EÚ;
- nové trendy v marketingu: marketingový seminár pre všetkých, čo sa zaoberajú propagáciou eurofondov;
- spoločné eventy s EK (napr. Európsky týždeň regiónov);
- špeciálny dôraz na eventy projektov strategického významu.

Kampane, vzdelávacie aktivity a súťaže zamerané na špeciálne cieľové skupiny

Deti a mládež:

- vzdelávacie projekty formou workshopov pre študentov SŠ a VŠ o politike a princípoch EÚ a o projektoch financovaných z EÚ, postupoch podávania žiadostí o NFP, úspešných projektoch;
- vedomostné súťaže pre študentov ZŠ a SŠ o EÚ, účasť na projekte EU in my school;
- súťaže a aktivity pre MŠ;
- súťaže škôl – prezentácie škôl a ich aktivít zameraných na priority cieľov Programu Slovensko;
- video a fotosúťaže.

Seniori

- výlety pre seniorov k destináciám financovaným z prostriedkov EÚ, fotosúťaž;
- kampane zamerané na podporu digitálnych zručností seniorov.

Ženy/muži

- PR kampane v ženských/mužských a lifestylových magazínoch;
- aktivity pre rodiny s deťmi.

Verejnosť

- súťaž o najlepší projekt podporený z EÚ;
- fotosúťaže a výstavy putujúce v regiónoch a prezentujúce úspešné projekty financované z prostriedkov EÚ.

Propagačné materiály (letáky, plagáty, reklamné predmety, kalendáre/diáre)

Komunikácia s médiami, mediálne spolupráce, PR

- tlačové správy, tlačové konferencie;
- inzercia najmä v online, v printových a audiovizuálnych médiách;
- mediálne spolupráce;
- sponzoring mediálnych formátov.

Komunikačná podpora regionálnych centier, prijímateľov a partnerov

- dizajn-manuál a komunikačný manuál pre prijímateľov a regionálne centrá;
- online generátor publicity;
- účasť v pracovnej skupine pre programové obdobie 2021 – 2027;
- podporné materiály (letáky, plagáty, brožúry).

Na nevyhnutné minimum sa obmedzia aj printové materiály s ohľadom na ochranu životného prostredia a ich rýchle zastarávanie. Budú použité napríklad pri cieľových skupinách dôchodcovia, ktorí uprednostňujú tento typ média.

Administratívne zabezpečenie informovania a publicity

Informovanie a viditeľnosť podpory z fondov EÚ koordinuje MIRRI SR. S týmto cieľom vymenovalo národného komunikačného koordinátora, ktorý predsedá Pracovnej skupine pre informovanie a komunikáciu pre programové obdobie 2021 - 2027, zriadenej MIRRI SR v zmysle čl. 48 všeobecného nariadenia. Koordinácia aktivít na národnej úrovni bude zabezpečovaná v rámci činnosti pracovnej skupiny. Komunikačné aktivity Programu Slovensko budú koordinované komunikačným úradníkom - členom pracovnej skupiny pre informovanie a komunikáciu, vymenovaným MIRRI SR. Sprostredkovateľské orgány budú zabezpečovať informovanie a publicitu podpory v rámcoch, stanovených jednotnými pravidlami,v zmysle komunikačnej stratégie a ročných komunikačných plánov schválených na MIRRI SR. Komunikačné aktivity budú koordinované tak, aby nedochádzalo k prelínaniu komunikačných kampaní, ale naopak, k vzájomnej synergii všetkých RO a SO. Zároveň sa bude klásť dôraz na to, aby sa informácie dostali včas do všetkých regiónov Slovenska a všetkým cieľovým skupinám. Na regionálnej úrovni budú zabezpečovať informovanosť a zviditeľnenie podpory regionálne centrá, technické sekretariáty Rád partnerstva a administratívne kapacity území UMR. Regionálne centrá, ktoré budú zastúpené v pracovnej skupine pre informovanie a komunikáciu, budú realizovať aktivity v súlade s komunikačnými plánmi schválenými MIRRI SR. Na úrovni prijímateľov bude zabezpečená informovanosť o projektoch podľa stanovených jednotných pravidiel a jednotného vizuálu naprieč programom.

MIRRI SR zabezpečí, aby všetky dokumenty a materiály týkajúce sa komunikácie a viditeľnosti boli dostupné všetkým relevantným inštitúciám a subjektom EÚ vrátane licencií na používanie týchto materiálov.

Deliace línie: Program Slovensko a Plán obnovy a odolnosti

V oblasti informovanosti a komunikácie bude vytvorený spoločný program – spoločná komunikačná stratégia. Stratégia bude zahŕňať dva podprogramy, a to Komunikačnú stratégiu pre Program Slovensko a Komunikačnú stratégiu pre Plán obnovy a odolnosti. Detailné rozpracovanie aktivít, úloh a zodpovednosti jednotlivých subjektov pri príprave, schvaľovaní, zmene, monitorovaní a hodnotení programov sa bude odvíjať v zmysle obsahu Programu Slovensko a Plánu obnovy a odolnosti s dôrazom na zásadné synergie.

Poučenia z programového obdobia 2014 - 2020

Aj keď celkové vyhodnotenie skúseností z komunikačnej politiky bude k dispozícii až na konci programového obdobia 2014 – 2020 (rok 2023), nasledovné poučenia sú evidentné:

Poučenia z PO 2014 - 2020	Reflexia pri tvorbe komunikačných aktivít v PO 2021 - 2027
• chýbajúca koordinácia kampaní (mediálne kampane prebiehali súčasne) a s tým súvisiaca presýtenosť mediálneho trhu informáciami o EŠIF	• koordinácia kampaní bude zabezpečovaná RO MIRRI SR (Pracovná skupina pre informovanie a komunikáciu)
• propagovanie pozitívnych dopadov EŠIF namiesto všeobecného propagovania	• osvedčená aktivita (euromagazín, brožúry úspešných projektov), pokračovanie v aktivite
• účasť na vybraných spoločensko-kultúrnych podujatiach (propagačné stánky na festivaloch, dni mesta/obce a iných podujatí) pred organizovaním samostatných EŠIF	• osvedčená aktivita, pokračovanie v spájaní propagácie fondov EÚ v rámci iných spoločensko-kultúrnych podujatí
• aktivity zamerané na študentov a mladých ľudí	• osvedčená aktivita (projekt EU in my school), workshopy pre študentov o fondoch EÚ, vedomostné súťaže, video/foto súťaže
• webové sídlo pre jednotlivé OP majú komplikovaný prístup k informáciám, ktoré sú ťažko dohľadateľné	• jednotné webové sídlo pre celý Program Slovensko, informácie na 1 mieste
• informačno-poradenské centrá (IPC) v regiónoch	• MIRRI SR posilňuje AK a zriaďuje integrované regionálne centrá „ one stop shop“

8 POUŽITIE JEDNOTKOVÝCH NÁKLADOV, JEDNORAZOVÝCH PLATIEB, PAUŠÁLNYCH SADZIEB A FINANCOVANIA, KTORÉ NIE JE SPOJENÉ S NÁKLADMI

Tabuľka 14: Použitie jednotkových nákladov, jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi

Zamýšľané využitie článkov 94 a 95 nariadenia o spoločných ustanoveniach	ÁNO	NIE
Počnúc prijatím programu sa bude využívať úhrada príspevku Únie na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb v rámci priority podľa článku 94 nariadenia o spoločných ustanoveniach (ak áno, vyplňte dodatok 1)		x
Počnúc prijatím programu sa bude využívať úhrada príspevku Únie na základe financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, podľa článku 95 nariadenia o spoločných ustanoveniach (ak áno, vyplňte dodatok 2)		x